

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2021
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 2

Inhoud

[Zitting van 26 mei 2021](#)

rolnummer 2021/161

rolnummer 2021/166

[Zitting van 25 juni 2021](#)

rolnummer 2021/187

[Zitting van 7 juli 2021](#)

rolnummer 2021/194

[Zitting van 7 juli 2021\(2\)](#)

rolnummer 2020/874

rolnummer 2021/104

rolnummer 2021/105

[Zitting van 30 juli 2021](#)

rolnummer 2021/232

rolnummer 2021/238

[Zitting van 2 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/230

rolnummer 2021/250

rolnummer 2021/253

rolnummer 2021/255

rolnummer 2021/256

[Zitting van 4 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/238

[Zitting van 9 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/275

rolnummer 2021/278

rolnummer 2021/279

[Zitting van 9 augustus 2021\(2\)](#)

rolnummer 2021/229

rolnummer 2021/263

rolnummer 2021/268

[Zitting van 16 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/262

rolnummer 2021/276

rolnummer 2021/280

rolnummer 2021/282

rolnummer 2021/283

[Zitting van 20 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/285

rolnummer 2021/286

rolnummer 2021/287

rolnummer 2021/299

rolnummer 2021/303

[Zitting van 30 augustus 2021](#)

rolnummer 2021/246

rolnummer 2021/294

rolnummer 2021/297

rolnummer 2021/302

rolnummer 2021/312

[Zitting van 30 augustus 2021\(2\)](#)

rolnummer 2021/266

rolnummer 2021/291

rolnummer 2021/298

rolnummer 2021/301

rolnummer 2021/314

Zitting van 26 mei 2021

Arrest nr. 6.677 van 26 mei 2021 in de zaak 2021/161

In zake: Laure COUSSEMENT
 woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Lepelstraat 39

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 april 2021, strekt tot nietigverklaring van (i) de beslissing van de decaan van de faculteit Rechten en Criminologie van 17 maart 2021 waarbij aan verzoekster de inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ wordt geweigerd, (ii) de ‘studievoortgangsbeslissing genomen op 23 november 2020’, (iii) de ‘studievoortgangsbeslissing genomen op 17 december 2020’ en (iv) de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 3 april 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 mei 2021.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Op 15 maart 2021 dient verzoekster bij de decaan van de faculteit Recht en Criminologie een aanvraag in om het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ nog in het curriculum te mogen opnemen.

De decaan wijst op de deadline van 28 februari 2021 voor dergelijke verzoeken, en weigert de aanvraag omdat het academiejaar ondertussen te ver is gevorderd en verzoekster de lessen nog niet heeft gevolgd.

Deze beslissing wordt met een e-mail van 17 maart 2021 aan verzoekster overgemaakt.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 23 maart 2021 stelt verzoekster tegen de beslissing van de decaan het volgend intern beroep in (een voetnoot is weggelaten):

“Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

- De weigeringsbeslissing van mijn vrijstellingsaanvraag in het eerste semester werd niet gemotiveerd en is strijdig met de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. De weigering van mijn vrijstelling heeft een direct verband met het indienen van de uitzonderingsaanvraag. Voor ik mijn eerste bezwaar uiteenzet, dien ik eerst de feiten kort te schetsen. Ik ben veranderd van universiteit in het academiejaar 2018-2019. Ik kreeg toen de vrijstelling voor het vak Rechtsmethodologie III. In overtuigingsstuk a) treft u een kopie van mijn instroomdossier aan de Vrije Universiteit Brussel. Dit academiejaar in september schreef ik me in voor de Master in de Rechten aan de Vrije Universiteit Brussel, met afstudeerrichting burgerlijk en procesrecht. Wanneer ik eind september zag dat mijn dossier nog steeds in behandeling was, begon ik ongerust te worden. Ik besloot nog een week te wachten, vooraleer ik een mail zou sturen in verband met mijn inschrijving (eerste e-mail op 20/09/2020). Ik was uiteindelijk officieel ingeschreven op 13 oktober 2020, nadat mijn eerdere vrijstellingen die me reeds toegekend waren in 2018 terug ingevoerd werden in het systeem. Ik kon al mijn vakken registreren, behalve het vak Masterproef I: onderzoeksplan. Op 16 oktober 2020 werd me verteld dat ik nog één vak van de bachelor diende af te leggen, met name

Seminarie. Ik viel uit de lucht en diezelfde dag heb ik een mail gestuurd. Ik kreeg voor een lange tijd geen antwoord en heb twee e-mails ter herinnering verstuurd respectievelijk op 22 oktober 2020 en 29 oktober 2020. Na twintig dagen kreeg ik antwoord op 5 november 2020. De studietrajectbegeleider vermelde dat ik inderdaad een vrijstelling had verkregen voor het vak Rechtsmethodologie III in 2018, maar dat dit vak sinds dit academiejaar niet meer bestaat en vervangen wordt door het vak Seminarie. Daarbij vertelde ze mij dat ze ging nagaan of mijn vrijstelling ook gold voor het vak Seminarie. Op 23 november kreeg ik antwoord dat mijn vrijstelling niet meer geldig was en ik het bachelor vak Seminarie diende op te nemen, waardoor ik Masterproef I: onderzoeksplan wegens de vereiste volledigheid niet kon opnemen. In paniek heb ik gevraagd of dit herbekeken kon worden. Op 3 december 2020 kreeg ik definitief antwoord dat de vrijstelling niet herbekeken kon worden. Diezelfde dag stuurde ik een mail met de vraag op welke gronden en motieven het faculteitssecretariaat deze weigeringsbeslissing heeft gemaakt. Tot mijn verbazing kreeg ik dit antwoord: “Beste Laure, Ik moet toegeven dat er geen verdere motivatie is meegegeven. Mocht je jouw opties wensen te bespreken, ben je altijd welkom om een digitale afspraak te plannen.” Het e-mailverkeer kan u volledig nagaan in overtuigingsstuk c).

De weigeringsbeslissing van mijn vrijstellingsaanvraag betreffende het vak Seminarie werd niet gemotiveerd. Krachtens de regelgeving van de Vlaamse overheid dient een weigering echter steeds gemotiveerd te worden: “Als de instelling je geen vrijstelling geeft, moet zij dat motiveren”. Er is hier geen sprake van een afdoende formele motivering.

- De decaan baseert zijn weigeringsbeslissing betreffende de uitzonderingsaanvraag op een ongegronde reden, met name dat ‘het academiejaar te ver gevorderd is’. De weigeringsbeslissing is strijdig met de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

Opdat ik dit semester een uitzonderingsaanvraag kon indienen om het vak Masterproef I: onderzoeksplan op te nemen, of beter gezegd verder te zetten, moest ik opnieuw dit semester een vrijstellingsaanvraag indienen voor het vak Seminarie. Het vak Seminarie kan namelijk in het eerste en het tweede semester gevuld worden. Deze keer werd mijn vrijstelling goedgekeurd op 4 maart 2021. De beslissing m.b.t. de vrijstelling vindt u terug in overtuigingsstuk d). Ik had echter het vrijstellingsformulier reeds ingediend op 14 februari 2021 en een aantal keer gevraagd over de status ervan, maar “wegens grote drukte van het afsluiten van het eerste semester hadden de decaan en secretaris nog geen tijd gevonden om deze aanvraag te bekijken.” U treft het e-mailverkeer aan in overtuigingsstuk e). Ik heb langer dan normaal moeten wachten op een beslissing rond deze vrijstelling, gezien de gegeven reden van vertraging. Het is volgens mij dan ook onrechtvaardig van de decaan om dit als motivatie aan te halen in zijn weigeringsbeslissing betreffende de uitzonderingsaanvraag.

- De decaan baseert zijn weigeringsbeslissing op een ongegronde reden, met name dat ‘de student de lessen nog niet heeft gevuld’. De weigeringsbeslissing is strijdig met de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. Er worden geen hoorcolleges gegeven voor dit vak. Er werd slechts één hoorcollege georganiseerd in het eerste semester, waaraan ik heb deelgenomen. U vindt mijn nota’s van het hoorcollege in overtuigingsstuk f). Ik had ook al tijdig mijn promotor, professor [V.D.], gecontacteerd i.v.m. een

voorstel voor mijn onderwerp, de draagwijdte ervan en hoe ik mijn onderzoeksplan zou aanpakken. Voor 1 februari diende je tevens een afspraak te maken bij professor [E.] en uw promotor om uw onderzoeksvoorstel te bespreken. Dit heb ik ook gedaan. U kan het e-mailverkeer terugvinden met zowel professor [E.] als professor [V.D.] in overtuigingsstukken g) en h). Ook al kreeg ik pas vorige week antwoord over mijn uitzonderingsaanvraag heb ik reeds veel tijd en moeite gestoken in opzoekwerk rond mijn onderwerp, het onrechtmatig verkregen bewijs in burgerlijke rechtspleging, en het bestuderen van de gekozen methodologie. Ik zou dus tegen de deadline mijn onderzoeksvoorstel kunnen indienen en het vak Masterproef I: onderzoeksvoorstel met succes afleggen. Kortom ben ik van mening dat de decaan geen afdoende motivering heeft gegeven om zijn weigeringsbeslissing betreffende de uitzonderingsaanvraag te staven.

- Krachtens de website van de Vrije Universiteit Brussel geldt als inschrijvingsvereiste voor Masterproef I: onderzoeksplan “de studenten die dit opleidingsonderdeel opnemen zijn reeds geslaagd op Seminarie OF Rechtsmethodologie III”. Zie overtuigingsstuk i). Ik voldoe aan deze inschrijvingsvereiste omdat ik een vrijstelling heb gekregen voor het vak Rechtsmethodologie III. Indien er een onderscheid gemaakt wordt tussen studenten die een vrijstelling kregen en studenten die het vak hebben afgelegd, is er volgens mij sprake van discriminatie. Het is discriminerend en bijgevolg strijdig met art. 10 en 11 van de Grondwet om groepen die binnen dezelfde categorie vallen, met name studenten die studeren aan de Vrije Universiteit Brussel en het vak Masterproef I: onderzoeksplan willen registreren, op een verschillende manier te behandelen. Ik heb nu wel de vrijstelling verkregen, maar dit is veel te laat. Ik had ook helemaal geen vrijstelling moeten indienen volgens deze inschrijvingsvereiste. Door het hele proces rondom het krijgen van de vrijstelling zou ik me nu pas kunnen inschrijven voor het vak Masterproef I: onderzoeksplan. Het lijkt me uiterst onredelijk om wegens de nalatigheid en tekortkomingen van faculteit en decaan betreffende deze vrijstellingsaanvragen mij de kans om te ontnemen om het vak Masterproef I: onderzoeksplan af te leggen.
- Er bestaat geen duidelijke en toegankelijke regelgeving betreffende de ingevoerde programmwijzigingen door de Vrije Universiteit Brussel, waarop studenten kunnen terugvallen als ze zich benadeeld voelen bij deze programmwijzigingen. Daarbij dienen programmwijzigingen in het voordeel van de student genomen te worden. De programmwijzigingen werden ook niet duidelijk naar mij toe gecommuniceerd.
- De decaan houdt geen rekening met mijn preaire situatie, in die zin dat ik wegens deze weigeringsbeslissing mijn Masterproef een jaar moet uitstellen en dus een jaar langer zou moeten studeren om mijn diploma Master in de Rechten te behalen. In de lijn van mijn ambities om baliestage te volgen is dit zeer nadelig, gezien ik mijn baliestage niet kan starten als ik mijn Masterproef niet heb afgerond. Volgens mij dient gekeken te worden naar de individuele situatie van elke student die dergelijk aanvraag indient, naar de situatie in concreto. Dit werd niet gedaan. Er werd volgens mij zeer lichtzinnig gegaan over deze aanvraag en ik voel me als student in de steek gelaten door mijn universiteit.”

De voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep op 3 april 2021 en verklaart het onder opgave van de volgende motieven onontvankelijk:

“[...]

IV. Bevoegdheid

De studente heeft een uitzonderingsaanvraag ingediend bij de decaan om zich na de deadline te mogen registreren voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’. Bij beslissing van 17.03.2021 werd dit verzoek door de decaan geweigerd, met als motivatie: *‘Het academiejaar is te ver gevorderd en de student heeft de lessen nog niet gevolgd.’*

De beroepscommissie wijst op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. De bestreden beslissing kan niet worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER. Aan de weigering liggen geen redenen van volgtijdelijkheid ten grondslag. Er is dan ook geen sprake van ‘het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven’ (artikel 151, eerste lid, f) van het OER).

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69° van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over een beslissing zoals die wordt bestreden met huidig beroepschrift, moet de beroepscommissie vaststellen dat de student beroep instelt tegen een beslissing die niet kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dit artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie.

Volledigheidshalve verwijst de beroepscommissie naar relevante rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen in die zin (R.Stvb. nr. 4.392 van 05.09.2018 [...]):

De enige studievoortgangsbeslissing waarmee het voorwerp van het beroep enige verwantschap vertoont, is de in artikel I.3, 69°, g) bedoelde beslissing die strekt tot het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven. Deze bevoegdheid is ingevoerd bij het decreet betreffende het Onderwijs XIX van 8 mei 2009.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 27 januari 2016, nr. 2.801, bevestigd in RvS 15 juni 2017, nr. 238.531, XXX), kan de in deze bepaling bedoelde weigering tot inschrijving niet los worden gezien van het bestaan van een onderliggende inschrijving, of minstens van een beoogde inschrijving die op grond

van volgtijdelijkheid geheel of ten dele wordt geweigerd. De ratio legis van de decreetgever is er immers in gelegen de student rechtsbescherming te bieden tegen een onredelijke toepassing van het beginsel van de volgtijdelijkheid: “Uiteraard primeert in principe de algemene regel van de volgtijdelijkheid, tevens gelet op de autonomie van de instellingen. Evenwel kan blijken dat in uitzonderlijke gevallen de principes van volgtijdelijkheid leiden tot een onredelijke weigering tot inschrijving van een student bij wijze van een geïndividualiseerd traject. In dergelijke gevallen is het opportuun, gelet op de bescherming van de rechten van de student, dat een onafhankelijk rechtscollege de betwiste weigeringsbeslissing kan toetsen.” (Parl. St. Vl. Parl. 2008-2009, nr. 2159, 69). De bestreden beslissing laat zich daarmee niet vereenzelvigen.” (onderlijning toegevoegd)

Ook in dit geval moet de beroepscommissie vaststellen dat de student beroep instelt tegen een beslissing die niet kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex artikel 151 van het OER.*”

Dit is de vierde bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Met een e-mail van 21 mei 2021 deelt de verwerende partij mee dat de faculteit Recht en Criminologie aan verzoekster alsnog toelating heeft verleend om zich voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ in te schrijven.

Verwerende partij stelt dat dientengevolge het beroep zonder voorwerp is geworden.

Deze e-mail was tevens aan verzoekster gericht.

Met een e-mail van 25 mei 2021 deelt verzoekster op haar beurt mee dat zij “akkoord gaat” met het bericht van de verwerende partij, dat “deze kwestie intern is opgelost geraakt” en dat de decaan de weigeringsbeslissing heeft herzien.

Verzoekster doet afstand van haar vraag tot een hoorzitting.

De Raad begrijpt dit als een bevestiging dat het beroep zonder voorwerp is.

Het beroep is derhalve niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 mei 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris	De voorzitter
----------------------	----------------------

Melissa Thijs	Jim Deridder
----------------------	---------------------

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.678 van 26 mei 2021 in de zaak 2021/166

In zake: Johan XHONNEUX
 woonplaats kiezend te 1030 Schaarbeek
 Charles Vanderstappenstraat 29

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 april 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de bacheloropleiding Handelingenieur van 5 februari 2021 waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Hoger Wiskunde I’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 26 februari 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 mei 2021.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding Bachelor Handel ingenieur. Tot zijn curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Hogere Wiskunde I’.

Verzoeker behaalt voor dat opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

De proclamatie vindt plaats op 5 februari 2021.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker het volgend intern beroep in:

“Ik wens beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de examencommissie [waarbij] [...] de examenresultaten van wiskunde bij de handel ingenieurs zijn besproken op de examencommissie en er werd beslist de punten niet aan te passen. Het klopt dat er op de campus Leuven voor het vak 1 bonuspunt kon verdiend worden (met een soort [quiz]) en niet toe te kennen.

[...]

Het bezwaar tegen de examenresultaten volgt na het verschil van [puntenverdeling] van het vak Hogere Wiskunde I in Brussel en Leuven. Een vak dat nochtans identiek is volgens de ECTS en volgens het onderwijsaanbod:

“HBN52B

Dit opleidingsonderdeel is identiek aan de volgende opleidingsonderdelen:

D9X06B: Wiskunde I (HIR)

D0H10A: Hogere Wiskunde I (HIR)

D9X06A: Wiskunde I (HIR) (Niet meer aangeboden dit academiejaar)

HBE01E: Mathematics for Business Engineers I”

Een identiek opleidingsonderdeel zou in verschillende campussen identiek geëvalueerd moeten worden om gelijk te zijn, zoals er gebeurt met vakken als Markt en Prijzen of wiskunde in de vorige jaren. De gelijkenis van de lessen en het examen wordt zelfs doorgetrokken naar een gelijktijdig examenmoment.

Dat de studenten van Leuven de kans kregen om een [bonuspunt] te krijgen en de studenten van Brussel niet staat haaks op die gelijkenis tussen de verschillende campussen. Prof. [N.B.] stelde zijn idee vorig jaar al voor tijdens de POC+ van 20 mei. Een conclusie van het daaruit volgende debat was:

“Er wordt voorgesteld om dit grondiger te onderzoeken binnen de faculteit. De quizzes kunnen behouden worden, de punten op de tussentijdse toets worden uitgesteld. [R.L.]

zal dit met [F.V.d.B.] veder opnemen en in de bredere context bekijken" (POC Hir(B) 2020-05-20 verslag).

Men zou kunnen argumenteren dat prof. [N.B.] hier niet tegen in is gegaan, aangezien hij punten heeft gegeven aan de quizzen, maar deze quizzen worden dan als tussentijdse toetsen beschouwd. Een verder advies over deze beslissing heb ik nog niet zien langskomen in een POC.

De gevolgen van deze [bonuspunten] zijn in Leuven ook significant. Het slaagpercentage zonder de punten was maar 27%, na het toekennen van de bonuspunten was het slaagpercentage 39%. In Brussel is het slaagpercentage 17% en dat is meer dan 2 keer lager dan in Leuven. Een [bonuspunt] toerekenen[en] aan verschillende studenten maakt een groot verschil in Leuven, in Brussel zou dat ook het geval kunnen zijn.

Het antwoord van de examencommissie beantwoord[t] de vraag over het toerekenen van 1 [bonuspunt] te weinig:

"Beste,

De examenresultaten van wiskunde bij de handelingenieurs zijn besproken op de examencommissie en er werd beslist de punten niet aan te passen. Het klopt dat er op de campus Leuven voor het vak 1 bonuspunt kon verdiend worden (met een soort quiz) en dat de docenten dit in Brussel niet hebben gehanteerd. Op zich kunnen we daar niets [tegen] inbrengen omdat dat mag. Ik heb na je klacht van gisterenavond dit nog besproken met de verantwoordelijken samen met de voorzitter van de examencommissie en de decaan van de campus Brussel. We hebben ook de docent nogmaals gecontacteerd. De docent geeft verder aan dat de vragen zeker niet bijzonder moeilijk waren en in de lijn liggen van wat in de colleges ingeoefend werd. Verder geeft de docent aan dat er heel wat materiaal beschikbaar is (waaronder vroegere examenvragen weliswaar zonder oplossingen) en dat studenten betere resultaten zouden kunnen halen als ze meer optimaal gebruik maken van het beschikbare materiaal. Er werd beslist de beslissing van de examencommissie te handhaven.

[...]

In dit antwoord wordt er gezegd dat het toekennen van extra punten door een docent mag. Beteken[t] dit dat studeren in Leuven makkelijker is dan in Brussel? Kan het ook de andere kant uit? Mag een prof [die] identieke lessen zou moeten geven als in andere campussen [maluspunten] geven? De nadruk ligt hier op de identieke vakken. Dat elke examenverbetering betwist moet worden om een correct, nagekeken examenresultaat te hebben omdat een andere docent een punt extra geeft? Als ik me volgend semester zou inschrijven in Leuven maak ik dan meer kans om te slagen voor hogere wiskunde, omdat ik door het jaar een extra punt kan winnen?

Veel vragen rond een actie [die] is ondernomen om de participatie en daarmee slaagkansen in Leuven te verhogen, terwijl dit niet nodig zou zijn geweest in Brussel door de lage aantallen. Ook dit is verkeerd aangezien de slaagkansen in Brussel belachelijk laag zijn.

De werkform en permanente evaluatie wordt voorgesteld met als doel de betrokkenheid van studenten tijdens het academiejaar te vergroten. Dit zal op campus Brussel en Kortrijk niet gebeuren omdat hier o.w.v. de kleinere

studentenaantallen minder nood aan is. Het examen zal wel nog steeds worden afgestemd over de drie campussen heen. (POC 20-5-20 verslag).

Het ingaan op dit voorstel zou veel gevolgen hebben voor de verdeling van de punten in de verschillende campussen, toch is er voor de extra quizzen gekozen.

Daarom voel ik me als student in Brussel benadeeld door de keuzes [die] gemaakt zijn in Leuven. Een keuze [die] in een breed beeld meer gevolgen zou kunnen hebben dan het falen voor wiskunde als dezelfde lijn ook zou worden doorgetrokken naar andere vakken.

Ik zou ook nog graag willen verwijzen naar het beroep van [M.V.] met wie ik dezelfde mening deel over dit onderwerp en dat andere relevante argumenten aanhaalt.

Dit beroep spreekt zich niet uit voor de verbetering van het examen [en evenmin] over de lesgevers in de campussen of over de complexiteit van het examen.”

Op 15 februari 2021 geeft prof. [I.V.d.W.] de volgende toelichting over het verloop van het examen:

“Hierbij vinden jullie mijn toelichtingen bij het dossier ingediend door Johan Xhonneux (zie details hierboven). Ik wens vooreerst op te merken dat het opleidingsonderdeel Hogere wiskunde I (B-KUL-HBN52B) waarop dit dossier betrekking heeft, gedoceerd wordt door mij maar dat de oefeningessessies worden gegeven door collega [I.S.]. Daarom is dit rapport tot stand gekomen op basis van gezamenlijk overleg. Als ik dus hieronder spreek over ‘wij’ of ‘onze’, dan slaat dit op [I.S.] en mezelf.

De verzuchtingen die voorkomen in het dossier kunnen samengevat worden als problemen met de afstemming op het gelijknamige Leuvense opleidingsonderdeel. Daarom zal ik dit onderdeel hieronder gedetailleerd toelichten. Hopelijk wordt dan ook duidelijk dat een en ander door Johan Xhonneux niet helemaal correct wordt weergegeven.

Afstemmingsproblemen

Het opleidingsonderdeel (OPO) Hogere wiskunde I (B-KUL-HBN52B) staat in het programmaboek van KU Leuven vermeld als identiek aan o.a. het OPO Hogere wiskunde I (HIR) (B-KUL-D0HI0A) dat aan campus Leuven wordt gedoceerd door collega [N.B.]. Verkeerdelijk wordt identiek echter geïnterpreteerd als dat *alles exact hetzelfde moet zijn*. Dat kan ook niet, al is het maar omdat er verschillende docenten verantwoordelijk zijn voor de beide OPO’s die ongetwijfeld toch ietwat anders les zullen geven en er verschillende collega’s betrokken zijn bij de oefeningessessies (in Leuven zijn er bijvoorbeeld verschillende assistenten en monitoren die de oefeningessessies verzorgen). Een volledig identieke behandeling vereist minimaal dat alle aspecten van het onderwijs door dezelfde personen worden verzorgd op de beide campussen. Meer algemeen, de in het programmaboek vermelde identieke OPO’s behandelen doorgaans dezelfde leerstof (meestal op basis van hetzelfde handboek en gelijkaardig bijkomend studiemateriaal) maar kunnen in de praktijk toch wel wat verschillen vertonen. Het voornaamste kenmerk van identieke OPO’s is dat studenten die succesvol een dergelijk OPO hebben afgerond, dezelfde kennis hebben m.b.t. het vakgebied. Als voorbeeld geef ik het OPO Econometrie

voor bedrijfseconomie met toepassingen (B-KU1-DOX48A) dat ik doceer in het derde jaar TEW aan campus Kortrijk en dat identiek is aan het OPO Economie voor bedrijfseconomie met toepassingen (B-KU1-DOQ47A) gedoceerd door collega [J.H.]. Wij gebruiken hetzelfde handboek, behandelen dezelfde topics uit dat handboek en wij overleggen ook af en toe en hebben toegang tot elkaars materiaal op Toledo. Maar wij gebruiken onze eigen slides, leggen onze eigen klemtonen op basis van onze verschillende inzichten en wetenschappelijke expertises en stemmen onze examens niet op elkaar af. In Leuven wordt gedeeltelijk gekozen voor meerkeuzevragen (omwille van praktische overwegingen) terwijl ik in Kortrijk enkel open vragen gebruik. Samengevat, zelfs bij identieke OPO's is er voldoende vrijheid voor de docent om een eigen invulling te geven.

Dit gezegd zijnde, er zijn voor de beide OPO's Hogere wiskunde I wel bijkomende afspraken gemaakt op facultair niveau omdat deze OPO's behoren tot de zogenaamde sleutel-OPO's van de opleiding handelsingenieur. Die bijkomende voorwaarden zijn dat hetzelfde handboek wordt gebruikt en dat de evaluatie gebeurt op basis van dezelfde examens die bijgevolg op hetzelfde tijdstip worden georganiseerd. Deze voorwaarden vereisen dus een striktere afstemming van de beide OPO's dan normaal het geval bij identieke OPO's. Ze impliceren onder andere dat we aan de beide campussen min of meer dezelfde oefeningen behandelen. Het examen is immers een oefeningenexamen. Het schema van de in Brussel wekelijks te behandelen oefeningen is een aantal jaren geleden bij de eerste organisatie van het identieke OPO in Brussel integraal overgenomen van Leuven. Ondertussen controleer ik niet jaarlijks meer of in Leuven nog steeds dezelfde oefeningen worden behandeld maar ik heb geen redenen om daaraan te twijfelen. Ook worden de examenvragen in onderling overleg opgesteld met alle betrokken collega's van de beide campussen.

Er is evenwel niet vastgelegd dat bij diezelfde examens ook dezelfde verbetersleutel wordt gebruikt. Er wordt dus niet afgesproken hoeveel punten er worden toegekend of in mindering gebracht bij bepaalde types van fouten. De manier van verbeteren blijft de verantwoordelijkheid van de betrokken docenten. En hier komen we op het punt waarop sommige studenten menen dat er een probleem is met het identieke karakter van de beide OPO's. Collega [N.B.] heeft me op 30/4/2020 een voorstel gedaan om het evaluatiesysteem te wijzigen. Kort samengevat wilde hij van het proefexamen een tussentijds examen maken en wou hij korte wekelijkse quizzen organiseren. Die laatste zouden meetellen als maximaal 1 bonuspunt in de eindscore. Ik heb hem, gemotiveerd door mijn argumenten en inzichten op 14/5/2020 laten weten geen voorstander te zijn van dit voorstel. Na wat kleine aanpassingen is het voorstel van [N.B.] besproken op de POC. Het idee van het omvormen van het proefexamen naar een tussentijds examen heeft het niet gehaald. Het idee van quizzen kon wel. [N.B.] heeft me op 20/5/2020 dan kort het volgende laten weten: "*De quizzen gaan door alleen in Leuven.*" Ik veronderstel dat deze beslissing door de POC wel ergens in de verslagen is terug te vinden maar ik kan die verslagen nergens vinden. Mogelijk heb ik er ook geen toegang toe. Samengevat, er zijn dus aan campus Leuven quizzen georganiseerd die kunnen meetellen in de eindscore voor maximaal 1 bonuspunt terwijl deze in Brussel niet zijn georganiseerd. Maar zoals blijkt uit het voorgaande is dit verschil besproken op het niveau van de faculteit en dus aanvaard binnen de bijzondere afspraken tussen de beide OPO's. Conform deze afspraken zijn er dus in de bindende ECTS-fiches van de beide OPO's verschillende passages opgenomen inzake de evaluatie. Concreet wordt in de Leuvense ECTS-fiche het gebruik van quizzen opgenomen terwijl dat voor de Brusselse campus niet het geval is. Ik vermeld volledigheidshalve de passage uit de ECTS-fiche voor het OPO in Brussel:

Evaluatiekenmerken

Het opleidingsonderdeel wordt beoordeeld door de docent(en), zoals meegedeeld via Toledo en de examen regeling. Het resultaat wordt berekend en uitgedrukt met een geheel getal op 20.

Bepaling eindresultaat

Schriftelijk examen (type ‘gesloten boek’) met open vragen (gewicht 75%) en meerkeuzevragen (gewicht 25%). Het standaardformularium dat bij de cursusnota’s zit, mag gebruikt worden. Het gebruik van een eenvoudige (niet-grafisch en niet-programmeerbaar) rekenmachine is toegelaten. Bij eventuele inhaalexamens kan de examen vorm verschillen van het reguliere examen (bijvoorbeeld enkel open vragen, mondeling examen, ...)

Ik ben geen jurist maar ik meen deze regeling correct te hebben toegepast bij de evaluatie van al mijn studenten. Deze regeling was overigens bekend nog voor de aanvang van het academiejaar. Studenten konden dus ook op basis van het misschien voor hen aantrekkelijke systeem van quizzen kiezen voor campus Leuven. Ik heb in mijn lessen ook nooit gesproken over quizzen maar wel verwezen in mijn eerste hoorcollege naar de ECTS-fiches als een belangrijke bron (zie mijn slides van mijn eerste inleidende les). Het is dan ook merkwaardig dat geen enkele student mij over die Leuvense quizzen heeft aangesproken in de loop van het eerste semester zelf en dat de klachten nu opeens opduiken na afloop van tegenvallende examenresultaten.

Naar aanleiding van de in mijn ogen ontterechte commotie heb ik wel even de theoretische oefening gemaakt wat de impact zou zijn geweest, mocht ik iedereen een extra bonuspunt geven. Beschouw dit dus als het meest gunstige effect mocht ik toch met quizzen hebben gewerkt. In dat geval zouden er twee studenten (waarvan één bisser) extra zijn geslaagd. Daarmee zou het slaagpercentage voor mijn OPO zijn gestegen van 8% naar 15%. Die quizzen worden als ‘wondermiddel’ aanzien maar is het in de Brusselse context dus zeker niet. Want toegegeven, zelfs een slaagpercentage van 15% is veel te slecht. Uiteraard zou het een verschil hebben gemaakt voor die twee extra geslaagde studenten en Johan Xhonneux is wel de bisstudent die hiertoe behoort. Hij behaalt immers 9/20. Maar nogmaals, dit is een theoretische oefening en dus niet voorzien in de huidige afspraken.

Nog enkele afsluitende beschouwingen

Ter info vermeld ik de stappen hier de nabesprekingsprocedure die we hebben voorzien:

1. De studenten bekijken eerst de video van één uur die ik op Toledo heb geplaatst en die gedetailleerd ingaat op alle onderdelen van de vragen. Een zo gedetailleerde nabespreking hebben we in het verleden nooit gedaan want er is bij een klassieke nabespreking maar 15 minuten voorzien per persoon.
2. De studenten die daarna bijkomende informatie willen, krijgen in eerste instantie de detailscores per vraag via [I.S.]
3. De studenten die na het voorgaande toch nog een verdere online bespreking wensen, maken een afspraak bij [I.S.] via een inschrijftool die zij heeft voorzien op Toledo. Tijdens die online besprekking zullen de studenten wel degelijk hun examenkopij digitaal kunnen inkijken vermits die zal worden gescand en worden ‘geshared’ tijdens dat skype tor business gesprek.

Johan Xhonneux heeft de drie stappen van de procedure doorlopen en heeft dus zijn examen ook gedetailleerd kunnen inkijken. [I.S.] heeft me laten weten dat dit gesprek niet zo gemakkelijk verlopen is en dat Johan duidelijk moeite had om zijn fouten in te zien.

Dat de scores bijzonder laag liggen valt niet te ontkennen en hebben mij ook al een aantal slapeloze nachten bezorgd. Met de beste wil van de wereld kan ik geen wetenschappelijk onderbouwde argumenten vinden die het verschil met de Leuvense prestaties kunnen verklaren. Doorgaans liggen de Leuvense scores wel wat hoger maar zijn de verschillen niet zo groot. En zoals ik hiervoor al heb vermeld, worden die verschillen in geen geval weggewerkt mochten de Brusselse resultaten worden gecorrigeerd met een extra bonuspunt. Ik kan alleen maar vaststellen dat er op het examen verschrikkelijk is geblunderd, meer dan andere jaren. Daarom vind ik dat de huidige studenten nog niet het niveau hebben bereikt dat nodig is om verder te gaan in de opleiding handelsingenieur, waarvan geweten is dat de lat hoog ligt. Ik weet dat het voor studenten niet aangenaam is te horen dat ze niet geslaagd zijn maar er is natuurlijk nog een tweede examenmoment en hopelijk zal men deze aanvatten met een betere voorbereiding.”

Nadat verzoeker op 18 februari 2021 wordt gehoord, komt de interne beroepsinstantie op 26 februari 2021 tot de volgende beslissing:

“[...]

In uw intern beroepsschrift klaagt u het verschil in behandeling aan tussen de Leuvense en de Brusselse studenten. Op de campus te Leuven hanteert prof. dr. [N.B.] (docent voor hetzelfde vak op deze campus) een 1+ bonussysteem, wat volgens u een ongelijke behandeling oplevert in uw nadeel, in uw hoedanigheid van student aan de campus te Brussel.

U eindigt uw intern beroepsschrift met de melding dat uw intern beroep ‘zich niet uitspreekt over de verbetering van het examen evenals niet over de lesgevers in de campussen of over de complexiteit van het examen’.

Op 15-02-2021 ontvingen wij feedback van prof. dr. [I.V.d.W.]. Deze feedback werd u op 16-02-2021 per mail bezorgd, samen met de uitnodiging voor de hoorzitting.

Op 18-02-2021 organiseerde de Interne Beroepsinstantie Campus Brussel een online hoorzitting.

Na analyse van uw intern beroepsschrift, de stukken van het dossier en de mondelinge besprekking die wij met u hadden, komt de Interne Beroepsinstantie Campus Brussel tot het volgende besluit.

Het door u opgeworpen bezwaar heeft betrekking op een schending van het gelijkheidsbeginsel. U bent van mening dat hetzelfde opleidingsonderdeel niet op een verschillende manier kan worden geëvalueerd op een andere campus. Door het invoeren van het +1 bonussysteem op de Leuvense campus, worden de Brusselse studenten naar uw mening ongelijk behandeld.

Er kan echter maar sprake zijn van een ongelijke behandeling als de situatie op de campus van Leuven effectief vergelijkbaar is met de situatie op de campus van Brussel. In uw intern beroepsschrift haalt u zelf de reden aan die aan de grondslag ligt voor het invoeren van een +1 bonussysteem op de Leuvense campus.

U verwijst meer bepaald naar het verslag van de POC van 20 mei 2020, waarin gesteld wordt:

De werkform en permanente evaluatie wordt voorgesteld met als doel de betrokkenheid van studenten tijdens het academiejaar te vergroten. Dit zal op campus Brussel en Kortrijk niet gebeuren omdat hier o.w.v. de kleinere studentenaantallen minder nood aan is. Het examen zal wel nog steeds worden afgestemd over de drie campussen heen. (POC 20-5-20 verslag)

De interne Beroepsinstantie stelt vast dat de reden die er prof. dr. [N.B.], docent aan de Leuvense campus, toe gebracht heeft om een +1 bonussysteem in te voeren, gelegen is in het gebrek aan voldoende betrokkenheid onder de Leuvense studenten – gebrek dat zijn oorzaak vindt in de hoge studentenaantallen op deze campus.

Het verslag stelt letterlijk dat er op de campus Brussel en Kortrijk geen nood bestaat aan initiatieven voor het vergroten van de betrokkenheid van de studenten, omdat op deze campussen minder studenten het opleidingsonderdeel volgen.

Uit de informatie waarover de interne Beroepsinstantie beschikt en uit de gegevens van het dossier blijkt dat aan de Leuvense campus inderdaad meer dan 200 studenten het vak volgen, terwijl het aan de Brusselse campus gaat over 28 studenten. Het komt de interne Beroepsinstantie derhalve voor:

- dat de reden die ertoe geleid heeft om een +1bonussysteem in te voeren in Leuven niet gegrond is op onjuiste feitelijke gegevens;
- dat niet ernstig betwist kan worden dat de aanwezigheid van +200 studenten tijdens de lessen op campus Leuven een grotere drempel creëert en bijgevolg een ongunstige impact heeft op de betrokkenheid van studenten;
- dat de situatie op de Leuvense campus derhalve voldoende verschilt van de situatie op de Brusselse en Kortrijkse campus, gezien de significante verschillen in studentenaantallen; dat het verschil in behandeling bijgevolg kan worden verantwoord.

Op grond van alle voorgaande overwegingen, besluit de Interne Beroepsinstantie Campus Brussel dat er geen sprake is van een ongelijke behandeling tussen de Leuvense en de Brusselse studenten. De reden die aan de grondslag ligt van het +1 bonussysteem, zijnde het gebrek aan betrokkenheid van de Leuvense studenten omwille van de hoge studentenaantallen, is legitiem en rechtvaardigt de verschillende behandeling.

Daarenboven is het verschil in behandeling ook minimaal (het gaat over een +1 bonussysteem en niet over bijvoorbeeld +5), en daardoor ook niet onevenredig of onredelijk.

Uw intern beroep wordt daarom afgewezen als ongegrond.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij op dat het beroep buiten de decretale beroepstermijn is ingesteld en derhalve niet ontvankelijk is.

Zij stipt aan dat de tweede bestreden beslissing de beroepsmodaliteiten vermeldt – met inbegrip van het juiste adres van de Raad – en dat zij op 26 februari 2021 aan verzoeker is overgemaakt. Een beroep dat vervolgens pas op 23 april 2021 wordt ingesteld, kan volgens verwerende partij niet meer ontvankelijk zijn. Het gegeven dat verzoeker voorafgaand (en tijdig) op 4 maart 2021 een beroepsschrift heeft verzonden aan een verkeerd adres, doet daaraan voor verwerende partij geen afbreuk.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker dat het beroep wel degelijk ontvankelijk is omdat op 23 april 2021 enkel extra bijlagen werden verzonden.

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs moet een beroep tegen een studievoortgangsbeslissing bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepsinstantie.

In casu is de tweede bestreden beslissing aan verzoeker overgemaakt met een e-mail van 26 februari 2021 (stuk 5 administratief dossier). De beslissing van de interne beroepsinstantie vermeldt op correcte wijze de beroepsmodaliteiten, zodat die vormvoorwaarde niet in de weg staat dat de voormelde beroepstermijn zou ingaan.

Een kennisgeving via e-mail, die niet vergezeld gaat van een lees- of ontvangstbevestiging door de bestemmeling, noch – in voorkomend geval – van een ander bewijs van daadwerkelijke aflevering, verleent evenwel geen vaste datum. Derhalve kan 26

februari 2021 derhalve niet worden aangenomen als uitgangspunt voor de berekening van de beroepstermijn.

Hetzelfde geldt voor de datum van 18 februari 2021. Het gegeven dat verzoeker – zoals uit de wederantwoordnota kan worden opgemaakt – uit het verloop van de hoorzitting in een intern beroep van een medestudent, of uit het verloop van de hoorzitting in zijn eigen beroep, meent te kunnen afleiden wat de strekking van de uiteindelijke beslissing zal zijn, betekent niet dat de interne beroepsinstantie op dat ogenblik reeds een beslissing heeft genomen.

Het beroep dat bij de Raad is toegekomen, is voor aangetekende zending ter post aangeboden op 21 april 2021.

Verzoeker voegt bij die zending, een beroepsschrift gedateerd op 4 maart 2021 en een bewijs van aangetekende zending van diezelfde datum.

Hieruit blijkt vooreerst dat verzoeker uiterlijk op 4 maart 2021 kennis moet hebben genomen van de tweede bestreden beslissing. In dat geval is de vervaltermijn van zeven kalenderdagen om bij de Raad een beroep in te stellen, aangevangen op (vrijdag) 5 maart 2021 om te verstrijken op (donderdag) 11 maart 2021. Het op 21 april 2021 ingestelde beroep is kennelijk laattijdig, en derhalve onontvankelijk.

Dat de aangetekende zending van 4 maart 2021 niet bij de Raad is toegekomen, wordt verklaard door de vaststelling dat verzoeker die zending – blijkens het bewijs van aangetekende zending dat hij voorlegt – aan een verkeerd adres heeft toegezonden, met name aan het huisnummer 5 aan de Koning Albert II-laan, in plaats van het huisnummer 15 waar de zetel van de Raad is gevestigd.

Zoals reeds vastgesteld, vermeldt de tweede bestreden beslissing op correcte wijze het adres van de Raad. Dat het beroep initieel aan een verkeerd adres werd toegezonden, is derhalve enkel het gevolg van de onzorgvuldigheid van verzoeker. Dit kan niet worden aanvaard als een element van overmacht dat de overschrijding van de beroepstermijn zou kunnen billijken of dat een stuitende werking zou hebben (zie ook RvS 26 januari 2012, nr. 217.563, De Bosscher).

De exceptie is gegronde.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 mei 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 25 juni 2021

Arrest nr. 6.733 van 25 juni 2021 in de zaak 2021/187

In zake: xxx

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 mei 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 mei 2021, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing van 19 maart 2021 om de stage van verzoekster stop te zetten, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 25 juni 2021.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in de Psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie’.

Tot haar curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage en deontologie’. In het raam van dat opleidingsonderdeel loopt verzoekster vanaf september 2020 stage in een centrum voor ambulante revalidatie (verder: het CAR) te Gent.

Nadat in de loop van de stage een aantal werkpunten worden geformuleerd, vraagt de stageplaats medio januari 2021 om een overleg omdat er bezorgdheid is over het goede verloop van de stage. Na gesprekken met verzoekster, de interne stageverantwoordelijke en twee stagementoren wordt op 11 februari 2021 besloten om de stage verder te laten lopen. Verzoekster hervat in de krokusvakantie, maar bij de eerste tussentijdse evaluatie op 1 maart 2021 uiten de stagebegeleiders opnieuw bezorgdheden en de interne stageverantwoordelijke stipt aan dat verzoekster de impact van haar eigen functioneren op de omgeving niet inziet. Op 2 maart 2021 uit mevrouw S.V., coördinator van het CAR, haar bezorgdheid omtrent de grote nood aan ondersteuning en het emotioneel welbeinden van verzoekster; de stageplaats wil de stage beëindigen. Na een gesprek met onder meer verzoekster, de ombudspersoon en de interne stageverantwoordelijke, beëindigt het CAR op 5 maart 2021 de stage.

Binnen de opleiding wordt besloten om de stage definitief stop te zetten en geen andere stage of vervangtakken aan te bieden.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 25 maart 2021 een intern beroep in.

Op 7 mei 2021 verwerpt de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent het beroep als ongegrond. Deze beslissing luidt:

“De studente vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De studente volgt stage aan CAR BOLT in Drongen. De stage startte in september 2020. Ze had reeds bij de start problemen op de stageplaats en voelde zich niet welkom. Ze heeft dat op 6 oktober ook ter sprake gebracht in een overleg met de interne stageverantwoordelijke, waarna deze contact opnam met de stageplaats. Dat overleg overtuigde verzoekster dat het “in haar hoofd” zat en ze probeerde zich positief op te stellen.
- Op 9 november 2020 was er een tussentijds feedbackgesprek met de interne stageverantwoordelijke. Uit die feedback bleek dat verzoekster haar leerdoelen voor zichzelf beter moest concretiseren.

- Op 3 december 2020 was er een overlegmoment met de interne stageverantwoordelijke, de stagementoren en verzoekster. Daaruit bleek dat de leerdoelen in positieve zin evolueerden, en werd geconcludeerd dat verzoekster aan haar interne negatieve processen moest werken.
- In de periode tussen 3 en 18 december 2020 kreeg ze naar haar zeggen van de stagementor de boodschap dat er naast psycholoog worden nog andere manieren waren om mensen te helpen als reactie op haar antwoord op de vraag waarom ze psycholoog wilde worden. Ze had op die vraag geantwoord dat ze graag mensen wil helpen. Verzoekster kreeg ook te horen dat stagiaires in deze fase van de stage normaal al zaken overnemen onder supervisie. Verzoekster was door die boodschap verrast. Ze nam onder meer daarover contact op met haar interne stageverantwoordelijke.
- Bij het tweewekelijks overleg met de stagementoren rond 11 januari 2021 gaven de stagementoren aan dat ze niet goed wisten hoe ze haar nog verder konden helpen en ze vroegen om de interne stageverantwoordelijke te mogen contacteren. Kort nadien gaf verzoekster aan dat ze het niet meer kon verdragen constant negatief benaderd te worden. Nadat ze bij een collega had aangegeven dat ze zou vragen om meer positieve feedback, werd de feedback ook effectief positiever, wat voor verzoekster aantoonde dat deze negatieve benadering niet in haar hoofd zat.
- Op 19 januari 2021 nam ze contact op met haar interne stageverantwoordelijke met de vraag om een gesprek. Ze gaf daarbij aan dat haar stagementoren er blijkbaar vanuit gaan dat ze niet meer kan slagen dit jaar, maar dat ze wel graag de kans zou krijgen om te slagen.
- Op 28 januari vond een gesprek plaats tussen de mentoren en de stagebegeleider, en nadien ook tussen de mentoren en verzoekster. Verzoekster kreeg de boodschap dat ze haar emoties moest loskoppelen en haar vaardigheden moest tonen. De stagementoren formuleerden ook hun concrete verwachtingen. Als verzoekster daaraan kon voldoen zou ze nog kunnen slagen.
- Op 29 januari heeft verzoekster de interne stageverantwoordelijke aangesproken over het gesprek met haar mentoren na het einde van de stageterugkomdag. Ze gaf aan dat het niet klikt op de stageplaats en dat ze daardoor haar vaardigheden niet kan tonen.
- Op 2 februari ontving verzoekster een mail van de mentoren met daarin bevestiging van de verwachtingen die zij hadden voor het verdere verloop van de stage. Die week las ze ook een week rust in. Op 5 februari had ze on campus een gesprek met de interne stageverantwoordelijke. Er werd nog een voorstel geformuleerd voor verderzetting van de stage, waarmee de stagementoren akkoord waren.
- Op 1 maart 2021 was er overleg tussen stagementoren, interne stageverantwoordelijke en verzoekster. Daaruit bleek dat verzoekster alweer gegroeid was. Eén van de stagementoren gaf wel aan dat ze zich zorgen maakte over het mentaal welbevinden van verzoekster, wat haar opnieuw van slag maakte. Er werd ook aangegeven dat ze niet stressbestendig was. Conclusie van het gesprek was dat de stage toch zou worden verdergezet en dat verzoekster contact zou opnemen met een studentenpsycholoog om tips te krijgen over hoe ze kan omgaan met stress op korte termijn. Verzoekster is na het gesprek naar huis

gegaan om alles te laten bezinken. Tijdens haar afwezigheid is er blijkbaar een gesprek geweest tussen de stagementoren en werd beslist de stage stop te zetten in functie van het mentaal welbevinden van verzoekster. Op 2 maart heeft verzoekster daarover haar ongenoegen geuit tegenover zowel de interne stageverantwoordelijke als prof. [D.R.].

- Verzoekster is van oordeel dat de beslissing om de stage voortijdig te beëindigen strijdig is met de materiële motiveringsplicht. De motieven die worden aangehaald om de stage voortijdig te beëindigen stemmen immers niet overeen met de realiteit en zijn bijgevolg niet naar behoren bewezen. Verzoekster overloopt vervolgens het integrale rapport en repliceert op een aantal zaken die daarin opgenomen zijn.
- Verzoekster is vervolgens van oordeel dat artikel II.246 Codex hoger onderwijs is geschonden. Dat artikel laat voortijdige beëindiging van een stage toe als de student door zijn gedragingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe die opleiding hem opleidt. Ze is van oordeel dat er geen sprake is van volstrekte ongeschiktheid, en dat in de bestreden beslissing ook geen sprake is van gedragingen die blijk geven van volstrekte ongeschiktheid. Uit de beslissing blijkt dat de tekortkomingen te wijten zijn aan een gebrek aan flexibiliteit en communicatie, maar dat zijn geen zaken die vallen onder de noemer van gedragingen die blijk geven van ongeschiktheid voor de job, maar hebben slechts betrekking op één van de competenties die met de stage moeten worden bereikt. Dat is ook de enige competentie waarmee verzoekster moeilijkheden heeft ondervonden. Onvoldoende inzet of onvoldoende prestaties van een student kunnen geen reden zijn om een stage vroegtijdig te beëindigen.
- Verzoekster is tenslotte van mening dat ook het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel zijn geschonden. Ze merkt op dat de bestreden beslissing op onrechtmatige wijze tot stand is gekomen, en nefaste gevolgen heeft voor haar studiecarrière. Ze dreigt door deze beslissing immers een academiejaar te verliezen. De universiteit dient ervoor te zorgen dat de studente haar stage kan verder zetten op een andere stageplaats.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in de mailconversaties die tussen de studente en de interne stageverantwoordelijke/verantwoordelijk lesgever zijn gevoerd, in de evaluatieschaal stage zoals ingevuld door de mentoren, het schrijven van de mentoren d.d. 15 maart 2021, een nota waarin het chronologisch verloop van de stage wordt geschetst, en een algemene evaluatie van de stage. De verantwoordelijk lesgever bezorgde ook nog een korte toelichting bij het dossier via de dossierbeheerder.

Het beroep betreft de voortijdige beëindiging van de stage van verzoekster. Het OER laat dit in uitzonderlijke omstandigheden toe in zijn artikel 24 §10. Dit artikel is op zijn beurt genomen in uitvoering van artikel II.246, §2 Codex hoger onderwijs dat stelt:

“Het instellingsbestuur kan in bijzondere gevallen en op objectieve gronden de stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig beëindigen, als de student door zijn gedragingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de

uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die hij volgt, hem opleidt. De student van wie de stage of het praktische opleidingsonderdeel niet toepassing van het eerste lid is beëindigd, heeft geen recht op een tweede examenkans als vermeld in artikel II.223, tenzij aan de opgelegde bindende voorwaarden is voldaan. De beslissing om een stage of praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig te beëindigen, wordt omstandig gemotiveerd.”

Vroegtijdige beëindiging van een stage is aldus mogelijk ingeval een student door zijn gedragingen blijkt gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die hij volgt, hem opleidt. De beslissing moet omstandig worden gemotiveerd.

Verzoekster is studente in de opleiding tot master of science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie. In het raam van deze opleiding volgt ze het vak “stage en deontologie” (verantwoordelijk lesgever: [R.D.R.]). Dit vak moet de studenten mee voorbereiden op een toekomstige loopbaan als zelfstandig psycholoog, zoals blijkt uit de algemene doelstellingen van de opleiding:

“Op professioneel vlak heeft de opleiding de zelfstandige beroepsuitoefening als psycholoog als finaliteit. Bij het beoefenen van de psychologische praktijk vertrekt de Master in de Psychologie vanuit de wetenschappelijke opleiding en reflecteert op deze wetenschappelijke opleiding. Hij/zij is in staat om complexe problemen op het brede gebied van de psychologie te analyseren en aan de oplossing ervan bij te dragen vanuit een kritisch reflecteren op het vakgebied.”

In het raam van dit vak dienen de studenten een stage te lopen. Verzoekster startte in september 2020 met een stage bij CAR Bolt Gent. Dit is een centrum voor ambulante revalidatie, dat kinderen en jongeren onderzoekt en behandelt die moeilijkheden ondervinden in hun dagelijks leven thuis, op school, en waarvan ADHD, autisme, gedragsproblemen, leerstoornissen, motorische stoornissen, taalstoornissen, verstandelijke beperking enz. hier mogelijk aan de basis liggen.

De interne stageverantwoordelijke schetst het stageverloop en de stagebegeleiding als volgt:

“Chronologisch verloop stagebegeleiding x

- Startvergadering stage juni 2020: x geeft aan dat haar leerdoelen vnl. liggen op vlak van zelfvertrouwen en trainen in minder introvert te zijn.
- 08/09 eerste mail van M-Y : waarbij ze melding maakt van ‘veel interne conflicten’, waarbij flexibiliteit en zelfstandigheid de grootste werkpunten vormen. Hier wordt via mail rond gecommuniceerd (zie mailoverzicht)
- Op 25/09 stageterugkomdag: M-Y uit op overleg dat ze zich erg slecht voelt op de stage, ze voelt zich niet begrepen. Er wordt een apart gesprek gepland.
- Op 6/10 online-gesprek met M-Y n.a.v. problemen die ze meldde op de stageterugkomdag. Inhoud gesprek: M-Y loopt vnl. vast op communicatie met collega’s. Ze stelt veel vragen en kreeg reflectie dat ze ‘haar gezond verstand moet gebruiken’. Ze voelt zich niet altijd begrepen. Ze geeft zelf aan veel na te denken over hoe ze dingen gaat zeggen. Haar bureau is in het personeelslokaal, ze voelt zich genegeerd door sommigen. Haar

aangemoedigd tot overleg/communicatie met de stagebegeleiders en afspraak dat ik met stage gesprek plan.

- 7/10: De leerdoelen van M-Y die te maken hebben met bovenstaande problemen: gericht op communicatie, samenwerkingsrelatie, leren relativeren, zelfstandig nadenken en beslissingen maken
- 22/10/20: gesprek met de stageplaats: ze waren niet echt op de hoogte van de problemen die M-Y gemeld had. Beide stagebegeleiders gaven aan dat het een beetje chaotische start is geweest omwille van vakantie en ziekte. Ze nemen het lokaalprobleem op en plannen 2-wekelijks een evaluatiemoment met M-Y. Ze ervaren M-Y als een plichtsbewust iemand, die veel vragen stelt. Hierbij willen ze haar aanmoedigen om zelf eerst na te denken (achteruit gaan zitten), alvorens een vraag te stellen (vragen gaan soms over kleine zaken). Ze observeren een positieve inbreng in de teamvergadering en zien bij M-Y een positieve motivatie. Overleg met haar is steeds een vrij emotioneel moment. Er wordt samen afgesproken haar leerproces nauwer op te volgen (26/10 intern overleg, 9/11 tussentijdse evaluatie met ISV, op 3/12 is het tussentijdse evaluatie met de stageplaats en M-Y).
- 9/11 tussentijds evaluatiegesprek tussen M-Y en ISV (zie verslag in bijlage): M-Y geeft tijdens dit gesprek aan dat het beter verloopt. Ze slaagt er beter in om feedback minder persoonlijk te nemen, ze kan opmerkingen beter loslaten en in hun context plaatsen. Ze geeft aan dat het werken zwaar is en veel energie vraagt (ze heeft daarom haar weekendwerk op hold gezet)
- 3/12: Teamscall met stageplaats en M-Y: De grote werkdruk maakt dat er minder tijd is om bij zaken stil te blijven staan waardoor het lijkt dat M-Y gemakkelijker zaken kan loslaten. De stageplaats merkt op dat M-Y nog wel veel tijd nodig heeft om een logboek in te vullen of een IQ te scoren. De angst om fouten te maken, het dubbelchecken en onzekerheid verlaagt haar tempo. M-Y blijft regelmatig hangen in details, het overzicht wordt soms verloren. Men observeert een positieve evolutie in haar contact en betrokkenheid op cliënten. Deze zaken worden benoemd als ‘werkpunten’ en men ziet dat M-Y stappen zet.
- 18/12 Mail van M-Y nav versturen leerdoelen: M-Y geeft aan dat ze overspoeld werd door de feedback van haar stagementoren dat ze niet voldoet aan de verwachtingen voor een stagiaire in deze fase van de stage. Ze vraagt hier rond een gesprek. Gezien dit net voor de kerstvakantie is, heb ik gevraagd zaken op mail te concretiseren.
- Op 10/01/21 krijg ik mail waarin M-Y aangeeft dat ze na een aantal dagen vakantie met een ‘nieuwe mindset’ op de stage gestart is en dat het redelijk goed verloopt.
- Op 18/01/21 mail vanuit de stageplaats met vraag voor overleg omdat tegen zaken blijven aanlopen.
- Op 19/01/21 stuurt M-Y een mail waarbij ze overspoeld is door de feedback van de stagementoren die twijfelen aan haar slaagkansen. Ze vraagt hieromtrent een videocall te doen. Ik geef aan dat ik eerst de stageplaats wil horen om de zaken concreet te maken.

- 28/01/21 Videocall tussen ISV en 2 stagementoren: Op de stageplaats geeft M-Y veel signalen dat ze zich niet goed voelt (huilt veel), ze vraagt hier rond veel tijd en energie van iedereen en uit ook de twijfel of ze deze job wel wil doen. Bij het geven van feedback voelt ze zich veroordeeld. De feedback komt niet altijd binnen. Binnen het voeren van gesprekken of afnemen van onderzoek kan ze meermaals geblokkeerd zitten als ze bijgestuurd wordt (het ‘blokkeren’ heeft een duidelijke impact op handelen naar cliënten). Het lijkt alsof ze ‘onvoldoende hoofdruimte’ heeft om flexibel te handelen en overzicht over haar werk te houden. Dit resulteert ook in trager werken en veel nood aan begeleiding. Haar presteren is erg wisselend. Men ziet vaardigheden, doch deze komen niet altijd boven. De flexibiliteit ontbreekt om geziene zaken spontaan toe te passen. Zaken moeten haar letterlijk gezegd worden. De stagementoren stellen in vraag of M-Y nog kan veranderen van stageplaats, want ze zien deze stage niet goed aflopen. ISV vraagt om evaluatieschalen opnieuw in te vullen en de lacunes binnen de vaardigheden heel concreet te maken. Er wordt afgesproken om even een time-out periode te nemen.
- 29/01/21: stageterugkomdag: M-Y werkt op een positieve en geëngageerde manier mee aan de uitwisseling van methodieken. Na de terugkomdag heb ik een korte videocall met haar. Hierbinnen geeft ze aan dat de verwachtingen van de stageplaats te hoog liggen en dat ze hiervoor niet de juiste begeleiding krijgt. Ze heeft het gevoel veel negatieve feedback te krijgen en in zo’n omgeving kan ze moeilijk functioneren. We spreken af dat ze enkele dagen rust neemt en dat er volgende week bekeken wordt hoe er verder gewerkt wordt.
- 05/02/21: gesprek op campus met M-Y: M-Y uit dat ze zich op de stageplaats veel misbegrepen voelt en dat informatie die ze tegen iemand in vertrouwen uit, erna tegen haar misbruikt wordt. Ze klaagt over de hoge werkdruk en raakt veel overspoeld door onverwachte zaken die ze moet opnemen. Ze is boos dat de stageplaats een vraag naar een andere stageplaats heeft gesteld zonder overleg met haar. Ze wil deze stage verderzetten en kansen krijgen. Samen wordt een voorstel uitgewerkt om toe te spitsen op concrete vaardigheden waar verbetering op gezien moet worden. Deze concrete vaardigheden (uitgewerkt door de stagementoren) zal M-Y verwerken in haar leerdoelen, ze evaluateert deze wekelijks en om de 2 weken zal een online overleg met de ISV en de stagebegeleiders plaatsvinden. Dit voorstel zal ter goedkeuring voorgelegd worden aan de stageplaats. Indien er een positieve evolutie wordt vastgesteld en er enkel tijd nodig is om tot ontwikkelen van vaardigheden te komen, kan, in overleg, besloten worden om de stageduur met enkele weken te verlengen.
- 11/02/21: telefonisch overleg stageplaats: Na interne vergadering vindt men het ok om de stage verder te zetten. De focus op concrete vaardigheden vindt men moeilijk los te koppelen van het emotionele. De stage kan enkel verlengd worden als het zin heeft. M-Y start terug in de krokusvakantie, dit is een rustig moment om opnieuw overzicht te maken van haar taken en verwachtingen.

- 1/03/21 eerste tussentijdse evaluatie (videocall met alle partijen): M-Y geeft zelf aan dat haar presteren wisselend is (als 1 ding niet goed gaat, kan het een moeilijke dag zijn), maar dat ze zichzelf stappen ziet zetten op verschillende vlakken en dat ze voelt dat ze groeit (zie ook evaluatie leerdoelen). De flexibiliteit in therapeutisch werken blijft een groot werk punt (vnl. structuur, tempo, voorzien van alternatieven,...). Zaken helder overbrengen is soms moeilijk, ze kan blokkeren. M-Y kan zelf evalueren dat, als ze in haar ‘comfortzone’ zit (75 % van de tijd, volgens haar) ze vaardigheden laat zien. 25% van de tijd gebeurt het dat ze blokkeert en dan lukt het niet goed. De stagebegeleiders geven aan een positieve evolutie te zien in de kennis en gebruik van het aanwezige materiaal, diagnostiek gaat vlotter (komt een beetje los van de handleiding). Een struikelblok vinden ze de sensitiviteit en responsiviteit naar de cliënten. M-Y is gericht op haar inhoud en mist hierdoor meermaals signalen die kindjes geven. Dit is vnl. te merken in de kleutergroep (4 kindjes) die ze begeleidt. Als binnen dit gesprek verder wordt op door gevraagd door de ISV, geeft M-Y aan dat het voor haar niet duidelijk is wat de verwachtingen zijn. De stagebegeleiders geven aan dat de verwachtingen wel uitgesproken zijn maar door M-Y niet altijd opgenomen worden. De stagebegeleiders uiten opnieuw hun grote bezorgdheid uit over haar welbevinden en de impact dat dit heeft op haar functioneren. Opnieuw wordt geuit dat M-Y snel overspoeld geraakt en gestresseerd is, wat zich weerspiegelt op haar werk. Binnen het emotioneel gesprek is het voor de ISV duidelijk dat M-Y de zaken anders bekijkt en de impact van haar eigen functioneren op de omgeving niet ziet. De stagebegeleiders geven aan zich zorgen te maken over haar welbevinden, gaat ze zelf grens aangeven? Er wordt afgesproken dat M-Y zelf reflecteert hoe ze anders kan omgaan met de impact van stress op haar functioneren.
- 02/03/21: tel. [S.V.], coördinator Car Bolt: heeft het proces van M-Y op afstand gevolgd, heeft ook het aanvankelijk ‘click-gesprek’ gedaan. [S.] geeft aan dat de gehele dienst zich zorgen maakt over het welbevinden van M-Y. Meermaals per week geraakt M-Y overspoeld door zaken die gebeuren of als feedback gegeven worden. Ze observeren een tekort aan zelfstandigheid, veel nood aan ondersteuning, erg traag, heeft veel voorbereidingstijd nodig, boodschappen worden maar gedeeltelijk gehoord, flexibel omgaan met verandering is moeilijk (bv. groepssessie van 4 kindjes dat maar doorgaat met 2 kindjes, doet haar blokkeren). Terwijl er erg veel ondersteuning is, geeft M-Y [aan] dat ze zich in de steek gelaten voelt. Ze zijn overtuigd dat M-Y over vaardigheden en potentieel beschikt, maar emotionele processen doen dit blokkeren. De stageplaats wil deze stage hier beëindigen, dit uit zorg voor M-Y.
- 02/03/21 tel met M-Y: boodschap gegeven, M-Y voelt zich niet correct behandeld. Ze geeft aan dat ze van de stageplaats geen fouten mag maken. Ze wil de stage zelf niet beëindigen.
- Daarna wordt er een afspraak gemaakt voor een extra gesprek, met de studente, de ombudspersoon, de interne stageverantwoordelijke en mezelf, en haar vader als waarnemer.”

Uit dit overzicht blijkt dat verzoekster zeer intens werd begeleid tijdens deze stage, mede doordat er reeds van in het begin van de stage problemen waren. Verzoekster blijkt zeer stressgevoelig te zijn, en er spelen, wat men noemt “interne processen” die ervoor zorgen dat de studente zeer regelmatig blokkeert. In dezelfde zin blijkt de studente ook onvoldoende flexibel te zijn, in die zin dat als bijvoorbeeld een therapie niet loopt zoals ze die had voorbereid door bijvoorbeeld onverwachte reacties van cliënten, ze er niet in slaagt om los te komen van haar voorbereiding en om zaken die ze geleerd heeft spontaan toe te passen, en dat ze bijvoorbeeld blokkeert als ze bijgestuurd wordt.

Verzoekster heeft het ook moeilijk om feedback te plaatsen, beschouwt feedback zeer vlug als negatief, en laat de feedback onvoldoende binnen komen.

Deze problemen bleven een rode draad in het hele stageverloop, ondanks verzoekster hier zeer regelmatig over werd aangesproken en er zowel vanuit de stagementoren als de interne stageverantwoordelijke extra begeleiding werd voorzien om verzoekster daarmee te leren omgaan.

Verzoekster maakte weliswaar op veel vlakken progressie, maar interne cognitieve processen bleven al te zeer een invloed hebben op haar algemeen functioneren op de stageplaats. Verzoekster blijft regelmatig blokkeren, ook tijdens therapieën, huilt erg veel, soms ook in het bijzijn van cliënten. Haar blokkeren heeft een duidelijke impact op haar handelen naar cliënten.

Eind januari/begin februari neemt verzoekster in overleg met de stagementoren en de interne stagebegeleider een time-out van tien dagen. In die periode vindt opnieuw een gesprek plaats tussen verzoekster en de interne stagebegeleider, waarbij een voorstel wordt uitgewerkt om meer toe te spitsen op concrete vaardigheden waar verbetering op gezien moet worden. Deze concrete vaardigheden, zoals uitgewerkt door haar stagementoren, zal ze verwerken in haar leerdoelen, en zal ze zelf wekelijks evalueren. Om de twee weken zal een overleg plaats vinden met de interne stagebegeleider en de stagementoren. Bij positieve evolutie zou de stageduur eventueel met enkele weken worden verlengd, zodat verzoekster de doelstellingen van de stage zou kunnen behalen. De stagementoren gingen hiermee akkoord en de stage werd hervat tijdens de krokusvakantie.

In een eerstvolgend evaluatiegesprek op 1 maart 2021 uiten de stagementoren opnieuw hun bezorgdheid over het welbevinden van verzoekster en de impact daarvan op haar functioneren. Ze is nog steeds snel overspoeld en gestresseerd, wat zich weerspiegelt op haar werk. Op 2 maart 2021 laat de coördinator van de stageplaats weten dat de stageplaats de stage wil beëindigen, wat ook gebeurt met ingang van 5 maart 2021. Dit wordt nog eens bevestigd in een schrijven d.d. 15 maart 2021:

“Met dit schrijven wensen wij u op de hoogte te brengen van de beëindiging van de stageovereenkomst tussen x en onszelf als stagementor, werkzaam binnen het CAR BOLT. Na regelmatig overleg met de student zelf, alsook met de interne stageverantwoordelijke, zijn wij van oordeel dat er te weinig evolutie in positieve zin is op vlak van:

- sensitief en responsief zijn voor de signalen van de cliënten
- op een vlotte manier zaken overbrengen binnen therapie

- flexibiliteit en creativiteit bij het omgaan met onverwachtse zaken
en dit alles ingebed binnen overspoeld worden door en beperkt kunnen omgaan met,
voor x, stressvolle situaties.

Ondanks verschillende gesprekken hierover, blijven deze bezorgdheden aanwezig
en belemmeren ze het functioneren van de student in het tonen van professionele
competenties die als klinisch psycholoog noodzakelijk zijn binnen het werkveld.
Om die reden werd na een gesprek met de student, de interne
stageverantwoordelijke, onszelf en de disciplineverantwoordelijke binnen onze
dienst beslist om de stageovereenkomst te beëindigen op 05/03/2021.”

De opleiding besliste daarna om de stage vervroegd stop te zetten, en verzoekster dus niet
de mogelijkheid te bieden om haar stage verder te zetten op een andere plaats of om waar
mogelijk vervangopdrachten te voorzien. Ze diende normalerwijze nog drie weken stage
te lopen.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat deze beslissing in de gegeven
omstandigheden terecht werd genomen en dat het allerminst onredelijk is om te oordelen
dat verzoekster door haar gedragingen op de stageplaats blijk heeft gegeven van
ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep. Het feit dat de verantwoordelijk
lesgever heeft aangegeven bereid te zijn om volgend academiejaar een nieuw stagetract
op te starten en verzoekster dan alsnog de kans te geven de leerdoelen te bereiken, doet
daaraan geen afbreuk. Feit is dat uit het dossier blijkt dat verzoekster tijdens de stage die
ze tot nu toe liep gedrag heeft vertoond waaruit haar ongeschiktheid voor het beroep
blijkt, en dat dit gedrag wellicht wordt veroorzaakt door interne processen die ervoor
zorgen dat verzoekster al te vaak blokkeert en niet functioneert op een wijze zoals mag
worden verwacht van een klinisch psycholoog. Het is niet uitgesloten dat verzoekster,
door aan die problematiek te werken, in de toekomst evolueert op een wijze die haar wel
toelaat te functioneren als een klinisch psycholoog, maar op dit ogenblik toont het verloop
van de stage duidelijk aan dat verzoekster op heden niet geschikt is voor het beroep van
klinisch psycholoog, waartoe de opleiding haar opleidt.

Zoals gezegd blijkt dat verzoekster geconfronteerd wordt met interne processen die
ervoor zorgen dat ze niet naar behoren kan functioneren. Ze raakt zeer snel overspoeld
door stressvolle en onverwachte situaties, waardoor ze blokkeert. Dat maakt dat ze in haar
werk nog steeds te veel sturing nodig heeft, dat anderen te vaak moeten overnemen, dat
ze niet flexibel reageert op opmerkingen en interacties van kinderen, dat de responsiviteit
in haar werk verlaagt, bepaalde boedschappen of verwachtingen niet worden gehoord of
verkeerd begrepen worden, signalen van cliënten niet of onvoldoende worden opgemerkt.
Verzoekster blijft ook zeer onzeker wat ervoor zorgt dat ze traag werkt, en te hard blijft
vast hangen aan voorbereidingen waardoor ze onvoldoende sensitiviteit en responsiviteit
naar cliënten toe vertoont en meermaals signalen mist die kindjes geven.

Eén en ander blijkt uit de nota waarin het chronologisch verloop van de stage wordt
geschetst. Zo vat de interne stageverantwoordelijke het gesprek dat ze op 28 januari 2021
had met de stagementoren als volgt samen:

“Op de stageplaats geeft M-Y veel signalen dat ze zich niet goed voelt (huilt veel),
ze vraagt hierrond veel tijd en energie van iedereen en uit ook de twijfel of ze deze
job wel wil doen. Bij het geven van feedback voelt ze zich veroordeeld. De feedback
komt niet altijd binnen. Binnen het voeren van gesprekken of afnemen van

onderzoek kan ze meermaals geblokkeerd zitten als ze bijgestuurd wordt (het ‘blokkeren’ heeft een duidelijke impact op handelen naar cliënten). Het lijkt alsof ze ‘onvoldoende hoofdruimte’ heeft om flexibel te handelen en overzicht over haar werk te houden. Dit resulteert ook in trager werken en veel nood aan begeleiding. Haar presteren is erg wisselend. Men ziet vaardigheden, doch deze komen niet altijd boven. De flexibiliteit ontbreekt om geziene zaken spontaan toe te passen. Zaken moeten haar letterlijk gezegd worden. De stagementoren stellen in vraag of M-Y nog kan veranderen van stageplaats, want ze zien deze stage niet goed aflopen. ISV vraagt om evaluatieschalen opnieuw in te vullen en de lacunes binnen de vaardigheden heel concreet te maken. Er wordt afgesproken om even een time-out periode te nemen.”

De videocall die op 1 maart 2021 werd gehouden met alle partijen, vat de interne stageverantwoordelijke als volgt samen:

“M-Y geeft zelf aan dat haar presteren wisselend is (als 1 ding niet goed gaat, kan het een moeilijk dag zijn), maar dat ze zichzelf stappen ziet zetten op verschillende vlakken en dat ze voelt dat ze groeit (zie ook evaluatie leerdoelen). De flexibiliteit in therapeutisch werken blijft een groot werk punt (vnl. structuur, tempo, voorzien van alternatieven,...). Zaken helder overbrengen is soms moeilijk, ze kan blokkeren. M-Y kan zelf evalueren dat, als ze in haar ‘comfortzone’ zit (75 % van de tijd, volgens haar) ze vaardigheden laat zien. 25% van de tijd gebeurt het dat ze blokkeert en dan lukt het niet goed. De stagebegeleiders geven aan een positieve evolutie te zien in de kennis en gebruik van het aanwezige materiaal, diagnostiek gaat vlotter (komt een beetje los van de handleiding). Een struikelblok vinden ze de sensitiviteit en responsiviteit naar de cliënten. M-Y is gericht op haar inhoud en mist hierdoor meermaals signalen die kindjes geven. Dit is vnl. te merken in de kleutergroep (4 kindjes) die ze begeleidt. Als binnen dit gesprek verder wordt op doorgevraagd door de ISV, geeft M-Y aan dat het voor haar niet duidelijk is wat de verwachtingen zijn. De stagebegeleiders geven aan dat de verwachtingen wel uitgesproken zijn maar door M-Y niet altijd opgenomen worden. De stagebegeleiders uiten opnieuw hun grote bezorgdheid uit over haar welbevinden en de impact dat dit heeft op haar functioneren. Opnieuw wordt geuit dat M-Y snel overspoeld geraakt en gestresseerd is, wat zich weerspiegelt op haar werk. Binnen het emotioneel gesprek is het voor de ISV duidelijk dat M-Y de zaken anders bekijkt en de impact van haar eigen functioneren op de omgeving niet ziet. De stagebegeleiders geven aan zich zorgen te maken over haar welbevinden, gaat ze zelf grens aangeven? Er wordt afgesproken dat M-Y zelf reflecteert hoe ze anders kan omgaan met de impact van stress op haar functioneren.”

En het telefonisch gesprek dat de interne stageverantwoordelijke had met de coördinator van de stageplaats vat eerstgenoemde als volgt samen:

“[S.] geeft aan dat de gehele dienst zich zorgen maakt over het welbevinden van M-Y. Meermaals per week geraakt M-Y overspoeld door zaken die gebeuren of als feedback gegeven worden. Ze observeren een tekort aan zelfstandigheid, veel nood aan ondersteuning, erg traag, heeft veel voorbereidingstijd nodig, boodschappen worden maar gedeeltelijk gehoord, flexibel omgaan met verandering is moeilijk (bv. groepsessie van 4 kindjes dat maar doorgaat met 2 kindjes, doet haar blokkeren). Terwijl er erg veel ondersteuning is, geeft M-Y dat ze zich in de steek

gelaten voelt. Ze zijn overtuigd dat M-Y over vaardigheden en potentieel beschikt, maar emotionele processen doen dit blokkeren. De stageplaats wil deze stage hier beëindigen, dit uit zorg voor M-Y.”

Eén en ander blijkt ook uit de voorlopige evaluatie van de stage, waar diezelfde opmerkingen ook terugkomen in de bespreking van het algemeen verloop van de stage, maar ook uit de bespreking van de evaluatieschalen.

Op het vlak van attitudes wordt in het evaluatiedocument onder meer gesteld:

“Wat betreft zelfstandigheid, is er een positieve evolutie op het gebied van verslaggeving. Binnen het voorbereiden van therapie, is er veel nood aan bevestiging en sturing. Het blokkeren, op voor haar stressvolle momenten, tijdens therapie, komt voor. Haar onzekerheid maar ook feedback, de aanwezigheid van stagamentoren bij therapie, verandering binnen het schema of onverwachte zaken lijken voor stress te zorgen. Deze stress kan resulteren in traag werken (veel voorbereidingstijd), emotioneel blokkeren, het vragen van ondersteuning, het weinig flexibel en oplossingsgericht zijn, de responsiviteit naar cliënten verlaagt, bepaalde boodschappen of verwachtingen worden niet gehoord of verkeerd begrepen. x lijkt kritisch over zichzelf te reflecteren, doch als er feedback van de stagamentoren wordt toegevoegd, is deze informatie snel emotioneel overspoeld en worden boodschappen mis begrepen door haar.”

Wat contact met cliënten betreft wordt gesteld:

“Zoals bij ‘attitudes’ aangegeven, heeft stress een invloed op het sensitief en responsief handelen naar cliënten. Men ziet, als er minder stress is, vaardigheden in het omgaan met cliënten.”

Het verslag stipt op bepaalde punten wel een positieve evolutie aan, maar als leerpunten worden dan weer onder meer opgegeven:

- “Leren kennen van en omgaan met stressoren die haar doen blokkeren/overspoelen
- Sensitief en responsief zijn voor de signalen van de cliënten”

Conclusie van dit alles is dat in alle redelijkheid kan worden gesteld dat de studente op dit ogenblik niet geschikt is voor het beroep van klinisch psycholoog. De problemen waar ze zelf mee worstelt, maken dat ze zeker op dit ogenblik niet normaal kan functioneren binnen een klinische omgeving en het werk van een klinisch psycholoog niet naar behoren kan uitoefenen, des te meer nu het feit dat ze zeer moeilijk kan omgaan met stress en onverwachte situaties, ook al te vaak zorgt voor blokkeren tijdens een therapie. Daar doen zich overigens heel vaak onverwachte situaties voor. Men kan immers nooit op voorhand perfect inschatten hoe een cliënt zal reageren op deze of gene vraagstelling.

Verzoekster is van oordeel dat de beslissing om haar stage voortijdig te beëindigen, genomen is met schending van het materieel motiveringsbeginsel. Ze is van oordeel dat de redenen die zouden zijn aangegeven ter ondersteuning van de bestreden beslissing, en die ze meent terug te vinden in het verslag, waarmee ze het document “evaluatie stage jaar” bedoelt, niet zouden stroken met de waarheid, dan wel dat de opmerkingen die

omtrent haar functioneren werden gemaakt, te wijten zouden zijn aan de “toxische werkomgeving” waarin ze zich zou hebben bevonden.

De institutionele beroepscommissie volgt deze argumentatie niet.

De institutionele beroepscommissie stelt vooreerst vast dat uit de stukken blijkt dat de studente zeer intensief werd begeleid, en er heel wat meer gesprekken zijn geweest met zowel de stagementoren als met de interne stageverantwoordelijke dan er zijn voorzien in de gids waarin het leerproces wordt beschreven. Uit de samenvattingen van diverse van die contacten evenals van contacten tussen de stagementoren en de interne stageverantwoordelijke blijkt dat de problematiek van stress, slecht omgaan met feedback, blokkeren in stressvolle of onverwachte situaties, te grote nood aan ondersteuning tijdens het werk, ... al van in het begin en gedurende de hele stage aanwezig waren. Eén en ander blijkt ook uit de opmerkingen die werden genoteerd in het document “evaluatieschaal stage” dat door de stagementoren op drie tijdstippen werd ingevuld. Waar verzoekster die vele aanwijzingen poogt te weerleggen, komt ze niet verder dan blote beweringen zonder enig bewijs. Ze voegt aan haar dossier ook geen enkel stuk toe op een korte mail van prof. [D.R.] na.

De institutionele beroepscommissie merkt bij dat alles op dat er blijkens de vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit bestaat in hoofde van de beoordelaar. Het komt aan verzoekster toe om de institutionele beroepscommissie van het tegendeel te overtuigen. In de stukken van het dossier kan de institutionele beroepscommissie geen enkele indicatie vinden dat er sprake zou zijn van subjectiviteit bij de beoordeling van de prestaties van verzoekster en haar geschiktheid voor het beroep. De institutionele beroepscommissie vindt er evenmin elementen die een negatieve houding van de mentoren of de interne stageverantwoordelijke ten aanzien van haar aantonen. De institutionele beroepscommissie is dan ook van oordeel dat ze erop mag vertrouwen dat de beoordeling van het functioneren van verzoekster door de stagementoren en de stageverantwoordelijke op een correcte en professionele manier is gebeurd, en dat ze er dan ook met recht vanuit mag gaan dat de beschrijving van en de opmerkingen over het functioneren van verzoekster in de diverse documenten van het dossier een correcte weergave zijn van de realiteit.

De institutionele beroepscommissie geeft ook mee dat de opleiding reeds lang samen werkt met deze stageplaats en dat deze stageplaats reeds veel studenten heeft begeleid, wat altijd op een correcte en zeer professionele manier is gebeurd. Ook in voorliggend geval zijn de mentoren zeer professioneel te werk gegaan. Verzoekster heeft ook zeer veel kansen gekregen om zich te herpakken en alsnog aan te tonen dat ze kan functioneren in het beroep.

Het eerste middel is ongegrond.

Verzoekster is vervolgens van oordeel dat artikel II.246 Codex hoger onderwijs werd miskend. Er zou immers geen sprake zijn van volstrekte ongeschiktheid voor het beroep in hoofde van verzoekster, en in de bestreden beslissing is ook geen sprake van dergelijke ongeschiktheid. Verzoekster is van mening dat de tekortkomingen die haar worden verweten niet vallen onder gedragingen die blijk geven van ongeschiktheid voor de job,

maar zaken zijn die één van de competenties betreffen die een student moet scoren doorheen de stage en waarin een student kan groeien.

Uit wat hierboven reeds werd uiteengezet, blijkt echter duidelijk dat het gedrag van verzoekster er wel blijk van geeft dat ze zeker op dit ogenblik ongeschikt is voor het beroep van klinisch psycholoog. Haar emotionele uitbarstingen, haar reacties op stressvolle situaties en op onverwachte situaties waarbij ze met name blokkeert, ook tijdens therapie, maken dat ze minstens op dit ogenblik niet geschikt is voor het beroep. Zoals de begeleiders ook meermaals hebben meegegeven, zal verzoekster eerst moeten leren omgaan met de cognitieve en emotionele processen die haar duidelijk danig parten spelen en ervoor zorgen dat ze niet functioneert in een klinische setting. Ze heeft haar emoties niet onder controle, blokkeert ook tijdens therapieën, houdt dermate strak vast aan voorbereidingen dat ze niet flexibel kan inspelen op onverwachte zaken tijdens gesprekken met cliënten, begrijpt of hoort bepaalde boodschappen of verwachtingen niet, vangt non-verbale signalen niet op. Daardoor brengt ze ook cliënten potentieel in gevaar omdat testen daardoor soms fout worden uitgevoerd, resultaten niet correct zijn omdat belangrijke signalen niet werden opgevangen, enz.

Eén en ander blijkt duidelijk uit de stukken in het dossier, waarvan aangenomen moet worden dat ze een correcte weergave zijn van het verloop van de stage, en waarvan verzoekster de inhoud niet ernstig weet te weerleggen.

Ook het tweede middel is niet gegrond.

Verzoekster stelt tenslotte dat het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel zouden zijn geschonden. Zij is van mening dat de bestreden beslissing op een onrechtmatige wijze tot stand zou zijn gekomen en zij hierdoor schade lijdt. Zij dreigt met name een academiejaar te verliezen door een beslissing van de universiteit die op onrechtmatige wijze tot stand is gekomen. De universiteit dient haar schadeherstellende functie op te nemen, aldus verzoekster, wat zij weigert door pertinent te weigeren verzoekster verder te helpen bij het zoeken naar een nieuwe stageplaats. Dat gaat volgens haar in tegen de zorgvuldigheidsnorm ex art. 1382-1383 BW. Verzoekster vraagt dan ook dat ze haar stage zou kunnen verder zetten op een andere stageplaats dan wel een vervangende taak kan maken. In ondergeschikte orde vraagt ze om enkele weken stage te lopen tijdens de zomervakantie of tijdens de tweedezaat-periode teneinde mogelijke twijfels over bepaalde competenties weg te werken.

Verzoekster voert aldus binnen het intern beroep een aansprakelijkheidsvordering gestoeld op artikel 1382-1383 BW, wat evenwel niet de strekking is van een intern beroep. Een intern beroep is er niet op gericht te onderzoeken of er een fout of onzorgvuldigheid is begaan en wie daarvoor aansprakelijk is om vervolgens herstel toe te kennen, bij voorkeur in natura. Een intern beroep is er integendeel op gericht om een orgaan van actief bestuur het hele dossier opnieuw te laten onderzoeken en binnen de grenzen van het recht een nieuwe beslissing te laten nemen die in het voordeel maar ook in het nadeel van verzoekster kan zijn.

Zoals reeds meermaals gesteld, is de institutionele beroepscommissie na grondig onderzoek van het dossier van oordeel dat in voorliggend geval wel degelijk binnen alle redelijkheid kan worden geoordeeld dat verzoekster inderdaad door haar gedrag heeft aangetoond minstens op dit ogenblik niet geschikt te zijn voor het beroep van klinisch

psycholoog. In dergelijke omstandigheden laat artikel II.246 Codex hoger onderwijs toe dat een stage voortijdig wordt afgebroken zonder dat de betrokken student een herkansing krijgt, en dat precies omdat het afbreken van de stage gebeurde op grond van de vastgestelde ongeschiktheid voor het beroep.

Van enige onredelijkheid of onzorgvuldigheid is er dan ook geen sprake.

De institutionele beroepscommissie is zich ervan bewust dat dit tot gevolg heeft dat verzoekster dit academiejaar hoe dan ook niet zal kunnen afstuderen. Dat is evenwel de logische consequentie van de beslissing die ze – rechtmatig – heeft genomen, en dat maakt de in se redelijke beslissing geenszins onredelijk. De institutionele beroepscommissie merkt daarbij bovenbien op dat zij ook de plicht heeft om geen studenten op stage te sturen waarvan is gebleken dat ze niet geschikt zijn voor het beroep, nu dit tot potentieel gevvaarlijke/schadelijke situaties kan leiden voor de cliënten van de stageplaats die door deze student zouden moeten worden begeleid. Door te beslissen om verzoekster in de huidige omstandigheden niet verder stage te laten lopen, komt zij dan ook juist tegemoet aan de zorgvuldigheidsplicht die op haar rust.

Ook het derde middel is ongegrond.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat het beroep onontvankelijk is bij gebreke aan (rechtsgeldige) ondertekening. Zij stelt dat de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat een beroep bij de Raad op straffe van onontvankelijkheid moet zijn ondertekend door de verzoekende partij of door haar raadsman, en dat wanneer deze laatste geen advocaat is, een volmacht van de verzoekende partij aan die raadsman moet worden gevoegd.

Verwerende partij voert aan dat de handtekening onder het verzoekschrift onleesbaar is, maar alleszins niet deze is van de advocaat van verzoekster, aangezien werd ondertekend met de vermelding ‘i.o.v.’, zijnde ‘in opdracht van’.

In haar wederantwoordnota replicateert verzoekster dat de leesbaarheid van de handtekening op het verzoekschrift een feitelijke en subjectieve appreciatie is, en dat zijzelf van

oordeel is dat de handtekening wél leesbaar is en duidelijk kan worden toegeschreven aan mevrouw L., medewerkster van verzoeksters advocaat.

Daarnaast betoogt verzoekster dat de identiteit van de ondertekenaar ook uit andere feiten blijkt, met name dat het verzoekschrift (i) is opgesteld op het briefpapier van de advocaat, (ii) wordt vergezeld door een begeleidend schrijven uitgaande van dezelfde advocaat en (iii) werd verzonden in een envelop van het kantoor van de advocaat. Bovendien, zo stelt verzoekster, wordt in de aanhef van het verzoekschrift duidelijk haar advocaat aangewezen als raadsman, die haar trouwens ook in de interne beroepsprocedure heeft bijgestaan. Verzoekster besluit dat wanneer uit andere elementen de identiteit van de ondertekenaar naar voren komt, het vermeende vormgebrek van onleesbaarheid kan worden opgevangen. Dit geldt, nog steeds volgens verzoekster, zeker “in tijden van Corona”. Verzoekster stipt nog aan dat in het gerechtelijk recht middels toepassing van artikel 863 van het Gerechtelijk Wetboek een minder rigoureuze opvatting wordt gehanteerd.

Met haar wederantwoordnota legt verzoekster een ‘aanvullend stuk 1’ neer, zijnde een volmacht van verzoekster aan haar advocaat én aan zijn medewerkster, mevrouw L. Voor zover zou worden overwogen dat deze volmacht voor mevrouw L. op het ogenblik van het indienen van het verzoekschrift (reeds) zou moeten gevoegd zijn, stelt verzoekster dat een dergelijke vereiste een bijkomende voorwaarde toevoegt die in de regelgeving niet voorzien is, en al zeker niet op straffe van nietigheid of onontvankelijkheid. Verzoekster verwijst nog naar eerdere rechtspraak van de Raad.

Tot slot betoogt verzoekster dat het verzoekschrift duidelijk uitgaat van haar advocaat, en dat mevrouw L. door te tekenen ‘in opdracht van’ geen volmacht dient te voegen.

Beoordeling

Toepasselijkheid van het Gerechtelijk Wetboek

Verzoekster voert aan dat de ontvankelijkheid van een stuk in de rechtspleging moet worden beoordeeld aan de hand van artikel 863 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze bepaling luidt:

“In alle gevallen waarin de ondertekening vereist is voor de geldigheid van een proceshandeling kan het gebrek van de handtekening worden geregulariseerd ter zitting of binnen een door de rechter vastgestelde termijn.”

De Raad is van oordeel dat de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek in beginsel niet van toepassing zijn op buitengerechtelijke rechtscolleges, tenzij de wet of het decreet die bepalingen uitdrukkelijk van toepassing verklaart of wanneer het gaat om voorschriften die door de wetgever kennelijk beoogd werden een algemene toepassing te hebben. Wat dit laatste betreft, kan worden verwezen naar Boek III (artikelen 428 en volgende) van het Gerechtelijk Wetboek, waarin het beroep van advocaat organiek wordt geregeld, met inbegrip van het mandaat *ad litem* ex artikel 440 Gerechtelijk Wetboek. Zelfs wanneer er wat dit laatste betreft anders over zou worden geoordeeld, moet worden vastgesteld dat artikel II.309 van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat wanneer een partij wordt bijgestaan door een raadsman, deze voor het verschijnen ter zitting niet van een schriftelijke machtiging moet doen blijken wanneer hij een advocaat is, zodat deze bepaling minstens eigener gezag een vermoeden van mandaat *ad litem* instelt.

Voor het overige stelt artikel 2 van het Gerechtelijk Wetboek weliswaar dat de daarin gestelde regels van toepassing zijn op ‘alle rechtsplegingen’ – behoudens wanneer deze worden geregeld door niet uitdrukkelijk opgeheven wetsbepalingen of door rechtsbeginselen waarvan de toepassing niet verenigbaar is met de toepassing van de bepalingen van dit wetboek – maar dat voorschrift kan niet los worden gezien van artikel 1, krachtens hetwelk dat wetboek de organisatie regelt van “de hoven en rechtbanken, de bevoegdheid en de rechtspleging.” De Raad behoort niet tot de hoven en rechtbanken.

Bovenal moet worden opgemerkt dat de federale wetgever hoe dan ook niet bevoegd is om de werkingsregels en procedurevoorschriften te bepalen van gewestelijke of communautaire rechtscolleges, ook niet aanvullend.

Of een verzoekschrift moet worden ondertekend, zo ja door wie, en aan welke sancties de niet-naleving van dat vormvoorschrift wordt onderworpen, behoort derhalve tot de uitsluitende bevoegdheid van de regelgever die het desbetreffende rechtscollege heeft ingesteld.

Toepassing op deze zaak

Te dezen bepaalt artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs dat het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid wordt ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

Anders dan het geval is in de rechtspleging voor de Raad van State (artikel 3bis van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) of voor sommige (andere) Vlaamse bestuursrechtscolleges (artikel 17, §2 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges), heeft de decreetgever wat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen betreft niet voorzien in een mogelijkheid tot regularisatie van een vormgebrek, klevend aan een inleidend verzoekschrift.

Het staat *in casu* vast, en wordt door verzoekster niet betwist, dat advocaat Christophe Vangeel haar raadsman is. Dat blijkt genoegzaam, zoals verzoekster zelf ook aangeeft, uit de aanhef van het verzoekschrift.

Het wordt door verzoekster evenmin betwist dat niet haar raadsman – noch zijzelf – het verzoekschrift heeft ondertekend, doch wel mevrouw L., ‘medewerkster’ van verzoeksters advocaat.

Van mevrouw L. staat dan weer vast dat zij geen advocaat is. Er kan derhalve geen beroep worden gedaan op het beginsel dat binnen het mandaat *ad litem* een advocaat *loco* een andere advocaat mag ondertekenen. Overigens vereist de toepassing van dit beginsel dat de handtekening van wie *loco* ondertekent leesbaar moet zijn *c.q.* de ondertekenaar moet kunnen worden geïdentificeerd (J. STEVENS, *Advocatuur. Regels & Deontologie*, Wolters Kluwer, 2015, 597, nr. 827). De onleesbare handtekening ‘in opdracht van’ die op het verzoekschrift is aangebracht, en die naar oordeel van de Raad niet toelaat de handtekening toe te schrijven aan mevrouw L., voldoet derhalve zelfs niet aan deze voorwaarden.

Verzoeksters verwijzing naar het arrest nr. 2006/039 van 31 oktober 2006 doet de Raad de zaken niet anders zien. Uit het dossier van de rechtspleging blijkt immers dat het verzoekschrift in die zaak werd ondertekend door een ‘advocaat-medewerker’, reden waarom een gelijkaardige exceptie in dat dossier door de Raad werd verworpen.

Voor zover verzoekster verwijst naar het arrest nr. 2006/027 van 17 oktober 2006, is de Raad van oordeel dat ook dat arrest te dezen niet dienend is. Het betrof immers een raadsman niet-advocaat die het verzoekschrift had ondertekend en die samen met de verzoekende partij ter zitting verscheen, terwijl *in casu* het verzoekschrift is ondertekend door een ander persoon dan verzoeksters raadsman.

De Raad dient derhalve vast te stellen dat de gedinginleidende akte niet is ondertekend door verzoekster of door haar raadsman, maar door een derde die niet de hoedanigheid van advocaat heeft en die niet ‘in opdracht van’ een advocaat kan ondertekenen.

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat wanneer een verzoekende partij een machtiging tot indienen *c.q.* ondertekenen van een verzoekschrift wil geven aan een persoon die geen advocaat is, die volmacht op het ogenblik van het indienen van het beroep moet worden aangetoond, wat inhoudt dat de volmacht bij het beroep moet worden gevoegd (zie o.a. R.Stvb. 24 augustus 2020, nr. 5.898; R.Stvb. 6 oktober 2020, nr. 5.968).

Bij het verzoekschrift was geen dergelijke volmacht gevoegd, zodat het beroep niet op een regelmatige wijze is ingesteld.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 25 juni 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad
Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 7 juli 2021

Arrest nr. 6.782 van 7 juli 2021 in de zaak 2021/194

In zake: Georges AOUN
 Woonplaats kiezend te 3090 Overijse
 Waverssteenweg 260

Tegen: HOGERE ZEEVAARTSCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Ann Coolsaet
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Arthur Goemaerelei 69
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 mei 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 mei 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 juli 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij was in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in de nautische wetenschappen’.

Voor het opleidingselement “Simulator Radar”, deel van het opleidingsonderdeel “Problématique de la navigation (Partim 4)”, bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20. Hij stelt hiertegen intern beroep in. De interne beroepsinstantie bevestigt de initiële studievoortgangsbeslissing, waarna verzoeker extern beroep tegen de beroepsbeslissing indient. In zijn arrest nr. 4.035 van 30 november 2017 in de zaak 2017/450 vernietigt de Raad de bestreden beslissing. Verzoeker stelt vervolgens opnieuw extern beroep in tegen de nieuwe interne beroepsbeslissing. Dit beroep wordt verworpen (arrest nr. 4.190 van 12 februari 2018 in de zaak 2017/668).

Kort nadien, op 23 februari 2018, behaalt verzoeker een ‘certificaat van bekwaamheid’ voor de cursus “Radar Navigator Management Level”, afgeleverd door STC B.V. te Rotterdam.

Op 15 maart 2018 vraagt verzoeker aan de EVK-commissie van verwerende partij om een vrijstelling voor het opleidingselement “Simulator RADAR/ARPA” op basis van het verkregen certificaat. Deze vrijstelling wordt geweigerd. De interne beroepsinstantie bevestigt de initiële studievoortgangsbeslissing, zodat verzoeker tegen deze beroepsbeslissing extern beroep indient. In zijn arrest nr. 4.817 van 14 maart 2019 in de zaak 2019/006 vernietigt de Raad de bestreden beslissing. Verzoeker stelt vervolgens opnieuw extern beroep in tegen de nieuwe interne beroepsbeslissing. Dit beroep wordt verworpen (arrest nr. 5.049 van 5 juli 2019 in de zaak 2019/160). Het door verzoeker ingestelde cassatieberoep tegen dit laatste arrest van de Raad wordt eveneens verworpen (arrest van de Raad van State nr. 247.200 van 3 maart 2020).

Op 24 juli 2020 vraagt verzoeker opnieuw aan de EVK-commissie van verwerende partij om een vrijstelling voor het opleidingselement “Simulator RADAR/ARPA”. Aangezien hij hierop geen antwoord ontvangt, stuurt hij zijn aanvraag nogmaals in op 19 januari 2021. Als bijlagen voegt hij (1) zijn vrijstellingsaanvraag van 24 juli 2020, (2) het ‘certificaat van bekwaamheid’ voor de cursus “Radar Navigator Management Level”, afgeleverd door STC B.V. te Rotterdam en (3) het ‘certificate of proficiency’ van de Odessa Maritime Academy, dat hij heeft behaald op 17 januari 2021.

Op 21 april 2021 wordt beslist aan verzoeker geen vrijstelling toe te kennen.

Verzoekende partij stelde op datum van 28 april 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 mei 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat reeds uitspraak is gedaan over de aanvraag tot vrijstelling op basis van de cursus gevolgd aan het STC Rotterdam. Ze verwijst hiervoor naar de beslissing van het bestuurscollege van 3 april 2019. Er werd toen geoordeeld door de EVK-commissie en door de interne beroepscommissie dat deze cursus uitsluitend STCW-competenties oftewel beroepscompetenties omvatte, en dus absoluut onvoldoende was om de academische competenties van het opleidingselement Radar/ARPA af te dekken. Hiertegen stelde verzoeker extern beroep in, die het beroep ongegrond verklaarde. Tegen dat arrest diende hij cassatieberoep in bij de Raad van State, die het beroep eveneens ongegrond verklaarde. De voormalde beslissing is daarmee definitief. De interne beroepsinstantie wijst erop dat als een student dezelfde aanvraag opnieuw indient op basis van dezelfde bewijslast, zij alleen maar kan oordelen dat die aanvraag onontvankelijk is, precies omdat de aanvraag reeds behandeld werd en de beroepen tegen de beslissing van de Hogere Zeevaartschool werden verworpen. Volgens de interne beroepsinstantie moet zij dan ook niet ingaan op de argumentatie met betrekking tot het extern beroep dat verzoeker in het verleden heeft aangetekend. De studievoortgangsbeslissing van 9 april 2019 is immers definitief en dit intern beroep kan daarom geen betrekking hebben op die beslissing.

Aangezien de aanvraag tot vrijstelling was gebaseerd op twee gevuldte cursussen werd bijgevolg alleen de tweede cursus behandeld als zijnde een nieuw valabel onderdeel van de vrijstellingsaanvraag. De tweede cursus betreft een cursus gevolgd aan de Odessa Maritime Academy.

Verzoeker haalt aan dat de cursus aan de Odessa Maritime Academy een universitair niveau had en dat hij 39 lesuren telt, waarmee hij, volgens verzoeker, veel diepgaander is dan de 12 uren die aan de Hogere Zeevaartschool worden gedoceerd. Verder stelt verzoeker dat de Hogere Zeevaartschool fraudeert op vlak van leerdoelen en -competenties door de vrijstelling niet toe te kennen. Hierbij wil de interne beroepsinstantie benadrukken dat de EVK-commissie elke competentie van het opleidingselement Radar/ARPA heeft bestudeerd en een vergelijking heeft gemaakt met de gevuldte cursus aan de Odessa Maritime Academy. Uit de gegeven informatie in het dossier en de communicatie van de Odessa Maritime Academy blijkt duidelijk dat de

gevolgde cursus een professionele cursus is, die puur het STCW-niveau behandelt. Door het ontbreken van allerhande academische competenties (die één voor één behandeld werden door de EVK-commissie) kan de interne beroepsinstantie alleen maar bevestigen dat er geen vrijstelling kan worden toegekend. In het beroep weerlegt verzoeker de formele motivering van de bestreden beslissing en de toetsing aan de leerdoelen en -competenties van de Hogere Zeevaartschool overigens niet.

De interne beroepsinstantie bevestigt dus de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing zoals gecommuniceerd op 21 april 2021. De vrijstelling wordt niet toegekend. De formele motivering voor het niet verlenen van de vrijstelling kwam reeds zeer uitgebreid aan bod in de bestreden beslissing. De interne beroepsinstantie ondersteunt deze formele motivering en sluit zich hierbij aan, aangezien ze feitelijk correct, afdoende en uitgebreid is.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 18 mei 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 mei 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste en tweede middel

Verzoekende partij beroeft zich in een eerste middel op een schending van het gelijkheids- en het onpartijdigheidsbeginsel. In een tweede middel beroeft verzoekende partij zich op een schending van de formelemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel. Omwille van de onderlinge samenhang van deze middelen, behandelt de Raad ze samen.

Standpunt van partijen

Eerste middel

Verzoeker verduidelijkt dat mevrouw [L.C.] in 2015 haar Master in nautische wetenschappen heeft behaald na het afronden van de door de Nederlandse Scheepvaartinspectie goedgekeurde opleiding “Radar Navigator Management Level”. In 2018 krijgt verzoeker geen vrijstelling voor de Radar Simulator, hoewel hij dezelfde opleiding heeft gevolgd als mevrouw [L.C.]. Volgens verwerende partij is haar opleiding academisch en is de opleiding aan het STC Rotterdam niet academisch.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat dit middel onontvankelijk is, daar het: (1) uitsluitend slaat op de weigering van vrijstelling op basis van het ‘certificaat van bekwaamheid’ voor de cursus “Radar Navigator Management Level”, afgeleverd door STC B.V. te Rotterdam en (2) reeds werd opgeworpen en beoordeeld in het beroep dat heeft geleid tot het arrest nr. 5.049 van 5 juli 2019.

Over dit middel werd aldus reeds uitspraak gedaan, het beroep bij de Raad werd finaal verworpen en ook het cassatieberoep bij de Raad van State werd verworpen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het toekennen van een vrijstelling aan mevrouw [L.C.], terwijl hem geen vrijstelling wordt toegekend, kan worden geïnterpreteerd als een bevoordeerde instelling. Verwerende partij kon dit niet rechtvaardigen en het grenst duidelijk aan discriminatie. Het cursusprogramma is niet gewijzigd en dezelfde oefeningen worden aan studenten gegeven.

Tweede middel

Verzoeker stipt aan dat verwerende partij in haar beslissing niet heeft gereageerd op zijn verzoek met betrekking tot de inschrijving van studenten. De opnames en playbacks van studenten die verzoeker heeft aangevraagd, bewijzen dat studenten van de Hogere Zeevaartschool al zeker tien jaar dezelfde oefeningen doen.

Verzoeker vraagt dan ook nogmaals alle playbacks en opnames van de studenten van dit jaar en de voorgaande jaren. Hij wijst erop dat verwerende partij in de voorgaande juridische procedures nooit playbacks heeft vrijgegeven. Volgens verzoeker moet dit een belemmering van de gerechtigheid zijn die in België strafbaar is, aangezien verwerende partij de waarheid belemmert.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat het niet ter beschikking stellen van gevraagde informatie of het niet verlenen van inzage in bepaalde documenten geen studievoortgangsbeslissingen zijn, zodat het beroep onontvankelijk is in de mate dat het daarop is gericht.

Verder valt volgens verwerende partij niet in te zien hoe die opnames/playbacks relevant zouden kunnen zijn om de vrijstellingsaanvraag te beoordelen. Verzoeker zet dit ook niet uiteen. Hij voert evenmin aan dat het gelijkheidsbeginsel zou zijn geschonden doordat een andere student wel een vrijstelling zou hebben bekomen op grond van dezelfde opleiding gevolgd aan de Odessa Maritime Academy.

Verwerende partij stelt dat, om verzoekers aanvraag tot vrijstelling te beoordelen, enkel moet worden nagegaan of de gevolgde opleiding vergelijkbaar is in de zin van artikel 29, §5 van het OER. De inhoudelijke equivalentie met betrekking tot de verworven competenties/domeinspecifieke leerresultaten/inhoud van de opleidingsonderdelen staat hierbij voorop.

Deze toets is *in casu* wel degelijk doorgevoerd en er werd omstandig gemotiveerd waarom de opleiding waarop de vrijstellingsaanvraag steunt deze toets niet doorstaat. Een vergelijking met opdrachten van studenten ingeschreven aan de Hogere Zeevaartschool is volstrekt irrelevant om verzoekers aanvraag te beoordelen. Verzoeker is overigens volstrekt onbegrijpelijk wanneer hij aanvoert dat het niet leveren van de opnames “een belemmering van de gerechtigheid” is die in België strafbaar zou zijn, “aangezien de HZS de Waarheid (sic) belemmert”.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat er sprake is van een schending van de wet en het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur omdat de Hogere Zeevaartschool weigert om de opnames vrij te geven.

Beoordeling

Het eerste en tweede middel raken in essentie aan de motivering van de *eerste vrijstellingsweging* van verwerende partij. Verzoeker baseerde zijn (intern en extern beroep tegen de weigering van de) eerste aanvraag tot vrijstelling voor het opleidingselement “Simulator Radar” op het certificaat dat hij behaalde aan het STC te Rotterdam. Daarbij voerde hij bovendien aan dat mevr. [L.C.] op basis van dit certificaat wél een vrijstelling voor het betrokken opleidingsonderdeel had gekomen, terwijl verwerende partij deze vrijstelling niet aan hem wou verlenen.

Op intern beroep wees verwerende partij dit argument af in volgende bewoordingen (beslissing interne beroepsinstantie van 9 juli 2019):

“U verwees in uw relaas ook naar een in het verleden door de HZS toegekende vrijstelling aan L.C.. Deze vergelijking is echter niet meer relevant, aangezien het curriculum intussen gewijzigd is (zie bijlage 3 en hieronder):

- Specifieke beroepsgerichte competenties: deze competenties handelen over het technisch werk in het opleidingselement simulator Radar/ARPA. Dit deel komt overeen met de STCW vereisten en daardoor ook met het getuigschrift van de door u gevolgde opleiding in het STC Rotterdam.

- Algemene beroepsgerichte competenties:

o In de ECTS-fiche van 2014-2015 is er van alle algemene beroepsgerichte competenties enkel sprake van AB1_1.

o In de ECTS-fiche van 2018-2019 ziet men dat er sindsdien nog vier Algemene Beroepscompetenties, vijf Algemene Competenties, twee Algemene Wetenschappelijke Competenties en drie Wetenschappelijk Disciplinaire competenties bij zijn gekomen. Er komen dus heel wat extra competenties aan bod, die in 2014-2015 niet vermeld waren.

o In 2014-2015 werd de vrijstelling toegestaan op basis van het certificaat dat L.C. behaalde, omdat er toen slechts één competentie ontbrak. In uw situatie ontbreken er echter veel meer competenties.

- Zo werd er in academiejaar 2017-2018 een andere aanvraag vrijstelling voor opleidingselement Simulator Radar/ARPA geweigerd, aangezien die werd gevraagd op basis van slechts een STCW-certificaat. De commissie oordeelde toen ook dat dit niet volstond om een vrijstelling toe te kennen, wat erkend werd door de student.”

In het navolgende extern beroep voerde verzoeker aan dat, in tegenstelling tot wat deze beroepsbeslissing voorhield, de inhoud van het programma van het opleidingselement

“Simulator Radar” al jaren onveranderd is gebleven. Volgens verzoeker klopte het argument dat verwerende partij gebruikte om zijn middel, gebaseerd op een schending van het gelijkheidsbeginsel, af te wijzen, dus niet.

In het arrest nr. 5.049 in de zaak 2019/160 van 5 juli 2019 heeft de Raad de argumentatie van verzoeker onderzocht en heeft de Raad vastgesteld dat verwerende partij het gelijkheidsbeginsel niet heeft geschonden:

“Tot slot stelt de Raad vast dat verwerende partij het gegeven dat in het verleden wel een vrijstelling is toegekend op basis van een gelijkaardig certificaat, heeft onderzocht en de wijziging in het vrijstellingsbeleid van de instelling onderkent en verantwoordt, gezien er sindsdien een grondige herziening van het curriculum is gebeurd. Ter zitting wordt gewezen op het academiseringsproces waarbij de voorliggende bachelor- en masteropleiding werden geacademiseerd, wat concreet heeft geleid tot een aanpassing van het betreffende opleidingsonderdeel, waardoor niet één maar meerdere competenties in de vergelijking van de EVK’s niet getoetst worden in de specifieke context van een radarsimulatie/ARPA.

De specifieke beroepsgerichte competenties komen in grote mate overeen, zoals hoger aangegeven, maar wat de algemene beroepsgerichte competenties betreft werd in 2014-2015 enkel AB1_1 getoetst. Sindsdien zijn er echter vier algemene beroepscompetenties, vijf algemene competenties, twee algemene wetenschappelijke competenties en drie wetenschappelijk disciplinaire competenties bijgekomen. Opnieuw brengt verzoeker geen concrete elementen aan om deze analyse te weerleggen. Zijn argument dat de inhoud van de cursus wel degelijk hetzelfde is gebleven en dat de opgesomde leerdoelen in de praktijk niet worden gedoceerd, wordt niet concreet onderbouwd. Verzoeker meldt enkel dat dit kan worden nagevraagd bij medestudenten, zonder enige duiding/verklaring toe te voegen. Dit acht de Raad niet ernstig.

De Raad stelt vast dat deze analyse eveneens strookt met het gegeven dat er in het academiejaar 2017-2018 ook een andere aanvraag tot vrijstelling op basis van een gelijkaardig certificaat werd geweigerd.”

De Raad heeft het beroep van verzoeker verworpen.

De Raad van State heeft het navolgende cassatieberoep, dat verzoeker tegen het arrest nr. 5.049 in de zaak 2019/160 instelde, eveneens verworpen.

Bijgevolg is de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 april 2019 definitief geworden.

Verzoeker diende naderhand een tweede aanvraag tot vrijstelling in, voor het opleidingselement “Simulator Radar”. Deze aanvraag baseerde hij op, enerzijds, het certificaat dat hij behaalde

aan het STC Rotterdam, en anderzijds, het certificaat dat hij behaalde aan Odessa Maritime Academy.

Ook deze vrijstelling wordt geweigerd. In het intern en extern beroep maakt verzoeker *wederom* gewag van een schending van het gelijkheidsbeginsel, aangezien mevr. [L.C.] wel een vrijstelling voor hetzelfde opleidingsonderdeel heeft gekomen op basis van eenzelfde certificaat uitgereikt door het STC Rotterdam. Verzoeker haalt *wederom* aan dat het programma van het opleidingselement “Simulator Radar” al jaren ongewijzigd is. Om dit te kunnen staven, vraagt hij -voor het eerst- aan verwerende partij om de opnames en playbacks van andere ingeschreven studenten over te leggen. Het gaat meer bepaald over opnames en playbacks van vaartesten die andere studenten dit jaar en de voorbije jaren hebben afgelegd op de vaarsimulator. Volgens verzoeker zou uit deze opnames en playbacks blijken dat de studenten binnen het opleidingselement “Simulator Radar” al zeker 10 jaar dezelfde oefeningen krijgen. De cursus zou dus ongewijzigd zijn. Verwerende partij zou volgens verzoeker niet antwoorden op deze vraag in de bestreden beslissing. Doordat verwerende partij weigert deze opnames en playbacks over te maken, zou zij volgens verzoeker bovendien de waarheidsvinding belemmeren. In zijn wederantwoordnota voegt verzoeker daaraan toe dat verwerende partij hierdoor ook de wet en het decreet inzake openbaarheid van bestuur met de voeten treedt.

De Raad herinnert eraan dat de formeelmotiveringsplicht niet vereist dat een interne beroepsinstantie afzonderlijk antwoordt op elk beroepsargument van de student. De formeelmotiveringsplicht heeft immers niet dezelfde draagwijdte als de rechterlijke motiveringsplicht vervat in artikel 149 Grondwet. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen. Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiner een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

Dat is precies wat de bestreden beslissing doet. Uit deze beslissing blijkt immers duidelijk dat de interne beroepsinstantie oordeelt dat:

- de argumentatie van verzoeker inzake het certificaat behaald aan STC Rotterdam en inzake een schending van het gelijkheidsbeginsel, reeds behandeld zijn in zijn beslissing van 9 april 2019 en
- dat deze beslissing van 9 april 2019 definitief is geworden ingevolge de navolgende arresten van de Raad (arrest nr. 5.049 in de zaak 2019/160) en van de Raad van State zodat het intern beroep geen betrekking kan hebben op die beslissing.

Nu de vraag van verzoeker om de opnames en playbacks van andere studenten over te maken, duidelijk gelinkt is aan het feit dat mevr. [L.C.] wel een vrijstelling heeft gekregen voor het opleidingselement “Simulator Radar” op basis van het certificaat behaald aan het STC Rotterdam, valt uit deze motivering duidelijk af te leiden dat de beroepsinstantie deze vraag niet inwilligt omdat deze vraag geen deel kan uitmaken van het intern beroep.

Verder maakt de bestreden beslissing ook duidelijk waarom de interne beroepsinstantie geen vrijstelling verleent op basis van het certificaat behaald aan de Odessa Maritime Academy:

- De EVK-commissie heeft elke competentie van het opleidingselement “Simulator Radar” bestudeerd en heeft een vergelijking gemaakt met de gevolgde cursus aan de Odessa Maritime Academy;
- Uit die vergelijking is gebleken dat deze laatste opleiding geen academische opleiding is, maar een professionele cursus die puur het STW-niveau behandelt;
- In het intern beroep weerlegt verzoeker de formele motivering van de EVK-commissie niet, noch de toetsing aan de leerdoelen en -competenties van verwerende partij;
- De interne beroepsinstantie ondersteunt de formele motivering van de EVK-commissie en sluit zich daarbij aan aangezien ze feitelijk correct, afdoende en uitgebreid is.

De motivering van de EVK-commissie is verzoeker bovendien welbekend. De EVK-commissie heeft uitgebreid en gedetailleerd voor elke competentie en elk leerdoel van de Hogere Zeevaartschool nagegaan of deze aan bod kwamen in de cursus aan de Odessa Maritime Academy. Ook de leerresultaten werden onderzocht. De EVK-commissie besloot dat er substantiële verschillen zijn tussen het opleidingselement waarvoor een vrijstelling wordt gevraagd en de gevolgde opleiding aan de Odessa Maritime Academy. Verzoeker betwist deze motivering *an sich* niet.

Bijgevolg was verzoeker op basis van de motivering van de bestreden beslissing in staat om inzicht te krijgen in de motieven van deze beslissing en was hij evenzeer in staat om op geïnformeerde wijze te beslissen of hij die motivering zou aanvechten. De bestreden beslissing schendt de formelemotiveringplicht niet.

De Raad volgt evenmin het standpunt dat de weigering van verwerende partij om de opnames en playbacks van vaartesten die andere studenten dit jaar en de voorbije jaren hebben afgelegd op de vaarsimulator, over te leggen, *onredelijk* is, noch dat deze in strijd zou zijn met de wet of het decreet inzake openbaarheid van bestuur.

De Raad heeft in zijn arrest 2019/160 de eerste weigering tot vrijstelling voor het opleidingselement “Simulator Radar”, op basis van het certificaat behaald aan het STC Rotterdam, bevestigd en heeft daarbij vastgesteld dat er geen sprake was van een ongeoorloofde ongelijke behandeling tussen verzoeker en mevr. [L.C.]. De Raad van State heeft het cassatieberoep tegen dit arrest verworpen. Bijgevolg mocht de interne beroepsinstantie er in de bestreden beslissing wel degelijk van uitgaan dat zijn beslissing van 9 april 2019 definitief is geworden en dat deze niet meer ter discussie kon worden gesteld op basis van dezelfde argumentatie, te weten de argumentatie met betrekking tot het certificaat behaald aan het STC Rotterdam en de zogenaamde schending van het gelijkheidsbeginsel. Het feit dat verzoeker in het kader van de tweede vrijstellingsaanvraag deze argumentatie (voor het eerst) nog uitbreidt met de vraag tot overlegging van opnames en playbacks van andere studenten die oefeningen maken op de vaarsimulator, omdat deze opnames en playbacks zouden aantonen dat er wél een schending van het gelijkheidsbeginsel zou voorliggen, doet hieraan geen afbreuk. De interne beroepsinstantie heeft noch onwettig, noch onredelijk gehandeld door te oordelen dat zij over deze kwestie niet opnieuw kan beslissen, en de Raad ziet evenmin in waarom de wet of het decreet inzake openbaarheid van bestuur daardoor zou zijn geschonden.

Ten overvloede stipt de Raad nog het volgende aan. Blijkbaar meent verzoekende partij dat de overlegging van opnames en playbacks van andere studenten die oefeningen maken op de vaarsimulator, ook nuttig is om aan te tonen dat hij op basis van het certificaat uitgereikt door Odessa Maritime Academy een vrijstelling voor het opleidingselement “Simulator Radar” moet krijgen. Dit standpunt volgt de Raad niet. In het kader van de vrijstellingsaanvraag dient beoordeeld te worden of verzoeker de competenties van het opleidingselement “Simulator Radar” heeft verworven via zijn opleiding aan Odessa Maritime Academy. Verzoeker moet

dus aantonen dat hij dezelfde leerresultaten reeds bereikt heeft, aangezien hij een ander opleidingsonderdeel aan Odessa Maritime Academy reeds succesvol aflegde. Er moet een vergelijking plaatsvinden tussen de competenties en leerresultaten nagestreefd in het reeds aangelegde opleidingsonderdeel en het opleidingselement “Simulator Radar” waarvoor de vrijstelling wordt aangevraagd. Deze vergelijking heeft *prima facie* geen uitstaans met de vraag welke opdrachten andere studenten hebben voltooid op de vaarsimulator in het opleidingselement “Simulator Radar” in dit jaar of voorbije jaren.

Het eerste en tweede middel zijn ongegrond.

B. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op een schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker klaagt aan dat hij geen vrijstelling voor de Radar Simulator kreeg toegekend, hoewel hij de academische cursus van de Odessa Maritime Academy heeft gevolgd. Verzoeker heeft nu de training van twee cursussen verzameld: (1) de cursus die is goedgekeurd door de Netherlands Shipping Inspectorate en (2) de cursus van de National University ‘Odessa Maritime Academy’.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het beroep onontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de weigering van de vrijstelling op basis van het ‘certificaat van bekwaamheid’ voor de cursus “Radar Navigator Management Level”, afgeleverd door STC B.V. te Rotterdam in 2018. Verzoeker vroeg immers reeds een vrijstelling aan op basis van datzelfde certificaat. Deze aanvraag werd geweigerd, het beroep bij de Raad werd finaal verworpen en ook het cassatieberoep bij de Raad van State werd verworpen. Dit geschil is dan ook definitief beslecht. Verwerende partij wijst erop dat dit ook aan verzoeker werd meegedeeld in de bestreden interne beroepsbeslissing. Verzoeker kan geen nieuwe aanvechtbare beslissingen uitlokken door opnieuw identiek dezelfde aanvraag in te dienen op basis van stukken die reeds zijn beoordeeld in beslissingen waartegen zowel het externe beroep als het cassatieberoep zijn uitgeput. Hij dient het gezag van gewijsde van voormelde arresten te eerbiedigen.

Vervolgens benadrukt verwerende partij dat in de bestreden beslissing omstandig formeel werd gemotiveerd waarom de vrijstelling niet werd verleend, hoewel verzoeker de cursus aan de Odessa Maritime Academy had gevolgd. De bestreden beslissing verwijst naar de beslissing van 21 april 2021 over de vrijstellingsaanvraag. Aangezien verzoeker in kennis is gesteld van de beslissing waarnaar wordt verwezen, beantwoordt dit volgens verwerende partij volkomen aan de vereisten van de formelemotiveringsplicht. In deze beslissing is omstandig uiteengezet waarom wegens het ontbreken van allerlei academische competenties geen vrijstelling kan worden toegekend.

Verwerende partij wil daarbij onderstrepen dat er in de opleiding simulator RADAR/ARPA naast het aanleren en beheersen van een aantal technische beroepscompetenties ook een aantal academische competenties moeten worden eigen gemaakt, zoals blijkt uit de leerdoelen in de ECTS-fiche. Dit is precies de meerwaarde van de opleiding tot master in de nautische wetenschappen. Dit is een academische opleiding en geen beroepsopleiding. De beroepscompetenties heeft verzoeker intussen wellicht verworven. Het is vooral aan de academische competenties en leerdoelen dat niet is voldaan.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker noch in zijn intern beroep, noch in zijn extern beroep de motieven van de bestreden beslissing in vraag stelt, laat staan deze weerlegt. Er kan dan ook worden volstaan met een verwijzing naar deze formele motivering, waarin verwerende partij volhardt.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat er sprake is van een contradictie waar verwerende partij aanhaalt dat het onderwijs aan de Odessa Maritime Academy niet academisch is. Hij dringt er bij de Raad op aan om de eerdere procedures bij de Raad te herzien.

Beoordeling

De Raad verwijst naar hetgeen hij hoger uiteen heeft uiteengezet omtrent het eerste en tweede middel.

In zijn arrest nr. 5.049 in de zaak 2019/160 beoordeelde de Raad reeds de afwijzing van verzoekers eerste vrijstellingsaanvraag, die gebaseerd was op zijn certificaat van STC

Rotterdam. De Raad heeft op dat moment de argumentatie van verzoeker onderzocht en heeft geoordeeld dat de middelen van verzoeker onontvankelijk dan wel ongegrond waren. Bijgevolg heeft de Raad het beroep van verzoeker afgewezen. De Raad van State verwierp het navolgend cassatieberoep gericht tegen dit arrest. De beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 april 2019 is bijgevolg definitief geworden. Ingevolge het gezag van gewijsde van 's Raads arrest nr. 5.049 in de zaak 2019/160 en van het arrest van de Raad van State nr. 247.200 kan de Raad zich in het kader van het huidig beroep niet nogmaals uitspreken over verzoekers zelfde argumentatie inzake zijn certificaat van STC Rotterdam. In die mate is het middel onontvankelijk.

Uit de bestreden beslissing blijkt daarnaast duidelijk waarom de interne beroepsinstantie geen vrijstelling verleent op basis van het certificaat behaald aan de *Odessa Maritime Academy*:

- De EVK-commissie heeft elke competentie van het opleidingselement “Simulator Radar” bestudeerd en heeft een vergelijking gemaakt met de gevolgde cursus aan de Odessa Maritime Academy;
- Uit die vergelijking is gebleken dat deze laatste opleiding geen academische opleiding is, maar een professionele cursus die puur het STW-niveau behandelt;
- In het intern beroep weerlegt verzoeker de formele motivering van de EVK-commissie niet, noch de toetsing aan de leerdoelen en -competenties van verwerende partij;
- De interne beroepsinstantie ondersteunt de formele motivering van de EVK-commissie en sluit zich daarbij aan aangezien ze feitelijk correct, afdoende en uitgebreid is.

De motivering van de EVK-commissie is verzoeker bovendien welbekend. De EVK-commissie heeft uitgebreid en gedetailleerd voor elke competentie en elk leerdoel van de Hogere Zeevaartschool nagegaan of deze aan bod kwamen in de cursus aan de Odessa Maritime Academy. Ook de leerresultaten werden onderzocht. De EVK-commissie besloot dat er substantiële verschillen zijn tussen het opleidingselement waarvoor een vrijstelling wordt gevraagd en de gevolgde opleiding aan de Odessa Maritime Academy. Verzoeker betwist deze motivering niet. *Prima facie* ziet de Raad niet in waarom deze beoordeling in strijd zou zijn met het redelijkheids- of zorgvuldigheidsbeginsel.

Het derde middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

C. Vierde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een vierde middel beroept op een schending van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij werd aangemoedigd om op volle snelheid te varen in een ondiep en rotsachtig gebied, wat een gevaar vormt voor de nationale en internationale maritieme veiligheid. Het is daarom essentieel om de vorige procedures te herzien. Als de Raad niet reageert, zal dit een ramp veroorzaken.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat verzoeker hiermee (vermoedelijk) verwijst naar de allereerste betwisting voor de Raad. Voor het opleidingselement Radar/ARPA bekwam verzoeker op 1 september 2017 in tweede zittijd een examencijfer van 6/20 na een mondelinge proef met praktijkoeufening. Na uitputting van het intern beroep diende verzoeker tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad. Dit beroep leidde tot het arrest nr. 4.035 van 30 november 2017 waarbij de beslissing van de interne beroepsinstantie werd vernietigd wegens schending van de formele motiveringsplicht. In navolging van dit arrest nam de interne beroepscommissie een nieuwe beslissing over het intern beroep. Deze beslissing werd opnieuw aangevochten voor de Raad. Bij arrest nr. 4.091 van 12 februari 2018 werd verzoekers beroep als zijnde ongegrond verworpen. In het raam van dit beroep voerde verzoeker onder meer aan dat hij te snel moest varen. Over dit bezwaar is dus reeds geoordeeld door de Raad.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de Hogere Zeevaartschool zich niet aan de STCW-conventie heeft gehouden. Volgens hem was het standpunt dat het verzoekers plicht was om gehoor te geven aan het verzoek van de instructeur om op volle snelheid in ondiep water te gaan. Hij is het daar niet mee eens en is van mening dat het onderwijs bij de Hogere Zeevaartschool niet was afgestemd op de STCW-conventie, noch op veiligheids- of logische regels.

Verzoeker verduidelijkt dat zowel hij (met jarenlange ervaring op zee en op land) als een vriend (met jarenlange ervaring op tankers en offshore schepen) er niet in zijn geslaagd om de regels van de instructeurs te volgen omdat ze deden wat ze geloven dat correct is, gezien de ervaring en vermeende kennis. Voor zover verzoeker weet, worden de regels die door de instructeurs

van de Radar Simulator zijn doorgegeven voornamelijk gevolgd door studenten die slechts 28 dagen ervaring op zee hebben. Volgens verzoeker is het heel belangrijk dat studenten van de Hogere Zeevaartschool minstens één jaar ervaring op zee hebben voordat ze de masterstudies afronden, waardoor ze verschillende scenario's kunnen doordenken en bevatten, en vervolgens kunnen differentiëren als ze instructies krijgen die als onveilig kunnen worden opgevat.

Beoordeling

In het vierde middel uit verzoeker kritiek op de examenbeslissing waarbij hij een 6/20 bekwam voor het opleidingselement “Simulator Radar”. Hij betwist immers de logica en redelijkheid van de instructies die de betrokken lector hem gaf op zijn examen, te weten een “aanmoediging om op volle snelheid te varen in een ondiep en rotsachtig gebied, wat een gevaar vormt voor de nationale en internationale veiligheid”. Tegen dit examenresultaat stelde verzoeker reeds intern en extern beroep in. In het arrest nr. 4.190 van 12 februari 2018 in de zaak 2017/450 verwierp de Raad dit beroep.

De Raad stelt vast dat deze grief niet gericht is tegen de bestreden beslissing, te weten de weigering door de interne beroepsinstantie van de vrijstellingsaanvraag voor het opleidingsonderdeel “Simulator Radar” op 17 mei 2021.

Het vierde middel is onontvankelijk.

D. Vijfde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een vijfde middel beroept op de vervalsing van documenten door verwerende partij.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de directie van de Hogere Zeevaartschool documenten gebruikt om hem geen vrijstelling te verlenen. De directie kan in deze documenten echter eerder wat vermelden om hem geen vrijstelling te geven. Dit is volgens verzoeker slechts een vervalsing van documenten om hem te bedriegen.

Zo stelt verzoeker vast dat het bestuur van de Hogere Zeevaartschool bevestigt dat de inhoud van de cursus niet van jaar op jaar verandert. Aangezien ze verwijst naar haar beslissing in 2018 om verzoekers verzoek tot vrijstelling in 2021 af te wijzen. Volgens verzoeker spreekt verwerende partij hier zichzelf tegen.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij vooreerst dat ze deze en andere beschuldigingen (van fraude e.d.) met de meeste klem betwist. Bovendien is de Raad niet bevoegd om zich uit te spreken over een middel waarin wordt aangevoerd dat er valsheid werd gepleegd.

Vervolgens stelt verwerende partij vast dat verzoeker niet uiteenzet wat hij bedoelt, laat staan dat hij zijn valse beschuldigingen staaft.

Waar verzoeker aanvoert dat “de inhoud van de cursus” niet van jaar op jaar verandert, merkt verwerende partij op dat verzoeker de bestreden beslissing op dat vlak niet goed heeft begrepen. De verwijzing naar de afwijzing van de eerdere aanvraag tot vrijstelling heeft niets te maken met “de inhoud van de cursus”, maar alles met het feit dat over die specifieke aanvraag tot vrijstelling (met betrekking tot het certificaat behaald te Rotterdam) al een definitieve uitspraak werd gedaan. Wat de “inhoud van de cursus” betreft, verwijst verwerende partij naar de ECTS-fiche en de uitgebreide motivering waarom aan de vereiste competenties en leerdoelen niet is voldaan door de door verzoeker gevolgde opleiding te Odessa.

Volgens verzoeker spreekt verwerende partij ook zichzelf tegen. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker nergens uiteenzet op welke manier zij zich zou tegenspreken. Tegen een dergelijke niet-onderbouwde beschuldiging is dan ook geen verweer mogelijk.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat verwerende partij, om te bewijzen dat het juist was om op volle snelheid te gaan in een rotsachtig, ondiep en smal kanaal, een document heeft opgesteld, dat werd ondertekend door vier personen (waaronder een doctor in de nautische wetenschappen en drie kapiteins/professoren). Dit was niet correct, aangezien de verdiensten van het incident duidelijk niet in overweging werden genomen of werden doorgegeven aan de individuen, zodat ze een weloverwogen beslissing konden nemen. Ze waren in totaal met 6 tegen verzoeker en de Raad heeft hen geloofd. Daarnaast werd zelfs een document gepresenteerd dat van de Maritieme Autoriteiten in Australië werd verkregen en dat het

standpunt ondersteunt. Verwerende partij rekende op een verkeerde interpretatie van de rechtbank, in die zin dat de verdiensten van zijn punt buiten beschouwing werden gelaten.

Beoordeling

Daar waar verzoeker in zijn verzoekschrift vaag en onduidelijk blijft over de manier waarop verwerende partij fraude zou hebben gepleegd, blijkt uit de wederantwoordnota dat verzoeker doelt op een document, ondertekend door 4 personen. Dit document werd in een eerdere procedure voor de Raad aangevoerd ter ondersteuning van het standpunt van verwerende partij dat de instructies tijdens het examen van het opleidingselement “Simulator Radar”, om sneller te varen, correct waren. Met het arrest nr. 4.190 van 12 februari 2018 in de zaak 2017/450 verwierp de Raad het beroep tegen deze examenbeslissing.

De Raad stelt vast dat deze grief niet gericht is tegen de bestreden beslissing, te weten de weigering door de interne beroepsinstantie van de vrijstellingsaanvraag voor het opleidingselement “Simulator Radar” op 17 mei 2021.

Geheel ten overvloede herinnert de Raad eraan dat degene die een stuk van valsheid beticht, de valsheid van dat stuk ook dient te laten vaststellen. Dat is blijkbaar niet gebeurd *in casu*: het blijkt niet en wordt door verzoeker ook niet aangevoerd dat bij de bevoegde rechter een klacht wegens valsheid werd ingediend.

Het vijfde middel is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 7 juli 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 7 juli 2021

Arrest nr. 6.759 van 7 juli 2021 in de zaak 2020/874

In zake: Md Maruf HOSSEN
 woonplaats kiezend te 1050 Brussel
 Cesar Franckstraat 110

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 november 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van (i) de examencommissie van de Master of science in Biomedical Engineering van 10 september 2020 waarbij aan verzoeker de herinschrijving voor het academiejaar 2020-2021 wordt geweigerd en (ii) de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 28 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

In toepassing van de Beschikking 2021/002 van de Voorzitter van de Raad van 26 maart 2021 waren de openbare zittingen op het ogenblik van het in gereedheid brengen van het dossier ten gevolge van COVID-19 tijdelijk opgeschort.

Aan beide partijen werd gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure of met een virtuele terechting via Teams.

Verzoekende partij heeft verzocht om een fysieke hoorzitting.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 juli 2021.

Verzoeker en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in Biomedical Engineering’.

Verzoeker neemt dat academiejaar een curriculum op bestaande uit zes opleidingsonderdelen ten belope van 27 studiepunten, maar behaalt geen credits.

Ten gevolge daarvan wordt aan verzoeker samen met de resultatenlijst op 10 september 2020 meegedeeld dat de verdere inschrijving voor die opleiding wordt geweigerd.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker een intern beroep in. Hij voert daarbij aan dat hij sinds januari 2020 ziek was, dat hij ten gevolge van Covid-19 tussen maart en mei 2020 geen arts kon raadplegen, dat een behandeling niet tijdig kon worden opgestart omdat tests moesten worden uitgevoerd, dat hij ten gevolge van Covid-19 niet in de mogelijkheid was om een arts-specialist te raadplegen, dat hij zich ten gevolge van zijn ziekte niet op zijn studies kon concentreren en dat hij ook niet aan de eerste examenreeks kon deelnemen.

De beroepscommissie behandelt het intern beroep in zitting van 28 september 2020 en komt tot de volgende beslissing:

“De beroepscommissie stelt vast dat aan de student een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van art. 88, §3 van het OER nu hij op het eind van academiejaar 2019-2020 geen enkel[e] credit heeft behaald.

De beroepscommissie onderzoekt vooreerst of de student een overmachtssituatie aantoont die rechtvaardigt waarom hij niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarde.

De student beargumenteert in zijn verzoekschrift dat hij sinds januari 2020 ziek was, waardoor hij [zich] niet kon concentreren en niet kon deelnemen aan de examens in het eerste semester. Bovendien voert hij aan dat hij niet tijdig behandeld werd aangezien de dokter een aantal tests deed waarvan de resultaten lang op zich lieten wachten. Ter zitting beschrijft hij de medische problemen: slaapproblemen, stress en hoofdpijn. Bovendien kon hij zijn arts, noch specialist, consulteren omwille van de voorzorgsmaatregelen die werden genomen ter preventie van de verspreiding van Covid-19.

In het dossier van de student stelt de commissie vast dat de student inderdaad een aantal stukken bijbrengt. Een moeilijk leesbare doktersverklaring d.d. 6.10.2020 waarin onder meer wordt verwezen naar insomnia en depressie maar zonder dat hier een arbeidsongeschiktheid aan wordt gekoppeld, resultaten van labotesten (waaruit de commissie niets kan afleiden), een notitie waarop setraline (antidepressivum) en zolpidem (slaapmiddel) staan [vermeld], een verslag van een radiologisch onderzoek en het verzoek om een psychisch advies. De commissie stelt vast dat het aan de hand van de voorliggende stukken en de beperkte informatie die de student verschaft, geheel onmogelijk is om een inschatting te maken van de mate waarin deze medische omstandigheden een rol zouden hebben gespeeld bij het totaal gebrek aan studievoortgang bij de student; de commissie is immers geen medische deskundige. Er ligt geen enkel attest van ongeschiktheid om medische redenen voor.

Bovendien besluit de commissie dat de student verklaart dat hij aan geen enkel examen van de eerste zittijd kon deelnemen door deze medische problemen en dat hij dit niet toespitst op bepaalde opleidingsonderdelen. Hij beschikt hiervoor ook over geen enkel medisch attest: al zijn afwezigheden zijn ongewettigd. Nochtans was er in deze periode geen sprake van Covid-19 en van de onmogelijkheid om een dokter te consulteren.

De commissie stelt overigens vast dat de student ook in de tweede zittijd voor geen enkel opleidingsonderdeel een credit heeft verworven; hiervoor geeft hij niet de minste toelichting of mogelijke verklaring.

De beroepscommissie besluit dat de student geen overmacht aantoont die verklaart waarom hij voor geen enkel opleidingsonderdeel een credit heeft verworven.

Verder geeft de student ook niet aan op welke wijze hij volgend academiejaar tot een betere studievoortgang zou kunnen komen. Ter zitting verklaart de student dat hij niet weet of het volgend academiejaar medisch beter zal gaan. De bewering dat de student heel gemotiveerd is en dat hij zich volgend jaar zal inzetten, ontkracht de hierboven vermelde vaststellingen niet en brengt de weigeringsbeslissing aldus niet in het gedrang.

Er kan zodoende niet worden aangenomen dat de beslissing van de examencommissie tot weigering tot herinschrijving onredelijk zou zijn.”

Dit is de tweede bestreden beslissing. Zij wordt, na te zijn ondertekend op 29 oktober 2020, per e-mail aan verzoeker ter kennis gebracht.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep onontvankelijk is omdat het laattijdig werd ingesteld.

Zij stelt met name:

“De beslissing van de interne beroepscommissie werd aan de verzoekende partij ter kennis gebracht bij e-mail van 29.10.2020 (stuk 4b en 4c).

Krachtens artikel II.294, § 1 van de Codex Hoger Onderwijs moet een beroep bij de Raad voor betwisting inzake studievoortgangsbeslissingen worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, dewelke ingaat de dag na die van de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepscommissie. Deze termijn is van openbare orde.

Gelet op de kennisgeving op 29.10.2020 (stuk 4b en 4c) van de beslissing van de interne beroepscommissie, diende de verzoekende partij het extern beroep zodoende uiterlijk op donderdag 05.11.2020 in te stellen, opdat het beroep binnen deze vervaltermijn zou zijn ingediend.

Het extern beroep van verzoekende partij werd echter ingesteld bij aangetekend schrijven gedateerd op 05.11.2020, doch pas verstuurd op 09.12.2020 (zoals blijkt uit de vermelding van de datum van de poststempel op de kennisgeving van het extern beroep door de Raad). Dit is meer dan zeven dagen na de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepscommissie op 29.10.2020, en derhalve laattijdig.

Ook indien de verzoekende partij reeds een (Engelstalig) verzoekschrift zou hebben ingediend per aangetekend schrijven van 06.11.2020, hetgeen zou kunnen worden afgeleid uit de aan het verzoekschrift van 09.12.2020 toegevoegde stukken (met name een bewijs van aangetekende zending), moet nog steeds worden vastgesteld dat ook dit verzoekschrift laattijdig werd opgestuurd. Ook 06.11.2020 is immers meer dan zeven dagen na de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepscommissie op 29.10.2020 (stuk 4c).

In haar verzoekschrift laat verzoekende partij het overschrijden van de vervaltermijn die van openbare orde is, onbesproken. Zij geeft enkel aan om welke reden zij het inhoudelijk niet eens is met de beslissing van de interne beroepscommissie, doch beperkt zich tot deze beschouwingen ten gronde, die nog los van het gegeven dat deze geen afbreuk kunnen doen aan de terechte motieven van de beslissing van de beroepscommissie, in casu ook niet relevant zijn gelet op de onontvankelijkheid van het extern beroep om reden van laattijdigheid.

Het extern beroep van verzoekende partij is dan ook voor wat de tweede bestreden beslissing betreft, onontvankelijk.”

In zijn wederantwoordnota replieert verzoeker onder meer (de Raad citeert letterlijk):

“Wat betreft mijn extern beroep, verklaar ik hierbij dat ik een extern beroep heb ingediend, gedateerd en ondertekend door mij, was 06.11.2020 maar de brief is helaas niet door u ontvangen.

Vervolgens heb ik de brief van mijn extern beroep opnieuw verzonden met bijgevoegd bewijs van eerdere aangetekende brief aan de raad en een kopie brief aan de universiteit net na de bevestiging door jou dat je nog steeds geen brief hebt ontvangen.

Aangezien ik binnen de termijn net na de deliberatie intern beroep [indien], maar mijn beslissing van intern beroep niet kreeg binnen de door de onderwijs- en examencommissie van de universiteit gestelde termijn, zou ik de beslissing binnen 20 kalenderdagen moeten ontvangen, maar ik ontving mijn beslissing van intern beroep op 29.10.2020. Kan de beslissing zijn die later door de universiteit is genomen als gevolg van de corona-crisis of misschien voor andere administratieve problemen en ik heb ook mijn brief van extern beroep gestuurd slechts een dag later van het tijdsbestek van het lesgeven en examenreglement want op 5 november was de dienst Bpost gesloten wegens coronacrsisis in mijn plaats.

[...]"

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat de beslissing van de interne beroepsinstantie aan de student ter kennis wordt gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat het overschrijden van deze termijn aan de interne beroepsinstantie niet de bevoegdheid onneemt om alsnog een beslissing te nemen *c.q.* te betekenen. De tweede bestreden beslissing is derhalve – in tegenstelling tot wat verzoeker doet gelden – niet om die reden ‘onontvankelijk’ of onregelmatig.

Verzoeker was niet verplicht om te wachten op een kennisgeving van de beslissing op intern beroep buiten de voormelde termijn. Hij had immers overeenkomstig artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, bij de Raad een beroep kunnen instellen binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen na het verstrijken van de termijn waarbinnen de beslissing hem ter kennis had moeten worden gebracht; verzoeker heeft dat evenwel niet gedaan.

De beslissing van de interne beroepscommissie is te dezen aan verzoeker ter kennis gebracht via een e-mail van 29 oktober 2020.

In beginsel levert een e-mail geen vaste datum van betekening, ten ware er een bewijs ontvangst- of leesbevestiging wordt voorgelegd.

Verwerende partij heeft evenwel, samen met haar antwoordnota, een verklaring voorgelegd van de ‘ICT service desk’ van de Vrije Universiteit Brussel, waarin wordt gesteld dat de e-mail aan verzoeker werd afgeleverd (stuk 4c administratief dossier).

Verzoeker, die van dit stuk kennis heeft kunnen nemen, spreekt de inhoud ervan niet tegen. Integendeel erkent verzoeker in zijn wederantwoordnota dat zijn eerste zending aan de Raad dateert van 6 november 2020 en buiten de vervaltermijn van zeven kalenderdagen werd verzonden.

De beroepstermijn bij de Raad is een vervaltermijn die op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven.

Verzoeker beroept zich niet op, laat staan bewijst overmacht die een overschrijding van deze termijn zou moeten billijken.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 juli 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.760 van 7 juli 2021 in de zaken 2021/104 en 2021/105

In zake: xxx

tegen:

ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 december 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 11 september 2020 (bedoeld wordt: 10 november 2020) waarbij verzoekster voor ‘Module 6.3: Clinical procedures: Workshop behaviour counseling in practice’ niet geslaagd wordt verklaard en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van Odisee van 10 december 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

In toepassing van de Beschikking 2021/002 van de Voorzitter van de Raad van 26 maart 2021 waren de openbare zittingen op het ogenblik van het in gereedheid brengen van het dossier ten gevolge van COVID-19 tijdelijk opgeschort.

Aan beide partijen is gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure of met een virtuele terechting via Teams.

Verzoekende partij heeft verzocht om een fysieke hoorzitting.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 juli 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Samenvoeging

Het verzoekschrift van verzoekster is bij de Raad in afzonderlijke zendingen in tweevoud toegekomen.

Aan beide verzoekschriften is een rolnummer toegekend. Aangezien beide verzoekschriften identiek zijn en hetzelfde geschil betreffen, past het voor de goede rechtsbedeling om de zaken met rolnummers 2021/104 en 2021/105 samen te voegen en in één arrest uitspraak te doen.

IV. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de postgraduaatsopleiding ‘Clinical Animal Behaviour’.

Tot verzoeksters curriculum behoort de module ‘6.3: Clinical procedures: Workshop behaviour counseling in practice’.

Verzoeksters resultaat wordt als volgt vastgesteld:

- A: ‘Cat consult’: 6/20
- B.1: ‘Dog consult’: 8/20
- B.2 ‘Client report’: 5,5/20
- C. ‘Risk assessment dog’: 10,2/20
- ‘Continuous evaluation workshops’: geslaagd

Verzoekster wordt niet geslaagd verklaard.

De proclamatie vindt plaats op 10 november 2020.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 16 november 2020 stelt verzoekster een bewarend beroep in omdat er nog geen feedbackgesprek kon worden gehouden.

Op 20 november 2020 dient zij vervolgens een daadwerkelijk intern beroep in.

De interne beroepsinstantie behandelt het beroep in zitting van 1 december 2020, en hoort zowel verzoekster als opleidingshoofd H.P. en opleidingsonderdeel-coördinator J.P.

Op 10 december 2020 beslist de interne beroepsinstantie van Odisee om het beroep ongegrond te verklaren. De motieven van die beslissing luiden als volgt:

“[...]

4. Omtrent de gegrondheid van het beroep

4.1. Situering en evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Module 3.6: Clinical procedures: Workshops behaviour counseling in practice’

De postgraduaatsopleiding is erop gericht te leren begrijpen:

- hoe welzijnsproblemen bij gezelschapsdieren vermeden of benaderd kunnen worden,
- hoe problematisch en pathologisch gedrag bij individuele dieren geëvalueerd, vermeden of benaderd kan worden door het voorzien van een aangepaste omgeving en behandeling volgens aanbevolen praktijken en wetenschappelijk bewijs

De diagnose en behandeling van pathologisch gedrag wordt uitgevoerd en psychopharmaca worden toegediend in samenspraak met een veearts.

De opleiding bestaat uit verschillende modules.

Het beroep heeft betrekking op het resultaat dat de student behaalde voor module 6.3 ‘Clinical procedures: Workshops behaviour counseling in practice’ dat deel uitmaakt van module 6 ‘Clinical procedures’.

‘Module 6.3: Clinical procedures: Workshops behaviour counseling in practice’ omvat 2 studiepunten, is herkansbaar, maar niet tolereerbaar.

Binnen deze module verwerven studenten therapeutische en communicatieve vaardigheden, nodig voor de effectieve diagnose en behandeling van gedrags- en welzijnsproblemen bij gezelschapsdieren, alsook praktische vaardigheden om met

gezelschapsdieren om te gaan, de dieren te trainen en trainingshulpmiddelen en gedragswijzigende technieken te gebruiken.

Met andere woorden dienen zij de theorie die werd aangeleerd in modules 6.1 (diagnose) en 6.2 (behandeling) om te zetten in de praktijk van een daadwerkelijk consult.

De evaluatie bestaat uit verschillende onderdelen.

- A. praktische summative opdracht: gedragsconsult voor een kat
 - B. 1. praktische summative opdracht: gedragsconsult voor een hond
 - 2. schriftelijke summative opdracht: cliëntrapport van het uitgevoerde consult
 - C. schriftelijke summative opdracht: risico-analyse hond permanente evaluatie (pass or fail)
- Om te slagen voor de module 6 dient een gemiddelde minimumscore van 50% te worden behaald voor alle onderdelen (6. I, 6.2, 6.3) samen
- Om te slagen voor de module 6 dient daarnaast ook voor ieder onderdeel op zich (6. I, 6.2, 6.3.A, 6.3.B, 6.3.C en permanente evaluatie) een minimumscore van 50% te worden behaald en een score voldoende voor permanente evaluatie
- De opdrachten van 6.3.B worden gezien als een geheel, waarbij de score voor het hondenconsult (B. 1) en voor het cliëntrapport (B. 2) elk voor 50% van de punten meetellen , met dien verstande dat voor beide opdrachten een minimumscore van 50% dient te worden behaald

De evaluatie gebeurt aan het einde van een workshopweek die als volgt wordt ingevuld:

Dag 1: online lessen, groepsdiscussie en feedback ter voorbereiding van de consulten die later op de week zouden moeten worden uitgevoerd

Dag 2: online lessen waarin verschillende case studies worden behandeld

Dag 3: individuele voorbereiding van het consult hond (opdracht B) op basis van een intakeformulier (met informatie over het probleemgedrag dat de betrokken kat/hond stelt), waarbij de docent beschikbaar is voor vragen.

Dag 4: consult hond (opdracht B. I) : de studenten starten 's ochtends met een intakegesprek, dat 's middags gevuld wordt door een gesprek waarin de studenten [de] diagnose die ze stelden en het behandelingsplan dat ze voorstellen moeten uitleggen en bespreken, waarna er tijd over blijft voor het opstellen van het cliëntrapport (opdracht B. 2)

Dag 5: consult kat (opdracht A): de studenten krijgen 's ochtends de nodige informatie m.b.t. de case study voor het eigen examen alsook m.b.t. het examen van een andere student waarvoor ze de rol van cliënt moeten spelen. De docent neemt met elke student in detail de informatie door m.b.t. de case waarin ze de rol van cliënt moeten spelen. De resterende tijd gebruiken de studenten om de eigen examencasus voor te bereiden, vervolgens nemen alle studenten gezamenlijk deel aan het examen waarbij telkens 1 student examen aflegt en een andere student hiervoor de rol van cliënt op zich neemt.

4.2. Het examen en de beoordeling van de studente

De studente werd oorspronkelijk ingedeeld in groep 1 maar vroeg zelf te wijzigen naar groep 2 of 3 omwille van een fund raising actie waar ze mee bezig was, zodat de studente finaal werd ingedeeld in groep 3.

Voor deze groep van studenten vond de workshopweek, zoals ook vermeld op p. 4 van de syllabus plaats in de week van 8/9, met op 11/9 (dag 4) de praktische summatieve toets hondenconsult (opdracht B. I), nadat studenten hiervoor 1 dag (dag 3) voorbereidingstijd hadden gekregen en op 12/9 (dag 5) de praktische summatieve toets kattenconsult (opdracht A), waarvoor studenten slechts een beperkte voorbereidingstijd van 20 minuten kregen. De deadline voor het clientrapport van het hondenconsult (opdracht B. 2) en voor de risico-analyse (opdracht C) was pas op 20/10.

De studente behaalde volgende deelscores voor module 6.3:

A. Cat consult:	6/20
B. 1. Dog consult:	8/20
2. client report:	5,5/20
C. Risk assessment dog:	10,2/20
Continuous evaluation workshops:	pass

De studente slaagde dus noch voor het Cat consult (score: 6/20), noch voor het Dog consult en daaraan gekoppelde client rapport (gemiddelde score 9,1/20), enkel voor de risico-analyse en de permanente evaluatie was zij geslaagd.

De behaalde scores op zich worden door de studente niet betwist, wel de wijze waarop de opleiding georganiseerd wordt en de omstandigheden waarin het examen werd afgenoem.

De Interne Beroepsinstantie gaat bijgevolg niet dieper in op de (motivering van de) resultaten die de Studente behaalde, waarvoor de Studente ten andere nabespreking heeft genoten alvorens haar beroep definitief in te stellen, nadat zij eerst een bewarend beroep had ingesteld.

4.3. Omtrent de grieven van de studente betreffende de andere modules van de opleiding

In zoverre de grieven van de studente betrekking hebben op:

- (i) andere modules waarvoor geen beroep werd ingesteld (omdat de studente hiervoor slaagde) en/of
- (ii) andere modules waarvoor reeds een definitieve beslissing van de Interne Beroepsinstantie is tussengekomen (merk op: de middelen die de studente aanvoerde om het resultaat voor de modules 2 en 3 te betwisten werden door de Interne Beroepsinstantie afgewezen, doch het resultaat voor module 3 werd aangepast naar het mathematisch gemiddelde van de resultaten die de Studente voor de verschillende onderdelen behaald had, nu eenmaal de ECTS-fiche – per vergissing – niet voorzag dat het resultaat diende te worden teruggebracht tot de laagst behaalde deelscore)

is de Interne Beroepsinstantie van oordeel dat deze grieven – die slechts op pure stemmingmakerij op basis van een aantal niet gestaafde beweringen gericht blijken te zijn – niet relevant zijn voor de verdere behandeling en beoordeling van huidig beroep.

Het middel is niet relevant.

4.4. Omtrent de grief van de studente betreffende de studiebelasting

De studente lijkt zich te beklagen over de studiebelasting van de module 6.3, waar ze schrijft dat de studiebelasting normaal dient overeen te komen met 50 studie-uren.

De studente koppelt echter zelf geen gevolgen aan deze vaststelling.

In ieder geval legt de opleiding uit dat er totaal 24 online lesuren voorzien waren (waarvan 16,5 u ter voorbereiding van de examenopdrachten) en 6 praktische lesuren trainingstechnieken hond (die omwille van de huidige maatregelen rond Covid-19 vervangen werden door een opdracht), zodat het totaal aantal lesuren tijdens de workshops ($24 + 6 =$) 30 uren bedroeg en er dus een resterende studietijd was van 20 uren om de verschillende opdrachten uit te werken.

Dit stemt overeen met het aantal uren [dat] de gemiddelde student nodig heeft om de leerdoelen van de module te bereiken.

Het middel, in zoverre relevant, kan niet overtuigen.

4.5. Omtrent de grief van de studente betreffende het faalpercentage

De studente stelt dat er een zeer hoog percentage aan studenten is dat zou uitvallen gedurende de opleiding en dus niet zou slagen voor de opleiding.

In de postgraduaatsopleiding ‘Clinical animal behaviour’ (60 studiepunten -2 jaar) zijn de slaagcijfers over de gehele opleiding en specifiek in module 6.3 als volgt:

- 19 studenten zijn gestart met de opleiding, 3 ervan haakten om verschillende redenen af na het eerste jaar (rest: 16)
- 16 studenten zijn gestart met het tweede jaar, 2 ervan haakten af gedurende het jaar, 2 anderen dienden (een deel van) hun opdrachten voor module 6.3 niet in (rest: 12)
- 12 studenten namen in eerste zittijd deel aan alle evaluatie-activiteiten van de resterende modules, daarvan zijn 5 studenten (dus iets minder dan de helft) in eerste zittijd voor de volledige opleiding geslaagd
- 12 studenten namen in eerste zittijd deel aan alle evaluatie-activiteiten van module 6.3, de slaagcijfers zijn als volgt:
 - o Cat consult: 11/13 deelnemers geslaagd in eerste zittijd
 - o Dog consult: 8/13 deelnemers geslaagd in eerste zittijd
 - o Dog client report: 5/12 deelnemers geslaagd in eerste zittijd (1 student diende geen client report in)
 - o Continuous evaluation: 12/13 deelnemers geslaagd in eerste zittijd (1 student nam niet deel aan alle activiteiten)

Dat studenten afhaken heeft vaak met verschillende redenen te maken (interesse, tijd, financiële middelen, andere carrièrekansen), en kan dus moeilijk aan de opleiding verweten worden.

Het slaagpercentage van de overgebleven studenten ligt in tegenstelling tot hetgeen de studente tracht voor te houden relatief hoog, zeker wat betreft het Cat en Dog consult, waarvoor de studente van haar kant niet slaagde.

Enkel het cliëntrapport bleek wat moeilijker te zijn, in die zin dat slechts 5/12 studenten hiervoor in eerste zittijd slaagden.

Het slaagcijfer ligt wat dat betreft misschien eerder aan de lage kant, maar is niet uitzonderlijk.

Er is overigens nog een tweede examenkans mogelijk.

De Interne Beroepsinstantie gaat tenslotte uit van een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de docenten- examinatoren.

Waar de studente de (deel)scores die ze behaalde op zich niet in vraag stelt en de Interne Beroepsinstantie door de opleiding in het bezit werd gesteld van de feedback-formulieren waarin de gegeven scores per evaluatiecriterium (nl. (i) onderzoek van differentiaaldiagnose, welzijns- en risicoanalyse o.b.v. de voorgeschiedenis, (ii) correctheid van de gestelde diagnose en (iii) correctheid, effectiviteit en praktische toepasbaarheid van het behandelingsplan) en per opdracht uitgebreid gemotiveerd werden, ziet de Interne Beroepsinstantie geen enkele reden om te twijfelen aan de objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de betrokken examinatoren.

Het middel kan niet overtuigen.

4.6. Omtrent grief van de studente betreffende de kennisgeving van het resultaat dat de student behaalde voor Module 6.2

De studente verwijst naar de vermelding in de syllabus van module 6.3 dat een onvoldoende kennis en begrip van het cursusmateriaal van de vorige modules en in het bijzonder van modules 6.1 (theorie diagnose) en 6.2 (theorie behandelingsplan) de kans op slagen voor de praktische summatieve opdrachten Cat en Dog consult gevoelig kan verminderen en dat studenten aangeraden wordt om in geval van twijfel het cursusmateriaal na te zien, om er zich vervolgens over te beklagen dat de resultaten voor module 6.2 pas op 7/9/20 zouden zijn vrijgegeven, zijnde één dag vóór de start van de workshopweek van module 6.3.

De opmerking m.b.t. een goede kennis en begrip van de vorige modules vóór deelname aan de workshops is in de syllabus opgenomen om het studietraject voor studenten zo optimaal mogelijk te laten verlopen, het gaat hierbij om een advies dat vanuit de opleiding gegeven wordt (zonder dat daar echter een verplichte volgtijdelijkheid aan gekoppeld is), omdat men uiteraard de theorie (modules 6.1 en 6.2) voldoende dient te beheersen eer men deze met succes kan omzetten in de praktijk (module 6.3).

De feedback op de opdracht van module 6.1 werd, samen met het resultaat van de examens van module 6.1 en 6.2 (examen op 10/2/20) aan alle studenten – op officieuze wijze – bekendgemaakt met mail van 13/2/20.

De studente wist dus vanaf dat moment (13/2/20) reeds dat:

- ze een onvoldoende (8,8/20) had behaald voor de opdracht van module 6.1, maar dit onvoldoende resultaat had kunnen ophalen met het resultaat dat ze behaalde voor het schriftelijk examen van module 6.1 (11/20), zodat ze voor [die] module een totaalscore behaalde van 10/20
- ze een onvoldoende (9/20) had behaald voor het examen van module 6.2

Het is correct dat de feedback op de opdracht van module 6.2 lange tijd op zich heeft laten wachten en pas aan de studente werd medegedeeld op 7/9/20, doch dit is nog altijd voor de start van de workshopweek.

De opleiding legt uit dat er een vertraging was bij de docent die de opdracht diende te verbeteren, doordat:

- omwille van corona en de impact die de start van deze gezondheidscrisis en de door de regering genomen maatregelen op alle studenten had (semi-lockdown met thuiswerk, kinderen thuis van school, etc.) de deadline voor het indienen van de opdrachten voor alle studenten uitgesteld werd met 4 weken (van 23/3 naar 20/4)
- het aan de studenten toegekende uitstel echter ook de (jaar)planning van de (Finse) docent die de opdracht diende te verbeteren en te voorzien van feedback danig in de war stuurde (de zomervakantie in Finland begint reeds in mei), dat de verbetering vertraging opliep (hetgeen ook onmiddellijk zo aan de studenten werd medegedeeld met een melding op Toledo op 16/3 en net voor de zomersluiting van de instelling herhaald werd)
- de moeder van de docent eind augustus overleed, hetgeen voor verdere vertraging zorgde
- ervoor geopteerd werd om de opdrachten te verbeteren in functie van de groepen waarin de studenten waren onderverdeeld en de week waarin de workshops voor iedere groep gepland stonden

Dit belet niet dat de leerstof van modules 6.1 en 6.2 reeds getest werd met de examens van 10/2/20 en de studente minstens sinds de officieuze bekendmaking van (een deel van de) punten op 13/2/20 wist dat er nog werk aan de winkel was, wilde ze alle kansen benutten om de praktische summatieve toets van module 6.3 tot een goed einde te brengen.

In het cursusmateriaal is ook een volledig uitgewerkt cliëntrapport bij wijze van voorbeeld opgenomen.

Voor de opdracht van module 6.2 was de studente overigens nipt geslaagd.

In geval van twijfel had ze des te meer reden om niet te wachten op de bekendmaking van het resultaat maar het cursusmateriaal onmiddellijk na te zien om zich voor te bereiden op de workshopweek.

De Interne Beroepsinstantie ziet dan ook niet in hoe de laattijdige kennisgeving van het resultaat en de feedback op deze opdracht van module 6.2 (waarvoor ze geslaagd was), het resultaat van de Studente voor module 6.3 negatief kan hebben beïnvloed.

De studente had alle tijd om de geziene leerstof te herhalen en heeft hierover geen bijkomende vragen gesteld.

De studente is met andere woorden niet verstoken gebleven van essentiële feedback, laat staan dat de vertraging in kennisgeving van het resultaat en de feedback voor de opdracht van module 6.2 haar de kans zou hebben ontnomen om te kunnen slagen voor module 6.3.

Het middel kan niet overtuigen.

4.7. Omtrent de grief van de studente betreffende de beperkte voorbereidingstijd die ze zou gehad hebben voor het examen van opdracht A

De studente beklaagt zich over het feit dat ze wat betreft het Cat consult (opdracht A), de laatste was om feedback te krijgen van de examinator, maar wel als eerste ingepland stond om het examen af te leggen, waardoor ze geen tijd had om zich hierop voor te bereiden.

De Interne Beroepsinstantie herinnert er vooreerst aan dat het overeenkomstig art. 22 van het Onderwijs-en Examenreglement Permanente Vorming niet verplicht is om voor een mondeling examen in een schriftelijke voorbereidingstijd te voorzien.

Het middel is dus alleen al om die reden ongegrond.

Daarnaast dient vastgesteld dat de studente, zoals zij ook op de hoorzitting heeft moeten toegeven, minstens 20 minuten effectieve voorbereidingstijd heeft gekregen, hetgeen ruimschoots zou moeten hebben volstaan om zich voor te bereiden.

Waar de studente stelt dat zij pas als laatste feedback kreeg van de examinator, maar wel als eerste het examen (via video-call) diende af te leggen, dient verder benadrukt dat de feedback die de examinator voor de start van het examen bij het intakeformulier (omschrijving probleemgedrag kat waarvoor Cat consult wordt gevraagd) gaf, louter betrekking had op het intakeformulier behorende tot de examencasus van één van de andere studenten, waarvoor de betrokken studente de rol van cliënt-eigenaar op zich [diende] te nemen.

Inderdaad, het examen bestaat uit een concrete casus waarbij de studenten in de rol van gedragstherapeut een intake gesprek dienen uit te voeren en vervolgens een diagnose en behandelingsplan dienen samen te stellen.

De rol van cliënt-eigenaar wordt door één van de andere studenten uit de groep gespeeld.

De dag van het examen (Cat consult, dag 5) krijgen alle studenten 's ochtends om 8.30u een mail met:

- 1) informatie over de eigen examencasus
- 2) informatie over de examencasus van de medestudent waarin ze de rol van cliënt-eigenaar moeten spelen

De studenten hebben vervolgens de tijd om de verkregen informatie te verwerken en zich voor te bereiden op het intakegesprek dat ze moeten uitvoeren, waarbij het met het oog op het stellen van een correcte diagnose, van belang is een volledige tijdslijn te ontwikkelen en een volledig overzicht te maken van de differentiaal diagnoses.

Gedurende die tijd worden alle studenten afzonderlijk door de docent gecontacteerd, zodat bijkomende toelichting gegeven kan worden over de casus waarin ze de rol van cliënt spelen, dit om een vloeiend verloop van het consult (examen) van hun medestudent te kunnen garanderen.

Deze bijkomende toelichting betreft dus geenszins de eigen examencasus.

Anders gezegd: de volgorde waarin de studenten door de docent gecontacteerd worden (de studente werd als laatste gecontacteerd) heeft geen enkele invloed op de voorbereiding van de eigen examencasus (de studente diende als eerste het examen af te leggen).

Na afloop van het intakegesprek, mogen de studenten de (online) examenruimte vervolgens enige tijd verlaten om zich voor te bereiden op het formuleren van de diagnose en het behandelingsplan dat de studenten dan tijdens het tweede gedeelte van het examen dienen te bespreken.

De studente heeft dus voldoende voorbereidingstijd gekregen.

Het argument dat de studente als eerste het examen heeft moeten afleggen en dus minder voorbereidingstijd zou hebben gehad dan haar medestudenten kan niet overtuigen.

Een mondeling examen/praktische proef kan nu eenmaal niet voor alle studenten gelijktijdig worden georganiseerd. Er moet iemand de eerste zijn (omgekeerd: voor het Dog consult, opdracht B.1 was de studente laatste zodat zij hiervoor “meer tijd” kreeg dan de andere studenten).

De volgorde waarin ze door de docent, voorafgaand aan het eigenlijke examen, gecontacteerd werd was van geen belang, nu de toelichting geen betrekking had op het eigen examen.

De studente heeft voldoende voorbereidingstijd gekregen, zeker nu de opleiding strikt genomen niet verplicht was voorbereidingstijd te geven. Indien in de latere beroepspraktijk een eigenaar van een kat op consult komt zal de studente ook moeten werken met de informatie die ze op het moment zelf van de eigenaar krijgt en haar diagnose moeten kunnen stellen zonder dat hier een schriftelijke voorbereidingstijd aan voorafgaat.

Het valt de Interne Beroepsinstantie ook op dat de studente onmiddellijk na afloop van het examen (op 12/9) geen enkele opmerking gemaakt heeft over de voorbereidingstijd die ze kreeg, noch naar de docent, noch naar de examen-ombuds toe. Het is pas na bekendmaking van de resultaten (op 10/11) en de nabesprekking die ze genoot (op 16/11), wanneer dus blijkt dat de diagnose die ze op het examen stelde verkeerd was, dat de studente plots en voor het eerst zal stellen dat ze te weinig voorbereidingstijd zou hebben gekregen.

Indien de studente werkelijk onvoldoende voorbereidingstijd zou hebben gekregen, kan niet ingezien worden waarom dit niet eerder door haar werd opgeworpen. Dit bevestigt alleen maar dat de studente er stellig (doch ontrecht) van overtuigd bleek te zijn dat haar diagnose correct was en een ruimere voorbereidingstijd geen verschil zou hebben gemaakt het resultaat dat ze behaalde niet zou hebben beïnvloed.

Het middel kan niet overtuigen.

4.8. Omtrent de grief van de studente betreffende de duur van het examen

De studente beklaagt zich over het feit dat haar examen minder lang geduurd zou hebben dan dat van andere studenten, die meer tijd zouden hebben gekregen om vragen te stellen aan de eigenaar (rol van cliënt gespeeld door een medestudent), de volledige historiek, differentiaal diagnoses, diagnose en behandelingsopties te bespreken.

De duur van het examen is vooreerst gekoppeld aan de vragen die een student zelf stelt aan de eigenaar en de eventuele opmerkingen die hij/zij hierbij maakt.

Zo heeft de studente, volgens de opleiding, geen gebruik gemaakt van de aanmoedigingen die de docent haar gaf om meer tijd te nemen voor het ontwikkelen van haar differentiaal diagnose (tijdens het intakegesprek) waardoor de uiteindelijk (tijdens het 2^e deel van de sessie) door de studente gestelde diagnose (angst) niet correct bleek te zijn en de voorgestelde behandeling daardoor weinig effectief.

De docente heeft ook een bijkomende vraag gesteld opdat de studente aanvullende differentiaal diagnoses zou overwegen, maar de studente is daar niet op ingegaan, ze bleek overtuigd van de (volledigheid van de) differentiaal diagnosen die ze had opgesomd (hoewel de belangrijkste, nl. speelsheid en roofdiergedrag en niet angst, door haar niet vermeld was geworden).

De studente kan achteraf dan ook moeilijk aan de opleiding verwijten dat zij onvoldoende tijd zou hebben gekregen om het examen af te leggen.

De opleiding laat verder opmerken dat de examencasus die de studente kreeg één van de eenvoudigste casussen was (beperkte historiek) in vergelijking met sommige andere meer complexe casussen die haar medestudenten voor het examen kregen en waarvoor uitgebreidere achtergrondinformatie nodig was, hetgeen naast de eigen inbreng die een student heeft op het examen (bijv. de vragen die hij de cliënt, eigenaar van de kat stelt), evenzeer de duur van het examen kan hebben beïnvloed.

Het eventueel verschil in duurtijd van het examen is redelijk verantwoord.

Ook hier valt het de Interne Beroepsinstantie op dat de opmerking m.b.t. de duurtijd van het examen pas voor het eerst na bekendmaking van het resultaat en de nabesprekking ervan gemaakt wordt.

De Interne Beroepsinstantie verwijst wat dat betreft mutatis mutandis naar hetgeen hierboven gesteld werd onder 4.7.

Het middel kan ook hier niet overtuigen.

4.9. Omtrent de grief van de studente betreffende de verwarring die zou zijn ontstaan over het verloop van het examen

De studente stelt dat er verwarring zou zijn ontstaan over het verloop van het examen.

(merk op: uit de motivering blijkt dat de grief betrekking heeft op het examen van opdracht A Cat consult, de Studente stelt immers het examen als eerste te hebben moeten afleggen)

Het doel van het examen (nl. (i) onderzoek van differentiaaldiagnose, welzijns- en risico-analyse o.b.v. de voorgeschiedenis, (ii) een correcte diagnose stellen en (iii) een correct, effectief en praktische toepasbaar behandelingsplan) diende nochtans duidelijk te zijn op basis van de cursusinhoud en het examen van opdracht B.1 Dog consult, dat een dag eerder had plaatsgevonden en dat qua opzet volledig vergelijkbaar is met het examen van opdracht A Cat consult.

De verwarring die tussen de studenten onderling zou zijn ontstaan, zou vooral betrekking hebben gehad op de volgorde waarin het examen diende te worden afgenoem (de studente diende als eerste het examen af te leggen).

De Interne Beroepsinstantie kan nochtans moeilijk een examenbeslissing herzien enkel en alleen omdat de studente het examen als eerste diende af te leggen, er dient zoals hierboven gesteld nu eenmaal iemand de eerste te zijn.

Ook hier valt het de Interne Beroepsinstantie op dat de opmerking m.b.t. de verwarring die over het verloop van het examen zou zijn ontstaan pas voor het eerst na bekendmaking van het resultaat en de nabesprekking ervan gemaakt wordt.

Het middel kan ook hier niet overtuigen.

4.10. Omtrent de grief van de studente betreffende het feit dat haar gevraagd werd de video-call gedurende 20 minuten te verlaten

De studente stelt dat haar na afloop van het intakegesprek dat ze heeft uitgevoerd als enige gevraagd werd de video-call gedurende 20 minuten te verlaten om zich voor te bereiden op het verder verloop van het examen.

(merk op: uit de motivering blijkt dat de grief betrekking heeft op het examen van opdracht A Cat consult)

De opleiding legt uit dat het oorspronkelijk de bedoeling was dat dit voor alle studenten zo zou gebeuren (merk op: ook wanneer het examen afgenoem wordt in het asiel, hetgeen thans niet mogelijk was omdat van de maatregelen rond corona, wordt studenten gevraagd de ruimte even te verlaten en zich in een andere ruimte voor te bereiden op het verder verloop van het examen), maar dat toen de studente de online examenruimte had verlaten opgemerkt werd dat één van de andere studenten een bericht aan het versturen was, zodat examenfraude niet kon worden uitgesloten en daarom voor de rest van het examen aan alle andere studenten gevraagd werd in de online examenruimte aanwezig te blijven.

Het feit dat de studente de ruimte mocht verlaten kan overigens eerder als een voordeel gezien worden, in die zin dat de studente zich in alle rust en stilte op het verder verloop van het examen heeft kunnen voorbereiden, waar alle andere studenten dit dienden te doen terwijl ze het examen van hun medestudenten moesten volgen (merk op: waar iedere student een totaal verschillende casus kreeg, konden de differentiaaldiagnosen, de uiteindelijke diagnose en het behandelingsplan die werden opgesteld voor de ene casus niet gebruikt worden voor de andere casus).

Ook hier valt het de Interne Beroepsinstantie op dat de opmerking m.b.t. het moeten verlaten van de online examenruimte pas voor het eerst na bekendmaking van het resultaat en de nabesprekking ervan gemaakt wordt.

De Interne Beroepsinstantie verwijst wat dat betreft mutatis mutandis naar hetgeen hierboven gesteld werd onder 4.7.

Het middel kan ook hier niet overtuigen.

4.11. Omtrent de grief van de studente betreffende de tijdens het examen geboden feedback en hulp en het examenmateriaal dat ter beschikking werd gesteld

De studente stelt dat andere studenten tijdens het examen meer feedback en hulp zouden hebben gekregen dan zijzelf en ook beter uitgewerkt examenmateriaal ter beschikking zouden hebben gekregen.

De opleiding legt wat betreft de tijdens het examen geboden feedback en hulp uit dat alle studenten een verschillende (uit de realiteit van het asiel genomen) casus krijgen voor het examen, waardoor er soms een verschil in complexiteit van de casus kan bestaan.

Dit verschil in complexiteit wordt dan gecompenseerd doordat er meer uitleg (achtergrondinformatie) wordt gegeven.

Of een docent al dan niet bijkomende informatie geeft of een aantal bijvragen stelt hangt ook af van de correctheid van de gestelde diagnose. Wanneer een student een juiste diagnose stelt, kan bijkomende informatie gegeven worden of kunnen bijvragen gesteld worden om de student toe te laten zijn/haar diagnose verder te verfijnen of de argumenten die hij/zij voor deze diagnose heeft toe te lichten.

(merk op: dit werd op het eind van de dag ook zo aan alle studenten toegelicht naar aanleiding van een opmerking die hierover door één van de andere studenten gemaakt was. Geen van de studenten is hier na afloop van het examen nog op terug gekomen, ook de studente zelf niet)

De studente zelf kwam tijdens haar examen echter tot een verkeerde diagnose (zij bestempelde het gedrag als angstgerelateerd, terwijl het gedrag eerder vanuit speelsheid/roofdiergedrag voortkwam), waardoor het voor de examinator al snel duidelijk werd dat het weinig zin had om bijkomende informatie te geven en/of bijvragen te stellen.

Wat betreft het examenmateriaal dat voor het examen ter beschikking wordt gesteld legt de opleiding uit dat de plattegrond van de woning die de studenten krijgen deze is zoals die door de eigenaar is opgesteld.

Het is dan ook evident dat de plattegrond voor iedere casus anders is.

De student die de rol van cliënt-eigenaar speelde had de nodige instructies ontvangen over deze plattegrond en verschafte op basis daarvan de juiste informatie aan de studente.

Zo er onduidelijkheden waren had de studente de eigenaar hierop tijdens het intakegesprek moeten aanspreken, hetgeen ze niet gedaan heeft.

Ook hier valt het de Interne Beroepsinstantie op dat de opmerking m.b.t. de tijdens het examen geboden feedback en hulp en het examenmateriaal dat ter beschikking werd gesteld door de studente pas voor het eerst na bekendmaking van het resultaat en de nabesprekking ervan gemaakt wordt.

De Interne Beroepsinstantie verwijst wat dat betreft mutatis mutandis naar hetgeen hierboven gesteld werd onder 4.7.

Het middel kan niet overtuigen.

4.12. Omtrent de grief van de studente betreffende het advies van de examinator om de resterende voorbereidingstijd te gebruiken om de rol van cliënt-eigenaar te kunnen spelen.

De studente beklaagt zich over het feit dat de examinator haar gevraagd zou hebben om zich te focussen op haar rol als cliënt-eigenaar.

(merk op: uit de motivering blijkt dat de grief betrekking heeft op het examen van opdracht A Cat consult)

Dat de examinator vroeg om de resterende tijd hiervoor te gebruiken hoeft nochtans niet te verbazen, gezien de studente als laatste student voor de eigenlijke start van het examen gecontacteerd werd (en tot op dat moment dus rustig de eigen casus had kunnen voorbereiden).

De studente heeft dit echter (in tegenstelling tot alle andere studenten) niet op zich genomen, zodat de docente (zeer uitzonderlijk) de rol van de studente als cliënt-eigenaar uiteindelijk heeft moeten overnemen om de medestudent die het examen diende af te leggen van correcte achtergrondinformatie te kunnen voorzien.

Het middel, in zoverre relevant, kan niet overtuigen.

4.13. Omtrent de grief van studente betreffende de epilepsie-aanval die haar hond tijdens het examen zou hebben vertoond

De studente stelt dat haar hond Dexter tijdens het examen tekenen van epilepsie zou hebben vertoond.

Uit het feedbackformulier van opdracht B.1 (Dog consult) blijkt dat de studente hier inderdaad melding van heeft gemaakt tijdens het examen, maar ook dat haar hierop door de betrokken docent gevraagd is of ze zich in staat achtte om het examen verder af te leggen, waarop de studente verzekerde dat er iemand anders voor haar hond kon zorgen en het niet de eerste keer was dat de hond een aanval had.

De studente kan moeilijk achteraf op deze beslissing terugkomen, eens blijkt dat ze niet geslaagd is voor het uitgevoerde consult.

Het middel kan niet overtuigen.

4.14. BESLUIT:

De Interne Beroepsinstantie is van oordeel dat het resultaat op basis van de vooraf gekende evaluatie-criteria op een redelijke, zorgvuldige en gemotiveerde wijze is tot stand gekomen.

De studente kan niet slagen voor module 6, omdat van de tekorten die ze behaalde voor zowel het Cat consult (opdrachta A) als het Dog consult (opdracht B) van module 6.3.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

V. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd genomen op 10 december 2020. Zij werd aan verzoekster betekend met een e-mail van dezelfde datum.

Krachtens artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dient een beroep bij de Raad te worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat na de dag van de kennisgeving van de bestreden beslissing.

Het beroep zoals de Raad het heeft ontvangen, is verzonden op 3 maart 2021. Dit is, daargelaten de vraag naar de vaste datum van betrekking die uit een kennisgeving via e-mail kan worden afgeleid, op het eerste gezicht buiten de voormelde beroepstermijn.

Verzoekster voegt evenwel bewijs van een aangetekende zending die zij op 17 december 2020 – zijnde binnen de beroepstermijn – aan de Raad heeft gericht, alsook een verklaring van PostNL dat deze zending om onbekende redenen Nederland nooit heeft verlaten.

De Raad neemt op grond hiervan samen met verwerende partij aan dat het op 3 maart 2021 opnieuw verzonden beroep als tijdig moet worden beschouwd.

B. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat de interne beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt en haar beslissing derhalve in de plaats is gekomen van deze van de examencommissie.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en verschijnt niet ter zitting, en voert met betrekking tot deze exceptie geen verweer.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de initiële beslissing van de examencommissie als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 53 van het op verzoekster toepasselijke onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure in geval van een ontvankelijk en gegrond beroep leidt tot een nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, en enkel ontvankelijk voor zover het de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) viseert.

C. Actueel belang

Met een e-mail van 1 juli 2021 meldt verzoekster aan de Raad dat zij “bij de derde poging geslaagd [is] voor het examen” en dat zij is afgestudeerd.

In dat licht rijst de vraag welk actueel belang verzoekster nog heeft bij de huidige procedure.

Met een e-mail van 2 juli 2021 is aan partijen gevraagd om daarover standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt in een e-mail van 2 juli 2021 mee dat verzoekster naar haar oordeel geen actueel belang meer heeft bij het beroep tot nietigverklaring.

Verzoekster heeft schriftelijk geen standpunt meegedeeld, en verschijnt evenmin ter zitting.

Beoordeling

Een verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang bij een beroep tot nietigverklaring indien twee voorwaarden vervuld zijn: zij dient door de bestreden administratieve rechtshandeling een persoonlijk, rechtstreeks, zeker, actueel en wettig nadeel te lijden en de eventueel tussen te komen nietigverklaring van die rechtshandeling moet haar een direct en persoonlijk voordeel verschaffen.

Het belang waarvan een verzoekende partij blijk moet geven, dient te bestaan op het ogenblik van het indienen van het annulatieberoep en zij moet dat belang behouden tot aan de uitspraak. De aard van het belang kan weliswaar evolueren, maar de verzoekende partij moet minstens aannemelijk maken dat de vernietiging haar een concreet voordeel oplevert. Dit voordeel moet in principe méér zijn dan de genoegdoening verbonden met het horen onwettig verklaren van de bestreden beslissing.

Het staat aan de Raad te oordelen of de verzoekende partij die een zaak voor de Raad brengt, doet blijken van een belang bij haar beroep. De Raad dient er evenwel over te waken dat de belangvereiste niet op een buitensporig restrictieve of formalistische wijze wordt toegepast.

Het voordeel dat verzoekster met het voorliggend beroep nastreefde, bestond er essentieel in, door de nietigverklaring, een nieuwe kans te verwerven om geslaagd te worden verklaard en dus een credit te verwerven voor het opleidingsonderdeel ‘Module 6.3: Clinical procedures: Workshop behaviour counseling in practice’.

De vraag rijst dus of de gevraagde nietigverklaring verzoekster nog méér kan opleveren dan hetgeen zij reeds met zekerheid heeft verkregen, met name een credit voor dat opleidingsonderdeel.

De Raad is van oordeel dat zulks niet het geval is en verzoekster onderneemt, niettegenstaande daartoe te zijn uitgenodigd, ook geen poging om de Raad van een volgehouden actueel belang te overtuigen.

Spontaan bedenkt de Raad dat noch het gegeven dat verzoekster de credit heeft verworven nadat zij voor het opleidingsonderdeel een nieuw examen heeft afgelegd, noch het louter moreel belang om de bestreden beslissing onwettig te horen verklaren, kunnen volstaan om een actueel belang aan te tonen.

Verzoekster beweert voorts niet, laat staan bewijst, dat de verwerende partij enige bijzonder moreel krenkende afkeuring liet blijken bij de beoordeling van het examen dat tot de bestreden beslissing heeft geleid. In die omstandigheden overtuigt verzoekster er ook niet van dat zij een gekwalificeerd moreel nadeel lijdt dat nog steeds gediend kan zijn door de gevorderde nietigverklaring.

Het beroep is onontvankelijk.

VI. Anonimisering

Verzoekster vraagt om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 juli 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad
Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 30 juli 2021

Arrest nr. 6.804 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/232

In zake: Gill VEDTS
Woonplaats kiezend te 2800 Mechelen
Bergstraat 8, bus 203

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 juli 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘verkorte educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Tot zijn curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’. In het kader van dat opleidingsonderdeel loopt verzoeker stage in het secundair onderwijs voor de vakken waarvoor hij de vereiste diplomabevoegdheid heeft. Dit omvat een stage van 6 uur observatie en 20 uur actieve stage en wordt geëvalueerd aan de hand van een permanente evaluatie zonder examen tijdens de examenperiode. Verzoeker heeft de actieve stage in de periode van 19 april 2021 tot en met 4 juni 2021 afgelegd in een secundaire school te Mechelen onder de begeleiding van een stagebegeleider van verwerende partij, mevrouw [J.G.], en stagementoren van de secundaire school, mevrouw [K.W.] en de heer [W.M.].

Voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 24 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 juni 2021 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de aanname van de student, zijnde dat bij een onvoldoende voor één van de vijf competentieclusters in de stage, dit gecompenseerd kan worden door de vier andere competentieclusters, nergens door de opleiding wordt vermeld. Uit de eindbeoordeling van de stage blijkt verder dat de student drie doelstellingen, die worden beschreven in de ECTS-fiche, niet behaald heeft.

Het betreft meer bepaald de volgende doelstellingen:

- *“De student kan een krachtige en adequate leeromgeving creëren met een lesstart die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en vertrekende vanuit een authentieke en reële context.*
- *De student kan een sterke betrokkenheid van de leerlingen bij het denkproces realiseren en inspelen op de inbreng van de leerlingen.*
- *De student kan omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit.”*

De interne beroepsinstantie besluit dat een onvoldoende voor drie (van de negen) doelstellingen, zoals beschreven in de programmagids, het onvoldoende voor het hele opleidingsonderdeel kan verantwoorden.

De student stelt verder dat er onvoldoende rekening werd gehouden met de beperkingen en omstandigheden als gevolg van de coronamaatregelen, meer bepaald dat de tijd tussen de feedback en de volgende lesweek te beperkt was. De student geeft aan dat hij daarom geen werkvormen heeft aangepast maar enkel de volgorde van theorie en oefeningen heeft gewijzigd. De interne beroepsinstantie is hierbij van oordeel dat de vraag naar het activeren van leerlingen verschillende malen aan bod is gekomen. Dit betrof niet alleen groepswerk maar ook andere vormen van activeren, differentiëren, evalueren en feedback geven om de betrokkenheid te vergroten. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat de student tips kreeg over de wijze waarop dit kon worden toegepast, ook in het kader van de coronamaatregelen. De interne beroepsinstantie besluit dat de student voldoende kans heeft gehad om tijdens de stage zijn werkvormen aan te passen, ook tijdens online lessen.

Ten slotte stelt de student dat onvoldoende rekening werd gehouden met de beoordeling van de stageschool. Dit klemt volgens de student des te meer nu deze beoordeling, volgens hem, tegenstrijdig is met de beoordeling van de stagebegeleider van verwerende partij. De interne beroepsinstantie merkt hierover op dat mentor 1, die de meeste lessen observeerde dezelfde werkpunten noteert als de stagebegeleider van verwerende partij. Mentor 2 spreekt deze werkpunten evenmin tegen maar geeft aan deze niet – of minder – relevant te vinden. De interne beroepsinstantie meent dat de mentor zich niet kan uitspreken over de relevantie ervan en dat dit aan de opleiding zelf toekomt. De interne beroepsinstantie stelt vast dat er wel degelijk rekening werd gehouden met de beoordeling van de mentoren van de stageschool.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 juni 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Voorafgaand

Vooraan het verzoekschrift staat te lezen:

“Na mijn argumenten en ondanks de gekregen feedback blijf ik bij mijn standpunt gehandeld te hebben naar wat mogelijk was, gezien de omstandigheden (bijlage 1).”

Bijlage 1 is het intern beroepschrift van verzoeker.

Voor zover verzoeker de bedoeling heeft om alle argumenten uit zijn intern beroepschrift opnieuw voor te leggen aan de Raad, wijst de Raad op het volgende.

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

§ 2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Bij de totstandkoming van deze bepaling is door de steller van het ontwerp toegelicht (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 25*):

“Er wordt niet vereist dat het verzoekschrift juridisch omlijnde middelen omvat. Het volstaat dat de verzoekster een eventueel summier doch duidelijk aangegeven onregelmatigheid aanbrengt, zonder dat deze beweerde onregelmatigheid juridisch moet worden gekwalificeerd. Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.”

Het is ook de vaste rechtspraak van de Raad dat een beroep dat geen bezwaren of middelen bevat, niet ontvankelijk is.

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoekende partij de onregelmatigheid moet aantonen. Met andere woorden moet verzoekende partij bezwaren of middelen ontwikkelen, gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Daarbij volstaat het niet om louter de argumenten op intern beroep te herhalen voor de Raad, zonder daarbij in te gaan op de motieven waarmee de interne beroepscommissie deze

argumenten heeft weerlegd. Hiermee toont verzoeker immers niet aan wat zijn kritiek is op de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie.

Voor zover verzoeker dus verwijst naar zijn argumenten in het intern beroepschrift, zonder verder in het extern verzoekschrift in te gaan op de motieven van de bestreden beslissing die deze argumenten weerleggen, zijn deze argumenten onontvankelijk. Dit is *in casu* het geval voor het argument dat verzoeker in zijn intern beroepschrift als volgt ontwikkelde:

“De finale eindbeoordeling werd uitgewerkt door [J.G.]

...

In dit document worden verschillende onderdelen van het leraarschap beoordeeld, te zien als 5 verschillende parameters (DLR's); daarbij haalde ik voor DLR 1 een nipte onvoldoende en voor de overige 4 DLR's kreeg ik een voldoende toegekend. Zoals het document is opgesteld is er geen verschil in zwaarte per onderdeel of indicatie van gewicht. Tijdens het gesprek kreeg ik te horen dat vanaf een nipte onvoldoende op DLR 1 maakt dat je niet geslaagd kan zijn voor de ganse stage. Dit is een regel of ‘zwaarte’ die nooit werd uitgesproken, toegelicht of verduidelijkt werd met bv. een puntenverdeling op dat document. Dit maakt in eerste instantie dat deze evaluatie dus helemaal niet transparant was opgesteld/gedecommuniceerd, ik niet kon weten dat ik hier alle aandacht op moest zetten, en als gevolg trek ik de globale onvoldoende (8/20) dus in twijfel.

...

Dus mijn conclusies/punten van kritiek zijn:

- afgekeurd worden op basis van 1 nipt onvoldoende parameter van de 5, zonder dat dit als een ‘regel’ transparant gecommuniceerd wordt in de beoordelingsfiche.

...”

De interne beroepscommissie weerlegde dit argument als volgt:

“De interne beroepscommissie constateert dat de aanname van de student namelijk dat 1 onvoldoende voor een competentiecluster in de stage gecompenseerd kan worden door de 4 andere competentieclusters nergens door de opleiding vermeld wordt.

Uit de eindbeoordeling blijkt dat de student 3 doelstellingen, zoals beschreven in de ECTS-fiche, niet behaald heeft:

- “De student kan een krachtige en adequate leeromgeving creëren met een lesstart die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en vertrekende vanuit een authentieke en reële context.”
- De student kan een sterke betrokkenheid van de leerlingen bij het denkproces realiseren en inspelen op de inbreng van de leerlingen.
- De student kan omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit.”

De interne beroepscommissie oordeelt dat een onvoldoende voor 3 doelstellingen (van de 9 doelstellingen), zoals beschreven in de programmagids, het (sic) onvoldoende voor het hele opleidingsonderdeel verantwoordt.”

Buiten een loutere verwijzing naar zijn intern beroepschrift, gaat verzoeker in zijn verzoekschrift voor de Raad niet in op zijn oorspronkelijk argument dat de weging van de

verschillende domeinspecifieke leerresultaten (hierna: DLR) niet voorafgaandelijk bekend is gemaakt aan de studenten, noch op de motieven van de interne beroepscommissie omtrent dit argument. (Verzoeker bekritiseert in zijn verzoekschrift wel de stelling dat hij die drie doelstellingen uit de ECTS-fiche niet zou hebben bereikt, zie verder bij het eerste middel.) Uit de antwoordnota van verwerende partij blijkt dat zij uit het verzoekschrift evenmin afleidt dat verzoeker dit middel opnieuw naar voren schuift in de externe procedure. Verwerende partij herkent immers enkel de drie middelen, die als zodanig benoemd worden door verzoeker en die verderop in dit arrest aan bod komen. Met andere woorden heeft verwerende partij ook geen verweer kunnen voeren in haar antwoordnota omtrent het argument dat verzoeker beoordeeld zou zijn geweest op basis van een DLR met doorslaggevend gewicht, hoewel dit gegeven niet op voorhand bekend gemaakt zou zijn aan de studenten.

In de mate dat verzoeker de bedoeling heeft om dit middel opnieuw voor te leggen, ditmaal voor de Raad, is dat middel bijgevolg onontvankelijk.

Geheel ten overvloede en louter ter informatie, zonder afbreuk te doen aan de vaststelling dat dit middel onontvankelijk is, wenst de Raad evenwel nog het volgende op te merken.

Prima facie komt het de Raad voor dat de initiële studievoortgangsbeslissing van de examencommissie, om verzoeker een 8/20 voor Groeistage 1 toe te kennen, gebaseerd is op het feit dat verzoeker een nipt onvoldoende behaalde op DLR 1 (terwijl hij voldoende scoorde op de overige vier DLR's). Zulks lijkt voort te vloeien uit het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam (zie stuk 6 van verwerende partij) in samenhang gelezen met de interne beoordelingsmatrix (zie stuk 7 van verwerende partij). Aan deze DLR wordt bijgevolg een doorslaggevend belang gehecht, in die zin dat een onvoldoende op DLR 1 leidt tot een onvoldoende op het gehele opleidingsonderdeel Groeistage 1.

Wanneer aan een bepaalde basiscompetentie of DLR een doorslaggevend belang wordt gehecht in de eindbeoordeling van een student, vereist de Raad conform zijn vaste rechtspraak dat de onderwijsinstelling dit ook voorafgaand aan de inschrijving voor het opleidingsonderdeel meedeelt aan de student. Het volstaat met andere woorden niet dat de student pas in de loop van het opleidingsonderdeel of na kennisname van de eindbeoordeling, kennis krijgt van het gegeven dat de onderwijsinstelling een bepaalde competentie beschouwt als een zogenaamde cesuurcompetentie.

In casu lijkt het erop dat verzoeker inderdaad verstoken is geweest van deze informatie, nu de ECTS-fiche niets vermeldt over deze cesuur. De interne beoordelingsmatrix vermeldt deze cesuur daarentegen wél, maar partijen hebben ter zitting bevestigd dat dit document nooit is meegedeeld aan verzoeker voorafgaand aan de procedure voor de Raad. Op het eerste gezicht – en zonder hiermee een beoordeling ten gronde door te voeren – lijkt het er dus op dat de examencommissie, door een doorslaggevend gewicht toe te kennen aan DLR 1, een beoordeling heeft doorgevoerd die geen enkele rechtsgrond heeft. De beoordeling van de stage verliep immers blijkbaar niet volgens de regels die de opleiding zelf heeft uitgetekend in de ECTS-fiche, desgevallend aangevuld met enig ander bindend document dat verzoeker tijdig zou hebben ontvangen.

De Raad heeft er begrip voor dat dergelijke handelwijze van de examencommissie, die ingaat tegen de vereisten zoals de Raad die uiteenzet in zijn rechtspraak, verzoeker tegen de borst stuit en bij hem een gevoel van onrechtvaardigheid oproept. Om deze reden komt het de Raad voor dat een aanpassing in de aanpak van de onderwijsinstelling, zij het door een aanpassing van de ECTS-fiche, zij het door het doorslaggevend gewicht van DLR 1 in de eindbeoordeling achterwege te laten, in de toekomst veel verwarring, frustratie en interne beroepsprocedures zou kunnen vermijden.

Echter mag men de rol van de interne beroepscommissie in deze zaak niet uit het oog verliezen. Uit artikel 94, § 3 van het examen- en onderwijsreglement vloeit voort dat de interne beroepscommissie, als bestuurlijk beroepsorgaan, het dossier van de student in al zijn aspecten aan een geheel nieuw en eigen onderzoek onderwerpt, waarbij de interne beroepscommissie zich in de plaats van de examencommissie stelt. Dit onderzoek betreft zowel de wettigheid als de opportuniteit van de bestreden examenbeslissing. De interne beroepscommissie is in dat kader niet gebonden door de motieven van de examencommissie, noch door de tijdens de beroepsprocedure ontwikkelde argumenten. Gelet op de zogenaamde devolutieve werking van het intern beroep komt de in beroep genomen beslissing vervolgens volledig in de plaats van de oorspronkelijke examenbeslissing. De oorspronkelijke examenbeslissing verdwijnt hierdoor uit de rechtsorde. De devolutieve werking van het intern beroep impliceert ook dat de interne beroepscommissie bepaalde gebreken, die kleven aan de oorspronkelijke examenbeslissing, kan herstellen. Dit is meteen ook een belangrijke bestaansreden van het intern beroep: een nieuwe beoordeling van het dossier en het herstellen van bepaalde fouten in de oorspronkelijke examenbeslissing, teneinde de student daadwerkelijke rechtsbescherming te verlenen.

Welnu, uit de – op dat vlak weliswaar beknopt gemotiveerde – bestreden beslissing van de interne beroepscommissie kan de Raad *prima facie* afleiden dat de interne beroepscommissie zich niet baseert op de onvoldoende die verzoeker behaalde op DLR 1 om hem een 8/20 voor het gehele opleidingsonderdeel Groeistage 1 toe te kennen. Immers lijkt de interne beroepscommissie zich te realiseren dat de beoordeling op basis van een criterium met doorslaggevend belang, terwijl dit doorslaggevend gewicht als zodanig niet voorkomt in de ECTS-fiche, onmogelijk is. De interne beroepscommissie verwijst dan ook terecht niet naar DLR 1, maar gaat daarentegen in haar eigen onderzoek over tot een *globale* beoordeling van de prestaties van verzoeker. Onder verwijzing naar de eindbeoordeling vanwege het stageteam, linkt de interne beroepscommissie het gehele presteren van verzoeker aan de doelstellingen van Groeistage 1, zoals deze omschreven zijn in de ECTS-fiche. Daarbij komt de interne beroepscommissie dus los van de interne beoordelingsmatrix die de examencommissie blijkbaar hanteert. Deze globale beoordeling, op basis van niet-cijfermatige overwegingen, leidt de interne beroepscommissie tot de vaststelling dat verzoeker 3 van de 9 doelstellingen in de ECTS-fiche niet heeft behaald. Dergelijke overweging kan wel degelijk een dragend motief zijn voor de bestreden beslissing, op voorwaarde uiteraard dat deze steun vindt in het administratief dossier. In dat kader verwijst de interne beroepscommissie zoals gezegd naar de eindbeoordeling door het stageteam. Het komt de Raad *prima facie* voor dat deze eindbeoordeling (samen met de andere stukken in het dossier) grondig motiveert welke werkpunten gelden voor verzoeker en waarom, zodat de beoordeling van de interne beroepscommissie op het eerste gezicht de onwettigheid, die lijkt te kleven aan de beslissing van de examencommissie, lijkt te dekken.

Omtrent de motieven van de eindbeoordeling laat verzoeker in zijn middelen nog enkele argumenten gelden. De Raad onderzoekt deze verder in de beoordeling van het eerste tot het derde middel.

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroeft op een schending van het materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat hij de doelstellingen, zoals beschreven in de ECTS-fiche wel degelijk heeft behaald.

Voor de doelstelling “*De student kan een krachtige en adequate leeromgeving creëren met een lesstart die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en vertrekende vanuit een authentieke en reële context*” verwijst verzoeker naar zijn lesstarten of bepaalde intermezzo’s (om nieuwe onderdelen toe te lichten) die zo vaak als mogelijk aansluiting gaven op de leefwereld van de leerlingen. In zijn verzoekschrift geeft verzoeker hiervan enkele concrete voorbeelden om duidelijk te maken dat er wel degelijk voldoende sprake was van lesstarten (of intermezzo’s om nieuwe onderdelen toe te lichten) die aansluiting zochten met de leefwereld van de leerlingen.

Over de doelstelling “*De student kan een sterke betrokkenheid van de leerlingen bij het denkproces realiseren en inspelen op de inbreng van de leerlingen*” stelt verzoeker dat veelvuldig werd ingezet op oefeningen die aansluiten op de theorie. Hij geeft aan dat dit nu eenmaal een vaak gebruikt en onmisbaar werkmiddel is bij vakken zoals chemie en fysica. Daarbij geeft verzoeker aan dat hij per leerling getracht heeft om bij te sturen wanneer zij de oefeningen oplost. Hetzelfde gaat volgens verzoeker op voor onderwijsleergesprekken, waarbij hij in het begin te vaak afging op handen die werden opgestoken maar waarbij hij bij het elektronisch onderwijs (en als gevolg van het tussentijdse evaluatiegesprek) leerlingen zelf bij naam noemde om te antwoorden en door te vragen. Volgens verzoeker is inbreng van leerlingen gemakkelijker tijdens “livelessen”. Verzoeker stelt hieromtrent dat hij de beperkingen van de coronamaatregelen hiervoor nog steeds wil inroepen als een relevant excusus of beperking.

Ten slotte stelt verzoeker over de doelstelling “*De student kan omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit*” dat hij als stageleerkracht eenzelfde klas slechts een drietal keer te zien heeft gekregen. Volgens verzoeker wordt het in een dergelijk beperkte steekproef heel moeilijk om diversiteit binnen een klas op te merken en daar ook concreet op in te spelen. Verzoeker stelt dat de beginsituatie per leerling oppervlakkig gekend of doorgegeven was. Volgens hem werd binnen de TSO-richting, na de tussentijdse evaluatie, een dankbare oefening gegeven om zoveel isomeren uit te tekenen als mogelijk bij een chemische bruto formule. Verzoeker stelt dat deze oefening differentiatie respecteerde in die zin dat leerlingen kunnen

variëren op de locatie van de alcohol-groep (eenvoudige basiskennis), maar ook op vertakkingen (kennis voor verder gevorderde leerlingen die meer “mee” zijn met de leerstof).

Verzoeker besluit dat hij van deze drie betwiste onderdelen minstens één zeker wel heeft volbracht en de andere twee heeft geprobeerd na te leven in de mate van het mogelijke.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij eerst en vooral dat verzoeker hieromtrent bij het intern beroep op geen enkel ogenblik kritiek heeft geuit en dat het dus om een nieuw en dus onontvankelijk middel gaat.

Verwerende partij vervolgt dat verzoeker in ieder geval ook nalaat om te bewijzen dat hij de hoger vermelde doelstellingen wel zou hebben behaald. Verzoeker behaalde namelijk een onvoldoende op één van de vijf domeinspecifieke leerresultaten (DLR's). Dit tekort situeert zich echter over meerdere te behalen doelstellingen die terug te vinden zijn in de ECTS-fiche. Volgens verwerende partij worden alle studenten via dezelfde matrix beoordeeld en zijn de beslissingsregels per stage gebaseerd op de opleidingsvisie en hun plaats in het opleidingsprogramma. Deze beslissingsregels worden vertaald in concrete doelstellingen per opleidingsonderdeel, zoals meegedeeld via de ECTS-fiche.

De beoordelingsmatrix vermeldt dat een student een cijfer van 8/20 behaalt voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ indien hij/zij één onvoldoende heeft en/of een nipt onvoldoende op de competentiecluster 1 (begeleider), 2 (opvoeder) of 3.1. (inhoudelijk expert) of meer dan drie nipt onvoldoendes heeft. Verzoeker behaalde een nipt onvoldoende op de competentiecluster 1. Volgens verwerende partij wordt veel aandacht besteed aan deze competentiecluster aangezien er tijdens de microteachings sterk op deze competentie wordt ingezet. Verwerende partij stelt dat DLR 1 en het tekort erop meer inhoudt dan enkel differentiatie, variatie en evaluatie. De focus wordt vooral gelegd op het creëren van een krachtige leeromgeving waarin naast betrokkenheid, ook activering en interactie belangrijk zijn. Volgens verwerende partij scoorde verzoeker een onvoldoende op deze aspecten, zoals ook blijkt uit het algemeen beoordelingsverslag. Verwerende partij stelt verder dat de tekorten zich bovendien ook situeren in de lesvoorbereidingen en de gebruikte leermiddelen. Volgens verwerende partij kan verzoeker daarin niet aantonen dat hij met de feedback aan de slag is gegaan en zo DLR 1 heeft bereikt.

Verwerende partij merkt ten slotte op dat na een lesbezoek door stagebegeleider [J.G.] expliciet gecommuniceerd werd dat DLR 1 een belangrijk werk punt was. Dit blijkt zowel uit de lesbegeleiding die de stagebegeleider op 26 april 2021, zijnde één week na de start van de stage, heeft opgesteld als uit het feedbackgesprek dat na deze les werd ingepland. Volgens verwerende partij geeft verzoeker in zijn intern beroepschrift ook zelf toe dat deze tekorten en werk punten werden besproken op het einde van de eerste stageweek zodat verzoeker nog voldoende tijd had om bij te sturen waar nodig.

In zijn *wederantwoordnota* verwijst verzoeker voor wat betreft het behalen van de doelstellingen naar de gedeelde lesvoorbereidingen. De door verwerende partij bijgebrachte ECTS-fiche is volgens verzoeker een intern document dat niet meegedeeld werd aan de studenten. Bijgevolg is er volgens verzoeker geen transparantie en geen duidelijkheid over de prioriteiten in de te behalen doelstellingen. Verzoeker stipt aan dat de capaciteiten om te kunnen differentiëren en te activeren ook werden getest tijdens de microteachings. Hoewel de finaliteiten los van elkaar worden gezien, staven ze volgens verzoeker wel zijn capaciteiten om te kunnen differentiëren en activeren in reguliere omstandigheden. Verzoeker merkt hierbij op dat er in de stage minder vrijheid was voor wat betreft de werkvormen als gevolg van de coronamaatregelen, in combinatie met elektronisch lesgeven.

Met betrekking tot DLR 1 stipt verzoeker aan dat het activeren en het betrekken van leerlingen goed lukte tijdens zijn creatieve lesstarten. Volgens verzoeker zijn de lesstarten een belangrijk onderdeel om de aandacht van de leerlingen te trekken. Hij geeft aan dat tijdens de les de aandacht van de leerlingen niet steeds behouden kon blijven en dat dan soms te laat werd overgestapt op praktische onderdelen. Volgens verzoeker bieden groepswerken meer gelegenheid om focus en betrokkenheid van de leerlingen te genereren maar behoorde dat niet tot de mogelijkheden binnen de perken van de geldende coronamaatregelen. Verzoeker merkt verder op dat het evalueren van leerlingen na de feedback geïmplementeerd werd in de laatste twee lessen bij tweede stagmentor, de heer [W.M.], in de vorm van een toets en leergesprek met verbetersleutel. Volgens verzoeker scoorde het merendeel van de leerlingen daarop “behoorlijk” met zelfs een “bonuspunt”. Nadat hij hierover feedback had gekregen, heeft verzoeker ook speciale werkvormen gehanteerd. Verzoeker deed dit meer bepaald door het organiseren van een elektronisch labo gedurende twee lessen waarbij leerlingen hun observaties moesten noteren om deze nadien te bespreken.

Ten slotte stelt verzoeker dat de feedback werd gegeven op maandag 26 april 2021 en dus reeds tijdens de tweede lesweek. Hij betwist dat er in die omstandigheden nog voldoende ruimte was om nog grote aanpassingen door te voeren. Verzoeker merkt op dat in dezelfde week de elektronische labo's als alternatief werden gegeven. Die waren volgens hem meer activerend en boden meer afwisseling dan de oorspronkelijke lessen, hetgeen bij elektronisch lesgeven volgens hem overigens niet evident is. Verzoeker merkt ook nog op dat de feedback met betrekking tot de nood aan evalueren werd toegepast bij de twee resterende lessen bij de tweede stagementor, de heer [W.M.].

Beoordeling

Eerste doelstelling uit de ECTS-fiche

De interne beroepscommissie oordeelt dat verzoeker niet voldoet aan de eerste doelstelling van het opleidingsonderdeel Groeistage 1, zoals geëxpliciteerd in de ECTS-fiche, te weten "*De student kan een krachtige en adequate leeromgeving creëren met een lesstart die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en vertrekkende vanuit een authentieke en reële context.*"

Verzoeker wijst erop dat er wel voldoende sprake was van lesstarten (of intermezzo's om nieuwe onderdelen toe te lichten) die aansluiting zochten met de leefwereld van leerlingen.

Verzoeker lijkt evenwel uit te gaan van een verkeerde lezing van de bestreden beslissing, in het licht van het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam. Het lijkt immers niet ter discussie te staan dat de lesstarten van verzoeker in overeenstemming zijn met wat van de studenten wordt verwacht. In het algemeen beoordelingsverslag wordt verzoeker immers geprezen omdat van die lesstarten.

Zoals verwerende partij evenwel terecht aanhaalt in haar antwoordnota, omvat de hogervermelde doelstelling uit de ECTS-fiche méér dan louter het realiseren van een lesstart die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en vertrekkende vanuit een authentieke en reële context. De eerste zinsnede van deze doelstelling luidt immers: "*De student kan een krachtige en adequate leeromgeving creëren met een lesstart...*".

Het creëren van een krachtige en adequate leeromgeving omvat méér dan enkel een gepaste lesstart. Dit is waar de bestreden beslissing, gebaseerd op onder andere het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam en de algemene beoordelingsverslagen van de stagementoren, ook op doelt: het creëren van een krachtige en adequate leeromgeving behelst ook differentiatie, variatie, evaluatie, betrokkenheid van de leerlingen, activering van de leerlingen, interactie met de leerlingen, kwaliteit van lesvoorbereidingen en gebruikte leermiddelen. Dit zijn de elementen waarop verzoeker volgens de bestreden beslissing, gelezen in het licht van het administratief dossier, tekort schiet, niet zijn aanpak van de lesstarten.

Verzoeker gaat bijgevolg uit van een foutieve lezing van de bestreden beslissing, zodat dit middelonderdeel faalt in feite.

Tweede doelstelling uit de ECTS-fiche

De interne beroepscommissie oordeelt dat verzoeker niet voldoet aan een tweede doelstelling van het opleidingsonderdeel Groeistage 1, zoals geëxpliciteerd in de ECTS-fiche, te weten “*De student kan een sterke betrokkenheid van de leerlingen bij het denkproces realiseren en inspelen op de inbreng van de leerlingen.*”

Verzoeker voert argumenten aan waarom hij deze doelstelling wel heeft bereikt. Deze argumenten licht hij verder toe in zijn wederantwoordnota, al dan niet met verdere stukken.

Deze argumenten komen evenwel niet voor in zijn intern beroepschrift. In zijn intern beroepschrift heeft verzoeker niet betwist dat hij tekortschoot op het vlak van het creëren van een sterke betrokkenheid van de leerlingen en op het vlak van inspelen op de inbreng van de leerlingen.

Nochtans zijn deze elementen uitvoerig aan bod gekomen in het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam, waarop hij onder meer zijn intern beroepschrift heeft gebaseerd. Hoewel dit algemeen beoordelingsverslag inderdaad niet explicet verwijst naar de doelstelling, zoals die *woordelijk* voorkomt op de ECTS-fiche, blijkt uit dit verslag wel duidelijk dat verzoeker (in het kader van DLR 1) geëvalueerd werd op het creëren van een sterke betrokkenheid van de leerlingen en op het vlak van inspelen op de inbreng van de leerlingen:

“Er was regelmatig te weinig interactie met de leerlingen en er werd te lang gedoceerd. In onderwijsleergesprekken wordt niet altijd voldoende doorgevraagd om leerlingen zelf inzichten te laten verwoorden. Leerlingen ‘ontvangen’ op deze manier de leerinhouden. Tijdens onderwijsleergesprekken waren vooral sterke leerlingen actief betrokken.

...

Er werd onvoldoende gebruik gemaakt van activerende werkvormen waarbij alle leerlingen tegelijk geactiveerd en geëvalueerd kunnen worden (bv. een quiz, een exit ticket, digitale tools, ...)

...

Uiteraard vormden de coronamaatregelen een extra uitdaging in het zoeken naar een activerend en afwisselend lesverloop. Toch (en gelukkig) is het niet onmogelijk om – rekening houdend met deze maatregelen – tot voldoende variatie te komen (bv. via digitale apps, begeleid zelfstandig leren, leerlingen laten uitleggen aan elkaar, werken op 3 niveaus, ...). Hier werden belangrijke kansen gemist. De online lessen verliepen ook niet allemaal van een leien dakje. Grijp hier meer kansen om continue in interactie te blijven met de leerlingen. Wanneer leerlingen zelfstandig oefeningen maken, moet je je kans grijpen om hen individueel aan te spreken m.b.t. de leerinhoud (ter evaluatie en opvolging).

...

Activerend en variërend werken en tussentijds doelgericht evalueren of leerlingen mee zijn, wordt in GS2 beschouwd als een competentie waarover je reeds beschikt. Dat heb je tijdens deze groeistage helaas nog niet kunnen aantonen.

...

Toch kon er onvoldoende groei worden vastgesteld m.b.t. de belangrijke DLR 1 “Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen”. Om te kunnen slagen voor groeistage 1, zal je moeten inzetten op een aantal belangrijke groepspunten binnen deze DLR, namelijk:

- Zorgen voor meer interactie met leerlingen tijdens het aanbrengen en/of herhalen van leerinhoud (doceren nog meer beperken)
- Het aanbieden van meer variatie in het lesverloop en leerlingen meer activeren;
- Evalueren of leerlingen ‘mee’ zijn of niet, zodat je hierop kan inspelen

...”

Dat de doelstellingen uit de ECTS-fiche van Groeistage 1 geheel in lijn liggen met de DLR’s mag bovendien niet verbazen. De DLR’s worden immers op Vlaams niveau gezamenlijk geformuleerd door de hogeronderwijsinstellingen onder coördinatie van de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Op die manier wordt omschreven wat met een bepaalde opleiding op Vlaams niveau wordt nagestreefd (vandaar de benaming “domeinspecifieke” leerresultaten). Vervolgens bepaalt elke hogeronderwijsinstelling voor elke geactualiseerde opleiding een opleidingsprogramma met “opleidingsspecifieke” leerresultaten (“OLR’s”), waarmee zij uitdrukken wat de studenten moeten kennen en kunnen aan het einde van hun opleiding en welke attitudes hierbij van hen verwacht worden. De hogeronderwijsinstelling gaat op die manier de DLR’s voor elke eigen opleiding concretiseren. Ten slotte schrijft de hogeronderwijsinstelling, binnen een welbepaalde opleiding, voor elk opleidingsonderdeel de leerresultaten uit, die verbonden zijn aan die onderdelen. Het spreekt voor zich dat de DLR’s (en OLR’s) dus doorwerken in de leerresultaten van elk opleidingsonderdeel. Doorgaans zijn de leerresultaten voor een opleidingsonderdeel vervat in de ECTS-fiche of programmagids, die normaliter vastgelegd wordt vóór de start van het

academiejaar en die voor de student ook raadpleegbaar is. De ECTS-fiche bindt zowel de hogeronderwijsinstelling als de student.

In zijn intern beroepschrift beargumenteerde verzoeker niet dat hij wel degelijk zou voldoen aan de vereisten van het creëren van een sterke betrokkenheid van de leerlingen en op het vlak van inspelen op de inbreng van de leerlingen. Integendeel, in zijn intern beroepschrift erkende verzoeker dat hij onvoldoende voldeed aan de gestelde eisen inzake differentiatie, variatie en evaluatie, maar weet dit aan de geldende coronamaatregelen (leerlingen zitten apart, geen practicalokalen in gebruik, groeperingen zijn niet mogelijk, ...).

Aangezien verzoeker voor de interne beroepscommissie niet heeft betoogd dat hij wel voldeed aan de vereisten van het creëren van een sterke betrokkenheid van de leerlingen en op het vlak van inspelen op de inbreng van de leerlingen, hoewel hij op basis van het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam duidelijk wist dat en hoe hij op die punten is beoordeeld, kan verzoeker de interne beroepscommissie ook niet verwijten hiermee geen rekening te houden gehouden.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake. In de mate dat het middelonderdeel op dat argument gebaseerd is, is het bijgevolg onontvankelijk.

In zijn verzoekschrift stelt verzoeker voorts nog dat hij de beperkingen van COVID nog steeds inroeft als een relevant excuus/beperking. In het tweede middel wijst hij meer bepaald op “een beperking van 1.5 meter afstand per leerling, de vereiste om te blijven zitten aan je bureau, geen vaklokaal beschikbaar krijgen, afwisseling tussen thuis/school-onderwijs, en 80% afstandsonderwijs na de feedback”. De Raad verwijst evenwel naar de motivering van de bestreden beslissing, die ingaat op verzoekers argument inzake de belemmeringen door COVID:

“De interne beroepscommissie stelt vast dat de vraag naar activeren van leerlingen verschillende malen aan bod kwam. Dit gaat niet alleen over groepswerk, maar ook over andere vormen van activeren,

differentiëren, evalueren en feedback geven om de betrokkenheid te vergroten. De interne beroepscommissie stelt eveneens vast dat de student tips kreeg hoe dit kon toegepast worden, ook in tijden van COVID-19.

De interne beroepscommissie oordeelt dat de student voldoende kans had om tijdens de stage zijn werkvormen aan te passen, ook tijdens online lessen.”

Verzoeker betwist niet dat hij van zijn stagebegeleider tips kreeg om leerlingen te activeren in COVID-omstandigheden, maar stelt dat hij vaak gebruikte antwoorden zoals het gebruik van de online tool “Kahoot” niet bevredigend vindt. De Raad stelt vast dat verzoeker dus wel degelijk tips kreeg aangereikt om de hogervermelde doelstelling uit de ECTS-fiche te realiseren onder COVID-omstandigheden, maar dat hij deze blijkbaar naast zich heeft neergelegd. Nochtans geldt terzake een vermoeden van deskundigheid en professionaliteit van de lector. Het is aan de student om het tegenbewijs te leveren aan de hand van concreet onderbouwde argumenten en elementen. De enkele bedenking omtrent het gebruik van Kahoot is onvoldoende om dit tegenbewijs aan te leveren.

In die omstandigheden, waarbij verzoeker dus actieve input heeft gekregen hoe concreet om te gaan met COVID-belemmeringen maar waarbij hij deze input bewust naast zich heeft neergelegd, kan verzoeker zich dan ook niet ernstig beroepen op deze COVID-belemmeringen als “excus” voor het niet-realiseren van een van de doelstellingen van de ECTS-fiche, dan wel een van de DLR’s.

Het middelonderdeel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

Derde doelstelling uit de ECTS-fiche

De interne beroepscommissie oordeelt dat verzoeker niet voldoet aan een derde doelstelling van het opleidingsonderdeel Groeistage 1, zoals geëxpliciteerd in de ECTS-fiche, te weten “*De student kan omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit.*”

Verzoeker voert redenen aan waarom hij deze doelstelling wel heeft bereikt. Deze argumenten licht hij verder toe in zijn wederantwoordnota, al dan niet met verdere stukken.

Deze argumenten komen evenwel niet voor in zijn intern beroepschrift. In zijn intern beroepschrift heeft verzoeker niet betwist dat hij tekortschoot op het vlak van het omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit.

Nochtans zijn deze elementen uitvoerig aan bod gekomen in het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam, waarop hij onder meer zijn intern beroepschrift heeft gebaseerd. Hoewel dit algemeen beoordelingsverslag inderdaad niet explicet verwijst naar de doelstelling, zoals die *woordelijk* voorkomt op de ECTS-fiche, blijkt uit dit verslag wel duidelijk dat verzoeker (in het kader van DLR 1) geëvalueerd werd op het omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit:

“In onderwijsleergesprekken wordt niet altijd voldoende doorgevraagd om leerlingen zelf inzichten te laten verwoorden. Leerlingen ‘ontvangen’ op deze manier de leerinhouden. Tijdens onderwijsleergesprekken waren vooral sterkere leerlingen actief betrokken.

...

Oefeningen werden gemaakt, maar door de beperkte tijd werd er weinig ruimte gemaakt om in te gaan op individuele noden.

...

Toch is de leerwinst na dergelijke lessen voor een groot deel van de leerlingen vaak kleiner dan gedacht. Ze hebben de les geobserveerd en “meegemaakt”, maar ze hebben de leerstof niet actief verwerkt en dus ook niet altijd begrepen. Als leerkracht heb je hier weinig zicht op, aangezien er onvoldoende wordt geëvalueerd. Helaas is er alleen voor de sterkere leerlingen die spontaan actief meewerken sprake van een diepgaand en duurzaam leerresultaat. Leerlingen die meer moeite ondervinden, zoeken buiten de lessen soms naar extra ondersteuning.

...

Tot slot wordt er tijdens groeistage 1 verwacht dat je als student al pogingen onderneemt om tot differentiatie te komen. Zowel je mentoren als jij zelf geven aan dat dit tijdens deze stage niet gelukt is. Nochtans waren er vele oefenmomenten in je lessen waarin het zeker mogelijk en welkom was om een differentiatie op leerstatus toe te passen.

...

Toch kon er nog onvoldoende groei worden vastgesteld m.b.t. de belangrijke DLR 1 “begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen”. Om te kunnen slagen voor groeistage 1, zal je moeten inzetten op een aantal belangrijke groepspunten binnen deze DLR, namelijk:

- ...

-Pogingen tot differentiatie ondernemen.”

In zijn intern beroepschrift beargumenteerde verzoeker niet dat hij wel degelijk zou voldoen aan de vereisten van het omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit.

Aangezien verzoeker voor de interne beroepscommissie niet heeft betoogd dat hij wel voldeed aan het vereiste van omgaan met verschillen tussen leerlingen en diversiteit, kan verzoeker de interne beroepscommissie ook niet verwijten hiermee geen rekening te houden gehouden.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake. In de mate dat het middelonderdeel op dat argument gebaseerd is, is het bijgevolg onontvankelijk.

Het eerste middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Volgens verzoeker werd er onvoldoende rekening gehouden met de beperkingen en omstandigheden die voortvloeien uit de coronamaatregelen. Hij meent dat de tijd tussen de feedback en de volgende lesweek te beperkt zou zijn geweest en dat slechts éénmaal bij het gesprek en rapport op maandag 26 april 2021 aan verzoeker zou zijn gevraagd om te zoeken naar andere vormen om te activeren, differentiëren, evalueren en feedback te geven. Voor wat betreft activeren geeft de verzoeker aan dat zijn lesstarten daarvan in het begin sterk in waren. Op basis van de feedback en in samenspraak met de mentor werden de afstandsonderwijslessen over elektrochemie volgens verzoeker omgezet in gesimuleerde (virtuele) labo-experimenten waarbij proeven (op film) werden getoond en leerlingen zelf hun observaties moesten maken. Na de films werden zij hierover bevraagd. Over differentiëren stelt verzoeker dat na één of twee “livelessen” per klasgroep het moeilijk blijft om leerlingen in verschillende groepen te klasseren in functie van hun kennis, inzicht en leiderschap. Volgens hem wordt dit meer evident na intensiever samenwerken met éénzelfde klasgroep. Verzoeker stelt verder dat bij oefeningen ook werd aangegeven welke oefeningen eenvoudig en welke complex waren om te proberen met daarbij de keuzemogelijkheid voor de leerlingen. Ten slotte stelt verzoeker over het evalueren en feedback geven dat hij dit wel degelijk heeft toegepast bij de TSO-richting: hij gaf

hen in totaal vier lessen; tijdens de derde les (en dus na de tussentijdse beoordeling) werd een tussentijdse toets gegeven. Volgens verzoeker kon hij hiermee de tekortkomingen over de leerstof (de leerstof ging verder op voorgaande kennis) opsporen en werden deze ook overlopen en besproken tijdens de vierde les.

Verder stelt verzoeker buiten de beperkingen van de coronamaatregelen zich wel degelijk bewust te zijn van manieren om variatie te creëren en geeft hiervan enkele voorbeelden in zijn verzoekschrift. Verzoeker merkt hierbij op dat met een beperking van anderhalve meter afstand per leerling, de vereiste om te blijven zitten aan de eigen tafel, het niet ter beschikking krijgen van een vaklokaal, de afwisseling tussen afstandsonderwijs en fysiek onderwijs en 80% afstandsonderwijs na de feedback het zeer moeilijk wordt om dit in de praktijk om te zetten, te meer in zijn hoedanigheid als “niet-werkplek-leraar”. Verzoeker geeft aan wel degelijk bereid te zijn open te staan voor alternatieven om dit in de praktijk om te zetten bij afstandsonderwijs maar vaak gebruikte antwoorden zoals “Kahoot” zijn voor verzoeker niet bevredigend. Hij erkent dat dit kan ingezet worden als een snelle evaluatiemiddel maar als kwalitatieve werkform is dit voor verzoeker persoonlijk ondermaats (de tool beperkt zich tot meerkeuzevragen; geen mogelijkheid tot open vragen). Verzoeker stelt dat de werkformen in functie van de te behalen leerdoelen (en de meerwaarde hiervoor) worden gekozen en niet omgekeerd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij eerst en vooral dat de argumenten van verzoeker dat hij wel is omgegaan met de feedback omtrent het meer activeren, differentiëren, evalueren, variëren en feedback geven als dusdanig niet werden ingeroepen in de interne beroepsprocedure en het dus een nieuw en onontvankelijk middel betreft.

Verwerende partij vervolgt dat verzoeker nalaat te bewijzen dat hij effectief aan het werk is gegaan met de aangereikte feedback. Ze stelt zich drastisch gereorganiseerd te hebben naar aanleiding van de coronamaatregelen en ze heeft, niettegenstaande deze omstandigheden, steeds geprobeerd om de best mogelijke oplossing te vinden. Daarbij geeft verwerende partij aan dat de medestudenten van verzoeker zich ook in een gelijkaardige situatie bevonden en er wel degelijk rekening werd gehouden met deze andere omstandigheden. Volgens haar heeft dit echter op geen enkele wijze de eindbeoordeling van de stage van verzoeker in het gedrang gebracht: verzoeker werd op een correcte wijze beoordeeld overeenkomstig de ECTS-fiche en de feedbackdocumenten. Verwerende partij stelt overigens dat de argumenten van verzoeker niet tot een andere conclusie nopen omtrent het behalen van de doelstellingen van het

opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ indien de coronamaatregelen niet van toepassing zouden zijn geweest.

Volgens verwerende partij kan er ook voor differentiatie, evaluatie en variatie worden gezorgd zonder projectwerk, practicum of groepswerk. Verzoeker kon dan ook zonder probleem inzetten op interactie, evaluatie en differentiatie: er zijn tal van diverse werkvormen die verzoeker heeft aangeleerd die voor variatie kunnen zorgen. Tijdens het feedbackgesprek heeft de stagebegeleider van verwerende partij, mevrouw [J.G.], hieromtrent ook concrete tips gegeven en alternatieven aangereikt. Volgens haar erkende verzoeker ook dat dit effectief nodig was. De stagebegeleider heeft toen ook duidelijk gesteld dat verzoeker haar mocht contacteren indien hij bijkomende ondersteuning wilde. Verwerende partij stelt dat verzoeker deze feedback echter nooit heeft geïmplementeerd in de daaropvolgende lessen. Zij is van oordeel dat de opvatting van verzoeker dat de aangereikte alternatieven zijns inziens ondermaats zijn, misplaatst is en geenszins een argument kan vormen om te oordelen dat dit volledig toe te schrijven is aan de beperkingen die voortvloeien uit de coronamaatregelen. Volgens verwerende partij werd deze tussentijdse feedback tijdig gegeven, zijnde één week na de start van de stage van verzoeker. Hij had aldus nog ruim voldoende tijd om de feedback te implementeren in de daarop volgende lessen.

Ten slotte merkt verwerende partij nog op dat van de 24 studenten die ‘Groeistage 1’ hebben afgelegd in dezelfde periode als verzoeker er slechts één andere student was die een tekort had op DLR 1 met als aanleiding daartoe een onvolledige voorbereiding. Zij besluit dan ook dat de coronamaatregelen het realiseren van een krachtige leeromgeving niet in weg stonden.

In zijn *wederantwoordnota* verwijst verzoeker voor wat betreft het implementeren van de feedback naar zijn creatieve lesstarten, evaluatie door middel van een toets en de elektronische labo’s. Volgens verzoeker is een verwijzing naar zijn medestudenten die zich in een vergelijkbare situatie bevonden niet relevant. Hij stelt dat veel van zijn medestudenten zich in een status bevonden van “werkplekleren”. Dit impliceert volgens verzoeker dat zij nog vóór de stage reeds ervaring konden opdoen met lesgeven en bijgevolg konden leren omgaan met de beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen. Verzoeker stelt dat het als “volledige nieuweling” minder evident is om zich hierin tijdens de korte termijn van twee weken in te werken, naast de andere aspecten die van een leerkracht worden verwacht. Verzoeker geeft aan

dat zijn capaciteiten om te voldoen aan de vereisten van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ deels wel werden aangetoond tijdens de microteachings.

Over het zorgen voor differentiatie, evaluatie en variatie stelt verzoeker dat dit wel degelijk werd nagestreefd. Voor evaluatie gebeurde dit evenwel pas na feedback. Door de beperkte contacttijd per klasgroep (gemiddeld 3 uur) was het volgens verzoeker overigens moeilijk te zorgen voor differentiatie: zijn oefeningen en werkvormen waren daarom vaak uniform. Over de verschillende klassen stelt verzoeker wel voor differentiatie te hebben gezorgd en hij verwijst hiervoor naar enkele concrete voorbeelden. Verzoeker ziet verder niet in waarom het misplaatst zou zijn om, vanuit zijn eigen ervaring, bepaalde aangereikte alternatieven als “ondermaats” te bestempelen: dit is kritiek op het aangereikte instrument en niet op de stagebegeleider. Verzoeker betwist verder ook de tijdigheid van de feedback, nu deze pas werd meegedeeld nadat reeds dertien van de twintig lessen werden gegeven.

Ten slotte geeft verzoeker aan dat het niet opgaat om de resultaten en prestaties van medestudenten als representatief te beschouwen of als referentiepunt te nemen. Verzoeker merkt op dat naast een verscheidenheid in vakken en de daaraan gekoppelde mogelijkheden en beperkingen om te variëren, er ook in rekening moet worden gebracht dat veel medestudenten de status “werkplekleren” hadden. Volgens verzoeker konden deze medestudenten zo een voorsprong opbouwen van ongeveer zeven maanden op het vlak van lesgeven en konden zij reeds vertrouwd raken met de stageschool alsook met de leerlingen. Volgens verzoeker biedt dit laatste een groot voordeel om gericht te kunnen differentiëren. Daarnaast konden deze medestudenten ook zelf de lesuren kiezen die ze voor de stage wilden inroepen. Verzoeker had deze vrijheid niet en ondervond heel snel dat bepaalde onderwerpen zich nu eenmaal meer leenden tot creatieve werkvormen en het bij andere onderwerpen een grote uitdaging was om deze aantrekkelijk te maken of aan te brengen.

Beoordeling

In het tweede middel uit verzoeker kritiek op volgend motief in de bestreden beslissing:

“De student is daarnaast van mening dat er onvoldoende rekening is gehouden met de beperkingen en omstandigheden omwille van COVID-19 met name dat de tijd tussen de feedback en de volgende lesweek te beperkt was. Hij geeft tijdens de zitting aan dat hij daarom geen werkvormen heeft aangepast, maar enkel de volgorde van theorie en oefeningen heeft gewijzigd.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de vraag naar activeren van leerlingen verschillende malen aan bod kwam. Dit gaat niet alleen over groepswerk, maar ook over andere vormen van activeren, differentiëren, evalueren en feedback geven om de betrokkenheid te vergroten. De interne

beroepscommissie stelt eveneens vast dat de student tips kreeg hoe dit kon toegepast worden, ook in tijden van COVID-19.

De interne beroepscommissie oordeelt dat de student voldoende kans had om tijdens de stage zijn werkvormen aan te passen, ook tijdens online lessen.”

Volgens verzoeker stelt de interne beroepsinstantie in haar beslissing ten onrechte dat er “verschillende malen” gevraagd is naar activeren/differentiëren/evalueren/feedback geven, maar slechts éénmaal, bij het gesprek/rapport op maandagavond 26 april 2021. De Raad is het hier niet mee eens. Uit het administratief dossier blijkt namelijk dat er méér dan een feedbackmoment naar verzoeker toe is geweest:

- Vrijdag 23 april 2021: stagebezoek van stagebegeleider [J.G.] tijdens één van de lessen van verzoeker. Verzoeker verklaart in zijn intern beroepschrift dat er in de namiddag een contactmoment werd ingepland, en dat “deze tekorten/werkpunten” besproken werden. Op dat ogenblik werd verzoeker dus op de hoogte gebracht van de feedback van zijn stagebegeleider. Verzoeker ontving bovendien de eerstvolgende werkdag, maandag 26 april 2021 om 16:42 de uitgebreide schriftelijke neerslag van deze feedback, met name het lesbegeleidingsformulier (zie stuk 8 en 9 van verwerende partij). Uit dit document blijkt duidelijk dat de stagebegeleider de aandacht legt op activatie van leerlingen, evaluatie, differentiatie, creëren van betrokkenheid van leerlingen, interactie met leerlingen:

“Feedback op de groefocus:

Ondanks de groefocus werd er tijdens het eerste lesdeel voornamelijk gedoceerd en konden de leerlingen pas nadien aan de slag met de oefeningen. De toepassingen werden eerder gedoceerd dan samen besproken, waardoor dit eerder onderdeel van de theorie leek te zijn. Deze zou je meer als oefening kunnen aanbieden (bv. laat leerlingen per 2 een toepassing bestuderen aan de hand van richtvragen en laat hen dit vervolgens aan elkaar uitleggen). Op die manier kan je tussentijds evalueren of leerlingen mee zijn.

...

Op basis van je lesvoorbereiding is duidelijk af te leiden hoe de les zal verlopen. Helaas wordt hier al snel duidelijk dat de variatie in werkvormen eerder beperkt is en dat er gedurende een lange periode alleen gebruik wordt gemaakt van doceren en/of OLG. Probeer leerlingen meer te activeren!

...

Blijf leerlingen betrekken door met hen in interactie te blijven gaan. Gebruik dus eerder OLG dan doceren, want de leerlingen hebben over deze oefeningen heel wat voorkennis. Immers: ze hebben deze voorbereid. Wanneer je overgaat op doceren, zakt de betrokkenheid. -> Bevraag hen de begrippen, waarom dit zo is, enz. i.p.v. dit allemaal zelf te vertellen. Je presentatie kan ook de toelichting van studenten zeker ondersteunen.

...

Aandacht voor tussentijds evaluatie van de lesdoelen:

Door meer met de leerlingen in interactie te gaan, kan je beter aanvoelen wat ze wel of niet begrepen hebben (= tussentijds evalueren). Wacht niet op de oefeningen om hiernaar te peilen.

...

Activeren en variëren/diepgaand leren:

-De betrokkenheid van de leerlingen zakt naarmate het doceren langer duurt. Het is echt belangrijk dat je hen meer betrekt bij de leerstof, zodat ze niet alleen ontvangen/kijken maar ook actief meedenken. Interactief met leerlingen kunnen het lestempo vertragen, omdat je inspeelt op de onduidelijkheden of misvattingen die eventueel naar boven komen. Anderzijds lijkt doceren sneller gaan, maar kan achteraf blijken dat leerlingen niet echt diepgaand geleerd hebben en de leerstof mogelijk zelfs niet begrepen hebben waardoor ze afhaken.

-In het tweede lesdeel oefenen de leerlingen zelfstandig: Je gaat rond in de klas om extra ondersteuning aan te bieden. -> Probeer ook tijdens het individueel te ondersteunen meer in interactie te gaan. Stel vragen en begeleid de leerling zelf tot het juiste antwoord. Daag leerlingen meer uit om zelf te verwoorden hoe de oefeningen opgelost moeten worden en waarom. zo kan je nagaan of ze echt inzicht hebben in de leerstof/toepassingen. Door hen zelf de werkwijze te laten verwoorden, zal dit ook beter beklijven.

-Tijdens het verbeteren van de eerste oefeningen op het einde van de les, kies je opnieuw voor doceren. Sommige leerlingen stellen vragen of geven aan dat ze iets niet begrepen hebben. Er zijn echter heel wat leerlingen die niet spontaan participeren aan deze lesfase: Hebben zij de leerstof wel begrepen? Zijn ze nog aandachtig of haken ze af?

...

Concreet resultaat van de les (doelstellingen bereikt?)

...

Een belangrijk werk punt is om meer in interactie te gaan met de leerlingen. Het gebruik van meer activerende werkvormen (en bv. OLG i.p.v. doceren) vergroot de betrokkenheid van de leerlingen, geeft je mogelijkheden om te evalueren en vervolgens waar nodig te differentiëren.

...

➔ Door de dalende betrokkenheid en het eerder beperkt gebruik van activerende werkvormen en tussentijdse evaluatie, is het onduidelijk in hoeverre (bepaalde) leerlingen de lesdoelen bereikt hebben.”

- Verzoeker geeft in zijn intern beroepschrift zelf aan dat hij na elke les mondelinge feedback kreeg van zijn stagementoren. Daarbij erkent hij dat de stagementoren dezelfde bedenkingen hadden als zijn stagebegeleider, maar dat dit volgens hem kleine aandachtspunten waren. Uit de algemene beoordelingsformulieren van de stagementoren blijkt zoals in de bestreden beslissing ook wordt vermeld, dat mentor 1, die de meeste lessen observeerde, dezelfde werkpunten noteert als de stagebegeleider:

“Begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen

...

Toelichting

...

-Er werd veel gedoceerd = de leerstof werd frontaal aan het bord uitgelegd. Het is soms beter om te variëren in werkvormen, dit maakt dat leerlingen aandachtiger blijven en minder snel afhaken.

-Hierdoor waren de lessen soms te weinig “interactief”.

-Eens tussentijds checken of de leerlingen mee waren, gebeurde niet vaak (dit kan via verschillende manieren, bv. via kahoot.com of menti.com). Door dit te doen maakt soms dat leerlingen weer gaan aanknikken.

-Dit alles maakte dat vooral de sterke leerlingen goed mee waren, maar zwakke leerlingen afhaakten (of weg droomden).

...

Algemeen besluit

Positieve punten	Werkpunten
------------------	------------

<ul style="list-style-type: none">-Zeer goed voorbereide lessen.-Steeds tijdig in orde met voorbereiding en materiaal-Goede vakkennis-Bereid om bij te leren-Aangename houding tot leerkrachten en leerlingen	<ul style="list-style-type: none">- Meer interactie tijdens de les (en minder doceren)- Iets meer aandacht voor de (zwakkere) leerlingen tijdens de les- Meer variëren in lesvormen
---	---

Mentor 2 spreekt die werkpunten niet tegen, maar geeft aan deze niet of minder relevant te vinden. Zo noteert deze mentor dat verzoeker “meestal/zelden” verschillende soorten evaluatievormen integreert en “meestal/zelden” differentiatie-initiatieven soepel realiseert. Daarbij licht hij toe:

“Begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen

...

Toelichting

Het gaat maar over 4 lessen en er is niet altijd nood aan evaluatie. Ook differentiatie is niet steeds nodig.”

Verzoeker heeft met andere woorden niet éénmaal de feedback gekregen dat hij ondermaats scoorde op activatie van leerlingen, evaluatie, differentiatie, creëren van betrokkenheid van leerlingen, interactie met leerlingen, maar verschillende keren en van drie verschillende personen, te weten zijn stagebegeleider na het lesbezoek (mondeling en schriftelijk) en van twee stagementoren na elke les. Minstens op basis van de uitgebreide commentaar in het lesbegeleidingsdocument van 26 april 2021, diende verzoeker zich op dat moment te realiseren dat hij op dat moment niet voldeed aan verschillende vereisten van DLR 1. De bestreden beslissing stelt terecht dat verzoeker meermaals gevraagd is naar activeren/differentiëren/evalueren/feedback geven.

Voor zover verzoeker vervolgens in zijn verzoekschrift en wederantwoordnota bearugmenteert dat hij wel degelijk met de feedback is omgegaan en omschrijft op welke manier hij leerlingen heeft geactiveerd, hoe hij heeft gedifferentieerd en hoe hij heeft geëvalueerd en feedback heeft gegeven, verwijst de Raad naar hetgeen hij heeft uiteengezet in de beoordeling van het eerste middel. Aangezien verzoeker deze argumentatie niet heeft gepresenteerd in zijn intern beroepschrift, is deze conform artikel II.294, § 2, *in fine* Codex Hoger Onderwijs nieuw en bijgevolg onontvankelijk voor de Raad.

Daar waar verzoeker uiteenzet dat hij zich bewust is van manieren om variatie in te roepen, hij deze manieren opsomt en vervolgens laat gelden dat COVID hem heeft belemmerd deze

manieren van variatie ook daadwerkelijk toe te passen, verwijst de Raad eveneens naar hetgeen hij daarover heeft uiteengezet in de beoordeling van het eerste middel. De Raad stelt vast dat verzoeker wel degelijk tips kreeg aangereikt om de hogervermelde doelstelling uit de ECTS-fiche te realiseren onder COVID-omstandigheden, maar dat hij deze blijkbaar naast zich heeft neergelegd. Nochtans geldt terzake een vermoeden van deskundigheid en professionaliteit van de lector. Het is aan de student om het tegenbewijs te leveren aan de hand van concreet onderbouwde argumenten en elementen. De enkele bedenking omtrent het gebruik van Kahoot is onvoldoende om dit tegenbewijs aan te leveren. In die omstandigheden, waarbij verzoeker vanwege de opleiding dus actieve input heeft gekregen hoe concreet om te gaan met COVID-belemmeringen maar waarbij hij deze input bewust naast zich heeft neergelegd, kan verzoeker zich dan ook niet ernstig beroepen op deze COVID-belemmeringen als “excus” voor het niet-realiseren van een van de doelstellingen van de ECTS-fiche, dan wel een van de DLR’s. In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker nog dat hij tijdens de microteachings wel degelijk deels heeft aangetoond dat hij capabel is om te voldoen aan de vereisten van Groeistage 1. Aangezien verzoeker dit argument niet heeft aangevoerd in zijn verzoekschrift, maar enkel in zijn wederantwoordnota, is het nieuw en bijgevolg onontvankelijk.

Het tweede middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroeft op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, samen met een gebrek aan begeleiding vanwege zijn stagebegeleider.

Standpunt van partijen

Over de feedback van de stagementoren, mevrouw [K.W.] en de heer [W.M.], stelt verzoeker dat de mentoren dezelfde werkpunten aanhaalden zoals geobserveerd door de stagebegeleider van verwerende partij. Volgens hem blijft het echter belangrijk om dit te benoemen als werkpunten en zijn ze een onvoldoende reden om een student in opleiding te evalueren als onvoldoende bekwaam. Verzoeker geeft aan dat dit werkpunten zijn die hij zeker voldoende kan aanpakken in normale omstandigheden (voltijds voor een klas), maar in tijden waarin

coronamaatregelen van kracht zijn (zowel voor wat betreft de veiligheid van de leerlingen als voor verzoeker zelf evenals opgelegde beperkingen door de school) kon hij daar niet aan voldoen. Verzoeker merkt op dat de mentoren van de secundaire school zeer positieve feedback hebben gegeven over zijn manier van lesgeven in haar totaliteit, les na les (met uiteraard werkpunten maar geen kritische problemen). Verzoeker haalt hiervoor de feedback aan van mevrouw [K.W.].

Verzoeker geeft aan dat er op het vlak van evaluatie blijkbaar een discrepantie bestond over de verwachtingen van een correcte leraar tussen de secundaire school enerzijds en de observator van verwerende partij anderzijds. Volgens verzoeker was er tussen verwerende partij en de eerste mentor, mevrouw [K.W.], slechts één communicatiemoment (dat zeer vluchtig was, tussen twee aansluitende lessen door) waarbij de tekortkomingen van verzoeker of de ernst daarvan niet duidelijk gecommuniceerd werden. Met de tweede mentor, de heer [W.M.] werd volgens verzoeker nooit een gesprek aangegaan of werden er lessen bijgewoond. Verzoeker meent dat daarom hier geen (of onvoldoende) tijd is genomen om eventuele kritische werkpunten duidelijk en tijdig te benoemen. Verzoeker geeft aan dat hij het tijdens zijn job ook gewoon is om regelmatige evaluaties te krijgen om de manier van werken bij te schaven maar dat dat tijdens zijn stage niet het geval is geweest. Verzoeker stelt dat, zoals hij probeerde om zijn lessen in de mate van het mogelijke aan te passen na feedback van verwerende partij, het ook de taak van verwerende partij was om hier korter op de bal te spelen door een tweede observatie in te lassen (een “second opinion”) of de lesvoorbereidingen (dewelke volgens verzoeker steeds tijdig aangeleverd werden) meteen te bespreken of na te gaan welke eventuele tekortkomingen er waren. Het aanvoelen van verzoeker na de enige observatie door verwerende partij was dat zijn manier van lesgeven zeker acceptabel was, met nog ruimte voor verbetering. Hij stelt dat het niet voldoen aan het leraarschap hier toen had aangekaart kunnen worden maar het rapport schetste volgens verzoeker een relatief positief beeld. Verzoeker merkt op dat indien werkpunten zeer “last minute”, maandagavond 26 april 2021, na reeds 13 uur aan lessen die waren gegeven, worden doorgegeven het zeer moeilijk wordt om deze nog volledig te verwerken in lesvoorbereidingen. Verzoeker geeft aan als beginnend leerkracht al snel meer dan vier uur te besteden aan een lesvoorbereiding, nog los van de praktische voorbereiding. Verzoeker handhaaft daarom zijn standpunt dat de beoordeling niet correct noch realistisch werd opgesteld.

In haar *antwoordnota* geeft verwerende partij eerst en vooral aan dat de argumenten van verzoeker dat de stagebegeleider onvoldoende gecommuniceerd zou hebben met de stagementoren en dat hij onvoldoende begeleiding en feedback zou hebben gekregen als dusdanig niet werden ingeroepen in de interne beroepsprocedure en dat het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Verder geeft verwerende partij aan dat het niet is omdat de praktische samenwerking georganiseerd wordt in samenwerking met de stagementoren, dat de stagementoren ook het laatste woord zouden hebben bij de evaluatie. Zij stelt dat de beoordeling van een stage in beginsel uitgaat van de stagementoren, externen of de student zelf. De stagedocent hanteert daarvoor ook eigen vaststellingen en ijkpunten, *in casu* de DLR'S en doelstellingen. Verwerende partij benadrukt bovendien dat de praktijklector verbonden aan de onderwijsinstelling kennelijk het beste zicht genereert op de vaardigheden van de student. Het is dan ook uitsluitend hij/zij die gemachtigd is om, in samenspraak en op basis van het gehele stagedossier, het eindcijfer van verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ vast te stellen. De stagebegeleider heeft volgens verwerende partij zorgvuldig gehandeld en zij mag uitgaan van haar deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore van verzoeker.

Verwerende partij geeft verder aan dat er geen tegenstrijdige beoordelingen zijn tussen de stagebegeleider en de stagementoren op het vlak van de tekorten. Zo wordt in de eindbeoordeling van de eerste stagementor, mevrouw [K.W.], die de meeste lessen van verzoeker heeft geobserveerd, bevestigd dat verzoeker te veel doceerde en dat er te weinig interactie was en dat er nooit gedifferentieerd werd. De eerste stagementor bevestigde volgens verwerende partij tevens dat er tekorten zijn in de lesvoorbereidingen en de gebruikte leermiddelen. De tweede stagementor, de heer [W.M.], spreekt deze elementen niet tegen, maar geeft aan deze niet – of minder – relevant te vinden. Verwerende partij besluit dat het algemeen eindbeoordelingsverslag van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ werd opgesteld door de stagebegeleider op basis van de volledige stage en het volledige stagedossier waarbij rekening werd gehouden met de lesvoorbereidingen, de lesobservaties, de zelfevaluatie, de input van de stagementor enzovoort. Deze beoordeling is dus niet gebaseerd op één lesobservatie.

Verwerende partij vervolgt dat het niet opportuun is om zonder enig stavingstuk te beweren dat de begeleiding van verzoeker gebrekkig zou zijn geweest. Los daarvan, kunnen klachten over gebrekkige begeleiding en een gebrekkige communicatie volgens verwerende partij niet tot de

conclusie leiden dat de examenresultaten niet de exacte weergave zijn van de prestaties van de student.

Ten slotte geeft verwerende partij aan dat het gegeven dat verzoeker de eerdere opleidingsonderdelen met succes heeft afgelegd niet verhindert dat hij deze stage opnieuw met succes zal afronden. Elk opleidingsonderdeel heeft namelijk een eigen finaliteit en elk opleidingsonderdeel wordt afzonderlijk beoordeeld aan de hand van de respectievelijke competenties en evaluatiecriteria.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat het gebrek aan communicatie tussen de stagebegeleider en de stagementoren wordt aangehaald door één van de stagementoren zelf, zijnde mevrouw [K.W.], in correspondentie die is bijgevoegd. Volgens verzoeker is deze communicatie evenwel cruciaal om tot een efficiënte groeistage te komen aangezien de meningen over de vereiste of minimale kwaliteiten van een goede leerkracht sterk uiteen kunnen lopen.

Verzoeker geeft verder aan nergens beweerd te hebben dat de stagementoren het laatste woord zouden moeten hebben bij de evaluatie. Hij verwacht wel dat er tot een “compromis” moet worden gekomen tussen de stagebegeleider en de stagementoren, waarin elk van deze partijen zich had kunnen vinden. Verzoeker stelt dat in het eindoordeel van de stagebegeleider van verwerende partij geen rekening werd gehouden met de overwegend positieve beoordeling door beide stagementoren. In de beoordeling van de stagebegeleider wordt gebruik gemaakt van de te bereiken doelstellingen en DLR'S. Deze zijn voor verzoeker zeer rekbaar begrippen die onderhevig zijn aan de subjectieve appreciatie van de stagebegeleider. Verzoeker stelt dat in het geval er bij een tussentijdse beoordeling een nipt tekort wordt vastgesteld, zoals dat bij hem het geval was niettegenstaande hij dit anders gepercipieerd heeft, het opportuun zou geweest zijn dat een extra begeleider een tweede les zou hebben bijgewoond. Hij geeft hierbij nog aan dat de stagementoren, niettegenstaande zij geen eindbeoordeling mogen geven, wel heel betrokken waren gedurende de ganse stage. Volgens verzoeker hadden zij dan ook extra informatie over en zicht op zijn capaciteiten en prestaties die niet noodzakelijk konden worden afgeleid uit lesvoorbereidingen. Volgens verzoeker zijn deze laatste overigens slechts een handleiding die vaak nog moet worden bijgestuurd als gevolg van onvoorzienre omstandigheden. Hij vindt de opmerking van verwerende partij dat een stagementor geen zicht heeft op de totale prestatie van een stagestudent bovendien misplaatst.

Over de door verzoeker aangehaalde tegenstrijdige beoordelingen erkent verzoeker dat de bemerkingen over het gebrek aan differentiatie, variatie en evaluatie van de stagebegeleider van verwerende partij congrueren met deze van de stagementoren. Verzoeker handhaaft niettemin zijn stelling dat de mate waarin deze bevindingen doorwegen bij respectievelijk de stagebegeleider en de stagementoren niet met elkaar stroken en had verholpen kunnen worden door een terugkoppeling tussen de stagebegeleider van verwerende partij en de stagementoren. Dit is volgens verzoeker amper gebeurd.

Ten slotte verduidelijkt verzoeker dat hij met “gebrekkige begeleiding” refereert naar het communicatiemoment tussen de stagebegeleider en de eerste stagementor, mevrouw [K.W.], dat slechts van korte duur was. Met de andere stagementor, de heer [W.M.], werd geen enkel contactmoment ingepland noch werd een les geobserveerd.

Beoordeling

In het derde middel uit verzoeker kritiek op volgend motief in de bestreden beslissing:

“De student beweert dat de beoordeling van de stageschool onvoldoende in rekening werd gebracht. Temeer omdat deze volgens hem tegenstrijdig is met de beoordeling van de stagebegeleider van Thomas More.

De interne beroepscommissie merkt op dat mentor 1, die de meeste lessen observeerde dezelfde werkpunten noteert als de stagebegeleider van de hogeschool. Mentor 2 spreekt deze werkpunten ook niet tegen, maar geeft aan deze niet – of minder relevant- te vinden. De interne beroepscommissie is van oordeel dat de mentor zich niet kan uitspreken over de relevantie ervan en dat dit aan de opleiding is. De interne beroepscommissie stelt vast dat er rekening werd gehouden met de beoordeling van de mentoren van de stageschool.”

“Werkpunten”

Verzoeker betoogt dat de “werkpunten” die zijn stagebegeleider en zijn stagementoren noteerden, benoemd moeten worden als “werkpunten” en niet als een reden om een student in opleiding te evalueren als onvoldoende bekwaam.

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker kon begrijpen dat de term “werkpunten” wijst op negatieve elementen in zijn prestatie. Dat de term “werkpunten” werd gebruikt, en dat deze term misschien eerder een eufemistische omschrijving is van een “negatieve prestatie”, maakt niet dat verzoeker misleid is omtrent zijn functioneren. Uit het lesbegeleidingsformulier en de beoordelingsformulieren van de stagementoren blijkt op heldere wijze op welke elementen verzoeker (nog) niet goed scoort. Zo staat achteraan het algemeen beoordelingsverslag van de mentoren het kadertje “positieve punten” vlak langs het kadertje “werkpunten”. Verzoeker kon hieruit dus wel degelijk opmaken dat de in dat kader opgesomde punten negatief waren. Constructieve feedback, die positief is geformuleerd, zorgt er niet voor dat de stage op het einde van de rit ook positief beoordeeld moet worden, minstens maakt verzoeker dat *in casu* niet concreet aannemelijk.

Verzoeker betwist evenmin dat deze werkpunten een duidelijke relatie hebben met drie van de negen doelstellingen in de ECTS-fiche. Waarom de interne beroepscommissie op basis van de vaststelling dat verzoeker deze doelstellingen niet heeft bereikt, dan niet mocht concluderen dat verzoeker onvoldoende de doelstellingen van het gehele opleidingsonderdeel heeft bereikt, maakt verzoeker niet duidelijk.

Voor zover verzoeker nog aanvoert dat hij deze werkpunten niet kon remediëren omwille van de geldende coronamaatregelen, verwijst de Raad naar hetgeen hij daarover uiteengezet heeft in het eerste en het tweede middel.

Feedback van de stagementoren

Verzoeker stelt dat zijn stagementoren zeer positieve feedback gegeven hebben op zijn manier van lesgeven in zijn totaliteit, les na les. Hij merkt op dat er uiteraard werkpunten waren, maar geen kritische problemen. Hij verwijst naar een e-mail van stagementor 1 aan zijn stagebegeleider, waarin deze onder meer stelt dat differentiatie en variatie inderdaad werkpunten zijn voor verzoeker maar dat dit in coronatijd niet evident is om dit te realiseren. De stagementor zegt verwonderd te zijn dat verzoeker niet geslaagd is voor Groeistage 1 en dat men op dit moment echt nood heeft aan mensen zoals verzoeker. Volgens verzoeker heeft de stagebegeleider echter de positieve beoordeling van beide mentoren volledig van tafel geveegd

en heeft zij veel meer belang gehecht aan de (door de stagebegeleider en -mentoren vastgestelde) werkpunten dan de stagementoren. De stagebegeleider had volgens verzoeker meer een compromis moeten zoeken tussen haar standpunt en dat van de stagementoren.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de prestaties van verzoeker niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Zoals gebruikelijk bij stagebeoordelingen verloopt het beoordelingsproces complex, omdat er meerdere actoren bij betrokken worden: de stagementor(en) van de plaats waar de student de stage volbrengt en een stagebegeleider van de hogeronderwijsinstelling. Dit is ook in voorliggend dossier het geval.

De Raad leest in het algemeen beoordelingsverslag Groeistage 1 van het stageteam (zie stuk 6 van verwerende partij) dat de eindbeoordeling niet enkel afhangt van de inschatting door de mentor. De evaluatiegegevens zijn gebaseerd op verschillende stagedocumenten zoals de stageplanning, de algemene beoordeling van de stagementoren, de lesbegeleidingen van de stagebegeleider, de lesbegeleidingen van de mentoren voor elke les (*in casu* was er echter niet voor elke les een lesbegeleiding), de lesvoorbereidingen, het groeiverslag en de zelfevaluatie.

De Raad herinnert eraan dat de mentor niet het eendoordeel geeft. De beoordeling door de stagementor en deze door de stagebegeleider hebben niet dezelfde insteek of juridische draagwijdte. Uit de ECTS-fiche blijkt dat de student wordt *begeleid* door de mentoren van de stageschool en de bezoekende docent van de hogeschool. Evenwel wijst de Raad erop dat het de hogeronderwijsinstelling is die de eindevaluatie opstelt en het *eindresultaat bepaalt*, evenwel met inachtneming van alle hierboven opgesomde documenten. Het is enkel de onderwijsinstelling die een volledig beeld heeft van de student en de prestaties die hij moet leveren, en die ook de correcte interpretatie kent van het beheersingsniveau van de te behalen competenties. De Raad herhaalt zijn rechtspraak die stelt dat de mentor geen evaluerende rol heeft aangezien deze geen volledig zicht heeft op de prestaties van de student en de standaarden waaraan deze moet voldoen, zoals bijvoorbeeld de leerdoelstellingen opgenomen in de ECTS-fiche. De onderscheiden beoordelingen van de stagebegeleider enerzijds en de stagementoren anderzijds leggen met andere woorden niet hetzelfde gewicht in de schaal. Bijgevolg tast het

feit dat de stagementor niet akkoord gaat met de uiteindelijk toegekende eindscore de rechtmatigheid van die score niet *ipso facto* aan.

De Raad stelt vast dat de beoordeling van zowel de stagebegeleider (het lesbegeleidingsdocument dat zij invulde na het stagebezoek), het stageteam (het algemeen beoordelingsverslag) als beide stagementoren (de algemene beoordelingsverslagen van de stagementoren) duidelijk en grondig gemotiveerd zijn. Bovendien bestaat er geen manifeste discrepantie tussen de beoordeling van de stagebegeleider en de stagementoren: allen stippen dezelfde positieve elementen en dezelfde werkpunten aan. Zoals verzoeker terecht opmerkt, hecht het stageteam aan de werkpunten evenwel meer belang dan de stamentoren en laat men dat ook doorwerken in de eindbeoordeling. Dat is niet in strijd met de hoger vermelde uitgangspunten die de Raad hanteert in zijn rechtspraak. Misschien is deze beoordeling eerder streng, maar de Raad kan binnen de grenzen van zijn bevoegdheid niet tot de onredelijkheid ervan besluiten. De score lijkt evenmin onzorgvuldig en lichtvaardig te zijn toegekend, nu deze gebaseerd is op alle positieve en negatieve elementen in het presteren van verzoeker, hetgeen blijkt uit de uitgebreide motivering, en verzoeker zich ook bewust blijkt van deze elementen.

Het feit dat de stamentoren niet na elke les een schriftelijke feedback hebben gegeven, doet *in casu* geen afbreuk aan het bovenstaande, nu verzoeker zelf aangeeft dat zij hem na elke les mondelinge feedback hebben gegeven die bovendien overeenstemt met hun (grondig gemotiveerde) eindbeoordeling, waarop de eindscore voor Groeistage 1 mede is gebaseerd.

Ook de e-mail die stamentor 1 verzond aan de stagebegeleider na kennisname van de eindscore van verzoeker, doet de Raad niet afwijken van zijn standpunt. Deze e-mail bevestigt namelijk hetgeen al blijkt uit de rest van het administratief dossier: dat zij dezelfde werkpunten vaststelde als de stagebegeleider maar hier een minder groot gewicht aan hecht. De eindbeoordeling komt evenwel toe aan de onderwijsinstelling, niet aan de mentor.

Bijgevolg is het standpunt van de interne beroepscommissie, dat de mentoren zich niet kunnen uitspreken over de relevantie van de werkpunten en dat dit aan de opleiding is, en dat er rekening werd gehouden met de beoordeling van de stamentoren, niet onredelijk.

Gebrekkige begeleiding

Zoals de Raad reeds herhaaldelijk heeft overwogen, hebben vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering.

Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Het valt aan de verzoeker toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die hij aanvoert.

In dat kader voert verzoeker ten eerste aan dat zijn stagebegeleider hem slechts laattijdig feedback heeft gegeven, met name pas de maandag na zijn lesbezoek dat doorging op de vrijdag van zijn eerste stageweek. Toen had hij reeds 13 uur lesgegeven en werd het zeer moeilijk om deze feedback nog te verwerken in komende lesvoorbereidingen.

De Raad volgt dit standpunt niet. De feedback kwam immers – zoals verzoeker op andere plaatsen in het dossier erkent – mondeling direct na het stagebezoek van vrijdag 23 april 2021. De schriftelijke neerslag kwam de eerstvolgende werkdag op maandagnamiddag 26 april 2021, nadat verzoeker zijn lessen van die dag had gegeven. De (mondelinge) feedback kwam dus ongeveer halverwege de voorziene lesuren van verzoeker.

Een stagebezoek dat plaatsvindt rond het 10^e uur van de 20 voorziene uren in de stage komt op het eerste gezicht niet als laattijdig over, minstens maakt verzoeker niet aannemelijk waarom dit precies laattijdig zou zijn. Wanneer een stagebezoek immers heel vroeg in de stageperiode wordt ingepland, zou mogelijk het risico kunnen ontstaan dat het bezoek niet representatief is

in het licht van het leerproces dat de stage omvat. Op vrijdag 23 april 2021 was dit leerproces echter al voor een stuk doorlopen, zodat dit risico hier niet aanwezig was. Bovendien, en in weerwil van wat verzoeker voorhoudt, had verzoeker wel nog de kans om de feedback op dit stagebezoek te verwerken. Het loutere feit dat verzoeker in de week na het stagebezoek ook nog les moest geven, is op zich geen voldoende reden om aan te nemen dat verzoeker de gegeven feedback onmogelijk nog kon verwerken.

Ten tweede voert verzoeker aan dat zijn stagebegeleider onvoldoende communicatie gevoerd heeft met zijn stagementoren. Tussen de stagebegeleider en stagementor 1 was er volgens verzoeker slechts één zeer vluchtig moment van communicatie, tussen twee aansluitende lessen door en daarbij werden deze tekortkomingen of de ernst daarvan niet duidelijk gecommuniceerd. Met mentor 2 zou nooit een gesprek zijn aangegaan, noch lessen bijgewoond. Volgens verzoeker zou de stagebegeleider hierdoor geen of onvoldoende tijd hebben genomen om eventuele kritische werkpunten duidelijk en tijdig te benoemen.

De Raad volgt dit standpunt niet. De eindbeoordeling is onder meer gebaseerd op duidelijke en grondig gemotiveerde eindbeoordelingen van de stagementoren, die inhoudelijk in lijn liggen met de vaststellingen van de stagebegeleider tijdens het stagebezoek – afgezien van het feit dat de mentoren inderdaad minder gewicht toekennen aan de werkpunten. Het standpunt van de mentoren was bijgevolg duidelijk voor de stagebegeleider. Het valt niet in te zien wat tussentijdse communicatie met de stagementoren hieraan nog zou kunnen hebben bijdragen, minstens maakt verzoeker dit niet concreet duidelijk. Bovendien werd verzoeker, zoals hoger al uiteengezet, stipt op de hoogte gehouden van zijn werkpunten door zowel de stagementoren (na elke les kwam er immers mondelinge feedback) als zijn stagebegeleider (vlak na het stagebezoek). De werkpunten werden dus door zowel de stagebegeleider als de stagementoren duidelijk en tijdig benoemd, ook naar verzoeker toe. De beoordelingen van de stagementoren werden ten slotte meegenomen in de eindbeoordeling van verzoeker.

Ten derde stelt verzoeker dat verwerende partij na het eerste stagebezoek “korter op de bal” had moeten spelen door een tweede observatie in te lassen door een andere lector ofwel door de lesvoorbereidingen meteen te bespreken of te speuren naar mogelijke tekortkomingen.

De Raad herhaalt dat de stagebegeleider direct na het stagebezoek haar feedback heeft gecommuniceerd aan verzoeker. De eerstvolgende werkdag kreeg hij hiervan bovendien een

uitgebreide schriftelijke neerslag. Op dat moment kon verzoeker bijgevolg meteen aan de slag met de uitgebreide feedback van zijn stagebegeleider, die bovendien in lijn lag met de feedback die hij kreeg van zijn mentoren. Waarom dan zijn stagebegeleider zijn komende lesvoorbereidingen meteen had moeten bespreken of verder had moeten speuren naar mogelijke tekortkomingen, ziet de Raad niet in. De stagebegeleider besprak deze tekortkomingen immers al direct na het stagebezoek met verzoeker en schreef deze neer in een uitgebreid verslag dat verzoeker zeer spoedig na het stagebezoek ontving.

Het feit dat verwerende partij geen tweede stagebezoek door een andere lector heeft georganiseerd (een “second opinion”, zoals verzoeker het noemt), lijkt ook niet van aard om de begeleiding van stagebegeleider [J.G.] te bestempelen als gebrekkig. Verzoeker toont immers op geen enkele manier aan waarom [J.G.] niet deskundig of objectief zou zijn. Het loutere feit dat zij werkpunten heeft vastgesteld is daarvan in ieder geval geen bewijs. Integendeel behoort het tot de taak van een zorgvuldige stagebegeleider om de student te wijzen op de goede en slechte kanten van zijn presteren. De Raad wijst er bovendien op dat [J.G.] in haar feedback op het stagebezoek ook positieve commentaren heeft genoteerd. Daarnaast ligt de eindbeoordeling in lijn met die van de stagementoren. Uit het geheel van de stukken blijkt niets dat het vermoeden van deskundigheid in hoofde van de stagebegeleider weerlegt. Ten slotte stipt de Raad nog aan dat de eindbeoordeling niet enkel op de vaststellingen tijdens het stagebezoek is gebaseerd, zoals ook blijkt uit het algemeen beoordelingsverslag.

Er is geen sprake geweest van een gebrekkige begeleiding van verzoeker tijdens Groeistage 1, noch is er sprake van een schending van het materieel motiveringsbeginsel of zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.809 van 11 augustus 2021 in de zaak 2021/238

In zake: Sam CANTAERT
 Woonplaats kiezend te 2220 Heist-op-den-Berg
 Liersesteenweg 217

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
 kantoor houdend te 2600 Berchem
 Borsbeeksebrug 36
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 23 juni 2021 waarbij aan verzoeker een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 juli 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Op de hoorzitting bleek dat verwerende partij bijkomende stukken wenste aan te leveren. Het dossier werd hierop uitgesteld. Partijen hebben een toelichtende nota ingediend en werden opnieuw opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatief graduaat in het secundair onderwijs – Deeltijds Avond’.

Tot zijn curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. In het kader van dat opleidingsonderdeel loopt verzoeker stage in het secundair onderwijs voor de vakken waarvoor hij de vereiste diplomabevoegdheid heeft. Dit omvat een stage van 8 uur observatie en 25 uur actieve stage en wordt geëvalueerd aan de hand van een permanente stage zonder examen tijdens de examenperiode. Verzoeker heeft de 25 uur actieve stage in de periode van 18 januari 2021 tot en met 12 maart 2021 afgelegd in een secundaire school te Aarschot onder de begeleiding van stagebegeleiders van verwerende partij, mevrouw [J.G.], en mevrouw [I.C.], en een stagementor van de secundaire school, de heer [T.S.].

Voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoeker stelde op datum van 23 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 juni 2021 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De student argumenteert voor de interne beroepsinstantie dat zijn geringe groei als leerkracht te wijten was aan de te beperkte fysieke lessen alsook dat een evaluatie met domeinspecifieke leerresultaten (DLR’S) ongeschikt was nu dit zijn eerste stage is: hij is van mening dat deze geëvalueerd zou moeten worden als ‘Groeistage 1’. De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat tijdens dit academiejaar stagelessen fysiek in de klas zijn doorgegaan. De beperkte fysieke stagelessen hebben betrekking op een opleidingsonderdeel van het voorgaande academiejaar. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat een gebrek aan groei tijdens een vorig academiejaar geen reden is om de beoordelingscriteria voor een opleidingsonderdeel in

vraag te stellen. Zelfs niet indien in het vorige academiejaar het leerproces belemmerd werd door de corona-epidemie. Volgens de interne beroepsinstantie is het dan ook terecht dat de student beoordeeld werd aan de hand van de doelstellingen en criteria van ‘Groeistage 2’.

Over het argument van de student dat de evaluatie van een stage: groeistage 2, gebaseerd is op één theoretische les, die volgens de student “minder vloeiend” verliep, stelt de interne beroepsinstantie dat de eindbeoordeling van ‘Groeistage 2’ gemaakt is op basis van de volledige stage en het stagedossier: lesvoorbereidingen, lesobservaties, zelfevaluatie en input van de mentor. De interne beroepsinstantie geeft verder aan dat naast een theorieles ook een praktijkles werd bijgewoond alwaar ook werkpunten vastgesteld werden die leidden tot het onvoldoende. De interne beroepsinstantie citeert hiervoor enkele passages uit de eindbeoordeling die verwijzen naar praktijklessen. De beroepsinstantie besluit dat de beoordeling niet enkel gebaseerd is op de observaties tijdens een theorieles.

De interne beroepsinstantie merkt met betrekking tot het standpunt van de student dat hij het oneens is met de beoordeling “qua evaluatie en planning” nu hij niet op de hoogte was van de planning en inlevertermijnen van de documenten, op dat de student tijdens de zitting erkent dat hij enkel bij de start de elektronische leeromgeving heeft geraadpleegd en dat hij op basis daarvan zijn planning heeft gemaakt. De student erkent ook dat een docent hem erop gewezen heeft dat hij een fout verslag had ingediend en dat een deadline naderde. De interne beroepscommissie stelt vast dat op ‘Canvas’ een duidelijke checklist staat van wat er in de stagemap moet zitten en wat de deadlines zijn. Volgens de interne beroepsinstantie zien studenten duidelijk wat ze vóór, tijdens en na de stage in orde moeten brengen: de studenten vinden er telkens de nodige documenten op de juiste plaats terug. De interne beroepsinstantie besluit dat de student voldoende werd geïnformeerd over de planning en deadlines.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 juni 2021 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 juli 2021 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de termijnen voor het extern beroep, zoals gestipuleerd in de Codex Hoger Onderwijs, werden nageleefd. Verwerende partij heeft desbetreffend geen opmerkingen.

Daarentegen is het extern beroep onontvankelijk, in de mate waarin dit beroep gericht is tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 23 juni 2021. Deze beslissing is vervangen door de beslissing van de interne beroepsinstantie en is derhalve uit de rechtsorde verdwenen, zodat tegen die oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing geen extern beroep mogelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hierop niet in.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing 23 juni 2021 waarbij aan hem een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de algemene eindevaluatie van Groeistage 2 werd beoordeeld zonder rekening te houden met de gevolgen van de coronapandemie: hierdoor kon de eerste stage van verzoeker, Groeistage 1 in maart 2020, fysiek niet doorgaan. Hierdoor kon verzoeker, die als student die tot voort kort ook in de privésector tewerkgesteld was, onvoldoende leren en groeien in de lerarenopleiding gedurende twee academiejaren. Volgens verzoeker werd er vorig jaar geen volwaardig alternatief aangereikt om de studenten te kunnen opleiden als startende leerkracht. Verzoeker is ervan overtuigd dat, als hij Groeistage 1 had kunnen uitvoeren, hij ook op Groeistage 2 zou slagen. Verzoeker stelt uit zijn fouten geleerd te hebben zoals hij nu ook geleerd heeft uit Groeistage 2 om zijn huidige job als startende leerkracht naar behoren te kunnen uitoefenen. Verzoeker geeft aan in zijn huidige job al vanaf de eerste lesweek een groei te hebben waargenomen: nadat de resultaten officieus werden meegedeeld op 27 mei 2021 heeft verzoeker de docenten gevraagd om nog eens te komen observeren in zijn huidige job als leerkracht autotechnieken. Verzoeker wilde namelijk bewijzen dat hij in staat was om les te geven maar volgens verzoeker was dit voor de docenten geen optie.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar de beoordeling van de interne beroepsinstantie. Verder stelt verwerende partij dat zij zich naar aanleiding van de coronamaatregelen drastisch moet herorganiseren vanaf 14 maart 2020. Zij heeft steeds getracht om in deze omstandigheden niettemin de best mogelijke oplossing te vinden. Verwerende partij geeft aan dat het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ door overmacht inderdaad plaatsvond op de campus maar dat dit gold voor elke student. Verwerende partij stelt bovendien weldegelijk rekening te hebben gehouden met deze andere omstandigheden. Volgens verwerende partij heeft dit echter op geen enkele wijze de eindbeoordeling van de stage van verzoeker in het gedrang gebracht: verzoeker werd op een correcte wijze beoordeeld overeenkomstig de ECTS-fiche en de overige feedbackdocumenten. Verwerende partij merkt op dat deze stage weldegelijk aangezien kan worden als een oefenkans en verzoeker kreeg op het einde van zijn stage duidelijke feedback met werkpunten. Verwerende partij stelt ten slotte

dat de argumenten van verzoeker niet tot een andere conclusie nopen omtrent het behalen van de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ indien de coronamaatregelen niet van toepassing zouden zijn geweest. Verder stelt verwerende partij dat hij tijdens de ‘Groeistage 2’ ook tussentijdse feedback heeft gekregen na elk stagebezoek. Ten slotte geeft verwerende partij aan dat de studenten geëvalueerd worden volgens een op voorhand opgesteld en transparant beoordelingsformulier waarbij de te evalueren competenties stapsgewijs worden ingevuld. Competenties die studenten al dan niet buiten de opleiding verworven hebben staan daar volgens verwerende partij los van.

In zijn *wederantwoordnota* erkent verzoeker dat ‘Groeistage 1’ door overmacht plaats vond op de campus en dat dit gold voor elke student. Verzoeker merkt echter op dat hij de enige student was die nog in de privésector werkte. De overige studenten uit zijn groep zouden volgens verzoeker werken als “werkplekleren”: hun stage kon tijdens hun betaalde job uitgeoefend worden. Verzoeker stelt dat hij wellicht de enige is van zijn groep die hiermee problemen ondervond omdat de andere studenten al voldoende konden oefenen. Verzoeker geeft aan dit momenteel ook in zijn huidige job als leerkracht te ervaren: hij had dan ook liever een onvoldoende gekregen op ‘Groeistage 1’ zodat hij kon leren uit de fouten die hij maakte om vervolgens ‘Groeistage 1’ ook in te halen in het laatste academiejaar (2020-2021). Over de tussentijdse feedback stelt verzoeker deze pas gekregen te hebben voor een praktijkles op 5 februari 2021 en op 23 februari 2021 voor een theorieles. Verzoeker stelt, verwijzende naar de stageplanning, dat hij na de feedback enkel en alleen nog maar een praktijkles heeft kunnen geven op 22 februari 2021, een dag waarop er geen stagebezoek georganiseerd werd. Verzoeker stelt dat dit ook geldt voor de feedback van de theorieles: na de enige theorieles van 22 februari 2021 heeft hij geen theorieles meer kunnen geven. Volgens verzoeker was de tussentijdse feedback dan ook niet erg zinvol: er is een stagebeoordeling gemaakt op 3 februari 2021 en op 22 februari 2021 zodat hij de kans niet heeft gekregen om zich te herpakken en uit zijn fouten te kunnen leren.

Beoordeling

Verzoeker stelt dat verwerende partij ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de coronapandemie bij de quatering van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Volgens verzoeker zouden ten gevolge van de pandemie de fysieke stagemomenten tijdens het

opleidingsonderdeel Groeistage 1, waarvoor hij een credit behaalde tijdens het academiejaar 2019-2020, niet zijn doorgegaan. Bijgevolg zou hij tijdens dit opleidingsonderdeel onvoldoende hebben kunnen leren en groeien. Dit zou dan zijn weerslag hebben gehad op zijn presteren in het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Daar waar verzoeker in zijn intern beroepschrift nog liet gelden dat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ had moeten worden beoordeeld volgens de criteria van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’, laat hij dit argument achterwege in de externe beroepsprocedure.

De interne beroepsinstantie antwoordde als volgt op dit argument van verzoeker:

“De student argumenteert dat hij te weinig heeft kunnen groeien als leerkracht omwille van te beperkte fysieke stagelessen. De student is van mening dat de evaluatie met de DLR’s van groeistage 2 niet correct is, gezien dat de eerste stage is. Hij is van mening dat deze deels geëvalueerd moeten worden als groeistage 1.

De interne beroepscommissie merkt op dat tijdens dit academiejaar alle stagelessen fysiek in de klas zijn doorgegaan. De beperkte fysieke stagelessen hebben betrekking op een opleidingsonderdeel van het voorgaande academiejaar. De interne beroepscommissie oordeelt dat een gebrek aan groei tijdens een vorig academiejaar geen reden is om de beoordelingscriteria voor een opleidingsonderdeel in vraag te stellen. Zelfs niet indien in het vorige academiejaar het leerproces belemmerd werd door de corona-epidemie. Het is terecht dat de student beoordeeld werd aan de hand van de doelstellingen en criteria van “groeistage 2”.

Verzoeker lijkt noch in zijn verzoekschrift, noch in zijn wederantwoordnota concreet in te gaan op deze motivering. Hoe dan ook stelt de Raad vast dat verzoeker vorig jaar 10/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ en dat hij dit resultaat niet heeft aangevochten met een interne en externe beroepsprocedure.

Partijen zijn het erover eens dat de fysieke stagemomenten van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ zijn vervangen door een alternatief dat tegemoetkwam aan de destijds geldende coronamaatregelen: het indienen van lesvoorbereidingen en microteaching op de campus (dus in een gesimuleerde omgeving). Aan het einde van dit opleidingsonderdeel ontving verzoeker een algemeen beoordelingsverslag met duidelijke feedback van zijn lector. Afgezien van het feit dat verzoeker zijn lesmomenten niet voor een klas met “echte” leerlingen heeft volbracht, maar in een gesimuleerde omgeving, verduidelijkt verzoeker niet op welke wijze deze alternatieve invulling van het opleidingsonderdeel ontoereikend zou zijn geweest om de leerdoelstellingen te behalen van ‘Groeistage 1’. Verzoeker behaalde trouwens een credit voor dit opleidingsonderdeel, waaruit blijkt dat hij deze leerdoelstellingen wel heeft verwezenlijkt.

Evenmin maakt verzoeker duidelijk op welke concrete manier deze alternatieve invulling hem belemmerd heeft om de leerdoelstellingen van het daarop volgend opleidingsonderdeel, met name ‘Groeistage 2’, te bereiken. Uit het loutere gegeven dat de stageactiviteiten tijdens ‘Groeistage 1’ hebben plaatsgevonden in een gesimuleerde omgeving en niet voor een “echte klas” met leerlingen, kan de Raad in deze context alvast niet afleiden dat verzoeker onvoldoende voorbereid was om de leerdoelstellingen van ‘Groeistage 2’ te kunnen bereiken, minstens maakt verzoeker dit niet aannemelijk met concrete elementen.

De Raad wijst er in het bijzonder op dat verzoeker een “niet onvoldoende” of “onvoldoende” haalde op (onder andere) “DLR 4 Organisator” en “DLR 5 Onderzoeker/Innovator”. Volgens het algemeen beoordelingsverslag behaalde verzoeker een niet onvoldoende op “DLR 4 Organisator” omdat er sprake was van “fouten in de organisatorische en administratieve aanpak die het verloop van de stage af en toe hinderen”. In de toelichting is er onder andere sprake van het niet voldoen aan de administratieve verwachtingen vanuit de lerarenopleiding, zoals het tijdig indienen van bepaalde stagedocumenten. Wat betreft “DLR 5 Onderzoeker/Innovator”, blijkt uit het algemeen beoordelingsverslag onder meer dat verzoeker eerder oppervlakkig reflecteert en onvoldoende verwijst naar hoe hij aan de slag is gegaan met de groepspunten doorheen zijn stage. Al deze elementen hebben als zodanig niets te maken met een rechtstreeks contact tussen verzoeker en de leerlingen. Met andere woorden maakt verzoeker niet duidelijk hoe hij op deze domeinspecifieke leerresultaten van ‘Groeistage 2’ beter gescoord zou hebben, indien hij tijdens ‘Groeistage 1’ rechtstreeks contact gehad zou hebben met “echte” leerlingen, in plaats van les te geven in een gesimuleerde omgeving op de campus.

Verzoeker maakt niet concreet aannemelijk dat hij geslaagd zou zijn geweest voor ‘Groeistage 2’ indien de lessen van ‘Groeistage 1’ fysiek hadden plaatsgevonden.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker verder dat hij benadeeld is geweest ten aanzien van zijn medestudenten van ‘Groeistage 1’, omdat hij als enige student in de privé werkte, terwijl zijn medestudenten hun stages konden uitoefenen in het kader van hun huidige betaalde job (werkplekken). Daardoor konden zijn medestudenten wel voldoende “oefenen” in de klas, en verzoeker niet. Daarmee maakt verzoeker nog steeds niet duidelijk waarom de alternatieve variant van ‘Groeistage 1’, met name lessen op de campus, hem onvoldoende zou hebben voorbereid op ‘Groeistage 2’, met andere woorden waarom de alternatieve variant gebrekig zou zijn. Verzoeker blijft hangen in het gegeven dat hij in deze alternatieve variant geen

rechtstreeks contact had met “echte” leerlingen, maar maakt niet concreet duidelijk hoe dit hem belemmerd zou hebben tijdens ‘Groeistage 2’.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker bovendien nog dat hij van zijn stagebegeleider tweemaal feedback heeft gekregen op zijn lessen tijdens ‘Groeistage 2’, telkens na een stagebezoek, maar dat deze feedback te laat kwam. Hij zou bijgevolg niet de kans hebben gekregen om zich te herpakken en om uit zijn fouten te leren. Dit argument staat inhoudelijk los van het eerste middel, dat kritiek uit op het verloop van ‘Groeistage 1’. Aangezien verzoeker dit argument bovendien niet heeft aangevoerd in de interne beroepsprocedure, kan hij het niet op ontvankelijke wijze voor het eerst aanvoeren voor de Raad. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake. In de mate dat het eerste middel op dat argument gebaseerd is, is het middel onontvankelijk.

Ten slotte voert verzoeker voor het eerst in zijn wederantwoordnota aan:

“Bij het mondelinge verdedigen aan de interne beroepscommissie heb ik snel opgemerkt dat ik niet welkom was, ze wimpelden mij zeer snel af en lieten mij niet uitspreken. Ze zeiden letterlijk “Corona was voor iedereen moeilijk.” Daarbij was het gezegd.

...

Zoals ik eerder al vermeldde heeft de beroepscommissie mij zeer snel afgewimpeld bij het mondeling online gesprek, ze hebben dan ook alleen het gene wat ik heb kunnen vertellen bij het mondeling gesprek in het verslag gezet. Ik was zeer teleurgesteld in deze procedure en ik was nu genoodzaakt een aangetekend schrijven te sturen naar De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen hopend op een neutrale beslissing.”

Verzoeker lijkt hier een schending aan te voeren van de hoorplicht. Een argument dat betrekking heeft op de wijze waarop de interne beroepsprocedure is verlopen, kan een verzoeker uiteraard maar voor het eerst aanvoeren in de externe beroepsprocedure. Aangezien de hoorplicht de openbare orde niet raakt, kan dit argument evenwel niet voor het eerst in de *wederantwoordnota* worden aangevoerd. Verzoeker had de kans om dit argument te ontwikkelen in zijn *verzoekschrift* voor de Raad, maar heeft dit nagelaten. In de mate dat het eerste middel op dat argument gebaseerd is, is het middel onontvankelijk.

Het eerste middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op een schending van het materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel en op een gebrekkige begeleiding gedurende zijn stage.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt met betrekking tot het indienen van zijn groeiverslag dat hij bij vergissing het verkeerde document heeft geupload niettegenstaande hij dit verslag wel degelijk heeft opgemaakt. Verzoeker geeft aan dat de docent heeft gevraagd om het “tweede document” in te dienen waarop hij aan de docent vroeg welk tweede document er nog zou ontbreken. Verzoeker stelt hierop geen duidelijk antwoord te hebben ontvangen van de docent en pas later, als de deadline reeds verstrekken was, van de docent vernomen te hebben dat niet het groeiverslag maar wel de zelfevaluatie was geupload en het niet meer mogelijk is om dit nog in te dienen. Verzoeker meent dan ook dat zijn vraag niet tijdig werd beantwoord en er geen extra kansen werden geboden om dit alsnog te remediëren zodat verzoeker op dat vlak een onvoldoende heeft gekregen. Verzoeker merkt ten slotte op dat het groeiverslag ondertussen op de juiste plaats werd geupload aangezien dit nodig was om de profileringstage goed te kunnen uitvoeren.

Verzoeker stelt verder dat hij volgens de docent een verkeerd document (eindbeoordeling) heeft laten invullen: dit document is een duidelijke beschrijving van hoe de stage is verlopen. Hieruit kan volgens verzoeker worden afgeleid dat zijn stage in het geheel niet slecht was. Verzoeker geeft aan in het mailverkeer tussen 17 maart 2021 en 30 maart 2021 aan de docent te hebben gevraagd of dit het juiste document was en deze ook in bijlage had gevoegd. Volgens verzoeker krijgt hij hierop geen bevestiging; hij heeft daarom de stagementor voor een tweede maal een eindbeoordeling laten invullen hetgeen achteraf dan ook niet het juiste document bleek te zijn. Verzoeker merkt op dat hij op de dag van vandaag nog steeds niet weet welk document het juiste is.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit een nieuw middel is, dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepsinstantie waardoor het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Verwerende partij stelt verder dat niet in het intern beroepschrift maar wel tijdens de behandeling voor de interne beroepsinstantie in het algemeen aan bod kwam dat verzoeker toegaf niet op de hoogte te zijn geweest van de planning en inleveringstermijnen van de documenten die hij diende in te leveren en daardoor niet altijd tijdig was. Volgens verwerende partij is dat niet hetzelfde als het thans ingeroepen middel en verwijst hiervoor naar het standpunt van de interne beroepsinstantie hieromtrent. Verwerende partij leidt hieruit af dat op het online leerplatform ‘Canvas’ er dus een checklist raadpleegbaar was waarin zeer duidelijk werd opgesomd wat er in de stagemap moet zitten en wat de deadlines zijn voor het indienen van bepaalde documenten en verslagen. Verwerende partij geeft verder aan dat de structuur van deze checklist bovendien ook overgenomen wordt op ‘Canvas’ waardoor studenten heel goed kunnen zien wat zij vóór, tijdens en na de stage in orde moeten brengen. De studenten kunnen steeds de nodige documenten op de juiste plaats terugvinden.

Verwerende partij geeft ook aan dat de ECTS-fiche ook expliciet vermeldt dat stage-informatie, administratieve documenten en opdrachten gedeeld worden op ‘Canvas’: dit geldt evenzeer voor de tijdsplanning en andere richtlijnen met betrekking tot de groeistage. Volgens verwerende partij kregen de studenten bovenbien steeds een ruime deadline om hun stagedossier in orde te brengen. De studenten kunnen met de checklist steeds nakijken of alles klopt en de documenten hebben ook steeds een duidelijke titel. Verwerende partij stelt dat de deadline voor het indienen was vastgesteld op 19 maart 2021.

Verwerende partij merkt ook op dat, ondanks bijkomende aankondigingen en persoonlijke herinneringen van de stagebegeleider, mevrouw [J.G.], verzoeker meerdere deadlines niet heeft behaald. Verwerende partij geeft als voorbeeld het ontbreken van het groeiverslag: na een herinnering van de stagebegeleider, mevrouw [J.G.], op 30 maart 2021 met betrekking tot het aanvullen van het groeiverslag voor een volgende stage, heeft verzoeker zijn groeiverslag alsnog te laat ingediend. Ondertussen was de evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ echter reeds geruime tijd afgerond.

Verwerende partij geeft verder aan dat, hoewel de studenten in principe twee stagebezoeken krijgen tijdens hun ‘Groeistage 2’, verzoeker echter drie stagebezoeken heeft gehad. Verzoeker werd hierdoor begeleid door twee stagebegeleiders van verwerende partij. Na een eerste stagebezoek door de docent, mevrouw [I.C.], bleek volgens verwerende partij dat verzoeker niet op de hoogte was van de verwachtingen van de stage waardoor dit bezoek volledig besteed werd aan ondersteuning in functie van organisatie en er daarom een derde stagebezoek werd ingepland. Verwerende partij merkt op dat verzoeker dus, in vergelijking met zijn medestudenten, bijkomende en persoonlijke ondersteuning met het oog op een goede organisatie van zijn stage kreeg. Verwerende partij besluit dat verzoeker aldus slecht geplaatst is om te beweren dat hij onvoldoende geïnformeerd werd over het indienen van de juiste documenten.

Ten slotte stelt verwerende partij omtrent het door verzoeker bijgebrachte stuk waaruit blijkt dat verzoeker zijn groeiverslag wel tijdig zou hebben opgesteld dat verzoeker dit dan echter niet heeft ingediend zodat zij hiermee ook geen rekening kan houden: het enige dat verwerende partij kan vaststellen is dat, ondanks meerdere herinneringen, verzoeker het groeiverslag niet tijdig heeft ingediend.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij waarbij in de bijlage een e-mail naar de ombudsvrouw, mevrouw [P.T.], was gevoegd. Volgens verzoeker kon de interne beroepsinstantie dit inkijken. Hij stelt dat de interne beroepsinstantie hem snel heeft afgewimpeld bij het onlinegesprek en dan ook alleen hetgeen hij heeft kunnen vertellen bij dit gesprek in het verslag heeft gezet. Verzoeker was naar eigen zeggen teleurgesteld in deze procedure en voelde zich daarom genoodzaakt een extern beroep in te stellen.

Verder erkent verzoeker dat hij niet op de hoogte was van de checklist die op ‘Canvas’ staat. Hiervoor wijst verzoeker op het bericht van mevrouw [J.G.] waarin verwezen wordt naar de checklist die online gepubliceerd werd: deze aankondiging is op 11 december 2020 om 16u09 gepubliceerd voor de studenten. Verzoeker stelt voor zichzelf voorafgaand aan de aanvang van de stage een checklist gemaakt te hebben. Aangezien zijn observatiestage van 8 uur doorging op 30 november 2020 en op 3 december 2020, geeft verzoeker te kennen dat hij wilde weten wat er van hem verwacht werd. Volgens verzoeker werd het bericht met de verwijzing online gepubliceerd op 11 december 2020 om 16u09, wat dus aanzienlijk laat is voor de student.

Verzoeker stelt dat dit voor de andere studenten uit zijn groep vermoedelijk geen probleem vormde omdat zij onder de regel “werkplekleren” de stage uitvoeren: deze studenten moeten volgens verzoeker een geringer aantal opdrachten maken en administratief in orde brengen.

Verder stelt verzoeker dat er niet op voorhand werd vermeld dat de deadline voor de hele stagemap uiterlijk 19 maart 2021 was. Verzoeker geeft aan twee dagen voor de deadline, op 17 maart 2021, een e-mail te hebben gekregen van mevrouw [J.G.] met de mededeling dat hij nog enkele documenten moest indienen; er werd volgens verzoeker hierbij niet meegedeeld welke documenten hij nog moest indienen.

Verzoeker merkt over het groeiverslag op dat dit wel degelijk was gemaakt op 4 december 2020 om 16u36 maar hij per ongeluk zijn zelfevaluatiedocument heeft opgeladen op ‘Canvas’. Verzoeker geeft aan op 24 mei 2021 zelf te hebben opgemerkt dat dit het verkeerde document was. Op dat ogenblik heeft hij het zelfevaluatiedocument gewijzigd in het groeiverslag hetgeen volgens verzoeker ook nodig was om de profilingstage goed te kunnen uitvoeren. Verzoeker stelt, verwijzende naar de e-mail van mevrouw [J.G.] van 30 maart 2021 dat het stagedossier al afgerekend was; verzoeker heeft er daarom op dat ogenblik er verder geen aandacht aan geschenken. Volgens verzoeker werd er bij de herinneringen waarover mevrouw [J.G.] hem heeft aangesproken er vóór de e-mail van 30 maart 2021 geen duidelijke informatie gegeven. Verzoeker stelt op 17 maart 2021 om 19u58 per e-mail gevraagd te hebben welke documenten er nog ontbraken. Volgens hem werd zijn vraag genegeerd en kreeg hij hierop geen antwoord.

Voorts stelt verzoeker dat mevrouw [I.C.] had beslist om het eerste stagebezoek uit te voeren. Toen mevrouw [I.C.] aankwam op de stageschool vroeg zij meteen naar het probleem met de lesvoorbereidingen. Volgens verzoeker werd er toen mondeling besproken dat hij de lesvoorbereidingen na elke les of elk lesblok zou maken en aanvullen. Verzoeker erkent op de hoogte te zijn van de verwachtingen van de stage, hetgeen de heer [T.S.], stagementor, volgens verzoeker zou kunnen beamen. Verzoeker stelt dat het stagebezoek van mevrouw [I.C.] volledig werd besteed aan de werking van de school. Verzoeker geeft aan dat de aangezien de graduatsopleiding nieuw is bij verwerende partij sinds academiejaar 2019-2020 de docenten niet wisten hoe de secundaire scholen werkten in de afdeling autotechnieken. Volgens verzoeker kende verwerende partij dit studieprogramma niet en werd daarom een extra derde stagebezoek voorzien.

Ten slotte merkt verzoeker op dat het groeiverslag wel werd ingediend; de docenten kunnen dit tot op heden nog steeds raadplegen.

Beoordeling

1. Ontvankelijkheid van het middel

Het intern beroepschrift van verzoeker vermeldt:

“In de mailconversaties hieronder kan u ook zien waar ik niet mee akkoord ben qua evaluatie en planning, ik zet dan ook even het evaluatieverslag van [J.G.] in bijlagen. (Bijlage 1)”

Verzoeker voegde bij zijn intern beroep dus: 1) “mailconversaties”, en 2) het algemeen beoordelingsverslag voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Uit stuk 2 van verzoeker, gevoegd bij zijn verzoekschrift voor de Raad, blijkt dat deze “mailconversaties” betrekking hebben op mails tussen verzoeker, zijn stagebegeleider en nadien de andere lectoren van ‘Groeistage 2’ alsook de ombudsvrouw. Deze mails zitten als stuk 4 in het administratief dossier.

In een van deze mails, met name een mail van 27 mei 2021 aan de ombudsvrouw, stelt verzoeker:

“Ik zet even in bijlagen het evaluatieverslag. (bijlagen 1)

Allereerst ziet u in het verslag een kruisje staan bij “Algemene beoordeling door mentoren stageschool”/ “niet in orde” (Te laat ingeleverd/vergeten)

Hier ben ik niet mee akkoord, zoals u kan zien in de mail conversaties (helemaal onderaan deze pagina) die ik gehad heb met [J.G.] heeft zij achter dit document gevraagd.

Echter begreep ik het concept niet goed met de lesbegeleidingen die per stageles verwacht werden en ik was verward met de eindbeoordeling van de mentor. Het lot werd aan ons overgelaten.

Ik heb echter een eindbeoordeling van de mentor tijdig ingediend met zeer nuttige en een positief commentaar, alleen was het, “het verkeerde document”. Ik heb speciaal de mentor opnieuw gevraagd een ander document in te vullen. Kortom gezegd, met de nuttige en positieve commentaar van de mentor kan je ervan afleiden dat mijn stage niet slecht was en dat ik niet laattijdig ingeleverd heb.

...

Groeiverslag -> omvat het besluit van de opdracht van de observatiestage in groeiportfolio aanwezig (zie tegel stage)

Het groeiverslag is gewoon niet geëvalueerd! Terwijl dit gemaakt is en geüpload is op Canvas bij opdrachten. (zie Bijlage 2). In de mail conversaties van [J.] en mij (onderaan deze pagina) kan u ook zien welk tweede document dat er zogezegd ontbrak. Ik had per ongeluk in mijn groeiportfolio mijn zelfevaluatie gepost. (Ik heb dit inmiddels recht gezet en het juiste geüpload). [J.] heeft mijn vraag genegeerd en mij geen kans meer gegeven.”

Verzoeker had wel degelijk de bedoeling om deze argumenten ter beoordeling voor te leggen aan de interne beroepsinstantie, aangezien hij explicet verwijst naar bijgevoegde e-mails in zijn intern beroepschrift. Deze argumenten vormen bijgevolg een geheel met het intern beroepschrift. Nu verzoeker dit middel tijdig aanvoerde voor de interne beroepsinstantie, is het niet onontvankelijk voor de Raad.

2. Gegrondheid van het middel

Verzoeker verwijt de instelling in essentie een gebrekkige stagebegeleiding omdat hij niet tijdig voldoende informatie kreeg over het in te dienen “groeiverslag” en “eindbeoordeling door stagementoren”.

2.1.Vaststaande rechtspraak van de Raad inzake gebrekkige begeleiding van studenten

De Raad wijst op zijn vaststaande rechtspraak die stelt dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeld in uitzonderlijke omstandigheden, waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de beoordeling van de competenties duidelijk afwijkt van de competenties die de student in normale omstandigheden bereikt zou hebben. In dat geval is er immers sprake van een direct verband tussen de onvoldoende prestaties van de student en de (te beperkte) geboden begeleiding.

De Raad onderzoekt hierna of er *in casu* sprake was van gebrekkige begeleiding van verzoeker en zo ja, of deze gebrekkige begeleiding dan geleid zou hebben tot de onvoldoende prestaties van verzoeker.

2.2. Begeleiding vóór 11 december 2020

Uit het dossier blijkt dat de opleiding de studenten alle informatie inzake het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ heeft verschaft via Canvas, het digitaal platform.

Verwerende partij wijst meer bepaald op volgende informatie die zij op die manier heeft bezorgd aan de studenten:

- De stagedocumenten die de studenten moesten indienen en waarop zij beoordeeld zouden worden. Deze documenten, de oplaadzone voor al deze documenten en de deadlines die golden voor de indiening, zouden terug te vinden zijn in de “boomstructuur” op Canvas (zie stuk 9 verwerende partij en stuk 8 van verzoeker);
- De checklist, waarin toelichting wordt gegeven omtrent de stagedocumenten en de deadlines die golden voor de indiening ervan. (zie stuk 8 van verwerende partij)

Tussen partijen bestaat betwisting over de datum waarop deze checklist, zoals die is toegevoegd aan het administratief dossier, alsook de boomstructuur op Canvas werden geplaatst en dus zijn meegedeeld aan de studenten.

De vraag wanneer deze documenten werden meegedeeld aan de studenten, is inderdaad relevant.

Immers, volgens de vaste rechtspraak van de Raad moet de onderwijsinstelling cruciale elementen van de examenverrichtingen met verstrekende gevolgen in principe meedelen aan de studenten vóór de start van het opleidingsonderdeel, in dit geval de stage. Een voorbeeld van dergelijk cruciaal element zijn de verschillende stagedocumenten die de student moet indienen en waarop hij beoordeeld zal worden, de manier waarop deze documenten ingediend moeten worden en wat de deadlines daarvoor zijn. Deze mededeling kan gebeuren in de ECTS-fiche of in een ander document (stagevademecum, opdrachtenfiche, checklist, ...) waarin de instelling op heldere wijze deze informatie aan de student presenteert. Vervolgens dient deze mededeling tijdig, dus voorafgaand aan de aanvang van de stage, geplaatst te worden op een plek waar de student ze permanent kan raadplegen.

Volgens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ realiseert de student van het educatief graduaat een stage van 8 uur observatie en 25 uur actieve stage in het secundair onderwijs. Verzoeker preciseert dat hij voorafgaand aan de actieve stageperiode, de vereiste observatie verrichtte op 30 november 2020 en 3 december 2020. Verwerende partij betwist dit niet. De actieve stageperiode voor ‘Groeistage 2’ liep van 18 januari 2021 tot 12 maart 2021. Verzoeker preciseert dat *zijn* actieve stageperiode werd voltrokken tussen 28 januari 2021 en 22 februari 2021.

Conform hogervermelde rechtspraak diende de cruciale informatie inzake de actieve stage van ‘Groeistage 2’ in principe bekendgemaakt te worden vóór aanvang van het *opleidingsonderdeel* ‘Groeistage 2’, en niet, zoals verwerende partij lijkt voor te houden, nà aanvang van ‘Groeistage 2’ maar nog vóór aanvang van de actieve stage, dat een gedeelte uitmaakt van dit opleidingsonderdeel. Informatie omtrent de documenten op basis waarvan verzoeker beoordeeld zou worden, de deadlines daarvoor en de manier waarop deze documenten moesten ingediend worden, zijn cruciaal voor de student zodat deze niet pas in de loop van het opleidingsonderdeel meegedeeld kunnen worden, ook niet indien dit opleidingsonderdeel verschillende onderdelen of stages bevat. Het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ nam al een start in oktober 2020, zodat de checklist en boomstructuur op Canvas ten laatste op dat moment bekend gemaakt moesten worden.

De Raad gaat bijgevolg na wanneer de checklist en de boomstructuur, die deze cruciale informatie bevatten, zijn bekendgemaakt aan de studenten nu hierover discussie bestaat tussen partijen.

Checklist op Canvas. Verzoeker stelt dat de studenten pas op 11 december 2020 kennis kregen van de checklist, zoals die is toegevoegd aan het administratief dossier, middels een bericht op Canvas dat hem ook via e-mail bereikte (zie stuk 4 van verwerende partij). Verwerende partij stelt daarentegen dat deze checklist reeds beschikbaar was op 12 oktober 2020, dus bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’.

In dat kader brengt verwerende partij een screenshot bij van de pagina op Canvas waar deze checklist te downloaden valt. Dit betreft een screenshot van de versie van de pagina van 12 oktober 2020, die de onderwijsinstelling elektronisch kan oproepen. (Studenten kunnen geen oudere versies van eenzelfde bericht raadplegen, waardoor verzoeker zelf niet aan deze versie

in Canvas kan geraken). Onder de hoofding “Lees dit eerst: afspraken en checklist van je groeistage 2”, staat het volgende:

“Lees dit document volledig na. Dit verwoordt de basisstructuur van alle documenten en bijhorende afspraken.

Afspraken en checklist GS2.docx”

Wanneer de Raad dit stuk legt langs de huidige versie van dezelfde pagina op Canvas (zie bijkomend stuk 12 van verzoeker), merkt de Raad het volgende op. De benaming van het document van de checklist is gewijzigd ten opzichte van de versie van 12 oktober 2020 naar “Afspraken en checklist GS2 COVID 20-2.docx”. Doorheen de procedure beweerde verwerende partij dat de checklist sinds 12 oktober 2020 ongewijzigd is gebleven. Geconfronteerd ter zitting met de gewijzigde benaming van de checklist ten opzichte van de versie van 12 oktober 2020, stelt verwerende partij dat deze wijziging waarschijnlijk te maken heeft met het feit dat de checklist is aangevuld geweest naar aanleiding van de coronamaatregelen. Spijts deze bewering, kan de Raad één en ander niet nagaan. Het dossier bevat immers enkel de finale versie van de checklist. De versie van 12 oktober 2020 ontbreekt, zodat de Raad de stelling van verzoeker niet kan nagaan. De Raad kan op basis van de stukken die voorliggen enkel vaststellen dat de checklist na 12 oktober 2020 alsnog – op een of andere manier – is gewijzigd.

Bovendien bevat deze webpagina veel meer informatie dan op 12 oktober 2020. Zo vindt men heden op deze pagina “de laatste versie” van het algemeen beoordelingsdocument terug dat de stagebegeleider zal invullen aan het einde van de stage. Deze informatie staat niet vermeld op de pagina van 12 oktober 2020, zodat dit bij de Raad de vraag doet rijzen wanneer de studenten dan wel geïnformeerd werden over de gehanteerde beoordelingscriteria.

Op basis van het bovenstaande kan de Raad er in ieder geval niet met zekerheid van uitgaan dat de checklist, in de versie zoals toegevoegd aan het administratief dossier, wel degelijk al aanwezig was op Canvas op 12 oktober 2020.

Bijgevolg dient de Raad ervan uit te gaan dat de huidige versie van de checklist pas op Canvas beschikbaar was op 11 december 2020. Partijen zijn het er immers over eens dat verzoeker op dat moment een e-mail ontving met een Canvas-bericht van zijn stagebegeleider, waarin zij verwijst naar deze checklist. Buiten de screenshot van Canvas van 12 oktober 2020 van verwerende partij, is er geen ander stuk dat zou kunnen aantonen dat verzoeker vóór 11

december 2020 op een of andere wijze kennis heeft gekregen van de checklist, in de versie zoals die zich bevindt in het administratief dossier. Deze bevinding lijkt ook steun te vinden in de bewoordingen van de stagebegeleider zelf, die in een e-mail van 19 maart 2021 aan verzoeker meldt:

“Hoewel bepaalde indienzones pas enkele weken voor de stage zichtbaar werden gemaakt, staat de checklist al geruime tijd voor iedereen ter beschikking op Canvas. Deze kon je reeds in december raadplegen en we verwijzen er ook veelvuldig naar (bv. in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt, zie printscreen.)” (eigen onderlijning van de Raad)

Boomstructuur op Canvas. De vraag rijst of de boomstructuur, die sjablonen van bepaalde stagedocumenten, oplaadzones en bepaalde deadlines (doch niet voor het Groeiverslag) bevat al online stond bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Immers stelt verzoeker dat bepaalde informatie niet beschikbaar was vóór 11 december 2020.

Uit de stukken van het dossier en de screenshots van verwerende partij valt niets af te leiden omtrent het ogenblik waarop de boomstructuur, minstens in zijn huidige versie, online is geplaatst. Het dossier bevat enkel screenshots van de huidige versie van deze boomstructuur.

Daarbij merkt de Raad ook volgende eigenaardigheid op: zowel verzoeker als verwerende partij brengen een screenshot van de boomstructuur bij (zie stuk 9 van verwerende partij en stuk 8 van verzoeker). In de screenshot van verwerende partij staat onder “1.3. Op het einde van de stage in orde maken” de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)” vermeld, maar deze oplaadzone is helemaal niet terug te vinden in de screenshot van verzoeker. Minstens ontstaat hierdoor twijfel over de vraag of deze oplaadzone wel zichtbaar was voor verzoeker en *a fortiori* of deze oplaadzone al zichtbaar was op 12 oktober 2020. Dit is een relevante kwestie, nu verwerende partij voorhoudt dat deze boomstructuur, met zichtbare oplaadzones, de studenten duidelijkheid geeft over welke stagedocumenten ze moeten indienen en ook de deadlines voor indiening weergeven.

Bijgevolg dient de Raad ervan uit te gaan dat de huidige versie van de boomstructuur pas op Canvas beschikbaar was op 11 december 2020. Over de vraag of de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)” ooit zichtbaar is geweest voor de student, blijft twijfel bestaan.

Conclusie. Op basis van het voorgaande gaat de Raad ervan uit dat de checklist en boomstructuur op Canvas pas op 11 december 2020 werden meegedeeld aan de studenten

(waarbij twijfel blijft bestaan over de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)”). Deze checklist en boomstructuur bevatten cruciale informatie voor de studenten, te weten de stagedocumenten die studenten moeten indienen en waarop ze beoordeeld worden, vermelding van zekere deadlines voor de stagedocumenten en de manier waarop ze moeten worden ingediend.

Deze cruciale informatie is bijgevolg ontijdig meegedeeld, hetgeen de Raad enkel maar kan betreuren. Het staat aan een zorgvuldige onderwijsinstelling om bij aanvang van het opleidingsonderdeel dergelijke informatie te communiceren aan de student. Het tijdig mededelen van deze informatie kan gewis veel verwarring, discussie en frustratie bij studenten vermijden. Op dit vlak stelt de Raad vast dat er sprake is geweest van gebrekkegeleiding van de student.

De vraag die dan rijst, is welke *gevolgen* de Raad dient te verbinden aan deze gebrekkegeleiding. Indien cruciale elementen van de examenverrichtingen met verstrekende gevolgen niet of ontijdig worden gedeeld met de student leidt dit immers niet *ipso facto* tot de vernietiging van de beoordeling van de student op dat opleidingsonderdeel. De Raad zal, conform zijn vaststaande rechtspraak nagaan of deze laattijdige mededeling manifest tot gevolg heeft gehad dat de beoordeling van de competenties duidelijk afwijkt van de competenties die verzoeker in normale omstandigheden bereikt zou hebben. In dat geval is er immers sprake van een direct verband tussen de onvoldoende prestaties van verzoeker op ‘Groeistage 2’ en de (te beperkte) geboden begeleiding.

Om deze reden onderzoekt de Raad hierna op welke manier verzoeker is begeleid nà 11 december 2020 en gaat hij na of verzoeker nà 11 december 2020 nog in de mogelijkheid was om op voldoende geïnformeerde wijze te voldoen aan zijn administratieve verplichtingen inzake het “groeiverslag” en de “eindbeoordeling stagementoren”.

2.3. Begeleiding na 11 december 2020

Verwerende partij lijkt te stellen dat zelfs indien de checklist en de boomstructuur op Canvas pas voor het eerst meegedeeld werden aan de studenten op 11 december 2020, dit niet tot gevolg heeft dat verzoeker zich niet meer tijdig kon informeren over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling stagementoren”. Immers, zo beweert verwerende partij, de actieve stage van verzoeker nam pas 6 weken na 11 december 2020 een aanvang zodat

verzoeker nog voldoende kans had om zich te informeren. Verzoeker betwist dit en stelt dat hij in november op basis van de toen beschikbare informatie op Canvas zelf een to-dolijst heeft opgesteld omdat hij ervan uitging dat op dat moment alle cruciale informatie voor de stage online zou staan. Verwerende partij verwijst ook naar de e-mail van de stagebegeleider van 17 maart 2021 aan verzoeker, waarin zij verzoeker voldoende zou hebben geïnformeerd over ontbrekende stagedocumenten en de deadline die daaraan vasthing, te weten 19 maart 2021.

Verwerende partij verwijst naar artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement, dat bepaalt dat officiële communicatie tussen Thomas More en een student verloopt via het e-mailadres van de school, via de elektronische leeromgeving, via het studentenportaal of via het KU Loket. Zij wijst erop dat van de student wordt verwacht dat hij dagelijks de informatiekanalen en de e-mails op het e-mailadres van de school checkt.

De Raad erkent dat deze verwachting staat ingeschreven in het OER en dat verzoeker stelt dat hij na ontvangst van de e-mail van 11 december 2020 de checklist niet heeft bekeken (omdat hij ervan uitging dat deze dezelfde informatie zou bevatten als deze die op Canvas stond aan het begin van het opleidingsonderdeel). Op dit vlak had verzoeker inderdaad zorgvuldiger te werk moeten gaan en zijn e-mail beter hebben moeten opvolgen. Het is echter vanzelfsprekend dat wanneer uit het dossier zou blijken dat de informatie die verzoeker kreeg nà 11 december 2020, verwarrend of onduidelijk zou zijn, het *in casu* van geen praktisch belang meer is of verzoeker deze informatie nu heeft geraadpleegd of niet. Hij zou in dat geval, dus zelfs bij raadpleging, gebrekkige informatie hebben gekregen over de stage.

Daarom onderzoekt de Raad hierna of de informatie die verzoeker ter beschikking werd gesteld na 11 december 2020, hem voldoende en tijdig kon informeren over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling door stagementor(en)”, dan wel of deze informatie verwarrend, ontoereikend of onduidelijk was.

2.3.1. Groeiverslag

Het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam stelt dat verzoeker het groeiverslag niet heeft ingediend. De deadline verstreek volgens verwerende partij op 19 maart 2021 en verzoeker diende dit pas in op 24 mei 2021. Verzoeker verklaart dat hij in de oplaatzone voor het groeiverslag per ongeluk zijn zelfevaluatie heeft ingediend.

De Raad onderzoekt hierna op welke wijze verzoeker geïnformeerd werd over het groeiverslag via Canvas en via de e-mailberichten van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021.

Canvas. De Raad stelt, in weerwil van wat verwerende partij voorhoudt, vast dat op Canvas onduidelijkheid heerst over het stagedocument “groeiverslag”.

Ten eerste komt in de boomstructuur op Canvas nergens een oplaatzone voor dit groeiverslag voor. Het is de Raad onduidelijk waar verzoeker dit document moest opladen, minstens blijkt dit niet uit de stukken van het dossier.

Ten tweede is onduidelijk wat de deadline was voor het indienen van het groeiverslag. In de checklist staat hierover het volgende vermeld:

GROEISTAGE 2			
Naam van het document	Voor/tijdens/na de stage	Waar/wie/specifieke richtlijnen	In orde?
...			
REFLECTIE			
...			
Groeiverslag groeistage 2	Einde van de stage	Groeiprofileeringsstage (hier mag je nadien nog verder aan werken tijdens de profileringstage)	

Op het eerste gezicht lijkt hier een tegenstrijdigheid te bestaan, aangezien er wordt vermeld dat het groeiverslag ingediend moet worden “aan het einde van de stage”, maar dat de student er nog aan verder mag werken tijdens de “profileringstage”. Aan het einde van *welke* stage moet het groeiverslag dan ingediend worden?

Deze verwarring wordt bijkomend gevoed door het feit dat de Raad geen zicht heeft op de oplaatzone op Canvas voor het groeiverslag en er dus ook geen deadline bij ziet staan, in tegenstelling tot bij sommige andere stagedocumenten.

Ten slotte vloeit er nog meer verwarring voort uit de stageplanning. Partijen zijn het erover eens dat vanuit Canvas, de opleiding rechtstreeks deadlines voor ‘Groeistage 2’ in de digitale agenda van de studenten plaatst. Blijkens bijkomend stuk 1 van verzoeker werden de deadlines voor bepaalde stagedocumenten wél automatisch via Canvas in de digitale agenda van verzoeker geplaatst, maar andere blijkbaar niet. Zo blijkt uit dit stuk dat de agenda op 19 maart 2021

deadlines vermeldt voor volgende stagedocumenten: alle lesvoorbereidingen; lesbegeleiding docent TM; lesbegeleiding stagementor; zelfevaluatie; opdracht meso-taken; gehandtekende inventaris van geobserveerde lessen. Evenwel vermeldt de digitale agenda op 19 maart 2021 *geen* deadline voor het groeiverslag.

De insinuatie van verwerende partij ter zitting, met name dat verzoeker zelf deze deadlines uit zijn digitale agenda heeft gewist, steunt op geen enkel element, net zoals trouwens de insinuatie van verzoeker dat verwerende partij de screenshot van de webpagina van Canvas van 12 oktober 2020 zelf aangepast zou hebben. Voor deze wederzijdse toespelingen bestaan geen aanwijzingen, noch hebben partijen explicet een beschuldiging van valsheid van deze stukken geuit, laat staan daarvoor een strafrechtelijke klacht ingediend bij de bevoegde rechter.

Met andere woorden, noch uit de informatie op Canvas, noch uit de digitale agenda valt duidelijk af te leiden dat de deadline voor het indienen van het groeiverslag 19 maart 2021 was.

E-mail stagebegeleider van 17 maart 2021. In het licht van het voorgaande bekijkt de Raad de e-mail die de stagebegeleider aan verzoeker verzond op 17 maart 2021 en het mailverkeer dat daarop volgende:

“Dag Sam

Ik vind voorlopig nog niet alle documenten voor het stagedossier van GS2 terug op Canvas. Natuurlijk heb je hiervoor wel nog tijd tot vrijdag 19/3.

Het valt me op dat je maar één lesbegeleiding gepost hebt. Heeft je mentor deze niet per les ingevuld? Of moet je deze nog opladen?

Heb je een idee van wanneer je mentor de eindbeoordeling zal bezorgen? Heb je hierover nog contact gehad?”

Verzoeker antwoordt dezelfde dag:

“Dag [J.]

Ik moet enkel nog de meso-taken uploaden.

Oei... dan heb ik precies het concept niet goed begrepen van de lesbegeleidingen.?

Dat ene document dat ik heb gepost bij ‘lesbegeleiding’ is de eindbeoordeling van mijn mentor.”

De stagebegeleider antwoordt diezelfde dag nog:

“Kijk je nog eens even bij de 2 documenten die je moet bezorgen aan je mentor? Daar kan je naast de lesbegeleiding die per les moest worden aangevuld ook de eindbeoordeling terug. Kan je deze nog bezorgen aan je mentor en bevragen op welke termijn het voor hem haalbaar is deze in te vullen? Zet je mij hierbij in CC?

Instructies hierover kan je ook terugvinden in de checklist.”

Verzoeker antwoordt :

“Mag ik vragen sinds wanneer deze checklist COVID update zichtbaar was op Canvas? Ik ben er bijna van overtuigd dat deze gegevens nog niet online stonden enkele weken voor de aanvang van de stageperiode. Een beetje vervelend natuurlijk.

Ook vind ik het vervelend om nogmaals mijn mentor “lastig te vallen” met een tweede eindbeoordeling. De “correcte” eindbeoordeling die ik aan mijn mentor moet bezorgen, is dat de versie die hier in bijlagen staat?

Welke tweede document moet ik dan nog bezorgen aan mijn mentor?”

De stagebegeleider antwoordt hierop nog op 19 maart 2021:

“Hoewel bepaalde indienzones pas enkele weken voor de stage zichtbaar werden gemaakt, staat de checklist al geruime tijd voor iedereen ter beschikking op Canvas. Deze kon je reeds in december raadplegen en we verwijzen hier ook veelvuldig naar (bv. in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt, zie printscreen.)

...

Bovendien zou ook de structuur van Canvas moeten verduidelijken welke zaken je in orde moet brengen (“voor de stage in orde maken” / “Bij aanvang/tijdens de stage in orde brengen”/ Na de stage in orde brengen”). Indien dit voor jou niet duidelijk was, hadden [I.] en/of ik dit graag vernomen tijdens de stagebezoeken. Ik heb toen ook gevraagd of alle verwachtingen duidelijk waren en je reageerde hier bevestigend op.

Het is inderdaad niet fijn om je mentor hierover nu nog te contacteren, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt wel geheel bij jou. Ik zou je dus toch willen vragen om je mentor hierover te mailen en om vriendelijk te vragen om hij het formulier van de eindbeoordeling alsnog kan invullen, graag met mij in CC. Het ingevulde formulier mag per mail aan mij bezorgd worden.

De lesbegeleidingen die per stageles verwacht werden, kunnen natuurlijk niet meer met terugwerkende kracht ingevuld en bezorgd worden. Dit zal je dus niet meer kunnen rechtzetten.”

Met andere woorden heeft de stagebegeleider verzoeker inderdaad gecontacteerd om hem te melden dat hij “nog niet alle documenten” online had geplaatst, maar noch in de e-mail van 17 maart 2021, noch in de navolgende mails is sprake van het ontbrekende groeiverslag. Deze e-mails hebben verzoeker dus niet geïnformeerd over het feit dat verzoeker een zelfreflectieverslag had ingediend, daar waar hij het groeiverslag had moeten opladen. Daarna verwijst de stagebegeleider uitdrukkelijk naar de regeling en checklist op Canvas, maar deze is behept met onduidelijkheid, zoals de Raad hierboven vaststelde.

Pas op 30 maart 2021, na het verstrijken van de deadline, laat de stagebegeleider aan verzoeker weten dat hij het zelfreflectieverslag heeft ingediend in plaats van het groeiverslag. Zij geeft hem geen kans om dat groeiverslag alsnog in te dienen in het kader van ‘Groeistage 2’.

Door het geheel van deze specifieke omstandigheden was verzoeker naar het oordeel van de Raad terecht verward. Het kan hem dan ook niet ten kwade worden geduid dat hij vóór 19 maart 2021 dan ergens (de locatie van de oplaatzone is voor de Raad immers onbekend) het “zelfreflectieverslag” heeft ingediend in plaats van het groeiverslag. Evenmin kan het verzoeker ten kwade worden geduid dat hij pas in mei 2021 het groeiverslag heeft opgeladen, nu zijn stagebegeleider al op 30 maart 2021 aangaf dat zij dit verslag toch niet meer in overweging zou nemen. Het groeiverslag is niet mee in rekening gebracht voor de evaluatie van ‘Groeistage 2’, ook niet door de interne beroepscommissie. Gelet op de hierboven omschreven veelheid aan onduidelijke, soms verwarringende en soms schijnbaar tegenstrijdige informatie over het Groeiverslag, is dergelijke handelwijze naar het oordeel van de Raad onredelijk.

Noch het feit dat verzoeker op 11 december 2020 kennis kon nemen van de checklist en boomstructuur, noch de e-mails van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021 hebben ervoor gezorgd dat verzoeker voldoende en tijdig geïnformeerd is geweest over de verwachtingen van de opleiding inzake het stagedocument “groeistage”.

2.3.2. Eindbeoordeling door stagementor

Het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam stelt dat verzoeker de “algemene beoordeling door mentoren stageschool” te laat heeft ingeleverd en dat verzoeker dit vergeten was. In de motivering is terug te vinden dat verzoeker zijn mentor niet correct heeft ingelicht over de eindbeoordeling. Verzoeker stelt dat hij wel degelijk een eindbeoordeling van zijn stagementor heeft ingediend maar dat dit een verkeerd document was. Uit het dossier blijkt dat hij een versie van het “algemeen beoordelingsverslag” van het stageteam heeft laten invullen door zijn stagementoren. Zelfs na uitdrukkelijke vraag van verzoeker op 17 maart 2021 of dit document het juiste was, zou hij hierover geen antwoord hebben gekregen van zijn stagebegeleider.

Canvas. De Raad stelt vast dat er op Canvas onduidelijkheid heerst over dit stagedocument.

Ten eerste is er onduidelijkheid over de benaming van dit stagedocument. Zo spreekt men in de boomstructuur op Canvas en in de checklist op p. 4 en 6 over de “eindbeoordeling door mentoren”. Vooraan het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam spreekt men echter

over het document “algemene beoordeling door mentoren stageschool”, wat dan hetzelfde document is. Daarnaast is er op Canvas nog sprake van het “algemeen beoordelingsdocument van de stagebegeleider” en “lesbegeleidingsdocumenten stagementor”. Deze benamingen lijken erg op elkaar en blinken niet uit in duidelijkheid.

Ten tweede is er onduidelijkheid over wie de “eindbeoordeling stagementoren” moest indienen. In de versie van de boomstructuur die verwerende partij bijvoegt staat er een opladzone “post hier je eindbeoordeling(en)”. Nergens is verduidelijkt om welke eindbeoordelingen het gaat: die van het stageteam, van de mentor of beide. Dit is verwarrend.

De verwarring wordt enkel groter wanneer de Raad vaststelt dat in de versie van de boomstructuur die verzoeker bijvoegt, deze opladzone zelfs niet aanwezig is. Er is dus zelfs twijfel over de vraag of verzoeker deze eindbeoordeling wel kón opladen, hetgeen zou kunnen verklaren waarom verzoeker uiteindelijk de eindbeoordeling van zijn stagementor (weliswaar in een verkeerd sjabloon) heeft opgeladen onder de opladzone voor “lesbegeleidingen”. Uit de checklist blijkt dan weer dat verzoeker het beoordelingsformulier moest bezorgen aan de stagementor en dat de mentor het moest bezorgen aan de stagebegeleider.

Het geheel van deze informatie komt de Raad uiterst verwarrend over. Op basis van de informatie op Canvas is verzoeker niet voldoende geïnformeerd over het stagedocument “eindbeoordeling door stagementoren.” De verwachtingen van de opleiding omtrent dit stagedocument zijn voor de Raad onduidelijk.

E-mails van stagebegeleider op 17 maart 2021. Uit het hoger geciteerde e-mailverkeer tussen verzoeker en zijn stagebegeleider blijkt dat de stagebegeleider verzoeker inderdaad heeft gecontacteerd om hem te melden dat hij “nog niet alle documenten” online had geplaatst, en vraagt zij hem wanneer de lesmentor haar zijn eindbeoordeling zal bezorgen. Daarna verwijst de stagebegeleider uitdrukkelijk naar de regeling en checklist op Canvas, waarvan de Raad hoger heeft vastgesteld dat deze uiterst verwarrend is. Samen met verzoeker stelt de Raad vast dat de stagebegeleider evenmin antwoordt op verzoekers vraag of het document “eindbeoordeling stagementor”, dat hij in bijlage heeft gevoegd, het juiste is en wat dan het tweede document is dat hij zou moeten bijvoegen. Nochtans, zoals de Raad hoger vaststelde, is er wel degelijk verwarring over het juiste sjabloon mogelijk, gelet op de veelheid aan documenten en benamingen.

Bovendien heeft verzoeker, na de mail van zijn stagebegeleider zelf zijn stagementor opnieuw gecontacteerd met de vraag een ander document in te vullen (ondanks het feit dat hij nog steeds geen bevestiging van zijn stagebegeleider had omtrent het juiste sjabloon). Dat verzoeker dit document dan niet binnen de anderhalve dag na de mail van zijn stagebegeleider ingevuld heeft ontvangen van zijn stagementor, zodat hij het niet binnen de deadline kon indienen, kan hem naar het oordeel van de Raad niet ten kwade worden geduid.

Noch het feit dat verzoeker op 11 december 2020 kennis kon nemen van de checklist en boomstructuur, noch de e-mails van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021 hebben ervoor gezorgd dat verzoeker voldoende en tijdig geïnformeerd is geweest over de verwachtingen van de opleiding inzake het stagedocument “eindbeoordeling door stagementor(en)”.

Dat de laattijdigheid van de indiening toch in rekening wordt gebracht bij de eindbeoordeling, is gelet op de specifieke omstandigheden, onredelijk.

3. Conclusie

De Raad stelt vast dat er sprake is geweest van gebrekkige begeleiding van de student doordat hem laattijdig cruciale informatie over de examenverrichtingen van ‘Groeistage 2’ is meegedeeld, met name pas op 11 december 2020 en niet bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’.

Deze gebrekkige begeleiding staat in direct verband met de onvoldoende prestaties van verzoeker, nu uit het dossier niet blijkt dat verzoeker op basis van de informatie die hem ter beschikking werd gesteld na 11 december 2020 wél voldoende geïnformeerd had kunnen zijn over de verwachtingen van de opleiding over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling stagementor(en)”. Deze informatie was immers uiterst verwarring.

In dat kader wijst de Raad erop dat de zogenaamde administratieve tekortkomingen van verzoeker blijkens het algemeen beoordelingsverslag telkens meespelen in de eindbeoordeling van 2 van de 3 DLR’s waarop verzoeker nipt onvoldoende scoort, te weten DLR 4 en 5, en ook in de eindbeoordeling van de opleidingspecifieke leerresultaten (OLR), waarop verzoeker nipt onvoldoende scoort. Het algemeen beoordelingsverslag vermeldt immers duidelijk:

- DLR 4 Organisator: “Hoewel je 3 stagebezoeken kreeg en hierbij door 2 stagebegeleiders van Thomas More werd begeleid, kon je niet voldoen aan de administratieve verwachtingen vanuit de lerarenopleiding. Er werd geen groeiverslag (incl. besluit observatiestage) ingediend en de mentor werd niet correct ingelicht over de lesbegeleidingsformulieren en eindbeoordeling. Bijgevolg werd er door de mentor geen concrete feedback per stageles op papier gezet om meer groei mogelijk/zichtbaar te maken. Dit verklaart waarom je ‘niet onvoldoende’ scoort op deze DLR.” (*eigen onderlijning van de Raad*)
- DLR 5 Onderzoeker/innovator: “...Opvallend is ook dat je slechts enkele werkpunten vermeldt in het besluit. Je reflecteert eerder oppervlakkig en je verwijst onvoldoende naar hoe je aan de slag bent gegaan met de groeipunten doorheen je stage. Het groeiverslag ontbreekt, waardoor ook hierin geen reflectie op groei kon geraadpleegd worden.” (*eigen onderlijning van de Raad*)
- OLR – specifiek voor de opleiding: “...Hoewel je aangeeft dat je de stage heel leerrijk en leuk vond, voelen we dit enthousiasme en je leergierigheid niet altijd (bv. theorieles was onvoldoende voorbereid; administratieve verplichtingen niet allemaal nagekomen; te weinig diepgang in reflecties.)” (*eigen onderlijning van de Raad*)

Nu er een directe link bestaat tussen de gebrekkige begeleiding van verzoeker enerzijds en de onvoldoende prestaties van verzoeker voor ‘Groeistage 2’ anderzijds, is het middel gegrond.

Het tweede middel is gegrond.

C. Derde middel

Verzoeker beroept zich in een derde middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat een educatief graduaat in de lerarenopleiding vooral praktijklessen geeft. Verzoeker geeft aan samen met de stagementor te hebben besloten om eens een theorieles te geven van 2 lesuren. Volgens verzoeker was dit de eerste keer dat hij een theorieles gaf: hij ondervond zelf dat deze niet zo vloeiend verliep. Hij stelt geleerd te hebben uit de fouten die hij heeft gemaakt en begrijpt dat dit voor leerkrachten weggelegd is die al enkele jaren lesgeven. Verzoeker heeft dan ook de indruk dat er een groot deel geëvalueerd is op deze minder vloeiende theorieles.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar het oordeel van de interne beroepsinstantie hieromtrent. Zij geeft verder aan dat het algemeen eindbeoordelingsverslag van de ‘Groeistage 2’ werd opgesteld door de twee stagebegeleiders op basis van de volledige stage en het stagedossier. Hierbij werd rekening gehouden met de lesvoorbereidingen, de lesobservaties, de zelfevaluatie, de input van de stagementor enzovoort. Verwerende partij besluit dat een theorieles die niet zo goed verliep met andere woorden zonder probleem gecompenseerd kon worden tijdens het verdere verloop van de stage.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat het algemeen eindbeoordelingsverslag van de ‘Groeistage 2’ niet werd opgesteld door twee docenten maar wel door vier docenten. Verzoeker betwist de weergave van de theorielessen door de verwerende partij in haar antwoordnota en verwijst hiervoor naar zijn verzoekschrift. Verzoeker stelt dat wat de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld een zwak gegeven is. Hij verwijst ten slotte ook naar zijn uiteenzetting van zijn eerste middel omtrent de impact van de coronamaatregelen: als hij voldoende groei had kunnen maken in de lerarenopleiding, had hij kunnen leren uit zijn fouten en had hij deze zelf recht kunnen zetten gedurende deze twee academiejaren.

Beoordeling

Verzoeker voert in essentie aan dat hij 2 uur theorieles heeft gegeven en 23 uur praktijkles, gedurende zijn actieve stage. Hij betoogt dat deze theorieles niet zo vloeiend verliep, en dat hij sterk de indruk heeft dat er voor een groot deel is geëvalueerd op deze minder vloeiende theorieles.

Hiermee gaat verzoeker voorbij aan het antwoord dat de interne beroepscommissie op dit argument heeft geformuleerd in de bestreden beslissing:

“De student beweert dat de evaluatie van een les: groeistage 2, gebaseerd is op één theoretische les, die inderdaad “minder vloeiend” verliep.

De opleiding meldt dat de eindbeoordeling van “Groeistage 2” gemaakt is op basis van de volledige stage en het stagedossier: lesvoorbereidingen, lesobservaties, zelfevaluatie en input van de mentor.

Er werd naast een theorieles bovendien ook een praktijkles bijgewoond. Ook daar werden werkpunten vastgesteld die leidden tot de onvoldoende. Onderstaande citaten uit de eindbeoordeling verwijzen naar praktijklessen:

- DLR 1: “Je blijft soms te afzijdig in de garage en je neemt hierdoor een meer passieve rol op. Er wordt gewacht tot leerlingen zelf vragen komen stellen, in plaats van actief met hen in interactie te gaan om te peilen hoever ze staan in het verwerven van vaardigheden en inzichten (= evaluatie), zodat je hen van

daaruit kan bijsturen (begeleiden maar ook differentiëren). Je toont niet aan dat jij de werkruimte voldoende kan coördineren als werkleider en coach van de leerlingen.

• DLR 4: “Er werd niet genoeg aandacht besteed aan veilig werken in de garage. Nochtans is dit van essentieel belang voor een veilig verloop van praktijklessen en in de attitudevorming van leerlingen”

• OLR: “Zoals eerder vermeld maak je soms een eerder ‘passieve’ indruk tijdens de praktijklessen. Er ontbreekt meer enthousiasme in je houding, niet alleen voor het vak zelf, maar ook om leerlingen te begeleiden en te motiveren tot maximale leerwinst.”

De interne beroepscommissie stelt vast dat de beoordeling niet enkel gebaseerd is op de observaties tijdens een theorieles.”

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoeker de onregelmatigheid moet aantonen. Met andere woorden moet verzoeker bezwaren of middelen ontwikkelen, gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verzoeker gaat echter in overgrote mate voorbij aan de hoger geciteerde motieven van de interne beroepscommissie en bekritiseert deze motieven inhoudelijk niet. Ook de wederantwoordnota is wat betreft het derde middel gericht tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing en herneemt de argumentatie zoals gevoerd voor de interne beroepscommissie, en/of werkt deze verder uit. Verzoekende partij legt daarbij geen link naar de beslissing van de interne beroepscommissie, buiten de vermelding: “*Daarbij wat de interne beroepscommissie vast stelt is een zwak gegeven.*”. Met andere woorden legt verzoeker niet uit waarom de interne beroepscommissie ten onrechte van oordeel zou zijn dat de beoordeling van verzoeker voor ‘Groeistage 2’ wel bijkomend gebaseerd is op andere elementen dan de theorieles die verzoeker gaf tijdens zijn actieve stage. Hij stelt enkel dat hij een “sterke indruk” heeft dat er voor een groot deel geëvalueerd is op de theorieles, zonder in te gaan op de motieven van de interne beroepscommissie. Deze argumentatie vormt geen bezwaar of middel, gericht tegen de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie, in de zin van artikel II.294, § 2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Het middel is onontvankelijk.

D. Vierde middel

Verzoeker beroeft zich in een vierde middel op een schending van het materieel motiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft aan niet akkoord te gaan met de eindevaluatie van DLR 1: hij heeft de leerlingen wel degelijk regelmatig gevraagd hoe ver ze stonden en hij heeft ook meer doorgevraagd zodat de leerlingen terugkeken naar hun leerproces. Volgens verzoeker werden ook voor ‘Groeistage 2’ observatielessen gedaan waarbij vooral werd besproken welke aanpak hij diende te hanteren: de stagementor zou hierbij ook aangegeven hebben dat ze de leerlingen zo zelfstandig mogelijk laten werken. Verzoeker stelt dat hij, als stagiair, deze visie van de secundaire school heeft opgevolgd. Verder gaat verzoeker ook niet akkoord met de eindevaluatie van DLR 4: hij geeft aan dat hij het elektrisch gereedschap, *in casu* een slijpschijf, overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften heeft gehanteerd. Verzoeker geeft aan dat de docent opmerkte dat het netsnoer van de slijpschijf nog in het stopcontact zat waardoor dit voor de docent aanleiding heeft gegeven tot een onvoldoende. Volgens verzoeker zou dit echter de veiligheid van de leerlingen niet in het gedrang kunnen gebracht hebben.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit middel als dusdanig niet werd ingeroepen in de interne beroepsprocedure en het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Verder stelt verwerende partij dat hij ook nalaat om zijn beweringen te bewijzen. Volgens verwerende partij repliceert verzoeker bovendien enkel op het voorbeeld van de slijpschijf, er zijn echter meerdere voorvalen geweest waarbij de veiligheid van de leerlingen in het gedrang is geweest. Zo heeft stagebegeleider mevrouw [J.G.] in haar lesbegeleidingsformulier van 5 februari 2021 gesteld dat aandacht voor veiligheid er belangrijk is binnen een praktijkvak zoals autotechnieken: zo is veiligheid niet alleen belangrijk voor de praktijklessen zelf maar het is ook van belang dat leerlingen zich dit eigen maken zodat het voor hen later hun beroep een automatisme zal zijn. Verwerende partij verwijst in dat verband naar de tips die de stagebegeleider heeft gegeven. Verwerende partij stelt bovendien dat uit het algemeen beoordelingsverslag blijkt dat verzoeker niet alleen een nipt onvoldoende heeft gekregen voor de DLR 1 “begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen”, maar ook voor de DLR 4 “organisator” en voor de DLR 5 “onderzoeker/innovator”.

Verwerende partij geeft verder aan dat het niet is omdat de praktische samenwerking georganiseerd wordt in samenwerking met de stagementor, dat de mentor het laatste woord zou hebben bij de evaluatie. Zij stelt dat de beoordeling van een stage in beginsel uitgaat van de stagementoren, externen of de student zelf. De stagedocent hanteert daarvoor ook eigen vaststellingen en ijkpunten. Verwerende partij geeft bovendien aan dat benadrukt dient te worden dat de praktijklectoren verbonden aan de onderwijsinstelling kennelijk het beste zicht genereren op de vaardigheden van de student. Het is dan ook uitsluitend zij die ook gemachtigd zijn om – in samenspraak en op basis van het gehele stagedossier – het eindcijfer van verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ vast te stellen. De stagebegeleiders hebben volgens verwerende partij zorgvuldig gehandeld en zij mag uitgaan van hun deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore van verzoeker.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Volgens verzoeker heeft de interne beroepsinstantie van verwerende partij dit kunnen inkijken maar werd het niet in het beroepschrift verwerkt.

Verder verwijst verzoeker met betrekking tot de aandacht voor veiligheid naar zijn uiteenzetting van zijn eerste middel: indien deze drie veiligheidsvoorvalen zich in ‘Groeistage 1’ aangediend hebben zou hij deze kennis meegenomen hebben naar ‘Groeistage 2’. Verzoeker stelt in zijn huidige job als leerkracht autotechnieken deze veiligheidsvoorvalen goed onthouden te hebben en geeft aan dat dit in toekomst ook niet meer opnieuw zal gebeuren. Verzoeker besluit dat bij gebrek aan groeikansen het ontrecht is dat er hiervoor een onvoldoende wordt gegeven.

Verzoeker wijst voor het overige de verwijzing van verwerende partij naar andere DLR’s van de hand: hij stelt dat DLR 4 “organisator” geen verband houdt met het vierde middel maar wel met het tweede middel.

Ten slotte stelt verzoeker over de evaluatie dat de stagebegeleiders een momentopname vastleggen en geeft aan dat de leerlingen zich op dat moment slecht of anders kunnen gedragen, wat volgens verzoeker meestal ook zo is en toe te schrijven valt aan de aanwezigheid van een externe in de klas of praktijkruimte. Volgens verzoeker heeft de stagementor een goed algemeen beeld over hoe de stage verloopt. Er moet volgens verzoeker zeker rekening gehouden worden met de twee stagebeoordelingen van de stagementor.

Beoordeling

Verzoeker bekritiseert in het vierde middel het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam, waarin bij de beoordeling van DLR 1 “Begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen” en van DLR 4 “Organisator” wordt gesteld:

“Je blijft soms te afzijdig in de garage en je meent hierdoor een meer passieve rol op. Er wordt gewacht tot leerlingen zelf vragen komen stellen, in plaats van actief met hen in interactie te gaan om te peilen hoeveel ze staan in het verwerven van vaardigheden en inzichten (= evaluatie), zodat je hen van daaruit kan bijsturen (begeleiden maar ook differentiëren). Je toont niet aan dat jij de werkruimte voldoende kan coördineren als werkleider en coach van de leerlingen.

...

Er werd niet genoeg aandacht besteed aan veilig werken in de garage. Nochtans is dit van essentieel belang voor een veilig verloop van praktijklessen en in de attitudevorming van leerlingen.”

Deze beoordeling is volgens hem niet correct, en hij beargumenteert waarom.

De Raad stelt vast dat verzoeker dergelijk argument al had kunnen aanvoeren voor de interne beroepscommissie, hetgeen hij echter niet gedaan heeft. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, is er immers in zijn e-mailverkeer, dat hij voegde bij zijn intern beroepschrift en wat er één geheel mee uitmaakt, geen sprake van argumentatie tegen de beoordeling van DLR 1. Evenmin is in het intern beroepschrift, dan wel het e-mailverkeer dat er één geheel mee uitmaakt, sprake van een argumentatie tegen de beoordeling betreffende het veilig werken in de garage, als onderdeel van DLR 4. In de e-mail van verzoeker aan de ombudsvrouw van 27 mei 2021 staat er in dit kader louter te lezen: *“De persoonlijke feedback in de DLR’s met sommige delen ben ik niet akkoord.”*, zonder verdere concretisering.

Dergelijk bezwaar is niet ontvankelijk. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake.

Het middel is onontvankelijk.

E. Vijfde middel

Verzoeker beroept zich in een vijfde middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt niet op de hoogte te zijn geweest van de documenten voor de lesbegeleidingen door de stagementor. Verzoeker geeft aan voor zichzelf een to-dolijstje gemaakt te hebben voordat de observatiestage aanving medio december 2020 daar waar volgens de docent er een checklist beschikbaar was op het online platform ‘Canvas’. Verzoeker is ervan overtuigd dat deze checklist nog niet online stond toen hij zijn to-dolijst heeft gemaakt. Hij besluit dat studenten van de graduaatsopleiding weinig tot geen ondersteuning hebben gekregen. Aangezien hij nog nooit eerder stage had glopen kon verzoeker volgens hem dan ook niet weten wat er van hem werd verwacht.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit middel als dusdanig niet werd ingeroepen in de interne beroepsprocedure en het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat. Verder geeft verwerende partij aan dat de checklist reeds geruime tijd voor iedereen beschikbaar was op ‘Canvas’: de studenten konden deze al in december raadplegen. Volgens verwerende partij werd er bovendien ook veelvuldig naar verwezen, bijvoorbeeld in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt. Verwerende partij stelt dat de checklist duidelijk vermeldt dat de stagementor de lesbegeleiding door mentoren voor elke les moet invullen. Volgens verwerende partij moeten studenten deze documenten bij de start van de stage overmaken aan de mentoren, hetzij digitaal, hetzij op papier. De mentoren vullen dit dan in per les of per lesblok zodat de student elke les feedback krijgt en dus kan bijsturen waar nodig.

Verwerende partij merkt verder op dat verzoeker drie stagebezoeken heeft gehad in de plaats van twee zodat verzoeker hierdoor werd begeleid door twee stagebegeleiders van verwerende partij. Volgens verwerende partij is na een eerste stagebezoek van mevrouw [I.C.] gebleken dat verzoeker niet op de hoogte was van de verwachtingen van de stage waardoor dit bezoek volledig besteed werd aan de ondersteuning in functie van de organisatie en er aldus een derde

stagebezoek werd ingepland. Verwerende partij concludeert dat verzoeker, in vergelijking met zijn medestudenten aldus bijkomende en persoonlijke ondersteuning met het oog op een goede organisatie van de stage. Verwerende partij vindt het daarom ook opmerkelijk en weinig respectvol ten aanzien van de betrokkenen om zonder enig stuk ter staving te beweren dat de begeleiding van verzoeker gebrekkig zou zijn geweest. Verwerende partij besluit dat klachten over gebrekkige begeleiding en een gebrekkige communicatie hoe dan ook niet tot de conclusie kunnen leiden dat de examenresultaten niet de exacte weergave zijn van de prestaties van de student.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Volgens verzoeker heeft de interne beroepsinstantie van verwerende partij dit kunnen inkijken maar werd het niet in het beroepschrift verwerkt.

Over de checklist van verwerende partij stelt verzoeker dat hij reeds zijn to-dolijst had opgemaakt aangezien zijn stage van start ging in november zodat hij de checklist niet heeft kunnen inzien. Volgens verzoeker ligt er ook geen bewijs voor dat deze gepubliceerd is vóór 11 december 2020: op 11 december 2020 om 16u09 is er een eenmalige aankondiging geweest dat deze checklist online stond.

Verzoeker stelt met betrekking tot de stagebezoeken van verwerende partij dat mevrouw [I.C.] had beslist om het eerste stagebezoek uit te voeren. Ten mevrouw [I.C.] aankwam op de stageschool vroeg zij meteen naar het probleem met de lesvoorbereidingen. Volgens verzoeker werd er toen mondeling besproken dat hij de lesvoorbereidingen na elke les of elk lesblok zou maken en aanvullen. Verzoeker erkent op de hoogte te zijn van de verwachtingen van de stage, hetgeen de heer [T.S.], stagementor, volgens verzoeker zou kunnen beamen. Verzoeker stelt dat het stagebezoek van mevrouw [I.C.] volledig werd besteed aan de werking van de school. Verzoeker geeft aan dat de aangezien de graduaatsopleiding nieuw is bij verwerende partij sinds academiejaar 2019-2020 de docenten niet wisten hoe de secundaire scholen werkten in de afdeling autotechnieken. Volgens verzoeker kende verwerende partij dit studieprogramma niet en werd daarom een extra derde stagebezoek voorzien.

Ten slotte geeft verzoeker aan dat er wel degelijk stukken zijn ter staving van zijn bewering dat de begeleiding en ondersteuning gebrekkig waren. Verzoeker stelt dat net zoals hijzelf,

verwerende partij moet leren uit de fouten die ze maakt. Volgens verzoeker is de opleiding ‘Educatief graduaat secundair onderwijs – deeltijds avond” pas recent, in 2019, ingevoerd bij verwerende partij. Verzoeker besluit dat de gevolgen van de coronamaatregelen een grote rol speelden bij het volbrengen van de opleiding waardoor het er vooral niet makkelijker op werd; dit mag volgens hem niet aangewreven worden aan de student.

Beoordeling

In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, heeft hij in de interne beroepsprocedure geen bezwaar gericht tegen de beoordeling van het element “lesbegeleidingen mentor(en) voor elke lesblok”.

In zijn e-mail van 27 mei 2021 aan de ombudsvrouw, die een geheel vormt met het intern beroepschrift, stelt verzoeker omtrent de documenten “lesbegeleiding van de stagebegeleider”:

“Er is mij niet verteld geweest dat ik expliciet deze twee moet uploaden.”

Noch in zijn intern beroep, noch in zijn e-mails die er één geheel mee uitmaken, spreekt verzoeker over de beoordeling van de documenten “lesbegeleiding stagementor(en) voor elke lesblok”. Dit bezwaar formuleert hij voor het eerst in de externe beroepsprocedure voor de Raad.

Dergelijk bezwaar is niet ontvankelijk. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake.

Het middel is onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 3 september 2021 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris
De secretaris	De voorzitter

Melissa Thijs **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 2 augustus 2021

Arrest nr. 6.791 van 2 augustus 2021 in de zaak 2021/230

In zake: Marth Louise COX
 woonplaats kiezend te 3580 Beringen
 Everselstraat 181

tegen:

LUCA SCHOOL OF ARTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Fransen
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 24 juni 2021 waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Ontwerpen 2: ruimtelijk ontwerp’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Fransen, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is, voor zover de Raad uit de stukken kan opmaken, in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Interieurvormgeving’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Ontwerpen 2: ruimtelijk ontwerp’. Verzoekster behaalt een examencijfer van 8/20.

De proclamatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Dit is de bestreden beslissing.

Op 26 juni 2021 stelt verzoekster tegen de beslissing van de examencommissie het volgende intern beroep in:

“[...]

Voor het vak ontwerpen behaalde ik een schamele 8/20. Bij het zien hiervan was ik volledig verrast, meer zelfs, overdonderd.

Ontwerpen betreft een jaarvak. Het eerste deel, zijnde van september tot januari werd ik beoordeeld als zijnde ‘goed tot zeer goed’. Een nogal eigenaardige manier van quotatie naar mijn mening, maar bon. Blijkbaar was mijn ontwerp zelfs goed genoeg om door de docent verkozen te worden om dit voor te stellen aan mijn medestudenten, om hun op die manier te kunnen inspireren. Met dit in het achterhoofd begon ik vol goede moed aan het tweede semester. Het ontwerpen van een publieke ruimte, een uitdaging, iets totaal nieuw voor me. Ik ging de uitdaging met volle handen aan, kwam met vele ideeën, die ook telkens door de docenten rijkelijk besproken werden tijdens de luttele feedbacksessies die ingepland werden.

Allereerst kreeg ik feedback van [Br.], hier stelde ik meerdere ontwerpen voor en werd mij geadviseerd deze samen te voegen tot een groter geheel. Nadien volgden de feedbacksessies met [Be.] en [M.] van mixed media. Zij zagen het op grotere schaal. Na conversaties met [Be.] (architect zijnde), besliste ik dan ook om mijn project enorm te verschalen, en op die manier niet alleen het binnenplein, maar ook de gevel onder handen te nemen. Een totaalproject weliswaar.

Na de paasvakantie werden de feedbacksessies, nog steeds even schaars, overgenomen door [L.]. Hierin vertel ik enthousiast waaraan ik een volledige paasvakantie heb gewerkt. Om dan als antwoord te krijgen ‘ik kan je niet helpen of begeleiden in de verticale ontwikkelingen die je wilt maken, aangezien ik zelf niet weet hoe ik deze constructief moet onderbouwen’. Een deel van het ontwerp werd dus verplaatst naar het ‘masterplan’ om als conceptidee mijn verdere ontwerpbeslissingen te ondersteunen. Vanaf toen focuste ik me volledig op het plein, en nam de feedback die ik van [L.] verkreeg volledig ten harte. Tot de laatste feedbacksessie heb ik steeds aangepast wat mij geadviseerd werd, en hier werd gezegd dat ik zo verder moest doen voor de jury. En dit deed ik ook.

Ik werd gejureerd door [J.] en [S.]. Eén van de vragen/opmerkingen die aan bod kwam was ‘hoe zit dit constructief in elkaar? Hoe werkt dit, en waarom zien we dit niet in je tekeningen?’ Na wekenlange feedbacksessies met mijn begeleidende docent, ga ik ervan uit dat het door een docent vermeld of aangekaart wordt dat ze een zekere techniciteit verwachten op een jury. Echter, zelfs tot de week voor de jury, werd ik hier nooit van op de hoogte gebracht. Ik sprak over hoe mijn ontwerp constructief in elkaar zat, maar dat ik dit best ook uittekende, en enkel woorden tekort schoten, werd niet één maal gezegd.

Daar voeg ik nog bij dat onze technische kennis dient te komen uit het vak ‘constructie en materiaal’, dat deels weggevallen is om wille van corona (?!). Lessen? Nee, niet belangrijk, maak maar gewoon een taak. Want op die manier vergaren wij als studenten ook wel de nodige kennis?

Concreet hebben wij als studenten meegekregen dat ontwerpen semester 1 meetelde voor 10/20 punten, en ontwerpen semester 2 opgesplitst was in een lichtobject voor 3/20 punten, en het concrete ontwerp 7/20 punten.

De opdracht betreffende het lichtobject heb ik niet ingediend. Dit enerzijds door het gebrek aan communicatie, waardoor vele van ons niet wisten of een feedbacksessie al dan niet zou plaatsvinden, voornamelijk tijdens de ontwerpweken. Anderzijds werd ik begeleid door een docent die tamelijk gebrekkig Nederlands spreekt. Ik heb hier totaal niks op tegen, en twijfel in geen geval aan de expertise van de docent in kwestie, maar ik had persoonlijk wel het gevoel dat er sprake was van een zekere taalbarrière. Echter, neem ik het niet indienen van deze opdracht volledig op mezelf [...?].

Dan kom ik terug bij de puntenverdeling van de onderdelen. Als mijn eerste ontwerp behoort tot de groep ‘goed tot zeer goed’, ga ik er hypothetisch vanuit dat ik minstens een 6 à 7 op 10 haal hiervoor. Althans, dat is wat ik versta onder ‘goed tot zeer goed’. Als ik dan het lichtobject hierbij tel kom ik op een 6 à 7 op 13 uit. Om uiteindelijk te eindigen met een schamele 8/20, is voor mij hetzelfde als zeggen dat ik het tweede semester niks uitgespookt heb, niks gepresteerd heb, en een rotslechte jury heb voorgelegd. Om dit resultaat te bekomen kon ik evengoed niets gedaan hebben het tweede semester. Althans stond ik op mijn jury klaar met niet 1, maar 2 maquettes, alle gevraagde tekeningen/aanzichten/beelden/... zoals mijn begeleidende docent deze de week daarvoor, nog in hun werkstaat, had goedgekeurd. Dit kan gewoon niet kloppen?!

Daarom wil ik bij deze beroep aantekenen tegen de examenbeslissing. Ik ga alles behalve akkoord met dit resultaat, aangezien ik weet dat ik hard heb gewerkt, en steeds de feedback van docenten heb gevolgd, en de opmerkingen heb aangepast.

Daarbij komt ook nog dat er vaak zeer laattijdig gecommuniceerd werd. Bijvoorbeeld om 9u ‘s morgens, bedoeld voor 9u15 diezelfde ochtend. Hierdoor heb ik veel moeten schipperen op mijn studentenjob, en dagen moeten afzeggen. Als gevolg hiervan ben ik mijn studentenjob verloren, die ik nodig heb om mijn verblijf te kunnen blijven bekostigen.”

Met een e-mail van 29 juni 2021 wordt verzoekster ervan in kennis gesteld dat haar bezwaar goed is ontvangen en dat de beroepscommissie haar uitnodigt voor een hoorzitting op 5 juli 2021.

Verzoekster antwoordt in een e-mail van 30 juni 2021 dat zij op de hoorzitting aanwezig zal zijn.

Op 1 juli 2021 stelt verzoekster een beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643, Christiaens), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is, omdat het niet is gericht tegen de eindbeslissing, zijnde de beslissing van de interne beroepscommissie.

Deze beslissing is op 7 juli 2021, datum van de neerlegging van de antwoordnota, nog niet aan verzoekster ter kennis gebracht.

Verzoekster legt geen wederantwoordnota neer en spreekt de exceptie niet tegen.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de voormalde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar zij heeft nagelaten de uitspraak ter zake af te wachten. Het beroep dat bij de Raad is ingesteld, is derhalve voorbarig.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

voorzitter van de Raad

Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.792 van 2 augustus 2021 in de zaak 2021/250

In zake: xxx

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de opleiding ‘Bachelor in Intensieve Zorgen en Spoedgevallenverzorging’ van 24 juni 2021 waarbij verzoekster het diploma van bachelor wordt toegekend met als graad van verdienste ‘voldoening’, en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Tomas More Kempen van 2 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw x en mevrouw x, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat Sophie Groetaers die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Intensieve Zorgen en Spoedgevallenzorg’.

Zij behaalt voor alle opleidingsonderdelen een credit, wordt geslaagd verklaard en ontvangt het diploma van de bacheloropleiding, met als graad van verdienste ‘voldoening’.

De proclamatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 1 juli 2021 stelt verzoekster tegen de beslissing van de examencommissie het volgende intern beroep in:

“[...]

GEGRONDHEID

Eerste middel

De procentberekening verloopt op dit moment op een weinig transparante wijze. In het OER staat hier ook verder niets over bepaald, enkel artikel 60, §2 OER spreekt over een ‘gewogen gemiddelde’ maar specificeert verder niet hoe dit verloopt. De enige bepalingen inzake afronding aanwezig in het OER staan opgesomd in artikel 49 OER.

Artikel 49, §1 OER bepaalt een procedure tot het afronden van examenresultaten van 0,5. Ook al is deze procedure voorzien voor examenpunten, lijkt het bijzonder merkwaardig dat deze werkwijze ook niet voor de procentberekening wordt toegepast. Het is immers de enige afrondingsregel die zich in het OER bevindt, waardoor de student er mag van uit gaan dat deze steeds van tel is.

Artikel 63 OER stelt dan weer dat de berekening van het percentage voor de graad van verdienste gebeurt op basis van het geheel van de opleiding. Maar de berekening van het behaald percentage is, zoals hierboven gesteld, uiterst onduidelijk. In artikel 63 OER staat zelfs niets over een gewogen percentage.

In tegenstelling tot bv. KU Leuven, toch een zusterorganisatie van Thomas More hogeschool, maakt KU Leuven wél gewag van duidelijke afrondingsregels wat betreft het eindpercentage in haar OER. Artikel 80, §2 van het OER KU Leuven stelt dat “Voor de afronding van percentages worden de samengevoegde resultaten van de student afgerond naar het onderliggende percentage voor de decimalen 0,1-0,4 en naar boven voor de decimalen 0,5-0,9.”. Deze afrondingsregel is aldus in overeenstemming met de enige afrondingsregel die te vinden is in het OER Thomas More.

De enige afrondingsregel in het OER is terug te vinden in artikel 49, §1 OER: “Voor afrondingen gelden de gewone afrondingsregels voor decimalen (vanaf ,5 wordt afgerond

naar boven).”. Op basis van deze afrondingsregel zou het percentage van het eindtotaal afgerond moeten worden tot 68%.

Het is met de huidige bepalingen voorzien in het OER uiterst onduidelijk hoe de afrondingswijze gebeurt. De afrondingsregels zijn niet op transparante wijze bepaald in het OER, waardoor voor het de student aan het begin van het academiejaar niet duidelijk is hoe afronding zal gebeuren. Niet alleen ontbreekt het aan een afrondingsregel voor het percentage, het begrip ‘gewogen gemiddelde’ blijft vaag en wordt niet verder gespecificeerd.

Op dit huidige moment vindt er dus geen afronding plaats, aangezien mijn resultaat 67,92% bedraagt, wat niet te beargumenteren valt. Daarom vraag ik om mijn gemiddelde af te ronden naar 68% en mij de graad onderscheiding toe te kennen.

Tweede middel

Artikel 63, eerste lid OER spreekt eveneens van afgeronde getallen. [Het] stelt dat de graad onderscheiding behaald wordt vanaf 68% en niet 68,00%. Dit impliceert een afronding.

Op grond van bovenstaande middelen vraag ik u dit verzoekschrift gegrond te verklaren.”

De beroepscommissie van Thomas More Kempen behandelt dit beroep in zitting van 2 juli 2021 en verklaart het ontvankelijk, maar ongegrond:

“[...]

“De student argumenteert dat ze met een score van 67.92% de graad van onderscheiding behaalt en niet op voldoende wijze.

De student argumenteert dat het concept gewogen gemiddelde onvoldoende transparant is.

De interne beroepscommissie stelt vast dat in het onderwijs- en examenreglement van Thomas More het volgende vermeld wordt over de berekening van het percentage:

Art. 60 Waging en percentageberekening

§1. De percentageberekening gebeurt op het geheel van de feitelijk opgenomen studiepunten van de opleiding.

Opleidingsonderdelen die beoordeeld worden volgens het model geslaagd/niet-geslaagd, tellen niet mee in de berekening van het percentage.

§2. Voor het vaststellen van een behaald percentage worden de punten die de student behaalt voor elk opleidingsonderdeel, gewogen volgens het aantal studiepunten dat ermee verbonden is.

De interne beroepscommissie stelt vast dat vermelding wel duidelijk is. De concrete berekening werd ook via het KU Loket gepubliceerd:

Opleidingsonderdeel	Examenperiode	SP	RES/ MAX	RES*SP/ MAX*SP
Z09317 Klinisch onderwijs	2020-21/jun	27	14/20	378/540
Z09338 Bachelorproef	2020-21/jun	6	12/20	72/120
Z09349 Verpleegkundige wetenschappen intensieve zorgen	2020-21/jun	6	11/20	66/120

Z12734 Verpleegkundige wetenschappen spoedgevallenenzorg	2020-21/jun	6	14/20	84/120
Z09323 Kritische zorgen cardiologie	2020-21/jan	5	13/20	65/100
Z09544 Kritische zorgen respirator	2020-21/jan	4	15/20	60/80
Z10202 Verpleegkundige wetenschappen	2020-21/jan	6	15/20	90/120
SOM				815/1200

$$815 / 1200 = 67.92\%$$

De student verwijst naar de afrondingsregels voor opleidingsonderdelen, zoals vermeld in art. 49. van het onderwijs- en examenreglement. De interne beroepscommissie stelt vast dat artikel 49 enkel handelt over opleidingsonderdelen. Voor opleidingsonderdelen is de opleiding decretaal verplicht om een beoordeling uit te spreken in hele cijfers. De interne beroepscommissie wijst er op dat dit voor het diplomapercentage niet het geval is. De afrondingsregel van artikel 49 slaat dus enkel op afrondingen van het cijfer voor opleidingsonderdelen.

De student meent dat er een onduidelijkheid is over de afrondingsregels voor het diplomapercentage. De interne beroepscommissie stelt vast dat er geen afrondingsregel voor het diplomapercentage voorzien is en oordeelt dat er dan ook niet afferond hoeft te worden.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat die door tussenkomst van de tweede bestreden beslissing uit de rechtsorde is verdwenen.

Verzoekster replicaert in haar wederantwoordnota dat haar beroep gericht is tegen de beslissing van de interne beroepscommissie en dat zij de initiële studievoortgangsbeslissing als voorwerp van het beroep heeft vermeld op basis van het voorbeeld van verzoekschrift dat op de website van de Raad kan worden geraadpleegd.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen luidt artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij als volgt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid
- een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie.”

Hieruit blijkt dat de interne beroepscommissie beschikt over volheid van bevoegdheid. Die volheid van bevoegdheid heeft tot gevolg dat de beslissing van het beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Beoordeling van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de formelemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster herneemt de twee middelen die zij in het intern beroep heeft opgeworpen.

Zij stelt dat de beroepscommissie haar beslissing zeer summier motiveert, en dat het loutere feit dat er in het onderwijs- en examenreglement geen afrondingsregels staan vermeld, niet

impliceert dat verwerende partij zo maar een afrondingsregel kan toepassen die haar het beste uitkomt. Waar de beroepscommissie stelt dat de berekeningswijze op het studentenportaal wordt meegedeeld, doet verzoekster gelden dat die berekeningswijze pas na de bekendmaking van de punten, en dus niet op een transparante wijze is meegedeeld.

Verzoekster bekritiseert ook de overweging van de beroepscommissie dat zij niet verplicht is om af te ronden in het percentage en het dus ook niet doet. Volgens verzoekster wordt er echter wél afgerond tot twee cijfers na de komma, zonder dat daarvoor overigens een motivering vorhanden is.

Verwerende partij brengt in haar antwoordnota de overwegingen van de beroepscommissie in herinnering en replieert op verzoeksters betoog:

“Verwerende partij heeft niet zomaar een afrondingsregel toegepast die haar het beste uitkomt. Zoals eerder vermeld, heeft zij net géén afrondingsregels toegepast omdat deze niet zijn voorzien op het niveau van het opleidingspercentage.

Er zijn immers enkel afrondingsregels voorzien op het niveau van de opleidingsonderdelen, overeenkomstig artikel 49 van het Onderwijs- en Examenreglement. Dit artikel is in *casu* aldus niet van toepassing.

De Codex Hoger Onderwijs voorziet evenmin dat er specifieke afrondingsregels nodig zijn op het niveau van het opleidingspercentage.

De zogenaamde gebruikelijke werkwijze om voor een quotering met een geheel getal naar boven af te ronden wanneer het breukdeel 0,5 of meer bedraagt, is geen algemeen rechtsbeginsel en opent aldus geen afdwingbaar recht in hoofde van verzoekster.

In tegendeel is artikel 63 van het Onderwijs- en Examenreglement (stuk 5) zeer duidelijk. Een student haalt een voldoening, als hij minder dan 68% behaalt, en pas een onderscheiding als hij ten minste 68% behaalt.(eigen onderstrepung) Deze regel is duidelijk en de formulering laat geen afrondingsregel toe, die moet toelaten om een cijfer van minder dan 68% toch tot 68% op te trekken.

Verder stelt verzoekster dat de berekeningswijze niet op voorhand zou zijn meegedeeld. Dit is een nieuw middel dat niet als dusdanig werd ingeroepen in de interne beroepsprocedure en dus onontvankelijk is. Het middel wordt uitdrukkelijk betwist. De interne beroepscommissie heeft reeds geoordeeld dat uit artikel 60 van het Onderwijs- en Examenreglement blijkt dat de percentageberekening gebeurt op het geheel van de feitelijk opgenomen studiepunten van de opleiding. De opleidingsonderdelen die beoordeeld worden volgens het model geslaagd/niet geslaagd, tellen niet mee in de berekening van het percentage. Voor het vaststellen van een behaald percentage worden de punten die de student behaalt voor elk opleidingsonderdeel, gewogen volgens het

aantal studiepunten dat ermee verbonden is. (stuk 5) De berekeningswijze is aldus duidelijk en is reeds op voorhand raadpleegbaar.”

In haar wederantwoordnota herhaalt verzoekster dat verwerende partij ten onrechte beweert dat geen afrondingsregels worden toegepast bij de berekening van de graad van verdienste: zij stelt dat haar globale score van 815/1200 niet exact met 67,92% overeenstemt en dat uit niets blijkt waarom wordt afgerond tot twee cijfers na de komma. Verzoekster ziet hierin een schending van het transparantiebeginsel, dat volgens haar een algemeen rechtsbeginsel uitmaakt. Zij bekritiseert ook dat het begrip ‘gewogen gemiddelde’ vaag en ongespecificeerd is.

Daarnaast betwist verzoekster dat zij in de procedure voor de Raad nieuwe middelen opwerpt.

Beoordeling

Verzoekster voert in essentie aan dat de bestreden beslissing “zeer summier” is gemotiveerd.

Die bewering, zelfs indien zij feitelijk juist zou zijn, volstaat niet om een bestuurshandeling wegens een schending van de formelemotiveringsplicht te vernietigen. Een summiere motivering is immers niet per definitie ontoereikend. Het valt aan de verzoekende partij toe om concreet aan te tonen op welke essentiële grieven niet werd geantwoord, of waarom de wél opgegeven motieven niet pertinent zijn. De formelemotiveringsplicht reikt alleszins niet zo ver dat het bestuur ook een verantwoording van zijn motieven moet geven. Het volstaat uit het oogpunt van de formelemotiveringsplicht, dat verzoekster de redenen kan achterhalen die de beroepscommissie tot haar oordeel hebben gebracht opdat zij zich op het vlak van de motieven ertegen kan verweren met de middelen die het recht haar ter beschikking stelt.

De bestreden beslissing motiveert uitdrukkelijk waarom er geen afronding wordt toegepast voor het bepalen van de graad van onderscheiding, en voldoet vanuit dat oogpunt aan de vormplicht van de formelemotiveringsplicht.

Voor zover verzoekster daarnaast aanvoert dat de berekeningswijze niet op transparante wijze vooraf aan de studenten is meegedeeld, wijst de Raad erop dat er geen ‘transparantiebeginsel’ als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur gekend is (zie bv. RvS 10

maart 2021, nr. 250.058, Baeyens; RvS 5 maart 2021, nr. 249.983, vzw De Alternatieve Brugse Radio-omroep; RvS 3 december 2020, nr. 249.113, cv TVV Digitaal; RvS 3 december 2020, nr. 249.112, bv On Tower Netherlands 6).

Omtrent de vraag of de beroepscommissie op goede gronden het intern beroep heeft verworpen, overweegt de Raad dat de wijze van berekening van de punten wordt bepaald door de verwerende partij. *In casu* schrijft artikel 49, §1 van het onderwijs- en examenreglement met betrekking tot de ‘beoordeling van opleidingsonderdelen’ het volgende voor:

“§1. Voor elk opleidingsonderdeel wordt op de beraadslaging slechts één examencijfer voorgelegd. Een examen wordt

- ofwel op twintig punten beoordeeld. Het eindcijfer voor een opleidingsonderdeel wordt uitsluitend in gehele getallen uitgedrukt. Voor afrondingen gelden de gewone afrondingsregels voor decimalen (vanaf ,5 wordt afgerond naar boven).
- ofwel beoordeeld onder de vorm van een geslaagd/niet-geslaagd beslissing. Een beoordeling onder de vorm van niet-geslaagd wordt gelijkgesteld met een niet-tolereerbare onvoldoende (zie Art. 68).”

Verzoekster voert niet aan dat dit voorschrift, wat de examencijfers betreft, niet of onjuist zou zijn toegepast.

Samen met verwerende partij moet worden vastgesteld dat artikel 49 van het onderwijs- en examenreglement enkel ziet op de totstandkoming van de examencijfers, en niet van toepassing is op de berekening van de graad van verdienste.

Wat dit laatste betreft, stelt artikel 50, laatste lid van het onderwijs- en examenreglement:

“De examencommissie legt na elke examenperiode de examencijfers en de maatregelen van studievoortgang vast en bepaalt of een student geslaagd is voor een opleiding en met welke graad van verdienste.”

Artikel 63 van het hetzelfde reglement leert dan weer:

“Criteria voor het behalen van een graad van verdienste

Aan een student die het diploma behaalt, wordt de volgende graad van verdienste toegekend:

- voldoening, als hij minder dan 68% behaalt;
- onderscheiding, als hij ten minste 68% behaalt;
- grote onderscheiding, als hij ten minste 77% behaalt;

- grootste onderscheiding, als hij ten minste 85% behaalt;
- grootste onderscheiding en de gelukwensen van de examencommissie, als hij ten minste 90% behaalt.

De berekening van het percentage gebeurt op basis van het geheel van de opleiding. De examencommissie kan beslissen een graad van verdienste toch toe te kennen aan een student die niet voldoet aan de criteria.

[...]"

Uit deze bepaling volgt niet dat het percentage dat op grond van de behaalde examencijfers en het gewicht in studiepunten wordt berekend, op zijn beurt eveneens aan enige afrondingsregel wordt onderworpen.

Verzoekster betwist niet op overtuigende wijze dat haar gemiddelde voor de opleiding cijfermatig correct is bepaald op 67,92%.

Dat verwerende partij voor het bepalen van de graad van verdienste wél een afronding zou toepassen, met name tot twee cijfers na de komma, is een middel dat verzoekster in het intern beroep niet heeft opgeworpen (wat zij nochtans had kunnen doen, aangezien zij alsdan beschikte over haar examencijfers én over het relatieve gewicht van elk opleidingsonderdeel op basis van de daaraan verbonden studiepunten).

Hoe dan ook heeft verzoekster bij deze grief geen belang, aangezien zij niet aantoon op grond van welke andere afrondingsregel zij tot een jaargemiddelde van meer dan 67,99% - en dus een ‘onderscheiding’ – zou kunnen komen.

Verzoeksters stelling dat haar resultaat niet precies 67,92% is, moge strikt wiskundig gezien dan juist zijn, de kritiek mist niettemin elke ernst. Het quotiënt van 815 en 12 is immer een oneindige reeks na de komma (67,916666666666...); het is de Raad niet duidelijk, en verzoekster verduidelijkt niet, hoe zij een dergelijk cijfer zonder afronding op haar resultatenblad weergegeven had willen zien.

De examencommissie, en na haar de beroepscommissie, heeft de graad van verdienste van verzoekster in toepassing van het voormelde artikel 63 terecht bepaald op ‘voldoening’. Anders dan verzoekster het ziet, heeft de beroepscommissie niet een of andere afrondingsregel toegepast die haar “best uitkomt”; de beroepscommissie heeft, bij gebreke aan enige rechtsgrond ter zake, terecht géén afronding toegepast.

Het enige middel kan niet worden aangenomen.

VI. Anonymisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.793 van 2 augustus 2021 in de zaak 2021/253

In zake: Sonay SAHIN
woonplaats kiezend te 1800 Vilvoorde
Spiegelstraat 40

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de quatering van 5/20 voor het examen ‘Binnenscheepvaart’, en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Tomas More Mechelen-Antwerpen van 5 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota en een toelichtende nota neergelegd, verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement – Logistiek Management’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Binnenvaart’. Het examen voor dat opleidingsonderdeel vindt plaats op 17 juni 2021. Verzoekster behaalt een examencijfer van 5/20.

De proclaimatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster het volgende intern beroep in:

“Ik ben Sonay Sahin tweedejaarsstudent Logistiek management Campus Mechelen De Vest. Hierbij stuur ik u een mail in verband met mijn examen van ‘[Binnenvaart] YB0971’. Normaal gezien moest ik mijn examen van binnenvaart afleggen op 9 juni om 9u40. Maar helaas kon ik wegens ziekte mijn examen van binnenvaart op die dag niet afleggen. Voor de aanvang van mijn examen had ik onmiddellijk een mail gestuurd naar mijn docent, [F.H.] en alsook naar de ombudsdienst om te verwittigen en heb ik ook mijn doktersattest op tijd bezorgd. Ik heb dan onmiddellijk een antwoord gekregen van de ombudsdienst, maar van mijn docent kreeg ik pas een antwoord op 14 juni om 8u24 via mail met een andere tijdstip/dag voor een online inhaalmoment. Achteraf had ik hiervoor ook een bevestigingsmail gestuurd.

Bij het begin van mijn (online) mondeling examen ging alles vlot, ik had alles gedaan wat er gevraagd werd. Mijn bureau werd gefilmd en ook mijn examenkaart werd getoond. Vervolgens verschenen mijn examenvragen onmiddellijk op mijn scherm, wat ik niet zo eerlijk vond. Ik vond dit niet eerlijk, want de andere medestudenten moesten een bundel uitkiezen. Ik voel mij hierdoor dus zeker en vast benadeeld. Tijdens de coronaperiode hadden we eerder bij de andere vakken ook gezien dat bij online mondelinge examens de studenten toch hun examenvragen/bundel zelf konden uittrekken. Ik heb mij erover gezet en begon te antwoorden op de gestelde vragen. Echter wanneer ik aan het woord kwam om te antwoorden op de vragen, begon hij heel gemeen en onbeschoft te praten tegen mij. [Ook al] was ik ervan overtuigd dat ik bij sommige vragen zeker de juiste antwoorden gaf, toch vond hij dit niet voldoende. Vervolgens probeerde ik met andere voorbeelden mijn antwoord te staven, maar hij bleef dit onvoldoende te vinden en bleef hij maar dezelfde vraag meerdere keren achter elkaar herhalen. Hoe hij zich gedroeg tijdens mijn examen, vond ik echt onaanvaardbaar.

Wanneer ik naar zijn feedback vroeg op het einde van mijn examen, antwoordde hij daarop dat ik die vraag aan mezelf moest stellen. Hij zei: “Wat denk jij over jezelf?” Ik antwoordde als volgt: “Ik denk dat ik wel mijn best heb gedaan,...” maar helaas liet hij mij zelfs niet uitspreken en zei hij opeens: “ja, van mij heb jij niet je best gedaan, en ben je er niet oké? Bye bye.” En probeerde hij zo snel mogelijk het gesprek te beëindigen. Hij was blijkbaar heel gehaast voor één of andere reden. Terwijl mijn andere medestudenten

meerdere bijvragen hadden gekregen, kreeg ik maar 1 kleine bijvraag over iets dat we amper duidelijk in de lessen hadden gezien.

Hij vroeg, hoeveel schepen er zijn in EU? Ik wilde hem uitleg geven over al die soorten schepen dat we in de lessen hadden gezien, maar hij wilde gewoon een (cijfer) horen niet meer en niet minder. Tijdens zijn lessen hebben we hier amper bij stilgestaan over het aantal schepen in de EU, wel de soorten schepen.

Beknopt wil ik ook mededelen dat ik persoonlijk zijn lessen niet duidelijk vond. Ik was elke les aanwezig en nam ook notities. Ik vind dit dus echt niet eerlijk. Hij stelde mij een vraag over gasolieberekeni[n]g, terwijl we dit amper duidelijk in de lessen hadden gezien/behandeld. Hij kon dit zelf niet duidelijk uitleggen en berekenen en toch verwacht hij dat we binnen enkele minuten dit oplossen en vertellen.

Ik vond persoonlijk dat zijn lessen heel onduidelijk waren en alsook de te kennen leerstof. Tijdens de lessen was de docent heel vaak met zijn GSM bezig en wanneer we hem een vraag stelden, hoorde hij ons niet zo goed.

Tevens zijn er ook heel wat (taal)fouten in zijn zelfgeschreven cursus te vinden die we moesten aankopen, waardoor de lesinhoud nog moeilijker werd om alles te kunnen begrijpen.

Om het kort te houden vind ik dit niet aanvaardbaar. Na het afleggen van mijn examen, was ik urenlang aan het huilen, gewoon omdat hij zo gemeen was tegen mij. Ik wil ook eerlijk en gelijk behandeld worden, zoals al mijn andere medestudenten. Ik ben er echt niet goed van en wil dat dit nagekeken wordt.

Zie mijn examenresultaten van juni 2021 in bijlage.”

De beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen behandelt dit beroep in zitting van 5 juli 2021 en verklaart het ontvankelijk en gegrond:

“[...]

Op basis van de overhandigde documenten, uw verklaringen en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk en gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

De student argumenteert dat [zij] zelf geen examenvragen mocht trekken terwijl de andere studenten dit wel mochten. De student is van mening dat [zij] bij sommige vragen het juiste antwoord gaf, maar dat de docent dit toch als onvoldoende beschouwde. De student argumenteert dat de docent onvoldoende tijd nam, dat de docent afgeleid was door het feit dat de gsm van de docent afging.

De interne beroepscommissie gaat uit van de objectiviteit en deskundigheid van de docent. De student suggereert dat de docent onvoldoende naar haar antwoorden heeft geluisterd. Daarom vroeg de interne beroepscommissie de notities van de docent op.

Uit deze notities blijkt dat de docent de antwoorden van de student onvoldoende heeft genoteerd. Daardoor kan de interne beroepscommissie [oordelen] dat de beoordeling van de docent [] onvoldoende gemotiveerd werd.

De interne beroepscommissie [beslist] dat de beoordeling van het examen Binnenscheepvaart wordt geannuleerd. De student heeft de kans om het examen opnieuw af te leggen. Dit nieuwe examen geldt als eerste examenkans.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat die door tussenkomst van de tweede bestreden beslissing uit de rechtsorde is verdwenen.

Verzoekster weerlegt de exceptie niet.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen luidt artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij als volgt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid
- een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie.”

Hieruit blijkt dat de interne beroepscommissie beschikt over volheid van bevoegdheid. Die volheid van bevoegdheid heeft tot gevolg dat de beslissing van het beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en – voorlopig – enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

B. Bevoegdheid – ambtshalve exceptie

De Raad beschikt over een toegewezen bevoegdheid. Wat de studievoortgangsbeslissingen betreft, is die bevoegdheid limitatief geregeld in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs.

Een ‘examenbeslissing’ wordt in artikel I.3, 69°, a) omschreven als:

“a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;”

De bestreden beslissing verklaart het intern beroep van verzoekster gegrond, ‘annuleert’ het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart’ en legt aan de opleiding op om voor verzoekster een nieuwe eerste examenkans te organiseren.

Er lijkt op dit ogenblik derhalve geen examencijfer, noch een ander ‘eindoordeel’ voor het betrokken opleidingsonderdeel voor te liggen, zodat de vraag rijst of er een ‘examenbeslissing’ vorhanden waarover de Raad vermag uitspraak te doen.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen, is aan partijen gevraagd om daarover standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster heeft geen schriftelijk standpunt ingenomen, en verschijnt niet ter zitting.

Verwerende partij heeft op 29 juli 2021 een toelichtende nota neergelegd. Daarin stelt zij dat de beslissing van de interne beroepscommissie geen ‘examenbeslissing’, noch een andere in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde studievoortgangsbeslissing is. Verwerende partij besluit dat de Raad niet bevoegd is.

Beoordeling

Uit de bestreden beslissing blijkt uitdrukkelijk dat het examencijfer dat initieel aan verzoekster was toegekend, door de beroepscommissie is ‘geannuleerd’; aan verzoekster wordt een nieuwe (eerste) examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart toegekend.

De Raad beschikt slechts over een toegewezen bevoegdheid.

De procedures die strekken tot de teruggave van leerkrediet ten gevolge van overmacht daargelaten, is de Raad enkel bevoegd voor ‘studievoortgangsbeslissingen’, zoals zij zijn omschreven in artikel I.3, 69°, littera *a*) tot en met *j*) van de Codex Hoger Onderwijs.

De bestreden beslissing stemt naar oordeel van de Raad niet met één van deze types van studievoortgangsbeslissing overeen. Het betreft ook geen examenbeslissing, zoals bedoeld in artikel I.3,69°, littera *a*), aangezien daarvoor is vereist dat een eindoordeel wordt uitgesproken over een opleidingsonderdeel, verschillende opleidingsonderdelen of een opleiding als geheel. De bestreden beslissing strekt er integendeel toe dat de door verzoekster aangevochten examenbeslissing wordt vernietigd en een nieuwe examenkans wordt toegezegd.

Het feit dat de datum van de nieuwe examenkans voor verzoekster niet haalbaar is omdat zij dan in het buitenland verblijft, doet aan die vaststelling geen afbreuk. Het bepalen van een datum voor een examen is immers, in het licht van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, evenmin als een studievoortgangsbeslissing te kwalificeren.

De ambtshalve exceptie is gegronde.

De Raad is niet bevoegd.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.794 van 2 augustus 2021 in de zaak 2021/255

In zake: Tarik EL MAHAOUI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Donné
kantoor houdend te 3850 Wijer
Grotestraat 291

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de quotering van 4/20 voor het examen ‘Binnenscheepvaart’, en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Tomas More Kempen van 1 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota en een toelichtende nota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Donné, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement – Logistiek Management’.

Tot het curriculum van verzoeker behoort het opleidingsonderdeel ‘Binnenvaart’. Het examen voor dat opleidingsonderdeel vindt plaats op 7 juni 2021. Verzoeker behaalt een examencijfer van 4/20.

De proclaimatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 29 juni 2021 stelt verzoeker tegen de beslissing van de examencommissie het volgende intern beroep in:

“[...]

Op de dag van het examen op de campus (maandag 7 juni) mochten de andere studenten een bundel met vragen kiezen, ik echter niet. Ik kreeg één toegewezen. Ik vond dit vreemd, maar nam het toch aan en begon eraan. De docent zei dat ik een rekenmachine mocht gebruiken. Ik stelde vast dat de vragen enkel over het laatste hoofdstuk gingen.

Tijdens de voorbereidingstijd was ik heel erg geconcentreerd op mijn berekening. Echter de docent onderbrak mijn concentratie 2 maal tijdens mijn berekening. Hij vroeg telkens: “Mag ik vragen wat je aan het doen bent?” De eerste keer dacht ik dat hij tegen de andere student bezig was. Hij herhaalde kort daarna terug dezelfde vraag. Ik keek en zag dat hij het blijkbaar tegen mij had. Ik heb hem geantwoord dat ik bezig ben met de berekening van de oefening, waarop hij zei: “ah dat is een rekenmachine dat je vast hebt, ik dacht een gsm.” Trouwens over de oefening wens ik nog het volgende te zeggen:

- Ik kreeg een oefening over het laatste hoofdstuk, meer bepaald over de gasolieberekening.
- Deze heeft hij tijdens de les, zelf eerst meermaals verkeerd uitgelegd omdat hij er zelf niet aan uit kon. Hij bracht mij in de war en hoogstwaarschijnlijk ook de meeste studenten.

Tijdens het mondelinge examen brak hij mij volledig af. Hij zei dat ik er helemaal niets van ken, terwijl ik dit echt wel heel goed gestudeerd had. Ik heb hier evenveel moeite voor gedaan als de andere examens, ik verwijst hiervoor naar mijn examenresultaten die ik nog niet ken, maar waar ik toch een goed gevoel bij heb.

Ik vond bovendien zijn vragen onduidelijk en te vaag. Op een bepaald moment tijdens het examen zei hij: “Als 2 dokwerkers niet met elkaar communiceren dan zijn ze dood.”

En herhaalde hij dit meerdere keren in plaats van de examenvragen duidelijker te stellen. Hij zou deze stelling beter toepassen op hem tijdens zijn lessen.

Ik vond dit echt niet eerlijk (mijn bundel niet zelf mogen kiezen, terwijl de rest dat wel mocht doen en enkel vragen over het laatste hoofdstuk) en daarbij ook zijn heel onbeschoft en arrogant gedrag t.o.v. mij. Ik voelde mij echt gediscrimineerd.

Ik heb er een super slecht gevoel bij gehad. Hij heeft mijn zelfvertrouwen volledig de grond ingeboord met zijn opmerkingen en zijn gedrag. Ik was altijd aanwezig tijdens de lessen. De docent zou juist de studenten moeten begrijpen en motiveren en objectief beoordelen en zeker niet afbreken tijdens de stressende examenperiode. Hij had geen enkele reden om mij zo te behandelen. De dag nadien had ik examen Maritieme Supply Chain, waar ik ook mijn beklag had gedaan bij [K.J.]. Hij was ook in [shock] van wat er gebeurd was, troostte mij en gaf mij mijn zelfvertrouwen terug.

Wat betreft de leerstof/lessen: er zijn fouten in zijn boek en ook op zijn slides. Wij moesten de verschillende soorten binnenschepen kennen, wat ik begrijp en volledig terecht vind. Echter wat ik niet begrijp, is dat wij ook de verschillende afmetingen van deze schepen (lengte, breedte, laadvermogen) van buiten moeten kennen. Ik kon deze wel allemaal van buiten, maar ik vond deze info irrelevant. Trouwen[s] zijn uitleg tijdens de lessen was zeer eentonig en ook werd hij meermaals onderbroken door zijn gsmoproepen.

Dit is echter het enige examen waarbij ik nog steeds slechte gevoelens bij heb vanwege mijn ervaring met de docent tijdens mijn examen en het heeft me heel veel tijd gekost om dit te verwerken en heb er ook heel hard over nagedacht of ik dit wel zou melden of niet. Uiteindelijk denk ik dat het beter is om dit te doen, want ik blijf maar zitten met dat discriminerend gevoel.”

De beroepscommissie van Thomas More Kempen behandelt dit beroep in zitting van 1 juli 2021 en verklaart het ontvankelijk en gegrond:

“[...]

Op basis van de overhandigde documenten, uw verklaringen en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk en gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen: De student argumenteert dat hij een vragenbundel kreeg toegewezen, terwijl de andere studenten zelf een vragenbundel mochten kiezen. Hij meent dat hij hierdoor anders werd behandeld dan zijn medestudenten en vraagt zich daarom af of hij wel correct werd beoordeeld.

Omwille van de beweringen van de student vroeg de interne beroepscommissie de notities van de docent op.

Uit deze notities blijkt dat de docent de antwoorden van de student onvoldoende heeft genoteerd. Daardoor kan de interne beroepscommissie [oordelen] dat de beoordeling van de docent [] onvoldoende gemotiveerd werd.

De interne beroepscommissie [beslist] dat de beoordeling van het examen Binnenvaart wordt geannuleerd. De student heeft de kans om het examen opnieuw af te leggen. Dit nieuwe examen geldt als eerste examenkans.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

C. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat die door tussenkomst van de tweede bestreden beslissing uit de rechtsorde is verdwenen.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in en weerlegt de exceptie niet.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen luidt artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij als volgt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid
- een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie.”

Hieruit blijkt dat de interne beroepscommissie beschikt over volheid van bevoegdheid. Die volheid van bevoegdheid heeft tot gevolg dat de beslissing van het beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en – voorlopig – enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

D. Bevoegdheid – ambtshalve exceptie

De Raad beschikt over een toegewezen bevoegdheid. Wat de studievoortgangsbeslissingen betreft, is die bevoegdheid limitatief geregeld in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs.

Een ‘examenbeslissing’ wordt in artikel I.3, 69°, a) omschreven als:

“a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;”

De bestreden beslissing verklaart het intern beroep van verzoeker gegrond, ‘annuleert’ het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart’ en legt aan de opleiding op om voor verzoeker een nieuwe eerste examenkans te organiseren.

Er lijkt op dit ogenblik derhalve geen examencijfer, noch een ander ‘eindoordeel’ voor het betrokken opleidingsonderdeel voor te liggen, zodat de vraag rijst of er een ‘examenbeslissing’ vorhanden waarover de Raad vermag uitspraak te doen.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen, is aan partijen gevraagd om daarover standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft geen schriftelijk standpunt ingenomen. Ter zitting gedraagt verzoeker zich naar de wijsheid van de Raad wat de ontvankelijkheid betreft.

Verwerende partij heeft op 29 juli 2021 een toelichtende nota neergelegd. Daarin stelt zij dat de beslissing van de interne beroepscommissie geen ‘examenbeslissing’, noch een andere

in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde studievoortgangsbeslissing is. Verwerende partij besluit dat de Raad niet bevoegd is

Beoordeling

Uit de bestreden beslissing blijkt uitdrukkelijk dat het examencijfer dat initieel aan verzoeker was toegekend, door de beroepscommissie is ‘geannuleerd’; aan verzoeker wordt een nieuwe (eerste) examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart toegekend.

De Raad beschikt slechts over een toegewezen bevoegdheid.

De procedures die strekken tot de teruggave van leerkrediet ten gevolge van overmacht daargelaten, is de Raad enkel bevoegd voor ‘studievoortgangsbeslissingen’, zoals zij zijn omschreven in artikel I.3, 69°, littera *a*) tot en met *j*) van de Codex Hoger Onderwijs.

De bestreden beslissing stemt naar oordeel van de Raad niet met één van deze types van studievoortgangsbeslissing overeen. Het betreft ook geen examenbeslissing, zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, littera *a*), aangezien daarvoor is vereist dat een eindoordeel wordt uitgesproken over een opleidingsonderdeel, verschillende opleidingsonderdelen of een opleiding als geheel. De bestreden beslissing strekt er integendeel toe dat de door verzoeker aangevochten examenbeslissing wordt vernietigd en een nieuwe examenkans wordt toegezegd.

De ambtshalve exceptie is gegrond.

De Raad is niet bevoegd.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris
---------------	-------------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.795 van 2 augustus 2021 in de zaak 2021/256

In zake: Linda TOVDARKHANOVA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Donné
kantoor houdend te 3850 Wijer
Grotestraat 291

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de quotering van 1/20 voor het examen ‘Binnenscheepvaart’, en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Tomas More Kempen van 5 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota en een toelichtende nota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Donné, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement – Logistiek Management’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Binnenvaart’. Het examen voor dat opleidingsonderdeel vindt plaats op 17 juni 2021. Verzoekster behaalt een examencijfer van 1/20.

De proclaimatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster het volgende intern beroep in:

“Op woensdag 9 juni had ik examen Binnenvaart. Echter omdat ik niet goed voelde die dag, heb ik de ombudsdienst en mijn docent, [F.H.], verwittigd dat ik helaas wegens ziekte niet aanwezig kon zijn op mijn examen. De mail werd om 7u13 verstuurd, zie bijlage.

Van de ombudsdienst kreeg ik nadien een mail dat ze het bericht goed heeft ontvangen en dat ik een medisch attest nog moest bezorgen, wat ik zeker ook ging doen na mijn afspraak bij de dokter diezelfde dag.

Van mijn docent echter, kreeg ik om 8u11 een mail, die ik persoonlijk heel ongepast en onprofessioneel vond. Deze kan u ook terugvinden in de bijlage. Hij schreef dat ik diezelfde dag nog mijn examen kon doen en als het voor mij diezelfde dag niet lukte dat ik dan maar terug moest komen in augustus voor een herexamen. Hij had geen tijd voor een inhaalexamen.

Elke school en ook onze school heeft een inhaalmoment voor examens die men mist omwille van geldige redenen. Ik vond zijn reactie dus niet gepast en heb hem hierover terug een mail gestuurd. Ik heb gemeld dat ik wel degelijk, zoals alle andere studenten, recht heb op een inhaalexamen, waarvoor we trouwens ook betalen en dat het niet mijn schuld is dat hij zijn andere job en zijn job als docent niet kan combineren.

Uiteindelijk heb ik na 5 dagen, op maandag 14/6 toch nog een mail ontvangen van de docent dat ik het examen toch nog mocht inhalen op donderdag 17/6 om 8u (wat ook anders is dan normale schooluren) online i.p.v. fysiek aanwezig (zoals de andere studenten).

Ik wou deelnemen aan het examen en alles was normaal tot ik mijn examen begon af te leggen en ik amper tijd kreeg om mijn antwoorden te geven. Het was zeer duidelijk te merken dat hij mijn examen met tegenzin kwam afnemen en dat hij er gewoon snel vanaf wou geraken.

Op het einde van mijn examen vroeg hij of ik nog iets te zeggen had. Ik heb dan eerlijk feedback gegeven over zijn lessen en hem gemeld dat ik zijn lessen onduidelijk vond. Dit was duidelijk in het verkeerde keelgat geschoten en hij begon heel luid te praten en verhief zijn stem tegenover mij.

Het gesprek ging als volgt:

Docent: "Hoe kan het zijn dat jij het onduidelijk vond terwijl het voor de rest allemaal duidelijk was?"

Ik: "Ik ben niet de enige die het onduidelijk vond, er waren ook nog andere studenten die hetzelfde zeiden."

Docent: "Hoe durf jij voor de rest te spreken? Ik zou dat nooit durven. De meesten zijn geslaagd hierop."

Ik: "Ik spreek niet voor iedereen. Ik ben blij voor diegenen die geslaagd zijn, maar dit is wat ik en nog andere studenten ervan vonden."

Ik vond zijn gedrag toen niet acceptabel en heb hem gemeld dat hij onrespectvol/onbeschoft aan het spreken was. Het was echter niet meer aan te horen en heb gewoon 'daag' gezegd en ben uit de live gegaan.

Ik vind niet dat je als docent recht hebt om zo onbeleefd en grof te zijn tegenover uw studenten. Ik heb gewoon op een beleefde manier mijn mening gegeven over zijn lessen in de hoop dat hij er lessen vanuit zal trekken en het de volgende keer beter zou aanpakken en wat meer tijd zal steken in zijn lesvoorbereidingen. Zijn lessen waren heel onduidelijk, zijn boek is ook onduidelijk en er staan redelijk veel fouten in. Dit is mijn mening erover en dit zijn feiten. Ik was op elke les aanwezig en iedereen kan dit beamen. Hij kon zijn oefeningen niet goed uitleggen en kon er soms zelf niet aan uit, maar hij verwacht wel dat wij dit doen op het examen! Als de docent zelf het niet kan oplossen/uitleggen, hoe verwacht hij dat wij dat gaan kunnen? Zijn lessen werden ook heel vaak onderbroken doordat hij van zijn privéwerk gebeld werd. Hij werd vaak opgebeld voor zijn andere job en dit zelfs tijdens de lessen. De docent nam redelijk vaak de telefoon op en beantwoordde deze gesprekken tijdens onze lessen, wat na een tijdsje erg irritant werd voor ons. Wij als studenten moeten onze gsm's uitzetten zodat we meer gefocust zijn op de lessen, en de docent zou in principe hetzelfde moeten doen! Telefoneren en lesgeven is erg storend en je bent dan snel afgeleid en weet niet meer tot waar je geraakt bent. Dit gebeurde trouwens zelfs gisteren, tijdens mijn online examen!

Ik ben er echt niet goed van en wil graag dat dit rechtgezet wordt, niet enkel voor mijzelf maar ook voor de studenten na mij."

De beroepscommissie van Thomas More Kempen behandelt dit beroep in zitting van 5 juli 2021 en verklaart het ontvankelijk en gegrond:

"[...]

Op basis van de overhandigde documenten, uw verklaringen en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk en gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

De student argumenteert dat ze zelf geen examenvragen mocht trekken, terwijl de andere studenten dat wel mochten. Ze meent dat de docent onvoldoende tijd nam, haar niet liet uitpraten en niet geïnteresseerd was door het feit dat de gsm van de docent afging en deze de telefoon beantwoordde.

De interne beroepscommissie gaat uit van de objectiviteit en deskundigheid van de docent. De student suggereert dat de docent onvoldoende naar haar antwoorden heeft geluisterd. Daarom vroeg de interne beroepscommissie de notities van de docent op.

Uit deze notities blijkt dat de docent de antwoorden van de student onvoldoende heeft genoteerd. Daardoor kan de interne beroepscommissie [oordelen] dat de beoordeling van de docent [] onvoldoende gemotiveerd werd.

De interne beroepscommissie [beslist] dat de beoordeling van het examen Binnenscheepvaart wordt geannuleerd. De student heeft de kans om het examen opnieuw af te leggen. Dit nieuwe examen geldt als eerste examenkans.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

E. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat die door tussenkomst van de tweede bestreden beslissing uit de rechtsorde is verdwenen.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en weerlegt de exceptie niet.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen luidt artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij als volgt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid
- een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie.”

Hieruit blijkt dat de interne beroepscommissie beschikt over volheid van bevoegdheid. Die volheid van bevoegdheid heeft tot gevolg dat de beslissing van het beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en – voorlopig – enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

F. Bevoegdheid – ambtshalve exceptie

De Raad beschikt over een toegewezen bevoegdheid. Wat de studievoortgangsbeslissingen betreft, is die bevoegdheid limitatief geregeld in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs.

Een ‘examenbeslissing’ wordt in artikel I.3, 69°, a) omschreven als:

“a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;”

De bestreden beslissing verklaart het intern beroep van verzoekster gegrond, ‘annuleert’ het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart’ en legt aan de opleiding op om voor verzoekster een nieuwe eerste examenkans te organiseren.

Er lijkt op dit ogenblik derhalve geen examencijfer, noch een ander ‘eindoordeel’ voor het betrokken opleidingsonderdeel voor te liggen, zodat de vraag rijst of er een ‘examenbeslissing’ vorhanden waarover de Raad vermag uitspraak te doen.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen, is aan partijen gevraagd om daarover standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster heeft geen schriftelijk standpunt ingenomen. Ter zitting gedraagt verzoekster zich naar de wijsheid van de Raad wat de ontvankelijkheid betreft.

Verwerende partij heeft op 29 juli 2021 een toelichtende nota neergelegd. Daarin stelt zij dat de beslissing van de interne beroepscommissie geen ‘examenbeslissing’, noch een andere in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde studievoortgangsbeslissing is. Verwerende partij besluit dat de Raad niet bevoegd is

Beoordeling

Uit de bestreden beslissing blijkt uitdrukkelijk dat het examencijfer dat initieel aan verzoekster was toegekend, door de beroepscommissie is ‘geannuleerd’; aan verzoekster wordt een nieuwe (eerste) examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Binnenscheepvaart toegekend.

De Raad beschikt slechts over een toegewezen bevoegdheid.

De procedures die strekken tot de teruggave van leerkrediet ten gevolge van overmacht daargelaten, is de Raad enkel bevoegd voor ‘studievoortgangsbeslissingen’, zoals zij zijn omschreven in artikel I.3, 69°, littera *a*) tot en met *j*) van de Codex Hoger Onderwijs.

De bestreden beslissing stemt naar oordeel van de Raad niet met één van deze types van studievoortgangsbeslissing overeen. Het betreft ook geen examenbeslissing, zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, littera *a*), aangezien daarvoor is vereist dat een eindoordeel wordt uitgesproken over een opleidingsonderdeel, verschillende opleidingsonderdelen of een opleiding als geheel. De bestreden beslissing strekt er integendeel toe dat de door verzoekster aangevochten examenbeslissing wordt vernietigd en een nieuwe examenkans wordt toegezegd.

De ambtshalve exceptie is gegrond.

De Raad is niet bevoegd.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris
---------------	-------------------

De secretaris	De voorzitter
----------------------	----------------------

Melissa Thijs	Jim Deridder
----------------------	---------------------

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 4 augustus 2021

Arrest nr. 6.809 van 11 augustus 2021 in de zaak 2021/238

In zake: Sam CANTAERT
 Woonplaats kiezend te 2220 Heist-op-den-Berg
 Liersesteenweg 217

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
 kantoor houdend te 2600 Berchem
 Borsbeeksebrug 36
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 23 juni 2021 waarbij aan verzoeker een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 juli 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Op de hoorzitting bleek dat verwerende partij bijkomende stukken wenste aan te leveren. Het dossier werd hierop uitgesteld. Partijen hebben een toelichtende nota ingediend en werden opnieuw opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatief graduaat in het secundair onderwijs – Deeltijds Avond’.

Tot zijn curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. In het kader van dat opleidingsonderdeel loopt verzoeker stage in het secundair onderwijs voor de vakken waarvoor hij de vereiste diplomabevoegdheid heeft. Dit omvat een stage van 8 uur observatie en 25 uur actieve stage en wordt geëvalueerd aan de hand van een permanente stage zonder examen tijdens de examenperiode. Verzoeker heeft de 25 uur actieve stage in de periode van 18 januari 2021 tot en met 12 maart 2021 afgelegd in een secundaire school te Aarschot onder de begeleiding van stagebegeleiders van verwerende partij, mevrouw [J.G.], en mevrouw [I.C.], en een stagementor van de secundaire school, de heer [T.S.].

Voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoeker stelde op datum van 23 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 juni 2021 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De student argumenteert voor de interne beroepsinstantie dat zijn geringe groei als leerkracht te wijten was aan de te beperkte fysieke lessen alsook dat een evaluatie met domeinspecifieke leerresultaten (DLR’S) ongeschikt was nu dit zijn eerste stage is: hij is van mening dat deze geëvalueerd zou moeten worden als ‘Groeistage 1’. De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat tijdens dit academiejaar stagelessen fysiek in de klas zijn doorgegaan. De beperkte fysieke stagelessen hebben betrekking op een opleidingsonderdeel van het voorgaande academiejaar. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat een gebrek aan groei tijdens een vorig academiejaar geen reden is om de beoordelingscriteria voor een opleidingsonderdeel in

vraag te stellen. Zelfs niet indien in het vorige academiejaar het leerproces belemmerd werd door de corona-epidemie. Volgens de interne beroepsinstantie is het dan ook terecht dat de student beoordeeld werd aan de hand van de doelstellingen en criteria van ‘Groeistage 2’.

Over het argument van de student dat de evaluatie van een stage: groeistage 2, gebaseerd is op één theoretische les, die volgens de student “minder vloeiend” verliep, stelt de interne beroepsinstantie dat de eindbeoordeling van ‘Groeistage 2’ gemaakt is op basis van de volledige stage en het stagedossier: lesvoorbereidingen, lesobservaties, zelfevaluatie en input van de mentor. De interne beroepsinstantie geeft verder aan dat naast een theorieles ook een praktijkles werd bijgewoond alwaar ook werkpunten vastgesteld werden die leidden tot het onvoldoende. De interne beroepsinstantie citeert hiervoor enkele passages uit de eindbeoordeling die verwijzen naar praktijklessen. De beroepsinstantie besluit dat de beoordeling niet enkel gebaseerd is op de observaties tijdens een theorieles.

De interne beroepsinstantie merkt met betrekking tot het standpunt van de student dat hij het oneens is met de beoordeling “qua evaluatie en planning” nu hij niet op de hoogte was van de planning en inlevertermijnen van de documenten, op dat de student tijdens de zitting erkent dat hij enkel bij de start de elektronische leeromgeving heeft geraadpleegd en dat hij op basis daarvan zijn planning heeft gemaakt. De student erkent ook dat een docent hem erop gewezen heeft dat hij een fout verslag had ingediend en dat een deadline naderde. De interne beroepscommissie stelt vast dat op ‘Canvas’ een duidelijke checklist staat van wat er in de stagemap moet zitten en wat de deadlines zijn. Volgens de interne beroepsinstantie zien studenten duidelijk wat ze vóór, tijdens en na de stage in orde moeten brengen: de studenten vinden er telkens de nodige documenten op de juiste plaats terug. De interne beroepsinstantie besluit dat de student voldoende werd geïnformeerd over de planning en deadlines.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 juni 2021 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 juli 2021 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de termijnen voor het extern beroep, zoals gestipuleerd in de Codex Hoger Onderwijs, werden nageleefd. Verwerende partij heeft desbetreffend geen opmerkingen.

Daarentegen is het extern beroep onontvankelijk, in de mate waarin dit beroep gericht is tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 23 juni 2021. Deze beslissing is vervangen door de beslissing van de interne beroepsinstantie en is derhalve uit de rechtsorde verdwenen, zodat tegen die oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing geen extern beroep mogelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hierop niet in.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing 23 juni 2021 waarbij aan hem een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de algemene eindevaluatie van Groeistage 2 werd beoordeeld zonder rekening te houden met de gevolgen van de coronapandemie: hierdoor kon de eerste stage van verzoeker, Groeistage 1 in maart 2020, fysiek niet doorgaan. Hierdoor kon verzoeker, die als student die tot voort kort ook in de privésector tewerkgesteld was, onvoldoende leren en groeien in de lerarenopleiding gedurende twee academiejaren. Volgens verzoeker werd er vorig jaar geen volwaardig alternatief aangereikt om de studenten te kunnen opleiden als startende leerkracht. Verzoeker is ervan overtuigd dat, als hij Groeistage 1 had kunnen uitvoeren, hij ook op Groeistage 2 zou slagen. Verzoeker stelt uit zijn fouten geleerd te hebben zoals hij nu ook geleerd heeft uit Groeistage 2 om zijn huidige job als startende leerkracht naar behoren te kunnen uitoefenen. Verzoeker geeft aan in zijn huidige job al vanaf de eerste lesweek een groei te hebben waargenomen: nadat de resultaten officieus werden meegedeeld op 27 mei 2021 heeft verzoeker de docenten gevraagd om nog eens te komen observeren in zijn huidige job als leerkracht autotechnieken. Verzoeker wilde namelijk bewijzen dat hij in staat was om les te geven maar volgens verzoeker was dit voor de docenten geen optie.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar de beoordeling van de interne beroepsinstantie. Verder stelt verwerende partij dat zij zich naar aanleiding van de coronamaatregelen drastisch moet herorganiseren vanaf 14 maart 2020. Zij heeft steeds getracht om in deze omstandigheden niettemin de best mogelijke oplossing te vinden. Verwerende partij geeft aan dat het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ door overmacht inderdaad plaatsvond op de campus maar dat dit gold voor elke student. Verwerende partij stelt bovendien weldegelijk rekening te hebben gehouden met deze andere omstandigheden. Volgens verwerende partij heeft dit echter op geen enkele wijze de eindbeoordeling van de stage van verzoeker in het gedrang gebracht: verzoeker werd op een correcte wijze beoordeeld overeenkomstig de ECTS-fiche en de overige feedbackdocumenten. Verwerende partij merkt op dat deze stage weldegelijk aangezien kan worden als een oefenkans en verzoeker kreeg op het einde van zijn stage duidelijke feedback met werkpunten. Verwerende partij stelt ten slotte

dat de argumenten van verzoeker niet tot een andere conclusie nopen omtrent het behalen van de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ indien de coronamaatregelen niet van toepassing zouden zijn geweest. Verder stelt verwerende partij dat hij tijdens de ‘Groeistage 2’ ook tussentijdse feedback heeft gekregen na elk stagebezoek. Ten slotte geeft verwerende partij aan dat de studenten geëvalueerd worden volgens een op voorhand opgesteld en transparant beoordelingsformulier waarbij de te evalueren competenties stapsgewijs worden ingevuld. Competenties die studenten al dan niet buiten de opleiding verworven hebben staan daar volgens verwerende partij los van.

In zijn *wederantwoordnota* erkent verzoeker dat ‘Groeistage 1’ door overmacht plaats vond op de campus en dat dit gold voor elke student. Verzoeker merkt echter op dat hij de enige student was die nog in de privésector werkte. De overige studenten uit zijn groep zouden volgens verzoeker werken als “werkplekleren”: hun stage kon tijdens hun betaalde job uitgeoefend worden. Verzoeker stelt dat hij wellicht de enige is van zijn groep die hiermee problemen ondervond omdat de andere studenten al voldoende konden oefenen. Verzoeker geeft aan dit momenteel ook in zijn huidige job als leerkracht te ervaren: hij had dan ook liever een onvoldoende gekregen op ‘Groeistage 1’ zodat hij kon leren uit de fouten die hij maakte om vervolgens ‘Groeistage 1’ ook in te halen in het laatste academiejaar (2020-2021). Over de tussentijdse feedback stelt verzoeker deze pas gekregen te hebben voor een praktijkles op 5 februari 2021 en op 23 februari 2021 voor een theorieles. Verzoeker stelt, verwijzende naar de stageplanning, dat hij na de feedback enkel en alleen nog maar een praktijkles heeft kunnen geven op 22 februari 2021, een dag waarop er geen stagebezoek georganiseerd werd. Verzoeker stelt dat dit ook geldt voor de feedback van de theorieles: na de enige theorieles van 22 februari 2021 heeft hij geen theorieles meer kunnen geven. Volgens verzoeker was de tussentijdse feedback dan ook niet erg zinvol: er is een stagebeoordeling gemaakt op 3 februari 2021 en op 22 februari 2021 zodat hij de kans niet heeft gekregen om zich te herpakken en uit zijn fouten te kunnen leren.

Beoordeling

Verzoeker stelt dat verwerende partij ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de coronapandemie bij de quatering van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Volgens verzoeker zouden ten gevolge van de pandemie de fysieke stagemomenten tijdens het

opleidingsonderdeel Groeistage 1, waarvoor hij een credit behaalde tijdens het academiejaar 2019-2020, niet zijn doorgegaan. Bijgevolg zou hij tijdens dit opleidingsonderdeel onvoldoende hebben kunnen leren en groeien. Dit zou dan zijn weerslag hebben gehad op zijn presteren in het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Daar waar verzoeker in zijn intern beroepschrift nog liet gelden dat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ had moeten worden beoordeeld volgens de criteria van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’, laat hij dit argument achterwege in de externe beroepsprocedure.

De interne beroepsinstantie antwoordde als volgt op dit argument van verzoeker:

“De student argumenteert dat hij te weinig heeft kunnen groeien als leerkracht omwille van te beperkte fysieke stagelessen. De student is van mening dat de evaluatie met de DLR’s van groeistage 2 niet correct is, gezien dat de eerste stage is. Hij is van mening dat deze deels geëvalueerd moeten worden als groeistage 1.

De interne beroepscommissie merkt op dat tijdens dit academiejaar alle stagelessen fysiek in de klas zijn doorgegaan. De beperkte fysieke stagelessen hebben betrekking op een opleidingsonderdeel van het voorgaande academiejaar. De interne beroepscommissie oordeelt dat een gebrek aan groei tijdens een vorig academiejaar geen reden is om de beoordelingscriteria voor een opleidingsonderdeel in vraag te stellen. Zelfs niet indien in het vorige academiejaar het leerproces belemmerd werd door de corona-epidemie. Het is terecht dat de student beoordeeld werd aan de hand van de doelstellingen en criteria van “groeistage 2”.

Verzoeker lijkt noch in zijn verzoekschrift, noch in zijn wederantwoordnota concreet in te gaan op deze motivering. Hoe dan ook stelt de Raad vast dat verzoeker vorig jaar 10/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ en dat hij dit resultaat niet heeft aangevochten met een interne en externe beroepsprocedure.

Partijen zijn het erover eens dat de fysieke stagemomenten van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 1’ zijn vervangen door een alternatief dat tegemoetkwam aan de destijds geldende coronamaatregelen: het indienen van lesvoorbereidingen en microteaching op de campus (dus in een gesimuleerde omgeving). Aan het einde van dit opleidingsonderdeel ontving verzoeker een algemeen beoordelingsverslag met duidelijke feedback van zijn lector. Afgezien van het feit dat verzoeker zijn lesmomenten niet voor een klas met “echte” leerlingen heeft volbracht, maar in een gesimuleerde omgeving, verduidelijkt verzoeker niet op welke wijze deze alternatieve invulling van het opleidingsonderdeel ontoereikend zou zijn geweest om de leerdoelstellingen te behalen van ‘Groeistage 1’. Verzoeker behaalde trouwens een credit voor dit opleidingsonderdeel, waaruit blijkt dat hij deze leerdoelstellingen wel heeft verwezenlijkt.

Evenmin maakt verzoeker duidelijk op welke concrete manier deze alternatieve invulling hem belemmerd heeft om de leerdoelstellingen van het daarop volgend opleidingsonderdeel, met name ‘Groeistage 2’, te bereiken. Uit het loutere gegeven dat de stageactiviteiten tijdens ‘Groeistage 1’ hebben plaatsgevonden in een gesimuleerde omgeving en niet voor een “echte klas” met leerlingen, kan de Raad in deze context alvast niet afleiden dat verzoeker onvoldoende voorbereid was om de leerdoelstellingen van ‘Groeistage 2’ te kunnen bereiken, minstens maakt verzoeker dit niet aannemelijk met concrete elementen.

De Raad wijst er in het bijzonder op dat verzoeker een “niet onvoldoende” of “onvoldoende” haalde op (onder andere) “DLR 4 Organisator” en “DLR 5 Onderzoeker/Innovator”. Volgens het algemeen beoordelingsverslag behaalde verzoeker een niet onvoldoende op “DLR 4 Organisator” omdat er sprake was van “fouten in de organisatorische en administratieve aanpak die het verloop van de stage af en toe hinderen”. In de toelichting is er onder andere sprake van het niet voldoen aan de administratieve verwachtingen vanuit de lerarenopleiding, zoals het tijdig indienen van bepaalde stagedocumenten. Wat betreft “DLR 5 Onderzoeker/Innovator”, blijkt uit het algemeen beoordelingsverslag onder meer dat verzoeker eerder oppervlakkig reflecteert en onvoldoende verwijst naar hoe hij aan de slag is gegaan met de groepspunten doorheen zijn stage. Al deze elementen hebben als zodanig niets te maken met een rechtstreeks contact tussen verzoeker en de leerlingen. Met andere woorden maakt verzoeker niet duidelijk hoe hij op deze domeinspecifieke leerresultaten van ‘Groeistage 2’ beter gescoord zou hebben, indien hij tijdens ‘Groeistage 1’ rechtstreeks contact gehad zou hebben met “echte” leerlingen, in plaats van les te geven in een gesimuleerde omgeving op de campus.

Verzoeker maakt niet concreet aannemelijk dat hij geslaagd zou zijn geweest voor ‘Groeistage 2’ indien de lessen van ‘Groeistage 1’ fysiek hadden plaatsgevonden.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker verder dat hij benadeeld is geweest ten aanzien van zijn medestudenten van ‘Groeistage 1’, omdat hij als enige student in de privé werkte, terwijl zijn medestudenten hun stages konden uitoefenen in het kader van hun huidige betaalde job (werkplekken). Daardoor konden zijn medestudenten wel voldoende “oefenen” in de klas, en verzoeker niet. Daarmee maakt verzoeker nog steeds niet duidelijk waarom de alternatieve variant van ‘Groeistage 1’, met name lessen op de campus, hem onvoldoende zou hebben voorbereid op ‘Groeistage 2’, met andere woorden waarom de alternatieve variant gebrekig zou zijn. Verzoeker blijft hangen in het gegeven dat hij in deze alternatieve variant geen

rechtstreeks contact had met “echte” leerlingen, maar maakt niet concreet duidelijk hoe dit hem belemmerd zou hebben tijdens ‘Groeistage 2’.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker bovendien nog dat hij van zijn stagebegeleider tweemaal feedback heeft gekregen op zijn lessen tijdens ‘Groeistage 2’, telkens na een stagebezoek, maar dat deze feedback te laat kwam. Hij zou bijgevolg niet de kans hebben gekregen om zich te herpakken en om uit zijn fouten te leren. Dit argument staat inhoudelijk los van het eerste middel, dat kritiek uit op het verloop van ‘Groeistage 1’. Aangezien verzoeker dit argument bovendien niet heeft aangevoerd in de interne beroepsprocedure, kan hij het niet op ontvankelijke wijze voor het eerst aanvoeren voor de Raad. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake. In de mate dat het eerste middel op dat argument gebaseerd is, is het middel onontvankelijk.

Ten slotte voert verzoeker voor het eerst in zijn wederantwoordnota aan:

“Bij het mondelinge verdedigen aan de interne beroepscommissie heb ik snel opgemerkt dat ik niet welkom was, ze wimpelden mij zeer snel af en lieten mij niet uitspreken. Ze zeiden letterlijk “Corona was voor iedereen moeilijk.” Daarbij was het gezegd.

...

Zoals ik eerder al vermeldde heeft de beroepscommissie mij zeer snel afgewimpeld bij het mondeling online gesprek, ze hebben dan ook alleen het gene wat ik heb kunnen vertellen bij het mondeling gesprek in het verslag gezet. Ik was zeer teleurgesteld in deze procedure en ik was nu genoodzaakt een aangetekend schrijven te sturen naar De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen hopend op een neutrale beslissing.”

Verzoeker lijkt hier een schending aan te voeren van de hoorplicht. Een argument dat betrekking heeft op de wijze waarop de interne beroepsprocedure is verlopen, kan een verzoeker uiteraard maar voor het eerst aanvoeren in de externe beroepsprocedure. Aangezien de hoorplicht de openbare orde niet raakt, kan dit argument evenwel niet voor het eerst in de *wederantwoordnota* worden aangevoerd. Verzoeker had de kans om dit argument te ontwikkelen in zijn *verzoekschrift* voor de Raad, maar heeft dit nagelaten. In de mate dat het eerste middel op dat argument gebaseerd is, is het middel onontvankelijk.

Het eerste middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op een schending van het materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel en op een gebrekkige begeleiding gedurende zijn stage.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt met betrekking tot het indienen van zijn groeiverslag dat hij bij vergissing het verkeerde document heeft geupload niettegenstaande hij dit verslag wel degelijk heeft opgemaakt. Verzoeker geeft aan dat de docent heeft gevraagd om het “tweede document” in te dienen waarop hij aan de docent vroeg welk tweede document er nog zou ontbreken. Verzoeker stelt hierop geen duidelijk antwoord te hebben ontvangen van de docent en pas later, als de deadline reeds verstrekken was, van de docent vernomen te hebben dat niet het groeiverslag maar wel de zelfevaluatie was geupload en het niet meer mogelijk is om dit nog in te dienen. Verzoeker meent dan ook dat zijn vraag niet tijdig werd beantwoord en er geen extra kansen werden geboden om dit alsnog te remediëren zodat verzoeker op dat vlak een onvoldoende heeft gekregen. Verzoeker merkt ten slotte op dat het groeiverslag ondertussen op de juiste plaats werd geupload aangezien dit nodig was om de profileringstage goed te kunnen uitvoeren.

Verzoeker stelt verder dat hij volgens de docent een verkeerd document (eindbeoordeling) heeft laten invullen: dit document is een duidelijke beschrijving van hoe de stage is verlopen. Hieruit kan volgens verzoeker worden afgeleid dat zijn stage in het geheel niet slecht was. Verzoeker geeft aan in het mailverkeer tussen 17 maart 2021 en 30 maart 2021 aan de docent te hebben gevraagd of dit het juiste document was en deze ook in bijlage had gevoegd. Volgens verzoeker krijgt hij hierop geen bevestiging; hij heeft daarom de stagementor voor een tweede maal een eindbeoordeling laten invullen hetgeen achteraf dan ook niet het juiste document bleek te zijn. Verzoeker merkt op dat hij op de dag van vandaag nog steeds niet weet welk document het juiste is.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit een nieuw middel is, dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepsinstantie waardoor het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Verwerende partij stelt verder dat niet in het intern beroepschrift maar wel tijdens de behandeling voor de interne beroepsinstantie in het algemeen aan bod kwam dat verzoeker toegaf niet op de hoogte te zijn geweest van de planning en inleveringstermijnen van de documenten die hij diende in te leveren en daardoor niet altijd tijdig was. Volgens verwerende partij is dat niet hetzelfde als het thans ingeroepen middel en verwijst hiervoor naar het standpunt van de interne beroepsinstantie hieromtrent. Verwerende partij leidt hieruit af dat op het online leerplatform ‘Canvas’ er dus een checklist raadpleegbaar was waarin zeer duidelijk werd opgesomd wat er in de stagemap moet zitten en wat de deadlines zijn voor het indienen van bepaalde documenten en verslagen. Verwerende partij geeft verder aan dat de structuur van deze checklist bovendien ook overgenomen wordt op ‘Canvas’ waardoor studenten heel goed kunnen zien wat zij vóór, tijdens en na de stage in orde moeten brengen. De studenten kunnen steeds de nodige documenten op de juiste plaats terugvinden.

Verwerende partij geeft ook aan dat de ECTS-fiche ook expliciet vermeldt dat stage-informatie, administratieve documenten en opdrachten gedeeld worden op ‘Canvas’: dit geldt evenzeer voor de tijdsplanning en andere richtlijnen met betrekking tot de groeistage. Volgens verwerende partij kregen de studenten bovenbien steeds een ruime deadline om hun stagedossier in orde te brengen. De studenten kunnen met de checklist steeds nakijken of alles klopt en de documenten hebben ook steeds een duidelijke titel. Verwerende partij stelt dat de deadline voor het indienen was vastgesteld op 19 maart 2021.

Verwerende partij merkt ook op dat, ondanks bijkomende aankondigingen en persoonlijke herinneringen van de stagebegeleider, mevrouw [J.G.], verzoeker meerdere deadlines niet heeft behaald. Verwerende partij geeft als voorbeeld het ontbreken van het groeiverslag: na een herinnering van de stagebegeleider, mevrouw [J.G.], op 30 maart 2021 met betrekking tot het aanvullen van het groeiverslag voor een volgende stage, heeft verzoeker zijn groeiverslag alsnog te laat ingediend. Ondertussen was de evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ echter reeds geruime tijd afgerond.

Verwerende partij geeft verder aan dat, hoewel de studenten in principe twee stagebezoeken krijgen tijdens hun ‘Groeistage 2’, verzoeker echter drie stagebezoeken heeft gehad. Verzoeker werd hierdoor begeleid door twee stagebegeleiders van verwerende partij. Na een eerste stagebezoek door de docent, mevrouw [I.C.], bleek volgens verwerende partij dat verzoeker niet op de hoogte was van de verwachtingen van de stage waardoor dit bezoek volledig besteed werd aan ondersteuning in functie van organisatie en er daarom een derde stagebezoek werd ingepland. Verwerende partij merkt op dat verzoeker dus, in vergelijking met zijn medestudenten, bijkomende en persoonlijke ondersteuning met het oog op een goede organisatie van zijn stage kreeg. Verwerende partij besluit dat verzoeker aldus slecht geplaatst is om te beweren dat hij onvoldoende geïnformeerd werd over het indienen van de juiste documenten.

Ten slotte stelt verwerende partij omtrent het door verzoeker bijgebrachte stuk waaruit blijkt dat verzoeker zijn groeiverslag wel tijdig zou hebben opgesteld dat verzoeker dit dan echter niet heeft ingediend zodat zij hiermee ook geen rekening kan houden: het enige dat verwerende partij kan vaststellen is dat, ondanks meerdere herinneringen, verzoeker het groeiverslag niet tijdig heeft ingediend.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij waarbij in de bijlage een e-mail naar de ombudsvrouw, mevrouw [P.T.], was gevoegd. Volgens verzoeker kon de interne beroepsinstantie dit inkijken. Hij stelt dat de interne beroepsinstantie hem snel heeft afgewimpeld bij het onlinegesprek en dan ook alleen hetgeen hij heeft kunnen vertellen bij dit gesprek in het verslag heeft gezet. Verzoeker was naar eigen zeggen teleurgesteld in deze procedure en voelde zich daarom genoodzaakt een extern beroep in te stellen.

Verder erkent verzoeker dat hij niet op de hoogte was van de checklist die op ‘Canvas’ staat. Hiervoor wijst verzoeker op het bericht van mevrouw [J.G.] waarin verwezen wordt naar de checklist die online gepubliceerd werd: deze aankondiging is op 11 december 2020 om 16u09 gepubliceerd voor de studenten. Verzoeker stelt voor zichzelf voorafgaand aan de aanvang van de stage een checklist gemaakt te hebben. Aangezien zijn observatiestage van 8 uur doorging op 30 november 2020 en op 3 december 2020, geeft verzoeker te kennen dat hij wilde weten wat er van hem verwacht werd. Volgens verzoeker werd het bericht met de verwijzing online gepubliceerd op 11 december 2020 om 16u09, wat dus aanzienlijk laat is voor de student.

Verzoeker stelt dat dit voor de andere studenten uit zijn groep vermoedelijk geen probleem vormde omdat zij onder de regel “werkplekleren” de stage uitvoeren: deze studenten moeten volgens verzoeker een geringer aantal opdrachten maken en administratief in orde brengen.

Verder stelt verzoeker dat er niet op voorhand werd vermeld dat de deadline voor de hele stagemap uiterlijk 19 maart 2021 was. Verzoeker geeft aan twee dagen voor de deadline, op 17 maart 2021, een e-mail te hebben gekregen van mevrouw [J.G.] met de mededeling dat hij nog enkele documenten moest indienen; er werd volgens verzoeker hierbij niet meegedeeld welke documenten hij nog moest indienen.

Verzoeker merkt over het groeiverslag op dat dit wel degelijk was gemaakt op 4 december 2020 om 16u36 maar hij per ongeluk zijn zelfevaluatiedocument heeft opgeladen op ‘Canvas’. Verzoeker geeft aan op 24 mei 2021 zelf te hebben opgemerkt dat dit het verkeerde document was. Op dat ogenblik heeft hij het zelfevaluatiedocument gewijzigd in het groeiverslag hetgeen volgens verzoeker ook nodig was om de profilingstage goed te kunnen uitvoeren. Verzoeker stelt, verwijzende naar de e-mail van mevrouw [J.G.] van 30 maart 2021 dat het stagedossier al afgerekend was; verzoeker heeft er daarom op dat ogenblik er verder geen aandacht aan geschenken. Volgens verzoeker werd er bij de herinneringen waarover mevrouw [J.G.] hem heeft aangesproken er vóór de e-mail van 30 maart 2021 geen duidelijke informatie gegeven. Verzoeker stelt op 17 maart 2021 om 19u58 per e-mail gevraagd te hebben welke documenten er nog ontbraken. Volgens hem werd zijn vraag genegeerd en kreeg hij hierop geen antwoord.

Voorts stelt verzoeker dat mevrouw [I.C.] had beslist om het eerste stagebezoek uit te voeren. Toen mevrouw [I.C.] aankwam op de stageschool vroeg zij meteen naar het probleem met de lesvoorbereidingen. Volgens verzoeker werd er toen mondeling besproken dat hij de lesvoorbereidingen na elke les of elk lesblok zou maken en aanvullen. Verzoeker erkent op de hoogte te zijn van de verwachtingen van de stage, hetgeen de heer [T.S.], stagementor, volgens verzoeker zou kunnen beamen. Verzoeker stelt dat het stagebezoek van mevrouw [I.C.] volledig werd besteed aan de werking van de school. Verzoeker geeft aan dat de aangezien de graduatsopleiding nieuw is bij verwerende partij sinds academiejaar 2019-2020 de docenten niet wisten hoe de secundaire scholen werkten in de afdeling autotechnieken. Volgens verzoeker kende verwerende partij dit studieprogramma niet en werd daarom een extra derde stagebezoek voorzien.

Ten slotte merkt verzoeker op dat het groeiverslag wel werd ingediend; de docenten kunnen dit tot op heden nog steeds raadplegen.

Beoordeling

1. Ontvankelijkheid van het middel

Het intern beroepschrift van verzoeker vermeldt:

“In de mailconversaties hieronder kan u ook zien waar ik niet mee akkoord ben qua evaluatie en planning, ik zet dan ook even het evaluatieverslag van [J.G.] in bijlagen. (Bijlage 1)”

Verzoeker voegde bij zijn intern beroep dus: 1) “mailconversaties”, en 2) het algemeen beoordelingsverslag voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Uit stuk 2 van verzoeker, gevoegd bij zijn verzoekschrift voor de Raad, blijkt dat deze “mailconversaties” betrekking hebben op mails tussen verzoeker, zijn stagebegeleider en nadien de andere lectoren van ‘Groeistage 2’ alsook de ombudsvrouw. Deze mails zitten als stuk 4 in het administratief dossier.

In een van deze mails, met name een mail van 27 mei 2021 aan de ombudsvrouw, stelt verzoeker:

“Ik zet even in bijlagen het evaluatieverslag. (bijlagen 1)

Allereerst ziet u in het verslag een kruisje staan bij “Algemene beoordeling door mentoren stageschool”/ “niet in orde” (Te laat ingeleverd/vergeten)

Hier ben ik niet mee akkoord, zoals u kan zien in de mail conversaties (helemaal onderaan deze pagina) die ik gehad heb met [J.G.] heeft zij achter dit document gevraagd.

Echter begreep ik het concept niet goed met de lesbegeleidingen die per stageles verwacht werden en ik was verward met de eindbeoordeling van de mentor. Het lot werd aan ons overgelaten.

Ik heb echter een eindbeoordeling van de mentor tijdig ingediend met zeer nuttige en een positief commentaar, alleen was het, “het verkeerde document”. Ik heb speciaal de mentor opnieuw gevraagd een ander document in te vullen. Kortom gezegd, met de nuttige en positieve commentaar van de mentor kan je ervan afleiden dat mijn stage niet slecht was en dat ik niet laattijdig ingeleverd heb.

...

Groeiverslag -> omvat het besluit van de opdracht van de observatiestage in groeiportfolio aanwezig (zie tegel stage)

Het groeiverslag is gewoon niet geëvalueerd! Terwijl dit gemaakt is en geüpload is op Canvas bij opdrachten. (zie Bijlage 2). In de mail conversaties van [J.] en mij (onderaan deze pagina) kan u ook zien welk tweede document dat er zogezegd ontbrak. Ik had per ongeluk in mijn groeiportfolio mijn zelfevaluatie gepost. (Ik heb dit inmiddels recht gezet en het juiste geüpload). [J.] heeft mijn vraag genegeerd en mij geen kans meer gegeven.”

Verzoeker had wel degelijk de bedoeling om deze argumenten ter beoordeling voor te leggen aan de interne beroepsinstantie, aangezien hij explicet verwijst naar bijgevoegde e-mails in zijn intern beroepschrift. Deze argumenten vormen bijgevolg een geheel met het intern beroepschrift. Nu verzoeker dit middel tijdig aanvoerde voor de interne beroepsinstantie, is het niet onontvankelijk voor de Raad.

2. Gegrondheid van het middel

Verzoeker verwijt de instelling in essentie een gebrekkige stagebegeleiding omdat hij niet tijdig voldoende informatie kreeg over het in te dienen “groeiverslag” en “eindbeoordeling door stagementoren”.

2.1.Vaststaande rechtspraak van de Raad inzake gebrekkige begeleiding van studenten

De Raad wijst op zijn vaststaande rechtspraak die stelt dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de beoordeling van de competenties duidelijk afwijkt van de competenties die de student in normale omstandigheden bereikt zou hebben. In dat geval is er immers sprake van een direct verband tussen de onvoldoende prestaties van de student en de (te beperkte) geboden begeleiding.

De Raad onderzoekt hierna of er *in casu* sprake was van gebrekkige begeleiding van verzoeker en zo ja, of deze gebrekkige begeleiding dan geleid zou hebben tot de onvoldoende prestaties van verzoeker.

2.2. Begeleiding vóór 11 december 2020

Uit het dossier blijkt dat de opleiding de studenten alle informatie inzake het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ heeft verschaft via Canvas, het digitaal platform.

Verwerende partij wijst meer bepaald op volgende informatie die zij op die manier heeft bezorgd aan de studenten:

- De stagedocumenten die de studenten moesten indienen en waarop zij beoordeeld zouden worden. Deze documenten, de oplaadzone voor al deze documenten en de deadlines die golden voor de indiening, zouden terug te vinden zijn in de “boomstructuur” op Canvas (zie stuk 9 verwerende partij en stuk 8 van verzoeker);
- De checklist, waarin toelichting wordt gegeven omtrent de stagedocumenten en de deadlines die golden voor de indiening ervan. (zie stuk 8 van verwerende partij)

Tussen partijen bestaat betwisting over de datum waarop deze checklist, zoals die is toegevoegd aan het administratief dossier, alsook de boomstructuur op Canvas werden geplaatst en dus zijn meegedeeld aan de studenten.

De vraag wanneer deze documenten werden meegedeeld aan de studenten, is inderdaad relevant.

Immers, volgens de vaste rechtspraak van de Raad moet de onderwijsinstelling cruciale elementen van de examenverrichtingen met verstrekende gevolgen in principe meedelen aan de studenten vóór de start van het opleidingsonderdeel, in dit geval de stage. Een voorbeeld van dergelijk cruciaal element zijn de verschillende stagedocumenten die de student moet indienen en waarop hij beoordeeld zal worden, de manier waarop deze documenten ingediend moeten worden en wat de deadlines daarvoor zijn. Deze mededeling kan gebeuren in de ECTS-fiche of in een ander document (stagevademecum, opdrachtenfiche, checklist, ...) waarin de instelling op heldere wijze deze informatie aan de student presenteert. Vervolgens dient deze mededeling tijdig, dus voorafgaand aan de aanvang van de stage, geplaatst te worden op een plek waar de student ze permanent kan raadplegen.

Volgens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ realiseert de student van het educatief graduaat een stage van 8 uur observatie en 25 uur actieve stage in het secundair onderwijs. Verzoeker preciseert dat hij voorafgaand aan de actieve stageperiode, de vereiste observatie verrichtte op 30 november 2020 en 3 december 2020. Verwerende partij betwist dit niet. De actieve stageperiode voor ‘Groeistage 2’ liep van 18 januari 2021 tot 12 maart 2021. Verzoeker preciseert dat *zijn* actieve stageperiode werd voltrokken tussen 28 januari 2021 en 22 februari 2021.

Conform hogervermelde rechtspraak diende de cruciale informatie inzake de actieve stage van ‘Groeistage 2’ in principe bekendgemaakt te worden vóór aanvang van het *opleidingsonderdeel* ‘Groeistage 2’, en niet, zoals verwerende partij lijkt voor te houden, nà aanvang van ‘Groeistage 2’ maar nog vóór aanvang van de actieve stage, dat een gedeelte uitmaakt van dit opleidingsonderdeel. Informatie omtrent de documenten op basis waarvan verzoeker beoordeeld zou worden, de deadlines daarvoor en de manier waarop deze documenten moesten ingediend worden, zijn cruciaal voor de student zodat deze niet pas in de loop van het opleidingsonderdeel meegedeeld kunnen worden, ook niet indien dit opleidingsonderdeel verschillende onderdelen of stages bevat. Het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ nam al een start in oktober 2020, zodat de checklist en boomstructuur op Canvas ten laatste op dat moment bekend gemaakt moesten worden.

De Raad gaat bijgevolg na wanneer de checklist en de boomstructuur, die deze cruciale informatie bevatten, zijn bekendgemaakt aan de studenten nu hierover discussie bestaat tussen partijen.

Checklist op Canvas. Verzoeker stelt dat de studenten pas op 11 december 2020 kennis kregen van de checklist, zoals die is toegevoegd aan het administratief dossier, middels een bericht op Canvas dat hem ook via e-mail bereikte (zie stuk 4 van verwerende partij). Verwerende partij stelt daarentegen dat deze checklist reeds beschikbaar was op 12 oktober 2020, dus bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’.

In dat kader brengt verwerende partij een screenshot bij van de pagina op Canvas waar deze checklist te downloaden valt. Dit betreft een screenshot van de versie van de pagina van 12 oktober 2020, die de onderwijsinstelling elektronisch kan oproepen. (Studenten kunnen geen oudere versies van eenzelfde bericht raadplegen, waardoor verzoeker zelf niet aan deze versie

in Canvas kan geraken). Onder de hoofding “Lees dit eerst: afspraken en checklist van je groeistage 2”, staat het volgende:

“Lees dit document volledig na. Dit verwoordt de basisstructuur van alle documenten en bijhorende afspraken.

Afspraken en checklist GS2.docx”

Wanneer de Raad dit stuk legt langs de huidige versie van dezelfde pagina op Canvas (zie bijkomend stuk 12 van verzoeker), merkt de Raad het volgende op. De benaming van het document van de checklist is gewijzigd ten opzichte van de versie van 12 oktober 2020 naar “Afspraken en checklist GS2 COVID 20-2.docx”. Doorheen de procedure beweerde verwerende partij dat de checklist sinds 12 oktober 2020 ongewijzigd is gebleven. Geconfronteerd ter zitting met de gewijzigde benaming van de checklist ten opzichte van de versie van 12 oktober 2020, stelt verwerende partij dat deze wijziging waarschijnlijk te maken heeft met het feit dat de checklist is aangevuld geweest naar aanleiding van de coronamaatregelen. Spijts deze bewering, kan de Raad één en ander niet nagaan. Het dossier bevat immers enkel de finale versie van de checklist. De versie van 12 oktober 2020 ontbreekt, zodat de Raad de stelling van verzoeker niet kan nagaan. De Raad kan op basis van de stukken die voorliggen enkel vaststellen dat de checklist na 12 oktober 2020 alsnog – op een of andere manier – is gewijzigd.

Bovendien bevat deze webpagina veel meer informatie dan op 12 oktober 2020. Zo vindt men heden op deze pagina “de laatste versie” van het algemeen beoordelingsdocument terug dat de stagebegeleider zal invullen aan het einde van de stage. Deze informatie staat niet vermeld op de pagina van 12 oktober 2020, zodat dit bij de Raad de vraag doet rijzen wanneer de studenten dan wel geïnformeerd werden over de gehanteerde beoordelingscriteria.

Op basis van het bovenstaande kan de Raad er in ieder geval niet met zekerheid van uitgaan dat de checklist, in de versie zoals toegevoegd aan het administratief dossier, wel degelijk al aanwezig was op Canvas op 12 oktober 2020.

Bijgevolg dient de Raad ervan uit te gaan dat de huidige versie van de checklist pas op Canvas beschikbaar was op 11 december 2020. Partijen zijn het er immers over eens dat verzoeker op dat moment een e-mail ontving met een Canvas-bericht van zijn stagebegeleider, waarin zij verwijst naar deze checklist. Buiten de screenshot van Canvas van 12 oktober 2020 van verwerende partij, is er geen ander stuk dat zou kunnen aantonen dat verzoeker vóór 11

december 2020 op een of andere wijze kennis heeft gekregen van de checklist, in de versie zoals die zich bevindt in het administratief dossier. Deze bevinding lijkt ook steun te vinden in de bewoordingen van de stagebegeleider zelf, die in een e-mail van 19 maart 2021 aan verzoeker meldt:

“Hoewel bepaalde indienzones pas enkele weken voor de stage zichtbaar werden gemaakt, staat de checklist al geruime tijd voor iedereen ter beschikking op Canvas. Deze kon je reeds in december raadplegen en we verwijzen er ook veelvuldig naar (bv. in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt, zie printscreen.)” (eigen onderlijning van de Raad)

Boomstructuur op Canvas. De vraag rijst of de boomstructuur, die sjablonen van bepaalde stagedocumenten, oplaadzones en bepaalde deadlines (doch niet voor het Groeiverslag) bevat al online stond bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’. Immers stelt verzoeker dat bepaalde informatie niet beschikbaar was vóór 11 december 2020.

Uit de stukken van het dossier en de screenshots van verwerende partij valt niets af te leiden omtrent het ogenblik waarop de boomstructuur, minstens in zijn huidige versie, online is geplaatst. Het dossier bevat enkel screenshots van de huidige versie van deze boomstructuur.

Daarbij merkt de Raad ook volgende eigenaardigheid op: zowel verzoeker als verwerende partij brengen een screenshot van de boomstructuur bij (zie stuk 9 van verwerende partij en stuk 8 van verzoeker). In de screenshot van verwerende partij staat onder “1.3. Op het einde van de stage in orde maken” de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)” vermeld, maar deze oplaadzone is helemaal niet terug te vinden in de screenshot van verzoeker. Minstens ontstaat hierdoor twijfel over de vraag of deze oplaadzone wel zichtbaar was voor verzoeker en *a fortiori* of deze oplaadzone al zichtbaar was op 12 oktober 2020. Dit is een relevante kwestie, nu verwerende partij voorhoudt dat deze boomstructuur, met zichtbare oplaadzones, de studenten duidelijkheid geeft over welke stagedocumenten ze moeten indienen en ook de deadlines voor indiening weergeven.

Bijgevolg dient de Raad ervan uit te gaan dat de huidige versie van de boomstructuur pas op Canvas beschikbaar was op 11 december 2020. Over de vraag of de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)” ooit zichtbaar is geweest voor de student, blijft twijfel bestaan.

Conclusie. Op basis van het voorgaande gaat de Raad ervan uit dat de checklist en boomstructuur op Canvas pas op 11 december 2020 werden meegedeeld aan de studenten

(waarbij twijfel blijft bestaan over de oplaadzone voor “eindbeoordeling(en)”). Deze checklist en boomstructuur bevatten cruciale informatie voor de studenten, te weten de stagedocumenten die studenten moeten indienen en waarop ze beoordeeld worden, vermelding van zekere deadlines voor de stagedocumenten en de manier waarop ze moeten worden ingediend.

Deze cruciale informatie is bijgevolg ontijdig meegedeeld, hetgeen de Raad enkel maar kan betreuren. Het staat aan een zorgvuldige onderwijsinstelling om bij aanvang van het opleidingsonderdeel dergelijke informatie te communiceren aan de student. Het tijdig mededelen van deze informatie kan gewis veel verwarring, discussie en frustratie bij studenten vermijden. Op dit vlak stelt de Raad vast dat er sprake is geweest van gebrekkegeleiding van de student.

De vraag die dan rijst, is welke *gevolgen* de Raad dient te verbinden aan deze gebrekkegeleiding. Indien cruciale elementen van de examenverrichtingen met verstrekende gevolgen niet of ontijdig worden gedeeld met de student leidt dit immers niet *ipso facto* tot de vernietiging van de beoordeling van de student op dat opleidingsonderdeel. De Raad zal, conform zijn vaststaande rechtspraak nagaan of deze laattijdige mededeling manifest tot gevolg heeft gehad dat de beoordeling van de competenties duidelijk afwijkt van de competenties die verzoeker in normale omstandigheden bereikt zou hebben. In dat geval is er immers sprake van een direct verband tussen de onvoldoende prestaties van verzoeker op ‘Groeistage 2’ en de (te beperkte) geboden begeleiding.

Om deze reden onderzoekt de Raad hierna op welke manier verzoeker is begeleid nà 11 december 2020 en gaat hij na of verzoeker nà 11 december 2020 nog in de mogelijkheid was om op voldoende geïnformeerde wijze te voldoen aan zijn administratieve verplichtingen inzake het “groeiverslag” en de “eindbeoordeling stagementoren”.

2.3. Begeleiding na 11 december 2020

Verwerende partij lijkt te stellen dat zelfs indien de checklist en de boomstructuur op Canvas pas voor het eerst meegedeeld werden aan de studenten op 11 december 2020, dit niet tot gevolg heeft dat verzoeker zich niet meer tijdig kon informeren over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling stagementoren”. Immers, zo beweert verwerende partij, de actieve stage van verzoeker nam pas 6 weken na 11 december 2020 een aanvang zodat

verzoeker nog voldoende kans had om zich te informeren. Verzoeker betwist dit en stelt dat hij in november op basis van de toen beschikbare informatie op Canvas zelf een to-dolijst heeft opgesteld omdat hij ervan uitging dat op dat moment alle cruciale informatie voor de stage online zou staan. Verwerende partij verwijst ook naar de e-mail van de stagebegeleider van 17 maart 2021 aan verzoeker, waarin zij verzoeker voldoende zou hebben geïnformeerd over ontbrekende stagedocumenten en de deadline die daaraan vasthing, te weten 19 maart 2021.

Verwerende partij verwijst naar artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement, dat bepaalt dat officiële communicatie tussen Thomas More en een student verloopt via het e-mailadres van de school, via de elektronische leeromgeving, via het studentenportaal of via het KU Loket. Zij wijst erop dat van de student wordt verwacht dat hij dagelijks de informatiekanalen en de e-mails op het e-mailadres van de school checkt.

De Raad erkent dat deze verwachting staat ingeschreven in het OER en dat verzoeker stelt dat hij na ontvangst van de e-mail van 11 december 2020 de checklist niet heeft bekeken (omdat hij ervan uitging dat deze dezelfde informatie zou bevatten als deze die op Canvas stond aan het begin van het opleidingsonderdeel). Op dit vlak had verzoeker inderdaad zorgvuldiger te werk moeten gaan en zijn e-mail beter hebben moeten opvolgen. Het is echter vanzelfsprekend dat wanneer uit het dossier zou blijken dat de informatie die verzoeker kreeg nà 11 december 2020, verwarrend of onduidelijk zou zijn, het *in casu* van geen praktisch belang meer is of verzoeker deze informatie nu heeft geraadpleegd of niet. Hij zou in dat geval, dus zelfs bij raadpleging, gebrekkige informatie hebben gekregen over de stage.

Daarom onderzoekt de Raad hierna of de informatie die verzoeker ter beschikking werd gesteld na 11 december 2020, hem voldoende en tijdig kon informeren over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling door stagementor(en)”, dan wel of deze informatie verwarrend, ontoereikend of onduidelijk was.

2.3.1. Groeiverslag

Het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam stelt dat verzoeker het groeiverslag niet heeft ingediend. De deadline verstreek volgens verwerende partij op 19 maart 2021 en verzoeker diende dit pas in op 24 mei 2021. Verzoeker verklaart dat hij in de oplaatzone voor het groeiverslag per ongeluk zijn zelfevaluatie heeft ingediend.

De Raad onderzoekt hierna op welke wijze verzoeker geïnformeerd werd over het groeiverslag via Canvas en via de e-mailberichten van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021.

Canvas. De Raad stelt, in weerwil van wat verwerende partij voorhoudt, vast dat op Canvas onduidelijkheid heerst over het stagedocument “groeiverslag”.

Ten eerste komt in de boomstructuur op Canvas nergens een oplaatzone voor dit groeiverslag voor. Het is de Raad onduidelijk waar verzoeker dit document moest opladen, minstens blijkt dit niet uit de stukken van het dossier.

Ten tweede is onduidelijk wat de deadline was voor het indienen van het groeiverslag. In de checklist staat hierover het volgende vermeld:

GROEISTAGE 2			
Naam van het document	Voor/tijdens/na de stage	Waar/wie/specifieke richtlijnen	In orde?
...			
REFLECTIE			
...			
Groeiverslag groeistage 2	Einde van de stage	Groeiprofileeringsstage (hier mag je nadien nog verder aan werken tijdens de profileringstage)	

Op het eerste gezicht lijkt hier een tegenstrijdigheid te bestaan, aangezien er wordt vermeld dat het groeiverslag ingediend moet worden “aan het einde van de stage”, maar dat de student er nog aan verder mag werken tijdens de “profileringstage”. Aan het einde van *welke* stage moet het groeiverslag dan ingediend worden?

Deze verwarring wordt bijkomend gevoed door het feit dat de Raad geen zicht heeft op de oplaatzone op Canvas voor het groeiverslag en er dus ook geen deadline bij ziet staan, in tegenstelling tot bij sommige andere stagedocumenten.

Ten slotte vloeit er nog meer verwarring voort uit de stageplanning. Partijen zijn het erover eens dat vanuit Canvas, de opleiding rechtstreeks deadlines voor ‘Groeistage 2’ in de digitale agenda van de studenten plaatst. Blijkens bijkomend stuk 1 van verzoeker werden de deadlines voor bepaalde stagedocumenten wél automatisch via Canvas in de digitale agenda van verzoeker geplaatst, maar andere blijkbaar niet. Zo blijkt uit dit stuk dat de agenda op 19 maart 2021

deadlines vermeldt voor volgende stagedocumenten: alle lesvoorbereidingen; lesbegeleiding docent TM; lesbegeleiding stagementor; zelfevaluatie; opdracht meso-taken; gehandtekende inventaris van geobserveerde lessen. Evenwel vermeldt de digitale agenda op 19 maart 2021 *geen* deadline voor het groeiverslag.

De insinuatie van verwerende partij ter zitting, met name dat verzoeker zelf deze deadlines uit zijn digitale agenda heeft gewist, steunt op geen enkel element, net zoals trouwens de insinuatie van verzoeker dat verwerende partij de screenshot van de webpagina van Canvas van 12 oktober 2020 zelf aangepast zou hebben. Voor deze wederzijdse toespelingen bestaan geen aanwijzingen, noch hebben partijen explicet een beschuldiging van valsheid van deze stukken geuit, laat staan daarvoor een strafrechtelijke klacht ingediend bij de bevoegde rechter.

Met andere woorden, noch uit de informatie op Canvas, noch uit de digitale agenda valt duidelijk af te leiden dat de deadline voor het indienen van het groeiverslag 19 maart 2021 was.

E-mail stagebegeleider van 17 maart 2021. In het licht van het voorgaande bekijkt de Raad de e-mail die de stagebegeleider aan verzoeker verzond op 17 maart 2021 en het mailverkeer dat daarop volgende:

“Dag Sam

Ik vind voorlopig nog niet alle documenten voor het stagedossier van GS2 terug op Canvas. Natuurlijk heb je hiervoor wel nog tijd tot vrijdag 19/3.

Het valt me op dat je maar één lesbegeleiding gepost hebt. Heeft je mentor deze niet per les ingevuld? Of moet je deze nog opladen?

Heb je een idee van wanneer je mentor de eindbeoordeling zal bezorgen? Heb je hierover nog contact gehad?”

Verzoeker antwoordt dezelfde dag:

“Dag [J.]

Ik moet enkel nog de meso-taken uploaden.

Oei... dan heb ik precies het concept niet goed begrepen van de lesbegeleidingen.?

Dat ene document dat ik heb gepost bij ‘lesbegeleiding’ is de eindbeoordeling van mijn mentor.”

De stagebegeleider antwoordt diezelfde dag nog:

“Kijk je nog eens even bij de 2 documenten die je moet bezorgen aan je mentor? Daar kan je naast de lesbegeleiding die per les moet worden aangevuld ook de eindbeoordeling terug. Kan je deze nog bezorgen aan je mentor en bevragen op welke termijn het voor hem haalbaar is deze in te vullen? Zet je mij hierbij in CC?

Instructies hierover kan je ook terugvinden in de checklist.”

Verzoeker antwoordt :

“Mag ik vragen sinds wanneer deze checklist COVID update zichtbaar was op Canvas? Ik ben er bijna van overtuigd dat deze gegevens nog niet online stonden enkele weken voor de aanvang van de stageperiode. Een beetje vervelend natuurlijk.

Ook vind ik het vervelend om nogmaals mijn mentor “lastig te vallen” met een tweede eindbeoordeling. De “correcte” eindbeoordeling die ik aan mijn mentor moet bezorgen, is dat de versie die hier in bijlagen staat?

Welke tweede document moet ik dan nog bezorgen aan mijn mentor?”

De stagebegeleider antwoordt hierop nog op 19 maart 2021:

“Hoewel bepaalde indienzones pas enkele weken voor de stage zichtbaar werden gemaakt, staat de checklist al geruime tijd voor iedereen ter beschikking op Canvas. Deze kon je reeds in december raadplegen en we verwijzen hier ook veelvuldig naar (bv. in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt, zie printscreen.)

...

Bovendien zou ook de structuur van Canvas moeten verduidelijken welke zaken je in orde moet brengen (“voor de stage in orde maken” / “Bij aanvang/tijdens de stage in orde brengen”/ Na de stage in orde brengen”). Indien dit voor jou niet duidelijk was, hadden [I.] en/of ik dit graag vernomen tijdens de stagebezoeken. Ik heb toen ook gevraagd of alle verwachtingen duidelijk waren en je reageerde hier bevestigend op.

Het is inderdaad niet fijn om je mentor hierover nu nog te contacteren, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt wel geheel bij jou. Ik zou je dus toch willen vragen om je mentor hierover te mailen en om vriendelijk te vragen om hij het formulier van de eindbeoordeling alsnog kan invullen, graag met mij in CC. Het ingevulde formulier mag per mail aan mij bezorgd worden.

De lesbegeleidingen die per stageles verwacht werden, kunnen natuurlijk niet meer met terugwerkende kracht ingevuld en bezorgd worden. Dit zal je dus niet meer kunnen rechtzetten.”

Met andere woorden heeft de stagebegeleider verzoeker inderdaad gecontacteerd om hem te melden dat hij “nog niet alle documenten” online had geplaatst, maar noch in de e-mail van 17 maart 2021, noch in de navolgende mails is sprake van het ontbrekende groeiverslag. Deze e-mails hebben verzoeker dus niet geïnformeerd over het feit dat verzoeker een zelfreflectieverslag had ingediend, daar waar hij het groeiverslag had moeten opladen. Daarna verwijst de stagebegeleider uitdrukkelijk naar de regeling en checklist op Canvas, maar deze is behept met onduidelijkheid, zoals de Raad hierboven vaststelde.

Pas op 30 maart 2021, na het verstrijken van de deadline, laat de stagebegeleider aan verzoeker weten dat hij het zelfreflectieverslag heeft ingediend in plaats van het groeiverslag. Zij geeft hem geen kans om dat groeiverslag alsnog in te dienen in het kader van ‘Groeistage 2’.

Door het geheel van deze specifieke omstandigheden was verzoeker naar het oordeel van de Raad terecht verward. Het kan hem dan ook niet ten kwade worden geduid dat hij vóór 19 maart 2021 dan ergens (de locatie van de oplaadzone is voor de Raad immers onbekend) het “zelfreflectieverslag” heeft ingediend in plaats van het groeiverslag. Evenmin kan het verzoeker ten kwade worden geduid dat hij pas in mei 2021 het groeiverslag heeft opgeladen, nu zijn stagebegeleider al op 30 maart 2021 aangaf dat zij dit verslag toch niet meer in overweging zou nemen. Het groeiverslag is niet mee in rekening gebracht voor de evaluatie van ‘Groeistage 2’, ook niet door de interne beroepscommissie. Gelet op de hierboven omschreven veelheid aan onduidelijke, soms verwarringende en soms schijnbaar tegenstrijdige informatie over het Groeiverslag, is dergelijke handelwijze naar het oordeel van de Raad onredelijk.

Noch het feit dat verzoeker op 11 december 2020 kennis kon nemen van de checklist en boomstructuur, noch de e-mails van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021 hebben ervoor gezorgd dat verzoeker voldoende en tijdig geïnformeerd is geweest over de verwachtingen van de opleiding inzake het stagedocument “groeistage”.

2.3.2. Eindbeoordeling door stagementor

Het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam stelt dat verzoeker de “algemene beoordeling door mentoren stageschool” te laat heeft ingeleverd en dat verzoeker dit vergeten was. In de motivering is terug te vinden dat verzoeker zijn mentor niet correct heeft ingelicht over de eindbeoordeling. Verzoeker stelt dat hij wel degelijk een eindbeoordeling van zijn stagementor heeft ingediend maar dat dit een verkeerd document was. Uit het dossier blijkt dat hij een versie van het “algemeen beoordelingsverslag” van het stageteam heeft laten invullen door zijn stagementoren. Zelfs na uitdrukkelijke vraag van verzoeker op 17 maart 2021 of dit document het juiste was, zou hij hierover geen antwoord hebben gekregen van zijn stagebegeleider.

Canvas. De Raad stelt vast dat er op Canvas onduidelijkheid heerst over dit stagedocument.

Ten eerste is er onduidelijkheid over de benaming van dit stagedocument. Zo spreekt men in de boomstructuur op Canvas en in de checklist op p. 4 en 6 over de “eindbeoordeling door mentoren”. Vooraan het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam spreekt men echter

over het document “algemene beoordeling door mentoren stageschool”, wat dan hetzelfde document is. Daarnaast is er op Canvas nog sprake van het “algemeen beoordelingsdocument van de stagebegeleider” en “lesbegeleidingsdocumenten stagementor”. Deze benamingen lijken erg op elkaar en blinken niet uit in duidelijkheid.

Ten tweede is er onduidelijkheid over wie de “eindbeoordeling stagementoren” moest indienen. In de versie van de boomstructuur die verwerende partij bijvoegt staat er een opladzone “post hier je eindbeoordeling(en)”. Nergens is verduidelijkt om welke eindbeoordelingen het gaat: die van het stageteam, van de mentor of beide. Dit is verwarrend.

De verwarring wordt enkel groter wanneer de Raad vaststelt dat in de versie van de boomstructuur die verzoeker bijvoegt, deze opladzone zelfs niet aanwezig is. Er is dus zelfs twijfel over de vraag of verzoeker deze eindbeoordeling wel kón opladen, hetgeen zou kunnen verklaren waarom verzoeker uiteindelijk de eindbeoordeling van zijn stagementor (weliswaar in een verkeerd sjabloon) heeft opgeladen onder de opladzone voor “lesbegeleidingen”. Uit de checklist blijkt dan weer dat verzoeker het beoordelingsformulier moest bezorgen aan de stagementor en dat de mentor het moest bezorgen aan de stagebegeleider.

Het geheel van deze informatie komt de Raad uiterst verwarrend over. Op basis van de informatie op Canvas is verzoeker niet voldoende geïnformeerd over het stagedocument “eindbeoordeling door stagementoren.” De verwachtingen van de opleiding omtrent dit stagedocument zijn voor de Raad onduidelijk.

E-mails van stagebegeleider op 17 maart 2021. Uit het hoger geciteerde e-mailverkeer tussen verzoeker en zijn stagebegeleider blijkt dat de stagebegeleider verzoeker inderdaad heeft gecontacteerd om hem te melden dat hij “nog niet alle documenten” online had geplaatst, en vraagt zij hem wanneer de lesmentor haar zijn eindbeoordeling zal bezorgen. Daarna verwijst de stagebegeleider uitdrukkelijk naar de regeling en checklist op Canvas, waarvan de Raad hoger heeft vastgesteld dat deze uiterst verwarrend is. Samen met verzoeker stelt de Raad vast dat de stagebegeleider evenmin antwoordt op verzoekers vraag of het document “eindbeoordeling stagementor”, dat hij in bijlage heeft gevoegd, het juiste is en wat dan het tweede document is dat hij zou moeten bijvoegen. Nochtans, zoals de Raad hoger vaststelde, is er wel degelijk verwarring over het juiste sjabloon mogelijk, gelet op de veelheid aan documenten en benamingen.

Bovendien heeft verzoeker, na de mail van zijn stagebegeleider zelf zijn stagementor opnieuw gecontacteerd met de vraag een ander document in te vullen (ondanks het feit dat hij nog steeds geen bevestiging van zijn stagebegeleider had omtrent het juiste sjabloon). Dat verzoeker dit document dan niet binnen de anderhalve dag na de mail van zijn stagebegeleider ingevuld heeft ontvangen van zijn stagementor, zodat hij het niet binnen de deadline kon indienen, kan hem naar het oordeel van de Raad niet ten kwade worden geduid.

Noch het feit dat verzoeker op 11 december 2020 kennis kon nemen van de checklist en boomstructuur, noch de e-mails van zijn stagebegeleider op 17 maart 2021 hebben ervoor gezorgd dat verzoeker voldoende en tijdig geïnformeerd is geweest over de verwachtingen van de opleiding inzake het stagedocument “eindbeoordeling door stagementor(en)”.

Dat de laattijdigheid van de indiening toch in rekening wordt gebracht bij de eindbeoordeling, is gelet op de specifieke omstandigheden, onredelijk.

3. Conclusie

De Raad stelt vast dat er sprake is geweest van gebrekkige begeleiding van de student doordat hem laattijdig cruciale informatie over de examenverrichtingen van ‘Groeistage 2’ is meegedeeld, met name pas op 11 december 2020 en niet bij aanvang van het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’.

Deze gebrekkige begeleiding staat in direct verband met de onvoldoende prestaties van verzoeker, nu uit het dossier niet blijkt dat verzoeker op basis van de informatie die hem ter beschikking werd gesteld na 11 december 2020 wél voldoende geïnformeerd had kunnen zijn over de verwachtingen van de opleiding over de stagedocumenten “groeiverslag” en “eindbeoordeling stagementor(en)”. Deze informatie was immers uiterst verwarringend.

In dat kader wijst de Raad erop dat de zogenaamde administratieve tekortkomingen van verzoeker blijkens het algemeen beoordelingsverslag telkens meespelen in de eindbeoordeling van 2 van de 3 DLR’s waarop verzoeker nipt onvoldoende scoort, te weten DLR 4 en 5, en ook in de eindbeoordeling van de opleidingspecifieke leerresultaten (OLR), waarop verzoeker nipt onvoldoende scoort. Het algemeen beoordelingsverslag vermeldt immers duidelijk:

- DLR 4 Organisator: “Hoewel je 3 stagebezoeken kreeg en hierbij door 2 stagebegeleiders van Thomas More werd begeleid, kon je niet voldoen aan de administratieve verwachtingen vanuit de lerarenopleiding. Er werd geen groeiverslag (incl. besluit observatiestage) ingediend en de mentor werd niet correct ingelicht over de lesbegeleidingsformulieren en eindbeoordeling. Bijgevolg werd er door de mentor geen concrete feedback per stageles op papier gezet om meer groei mogelijk/zichtbaar te maken. Dit verklaart waarom je ‘niet onvoldoende’ scoort op deze DLR.” (*eigen onderlijning van de Raad*)
- DLR 5 Onderzoeker/innovator: “...Opvallend is ook dat je slechts enkele werkpunten vermeldt in het besluit. Je reflecteert eerder oppervlakkig en je verwijst onvoldoende naar hoe je aan de slag bent gegaan met de groepspunten doorheen je stage. Het groeiverslag ontbreekt, waardoor ook hierin geen reflectie op groei kon geraadpleegd worden.” (*eigen onderlijning van de Raad*)
- OLR – specifiek voor de opleiding: “...Hoewel je aangeeft dat je de stage heel leerrijk en leuk vond, voelen we dit enthousiasme en je leergierigheid niet altijd (bv. theorieles was onvoldoende voorbereid; administratieve verplichtingen niet allemaal nagekomen; te weinig diepgang in reflecties.)” (*eigen onderlijning van de Raad*)

Nu er een directe link bestaat tussen de gebrekkige begeleiding van verzoeker enerzijds en de onvoldoende prestaties van verzoeker voor ‘Groeistage 2’ anderzijds, is het middel gegrond.

Het tweede middel is gegrond.

C. Derde middel

Verzoeker beroept zich in een derde middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat een educatief graduaat in de lerarenopleiding vooral praktijklessen geeft. Verzoeker geeft aan samen met de stagementor te hebben besloten om eens een theorieles te geven van 2 lesuren. Volgens verzoeker was dit de eerste keer dat hij een theorieles gaf: hij ondervond zelf dat deze niet zo vloeiend verliep. Hij stelt geleerd te hebben uit de fouten die hij heeft gemaakt en begrijpt dat dit voor leerkrachten weggelegd is die al enkele jaren lesgeven. Verzoeker heeft dan ook de indruk dat er een groot deel geëvalueerd is op deze minder vloeiende theorieles.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar het oordeel van de interne beroepsinstantie hieromtrent. Zij geeft verder aan dat het algemeen eindbeoordelingsverslag van de ‘Groeistage 2’ werd opgesteld door de twee stagebegeleiders op basis van de volledige stage en het stagedossier. Hierbij werd rekening gehouden met de lesvoorbereidingen, de lesobservaties, de zelfevaluatie, de input van de stagementor enzovoort. Verwerende partij besluit dat een theorieles die niet zo goed verliep met andere woorden zonder probleem gecompenseerd kon worden tijdens het verdere verloop van de stage.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat het algemeen eindbeoordelingsverslag van de ‘Groeistage 2’ niet werd opgesteld door twee docenten maar wel door vier docenten. Verzoeker betwist de weergave van de theorielessen door de verwerende partij in haar antwoordnota en verwijst hiervoor naar zijn verzoekschrift. Verzoeker stelt dat wat de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld een zwak gegeven is. Hij verwijst ten slotte ook naar zijn uiteenzetting van zijn eerste middel omtrent de impact van de coronamaatregelen: als hij voldoende groei had kunnen maken in de lerarenopleiding, had hij kunnen leren uit zijn fouten en had hij deze zelf recht kunnen zetten gedurende deze twee academiejaren.

Beoordeling

Verzoeker voert in essentie aan dat hij 2 uur theorieles heeft gegeven en 23 uur praktijkles, gedurende zijn actieve stage. Hij betoogt dat deze theorieles niet zo vloeiend verliep, en dat hij sterk de indruk heeft dat er voor een groot deel is geëvalueerd op deze minder vloeiende theorieles.

Hiermee gaat verzoeker voorbij aan het antwoord dat de interne beroepscommissie op dit argument heeft geformuleerd in de bestreden beslissing:

“De student beweert dat de evaluatie van een les: groeistage 2, gebaseerd is op één theoretische les, die inderdaad “minder vloeiend” verliep.

De opleiding meldt dat de eindbeoordeling van “Groeistage 2” gemaakt is op basis van de volledige stage en het stagedossier: lesvoorbereidingen, lesobservaties, zelfevaluatie en input van de mentor.

Er werd naast een theorieles bovendien ook een praktijkles bijgewoond. Ook daar werden werkpunten vastgesteld die leidden tot de onvoldoende. Onderstaande citaten uit de eindbeoordeling verwijzen naar praktijklessen:

- DLR 1: “Je blijft soms te afzijdig in de garage en je neemt hierdoor een meer passieve rol op. Er wordt gewacht tot leerlingen zelf vragen komen stellen, in plaats van actief met hen in interactie te gaan om te peilen hoever ze staan in het verwerven van vaardigheden en inzichten (= evaluatie), zodat je hen van

daaruit kan bijsturen (begeleiden maar ook differentiëren). Je toont niet aan dat jij de werkruimte voldoende kan coördineren als werkleider en coach van de leerlingen.

• DLR 4: “Er werd niet genoeg aandacht besteed aan veilig werken in de garage. Nochtans is dit van essentieel belang voor een veilig verloop van praktijklessen en in de attitudevorming van leerlingen”

• OLR: “Zoals eerder vermeld maak je soms een eerder ‘passieve’ indruk tijdens de praktijklessen. Er ontbreekt meer enthousiasme in je houding, niet alleen voor het vak zelf, maar ook om leerlingen te begeleiden en te motiveren tot maximale leerwinst.”

De interne beroepscommissie stelt vast dat de beoordeling niet enkel gebaseerd is op de observaties tijdens een theorieles.”

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoeker de onregelmatigheid moet aantonen. Met andere woorden moet verzoeker bezwaren of middelen ontwikkelen, gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verzoeker gaat echter in overgrote mate voorbij aan de hoger geciteerde motieven van de interne beroepscommissie en bekritiseert deze motieven inhoudelijk niet. Ook de wederantwoordnota is wat betreft het derde middel gericht tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing en herneemt de argumentatie zoals gevoerd voor de interne beroepscommissie, en/of werkt deze verder uit. Verzoekende partij legt daarbij geen link naar de beslissing van de interne beroepscommissie, buiten de vermelding: “*Daarbij wat de interne beroepscommissie vast stelt is een zwak gegeven.*”. Met andere woorden legt verzoeker niet uit waarom de interne beroepscommissie ten onrechte van oordeel zou zijn dat de beoordeling van verzoeker voor ‘Groeistage 2’ wel bijkomend gebaseerd is op andere elementen dan de theorieles die verzoeker gaf tijdens zijn actieve stage. Hij stelt enkel dat hij een “sterke indruk” heeft dat er voor een groot deel geëvalueerd is op de theorieles, zonder in te gaan op de motieven van de interne beroepscommissie. Deze argumentatie vormt geen bezwaar of middel, gericht tegen de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie, in de zin van artikel II.294, § 2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Het middel is onontvankelijk.

D. Vierde middel

Verzoeker beroeft zich in een vierde middel op een schending van het materieel motiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft aan niet akkoord te gaan met de eindevaluatie van DLR 1: hij heeft de leerlingen wel degelijk regelmatig gevraagd hoe ver ze stonden en hij heeft ook meer doorgevraagd zodat de leerlingen terugkeken naar hun leerproces. Volgens verzoeker werden ook voor ‘Groeistage 2’ observatielessen gedaan waarbij vooral werd besproken welke aanpak hij diende te hanteren: de stagementor zou hierbij ook aangegeven hebben dat ze de leerlingen zo zelfstandig mogelijk laten werken. Verzoeker stelt dat hij, als stagiair, deze visie van de secundaire school heeft opgevolgd. Verder gaat verzoeker ook niet akkoord met de eindevaluatie van DLR 4: hij geeft aan dat hij het elektrisch gereedschap, *in casu* een slijpschijf, overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften heeft gehanteerd. Verzoeker geeft aan dat de docent opmerkte dat het netsnoer van de slijpschijf nog in het stopcontact zat waardoor dit voor de docent aanleiding heeft gegeven tot een onvoldoende. Volgens verzoeker zou dit echter de veiligheid van de leerlingen niet in het gedrang kunnen gebracht hebben.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit middel als dusdanig niet werd ingeroepen in de interne beroepsprocedure en het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Verder stelt verwerende partij dat hij ook nalaat om zijn beweringen te bewijzen. Volgens verwerende partij repliceert verzoeker bovendien enkel op het voorbeeld van de slijpschijf, er zijn echter meerdere voorvalen geweest waarbij de veiligheid van de leerlingen in het gedrang is geweest. Zo heeft stagebegeleider mevrouw [J.G.] in haar lesbegeleidingsformulier van 5 februari 2021 gesteld dat aandacht voor veiligheid er belangrijk is binnen een praktijkvak zoals autotechnieken: zo is veiligheid niet alleen belangrijk voor de praktijklessen zelf maar het is ook van belang dat leerlingen zich dit eigen maken zodat het voor hen later hun beroep een automatisme zal zijn. Verwerende partij verwijst in dat verband naar de tips die de stagebegeleider heeft gegeven. Verwerende partij stelt bovendien dat uit het algemeen beoordelingsverslag blijkt dat verzoeker niet alleen een nipt onvoldoende heeft gekregen voor de DLR 1 “begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen”, maar ook voor de DLR 4 “organisator” en voor de DLR 5 “onderzoeker/innovator”.

Verwerende partij geeft verder aan dat het niet is omdat de praktische samenwerking georganiseerd wordt in samenwerking met de stagementor, dat de mentor het laatste woord zou hebben bij de evaluatie. Zij stelt dat de beoordeling van een stage in beginsel uitgaat van de stagementoren, externen of de student zelf. De stagedocent hanteert daarvoor ook eigen vaststellingen en ijkpunten. Verwerende partij geeft bovendien aan dat benadrukt dient te worden dat de praktijklectoren verbonden aan de onderwijsinstelling kennelijk het beste zicht genereren op de vaardigheden van de student. Het is dan ook uitsluitend zij die ook gemachtigd zijn om – in samenspraak en op basis van het gehele stagedossier – het eindcijfer van verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Groeistage 2’ vast te stellen. De stagebegeleiders hebben volgens verwerende partij zorgvuldig gehandeld en zij mag uitgaan van hun deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore van verzoeker.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Volgens verzoeker heeft de interne beroepsinstantie van verwerende partij dit kunnen inkijken maar werd het niet in het beroepschrift verwerkt.

Verder verwijst verzoeker met betrekking tot de aandacht voor veiligheid naar zijn uiteenzetting van zijn eerste middel: indien deze drie veiligheidsvoorvalen zich in ‘Groeistage 1’ aangediend hebben zou hij deze kennis meegenomen hebben naar ‘Groeistage 2’. Verzoeker stelt in zijn huidige job als leerkracht autotechnieken deze veiligheidsvoorvalen goed onthouden te hebben en geeft aan dat dit in toekomst ook niet meer opnieuw zal gebeuren. Verzoeker besluit dat bij gebrek aan groeikansen het ontrecht is dat er hiervoor een onvoldoende wordt gegeven.

Verzoeker wijst voor het overige de verwijzing van verwerende partij naar andere DLR’s van de hand: hij stelt dat DLR 4 “organisator” geen verband houdt met het vierde middel maar wel met het tweede middel.

Ten slotte stelt verzoeker over de evaluatie dat de stagebegeleiders een momentopname vastleggen en geeft aan dat de leerlingen zich op dat moment slecht of anders kunnen gedragen, wat volgens verzoeker meestal ook zo is en toe te schrijven valt aan de aanwezigheid van een externe in de klas of praktijkruimte. Volgens verzoeker heeft de stagementor een goed algemeen beeld over hoe de stage verloopt. Er moet volgens verzoeker zeker rekening gehouden worden met de twee stagebeoordelingen van de stagementor.

Beoordeling

Verzoeker bekritiseert in het vierde middel het algemeen beoordelingsverslag van het stageteam, waarin bij de beoordeling van DLR 1 “Begeleider leer- en ontwikkelingsprocessen” en van DLR 4 “Organisator” wordt gesteld:

“Je blijft soms te afzijdig in de garage en je meent hierdoor een meer passieve rol op. Er wordt gewacht tot leerlingen zelf vragen komen stellen, in plaats van actief met hen in interactie te gaan om te peilen hoeveel ze staan in het verwerven van vaardigheden en inzichten (= evaluatie), zodat je hen van daaruit kan bijsturen (begeleiden maar ook differentiëren). Je toont niet aan dat jij de werkruimte voldoende kan coördineren als werkleider en coach van de leerlingen.

...

Er werd niet genoeg aandacht besteed aan veilig werken in de garage. Nochtans is dit van essentieel belang voor een veilig verloop van praktijklessen en in de attitudevorming van leerlingen.”

Deze beoordeling is volgens hem niet correct, en hij beargumenteert waarom.

De Raad stelt vast dat verzoeker dergelijk argument al had kunnen aanvoeren voor de interne beroepscommissie, hetgeen hij echter niet gedaan heeft. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, is er immers in zijn e-mailverkeer, dat hij voegde bij zijn intern beroepschrift en wat er één geheel mee uitmaakt, geen sprake van argumentatie tegen de beoordeling van DLR 1. Evenmin is in het intern beroepschrift, dan wel het e-mailverkeer dat er één geheel mee uitmaakt, sprake van een argumentatie tegen de beoordeling betreffende het veilig werken in de garage, als onderdeel van DLR 4. In de e-mail van verzoeker aan de ombudsvrouw van 27 mei 2021 staat er in dit kader louter te lezen: *“De persoonlijke feedback in de DLR’s met sommige delen ben ik niet akkoord.”*, zonder verdere concretisering.

Dergelijk bezwaar is niet ontvankelijk. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake.

Het middel is onontvankelijk.

E. Vijfde middel

Verzoeker beroept zich in een vijfde middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt niet op de hoogte te zijn geweest van de documenten voor de lesbegeleidingen door de stagementor. Verzoeker geeft aan voor zichzelf een to-dolijstje gemaakt te hebben voordat de observatiestage aanving medio december 2020 daar waar volgens de docent er een checklist beschikbaar was op het online platform ‘Canvas’. Verzoeker is ervan overtuigd dat deze checklist nog niet online stond toen hij zijn to-dolijst heeft gemaakt. Hij besluit dat studenten van de graduaatsopleiding weinig tot geen ondersteuning hebben gekregen. Aangezien hij nog nooit eerder stage had glopen kon verzoeker volgens hem dan ook niet weten wat er van hem werd verwacht.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit middel als dusdanig niet werd ingeroepen in de interne beroepsprocedure en het dus om een nieuw en onontvankelijk middel gaat. Verder geeft verwerende partij aan dat de checklist reeds geruime tijd voor iedereen beschikbaar was op ‘Canvas’: de studenten konden deze al in december raadplegen. Volgens verwerende partij werd er bovendien ook veelvuldig naar verwezen, bijvoorbeeld in de aankondiging waarin de stagebegeleider bekend werd gemaakt. Verwerende partij stelt dat de checklist duidelijk vermeldt dat de stagementor de lesbegeleiding door mentoren voor elke les moet invullen. Volgens verwerende partij moeten studenten deze documenten bij de start van de stage overmaken aan de mentoren, hetzij digitaal, hetzij op papier. De mentoren vullen dit dan in per les of per lesblok zodat de student elke les feedback krijgt en dus kan bijsturen waar nodig.

Verwerende partij merkt verder op dat verzoeker drie stagebezoeken heeft gehad in de plaats van twee zodat verzoeker hierdoor werd begeleid door twee stagebegeleiders van verwerende partij. Volgens verwerende partij is na een eerste stagebezoek van mevrouw [I.C.] gebleken dat verzoeker niet op de hoogte was van de verwachtingen van de stage waardoor dit bezoek volledig besteed werd aan de ondersteuning in functie van de organisatie en er aldus een derde

stagebezoek werd ingepland. Verwerende partij concludeert dat verzoeker, in vergelijking met zijn medestudenten aldus bijkomende en persoonlijke ondersteuning met het oog op een goede organisatie van de stage. Verwerende partij vindt het daarom ook opmerkelijk en weinig respectvol ten aanzien van de betrokkenen om zonder enig stuk ter staving te beweren dat de begeleiding van verzoeker gebrekkig zou zijn geweest. Verwerende partij besluit dat klachten over gebrekkige begeleiding en een gebrekkige communicatie hoe dan ook niet tot de conclusie kunnen leiden dat de examenresultaten niet de exacte weergave zijn van de prestaties van de student.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat dit geen nieuw middel is. Hij verwijst hiervoor naar zijn e-mail aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Volgens verzoeker heeft de interne beroepsinstantie van verwerende partij dit kunnen inkijken maar werd het niet in het beroepschrift verwerkt.

Over de checklist van verwerende partij stelt verzoeker dat hij reeds zijn to-dolijst had opgemaakt aangezien zijn stage van start ging in november zodat hij de checklist niet heeft kunnen inzien. Volgens verzoeker ligt er ook geen bewijs voor dat deze gepubliceerd is vóór 11 december 2020: op 11 december 2020 om 16u09 is er een eenmalige aankondiging geweest dat deze checklist online stond.

Verzoeker stelt met betrekking tot de stagebezoeken van verwerende partij dat mevrouw [I.C.] had beslist om het eerste stagebezoek uit te voeren. Ten mevrouw [I.C.] aankwam op de stageschool vroeg zij meteen naar het probleem met de lesvoorbereidingen. Volgens verzoeker werd er toen mondeling besproken dat hij de lesvoorbereidingen na elke les of elk lesblok zou maken en aanvullen. Verzoeker erkent op de hoogte te zijn van de verwachtingen van de stage, hetgeen de heer [T.S.], stagementor, volgens verzoeker zou kunnen beamen. Verzoeker stelt dat het stagebezoek van mevrouw [I.C.] volledig werd besteed aan de werking van de school. Verzoeker geeft aan dat de aangezien de graduaatsopleiding nieuw is bij verwerende partij sinds academiejaar 2019-2020 de docenten niet wisten hoe de secundaire scholen werkten in de afdeling autotechnieken. Volgens verzoeker kende verwerende partij dit studieprogramma niet en werd daarom een extra derde stagebezoek voorzien.

Ten slotte geeft verzoeker aan dat er wel degelijk stukken zijn ter staving van zijn bewering dat de begeleiding en ondersteuning gebrekkig waren. Verzoeker stelt dat net zoals hijzelf,

verwerende partij moet leren uit de fouten die ze maakt. Volgens verzoeker is de opleiding ‘Educatief graduaat secundair onderwijs – deeltijds avond” pas recent, in 2019, ingevoerd bij verwerende partij. Verzoeker besluit dat de gevolgen van de coronamaatregelen een grote rol speelden bij het volbrengen van de opleiding waardoor het er vooral niet makkelijker op werd; dit mag volgens hem niet aangewreven worden aan de student.

Beoordeling

In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, heeft hij in de interne beroepsprocedure geen bezwaar gericht tegen de beoordeling van het element “lesbegeleidingen mentor(en) voor elke lesblok”.

In zijn e-mail van 27 mei 2021 aan de ombudsvrouw, die een geheel vormt met het intern beroepschrift, stelt verzoeker omtrent de documenten “lesbegeleiding van de stagebegeleider”: “Er is mij niet verteld geweest dat ik expliciet deze twee moet uploaden.”

Noch in zijn intern beroep, noch in zijn e-mails die er één geheel mee uitmaken, spreekt verzoeker over de beoordeling van de documenten “lesbegeleiding stagementor(en) voor elke lesblok”. Dit bezwaar formuleert hij voor het eerst in de externe beroepsprocedure voor de Raad.

Dergelijk bezwaar is niet ontvankelijk. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat een verzoeker in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Van deze uitzonderingsgevallen is *in casu* echter geen sprake.

Het middel is onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 3 september 2021 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris
De secretaris	De voorzitter

Melissa Thijs

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 augustus 2021

Arrest nr. 6.799 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/275

In zake: Hassan RABHIOU
Woonplaats kiezend te 1080 Brussel
Oostendestraat 50

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Tutorlezen” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Gautier De Wachter, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel “Tutorlezen” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de centrale klachtencommissie op datum van 2 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk verklaard. Op 6 juli 2021 beslist de departementale beroepscommissie dat het intern beroep ongegrond is.

De departementale beroepscommissie stelt vast dat de student het niet eens is met de genomen beslissing voor het opleidingsonderdeel “Tutorlezen” omdat het zou gaan om een onrechtvaardige beoordeling doordat hij wordt vergeleken met andere projecten/groepen. Volgens de student is de beoordeling door mentoren die niet verbonden zijn aan de Erasmushogeschool doorslaggevend. Er was bovendien sprake van onduidelijkheden omdat er twee handleidingen in omloop waren.

Verder stelt de departementale beroepscommissie vast dat bij het geven van informatie aan de studenten de ECTS-fiche wordt overlopen. Op dat moment wordt ook meegedeeld hoe de scores tot stand komen. De score voor “Tutorlezen” bestaat uit vier deelscores:

- vaardigheidsproef (60%): dit is de stage, waaraan een cesuur is verbonden;
- portfolio (20%): alle lesvoorbereidingen. Voor dit onderdeel wordt 50% van de score gegeven door de mentoren van de stagescholen, 25% wordt gegeven door de taalcoördinator en projectleider van “Tutorlezen” en de overige 25% wordt gegeven door de mentoren van de Erasmushogeschool. Zowel de mentoren als de taalcoördinator komen in beide scholen bij de studenten op stagebezoek en oordelen of de lesvoorbereidingen overeenstemmen met de lessen die zij op dat moment geven. Er wordt onderling afgesproken per sessie wie welke student zal volgen omdat het praktisch onmogelijk is dat elke docent elke student volgt;
- reflectie (15%): wordt enkel door de mentoren van de Erasmushogeschool doorgenomen en geëvalueerd;

- observatie (5%): door corona is er een tweede observatieopdracht mogelijk gemaakt. Daarnaast zijn er twee handleidingen beschikbaar: er staat een handleiding op Canvas en een PowerPointpresentatie waarin de handleiding wordt toegelicht.

De departementale beroepscommissie wijst erop dat zij niet bevoegd is om te oordelen over de onderwijsverstrekking. Ze heeft het dossier grondig onderzocht en komt tot het besluit dat de behaalde score voor “Tutorlezen” op een correcte manier tot stand is gekomen.

Op basis van bevraging en grondige studie van het systeem van het vak concludeert de beroepscommissie dat er een zeer uitgebreide handleiding bestaat en dat deze nog eens speciaal ter illustratie voor studenten werd aangevuld door een PowerPointpresentatie. Ze stelt vast dat er een zeer gedetailleerd en zeer doordacht evaluatiesysteem is, waarin het punt aan de hand van een duidelijke verbetersleutel gemotiveerd wordt. Er werd bovendien geconstateerd dat beide stagescholen beschikken over een duidelijk systeem van feedback, ofwel via Teams, ofwel via e-mail.

De beroepscommissie maakt de motivatie van de jury van het opleidingsonderdeel “Tutorlezen” tot de hare. De score blijft ongewijzigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 15 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt vast dat het door verzoeker ingestelde beroep bij de Raad gericht is tegen zowel (i) de initiële studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 als (ii) de beslissing op

intern beroep van 6 juli 2021. Volgens haar is het gedeelte van het beroep dat is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing niet ontvankelijk.

In dat verband wil verwerende partij verwijzen naar de vaste rechtspraak van de Raad, die stelt dat het feit of een initiële studievoortgangsbeslissing nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep voor de Raad afhankelijk is van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst moet uitputten.

Verwerende partij wijst op de artikelen 16 en 17 van de ‘algemene rechtspositieregeling 2020-2021’. Nadat het intern beroep ontvankelijk wordt verklaard, zoals *in casu*, wordt de door de student ingediende klacht door de departementale beroepscommissie ten gronde onderzocht, waarna er een nieuwe beslissing wordt genomen waarbij de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze wordt bevestigd of hervormd/herzien.

Aangezien de departementale beroepscommissie aldus met volheid van bevoegdheid oordeelt, maakt de door haar genomen beslissing onmiskenbaar een beslissing uit die in de plaats van de initiële studievoortgangsbeslissing is gekomen. Daardoor kan deze niet langer op ontvankelijke wijze het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hierop niet in.

Beoordeling

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Tutorlezen” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 17 van de algemene rechtspositieregeling 2020-2021 van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Het beroep van verzoekende partij wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekende partij onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Uiteenzetting van de middelen

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat verzoeker in zijn verzoekschrift voor de Raad woordelijk herhaalt wat hij in zijn klacht tot intern beroep heeft geschreven. Er is geen enkel verschil tussen de klachtenbrief van verzoeker van 1 juli 2021 en zijn extern verzoekschrift.

Volgens verwerende partij vermeldt verzoeker dan ook geen enkele kritiek op de interne beroepsbeslissing van verwerende partij in zijn extern beroepsschrift. De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat het beroep in dat geval niet ontvankelijk is, zodat het beroep van verzoeker moet worden afgewezen als onontvankelijk.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet in.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het verzoekschrift minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten.

De decreetgever heeft aangegeven dat geen overdreven formalisme wordt beoogd: “*Het volstaat dat de verzoeker een eventueel summier doch duidelijk aangegeven onregelmatigheid*

aanbrengt, zonder dat deze beweerde onregelmatigheid juridisch moet worden gekwalificeerd. Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.” (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 25. Zie in die zin R.Stvb. 13 november 2014, nr. 2014/357).

Een verzoekschrift dat evenwel geen enkele grief tegen de bestreden beslissing bevat, is volgens vaste rechtspraak van de Raad niet ontvankelijk (zie bijvoorbeeld R.Stvb. 23 januari 2019, nr. 4.664; R.Stvb. 26 augustus 2020, nr. 5.901).

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoeker de onregelmatigheid moet aantonen.

In casu moet de Raad vaststellen dat het extern verzoekschrift een zo goed als letterlijke herneming is van het intern beroepsschrift. De enige aanpassingen die de Raad heeft kunnen ontdekken, betreffen de omschrijving van het voorwerp van het beroep en de datum.

Het extern verzoekschrift bevat naar het oordeel van de Raad geen enkele kritiek op de interne beroepsbeslissing.

De Raad heeft eerder reeds geoordeeld dat de loutere opmerking van de verzoekende partij dat zij “niet akkoord is” met de bestreden beslissing, geen ontvankelijk middel *c.q.* beroep vormt (R.Stvb. 21 mei 2015, nr. 2015/071). De Raad leest zelfs dit niet in het extern verzoekschrift. Er wordt geen enkele grief ten aanzien van de interne beroepsbeslissing ontwikkeld, zodat het beroep bij de Raad onontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.800 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/278

In zake: Evy MANNAERT
Woonplaats kiezend te 1570 Vollezele
Rensbergstraat 10

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 30 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Klinische stage’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gautier De Wachter, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de voedings- en dieetkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Klinische stage’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de centrale klachtencommissie op datum van 6 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk verklaard. Op 7 juli 2021 beslist de departementale beroepscommissie dat het intern beroep ongegrond is.

De departementale beroepscommissie stelt vast dat op het beoordelingsdocument een score van 0/4 was ingevuld bij rubriek 9.5. Deze score werd verkeerd ingevuld. Zij heeft deze aangepast naar de correcte score 4/4. Volgens de interne beroepsinstantie heeft deze materiële vergissing evenwel geen invloed op de uiteindelijke eindscore voor het deelresultaat ‘Observatie’ van de ‘Klinische stage’. Deze score blijft 6,2/20.

Daarnaast is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de evaluatie van de stage correct is gebeurd op basis van de op voorhand doorgegeven criteria. De student werd correct gequoteerd via het beoordelingsdocument, dat als bijlage wordt toegevoegd.

De interne beroepsinstantie is aldus van oordeel dat de beoordeling correct en gemotiveerd is gebeurd, op basis van vooraf bepaalde criteria. Zij beslist dan ook om de examenbeslissing genomen voor het opleidingsonderdeel ‘Klinische stage’ te behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 19 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Per e-mail van 29 juli 2021 deelt verzoekster mee dat zij ‘haar extern beroep intrekt’ en dat zij ‘haar stage in het schooljaar 2021-2022 zal hervatten in oktober-november’.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Hij ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.801 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/279

In zake: Reda OUSSAIDI
Woonplaats kiezend te 1800 Vilvoorde
Hendrik I-lei 60

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de examentuchtbeslissing ‘van 2 juli 2021’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie ‘van 14 juli 2021’ waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota en een toelichtende nota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota en een toelichtende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Gautier De Wachter, die verschijnt voor de verwerende partij zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het systeem- en netwerkbeheer’.

Tijdens het praktijkexamen voor het opleidingsonderdeel ‘Scripting I’ werd er door de docent een onregelmatigheid vastgesteld bij verzoeker. Overeenkomstig artikel 19 van het algemeen examenreglement werd verzoeker uitgenodigd op een hoorzitting op 29 juni 2021 waar verzoeker zijn versie van de feiten kon toelichten.

De departementale examentuchtcommissie komt tot het besluit dat verzoeker effectief een onregelmatigheid heeft begaan, waarna zij heeft beslist om aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Scripting I’ het cijfer 0/20 toe te kennen.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de centrale klachtencommissie op datum van 1 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk verklaard. Op 2 juli 2021 beslist de departementale beroepscommissie dat het intern beroep ongegrond is.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studenten bij dit examen de opdracht op papier kregen en gebruik mochten maken van hun eigen laptop om de gevraagde code te schrijven. Aan de hand van een bijkomende clausule op het examen werd duidelijk gemaakt dat het ging om een gesloten boek examen.

Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit het antwoord van de student duidelijk dat hij frauduleus gebruik heeft gemaakt van code uit het voorbeeldexamen. Dit wordt afgeleid uit het feit dat het gaat over hetzelfde stukje code, met name de essentie van de hele opdracht waarin computeraccounts aangemaakt moeten worden. Er zijn niet alleen sterke gelijkenissen met het voorbeeldexamen in de code zelf, wat nog enigszins kan worden verklaard doordat de student het voorbeeldexamen mogelijk grondig heeft gestudeerd, maar in het voorbeeldexamen is de code om useraccounts aan te maken. In het hele examen is daarentegen nergens sprake van useraccounts, laat staan ze aanmaken.

Daarnaast merkt de interne beroepsinstantie op dat de student heeft samengewerkt met een medestudent die in zijn nabije buurt zat. Beide studenten hadden immers de verkeerde ‘error code’ in hun oplossing. Volgens de interne beroepsinstantie is de code van de student identiek aan de code van een medestudent, met name de opbouw (afwijkend van wat werd gevraagd) en

dezelfde schrijfwijze van foutmelding (ERROR) die nergens eerder voorkwam, met daarbij exact dezelfde (foute) aanroep van een variabele.

De interne beroepsinstantie beslist om de examentuchtbeslissing van 29 juni 2021 te behouden, zijnde 0/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Scripting I’.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 12 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij schrijven door de Raad ontvangen op 22 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het door verzoeker ingestelde beroep van 22 juli 2021 niet ontvankelijk is omdat het laattijdig werd ingesteld. Overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs moeten de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de aangevochten beslissing. Deze vervaltermijn wordt ook bevestigd in artikel 19 van de algemene rechtspositieregeling van verwerende partij.

Verwerende partij merkt op dat in de door Covid-19 ingelaste passage in de algemene rechtspositieregeling 2020-2021 explicet wordt vermeld dat alle communicatie omtrent het intern beroep verloopt per e-mail via het studenten e-mailadres en niet via aangetekend schrijven. Overeenkomstig deze bepaling werd verzoeker in kennis gesteld van de interne beroepsbeslissing van 2 juli 2021 bij e-mailbericht van 12 juli 2021, en niet op 14 juli 2021 zoals verzoeker in zijn stukken verkeerdelyk laat uitschijnen.

Bijgevolg nam de beroepstermijn *in casu* reeds een aanvang vanaf 13 juli 2021 om te verstrijken op 19 juli 2021. Het door verzoeker ingestelde beroep werd door de Raad geregistreerd op 22 juli 2021.

Volgens verwerende partij doet het loutere gegeven dat verzoeker zijn verzoekschrift heeft gedagtekend op datum van 20 juli 2021 hieraan geen afbreuk. Zelfs indien rekening wordt gehouden met deze datum is het beroep immers eveneens laattijdig ingesteld. Verwerende partij stelt ook vast dat verzoeker in zijn beroepsschrift verkeerdelyk melding maakt van ‘de beslissing intern beroep genomen op 14/07/2021’, waarmee hij ogenschijnlijk heeft gepoogd alsnog een ontvankelijk verzoekschrift in te stellen.

Verwerende partij besluit dat aldus niet kan worden betwist dat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen duidelijk werd overschreden zodat het beroep duidelijk laattijdig werd ingesteld.

Wat de tijdigheid van het extern beroep betreft, verduidelijkt verzoeker in zijn *wederantwoordnota* dat hij in het begin niet exact wist wat de volgende stappen waren. Hij heeft hulp gevraagd en pas laat (op 14/07/2021) een antwoord gekregen.

Naar aanleiding van deze informatie werd door de Raad besloten om beide partijen bijkomend te bevragen over de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing.

Verwerende partij wijst erop dat verzoeker op 12 juli 2021 reeds heeft gereageerd op de e-mail houdende de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing. Het staat aldus onomstotelijk vast dat verzoeker de kennisgeving had ontvangen alsook gelezen op 12 juli 2021.

Verzoeker verduidelijkt dat hij de interne beroepsbeslissing op 12 juli 2021 heeft gekregen. Het was hem op dat moment niet duidelijk welke stappen hij moest ondernemen. Van zodra dit duidelijk was, zijnde op 14 juli 2021, heeft hij zo snel mogelijk de procedure gestart.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoeker, zoals uit het dossier blijkt, in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mailbericht van 12 juli 2021 (zie stuk III.E van verwerende partij).

De Raad stelt vast dat verzoeker bevestigt dat hij op 12 juli 2021 de interne beroepsbeslissing via e-mail heeft ontvangen. Uit het dossier blijkt ook dat verzoeker diezelfde dag reeds heeft gereageerd op deze e-mail. Bijgevolg is de Raad van oordeel dat de kennisgeving wel degelijk heeft plaatsgevonden op 12 juli 2021.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* 12 juli 2021) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 13 juli 2021, om te verstrijken op maandag 19 juli 2021. Verzoeker diende bij gewoon schrijven dat werd geregistreerd op 22 juli 2021 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Het extern beroep dat bij de Raad werd geregistreerd op 22 juli 2021, en dat verzoeker heeft gedagtekend op 20 juli 2021 wat ook al buiten de beroepstermijn is, werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Naar het oordeel van de Raad blijkt *in casu* uit het dossier evenmin dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden. Dat verzoeker op het ogenblik van het ontvangen van de interne beroepsbeslissing naar eigen zeggen niet wist wat de volgende stappen waren, kan de laattijdige indiening van het extern beroep naar het oordeel van de Raad niet verschonen. Op de interne beroepsbeslissing staan de externe beroepsmodaliteiten duidelijk vermeld.

Het beroep is niet ontvankelijk.

Geheel ten overvloede en *prima facie* stelt de Raad op het eerste gezicht vast dat het administratief dossier onvolledig lijkt, waarbij minstens volgende stukken lijken te ontbreken: het examen van verzoeker, de verbetersleutel, het examen van de medestudent waarmee verzoeker zou hebben samengewerkt, het voorbeeldexamen met de verbetersleutel en het document getiteld “GDT/DR/2020/103” waarnaar wordt verwezen in de bestreden beslissing en dat betrekking heeft op de samenstelling van de tuchtcommissie. Nu het beroep onontvankelijk is, doet de Raad geen uitspraak over de gegrondeheid van de vordering en gaat

de Raad bijgevolg niet verder over tot een onderzoek van het administratief dossier. Evenwel lijkt het raadzaam om, zeker wanneer het examentuchtbeslissingen betreft, met een verregaande impact op de student en zijn studieloopbaan, het administratief dossier uitgebreid te staven met de nodige documenten.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 augustus 2021

Arrest nr. 6.808 van 11 augustus 2021 in de zaak 2021/229

In zake: Katrien FOUCART
woonplaats kiezend te 9550 Herzele
Evendael 38

tegen:

ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 juni 2021, is gericht tegen de beslissing van de waarnemend decaan KASK & Conservatorium van 21 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is, nadat zij niet slaagde voor de artistieke toelatingsproef, middels een creditcontract ingeschreven voor een aantal opleidingsonderdelen in de opleiding ‘Bachelor in de Beeldende Kunsten’ aan de Hogeschool Gent.

Sinds een aantal jaren poogt verzoekster een EVC-procedure af te ronden. Uiteindelijk dient verzoekster in maart 2021 een EVC-dossier in. Over deze aanvraag wordt beslist in een ‘samenvattend verslag MIP’ van 5 mei 2021 (stuk 9 administratief dossier), waarin 31 competenties worden beoordeeld. 23 competenties worden erkend, 8 competenties niet.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster bij de Associatie Universiteit Gent een intern beroep in. Daarin argumenteert verzoekster ten aanzien van de acht niet-erkende competenties waarom zij het met de beslissing niet eens is. Daarnaast stelt verzoekster dat zij tijdens het EVC-traject tegenwerking ondervond.

“Na het grondig doornemen van mijn EVC dossier, dien ik bezwaar in tegen volgende afgewezen competenties en feiten:

- Competentie 5: ‘*De student kan haar eigen werk op een adequate wijze presenteren en toelichten.*’ Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst het creditbewijs voor Tekenen Beeldende Kunsten met de punten 16/20. Deze competentie 5 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.
Ook competentie 31 weerlegt het standpunt dat competentie 5 niet bewezen is.
Deze competentie 31 houdt in: ‘De student kan de stand van zaken van het eigen werk documenteren in woord en beeld.’
- Competentie 7: ‘*De student kan aan de hand van een voorstudieproces een concept ontwikkelen rond een bepaald thema.*’ Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst het creditbewijs voor Tekenen Beeldende Kunsten met de punten 16/20 (eerste van de klas). Deze competentie 7 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.
- Competentie 8: ‘*De student is in staat een eigen werkproces op te starten*’. Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst het creditbewijs voor Tekenen Beeldende Kunsten met de punten 16/20. Deze competentie 8 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.
- Competentie 21: ‘*De student kan een artistiek ontwerp realiseren door ideeën om te zetten in een ontwerp.*’ Ik heb in deze competentie geëxperimenteerd met een model. Maar het is niet enkel een modeltekening. Het zijn ideeën omgezet in ontwerpen waarin een model past. Deze negatieve beoordeling is niet terecht. Mijn leerkracht [L.] in Oudenaarde die haar diploma behaalde in het KASK, was hier enthousiast over!
- Competentie 22: ‘*De student kan zelfstandig een tentoonstelling met haar werk maken en getuigt van inzicht in het eigen werk bij de opbouw ervan.*’ Ik haalde mijn creditbewijs en 16/20 op het vak ‘Initiatie in het werkveld’ bij prof. [C.]. Ik was hiermee de eerste in de klas. Tentoonstellen was het onderwerp in deze les. Ik heb persoonlijk 10 jaar mijn galerie uitgebaat. Als zelfstandige werkte ik 30 jaar en nam aan verscheidene tentoonstellingen deel (o.a. in Tour & Taxi). Deze afwijzing is ontrecht en niet gestaafd.

- Competentie 26: ‘*De student heeft een referentiekader opgebouwd omtrent teksten over tekenkunst.*’ Ik heb teksten die ik zelf gevonden heb opgenomen in mijn referentiekader. Maar mijn referentiekader is veel uitgebreider:
Op kunstenaarsteksten 1 haalde ik 15/20 en heb ik een creditbewijs.
Op kunstenaarsteksten 2 haalde ik 16/20 en moet ik mijn creditbewijs nog ontvangen.
Op kunstenaarsteksten 3 moet ik nog de uitslag van mijn examens krijgen, maar ik ben zonder meer [geslaagd]. Nog een creditbewijs... Dus stellen dat ik geen referentiekader opgebouwd heb omtrent kunstenaarsteksten tekenkunst... Dat staat in schril contrast tegenover de drie creditbewijzen die het tegendeel stellen. Integendeel: ik vind ook persoonlijk teksten, en dus geen enkel contact met de afdeling Tekenkunst.
- Competentie 28: ‘*De student is in staat een eigen artistiek onderzoek op te zetten en hanteert de principes van het artistiek onderzoek (procesmatig denken, contextueel denken, reflectief denken) over beeld, vorm en inhoud van het eigen werk.*’
Over deze competentie was ik heel tevreden. Het toonde in wezen hoe ik als kunstenaar verschillende media op elkaar liet inwerken als proces, tot een context qua denken kwam en reflectief dacht om het te verwerken in het beeld qua vorm en beeld. Het gedicht dat ik hiervoor dichtte, werd door prof. [S.V.] heel positief onthaald en ze vroeg me of ze het mocht voorlezen. Het beeld van de zware madame werd in het gedicht verwerkt. Maar ik had ook een foto genomen in Namibië. Aangezien ik beperkt ben door 4 beelden te tonen per competentie, kon ik deze foto er niet bijzetten. Maar eigenlijk is dit mijn competentie pur sang. Niet iedereen werkt op dezelfde manier. Dat is eigen aan een kunstenaar. Zo kan niet elke kunstenaar dichten, maar dat neemt niet weg dat dit MIJN artistiek onderzoek is met MIJN procesmatig denken en schrijven, contextueel en reflectief, over beeld, vorm en inhoud van mijn eigen werk en ideeën samen met mijn impressies van de wereld.
- Competentie 29: ‘*De student heeft inzicht in haar eigen artistiek parcours en haar positie binnen de beeldende kunst en is in staat haar onderzoeksterrein en de evolutie ervan te duiden en de synthetiseren.*’ Deze negatie is niet terecht. Al mijn praktijkkleerkrachten DKO waren het hiermee eens.
Kunstenaars hebben verscheidenheid in hun werk. De ene kijkt naar zijn vroeger[e] werk, de andere naar het latere werk. Dat neemt niet weg, dat ik reflecteer naar bepaald werk van een kunstenaar.
Mijn stelling wordt bevestigd door de goedkeuring van competentie 30: ‘*De student kan een portfolio met tekstueel gedeelte samenstellen.*’ Het zit in mijn eigen artistiek parcours, positie en evolutie gesynthetiseerd in. Deze competentie kon men niet afkeuren, omdat ik 16/20 met creditbewijs op mijn portfolio kreeg in ‘Initiatie van het werkveld’. Eigenlijk stel ik net hetzelfde in mijn statement als in competentie 29 (nota bene het vak ‘Initiatie van het werkveld’ mocht ik niet volgen en werd op de laatste dag toegestaan na tussenkomst van directeur [G.] begin oktober 2020).

Ik ervaarde tijdens het EVC-traject obstructions tegenover mijn EVC-dossier

Mag ik u vriendelijk attent maken op het feit dat de EVC-reglementering stelt dat de EVC-bundel per jaar (dus 3x gedurende de 3 jaren) kan ingediend worden? Dit werd mij ten stelligste verboden. Ik moest de drie jaren in één keer indienen en liefst het eerste jaar, terwijl ik de volgende jaren nog niet de theorie had doorlopen.

Dit mondert nu uit in malversaties waarin competentie 5 en 31 elkaar tegenspreken. Het laatste jaar is echter doorslaggevend en bevestigt dat ik deze competentie beheers met de bevestiging van creditbewijs Tekenen 1.

De heer [D.] en mevrouw [V.], lieten mij niet toe mijn EVC-dossier per jaar in te dienen. Ik werd zelfs verplicht in maart 2020 om het dossier van drie jaren direct in te dienen, alhoewel ik het derde jaar nog niet doorlopen had. Ik kan dit staven met e-mails.

Ook omschrijft de EVC-reglementering duidelijk dat de EVC-leerling de ruimtes van Tekenkunst regelmatig mag betreden van de klassen Tekenkunst. Deze mogelijkheid heb ik nooit gekregen. De klassen werden mij zelfs nooit getoond. De leerkrachten zijn me onbekend. Sinds maart 2020 woedt de coronacrisis. Maar ook hiervoor is nooit de mogelijkheid geboden om werken van tekenkunst te zien of evaluatie tekenkunst mee te maken. Ik kon bij niemand [te] rade gaan over praktische zaken van het dossier.

Ik had het EVC-dossier aangevraagd voor zowel Tekenkunst als Schilderkunst. Aangezien ik in maart 2020 verplicht werd om de drie jaren samen in te dienen op 1 september 2021 [bedoeld wordt: 2020], heb ik dat ook gedaan voor Tekenkunst. Een week na het indienen, werden de vragen voor:

- Schilderkunst allemaal gewijzigd. Ik mocht herbeginnen. Toen heb ik afgehaakt voor de bundel.
- Tekenkunst bijgevoegd en uitgebreid en werd de deadline verlegd naar 1/4/2021

Er werd mij herhaalde keren obstructie geboden om bepaalde vakken te volgen. Recentelijk was dit ‘Initiatie in het werkveld’, dat pas na tussenkomst van directeur [G.] werd toegestaan. Het vak ‘Analyse van de tekening I en II’ werd mij steeds geweigerd en heb ik gemist. Nochtans is dit een theoretisch vak, dat zelfs online tijdens coronatijd gedoceerd werd. Het was geen toeval dat de toegevoegde vragen net over deze vakken gingen, waarvoor mij de toegang ontzegd werd door de heer [D.] en de heer [K.].

Op 1/4/2021 gaf ik mijn EVC-bundel nogmaals af aan de heer [D.]. Normaliter moet ik mijn uitslag uiterlijk 1 maand erna krijgen. Ik krijg mijn uitslag EVC midden in examenblok op 12 mei 2021... net voor het verlengde weekend. Ik ben ziek geworden. Waar heb ik dit verdient om zo gepest te worden?

Dit zijn de redenen waarom ik geen vertrouwen heb in mijn beoordeling.
Daarom vraag ik vriendelijk de namen van de assessoren en hun gemotiveerde beoordeling te krijgen. Daarom vraag ik vriendelijk om hun meningen over deze competenties te herzien met open geest.”

Het intern beroep wordt ontvankelijk bevonden en voor een inhoudelijke beoordeling voorgelegd aan twee assessoren. Zij komen tot het volgende verslag:

“I. Algemene bevindingen

We stellen vast dat in het intern beroep de EVC-kandidate zich hoofdzakelijk beroeft op studiebewijzen behaald in het hoger kunstonderwijs. We merken op dat in het ingediende dossier er geen studiebewijzen werden toegevoegd hieromtrent. Dit in tegenstelling tot veelvuldige attesten en evaluatiefiches uit het DKO. De assessoren werden dus onthouden van een duidelijk studieoverzicht, een helder overzicht van behaalde creditbewijzen en desgevallend ook de creditbewijzen. Ook in het ingestelde beroep verwijst kandidate veelvuldig naar vroegere studiebewijzen maar werden ze niet toegevoegd. Het lijkt dat

kandidate ontrecht meent dat het aan de EVC-assessoren is om een studieoverzicht en behaalde creditbewijzen te verzamelen. Desalniettemin hebben we als assessoren akte genomen van wat kandidate vermeldt onder de rubriek “overzicht opleidingen” en waar de inschrijvingen hoger kunsonderwijs vermeld worden. Hierbij is het wel zo dat onder de omschrijving “de overige theoretische vakken + 1^e jaar Tekenen van schilderkunst” het onduidelijk is of de studiebewijzen behaald zijn want er is geen vermelding in de laatste kolom. We beklemtonen dat we als assessoren het volledige overzicht van opleidingen en werkervaring hebben doorgenomen en daar waar relevant en mogelijk mee in ons oordeel hebben laten meespelen. Zowel in de initiële beoordeling als in het intern beroep gaan we daarbij uit dat de kandidate op een juiste wijze verwijst naar opleidingsonderdelen en studiebewijzen en dat ze inderdaad de vermelde studiebewijzen heeft behaald.

Vanuit de lijst van bewijsstukken en het ingediende artistieke portfolio menen we tevens werk te ontwaren dat in een pedagogische context is gemaakt. We denken hierbij in eerste instantie ook aan werk dat ons inziens mogelijks werd gemaakt binnen het opleidingsonderdeel Tekenen binnen Schilderkunst. Indien er inderdaad zulke artistieke werken werden opgeliist bij de bewijsstukken hebben we als assessor ook op deze wijze rekening gehouden met het gevuld opleidingstraject.

We vragen ons als assessor af of de kandidate geen EVC-procedure en EVK-procedure met elkaar verwart? Vanuit de opgestelde bemerkingen in het intern beroep adviseren we de kandidate ten stelligste om met de in de EVC-procedure bewezen competenties én met de reeds eerder behaalde studiebewijzen na te gaan wat de mogelijkheden zijn op vlak van vrijstellingen van opleidingsonderdelen in het studietraject Tekenkunst.

We stellen vast dat er ten aanzien van enkele competenties verschillen waren in de beide assessor-beoordelingen. We stellen vast dat in het initiële MIP-verslag de MIP bij een verschil tussen beide beoordelingen steeds beslist heeft in het voordeel van de kandidate en de competentie heeft toegekend. In het kader van dit intern beroep willen we ons beperken tot de door de kandidate aangehaalde competenties en niet opnieuw de verschillen in beoordeling evalueren. Hier aanvaarden we de beslissingen van de MIP dewelke dus steeds in het voordeel van de kandidate gebeurden.

II. Ten gronde ten aanzien van de in het intern beroep aangehaalde elementen

II.1. Competentie 5

Bezuwaar:

- **Competentie 5** : ‘De student kan haar eigen werk op een adequate wijze presenteren en toelichten’. Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst **het creditbewijs voor Tekenen Beeldende kunsten** met de punten 16/20. Deze competentie 5 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.

Ook competentie 31 weerlegt het standpunt dat competentie 5 niet bewezen is.

Deze competentie 31 houdt in : ‘De student kan de stand van zaken van het eigen werk documenteren in woord en beeld.’

Reactie Assessoren:

Eerst en vooral willen we beklemtonen dat er een wezenlijk onderscheid is tussen het “eigen werk presenteren en toelichten” en het “eigen werk documenteren in woord en

beeld”. Indien de kandidate het wezenlijk verschil tussen presenteren en documenteren als kunstenaar niet inziet is dat reeds enigszins problematisch ten aanzien van competentie 5. Een vergelijking met competentie 31 kan ons inziens niet aangehouden worden.

Alhoewel beide assessoren menen dat de ingediende bewijsstukken bij competentie 5 authentiek zijn is er een bijzonder grote consensus dat ze niet relevant zijn. Het onderzoeksmaatige en reflexieve lijkt grotendeels te ontbreken. De artistieke zoektocht is niet duidelijk. En er is doorheen de ingediende bewijsstukken een onvoldoende link tussen presentatie en toelichting. Dit wordt ook bevestigd door het bredere dossier, inclusief de reflectieverslagen.

Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld, adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 5 niet bezit.

II.2. Competentie 7

Bezwaar:

- Competentie 7 : ‘*De student kan aan de hand van een voorstudieproces een concept ontwikkelen rond een bepaald thema*’. Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst **het creditbewijs voor Tekenen Beeldende kunsten** met de punten 16/20 (eerste van de klas). Deze competentie 7 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.

Reactie Assessoren:

De bewijsstukken zijn weliswaar authentiek en actueel maar niet of weinig relevant. Er is een grote consensus bij beide assessoren dat doorheen het ingediende dossier, de bewijsstukken en de reflectieverslagen kandidate geen blijk geeft van het bezitten van deze eindcompetentie. In concreto ontbreekt bewijsvoering dat de student aan de hand van een (artistiek) proces een concept kan ontwikkelen. Het concept lijkt eerder steeds te ontbreken. De bewijsstukken zijn los op zichzelf staande tekeningen. Het is onduidelijk hoe hierin een concept kan ontwaard worden of hoe vanuit deze tekeningen een concept zou ontwikkeld kunnen worden.

Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 7 niet bezit.

II.3 Competentie 8

Bezwaar:

- Competentie 8 : ‘*De student is in staat een eigen werkproces op te starten*.’ Ik behaalde voor het eerste jaar Schilderkunst **het creditbewijs voor Tekenen Beeldende kunsten** met de punten 16/20. Deze competentie 8 is dus bewezen, want deze omschrijving staat vermeld op het creditbewijs.

Reactie Assessoren:

Ook voor deze competentie dient de kandidate losse tekeningen in als bewijsstuk(ken). We merken eerder weinig of geen verband op tussen deze tekeningen en kunnen van daaruit ook geen begin van een werkproces waarnemen. Het werken met één materiaal en een afbakening van het onderwerp impliceert nog geen werkproces. De focus in de ingediende werkstukken is steeds anders waardoor het zien van een werkproces bijzonder moeilijk is. De bewijsstukken worden in consensus als authentiek en actueel maar niet als relevant gezien. Ook breder in het ingediende dossier en portfolio kunnen de assessoren zich geenszins vergewissen dat de kandidate zelfstandig een werkproces kan opstarten. Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is. Indien de kandidate binnen een eerder gevuld opleidingsonderdeel wel degelijk een eigen werkproces kon opstarten, blijkt dit alvast niet uit de in het dossier aangehaalde elementen.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 8 niet bezit.

II.4. Competentie 21

Bezwaar:

- Competentie 21 : ‘*De student kan een artistiek ontwerp realiseren door ideeën om te zetten in een ontwerp.*’ Ik heb in deze competentie geëxperimenteerd met een model. Maar het is niet enkel een modeltekening. Het zijn ideeën omgezet in ontwerpen waarin een model past. Deze negatieve beoordeling is niet terecht. Mijn leerkracht Lieselot in Oudenaarde die haar diploma behaalde in het KASK, was hier enthousiast over !

Reactie Assessoren:

Het niet erkennen van deze competenties lijkt ons logisch gezien de andere niet erkende competenties waar deze competentie op verder bouwt (onder meer competentie 7 en 8). Het dossier is op dit vlak te vrijblijvend en te ondoordacht. Los van de kwaliteit van enkele tekeningen die als bewijsstuk werden ingebracht, kunnen we als assessoren het artistiek concept niet vatten. Het is onvoldoende duidelijk dat de student een idee kan omzetten in een artistiek concept door middel van een ontwerp. Ook de reflectieverslagen gaven hieromtrent onvoldoende duiding. Het aangehaalde artistieke concept is bij de bewijsstukken onmogelijk te begrijpen uit het gepresenteerde werk en we stellen een problematische discrepantie vast in het kwalitatief vertalen van ideeën naar ontwerp. Kandidate argumenteert dat een alumnus van onze school haar appreciatie uitsprak over het artistieke werk. Echter kan dit, als loutere bewering, ons inziens niet als bewijsvoering worden aangehaald. Ook moge het duidelijk zijn dat de beoogde leerresultaten van een traject in het deeltijds kunstonderwijs niet gelijk gesteld kunnen worden met de leerresultaten (zowel de algemene, domeingerelateerde als specifieke) zoals ze in een academische bacheloropleiding in het hoger kunstonderwijs worden beoogd.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 21 niet bezit.

II.5. Competentie 22

Bezwaar:

- **Competentie 22:** ‘De student kan zelfstandig een tentoonstelling met haar werk maken en getuigt van inzicht in het eigen werk bij de opbouw ervan.’ Ik haalde mijn creditbewijs en 16/20 op het vak ‘Initiatie in het werkveld’ bij prof. Campens. Ik was hiermee de eerste in de klas. Tentoonstellen was het onderwerp in deze les. Ik heb persoonlijk 10 jaar mijn galerie uitgebaat. Als zelfstandige werkte ik 30 jaar en nam aan verscheidene tentoonstellingen deel. (o.a. in Tour & Taxi) Deze afwijzing is ontrecht en is niet gestaafd.

Reactie Assessoren:

Kandidate verwijst naar een behaald creditbewijs dat deze competentie zou dekken. Wederom is dit materie dewelke best in een EVK-procedure wordt bekeken. Echter lijkt ons de koppeling aan dit opleidingsonderdeel foutief. Het vermelde opleidingsonderdeel is een theoretisch opleidingsonderdeel dat volgende eindcompetenties beoogt:

- De student heeft voldoende inzicht in sociale, zakelijke en promotionele aspecten van het beoefenen van kunsten.
- De student is in staat om een statement over de positionering van het eigen werk tegenover het eigen vakgebied te schrijven.
- De student kan zichzelf beroepsmatig organiseren als beginnend kunstenaar.
- De student vindt zijn weg in het subsidiesysteem.

Ons inziens is de vergelijking met competentie 22 foutief. In het betrokken opleidingsonderdeel wordt competentie 22 niet getoetst.

Ook het loutere gegeven dat kandidate als galleriste en zelfstandige heeft gewerkt is geen afdoende bewijsvoering. Wel uiteraard eventuele concrete realisaties die ze in het kader van deze beroepsactiviteiten heeft gemaakt. Vanuit de ingediende bewijsstukken en het ingediende dossier kunnen we als assessoren enkel bij ons oordeel blijven. Het dossier en de bewijsstukken getuigen ons inziens niet van inzicht in deze materie. De link tussen de verzameling tekeningen en de aangehaalde tentoonstellingsconcepten is onduidelijk en problematisch. Tekeningen worden te doelmatig ingezet waardoor poëzie verdwijnt en het eigen werk eerder illustratief dreigt te worden.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 22 niet bezit.

II.6. Competentie 26

Bezwaar:

- Competentie 26 : ‘De student heeft een referentiekader opgebouwd omtrent teksten over tekenkunst.’ Ik heb teksten die ik zelf gevonden heb opgenomen in mijn referentiekader. Maar mijn referentiekader is veel uitgebreider :
Op kunstenaarsteksten 1 haalde ik 15/20 en heb ik een **creditbewijs**.
Op kunstenaarsteksten 2 haalde ik 16/20 en moet ik mijn **creditbewijs** nog ontvangen.
Op kunstenaarsteksten 3 moet ik nog de uitslag van mijn examens krijgen, maar ben ik zonder meer door. Nog een **creditbewijs** ... Dus stellen dat ik geen referentiekader opgebouwd heb omtrent kunstenaarsteksten tekenkunst... Dat staat in schril contrast tegenover de drie creditbewijzen die het tegendeel stellen. Integendeel : ik vind ook persoonlijk teksten, en heb geen enkel contact met de afdeling Tekenkunst.

Reactie Assessoren:

Ook ten aanzien van deze competentie meent de kandidate te moeten wijzen op reeds behaalde studiebewijzen. Wederom is dit materie dewelke best in een EVK-procedure wordt bekeken. Echter lijkt ons de koppeling aan de aangehaalde opleidingsonderdelen ook hier foutief. Competentie 26 wordt niet vermeld in de ects-fiches van deze betrokken opleidingsonderdelen (<https://www.hogent.be/studiefiches/>). De opleidingsonderdelen kunstenaarsteksten behandelen telkens een andere tijdsperiode in de kunstgeschiedenis en reiken van daaruit referentiekaders aan om inzicht te krijgen in bepaalde tijdsperiodes, kunstenaars en stromingen. En dit op het brede vlak van de kunsten en niet enkel tekenkunst. Uiteraard is het de bedoeling dat deze kaders de studenten stimuleren in het ontwikkelen van eigen referentiekaders binnen hun eigen artistiek proces en binnen hun eigen artistieke discipline. Echter is dat an sich geen eindcompetentie van betrokken opleidingsonderdelen.

In het EVC-dossier wordt door kandidate eerder willekeurig en minimaal verwezen naar specifieke teksten omtrent tekenkunst. De aangehaalde kunstenaars zijn tevens weinig eigentijds en lijken vooral instrumenteel gekozen om de eigen praktijk te bevestigen. Dit terwijl de beweging juist andersom zou moeten zijn: namelijk dat een sterk eigen uitgebouwd referentiekader omtrent teksten over tekenkunst een meerwaarde is voor het eigen artistiek proces en ontwikkeling. Betrokken kandidate vermeldt op een bepaald moment één zin op een bepaalde pagina in een bepaald boek om te gebruiken als een bewijsstuk voor een referentiekader over tekenkunst. Deze ene zin kan weliswaar relevant zijn voor de kandidate maar dit maakt nog geen referentiekader dat binnen een academisch gerichte bacheloropleiding het artistiek proces mee kan vormgeven.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 26 niet bezit.

II.7. Competentie 28

Bezwaar:

- Competentie 28 : ‘De student is in staat een eigen artistiek onderzoek op te zetten en hanteert de principes van het artistiek onderzoek (procesmatig denken, contextueel denken, reflectief denken) over beeld, vorm en inhoud van het eigen werk.’

Over deze competentie was ik heel tevreden. Het toonde in wezen hoe ik als kunstenaar verschillende media op elkaar liet inwerken als proces, tot een context qua denken kwam en reflectief dacht om het te verwerken in het beeld qua vorm en beeld.

Het gedicht dat ik hiervoor dichtte, werd door prof. Vandamme Sofie heel positief onthaald en ze vroeg me of ze het mocht voorlezen. Het beeld van de zwarte madame werd in het gedicht verwerkt. Maar ik had ook een foto genomen in Namibië. Aangezien ik beperkt ben door 4 beelden te tonen per competentie, kon ik deze foto er niet bijzetten. Maar eigenlijk is dit mijn competentie pur sang. Niet iedereen werkt op dezelfde manier. Dat is eigen aan een kunstenaar. Zo kan niet elke kunstenaar dichten, maar dat neemt niet weg dat dit MIJN artistiek onderzoek is met MIJN procesmatig denken en schrijven, contextueel en reflectief, over beeld, vorm en inhoud van mijn eigen werk en ideeën samen met mijn impressies van de wereld.

Reactie Assessoren:

In het bezwaar van de kandidate lijkt ze eerder niet ons oordeel te bestrijden maar wel de AUGentprocedure door aan te halen dat er slechts 4 bewijsstukken per competentie kunnen toegevoegd worden. Echter kunnen we ons als assessoren niet uitspreken over de procedure. In het beroepschrift werd het verder aangehaalde (vijfde) bewijsstuk dat kandidate graag had toegevoegd ook niet toegevoegd. Vandaar dat er ook geen enkel element ter tafel ligt om ons oordeel te herzien.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 28 niet bezit.

II.8. Competentie 29

Bezoor:

- Competentie 29 : ‘De student heeft inzicht in haar eigen artistiek parcours en haar positie binnen de beeldende kunst en is in staat haar onderzoeksterrein en de evolutie ervan te duiden en te synthetiseren.’ Deze negatie is niet terecht. Al mijn praktijkleerkrachten DKO waren het hiermee eens.

Kunstenaars hebben verscheidenheid in hun werk. De ene kijkt naar zijn vroeger werk, de andere naar het latere werk. Dat neemt niet weg, dat ik reflecteer naar bepaald werk van een kunstenaar.

Mijn stelling wordt bevestigd door de goedkeuring van competentie 30 :

‘De student kan een portfolio met tekstuueel gedeelte samenstellen’ Hier zit mijn eigen artistiek parcours, positie en evolutie gesynthetiseerd in. Deze competentie kon men niet afkeuren, omdat ik 16/20 met creditbewijs op mijn portfolio kreeg in ‘Initiatie van het werkveld’. Eigenlijk stel ik net hetzelfde in mijn statement als in competentie 29. (nota bene het vak ‘Initiatie van het werkveld’ mocht ik niet volgen en werd op de laatste dag toegestaan na tussenkomst van directeur Goethals begin oktober 2020)

Reactie Assessoren:

In het beroepschrift haalt kandidate de mening van haar leerkrachten deeltijds kunsonderwijs als bijkomende bewijsvoering aan. Echter kan het louter aangeven dat bepaalde leerkrachten haar werk apprechieren ons inziens niet als bewijsvoering worden aangehaald. Er wordt ook niet bewezen dat deze competentie een eindcompetentie is in

het deeltijds kunstonderwijs. Ook moge het duidelijk zijn dat de beoogde leerresultaten van een traject in het deeltijds kunstonderwijs niet gelijk gesteld kunnen worden met de leerresultaten (zowel de algemene, domeingerelateerde als specifieke) zoals ze in een academische bacheloropleiding in het hoger kunstonderwijs worden beoogd.

Er is verder uiteraard een grondig verschil met competentie 30 waarnaar kandidate verwijst. In competentie 30 gaat het over het samenstellen van een portfolio. Dit is een eerder vormelijke competentie die we als bewezen achten. Competentie 29 is echter een sterk inhoudelijke competentie waar het noodzakelijk is dat een student zichzelf, zijn/haar werk en zijn/haar artistiek onderzoek op een procesmatige wijze kan plaatsen binnen het veld van de kunsten. Er wordt via het beroepschrift geen extra bewijsvoering aangeleverd waardoor we enkel ons oordeel vanuit het initiële dossier kunnen bevestigen. De bewijsstukken bij deze competentie worden als weinig of niet relevant beschouwd. We zien weinig inhoudelijke verbanden tussen wat de kandidate aangeeft, we zien eerder weinig onderzoek en het eigen artistiek parcours is voor ons onduidelijk vanuit het dossier. Er zijn weliswaar reflecties en statements maar deze komen ons inziens dan weer weinig tot niet tot uiting in het artistieke werk. Het gepresenteerde werk lijkt een collectie waarnemings-en modeltekeningen met weinig verband tussen onderwerp en eigen artistieke praktijk.

Besluit Assessoren:

Beide assessoren wensen in consensus hun initiële beoordeling aan te houden en achten het vanuit het voorliggende dossier, bewijsstukken en reflectieverslagen voldoende bewezen dat de aanvrager competentie 29 niet bezit.

Tenslotte stellen we vast dat kandidate in het beroepschrift ook nog enkele vermeende obstructies aanhaalt. Als assessoren menen we dat we hier ons niet verder in moeten uitspreken. We willen wel stellen dat we het EVC-dossier op een onafhankelijke wijze hebben beoordeeld, waarbij we hebben getracht onze oordelen deskundig te motiveren en te objectiveren. Op geen enkele wijze hebben we in dit dossier enige obstructie ervaren.”

Op basis van dit verslag neemt de waarnemend decaan KASK & Conservatorium een nieuwe beslissing op 21 juni 2021, waarin de acht betrokken competenties als niet-aangetoond blijven aangemerkt.

Dit is de bestreden beslissing; zij wordt aan verzoekster betekend bij aangetekend schrijven van 24 juni 2021.

IV. Ontvankelijkheid

A. Ratione temporis

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat de bestreden beslissing aan het adres van verzoekster is aangeboden op 25 juni 2021, zodat de termijn om bij de Raad een beroep in te stellen verstreek op 2 juli 2021. Het initieel verzoekschrift en het eerste addendum dat verzoekster heeft ingediend, zijn naar oordeel van verwerende partij tijdig, maar het tweede addendum niet. Dit laatste werd immers slechts met een aangetekende brief van 3 juli 2021 ingediend, en is bijgevolg onontvankelijk.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster dat de beroepstermijn pas aanvangt op de dag van ontvangst van de zending, *in casu* 26 juni 2021, zodat het tweede addendum wel degelijk tijdig is.

Beoordeling

Naar luid van artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs moet een beroep tegen een studievoortgangsbeslissing bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de bestreden beslissing.

Dit artikel is gewijzigd door artikel VII.13 van het decreet van 17 juni 2016 betreffende het Onderwijs XXVI. Bij de parlementaire voorbereiding is met betrekking tot de kennisgeving het volgende toegelicht (*Parl. St. VI. Parl. 2015-2016, nr. 744/1, 48; eigen onderlijning*):

“De decretale vervaltermijnen om het interne beroep bij de instelling en het externe beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Raad) in te stellen, zijn door de decreetgever zeer kort gehouden. Hier staat tegenover dat slechts in één geval de aanvangsdatum van de beroepstermijn onbetwistbaar vaste datum heeft, met name: de datum van de proclamatie voor het instellen van het intern beroep.

Zowel voor het intern beroep tegen een ‘andere studievoortgangsbeslissing’ als voor het beroep bij de externe Raad is de ingang van de beroepstermijn gekoppeld aan de ‘kennisname’ door de student en niet aan de ‘kennisgeving’.

De Raad van State neemt deze kennisname ook zeer letterlijk. Dit heeft tot gevolg dat ingeval de student pas na enkele weken zijn brief met de studievoortgangsbeslissing in ontvangst neemt, de beroepstermijn veel later aanvang neemt.

Er zijn duidelijke argumenten om ook voor de overige studievoortgangsbeslissingen de datum van ingang van de beroepstermijn te koppelen aan de kennisgeving en niet langer aan de kennisname: (1) de kennisgeving van een aangetekende zending of een elektronische publicatie biedt meer duidelijkheid omtrent de vaste datum, en is om die reden verkeerslijker voor een belangrijk aspect als de berekening van vervaltermijnen, (2) de

student kan de beroepstermijn opleggen door een aangetekende zending niet onmiddellijk bij de post af te halen (de Raad van State heeft geoordeeld dat kennisname in zijn letterlijke betekenis moet beschouwd worden), (3) het is in het bestuursrecht eerder gebruikelijk om de kennisgeving (of eerste aanbieding door de postdiensten) als uitgangspunt voor de beroepstermijn te nemen.

[...]

Om de mogelijke nadelen op te vangen voor de studenten – bij onduidelijkheid over het moment van de kennisgeving – wordt in het licht van de zeer korte beroepstermijnen de termijn om zowel een intern als extern beroep in te stellen verlengd met twee kalenderdagen. Op die wijze wordt vermeden dat de reeds korte termijn door kennisgeving tijdens het weekend voor een student nog ingekort wordt in de feiten of tot gevolg heeft dat hij niet tijdig een beroep indient. De globale proceduretermijn wordt hierdoor slechts beperkt verlengd.”

Uit de aangeduide passage blijkt duidelijk dat na inwerkingtreding van voormeld decreet, het uitgangspunt voor de berekening van de beroepstermijn bij de Raad wordt gevormd door de eerste aanbieding van de aangetekende zending aan de woonplaats, en niet langer de effectieve kennisname ervan – bijvoorbeeld bij het afhalen van een aangetekende zending (die niet aan de bestemming kon worden betekend) bij de postdiensten.

Een verzoekende partij kan, binnen de beroepstermijn, een tijdig ingediend beroep verder aanvullen, of vervangen door een nieuw beroep.

Dit dient evenwel eveneens binnen de oorspronkelijke decretale beroepstermijn te gebeuren.

Niet betwist wordt dat de bestreden beslissing een eerste maal is aangeboden aan de woonplaats van verzoekster op 25 juni 2021. Dit betekent dat de beroepstermijn overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs is aangevangen op 26 juni 2021, om te eindigen op 2 juli 2021.

Het tweede addendum bij het verzoekschrift, verzonden op 3 juli 2021, is bijgevolg ingediend buiten de beroepstermijn en dus niet ontvankelijk. Het wordt buiten de debatten gehouden.

De exceptie is gegrond.

B. Wat het voorwerp betreft

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, of de door de verzoekende partij opgeworpen middelen ontvankelijk zijn.

Voorafgaande opmerking

De Raad begrijpt dat verzoekster, om verschillende redenen, van oordeel is dat zij onheus is bejegend, en uit het verzoekschrift kan de Raad opmaken dat een en ander voor verzoekster ook een cumulatie van onprettige ervaringen overheen verschillende jaren is.

De Raad wil er evenwel op wijzen dat hij slechts over een toegewezen bevoegdheid beschikt, en dat er door de decreetgever naast de materiële bevoegdheid van de Raad ook andere procedurevoorschriften zijn vastgelegd waarvan de Raad gehouden is toepassing te maken. Met de onderstaande toelichting wil derhalve niet gezegd zijn dat er geen rechter is die van verzoeksters grieven kennis kan nemen, maar wel dat dit in veel gevallen niet de Raad kan zijn. Om de afbakening van de beoordeling waar de Raad onderstaand toe komt te duiden, acht hij het in dat licht nuttig de volgende principes in herinnering te brengen.

Vooreerst is de Raad – behoudens de erkenning van buitenlandse studiebewijzen en de teuggave van leerkrediet, die hier niet aan de orde zijn – voor beslissingen van hogeronderwijsinstellingen slechts bevoegd wanneer de bestreden beslissing een ‘studievoortgangsbeslissing’ is. Die studievoortgangsbeslissingen zijn door de decreetgever limitatief omschreven in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs. Daaruit volgt, bijvoorbeeld, dat de Raad wel bevoegd is voor examentuchtbeslissingen, maar niet voor andere tuchtbeslissingen ten aanzien van studenten. Evenmin, en dit kan worden betrokken op verzoeksters dossier, beschikt de Raad over enige bevoegdheid omtrent geschillen over inschrijvingen voor opleidingen of opleidingsonderdelen (met uitzondering van wat is bepaald in artikel I.3, 69°, *g*, *i* en *j*) van de Codex) of omtrent geschillen die betrekking hebben op het al dan niet tijdig afleveren van creditbewijzen.

Krachtens artikel I.3, 69°, littera *c*) van deze Codex is de Raad wél bevoegd voor een beroep inzake “de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven”. De studievoortgangsbeslissing die verzoekster, binnen de bevoegdheid van de Raad, tot voorwerp van een beroep kan maken, is bijgevolg de beslissing op intern beroep van 21 juni 2021, waarin de waarnemend decaan KASK & Conservatorium uitspraak doet over

de acht competenties die verzoekster volgens de initiële beslissing niet of onvoldoende had aangetoond in de EVC-procedure.

Ten tweede moet de Raad de aandacht vestigen op de artikelen II.285, tweede lid en en II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs. Daaruit volgt dat de Raad, wanneer het gaat om een studievoortgangsbeslissing, slechts bevoegd is indien de verzoekende partij eerst het intern beroep bij de hogeronderwijsinstelling op regelmatige wijze heeft uitgeput, en dat de Raad een beroep slechts ontvankelijk mag verklaren indien het binnen de voorgeschreven vervaltermijn is ingesteld. Een studievoortgangsbeslissing die niet met inachtneming van die voorschriften aan de Raad ter beoordeling is voorgelegd, wordt geacht definitief te zijn geworden.

Het is niet uitgesloten dat een aantal handelingen van de Hogeschool Gent die verzoekster ter sprake brengt, studievoortgangsbeslissingen zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan de quotering van een opleidingsonderdeel waarvoor zij met een creditcontract was ingeschreven. Die beslissingen, alsook de beweerdelijk onrechtmatige handelingen die voorafgaand aan de totstandkoming ervan zijn gesteld, kunnen evenwel door de Raad niet worden beoordeeld, enerzijds omdat zij – voor zover de Raad kan nagaan – nooit met een intern beroep zijn aangevochten, anderzijds omdat de beroepstermijn bij de Raad hoe dan ook reeds lang is verstrekken.

Uit de vervaltermijn van voormeld artikel II.294, §1 volgt tevens dat een verzoekende partij haar middelen in het inleidend verzoekschrift, en alleszins binnen de beroepstermijn, dient uiteen te zetten. Zoals hierboven is gebleken, kunnen bijkomende middelen nog worden aangevoerd in een addendum bij het verzoekschrift, maar niet na het overschrijden van de zevendagentermijn. *A fortiori* kan een verzoekende partij middelen niet voor het eerst opwerpen in de wederantwoordnota, noch kan zij daarin aan reeds opgeworpen middelen een nieuwe of ruimere draagwijdte toe kennen, tenzij het gaat om aspecten die raken aan de openbare orde of die pas na kennisname van de antwoordnota en het administratief dossier konden worden aangekaart.

Ten derde dient acht te worden geslagen op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de voormelde Codex, krachtens hetwelk een verzoekende partij in een procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren (te begrijpen als: bezwaren die in het intern beroep niet zijn opgeworpen), tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na de behandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ten vierde geldt, ofschoon niet uitdrukkelijk in de Codex bepaald, ook in de procedure voor de Raad het algemeen beginsel dat een verzoekende partij slechts die vorderingen vermag te stellen waarbij zij blijk geeft van het rechtens vereiste belang en de rechtens vereiste hoedanigheid. Zo ontbeert een verzoekende partij de hoedanigheid om de onrechtvaardige behandeling van derden aan te voeren, en is kritiek op een slaagcijfer niet ontvankelijk wanneer niet concreet wordt aangetoond wat er precies verkeerd is beoordeeld en waarom de prestaties van de verzoekende partij tot een hoger examencijfer hadden moeten leiden.

Ten slotte stipt de Raad aan dat hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex niet is toegestaan om bij de beoordeling van een beroep zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling en haar organen.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat verzoekster het voorwerp van haar beroep in het verzoekschrift omschrijft als “aanklacht tegen discriminatie van studenten met leeftijd boven de 50 jaar”, en in het eerste addendum als “discriminatie van studenten met leeftijd boven de 50 jaar” en “het manipuleren van examenvoortgang EVC Tekenkunst ten nadele van de student.”

Aldus, volgens verwerende partij, dient verzoekster in werkelijkheid geen beroep in tegen de beslissing over haar intern beroep, maar wel en enkel een ‘aanklacht’ tegen beweerde discriminatie, manipulatie en machtsmisbruik. Een dergelijke ‘aanklacht’ valt naar oordeel van verwerende partij buiten de bevoegdheid van de Raad, aangezien de Raad enkel bevoegd is voor beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen, waaronder beslissingen over de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, maar niet voor ‘aanklachten’ die dan weliswaar worden geïllustreerd aan de hand van een interne beroepsprocedure, maar niet als zodanig tegen de beslissing op intern beroep zijn gericht.

Bovendien, stelt verwerende partij, illustreert verzoekster haar ‘aanklacht’ aan de hand van de procedure die ze doorliep tot de ontvangst van de uitslag van het initiële bekwaamheidsonderzoek op 12 mei 2021. Als haar extern beroep dan al kan worden beschouwd als een beroep tegen de beslissing over de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dan vecht ze enkel de initiële beslissing aan. Die beslissing, stipt verwerende partij aan, is evenwel

uit de rechtsorde verdwenen en werd vervangen door een nieuwe beoordeling d.d. 21 mei 2021, die weliswaar dezelfde inhoud heeft als de oorspronkelijke beslissing, maar deels op andere motieven is gesteund en juridisch een nieuwe beslissing uitmaakt.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster deze exceptie. Zij stelt:

Ontvankelijkheid betreft het voorwerp van beroep

- discriminatie van studenten met leeftijd boven de 50 jaar
- Het manipuleren van examenvoortgang EVC Tekenkunst ten nadele van de student.
- Machtsmisbruik van het secretariaat – administratie en studiebegeleiding KASK.

Deze drie bezwaarbrieven die één beroep vormen, zijn ondeelbaar verbonden met mijn examenvoortgang en uitslag van het EVC Tekenkunst dossier, dat het praktijkgedeelte Tekenkunst bevat in het bewijzen van competenties. De oorzaken vloeien uit in de gevolgen. Mijn beoordeling EVC tekenkunst is onjuist en gemanipuleerd. Hiervoor verwijs ik naar mijn uiteenzetting in mijn drie bezwaarbrieven, evenals het bespreken van Beoordeling assessoren EVC Tekenkunst onder hoofdstukken 2.9 – 2.10 – 2.11 en het gehele hoofdstuk III ...

Aangezien het inzagerecht voor student werd tegen gewerkt en afgelast op 15 juni 2021, Aangezien het laattijdig werd toegestaan door tussenkomst van directeur [G.], werd de inzage van de beoordeling EVC op 9 juli voor 20 minuten (in plaats van de afgesproken 30 minuten) midden een verhuis van kantoormeubelen in het kantoor georganiseerd, net voor het zomerreces dat om 12 uur ging. (Dat stelde ik ter plaatse vast...) Maar een mailtje stuurden ze wel om 10.30 uur als ik al vertrokken was voor wegeniswerken, om een beetje vroeger te komen. (zie bijlagen 18) Kwestie van zich in te dekken... Daarom reageer ik nu pas over de inhoud van beoordelingen assessoren in hoofdstuk III. Deze obstructie inzagerecht EVC dossier illustreert nogmaals de pesterijen en discriminatie die niet wettelijk zijn. De beoordeling van het EVC Tekenkunst staat ter discussie. Het bezwaar is dus wel degelijk ontvankelijk.”

Beoordeling

De Raad verwijst naar de principes die hierboven in herinnering zijn gebracht.

Voor zover verzoekster zich in haar verzoekschrift voor de Raad beroept op het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel – de artikelen 10 en 11 van de Grondwet – en zij in het eerste addendum bij dat verzoekschrift eveneens uiteenzet waarom er van discriminatie sprake is, moet de Raad opmerken dat verzoekster deze grief in het intern beroep op geen enkele wijze ter sprake heeft gebracht.

Hetzelfde geldt voor de vergelijking die verzoekster maakt met de administratieve organisatie bij een andere hogeronderwijsinstelling en voor de kritiek die verzoekster aanvoert over het

gegeven dat haar aanvraag overeenkomstig de voorschriften van de ‘Gids voor aanvragers 2020’ in de EVC-procedure moet worden ingediend. Louter ten overvloede merkt de Raad wat dit laatste betreft op dat het indienen van een EVC-aanvraag niet aan een vaste datum of periode is gebonden, en dat het derhalve aan de aanvrager toevalt om zich rekenschap te geven van de reglementaire bepalingen van de instelling *c.q.* associatie die op het ogenblik van de aanvraag van toepassing zijn. Het gegeven dat deze bepalingen aan veranderingen onderhevig zijn, is op zich niet onwettig of onzorgvuldig, en het bestuur is niet verplicht om alle mogelijke aanvragers te informeren over de inwerkingtreding van een nieuwe versie van die reglementaire bepalingen. Verwijzingen naar EVC-gidsen van voorgaande jaren zijn dan ook niet relevant. Aansluitend daarbij wijst de Raad erop dat ook de grieven dat verzoekster niet de nodige begeleiding zou hebben gekregen bij het indienen van de aanvraag en dat geen competentiegericht interview werd gehouden, niet aan de interne beroepsinstantie werden voorgelegd.

Ook de kritiek dat verzoekster meer vragen diende te beantwoorden dan “EVC-studenten die in 2017, 2018 en 2019 het EVC-traject Schilderkunst en/of Tekenkunst volgden”, dat de administratie van KASK “12 bijkomende vragen” stelde en dat een theorievraag werd gesteld tussen praktijkvragen is in het intern beroep niet ter sprake gebracht.

In die mate is het beroep niet ontvankelijk. Samen met verwerende partij moet overigens worden opgemerkt dat een aantal van de door verzoekster ter sprake gebrachte beslissingen studievoortgangsbeslissingen zijn die verzoekster had kunnen aanvechten met een beroep bij de Raad, wat zij evenwel niet heeft gedaan. Die beslissingen zijn dan, los van de vraag naar de ontvankelijkheid in het raam van de huidige procedure, hoe dan ook definitief geworden.

Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoekster een aantal grieven opwerpt (zoals onder meer het beweerdelijk ongewenst zijn van oudere studenten, creditbewijzen die niet of te laat werden afgeleverd, studiepunten die niet correct werden aangepast, een inschrijving voor een opleidingsonderdeel (Tekenen 2) die al dan niet werd toegestaan, een les ‘Teksten in kunsthistorisch perspectief’ die niet zou zijn aangekondigd, de wijze waarop het examen voor dat vak is verlopen, de weigering van toegang tot de lokalen voor Tekenen Beeldende Kunsten en het ogenblik waarop de eerste beslissing inzake de EVC-aanvraag aan verzoekster werd meegedeeld) die – los nog van het gegeven dat de meeste ervan evenmin in het intern beroep werden opgeworpen – betrekking hebben op de wijze waarop zij in haar opleiding aan de

Hogeschool Gent is behandeld en beoordeeld, waarop zij op een toelatingsproef is beoordeeld, op de wijze van mededeling van een initiële beslissing die geen invloed heeft op de thans bestreden beslissing, of op redenen die ertoe hebben geleid dat verzoekster aan een examen niet kon deelnemen.

Ter zake moet in herinnering worden gebracht dat enkel de beslissing in het raam van de EVC-procedure het voorwerp van huidig beroep uitmaakt. Bezwaren die betrekking hebben op andere aspecten van verzoeksters studieloopbaan zijn bijgevolg niet ontvankelijk.

Hetzelfde lot ondergaan de grieven die wel (zijdelings *c.q.* mede) kunnen worden betrokken op de EVC-procedure, maar die evenmin in het intern beroep werden opgeworpen. Het betreft dan meer bepaald de kritiek op het document inzake de behandeltermijn van de EVC-aanvraag (dat verzoekster weigerde te ondertekenen) en de kritiek op administratieve fouten bij KASK na de afspraken van september 2020.

In haar wederantwoordnota, waar verwerende partij niet meer schriftelijk op heeft kunnen antwoorden, voert verzoekster nog verschillende argumenten aan die, gelet op de bovenstaande procedurele beginselen, evenmin nog op ontvankelijke wijze in het debat kunnen worden gebracht.

De kritiek op de toelatingsproeven van 2017 en 2020 is, daargelaten de materiële bevoegdheid van de Raad, laattijdig. Wat verzoekster opwerpt over moeilijkheden die zij ondervond om in te schrijven voor opleidingsonderdelen of om creditbewijzen te verzamelen, heeft betrekking op haar studietraject bij de Hogeschool Gent en niet op de totstandkoming van of beoordeling door de thans bestreden beslissing. Hetzelfde geldt voor het beroep op artikel 44 van het examenreglement van KASK & Conservatorium, wat bovendien een nieuw en dus om die reden onontvankelijk middel is.

V. Beoordeling van de middelen

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift herneemt verzoekster, wat de beoordeling van de competenties betreft, de grieven die zij in haar intern beroep heeft uiteengezet. Daarnaast stelt zij dat zij haar

EVC-aanvraag voor de drie jaren tegelijk heeft moeten indienen, terwijl zij nog niet voor alle jaren de theorievakken had gevolgd.

Verwerende partij doet in haar antwoordnota wat de grond van de zaak betreft het volgende gelden:

“Verwerende partij merkt daarbij op dat het beroepschrift van verzoekster bijzonder warrig is en het niet duidelijk is op welke grond de beslissing over het intern beroep door verzoekster als onrechtmatig wordt beschouwd. Het beroepschrift is een aaneenschakeling van beweringen en verwijten, die doorgaans geen betrekking hebben op de beslissing over het EVC-dossier dat ze indiende, maar wel op allerhande zaken die zich doorheen de jaren zouden hebben voorgegaan.

Regelmatig uit ze daarbij het verwijt dat ze voor bepaalde vakken niet mocht inschrijven. Verwerende partij merkt op dat deze verwijten alvast niet relevant zijn voor voorliggend dossier. Bovendien blijkt niet dat verzoekster deze niet-toegelaten inschrijvingen ooit met een beroep heeft aangevochten, hoewel ook dat studievoortgangsbeslissingen zijn die vatbaar zijn voor intern beroep en vervolgens voor beroep bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Verwerende partij merkt ook op dat verzoekster de strekking van een EVC-procedure blijkbaar niet begrijpt. Zij ziet dit als een “examen” waarbij haar vragen worden gesteld die ze vervolgens ook moet beantwoorden, maar blijkbaar niet steeds kan beantwoorden omdat ze bepaalde vakken nog niet kon volgen. Dit is evenwel geenszins de strekking van een EVC-procedure. Een EVC-procedure is bedoeld om studenten die stellen bepaalde competenties reeds te bezitten toe te laten om dat ook te laten erkennen door de validerende instantie, om dan op basis van die erkenning vrijstellingen te kunnen aanvragen in een opleiding die zij wensen te volgen en waarvan zij het diploma wensen te komen. Het is dus geen procedure die erop gericht is aan de aanvrager competenties bij te brengen. De procedure is er enkel op gericht om competenties die de aanvrager meent reeds te hebben officieel te erkennen.

Bij een EVC-procedure worden ook geen (examen)vragen gesteld, maar wordt enkel en alleen gevraagd dat de aanvrager per competentie die hij of zij meent reeds te hebben en wenst erkend te zien, bewijsmateriaal bezorgt dat de validerende instantie mogelijk moet maken om te onderzoeken of de betrokkenen die competentie inderdaad ook bezit.

In dat opzicht werd aan verzoekster diverse malen een lijst bezorgd met competenties die eigen zijn aan de praktijkvakken in de opleiding die ze ambieert, met de vraag om aan te tonen dat ze die competenties inderdaad heeft. Het is immers haar bedoeling om het bachelordiploma beeldende kunsten (tekenen) te verwerven. Dat ze de competenties reeds behaalde die via de theoretische vakken worden nagestreefd, kon verzoekster niet bewijzen. Dat heeft er de HoGent ook toe gebracht om haar wel toelating te geven om via creditcontract in te schrijven voor die theoretische vakken, zodat ze voor die vakken het vereiste creditcontract zou kunnen verwerven.

Verzoekster was van mening dat ze de competenties die met de praktijkvakken worden nagestreefd en die niet vervat liggen in de competenties van de theoretische vakken, wel reeds bezit, en de EVC-procedure laat haar toe om dat ook te bewijzen via het indienen van een portfolio waarin ze voor elk van de ontbrekende competenties kan aantonen deze

te hebben bereikt. Op die wijze zou ze vrijstellingen kunnen verwerven voor de praktijkvakken.

Verzoekster diende uiteindelijk in maart 2021 een EVC-dossier in, beperkt tot de competenties van de opleiding tekenen. Dat portfolio ligt thans niet voor en verzoekster dient het ook niet in als stuk bij voorliggend beroep, wat maakt dat uw Raad niet in de mogelijkheid wordt gesteld om na te gaan of de beslissing om bepaalde competenties niet te erkennen, al dan niet redelijk is. Verwerende partij van haar kant beschikt niet langer over dit portfolio. Het artistieke portfolio, dat de meeste bewijsstukken omvatte en in hoofdzaak een verzameling van schilderijen, tekeningen, schetsboeken, enz. was, is immers eigendom van de EVC-kandidaat en werd samen met het bewijs van bekwaamheid aan verzoekster terug bezorgd. Het werd niet opnieuw ingediend met het oog op de behandeling van het intern beroep, en wordt ook niet voorgelegd aan uw Raad.

Het EVC-dossier werd onderzocht door twee assessoren die in tegenstelling tot wat verzoekster aangeeft, wel degelijk artistiek docenten zijn met een jarenlange artistieke praktijk op vlak van beeldende kunsten (dhr. [E.D.] en dhr. [C.M.]).

Verzoekster is van mening dat zij gediscrimineerd wordt omdat van haar leeftijd, maar brengt geen enkel element naar voor waaruit zou blijken dat de beslissing over haar EVC-dossier op één of andere manier anders zou zijn behandeld dan voor andere indieners van een dergelijk dossier het geval is. Ze vergelijkt haar situatie ook niet met de situatie van andere EVC-aanvragers die dan jonger zouden zijn, maar wel en enkel met de situatie van reguliere studenten in de bacheloropleiding. En het enige punt waarop ze situaties vergelijkt is dan nog het gegeven dat reguliere studenten hun bacheloropleiding over drie jaar kunnen spreiden en hun praktijkvakken maar afleggen nadat ze de nodige theorievakken hebben gehad, daar waar zij werd “gedwongen” om haar EVC-dossier in één keer in te dienen, wat zij niet logisch vindt aangezien een student ook evolueert door de theorielessen.

Nog daargelaten dat ze geenszins werd gedwongen om haar dossier in één keer in te dienen (zie hoger), verliest verzoekster hier uit het oog dat ze helemaal geen reguliere student is die de opleiding in drie jaar zou volgen, maar wel een student met jarenlange praktijkervaring die deze praktijkervaring wil inbrengen in haar opleiding om op die wijze een diploma te verwerven. Waar reguliere studenten die praktijk nog niet hebben, heeft zij in de praktijk wel bepaalde competenties verworven, waarvan ze thans de erkenning vraagt. Zij vraagt dus niet om die competenties aangeleerd te krijgen en daarover na het volgen van de desbetreffende vakken te worden geëvalueerd/geëxamineerd, maar wel om loutere erkenning van competenties die ze naar haar zeggen voorheen reeds heeft verworven.

Dergelijke situatie is uiteraard volstrekt verschillend met die van een reguliere student zodat de vergelijking niet opgaat. Het argument als zou het gelijkheidsbeginsel zijn geschonden is dan ook kennelijk ongegrond.

Verzoekster acht zich ook ongelijk behandeld bij de beoordeling van haar artistieke toelatingsproef, waar de praktijkleraren met grote ogen zouden gekeken hebben naar haar tekeningen en schilderijtjes en waar geen rekening zou zijn gehouden met het gegeven dat ze al de theoretische vakken volgde van het eerste en tweede modeltrajectjaar.

Deze bewering is vooreerst volstrekt onjuist en wordt door verzoekster ook op geen enkele manier bewezen: de leden van de toelatingscommissie ontkennen alvast deze bewering, en de beslissing om verzoekster niet te laten slagen was een unanieme

beslissing wat veelzeggend is. De resultaten voor de theorievakken waren voor de toelatingscommissie ook niet relevant, vermits het niet gaat om een theoretisch ingangsexamen maar wel om een artistieke toegangsproef waarbij de toelatingscommissie zich in eerste instantie buigt over de artistieke competenties en het artistieke potentieel ten aanzien van de hoofdpraktijk.

Vervolgens ontgaat de relevantie van deze beweringen verwerende partij: de beslissing om haar niet te laten slagen voor de artistieke toegangsproef staat volledig los van de voorliggende EVC-procedure. En het resultaat van die proef is hoe dan ook niet meer betwistbaar: verzoekster heeft immers geen gebruik gemaakt van de openstaande beroepsmogelijkheden zodat die beslissing definitief is geworden.

Verzoekster beweert op blz. 3 van haar verzoekschrift dat men haar niet heeft willen “doorlaten” omdat er EVC-bewijzen ontbraken in haar dossier. Ook deze bewering steunt nergens op, en wordt bovendien tegengesproken door de feiten. Eén en ander blijkt alvast uit het verslag van de assessoren d.d. 15 juni 2021:

“I.1. We stellen vast dat in het intern beroep de EVC-kandidate zich hoofdzakelijk beroept op studiebewijzen behaald in het hoger kunstonderwijs. We merken op dat in het ingediende dossier er geen studiebewijzen werden toegevoegd hieromtrent. Dit in tegenstelling tot veelvuldige attesten en evaluatiefiches uit het DKO. De assessoren werden dus onthouden van een duidelijk studie-overzicht, een helder overzicht van behaalde creditbewijzen en desgevallend ook de creditbewijzen. Ook in het ingestelde beroep verwijst kandidate veelvuldig naar vroegere studiebewijzen maar werden ze niet toegevoegd. Het lijkt dat kandidate onterecht meent dat het aan de EVC-assessoren is om een studieoverzicht en behaalde creditbewijzen te verzamelen. Desalniettemin hebben we als assessoren akte genomen van wat kandidate vermeldt onder de rubriek “overzicht opleidingen” en waar de inschrijvingen hoger kunstonderwijs vermeld worden. Hierbij is het wel zo dat onder de omschrijving “de overige theoretische vakken + 1e jaar Tekenen van schilderkunst” het onduidelijk is of de studiebewijzen behaald zijn want er is geen vermelding in de laatste kolom. We beklemtonen dat we als assessoren het volledige overzicht van opleidingen en werkervaring hebben doorgenomen en daar waar relevant en mogelijk mee in ons oordeel hebben laten meespelen. Zowel in de initiële beoordeling als in het intern beroep gaan we daarbij uit dat de kandidate op een juiste wijze verwijst naar opleidingsonderdelen en studiebewijzen en dat ze inderdaad de vermelde studiebewijzen heeft behaald.” (nadruk toegevoegd)

Daar waar de assessoren niet zouden hebben beschikt over alle creditbewijzen, zijn ze er dus vanuit gegaan dat verzoekster die creditbewijzen wel degelijk heeft behaald, en hebben ze die ook meegenomen in hun beoordeling.

Waar verzoekster een obstructie ziet in het feit dat de EVC-gids doorheen de jaren is gewijzigd en ze naar haar zeggen niet steeds op de hoogte zou zijn gebracht van wijzigingen, merkt verwerende partij op dat ook dat argument niet relevant is want geen enkel verband heeft met de beoordeling van het EVC-dossier. Verwerende partij merkt daarbij voor zoveel als nodig op dat verzoekster dat het in eerste instantie aan haar is om bij de start van elk academiejaar na te gaan of er wijzigingen zijn in de geldende reglementering.

Haar bewering nog in dat verband dat het hoofd van de administratie KASK [D.] ook inspraak zou hebben in wijzigingen van de EVC gids van de HoGent en wijzigingen zou

hebben laten goedkeuren om haar te elimineren is ronduit lasterlijk en slaat nergens op. Verzoekster brengt ook geen enkel bewijs aan ter zake. Verwerende partij kan enkel opmerken dat de EVC-gids niet op het niveau van de HoGent wordt uitgewerkt, maar wel tot de bevoegdheid behoort van de AUGent, die daar de volledige verantwoordelijkheid voor draagt.

Op blz. 6 onder nummer 3 en 6 stelt [verzoekster] dat het feit dat ze een creditbewijs behaalde voor “Tekenen 1 (schilderkunst)” bewijst dat ze de competenties 5, 7 en 8 wel beheert. Ze bracht dat argument ook al aan in haar intern beroep. Wat betreft competentie 5 verwees ze daarbij ook nog naar competentie 31 die wel werd erkend. De argumenten werden door de assessoren als volgt weerlegd:

Wat betreft competentie 5:

“Eerst en vooral willen we beklemtonen dat er een wezenlijk onderscheid is tussen het “eigen werk presenteren en toelichten” en het “eigen werk documenteren in woord en beeld”. Indien de kandidate het wezenlijk verschil tussen presenteren en documenteren als kunstenaar niet inziet is dat reeds enigszins problematisch ten aanzien van competentie 5. Een vergelijking met competentie 31 kan ons inziens niet aangehouden worden. Alhoewel beide assessoren menen dat de ingediende bewijsstukken bij competentie 5 authentiek zijn is er een bijzonder grote consensus dat ze niet relevant zijn. Het onderzoeksmaatige en reflexieve lijkt grotendeels te ontbreken. De artistieke zoektocht is niet duidelijk. En er is doorheen de ingediende bewijsstukken een onvoldoende link tussen presentatie en toelichting. Dit wordt ook bevestigd door het bredere dossier, inclusief de reflectieverslagen. Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld, adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is.”

Wat betreft competentie 7:

“De bewijsstukken zijn weliswaar authentiek en actueel maar niet of weinig relevant. Er is een grote consensus bij beide assessoren dat doorheen het ingediende dossier, de bewijsstukken en de reflectieverslagen kandidate geen blijk geeft van het bezitten van deze eindcompetentie. In concreto ontbreekt bewijsvoering dat de student aan de hand van een (artistiek) proces een concept kan ontwikkelen. Het concept lijkt eerder steeds te ontbreken. De bewijsstukken zijn los op zichzelf staande tekeningen. Het is onduidelijk hoe hierin een concept kan ontwaard worden of hoe vanuit deze tekeningen een concept zou ontwikkeld kunnen worden. Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is.”

Wat betreft competentie 8:

“Ook voor deze competentie dient de kandidate losse tekeningen in als bewijsstuk(ken). We merken eerder weinig of geen verband op tussen deze tekeningen en kunnen van daaruit ook geen begin van een werkproces waarnemen. Het werken met één materiaal en een afbakening van het onderwerp impliceert nog geen werkproces. De focus in de ingediende werkstukken is steeds anders waardoor het zien van een werkproces bijzonder moeilijk is. De bewijsstukken worden in consensus als authentiek en actueel maar niet als relevant gezien. Ook breder in het ingediende dossier en portfolio kunnen de assessoren zich geenszins vergewissen dat de kandidate zelfstandig een werkproces kan opstarten. Indien de kandidate een studiebewijs heeft waar deze competentie op staat vermeld adviseren we de kandidate om na te gaan of een EVK-procedure mogelijk is. Indien de kandidate binnen een eerder gevuld opleidingsonderdeel wel degelijk een eigen werkproces kon opstarten, blijkt dit alvast niet uit de in het dossier aangehaalde elementen.”

Verzoekster weerlegt de bevindingen van de assessoren op dat vlak nergens. Ze merkt enkel op dat een assessor de opmerking maakte dat het creditbewijs niet in het dossier zat, waarna ze vervolgens insinueert dat de creditbewijzen bewust achtergehouden zouden zijn en pas laat zouden zijn meegedeeld. Dit argument werd hoger reeds weerlegd: uit het rapport van de assessoren d.d. 15 juni 2021 blijkt uitdrukkelijk dat de creditbewijzen die verzoekster heeft behaald wel degelijk zijn meegenomen in de beoordeling en waar de assessoren niet over die bewijzen beschikten, ze ervan uit gegaan zijn dat verzoekster die effectief had verworven.

Eveneens op blz. 6 onder nummer 5 geeft verzoekster aan dat volgens de toenmalige EVC-reglementering 2017-2019 het duidelijk was dat de EVC leerling “de ruimtes van tekenkunst regelmatig mag betreden van de klassen Tekenkunst”. Zij zou deze mogelijkheid niet gekregen hebben. Verzoekster lijkt aldus te suggereren dat ze onvoldoende werd begeleid bij haar EVC-dossier.

Verwerende partij merkt nogmaals op dat verzoekster er blijkbaar vanuit gaat dat een indiener van een EVC-dossier gelijkgesteld moet worden met een student, die nog competenties moet verwerven, en daarvoor dus inschrijft voor vakken en toegang krijgt tot de leslokalen. Dat is, zoals reeds meermaals gezegd, allerminst het geval. Wie een EVC-dossier indient geeft daarmee aan dat hij of zij naar zijn of haar aanvoelen bepaalde competenties al heeft bereikt, en die competenties dus niet meer moet verwerven maar enkel het bestaan ervan erkend wil zien. De betrokkenne is in het raam van die aanvraag geen student en niet ingeschreven voor vakken waarin die competenties worden bijgebracht. Er is dan ook geen enkele reden waarom die aanvrager toegang zou moeten krijgen tot de leslokalen waarin die vakken worden gedoceerd en de EVC-reglementering heeft dat ook nooit als zodanig voorzien.

Overigens heeft de begeleiding bij een EVC-aanvraag tot doel om de aanvrager te helpen bij de samenstelling van zijn of haar dossier, maar niet om de aanvrager te helpen om de competenties waarvan hij of zij het bestaan wil aantonen ook te verwerven. Verzoekster is erin geslaagd een ontvankelijk EVC-dossier in te dienen, dat bovendien ook heeft geleid tot de erkenning van heel wat competenties (overigens substantieel meer dan dat er niet erkend werden), en kan dan ook moeilijk hard maken dat ze onvoldoende begeleiding zou hebben gekregen bij het hele proces.

Op blz. 10 uit ze vervolgens het verwijt dat ze bij het afgeven van haar eerste EVC tekenen op 1 september 2020 de mededeling kreeg dat de vragen niet volledig waren. Ook stelt ze dat de vragen EVC tekenkunst werden uitgebreid van 19 vragen naar 31 vragen, en die van EVC schilderkunst allemaal werden gewijzigd drie weken voor de indiening van het dossier. Verwerende partij interpreert dit argument ook als een argument als zou ze onvoldoende zijn begeleid.

Ook dit argument houdt evenwel geen steek. Het behoort niet tot de taak van de begeleider bij de EVC-procedure om aan te geven welke competenties moeten worden bewezen. Dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de aanvrager zelf, en het is de aanvrager die zo nodig de competenties via de studiefiches dient te verzamelen. In het geval van verzoekster, heeft de begeleider wel meermaals aangegeven welke competenties dienden te worden bewezen. Dat die lijst op 1 september 2020 niet volledig was, is anders dan verzoekster het blijkbaar aanvoelt geenszins een poging tot obstructie, maar is het loutere gevolg van het feit dat verzoekster doorheen de drie jaren waarin de aanvraag al werd voorbereid, heel wat wisselende ideeën heeft gehad: eerst zou ze een EVC schilderkunst aanvragen, dan een EVC tekenkunst, dan weer beide opleidingen, de ene keer jaar na jaar afzonderlijk, de andere keer dan toch weer de drie jaren samen, enz. Op die wijze is het

voor de begeleider natuurlijk erg moeilijk om de juiste overzichten te bezorgen, nog los van het feit dat dit niet zijn of haar taak is maar wel tot de verantwoordelijkheid van verzoekster zelf behoort.

Blijkt bovendien dat het dossier dat verzoekster uiteindelijk indiende, wel degelijk volledig was en alle nuttige competenties betrof. Als er al een gebrek aan begeleiding bij de samenstelling van het dossier zou zijn geweest – quod certe non – dan heeft dat er alleszins niet aan in de weg gestaan dat een dossier werd ingediend, en dat de beoordeling door de assessoren correct en volledig kon gebeuren.

Op blz. 11 onder nummer 4 geeft verzoekster aan dat ze naar haar mening competentie 28 wel beheerst. De argumentatie die ze hierbij geeft is identiek aan wat ze ook reeds opmerkte in haar intern beroep. De assessoren kwamen ter zake in hun verslag d.d. 15 juni 2021 over het intern beroep tot volgende beoordeling:

“In het bezwaar van de kandidate lijkt ze eerder niet ons oordeel te bestrijden maar wel de AUGent-procedure door aan te halen dat er slechts 4 bewijsstukken per competentie kunnen toegevoegd worden. Echter kunnen we ons als assessoren niet uitspreken over de procedure. In het beroepschrift werd het verder aangehaalde (vijfde) bewijsstuk dat kandidate graag had toegevoegd ook niet toegevoegd. Vandaar dat er ook geen enkel element ter tafel ligt om ons oordeel te herzien.”

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoekster wat competentie 28 betreft niet verder komt dan aangeven dat ze “heel tevreden” was over deze competentie, maar het oordeel van de assessoren noch in haar intern beroep noch in haar extern beroep ook maar op enigerlei wijze weerlegt. Er blijkt dus niet dat de beoordeling van deze competentie onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is.

Eveneens op blz. 11 onder nummer 4 gaat verzoekster ook in op competentie 29, en ook hier brengt ze dezelfde argumentatie naar voor als deze die ze reeds naar voor bracht in haar intern verzoekschrift. Hierover stellen de assessoren in hun verslag d.d. 15 juni 2021 het volgende:

“In het beroepschrift haalt kandidate de mening van haar leerkrachten deeltijds kunstonderwijs als bijkomende bewijsvoering aan. Echter kan het louter aangeven dat bepaalde leerkrachten haar werk appreciëren ons inziens niet als bewijsvoering worden aangehaald. Er wordt ook niet bewezen dat deze competentie een eindcompetentie is in het deeltijds kunstonderwijs. Ook moge het duidelijk zijn dat de beoogde leerresultaten van een traject in het deeltijds kunstonderwijs niet gelijk gesteld kunnen worden met de leerresultaten (zowel de algemene, domeingerelateerde als specifieke) zoals ze in een academische bacheloropleiding in het hoger kunstonderwijs worden beoogd.

Er is verder uiteraard een grondig verschil met competentie waarnaar kandidate verwijst. In competentie 30 gaat het over het samenstellen van een portfolio. Dit is een eerder vormelijke competentie die we als bewezen achten. Competentie 29 is echter een sterk inhoudelijke competentie waar het noodzakelijk is dat een student zichzelf, zijn/haar werk en zijn/haar artistiek onderzoek op een procesmatige wijze kan plaatsen binnen het veld van de kunsten. Er wordt via het beroepschrift geen extra bewijsvoering aangeleverd waardoor we enkel ons oordeel vanuit het initiële dossier kunnen bevestigen. De bewijsstukken bij deze competentie worden als weinig of niet relevant beschouwd. We zien weinig inhoudelijke verbanden tussen wat de kandidate aangeeft, we zien eerder weinig onderzoek en het eigen artistiek parcours is voor ons onduidelijk vanuit het dossier. Er zijn weliswaar reflecties en

statements maar deze komen ons inziens dan weer weinig tot niet tot uiting in het artistieke werk. Het gepresenteerde werk lijkt een collectie waarnemings-en modeltekeningen met weinig verband tussen onderwerp en eigen artistieke praktijk.”

Ook deze beoordeling wordt op geen enkel moment weerlegd.

In haar eerste addendum voert verzoekster geen nieuwe argumenten aan. Dit addendum behoeft dus geen verdere commentaar vanwege verwerende partij.

Hetzelfde geldt voor het tweede addendum dat overigens, zoals gesteld, laattijdig werd ingediend. Verwerende partij merkt enkel op dat verzoekster in de bijlagen bij dit addendum niet de volledige reeds creditbewijzen voorlegt, zoals blijkt uit de bladnummering van haar stuk 2. Ze laat in het bijzonder na om het laatste blad toe te voegen, dat wel degelijk werd ondertekend. Dat de handtekening ontbreekt is, los van het feit dat die handtekening ook niet vereist is voor de geldigheid van het creditbewijs, volstrekt leugenaartig.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster nog omstandig in op de beoordeling door de assessoren van de niet-erkende competenties, zoals bijgevallen in de bestreden beslissing.

Beoordeling

Aangezien verzoekster geen middelen opwerpt die betrekking hebben op de vormelijke afwikkeling van de interne beroepsprocedure of die raken aan de openbare orde, is de beoordeling die de Raad kan maken, beperkt tot de grieven die verzoekster in het intern beroep heeft opgeworpen en die tevens op ontvankelijke wijze het voorwerp van het beroep bij de Raad uitmaken.

De opmerking in het intern beroep:

“Ik had het EVC-dossier aangevraagd voor zowel Tekenkunst als Schilderkunst. Aangezien ik in maart 2020 verplicht werd om de drie jaren samen in te dienen op 1 september 2021 [bedoeld wordt: 2020], heb ik dat ook gedaan voor Tekenkunst. Een week na het indienen, werden de vragen voor:

- Schilderkunst allemaal gewijzigd. Ik mocht herbeginnen. Toen heb ik afgehaakt voor de bundel.
- Tekenkunst bijgevoegd en uitgebreid en werd de deadline verlegd naar 1/4/2021”

kan naar oordeel van de Raad niet worden beschouwd als een grief die tot een meer gunstige beoordeling van de EVC-aanvraag kan leiden, en behoeft derhalve geen verder onderzoek.

Het gaat derhalve enkel om (i) de kritiek op de negatieve beoordeling voor acht competenties en (ii) de wijze waarop verzoekster verplicht werd haar dossier in te dienen (voor drie jaren tegelijk).

Met betrekking tot de beoordeling van de competenties 5, 7, 8, 21, 22, 26, 28 en 29 dringt de vaststelling zich op dat verzoekster zich in haar verzoekschrift beperkt tot een letterlijke herneming van wat zij in het intern beroep heeft uiteengezet.

De Raad brengt in herinnering dat de beslissing van de interne beroepsinstantie het enige voorwerp van het beroep vormt, dat het dié beslissing is waarvan verzoekster de onregelmatigheid moet aantonen en dat het bijgevolg tegen dié beslissing is dat verzoekster haar grieven dient te formuleren. Door slechts te hernemen wat zij in haar intern beroep heeft uiteengezet, uit verzoekster geen kritiek op de motieven van de bestreden beslissing. Hoogstens nodigt zij de Raad ertoe uit de beoordeling van de interne beroepsinstantie over te doen; daartoe is de Raad evenwel, zoals hierboven reeds is gerappelleerd, niet bevoegd.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster wél concreet in op de beoordeling van de competenties, en zij voert in dat stuk – voor het eerst – ook omstandige kritiek aan. Daargelaten de gegrondheid van die kritiek, moet de Raad vaststellen dat verzoekster hiermee een nieuwe, ruimere invulling geeft aan haar middel, en dat deze grieven in het verzoekschrift hadden moeten worden opgeworpen. Zij raken immers niet aan de openbare orde en verzoekster toont niet aan – en de Raad ziet evenmin spontaan – waarom verzoekster in de onmogelijkheid was om deze grieven in het verzoekschrift te vermelden. In de wederantwoordnota is deze kritiek laattijdig, en derhalve niet ontvankelijk.

Verzoekster bekritiseert de overweging van een assessor in het intern beroep dat een creditbewijs niet in het EVC-dossier was gevoegd.

Wat dat betreft moet evenwel verwerende partij worden bijgevalen in haar standpunt dat het slechts een vormelijke bemerking betrof en dat dit gegeven niet op een voor verzoekster nadelige wijze bij de beoordeling is betrokken, aangezien de assessoren ervan zijn uitgegaan dat verzoekster beschikt over alle creditbewijzen die zij heeft aangehaald.

Inzake de grief dat verzoekster haar EVC-aanvraag niet jaar per jaar mocht indienen, en integendeel werd verplicht om alles in één aanvraag te bundelen, repliceert verwerende partij dat dit geenszins als een verplichting werd opgelegd, maar in samenspraak met verzoekster werd afgesproken. De Raad verwijst naar het standpunt in de antwoordnota ter zake, zoals hierboven aangehaald.

In een e-mail van 5 maart 2020 van het diensthoofd Studentenaangelegenheden & Onderwijsvernieuwing aan verzoekster (stuk 2 administratief dossier) is te lezen:

“Jij gaf verder nog aan dat je gezondheid ([...]), de onzekerheid (om [] negatief beoordeeld te worden in je EVC) alsook je grote drang om les te krijgen en hierin erkend te worden, je de voorbije periode ook enigszins remden om een volwaardige EVC aan te gaan en je eerder op de piste bracht om jaarlijks een studiejaar in EVC te doen.

Vanuit het gesprek bleek verder dat je een aantal aspecten op vlak van EVC verkeerd interpreteerde en dat je dat verwijt aan het gegeven dat je nooit de EVC-gids hebt ontvangen de voorbije drie jaar en aldus niet de juiste info hebt ontvangen. Een aantal aspecten op vlak van EVC werden van daaruit verder uitgeklaard in ons gesprek.

Besluit: het gesprek werd afgerond vanuit de gezamenlijke consensus dat jij het EVC-dossier zou afronden tegen september 2020 en dit voor de drie jaar.”

Dat dit aldus in gezamenlijk overleg is afgesproken, wordt door verzoekster op geen enkele wijze overtuigend tegengesproken, laat staan ontkracht. In dat opzicht kan het middel derhalve niet gegrond worden bevonden.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.802 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/263

In zake: Maarten SEYNAEVE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 juli 2021, strekt tot vernietiging van de examentuchtbeslissing van de decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 10 juni 2021 waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef Bedrijfskunde’ een examencijfer van 0/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de masteropleiding Bedrijfskunde.

Tot het curriculum van verzoeker behoort het opleidingsonderdeel ‘masterproef Bedrijfskunde’.

Met een e-mail van 2 juni 2021 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de decaan van de betrokken faculteit melding heeft gekregen van mogelijke onregelmatigheden in het raam van de door verzoeker ingediende masterproef. Verzoeker wordt uitgenodigd om te worden gehoord op 8 juni 2021.

Na verzoeker te hebben gehoord, overweegt de decaan:

“Ter vergadering werden de volgende feiten bevestigd op basis van het ter beschikking gestelde bewijsmateriaal:

→ u neemt in uw werkstuk regelmatig tekst van andere auteurs over, weliswaar met bronvermelding maar zonder gebruik van aanhalingstekens waar het om een letterlijke overname of vertaling gaat.

→ u verwijst in uw werkstuk soms naar primair bronmateriaal waar u de overgenomen tekst en bronvermelding letterlijk overneemt of vertaalt uit niet-vermelde secundaire bronnen.

Het vastgestelde gedrag is misleidend, en een inbreuk op de regels van citeren en refereren zoals ze aan de studenten werden gecommuniceerd en die u dus bekend waren of die u behoorde te kennen.

Overwegende bovenstaande bevindingen, en in het bijzonder rekening houdend met de aard en omvang van de onregelmatigheid beslis ik in toepassing van artikel 118 §5 van het OER de volgende sanctie uit te spreken:

→ een 0/20 op opleidingsonderdeel masterproef bedrijfskunde.”

Deze beslissing, die wordt meegedeeld met een e-mail van 10 juni 2021, vormt de bestreden beslissing.

Op 17 juni 2021 stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in. Verzoeker wordt opgeroepen voor een hoorzitting door de interne beroepscommissie op 24 juni 2021.

Aangezien aan verzoeker geen datum voor de beslissing van de interne beroepscommissie is meegedeeld en er twintig kalenderdagen zijn verstrekken sinds hij zijn intern beroep heeft ingediend, stelt verzoeker op 13 juli 2021 een beroep in bij de Raad tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

Op 23 juli 2020 richt verzoeker een e-mail aan de Raad, met de mededeling dat de interne beroepscommissie ondertussen – op 16 juli 2021 – een beslissing heeft genomen en dat deze beslissing hem werd meegedeeld.

Verzoeker stelt dat het beroep daardoor zonder voorwerp is geworden en dat hij formeel afstand doet van het beroep.

Er zijn geen redenen die zich tegen het toekennen van de afstand verzetten.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.803 van 9 augustus 2021 in de zaak 2021/268

In zake: xxx

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 26
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen van 5 juli 2021, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Atelier en Stage 2’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in Lager Onderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Atelier en Stage 2’, bestaande uit verplichte stage-activiteiten in een lagere school en verplichte voorbereidende en verwerkende activiteiten op de hogeschool.

Verzoekster behaalt voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 8/20.

De proclamatie vindt plaats op 23 juni 2021.

Op 30 juni 2021 stelt verzoekster tegen dat examencijfer het volgend intern beroep in:

“Om de bezwaren van verzoekster goed te begrijpen is vooreerst een overzicht nodig van de feiten.

I. Feiten

Verzoekster is student van de Bachelor Leerkracht Lager Onderwijs op de Thomas More hogeschool, Campus Mechelen.

Verzoekster zit in het 2^e jaar bachelor waar ze tot op heden een rimpelloos parcours doorliep.

Verzoekster diende huidig academiejaar het opleidingsonderdeel Atelier en Stage 2 af te leggen. Deze stage verliep bij aanvang zeer goed.

Tot ieders verbazing kreeg zij echter het bericht dat zij niet zou slagen, ondanks het feit dat er tot nu toe geen enkele aanwijzing was dat ze niet zou slagen, integendeel, iedereen was zeer lovend:

- Nooit gewezen op enig minpunt noch op kans op een negatieve beoordeling
- Wel enkele werklijstjes wat normaal is in een groeitraject maar geen knipperlichten
- Goede tussentijdse beoordeling door stagebegeleider ([A.J]), zeer mooie lovende verslagen van stagementors.

Dit alles sloeg echter om toen er een conflict ontstond tussen verzoekster en de stagebegeleider ([A.J]).

Om dit conflict op te lossen was er een tussenkomst van de ombudsdiens en coördinator van de richting met als resultaat dat de stagebegeleider niet meer zou instaan voor de

begeleiding en beoordeling van verzoekster. (Stuk 2) Er werd een nieuwe stagebegeleider aangesteld, nl. [L.].

De twee mentoren van de stageplaats, waren vervolgens zeer verbaasd over de onvoldoende van verzoekster en geven aan dat ze dit niet zagen aankomen. Ze adviseerden om zeker meer info hierover over in te winnen. (Stuk 3)

Verzoekster ging daaropvolgend een gesprek [aan] met de nieuwe stagebegeleider ([L.]) om verduidelijking te vragen bij deze score. Haar eerste zin was: “*x, ik kan geloven dat je dit helemaal niet had zien aankomen want ik had dit zelf ook helemaal niet zien aankomen!*”

Daarna veranderde haar spontaniteit en motiveerde ze dat ze een onvoldoende had moeten geven omdat de portfolio niet zou voldoen aan het criterium ‘doelstellingen’. Dit vernam verzoekster echter voor de eerste maal, nooit eerder werd deze opmerking gegeven.

Door het conflict met de vorige stagebeg[e]leider ([A.]) mocht deze laatste niet meer tussenkomen in de beoordeling van verzoekster. [I.], de vorige coördinator, heeft dit ook via mail bevestigd. (Stuk 2)

Zeer frappant was het dan ook vast te stellen dat [A.] toch nog wel actief betrokken is geweest bij de beoordeling van verzoekster. (Stuk 3,4)

Op 23.06.21 ontving verzoekster haar resultaat voor dit opleidingsonderdeel, namelijk 8/20.

Verzoekster is het echter niet eens met deze beoordeling en wendt zich tot uw commissie om enkele bezwaren te uiten.

II. In rechte

II.1. Zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel

Wanneer verzoekster de beoordeling bekijkt van de tussentijdse evaluaties en de eindbeoordeling, komt zij tot de vaststelling [dat] zij steeds naar verwachting presteerde en dit plots volledig is omgeslagen in de eindbeoordeling en men plots van mening is dat verzoekster niet kan slagen.

Het is bijgevolg compleet onbegrijpelijk dat verzoekster haar competenties zou zijn ‘verloren’ ten opzichte van het begin van de stage.

Zo is het een vaststaand gegeven dat wanneer een student bepaalde einddoelen heeft behaald, zij deze competenties bezit en ze niet meer kan ‘kwijtraken’. Het is dan ook zeer frappant dat de hogeschool van mening is dat verzoekster op een periode van enkele weken competenties verliest.

Verzoekster heeft dus afgeleerd in plaats van bijgeleerd.

Het mag duidelijk zijn dat het verliezen van competenties in de praktijk niet voorkomt en de beoordeling van verzoekster bijgevolg niet redelijk tot stand is gekomen.

Verder is het kennelijk onredelijk dat een conflict met een stagebegeleider zo zwaar doorweegt op de studievoortgang van verzoekster. Des te meer aangezien de problematiek erkend werd door de hogeschool en er een andere begeleider werd aangesteld. (Stuk 2)

De vorige stagebeg[e]leider (mevrouw [P.]) mocht dus niet meer tussenkommen in de beoordeling van verzoekster na dat incident en [I.], de vorige coördinator, heeft dit ook via mail bevestigd. (Stuk 2) Begrijpe, wie begrijpen kan stellen we vast dat de stagebegeleider [A.] toch nog wel actief betrokken is geweest bij de beoordeling van verzoekster.

Dit blijkt duidelijk uit twee elementen:

- De avond voordat verzoekster haar punt zou krijgen, [ontvangt] ze plots een mail van Mevrouw [E.] die haar beoordeelde op haar les Frans. De mail was gericht aan de Mevrouw [P.] en de huidige stagebegeleider [L.], maar deze werd enkel gestuurd naar Mevrouw [P.] en niet naar [L.]. Daarenboven werd x per vergissing in cc gezet van die mail. Uit deze mail blijkt duidelijk dat mevr. [P.] nog steeds actief betrokken was bij de beoordeling van verzoekster.
Toen verzoekster [L.] attendeerde dat het niet de bedoeling was dat [A.] nog zou tussenkommen in de beoordeling van verzoekster, maar ze wel aangeschreven werd zei [L.] *"Ik geef toe dat dit een jammerlijk foutje was, x had die mail niet moeten ontvangen, ik had die mail moeten ontvangen..."*
- Verder gaf stagebegeleider [L.] aan dat de punten van alle leerlingen in een commissie werden overlopen. Groot was de verbazing van verzoekster dan ook om te vernemen dat stagebegeleider [A.] ook aanwezig was en een stem had in dat overleg.
- Ook in de eindbeoordeling lezen we per Prior duidelijk de beoordeling van mevr. [P.]. In het volgende middel wordt tevens duidelijk aangetoond dat de beoordeling van mevrouw [P.] vóór het incident steeds positief was, maar zij in de eindbeoordeling plots als enige verzoekster als onvoldoende scoort.

We kunnen dan ook niet anders dan te besluiten dat de beoordeling van verzoekster ook op onrechtmatige wijze tot stand [is] gekomen aangezien zij werd beoordeeld door een persoon die niet meer bevoegd was zich te mengen in haar evaluatie.

De beoordeling kan dan ook op geen enkele wijze stand houden.

Ondanks het feit dat verzoekster steeds een mooie parcours heeft afgelegd, verliest zij door deze niet-objectieve beoordeling een jaar van hard werk. Een compleet jaar gaat verloren [voor] verzoekster die haar stage opnieuw moet afleggen terwijl zij eigenlijk hoorde te slagen.

In geen enkel stageverslag staat er te lezen dat verzoekster haar best niet heeft gedaan, niet gewerkt heeft aan de verkregen feedback of zichzelf niet heeft aangepast aan hoe het hoorde te zijn.

Op geen enkele wijze kan worden ingezien dat een onderwijsinstelling op gelijke wijze zou handelen, zoals men in het dossier van verzoekster heeft gedaan. Het mag dan ook

duidelijk wezen dat het compleet onredelijk is een persoon te betrekken in de beoordeling van een student waarbij duidelijk werd bepaald dat deze hiervoor niet meer mocht instaan.

Op basis van al het bovenstaande dient er besloten te worden dat de bestreden beslissing een schending [uitmaakt] van zowel het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden, wat onder meer betekent dat het alle voor de beslissing relevante feiten met zorgvuldigheid moet vaststellen, en dat het met deze feiten ook rekening moet houden bij het nemen van de beslissing. Het mag duidelijk wezen dat van deze zorgvuldigheid geen sprake is.

Het resultaat van verzoekster is tot stand gekomen op basis van een beoordeling die niet objectief is.

Wegens bijzondere omstandigheden, buiten de wil van verzoekster om, is de band met de initiële stagebegeleider stukgelopen, alsmede wordt zij beoordeeld door deze persoon. De beoordeling is bijgevolg nietig.

II.2. Schending materiële motiveringsplicht

Niet alleen is de bestreden beslissing kennelijk onredelijk en onzorgvuldig, na het lezen van de motivering op haar eindbeoordeling dient ze echter vast te stellen dat zij hier op geen enkele wijze mee akkoord kan gaan. De motieven die terug te vinden zijn op haar eindbeoordeling zijn niet correct en stemmen niet overeen met de realiteit.

Onderstaand weerlegt verzoekster deze motivering:

II.2.1. Ankercompetentie: COACH VAN LEREN EN LEVEN

PRIOR 1: Basishouding leerkracht als coach

Wanneer we de beoordeling van deze competentie bekijken, stellen we vast dat er louter van mevr. [P.] negatieve feedback voorligt:

“[P.]: Je bleef tijdens deze lessen wat meer afstandelijk. Je zet na elke presentatie ‘keigoed’. Dat is wat mager als bekrachtiging.”

Hieromtrent wenst verzoekster te benadrukken dat het [de] eerste les van de stageweek was, waardoor ze nog even moest wennen aan de klas.

Deze negatieve opmerking is tevens de enige die over deze Prior terug te vinden is.

De overige beoordelaars zijn lovend over verzoekster:

*“MTL: x geeft positieve feedback aan de kinderen.
Kinderen voelen zich goed bij jou en kunnen bij jou terecht.
Je stapt rond en begeleidt de kinderen waar nodig.
Je gaat in op de noden van de kinderen. Hierdoor liep de les uit maar dit is de realiteit.”*

MP: Je vroeg op voorhand zeer duidelijk hoe deze leerlingen waren en hield daar ook rekening mee in hun werken.

Regelmatig gaf je hen ook de kans om uit te stijgen uit de groep waarin ze vertoefden: je gaf ze echt wel veel vertrouwen en werd daardoor ook beloond door hun tegenprestaties die ze leverde[n].

In mijn klas is 1 regel zeer belangrijk, respect. Je hebt dat bij hen ook afgedwongen door gewoon te leren luisteren naar hen. Zij voelden zich echt wel belangrijk en hadden een goed gevoel bij jou.

ML: Je bent zeer hulpvaardig en je houdt rekening met de noden van elk kind.

MP: Je creëerde een goede klassfeer. De leerlingen stonden vrijwel onmiddellijk achter jou. Ze hadden vertrouwen in jou.”

Daarbij dient er eveneens opgemerkt te worden dat verzoekster ten tijde van de tussentijdse beoordelingen enkel positieve feedback verkreeg omtrent deze Prior:

SEMESTER 1

[L.N.]:

- Je luistert goed naar de antwoorden die de leerlingen geven en reageert hier steeds positief op, zonder te overdrijven

Mentoren:

x ging op een warme en correcte manier om met de kinderen. De kinderen voelden zich thuis bij x, Er was een fijne sfeer in de klas.

[L.N.]:

- Je luistert goed naar de antwoorden die de leerlingen geven en reageert hier steeds positief op, zonder te overdrijven

Mentoren:

x ging op een warme en correcte manier om met de kinderen. De kinderen voelden zich thuis bij x. Er was een fijne sfeer in de klas.

PRIOR 2: Werken aan betrokkenheid

Wanneer we de beoordeling van deze competentie bekijken, stellen we ook hier vast dat er louter van mevr. [P.] negatieve feedback voorligt:

“[P.]: Kinderen reageren afwijzend op je voorstel om een tussendoortje te doen. Luister naar hun vraag. Uiteindelijk doe je dit enkel als er nood aan is.”

Verzoekster koos ervoor om een tussendoortje te doen aangezien ze tijdens de volgende les via bronnen informatie moesten opzoeken wat een grote concentratie vergt.

“Je komt niet tegemoet aan de noden van de kinderen op vlak van begrijpend lezen. De leerlingen zitten in heterogene groepen waar steeds sterker lezers bij zwakkere lezers zitten. Hierdoor kunnen ze elkaar ondersteunen. De teksten die ze moesten lezen waren ook niet lang dus dit zou geen probleem mogen vormen voor de zwakkere lezers.”

Verzoekster had de teksten eventueel op voorhand mee naar huis kunnen geven maar ze heeft ervoor gekozen om dit niet te doen aangezien ze tijdens deze week al een les begrijpend lezen hadden waarvoor ze de teksten mee naar huis kregen.

Van de andere beoordelaars lezen we alleen positieve feedback:

“MTL: De kinderen werken in stilte aan de lessen. Je begeleidt de zwakkere leerlingen door een verlengde instructie te geven. Bij de les over de anticonceptiemiddelen voorzag je veel materiaal. Dit werkt voor de kinderen zeer goed.

Je doet aan tussentijdse samenvattingen en herhalingen. Je geeft aan wanneer de werktijd bijna om is. Je reflecteert achteraf met de leerlingen, hieruit leren ze. Als de kinderen niet goed weten wat ze moesten doen leg je de les stil en herhaal je het nog eens klassikaal. Je stelt doelgerichte vragen.

ML: Je voorziet een werkinkel met leuke spullen!

MTL: De hoeken bij het hoekenwerk waren super. Je voorzag speelse maar ook serieuze hoeken.

ML: Je voorziet leuke spelletjes om de leerinhouden van Frans in te oefenen.”

Wanneer we de vergelijking maken met de tussentijdse beoordeling van mevrouw [P.] merken we opnieuw een enorme discrepantie op tussen beiden beoordelingen, zonder dat hiervoor een redelijke verklaring kan worden gegeven.

Zo lezen we in de synthese van de eindbeoordeling van mevrouw [P.] over deze Prior het onderstaande:

“Eindsynthese [P.]: onder verwachting

- *je garandeert maximale doe- en denkactiviteit per leerling door selecteren van actieve werkvormen en groeperingsvormen, door het stellen van rijke en/opdrachten, benutten technieken doorvragen en doorspelen van antwoorden en vragen*
- *je brengt de werkelijkheid in de klas of verkent ze buiten de klasmuren -je maakt leerinhoud concreet binnen de leefwereld van de kinderen*
- *je geeft ruimte aan eigen inbreng en keuze voor de leerlingen*
- *je sluit aan bij de interesses en talenten van kinderen*
- *Je neemt acties om de kinderen te motiveren, uit te dagen en aan te moedigen. Je staat dynamisch voor de klas en zet bewust intonatie, mimiek, houding en gebaren in om kinderen te boeien.”*

Dit terwijl de tussentijdse synthese zeer positief en volgens de verwachting was:

“Tussentijdse synthese [A.P.]: volgens verwachting

- *je garandeert maximale doe-activiteit per leerling door het selecteren van actieve werkvormen en groeperingsvormen.*

- *je garandeert maximale denkactiviteit per leerling door het stellen van rijke vragen/opdrachten, door het benutten van de technieken doorvragen en doorspelen van antwoorden en vragen. Het was eerder kennisgericht.*
- *je brengt de werkelijkheid in de klas of verkent ze buiten de klasmuren*
- *je maakt de leerinhoud concreet binnen de leefwereld van de kinderen*
- *je geeft ruimte aan eigen inbreng en voorziet keuzemogelijkheden voor de leerlingen*
- *je sluit aan bij de interesses en talenten van kinderen*
- *Je neemt acties om de kinderen te motiveren, uit te dagen en aan te moedigen. Je staat dynamisch voor de klas en zet bewust intonatie, mimiek, houding en gebaren in om kinderen te boeien.”*

Op geen enkele wijze blijkt uit de beoordeling wat er aan de basis ligt van deze plotse ommekker in beoordeling, noch waarop de discrepantie tussen lector en mentor(en) kan verklaren.

PRIOR 3: doelgericht werken met inhoudelijke expertise

Ook in het kader van deze Prior lezen we alleen negatieve punten bij mevr. [P.]:

“[P.]: Beperkt aantal lesdoelen gekozen voor de Franse les. Je mag de kinderen nog meer op de leerinhoud oriënteren. Ik merk nergens in je LV dat je aandacht besteed[t] aan de betekenis van de zinnen en woorden in het werkboek.”

De werkwoorden die de leerlingen gebruiken kunnen ze terugvinden in hun handboekje. De mentor wil dat de leerlingen zelf de stap naar hun handboek en eventueel een woordenboek nemen.

“Nergens in je LV lees ik iets over de futur proche”

Dit moesten ze tijdens deze les niet maken want de focus was op voorhand vastgelegd op de passé composé.

“Ik mis het vastzetten van het huisje van [être]. Er is geen gemengde oefening waar je uzelf kan afvragen of het werkwoord uit het huisje komt of niet.”

Dit was de eerste les over de passé composé met être. [A.P.], de bezoekende lector kwam een half uur later de les binnen dan dat deze gestart was waardoor ze heel de uitleg gemist had. Hier heeft verzoekster duidelijk gemaakt aan de leerlingen dat ze deze werkwoorden vanbuiten moeten leren. Ook kunnen ze weten of het met être of avoir vervoegd moet worden door de zin te vertalen naar het Nederlands. Een mengoefening was hier nog niet aan de orde aangezien ze dit eerst apart leren. Tijdens de volgende les kwam er een mengoefening aan bod.

*“[P.]: Je hebt maar 1 doel maar op het werkblad staan er 3 doelen.
Je hebt geen DAS-doel dat te linken is met herinnering of vredeseducatie.”*

Verzoekster heeft deze les niet weerhouden in haar portfolio ondanks het feit dat meneer [H.B.] zei dat dit een knappe les was over de grote gebeurtenissen uit de tweede wereldoorlog. (zie mail)

“Selecteer leerinhouden op maat van de kinderen: leven van kinderen in de oorlog, getuigenissen van kinderen: Duitse, Joodse, Belgische, ...”

Dit was de inleidende les waardoor hier niet dieper op ingegaan moest worden. De mentor had verzoekster gevraagd om deze les zo te geven zodat zij na de stage verder kon. Een deel van de LV kwam helemaal niet aan bod in de les of in de aanpakkolom.

Tijdens realisatie meer inzetten op CiS. Breng de werkelijkheid in je klas vanaf je start.

De overige beoordelaars geven verzoekster positieve feedback inzake deze Prior:

MTL: Je reflecteert telkens aan het einde van de les. Je geeft een verlengde instructie aan de zwakkere.

Je laat de kinderen zelf inschatten of ze de oefeningen al kunnen maken of dat ze toch nog extra uitleg willen.

Je voorziet een werkinkel.

Je hebt een kritische kijk op de handleidingen.

Je gebruikt het bord op een goede manier.

Je stelt doelgerichte vragen.

Je geeft voldoende positieve feedback.

MP: Je had heel wat oog voor de doelstellingen.

Je tilt een les naar een hoger niveau door af te wijken van de lesvoorbereiding en in te spelen op de noden van de kinderen.

Ook als we hier de vergelijking maken met de tussentijdse beoordeling merken we opnieuw een enorme discrepantie op tussen beide beoordelingen.

Zo lezen we in de synthese van de eindbeoordeling van mevrouw Peeters over deze Prior het onderstaande:

Eindsynthese [A.P.]: onder de verwachting voor deze lessen

- grondig en efficiënt voorbereiden van de lessen (attitude)
- doelen selecteren en formuleren
- leerinhouden selecteren, vertalen naar de kinderen, zelf verwerven
- ontwerpen van een logische opbouw van lesfasen (oriënteren, verwervingsfase, verwerkingsfase en evaluatie).

[...]

Dit terwijl de tussentijdse synthese zeer positief en volgens de verwachting was:

Tussentijdse synthese [A.P.]: volgens verwachting

- grondig en efficiënt voorbereiden van de lessen (attitude)
- zinvolle en concrete doelen selecteren en formuleren
- leerinhouden selecteren en vertalen naar de kinderen, zelf verwerven
- ontwerpen van een logische opbouw van lesfasen (oriënteren, verwervingsfase, verwerkingsfase en evaluatie): deductieve opbouw
- inzetten van de juiste vakdidactieken : je mag nog meer inzetten op inductief werken, vanuit CiS: waarnemen – verbeelden – conceptualiseren
- selecteren van geschikte leermiddelen

- kritisch hanteren van handleidingen en andere bronnen
- optimaal inzetten van bord om te visualiseren en te structureren
- instructievaardigheden: uitleggen, (onderwijs)leergesprekken voeren, feedback geven afstemmen op onderwijsbehoeften: tempo, niveau, moeilijkheidsgraad, interesse, leervoorkeur, instructiebehoeften,

Ook hier kan er nergens een redelijke verklaring gegeven worden voor de plotse terugval in beoordeling, des te meer deze negatieve punten enkel terug te vinden zijn in de beoordeling van mevr. [P.].

PRIOR 4: taalontwikkeling stimuleren

"[P.]: Vergeet [/]aandacht te besteden aan de betekenis van alle woorden en zinnen uit de oefeningen."

Dit moeten de leerlingen zelf opzoeken in hun handboekje of in een woordenboek. De leerkracht wil dat ze dit zelfstandig kunnen aangezien ze naar het middelbaar gaan waar er veel ondersteuning weg valt.

Opvallend is opnieuw dat verzoekster van de overige beoordelaar wel positieve feedback ontvangt betreffende deze Prior:

MTL: Je laat iedereen aan het woord.

Je laat kinderen steeds zelf herhalen en samenvatten.

Je gaf zelf aan dat de handleiding van taal niet goed is en ging hiermee aan de slag.

Je laat de kinderen zelf voorlezen. Ook de zwakkere liet je aan bod komen.

MP: Je taalgebruik was in orde op een paar woordjes na, deze kleine opmerkingen zijn eigen aan mensen die komen uit Vlaams-Brabant,

Van de drie uitjes kwam vooral het uitleggen aan bod Soms was het te moeilijk om een van de andere uitjes te gebruiken tijdens de les.

Ook betreffende deze Prior zien we opnieuw een terugval in beoordeling van mevr. [P.] aangezien deze tussentijds werd gescoord met ‘volgens de verwachting’.

We dienen dan ook te besluiten dat de negatieve beoordelingen van de Priors telkens afkomstig waren van mevr. [P.] die, zoals in het eerste middel reeds gesteld, niet bevoegd is deel te nemen aan de beoordeling. [Bijgevolg] is de motivering waarop haar oordeel is gebaseerd niet correct.

Verder kan er niet begrepen worden dat het oordeel van mevr. [P.] op geen enkele wijze overeenstemt met haar oordeel van voor het conflict met verzoekster enerzijds, anderzijds zo verschilt met het oordeel van de andere beoordelaars.

Er dient dan ook besloten te worden dat de motivering van mevr. [P.] geen stand kan houden en hierdoor de algehele beoordeling van verzoekster omgevormd dient te worden tot een slaagcijfer.

II.3. In onder geschikte orde

In ondergeschikte orde vraagt verzoekster om haar toe te laten enkele weken stage te laten lopen tijdens de zomervakantie of tijdens de tweede zit periode, dan wel begin september, teneinde mogelijke twijfels over welbepaalde competenties van de stage of het opleidingsonderdeel weg te werken.

Zo kan verzoekster de ernstige schade van het verlies van een schooljaar voorkomen.

Recent heeft de Raad ook duidelijk gesteld dat er inderdaad ook een tweede examenkans moet voorzien worden voor stage-onderdelen en heeft het volgende bepaald :

“...het recht van elke student op een tweede examenkans zoals bepaald in artikel [II.223, §2] van de Codex Hoger Onderwijs.

...

Verwerende partij dient in overleg met verzoekster een vervangende taak/praktijkstage uit te werken die het mogelijk maakt voor verzoekster om nog in het huidige academiejaar haar competenties aan te tonen. Enkel op deze wijze kan verzoekster een gedegen rechtsherstel worden geboden, wat haar toekomt, gezien de onzorgvuldigheid waarmee deze stagebeoordeling tot stand is gekomen.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep in zitting van 5 juli 2021, en komt na verzoekster te hebben gehoord tot de volgende beslissing:

“Op basis van de overhandigde documenten, uw verklaringen en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk en niet gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

Wat betreft de beweer[de] schending van het zorgvuldigheids-en redelijkheidsbeginsel

De student stelt in haar verzoekschrift dat behaalde competenties in de tussentijdse evaluatie niet kunnen verloren gaan in de eindevaluatie.

Daarnaast stelt de student dat de beoordeling door de stagebegeleider, mevrouw [P.], niet objectief werd opgemaakt, omwille van een conflict tussen de stagebegeleider en de student. Hierbij vult de student aan dat uit een mail (stuk 2 student) zou blijken dat er werd afgesproken dat mevrouw [P.] niet meer zou tussenkomen in de beoordeling van de student.

- Wat betreft het beweer[de] verlies van competenties

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student tijdens de eerste stageperiode (2A genaamd) stage liep in het 3^e leerjaar. Tijdens de volgende stageperiode (2B) liep de student stage in het 6^e leerjaar. De stageopbouw in de opleiding is van een toenemende complexiteit zowel wat betreft aanpak (didactisch) als inhoudelijk (de inhoud van de vakken). Het is evident dat er in de hogere jaren van het basisonderwijs andere lesinhouden aan bod komen dan in de lagere jaren. Bovendien wordt verwacht dat de student ook meer complexe taken in de stageklas op neemt. De opleiding verwacht een groei van de student tijdens de stage. Het gegeven dat een student bij een tussentijdse evaluatie van een stage in een lager jaar een tussentijdse ‘voldoende’ haalt, impliceert niet automatisch dat de student ook een voldoende zal halen in de volgende stage die in dit

geval in de 3^e graad van het basisonderwijs plaatsvond. De bewering van de student dat ze een lagere eindscore kreeg omdat ze competenties zou verloren hebben klopt dan ook niet.

- Wat betreft het beweer[de] gebrek aan objectiviteit

De interne beroepscommissie gaat uit van de objectiviteit en deskundigheid van de docenten. Het is aan de student om het bewijs te leveren, om hieraan te twijfelen.

De student verwijst in haar beroepschrift naar “een incident” tussen haar en de begeleidende docent, zonder dit nader te verklaren.

De opleiding verklaart aan de interne beroepscommissie dat ze op 11 mei op de hoogte werd gebracht dat de student, zonder enige toestemming, screenshots van chatberichten tussen de begeleidende docent en haar studenten van de stagegroep, voorzien van grove commentaar op Instagram had gepost.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student zich nadien uitgebreid heeft geëxcuseerd in een brief gericht aan de begeleidende docent voor deze zeer laakbare actie, na een herstelgesprek.

Ook na het herstelgesprek werd door de opleidingsmanager beslist om de lessen in het portfolio te laten nakijken door een andere docent. (stuk 2 student)

De interne beroepscommissie ziet niet in hoe een zeer laakbare actie, waarvan de docent het slachtoffer was, het bewijs kan leveren dat ze niet objectief zou zijn.

Het gegeven dat de opleiding maatregelen heeft genomen na “het incident”, dat enkel en alleen door de student werd veroorzaakt en waarvan de docent het slachtoffer was, en na het herstelgesprek, kan evenmin bewijs leveren dat er getwijfeld zou moeten worden aan de objectiviteit van de begeleidende docent.

De interne beroepscommissie merkt tot slot op dat de bewering van de student niet klopt [dat] uit haar stuk 2 zou moeten blijken dat mevr. [P.] niet meer zou mogen deelnemen aan de beoordeling van de student. In de mail van 20 mei daarover, staat letterlijk te lezen:

- *“Mevrouw [P.] heeft uiteraard al heel wat werk voor het opmaken van het dossier gedaan en zal het dossier dan ook verder afwerken.”*
- *“Zoals voor alle studenten, wordt het voorstel van punt voorgelegd op de evaluatievergadering waar alle stagebegeleiders en stageverantwoordelijken aanwezig zijn en waar er dan ook in overleg een definitief punt wordt toegekend”. (eigen markering).*

De interne beroepscommissie stelt vast dat de stageverslagen door mevrouw [P.] werden opgemaakt op 14 maart en de week van 26 april. Dit is [vóór] het “incident” van 11 mei 2021. In deze stageverslagen vinden we dezelfde commentaren die ook in het eindverslag terug te vinden waren.

De interne beroepscommissie stelt dan ook vast dat de beoordeling wel degelijk rechtmäßig tot stand is gekomen.

Wat betreft de beweer[de] schending van de materiële motiveringsplicht

De interne beroepscommissie merkt vooraf op dat de student in de inventaris bijlage 4 vermeldt onder de titel “eindbeoordeling”. Het stuk in bijlage 4 betreft echter geen eindbeoordeling, maar een stuk dat opgemaakt werd door de student zelf. Het betreft een collage van verschillende citaten uit de tussentijdse beoordeling, haar zelfevaluatie en stageverslagen van de bezoekende docent. De student stelt dit voor als de eindbeoordeling doordat zij deze verzameling van citaten laat voorafgaan door het eerste blad van de eindbeoordeling. Het document gelijkt bovendien op het “zelfevaluatie-verslag”. Daarbij heeft ze volgende wijzigingen aangebracht:

- Alle opmerkingen in verband met het incident werden verwijderd.

- Het voorblad werd aangepast (zie hoger).

Het betreft dus niet de eindbeoordeling of het syntheseverslag zoals beweerd door de student. De interne beroepscommissie is geschockt omdat zij moet vaststellen dat de student vervalste stukken hanteert in haar beroepschrift.

De student voert in haar beroepsschrift meerdere positieve commentaren aan van haar mentoren, die de eindbeoordeling zouden weerleggen.

De interne beroepscommissie hanteert de correcte stukken in haar oordeel en stel[t] het volgende vast:

Prior 1: basishouding leerkracht als coach

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student voor deze prior de eindevaluatie “volgens de verwachting kreeg”.

Prior 2: werken aan betrokkenheid

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student hier finaal “onder/volgens verwachting” haalt. De interne beroepscommissie verwijst vooreerst naar wat hierboven reeds werd gesteld dat de student bij het eerste deel van de stage les moest geven aan de lagere jaren van het basisonderwijs en in het tweede deel aan het zesde leerjaar.

Het is evident dat er andere conclusies kunnen worden getrokken.

De interne beroepscommissie merkt ook op dat in de finale eindconclusie, opgesteld door mevr. [V.L.], afdoende werd verwezen naar de beoordeling van mentoren, maar met toevoeging van motivatie om toch te concluderen tot een “onder/volgens de verwachting”.

Eindconclusie [V.L.]:

onder/volgens verwachting. Mentoren zijn tevreden. Verslag bezoeidend docent evolueert van volgens verwachting met bedenking bij max. denkactiviteit naar onder verwachting omwille van onvoldoende inzetten van werkelijkheidsnabijheid, herinneringseducatie en leerlingeninitiatief. Portfolio/essen overtuigen niet. Er is wel voldoende leerlingenactiviteit, maar zonder duidelijke focus, leerinhoud en werkelijkheidsnabijheid. Zie feedback LV WO, LV taal, LV wisk en LV godsd. Ook opletten met leerlingeninitiatief zonder begrenzing (neigt naar laissez faire) in de les WO en taal van je portfolio.

Prior 3: doelgericht werken met inhoudelijke expertise

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student hier finaal “onder de verwachting” haalt. De interne beroepscommissie verwijst vooreerst naar wat hierboven reeds werd gesteld dat de student bij het eerste deel van de stage les moest geven aan de lagere jaren van het basisonderwijs en in het tweede deel aan het zesde leerjaar.

De interne beroepscommissie merkt op dat de bewering van de student dat er enkel negatieve punten stonden te lezen in de opmerkingen van mevr. [P.] feitelijk niet [klopt]. In het tussentijds Synthese-en Stageverslag 2020-2021 staat het volgende te lezen:

[L.N.]: Onder verwachting. Werk nog aan duidelijke en eenduidige instructies. Durf je instructie te herhalen en zelf voor te doen. Zorg ervoor dat de opdracht voor iedereen uitdagend genoeg is. Hier mag je zeker nog meer werken met binnenklasdifferentiatie.

Mentoren: volgens verwachting.

Ikzelf: ik geef mezelf toch een onder verwachting aangezien mijn instructies echt wel beter kunnen. Dit was mijn grootste werk punt. Hier ben ik al [heel] hard in gegroeid op zo een korte tijd maar dit kan altijd beter. Zeker omdat dit een prior 3 is moet ik hier nog in groeien. Deze groeikansen krijg ik gelukkig volgend semester.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student zichzelf tussentijds onvoldoende scoort. Ze begrijpt dan ook niet hoe de student kan beweren dat enkel mevr. [P.] negatieve commentaar neerschrijft.

De interne beroepscommissie merkt ook op dat in de finale eindconclusie, opgesteld door mevr. [V.L.], afdoende werd verwezen naar de beoordeling van mentoren, maar met

toevoeging van motivatie om toch te concluderen tot een “onder de verwachting”.
Eindconclusie [V.L.]:

Onder verwachting: Mentoren geven volgens de verwachting, maar ... Les stagebezoek WO was onvoldoende (2X WO OV). Het opzet van het portfolio is dat je lessen selecteert die aantonen dat je doelgericht lessen kan ontwerpen.

Jouw lessen overtuigen echter niet op vlak van doelgerichtheid (LV breekt uit de klas – WO SO herwerking – WISK – GODSD – TAAL LEZEN – MUVO), ondanks dat je voor deze lessen hulp en feedback vroeg aan mevr. [T.] (portfolio taal), meneer [B.] (les WO WOII), mevr. [P.] (lesbezoek WO WOII en les WO SO), mevr. [H.] (les WO SO) en mevr. [V.L.] (les WO SO) of steun zocht bij voorbeeldlessen (les muvo).

De opleiding stelt ook dat de beoordeling van het portfolio een belangrijk deel uitmaakt bij het punt doelgericht werken. Het portfolio is een essentieel onderdeel van de evaluatie en de student kiest zelf de lesvoorbereidingen die hij wil inbrengen als bewijslast. Enkel de docent van de hogeschool voert deze evaluatie uit op dit stuk en met de mentoren. Wat dit aspect betreft kan er geen sprake zijn van tegenspraak. De interne beroepscommissie oordeelt dat het tekort voor prior 3 voldoende gemotiveerd werd.

Prior 4: taalontwikkeling stimuleren

De interne beroepscommissie stelt vast dat mevrouw [P.] in het verslag van april geen beoordeling maakt, daar ze “moeilijk in schatten” schrijft. Een commentaar die ook terugkomt bij mentor [L.]: “moeilijk [inschatten] aangezien meester [P.] de taallessen gaf.”

De eindbeoordeling voor deze prior is “volgens verwachting, maar met een aandachtspunt voor schriftelijke taal in portfolio”.

Globale conclusie:

De interne beroepscommissie komt tot het besluit dat er geen sprake is van een schending van de motiveringsplicht en dat de motivatie afdoende is.

Wat betreft de bewering dat er geen enkele aanwijzing was voor het incident dat de student niet zou slagen. De student stelt dat ze [vóór] ‘het incident’ nooit enige aanwijzing had gekregen dat er problemen waren, waardoor ze niet zou kunnen slagen. Zo werd ze [vóór] het incident nooit gewezen op minpunten, wel op enkele werkpunten en kreeg ze een goede tussentijdse beoordeling van de stagebegeleider.

De interne beroepscommissie stelt vast dat er in de tussentijdse evaluatie opgemaakt door mevr. [P.] en voor het ‘incident’, de student in de synthese werd gewezen op meerdere tekorten en werkpunten (die de student ook meestal zelf bevestigde).

De interne beroepscommissie kan dus enkel vaststellen dat de student ook tussentijds en voor het ‘incident’ werd gewezen op problemen die ze moest wegwerken om te kunnen slagen. De interne beroepscommissie stelt ook vast dat de student doorheen het hele academiejaar werd begeleid en veel feedback kreeg hoe ze de tekorten en werkpunten moest aanpakken.

Wat betreft de vraag in ondergeschikte orde om een tweede zit te organiseren

De student vraagt in ondergeschikte orde om voor haar toch nog een tweede zittijd te organiseren in het huidige academiejaar.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student de te behalen competenties enkel kan bewijzen door middel van reguliere lessen in een basisschool. De student doet zelf ook geen enkele suggestie naar enig mogelijk geldig alternatief.

Het is algemeen geweten dat basisscholen gesloten zijn in juli en augustus. Een stage organiseren in een basisschool tussen 1 september en de aanvang van het nieuwe

academiejaar is ten eerste niet haalbaar en ten tweede kan op dergelijke korte tijd niet worden getoetst of de student alle te behalen competenties bereikt heeft.

In ondergeschikte orde stelt de interne beroepscommissie vast dat de student verwijst naar een arrest van de Raad voor Studievoortgangsbewistingen [dat] gaat over rechtsherstel in geval van een onzorgvuldige stagebeoordeling. De interne beroepscommissie stelt duidelijk dat er absoluut geen sprake is van een onzorgvuldige stagebeoordeling.”

Dat is de bestreden beslissing. Zij wordt met een e-mail van 8 juli 2021 aan verzoekster meegedeeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Beoordeling van de middelen

Eerste middel

Verzoekster beroept zich in een eerste middel op de materiëlemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het middel bevat vier middelonderdelen.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de interne beroepscommissie tracht om in de bestreden beslissing de grieven van het intern beroep te weerleggen, maar dat verschillende overwegingen daarbij onjuist of niet bewezen zijn, waardoor de materiëlemotiveringsplicht wordt geschonden.

In een *eerste middelonderdeel* betoogt verzoekster dat waar de beroepscommissie overweegt dat in hogere jaren van het basisonderwijs andere lesinhouden aan bod komen en er van de student meer complexe taken in de stageklas worden verwacht, zij deze redenering kan volgen

wat de taken en lesinhouden betreft, maar zij stelt dat niettemin steeds dezelfde competenties worden beoordeeld, aangezien dezelfde evaluatiedocumenten met dezelfde evaluatiecriteria worden gebruikt. Verzoekster herhaalt dat niet kan worden aangenomen dat een student een competentie, eens verworven, opnieuw zou verliezen.

Een *tweede middelonderdeel* heeft betrekking op de objectiviteit in de beoordeling. Wat het aangevoerde gebrek aan objectiviteit in de beoordeling betreft, is verzoekster van oordeel dat de overweging dat wordt uitgegaan van de objectiviteit en deskundigheid van de docenten en dat het aan de student toekomt om het bewijs van het tegendeel te leveren, in dezen niet overtuigt aangezien verzoekster dit bewijs héeft geleverd, en de opleiding bovendien zelf reeds had beslist om A.P. niet langer aan de beoordeling te laten deelnemen. Verzoekster is ervan overtuigd dat uit de bestreden beslissing ook blijkt hoe zwaar lector A.P. aan het incident heeft getild en zich slachtoffer voelt, zodat niet kan worden aangenomen dat zij nog objectief zou kunnen oordelen. Dat lector A.P. zich enkel nog met het portfolio zou bezighouden, wordt volgens verzoekster tegengesproken door de commentaren van de betrokken lector op de synthesebeoordeling.

Verzoekster voegt er nog aan toe dat er al maanden vóór het incident een zeer gespannen relatie bestond tussen haar en de betrokken lector.

Wat het ‘incident’ betreft, licht verzoekster toe dat het gaat om het plaatsen van een screenshot in een gesloten groep met 30 volgers, waarvan zeven studenten van Thomas More (vijf personen uit verzoeksters jaar en twee uit een hoger jaar), en dus niet om een bericht met een ruime verspreiding, noch met een laakkbare inhoud jegens de docente. Volgens verzoekster is de docente in een slachtofferrol gekropen en werd verzoekster verplicht om een brief te schrijven. In die omstandigheden kan de betrokken docente, naar oordeel van verzoekster, op geen enkele wijze nog bij de beoordeling worden betrokken, en moeten al haar beoordelingen uit het dossier worden verwijderd. Verzoekster herhaalt dat omwille van “de getroefde relatie” tussen haarzelf en de docente, deze laatste zich overigens al eerder had moeten terugtrekken uit de beoordeling.

Verzoekster betoogt dat de betrokkenheid van de docente bij de beoordeling niet kan worden aanvaard, dat dit haar kansen op een eerlijke beoordeling heeft gehypothekeerd en dat ook de ombudsdiest op 25 juni 2021 heeft aangegeven dat het niet kies was dat A.P. op de evaluatievergadering aanwezig is gebleven. Verzoekster kan zich niet van de indruk ontdoen dat de aanwezigheid van A.P. heeft gewogen op de beslissing van de evaluatievergadering en dat er dus een schijn van partijdigheid is. Het is daarbij volgens verzoekster niet relevant

wanneer de stageverslagen door A.P. werden opgemaakt; opnieuw verwijst verzoekster naar de reeds maandenlang bestaande animositeit tussen hen beiden. Dit kan, zo stelt verzoekster, worden bevestigd door medestudenten, de opleidingsmanager, de afgevaardigde van de regiodirecteur en de ombud.

Verzoekster geeft nog aan dat uit de evaluatiedocumenten blijkt dat enkel de laatste score op twee van de Priors door A.P. als onvoldoende werden beschouwd en dat haar eerdere scores wel voldoende en zelfs boven verwachting waren, net zoals die van de eerste bezoeker tijdens het eerste semester en de vier verschillende mentoren. Tot slot stelt verzoekster dat mevrouw V.L. heeft aangegeven dat aan verzoekster ook volgend jaar wellicht geen eerlijke kans kan worden gewaarborgd, aangezien A.P. doorheen het ganse curriculum aanwezig is.

Verzoekster stelt vervolgens dat ook de beroepscommissie niet met de vereiste objectiviteit heeft geoordeeld. Verzoekster heeft immers moeten vaststellen dat tijdens de zitting van de beroepscommissie mevrouw L.D. aanwezig was, en daarbij niet heeft aangegeven dat zij ook aanwezig was op het gesprek naar aanleiding van het ‘incident’, waarvan zij het verslag heeft opgesteld en rondgestuurd. Aldus heeft L.D., volgens verzoekster, mee de constructie opgezet waarbij A.P. deels bij de beoordeling betrokken bleef. In die omstandigheden is het voor verzoekster niet aanvaardbaar dat L.D. rechter en partij is.

Tot slot, wat het gemis aan objectiviteit betreft, stelt verzoekster dat in de bestreden beslissing plots een zeer groot gewicht wordt toegekend aan het portfolio, terwijl in het beoordelingsdocument met de ankercompetenties en de priors nergens criteria terug te vinden zijn die op het portfolio betrekking hebben. In de stagegids is weliswaar vermeld dat aan het portfolio samen met het stageverslag van de mentor en het verslag van de bezoekende docent een beoordeling wordt toegekend, maar nergens wordt aan het portfolio enig extra gewicht toegekend. Dit geldt volgens verzoekster des te meer nu er over het portfolio nooit enige (tussentijdse) commentaar is gekomen en haar mentoren zeer tevreden waren.

In een *derde middelonderdeel* voert verzoekster een schending van de motiveringsplicht aan.

Verzoekster stelt:

“In de bestreden beslissing wordt een motivering opgebouwd m.b.t. het cijfer dat verzoekster heeft ontvangen.

Dienaangaande dient er opgemerkt te worden dat het voor verzoekster zeer moeilijk is hierop te reageren aangezien de beroepscommissie steeds verwijst naar “eindconclusie

[V.L.]” en verzoekster dit nooit heeft ontvangen of zelfs mogen inkijken! Verzoekster heeft geen schriftelijke eindevaluatie van haar portfolio mogen ontvangen.

Verwijzen naar een document dat niet wordt bijgevoegd, tast evident de motivering aan. Dit geldt des te meer aangezien verweerster plots een groot belang toekent aan de portfolio, terwijl dat nergens zo beschreven staat.

Verzoekster kan deze negatieve beoordeling van de portfolio ook op geen enkele andere manier kaderen. Verzoekster heeft immers steeds alle lesvoorbereidingen overgemaakt aan haar stagmentor alvorens deze in de portfolio te plaatsen, nooit ontving zij enige negatieve feedback. Nu plots blijkt de portfolio niet goed te zijn, maar zonder enig schriftelijk evaluatiedocument om dit te staven.

We lezen dus dat de eindbeoordeling gemaakt werd door mevrouw [V.L.] (in plaats van mevrouw [P.]).

We stellen hierbij echter vast dat mevrouw [V.L.] zich hiervoor enkel kan baseren op de feedback van de stage (positieve mentoren enerzijds en [A.P.] als stagebegeleider en naaste collega van mevrouw [V.L.] anderzijds): mevrouw [V.L.] heeft verzoekster namelijk niet zien functioneren.

Het is alleszins volstrekt onduidelijk welk aandeel de beoordeling van de portfolio nu gekregen heeft in het uiteindelijke cijfer.

Het is eveneens onduidelijk hoe deze portfolio is beoordeeld geworden volgens het niet voorgelegde evaluatiedocument, noch hoe deze evaluatie gemotiveerd wordt en hoe deze motivering een verantwoording kan geven voor de discrepantie in beoordeling tussen de mentoren en de docenten.

Verder wenst verzoekster nog het onderstaande op te merken:

Voorerst stelt zij vast dat men enkel de 4 priors van de 2^e ankercompetentie toelicht.

Zoals blijkt uit het evaluatiedocument zijn er echter 4 ankercompetenties waarbij de 2e en de 3e meerdere priors hebben.

Over 3 van de 4 andere ankercompetenties wordt niet gesproken, maar scoorde verzoekster voldoende en volgens de verwachting. Het is dus onduidelijk waarom slechts één ankercompetentie plots tot een onvoldoende aanleiding kan geven.

Daarbij scoort verzoekster voor deze bewuste ankercompetentie ook voor de helft naar verwachting. Deze ene ankercompetentie heeft 4 deelpriors en verzoekster scoorde slechts onvoldoende op 2 van de 4.

Het hoeft geen betoog dat deze slechte score door [] mevrouw [P.] werd gegeven en in schril contrast staat met de beoordeling van de mentoren en haar eigen eerdere beoordeling.

M.b.t. deze twee priors die negatief werden beoordeeld, moet het volgende worden opgemerkt.

- Prior 2:

Het maakt niet uit in welk jaar van het basisonderwijs er moet lesgegeven worden in de stage: de competenties en de criteria ervan staan in het stagereglement generiek beschreven: er zijn geen andere criteria voor een competentie per leerjaar. Zoals eerder gesteld brengt men geen bewijs bij dat een competentie in het ene leerjaar zou verschillen van diezelfde competentie in een andere leerjaar. Men poneert dat wel, maar motiveert dat niet en het wordt tegengesproken door de stukken.

In de eindconclusie van mevrouw [V.L.] lezen we duidelijk dat de mentoren tevreden zijn (over de hele lijn). Enkel de bezoekend docent (mevrouw [P.] dus gedurende 75 minuten) evolueert van *volgens verwachting* naar *onder verwachting*. Nergens enige staving terug te vinden waarop ze deze terugval baseert.

Als we dan kijken in de eindevaluatie zien we dat mevrouw [P.] daarover een maand eerder, in maart i.p.v. in april, zegt dat verzoekster hierin uitblinkt.

Er staat in het verslag: “*je toont alles en laat de kinderen het ook aanraken en ruiken. De werkelijkheidsnabijheid van deze les ligt erg hoog: het is duidelijk dat vele kinderen deze dingen nog niet in het echt genen hebben.*”

Nergens is enige motivering terug te vinden waarom dit op een maand tijd plots zo slecht is geworden. De enige verklaring voor deze zeer extreem veranderende beoordeling ligt in het incident tussen student en docent.

- Prior 3:

De beroepscommissie haalt aan dat [L.N.] en student zelf werkpunten opgaven tijdens het eerste semester: dit klopt en hier is aan gewerkt tot tevredenheid en zelfs lof van de mentoren: “*Je voorziet leuke spelletjes om de leerinhouden van Frans in te oefenen*”.

Over het onderdeeltje binnen-de-klasdifferentiatie kregen de leerlingen pas les na de stage in het eerste semester. Het is dan ook vrij logisch dat dit in het eerste semester nog een werk puntje was – dat verzoekster ook verder heeft aangepakt. In de verslagen zeggen beide mentoren dat verzoekster verlengde instructies geeft, dat ze de instructies herhaalt, dat ze een werkinkel voorziet, dat ze herhalingsbundels voorzag. Verzoekster heeft dit dus wel degelijk opgenomen.

Ook de eindevaluatie toont aan dat verzoekster die werkpunten heeft aangepakt, ze heeft de kansen tot verbetering genomen en is geslaagd om te groeien.

De stagebegeleider mevrouw [P.] gaf in tussentijds verslag aan dat student uitblonk op sommige delen: “*chapeau dat je het aandurfde om dit thema in je stage uit te werken! Je kent de leerlingen nog niet zo goed én je docent kwam kijken. Lijkt me echt spannend! Toch blijf je kalm en zelfzeker voor de klas staan.*”

De enige motivering voor de plotse slechte beoordeling in eindconclusie van mevrouw [V.L.] waarbij zij verzoekster finaal scoort met ‘onder verwachting’ is: *mentoren geven volgens de verwachting maar de les stagebezoek WO was onvoldoende. Het opzet van het portfolio is dat je lessen selecteert die aantonen dat je doelgericht lessen kan ontwerpen*, Dit is zeer frappant te lezen aangezien verzoekster die les van WO helemaal niet heeft opgenomen in haar portfolio! Mevrouw [P.] is heel even komen kijken bij de WO les over wereldoorlog en die heeft verzoekster niet opgenomen in haar portfolio ondanks feit dat meneer [B.] zei dat dit een knappe les was over de grote gebeurtenissen uit de tweede wereldoorlog. De mentoren geven duidelijk aan dat doelgerichtheid aanwezig is.

In het portfolio stak de WO-les over anticonceptie en daar was mevrouw [P.] zeer lovend over. Dus als de eindconclusie gebaseerd is op input mentoren (positief), het bezoek tijdens les (negatief en kort) en portfolio (waarbij enkel op papier positieve feedbackmail is van WO les door meneer [B.]) dan is het toch niet correct dat dit resulteert in een onder verwachting.

Deze prior onder competentie 2 gaat over doelgericht te werk gaan en de leerinhouden voldoende beheersen. Nergens wordt aangetoond dat verzoekster niet doelgericht te werk gaat en de inhoudelijke expertise (van rekenen, taal, godsdienst, frans, ..) is zeker aanwezig gezien de leerling reeds vorig jaar geslaagd is voor alle basiskennis (rekenen, taal, godsdienst, frans, t.) onderdelen.

We dienen dan ook te besluiten dat de motiveringsplicht wel degelijk geschonden gezien de motivering uit de bestreden beslissing nog steeds niet afdoende en correct is.”

Het vierde middelonderdeel heeft betrekking op de weigering om een tweede examenkans aan te bieden. Verzoekster stelt dat zij, in tegenstelling tot wat de beroepscommissie overweegt, tijdens het gesprek met V.L. wel degelijk onmiddellijk een aantal suggesties heeft gedaan

omtrent mogelijke alternatieven, maar die voorstellen en suggesties onmiddellijk werden afgewezen.

Verzoekster vraag om minstens haar herwerkte portfolio te mogen indienen om alsnog een slaagcijfer te kunnen bekomen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij (voetnoten zijn door de Raad weggelaten):

“Eerste submiddel: betreffende het vermeende verlies van competenties

Wat daarnaast het beweerde verlies van competenties betreft, vertrekt verzoekster van een verkeerde premissie. Doorheen de academiejaren worden inderdaad dezelfde competenties afgetoetst, maar verzoekster vergeet hierbij echter dat dit steeds gebeurt in een andere context. Bovendien worden de stages in de lerarenopleiding doorheen de academiejaren steeds intensiever. Zo wordt van een student in het 3de jaar verwacht dat hij/zij een volledig zelfstandige stage kan afleggen.

Verzoekster heeft tijdens de eerste stageperiode stage gelopen in het 3de leerjaar en tijdens de tweede stageperiode in het 6de leerjaar. Studenten die in het tweede academiejaar een voldoende scoren voor een stage die zij afgelegd hebben in het 3de leerjaar, kunnen niet altijd het eindniveau en de specifieke aanpak aan voor een stage in het 6de leerjaar. Het gaat dan niet om het verliezen van competenties, maar wel om het niet kunnen beheersen van de nodige competenties in een specifieke context (*in casu* het 6de leerjaar). Leerlingen uit het 6de leerjaar vergen een andere aanpak dan leerlingen uit het 3de leerjaar. Ook de inhoud van de lessen is anders en complexer in een 6de leerjaar.

Zo wordt bijvoorbeeld in alle lerarenopleidingen lager onderwijs in Vlaanderen de stage voor het 1ste leerjaar pas afgelegd in het laatste opleidingsjaar en dit omdat van de specifieke context en aanpak voor die doelgroep van kinderen. Het gaat aldus niet om het verlies van competenties, maar om het beheersen van competenties in een specifieke context, voor een bepaalde leeftijdsgroep. Indien een student bijvoorbeeld niet zou slagen voor die stage, betekent dat niet dat hij/zij een competentie van het vorige academiejaar verliest. Het betekent enkel dat hij/zij de die competenties voor die specifieke doelgroep nog niet heeft behaald.

Dit middel dient dan ook te worden afgewezen als ongegrond.

Tweede submiddel: betreffende het vermeende gebrek aan objectiviteit

Verder stonden de beweringen van verzoekster dat er sprake zou zijn van gebrek aan objectiviteit niet met de realiteit.

Vooreerst is er nooit sprake geweest van een ‘conflict’. Het is enkel verzoekster die verwerpelijke handelingen heeft gesteld. Zoals eerder vermeld, heeft verzoekster enkele reacties gepubliceerd op sociale media die zeer kwetsend zijn voor de stagebegeleider

mevr. [P.]. De docent zelf heeft nooit laakkbare handelingen gesteld, maar is enkel slachtoffer geweest van de daden van verzoekster.

Naar aanleiding van de laakkbare handelingen van verzoekster, heeft de opleiding beslist om een herstelgesprek te organiseren. Verwerende partij had evengoed een tuchtprecedure kunnen opstarten tegen verzoekster overeenkomstig de artikelen 84 en 89-93 van het Onderwijs- en Examenreglement. (stuk 16) Dit toont nogmaals de goodwill aan in hoofde van verwerende partij. Verwerende partij betreurt dan ook dat dit haar nu niet in dank wordt afgenoemd. Hoe dan ook, na het herstelgesprek bleek dat verzoekster tot het besef is gekomen dat zij zich niet correct heeft gedragen. Dit blijkt tevens uit de verontschuldigingsbrief die verzoekster nadien heeft opgesteld en die gericht is aan mevr. [P.] (stuk 11):

“Zoals ik zei in het gesprek zat ik met kleine frustraties die zich opgestapeld hebben tot iets groot, waardoor de emmer is overgelopen. Achteraf gezien merk ik dat dit een zeer vaag gegeven is en dat ik dit beter moet kaderen. Iets wat ik altijd doe is het groter maken in mijn hoofd dan het is. Ik ben enorm onzeker waardoor ik veel dingen persoonlijk opvat. Ik wil dit uitleggen aan de hand van een concreet voorbeeld dat zich heeft voorgedaan tijdens het gesprek.

Zo zei u op een gegeven moment dat u veel meer uren in mij heeft gestoken dan in [N.J.]. Toen ik dat hoorde was het enige dat door mijn hoofd ging: ‘Zie je wel, ik ben dommer en heb meer hulp nodig.’ Dit was voor mij een bevestiging dat ik dom was, terwijl u op dat moment, volgens mij, bedoelde dat u er heel vaak voor mij bent geweest omdat ik dit ook nodig had. Dat u heeft proberen helpen waar het nodig was en dat u niemand wou voortrekken. Achteraf gezien merk ik dat ik die kleine zin in mijn hoofd zo groot maakte en zo onzeker over wordt dat ik dichtklap. Dit is volledig te wijten aan mijzelf aangezien u dit niet zo bedoelde.”

De reden waarom de opleiding nadien heeft beslist om de stagebegeleider mevr. [A.P.] te laten vervangen door een nieuwe stagebegeleider is niet omdat mevr. [P.] verzoekster niet meer objectief zou kunnen beoordelen, maar om te vermijden dat verzoekster [] opnieuw laakkbare handelingen zou stellen t.a.v. de docent. De opleiding heeft deze beslissing genomen en niet mevr. [A.P.].

Het tart aldus alle verbeelding dat verzoekster nu zelf beweert dat omwille van haar laakkbare handelingen de docent haar niet meer objectief zou kunnen beoordelen en daardoor haar beoordeling niet meer zou mogen meetellen. Dit zou immers betekenen dat elke student die een docent online zwart maakt op deze manier de beoordeling van deze docent zou kunnen neutraliseren. Het enige dat de opleiding aan verzoekster heeft gecommuniceerd is mevr. [P.] opgevolgd ging worden door mevr. [V.L.], maar dat mevr. [P.] het dossier wel nog verder zou afwerken aangezien zij er reeds veel werk had ingestoken. De synthese op basis van het stagedossier en het voorstel van het punt zou bovendien voorgelegd worden op de evaluatievergadering waar alle stagebegeleiders en stageverantwoordelijken aanwezig zijn en waarbij het definitief punt in overleg wordt toegekend. (zie stuk 2 intern beroep van verzoekster)

Luidens haar intern beroep beweerde verzoekster dat zij voor het ‘incident’ nooit enige aanwijzing zou hebben gekregen dat er problemen waren, waardoor ze niet zou kunnen slagen. De interne beroepscommissie oordeelde hieromtrent dat uit de tussentijdse

evaluatie echter blijkt dat verzoekster wel degelijk werd gewezen op meerdere tekorten en werkpunten (die verzoekster bovendien zelf ook vaak heeft bevestigd). (stuk 7) Verzoekster werd dus ook al tussentijds en voor het ‘incident’ gewezen op problemen die zij moest wegwerken om te kunnen slagen. Verzoekster werd hierbij gedurende het hele academiejaar begeleid en heeft veel feedback gekregen over hoe zij deze werkpunten moest aanpakken. (stuk 9)

Middels haar extern beroep verandert verzoekster volledig van koers en beweert zij plots – en volledig ten onrechte – dat er reeds maandenlang een gespannen relatie zou zijn geweest tussen haar en mevr. [P.] waardoor het niet zou uitmaken wanneer de stageverslagen door mevr. [P.] werden opgemaakt. Door te beweren dat de docent verzoekster al maandenlang viseerde, tracht verzoekster hiermee de tijdlijn te doorbreken. Dit getuigt van kwade trouw uit hoofde van verzoekster. Zo blijkt immers nergens uit de stukken dat er al maanden enige spanning zou zijn geweest tussen verzoekster en mevr. [P.]. Verzoekster pleit zelfs in tegen haar eigen stukken. Verwerende partij verwijst in dit verband nogmaals naar de verontschuldigingsbrief van verzoekster waaruit blijkt dat zij in haar eigen hoofd allerlei banale zaken uitvergrootte : “*Achteraf gezien merk ik dat ik die kleine zin in mijn hoofd zo groot maak en zo onzeker over wordt dat ik dichtklap. Dit is volledig te wijten aan mijzelf aangezien u dit niet zo bedoelde.*” (stuk 11)

Bovendien is het vreemd dat verzoekster beweert dat er reeds maandenlang een gespannen relatie zou zijn geweest gezien zij in maart aan mevr. [P.] heeft gevraagd om een aanbevelingsbrief te schrijven met het oog op een Erasmusstage in het academiejaar 2021-2022. Mevr. [P.] heeft dit ook gedaan op 12 april 2021. (stuk 9) Zij zou dit niet hebben gedaan indien er tussen hen sprake zou zijn geweest van ‘animositeit’.

Volledig in strijd met haar eigen verontschuldigingsbrief beweert verzoekster daarenboven dat het dan mevr. [P.] zou zijn die het incident volledig uitvergroot om haar onderuit te halen. Dit blijkt nergens uit het dossier. Bovendien zou verzoekster een screenshot hebben geplaatst in een ‘gesloten’ groep die slechts bestaat uit 30 leden. Verzoekster kan echter niet garanderen dat andere leden van de groep op hun beurt de beelden niet zouden hebben verspreid. Of dergelijke zaken nu worden gedeeld in een groep met 30 mensen of 1000 mensen, wijzigt niets aan het feit dat verzoekster foutieve handelingen heeft gesteld. In haar eigen verontschuldigingsbrief zag zij dit blijkbaar wel nog in, maar in deze procedure is haar schuldnietzicht dan weer met de noorderzon verdwenen:

“Ik begrijp meer en meer hoe moeilijk dit voor u geweest moet zijn aangezien u een open houding wilt met uw studenten, u heeft u kwetsbaar opgesteld tijdens de lessen coaching, in de begeleiding voelde ik ook de steun, ... Als ik ervaar nadruk moet dit u ook zeer onzeker gemaakt hebben en moet u een enorm slecht gevoel gehad hebben. Ik begrijp uw boosheid helemaal omdat het ook gewoon verschrikkelijk is wat ik gedaan heb!” (stuk 11)

In ieder geval, hoe ernstig dergelijke handelingen van verzoekster ook zijn geweest, toont zij echter nergens aan dat er sprake zou zijn van enige aantasting van de objectiviteit. Dergelijk bewijs wordt niet geleverd door verzoekster.

Mevr. [A.P.] zou daarnaast hebben aangegeven aan de stagementor mevr. [L.P.] dat zij mogelijks nog eens zou terugkomen, iets wat zij niet heeft gedaan en volgens verzoekster

opnieuw een aanwijzing zou zijn dat zij niet objectief werd beoordeeld. De stagegids voorziet echter niet dat de stagebegeleider een tweede keer op bezoek moet komen. (stuk 5) Het feit dat mevr. [P.] dit voorstelde, getuigt alleen maar van goodwill in haar hoofde. Dit is aldus geen bewijs dat verzoekster niet objectief zou zijn beoordeeld. Moest de docent effectief doelbewust verzoekster – ten onrechte – negatief willen beoordelen zoals wordt voorgehouden door verzoekster, *quod non*, kon zij evengoed wel terugkomen op een later tijdstip en dan opnieuw een negatieve beoordeling geven. Bovendien spreekt verzoekster zich opnieuw tegen daar waar zij in haar verontschuldigingsbrief melding maakt van het feit dat de stagebegeleider mevr. [P.] meer tijd in haar heeft gestoken in vergelijking met de medestudenten. (stuk 11)

Voor het overige stelt verzoekster dat de objectiviteit van mevr. [L.D.] tevens ter discussie zou moeten worden gesteld.

Dit is een nieuw middel, dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepscommissie. Het middel is aldus onontvankelijk.

Verzoekster heeft hier geen melding van gemaakt tijdens de zitting van de interne beroepscommissie. Bovendien is het niet duidelijk op basis van welke regels verzoekster zich baseert om te beweren dat mevr. [D.] zich zou moeten terugtrekken uit de interne beroepscommissie. Nergens in de Codex Hoger Onderwijs staan er specifieke wrakingsregels. De samenstelling van de interne beroepscommissie ligt al lang vast, nog voordat de betrokken student een intern beroep heeft ingediend. Verwerende partij tracht de interne beroepscommissie altijd evenwichtig samen te stellen. Ten slotte laat verzoekster opnieuw na te bewijzen dat mevr. [D.] haar niet objectief zou hebben beoordeeld. Zoals blijkt uit de evaluatieformulieren, heeft het incident geen invloed gehad op het eindcijfer van verzoekster. (stukken 7-8)

Een laatste element waarop verzoekster zich beroept om aan te tonen dat er sprake zou zijn van een niet-objectieve beoordeling, *quod non*, is dat er plots een enorm gewicht zou zijn toegekend aan de portfolio.

Vooreerst is dit een nieuw middel dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepscommissie. Het middel is aldus onontvankelijk.

Verzoekster heeft, zoals eerder gesteld, zelf stukken gefabriceerd en vervalst. Uiteraard heeft zij daarin – voor haar verdedigingsstrategie – alle negatieve bemerkingen weggelaten. Nu verzoekster op heden wordt geconfronteerd met haar bedrog en met de realiteit tracht zij nieuwe middelen te ontwikkelen.

Hoe dan ook, de interne beroepscommissie heeft nooit geoordeeld dat de portfolio het doorslaggevend element zou zijn geweest bij Prior 3. De interne beroepscommissie antwoordde enkel op het argument van verzoekster dat er bij Prior 3 enkel negatieve commentaar zou zijn geweest van mevr. [P.]. Zoals blijkt uit de beslissing van de interne beroepscommissie, behaalde verzoekster voor Prior 3 finaal ‘onder de verwachting’. Uit het tussentijds verslag blijkt reeds dat mevr. [L.N.] negatieve opmerkingen had. De interne beroepscommissie stelt vast dat de student zichzelf tussentijds onvoldoende scoort. Verwerende partij begrijpt dan ook niet hoe de student kan beweren dat enkel mevr. [P.] negatieve commentaar neerschrijft. Ten slotte blijkt uit het finaal eindbeoordelingsdocument dat mevr. [V.L.] voor de Prior 3 heeft beslist om verzoekster ‘onder verwachting’ te geven (stuk 8):

“Onder verwachting: Mentoren geven volgens de verwachting, maar ... Les stagebezoek WO was onvoldoende (2X WO OV) Het opzet van het portfolio is dat je lessen selecteert die aantonen dat je doelgericht lessen kan ontwerpen. Jouw lessen overtuigen echter niet op vlak van doelgerichtheid (LV breek uit de klas – WO SO herwerking – WISK – GODSD – TAAL LEZEN – MUVO), ondanks dat je voor deze lessen hulp en feedback vroeg aan mevr. [T.] (portfolio taal), meneer [B.] (les WO WOII), mevr. [P.] (lesbezoek WO WOII en les WO SO), mevr. [H.] (les WO SO) en mevr. [V.L.] (les WO SO) of steun zocht bij voorbeeldlessen (les muvo).”

Verzoekster leidt hieruit af dat de portfolio het doorslaggevend element zou zijn geweest, *quod non*. De beoordeling van de portfolio maakt wel een belangrijk deel uit bij ‘Prior 3: doelgericht werken met inhoudelijke expertise’, maar dit is geen doorslaggevend element geweest. Uit voormelde motivering van mevr. [V.L.] blijkt dat er ook nog andere elementen zijn die tot een ‘onder verwachting’ hebben geleid.

Het argument van verzoekster dat de mentoren tevreden waren over de portfolio houdt geen stek. Enkel de docenten van de hogeschool evalueren de portfolio’s van studenten, en niet de stagewerken. Wat dit aspect betreft, kan er aldus geen sprake zijn van tegenspraak. (stukken 4-5)

De bewering van verzoekster dat de interne beroepscommissie enkel de 4 priors van de 2de ankercompetentie zou hebben toegelicht, kan evenmin worden weerhouden.

De argumenten van verzoekster in haar intern beroep beperkten zich tot de bewering dat enkel mevr. [A.P.] negatieve commentaar zou hebben gegeven. Dat was ook de rode draad doorheen haar intern beroep. Middels haar extern beroep tracht verzoekster deze argumenten uit te breiden naar de bewering dat de portfolio plots doorslaggevend zou zijn (zie hierboven) en dat de interne beroepscommissie enkel de 4 priors van de 2de ankercompetentie zou hebben toegelicht.

Opnieuw werden deze argumenten niet als dusdanig ingeroepen voor de interne beroepscommissie en zijn deze aldus onontvankelijk.

Hoe dan ook, is het logische dat de interne beroepscommissie enkel is ingegaan op de argumenten van verzoekster.

In ieder geval, behaalde verzoekster voor prior 2 van de tweede ankercompetentie ‘coach van leren en leven’ eveneens een ‘onder/volgens verwachting’. In haar eindconclusie motiveert de stagebegeleider mevr. [V.L.] dit als volgt (stuk 8):

“Mentoren zijn tevreden. Verslag bezoezend docent evolueert volgens verwachting met bedenking bij max. denkactiviteit naar onder verwachting omwille van onvoldoende inzetten van werkelijkheidsnabijheid, herinneringseducatie en leerlingeninitiatief. Portfoliolessen overtuigen niet. Er is wel voldoende leerlingenactiviteit, maar zonder duidelijke focus, leerinhoud en werkelijkheidsnabijheid. Zie feedback LV WO, LV Taal, LV wisk en LV godsd. Ook opletten met leerlingeninitiatief zonder begrenzing (neigt naar laissez faire) in de les WO en de taal van je portfolio.”

Verzoekster leidt hieruit af dat de mentoren tevreden zouden zijn. Mevr. [V.L.] voegt daar echter aan toe waarom zij concludeert tot een ‘onder/volgens verwachting’. De stagebegeleider heeft het laatste woord. Dit blijkt uit de stagegids waarin staat dat de observaties van o.a. de stagementoren door de stagebegeleider worden verzameld en gesynthetiseerd in een evaluatieformulier (syntheseverslag). (stuk 5) Bovendien blijkt ook uit de ECTS-fiche dat het eindcijfer door de hogeschool wordt bepaald op basis van de elementen van het stagedossier. (stuk 4)

Het is niet omdat de praktische samenwerking georganiseerd wordt in samenwerking met de stagementor, dat de mentor het laatste woord zou hebben bij de evaluatie. De beoordeling van een stage gaat in beginsel uit van de stagedocenten en niet van de stagementor, externen of de student zelf. De stagedocenten hanteren daarvoor ook eigen vaststellingen en ijkpunten. Bovendien dient benadrukt te worden dat de praktijklectoren verbonden aan de onderwijsinstelling kennelijk het beste zicht genereren op de vaardigheden van de student. Uitsluitend zij zijn ook gemachtigd om – in samenspraak en op basis van het gehele stagedossier – het eindcijfer van verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Atelier en stage 2’ vast te stellen. Zo heeft uw Raad meermaals geoordeeld dat de evaluatie van de stagementor niet doorslaggevend kan zijn aangezien deze geen deel uitmaakt van de instelling en doorgaans ook geen zicht heeft op het geheel van de prestaties van de student.

Opnieuw stelt verzoekster ten onrechte dat enkel mevr. [P.] negatieve commentaar zou hebben gegeven en dit omwille van het ‘incident’ dat heeft plaatsgevonden. Dit argument houdt geen steek, daar het ‘incident’ heeft plaatsgevonden in mei, terwijl de feedback van mevr. [P.] dateert van april – m.a.w. voordat het incident heeft plaatsgevonden. De stagebegeleiders hebben zorgvuldig gehandeld en de eindscore voldoende gemotiveerd (stukken 7-9) en verwerende partij mag uitgaan van hun deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore.

Wat prior 3 betreft, citeert verwerende partij nogmaals de eindconclusie van mevr. [V.L.] (stuk 8):

“Onder verwachting: Mentoren geven volgens de verwachting, maar ... Les stagebezoek WO was onvoldoende (2X WO OV) Het opzet van het portfolio is dat je lessen selecteert die aantonen dat je doelgericht lessen kan ontwerpen. Jouw lessen overtuigen echter niet op vlak van doelgerichtheid (LV breekt uit de klas – WO SO herwerking – WISK – GODSD – TAAL LEZEN – MUVO), ondanks dat je voor deze lessen hulp en feedback vroeg aan mevr. [T.] (portfolio taal), meneer [B.] (les WO WOII), mevr. [P.] (lesbezoek WO WOII en les WO SO), mevr. [H.] (les WO SO) en mevr. [V.L.] (les WO SO) of steun zocht bij voorbeeldlessen (les muvo).”

Verzoekster stelt hieromtrent dat de enige motivering voor haar plotse slechte beoordeling in de eindconclusie van mevr. [V.L.] is dat de mentoren volgens verwachting geven, maar dat de les WO tijdens het stagebezoek onvoldoende was en dat het opzet van de portfolio is dat lessen geselecteerd moeten worden die aantonen dat men doelgericht lessen kan ontwerpen. Hoewel het in werkelijkheid om twee aparte opmerkingen gaat, nl. dat de les WO tijdens het stagebezoek onvoldoende was én dat de portfolio niet overtuigt, maakt verzoekster er één opmerking van in haar extern beroep en stelt dat zij de WO les

niet had opgenomen in de portfolio. Verder benadrukt verzoekster dat de SO les in haar portfolio wel goed was. Opnieuw gaat verzoekster in tegen de stukken en de eindbeoordeling van mevr. [V.L.]. Zo blijkt uit het eendoordeel van mevr. [V.L.] dat de portfolio niet goed was voor de lessen WO SO herwerking, wiskunde, godsdienst, taal lezen, MuVO, , enz. Het gaat met andere woorden over meerdere lessen, en dit ondanks het feit dat verzoekster van mevr. [T.], dhr. [B.], mevr. [P.], mevr. [H.] én mevr. [V.L.] hulp en feedback heeft gekregen en steun zocht bij voorbeeldlessen. (stuk 8) De argumenten van verzoekster houden aldus geen steek.

Ten slotte blijkt ook uit het tussentijds beoordelingsformulier dat mevr. [L.N.] negatieve commentaar heeft gegeven m.b.t Prior 3 en dat verzoekster zichzelf ook een onvoldoende heeft gegeven. Verwerende partij begrijpt dan ook niet waarom verzoekster beweert dat enkel mevr. [P.] negatieve commentaar zou hebben gegeven.

Bijgevolg werd verzoekster op een weloverwogen manier geëvalueerd en is er geen sprake van een schending van het motiveringsbeginsel en dient dit middel van verzoekster afgewezen te worden als deels onontvankelijk en in ieder geval als ongegrond.

Derde submiddel: betreffende het verzoek in ondergeschikte orde van verzoekster

Ten slotte beweert verzoekster dat zij wel onmiddellijk enkele suggesties zou hebben gedaan naar een mogelijk alternatief tijdens een gesprek met mevr. [V.L.]. Zo zou zij gevraagd hebben om haar portfolio in tweede zittijd te herwerken, om haar stage tijdens het eerste semester versneld te mogen afleggen zodat zij in het tweede semester toch nog op buitenlandse stage zou mogen gaan, of wat zij zou kunnen bijsturen of bijwerken tijdens de zomervakantie. Deze voorstellen zouden onmiddellijk zijn afgewezen door mevr. [V.L.].

Middels haar extern beroep vraagt verzoekster om minstens een herwerkte portfolio te mogen indienen om alsnog een slaagcijfer te kunnen bekomen. Dergelijke weigering zou niet zijn gemotiveerd door de interne beroepscommissie.

Verzoekster heeft deze zogenaamde suggesties niet opgeworpen voor de interne beroepscommissie. Deze voorstellen moeten dan ook als onontvankelijk worden afgewezen daar ze niet voor de eerste keer in deze procedure voor Uw Raad kunnen worden opgeworpen.

De enige vraag die verzoekster heeft opgeworpen in haar intern beroep, is de vraag om haar toe te staan enkele weken stage te laten lopen tijdens de zomervakantie of tijdens de tweede zit periode, dan wel begin september, teneinde mogelijke twijfels over welbepaalde competenties van de stage of het opleidingsonderdeel weg te werken. Verzoekster citeert in dit verband een passage uit een beslissing van Uw Raad, maar geeft niet aan over welke beslissing het zou gaan zodat verwerende partij de specifieke context van die procedure niet kan nagaan. In ieder geval kan wel afgeleid worden uit het citaat dat het gaat over een rechtsherstel in geval van een onzorgvuldige stagebeoordeling. In *casu* is alleszins geen sprake van een onzorgvuldige stagebeoordeling.

Verder stipuleert de ECTS-fiche explicet dat er geen tweede examenkans mogelijk is bij voormeld opleidingsonderdeel en dat er evenmin deeloverdrachten mogelijk zijn. (stuk 4)

Bovendien zijn basisscholen gesloten in juli en augustus. Een stage organiseren in een basisschool tussen 1 september en de aanvang van het nieuwe academiejaar is evenmin haalbaar en bovendien kan op dergelijke korte termijn niet getoetst worden of de student alle te behalen competenties wel heeft behaald.

Ten slotte spreekt verzoekster zichzelf tegen daar waar zij vooreerst beweert verbaasd te zijn dat zoveel waarde wordt gehecht aan de portfolio, terwijl zij voor haar intern beroep reeds aan mevr. [V.L.] gesuggereerd zou hebben om haar portfolio te herwerken. Verzoekster kan moeilijk voorhouden niet op de hoogte te zijn geweest van het feit dat de portfolio een belangrijk element betreft voor de evaluatie.

Dit middel moet dan ook worden afgewezen als deels onontvankelijk en in ieder geval als ongegrond.”

In haar wederantwoordnota verwijst verzoekster naar de uiteenzetting in haar verzoekschrift.

Beoordeling

Tweede middelonderdeel

Aangezien verzoekster in het tweede middelonderdeel onder meer de objectiviteit van de beroepscommissie ter discussie stelt, is het gepast dit onderdeel van het middel eerst te behandelen aangezien het, indien gegrond bevonden, alleszins tot een vernietiging van de bestreden beslissing moet leiden en het vervolgens aan een anders samengestelde beroepscommissie zal toekomen om het intern beroep van verzoekster opnieuw te beoordelen.

Verzoekster voert aan dat mevrouw L.D. lid was van de beroepscommissie, terwijl zij tevens aanwezig was op het gesprek van 17 mei 2021 naar aanleiding van het ‘incident’ en daarvan het verslag heeft opgesteld. Verzoekster stelt tevens dat L.D. mee de constructie heeft opgezet waarbij docente A.P. bij verzoeksters beoordeling betrokken bleef.

Uit het administratief dossier (stukken 10 en 11) blijkt dat aan verzoekster werd verweten dat zij een bericht op sociale media heeft geplaatst dat zowel voor een medestudente als voor docente A.P. kwetsend was. Ofschoon er naar oordeel van de hogeschool een tuchtprocedure had kunnen worden opgestart, is dat niet gebeurd. In de plaats daarvan heeft op 17 mei 2021 een gesprek plaatsgehad, waarin verzoekster en een medestudente hebben erkend dat het bericht ontoelaatbaar was, en waarbij zij hun spijt hebben uitgedrukt. Verzoekster heeft zich

aansluitend ook nog schriftelijk verontschuldigd bij de betrokken docente; daartoe was zij, voortgaande op de concrete afspraken die in het verslag van het gesprek zijn opgenomen, niet verplicht.

Uit de e-mail die na het gesprek is verzonden, blijkt dat mevrouw L.D. vanuit haar functie binnen de lerarenopleiding is opgetreden als organisator *c.q.* facilitator van het gesprek tussen de betrokken docente en studenten. Verzoekster spreekt de afsluitende bedenking van L.D., dat het gesprek op een constructieve wijze is verlopen, niet tegen.

Het onpartijdigheidsbeginsel en de plicht tot objectieve beoordeling houden in dat iemand die een persoonlijk en rechtstreeks belang heeft bij een zaak, zich moet onthouden van deelname aan het besluitvormingsproces wat die zaak aangaat. Dit persoonlijk en rechtstreeks belang kan ook een moreel belang zijn. Tot het bestaan van zo een moreel belang moet worden besloten wanneer één of meer leden van de beslissende overheid zich eerder reeds over de aangelegenheid in kwestie een eigen mening hebben gevormd, in die mate dat zij niet meer in staat kunnen worden geacht om deze zaak in alle objectiviteit te beoordelen of ze terug te beoordelen. Dit moreel belang komt erop neer dat het betrokken lid van het bestuur, door op zijn vroegere mening terug te komen, gezichtsverlies zou lijden, zodat voor hem een morele onmogelijkheid bestaat om zulks te doen.

Op basis van de voormelde stukken moet worden vastgesteld dat L.D. door haar deelname aan het voormalde gesprek op geen enkele aantoonbare wijze een uitspraak over verzoekster heeft gedaan, laat staan dat zou worden aangetoond dat door geen tuchtvervolging op te starten en een herstel van het onderlinge vertrouwen na te streven een (morele) voorafname zou zijn gebeurd op de beoordeling van de studieprestaties van verzoekster.

In dat opzicht kan het middel niet worden aangenomen.

Ook wat de verdere taakverdeling tussen de docenten betreft met het oog op de evaluatie van verzoekster, blijkt uit de voorliggende stukken (stuk 2 verzoekster) dat niet mevrouw L.D., maar mevrouw I.H. als opleidingsmanager daaromtrent (later, op 20 mei 2021) is tussengekomen – daargelaten nog dat de toelichting die verwerende partij in haar antwoordnota geeft over de wijzigingen waartoe aldus door de opleiding werd besloten, in het belang van

A.P., voldoende overtuigend voorkomt en bovendien door verzoekster niet worden tegengesproken.

De beslissing van de interne beroepscommissie is alvast in dat opzicht niet onregelmatig.

Daarnaast voert verzoekster in het tweede middelonderdeel – samengevat – nog aan dat zij genoegzaam heeft aangetoond dat docent A.P. niet met de vereiste objectiviteit heeft geoordeeld, dat er reeds lang voor het ‘incident’ spanningen tussen hen beiden waren en dat elke beoordeling van de betrokken docente uit het dossier moet worden geweerd, te meer omdat verzoekster ervan overtuigd is dat de aanwezigheid van A.P. heeft gewogen op de evaluatievergadering. De moeilijke relatie met, en partijdigheid van A.P. vindt volgens verzoekster ook steun in een standpunt van de ombud op 25 juni 2021 en kan worden bevestigd door medestudenten, de opleidingsmanager, de afgevaardigde van de regiodirecteur en de ombud.

Ter zake zij eraan herinnerd dat het beginsel *actori incumbit probatio* in beginsel ook op de procedure voor de Raad van toepassing is. Het ligt dus in de eerste plaats op de weg van verzoekster om van de beweerde gebrouilleerde relatie met A.P. het nodige bewijs te leveren. De Raad moet evenwel vaststellen dat verzoekster noch in het intern beroep, noch in de huidige procedure ook maar één van de aangekondigde verklaringen van de ombud of anderen voorlegt. Verzoeksters allusie op een langdurig en aanslepend conflict met de betrokken docent, staat bovendien in scherp contrast met haar verklaring in het intern beroep, dat zij van A.P. een goede tussentijdse beoordeling kreeg en dat de positieve beoordeling ‘omsloeg’ toen er een conflict tussen haar en lector A.P. ontstond. Verzoekster zag uitgerekend die gebeurtenis dus duidelijk als een scharnierpunt in de wijze waarop zij werd bejegend en beoordeeld. Wat verzoekster thans aanvoert, mist derhalve elke overtuigingskracht.

Voorts is de Raad van oordeel dat noch uit de mededeling van opleidingsmanager I.H., noch uit enig ander stuk blijkt dat er redenen zijn om de beoordelingen van docente A.P. daterend van vóór het incident buiten beschouwing te laten, of om te besluiten dat zij niet bij de eindevaluatie aanwezig zou mogen zijn. Wat dit laatste betreft, kan verzoekster overigens niet worden bijgetreden in haar stelling dat A.P. door de opleiding zelf uit de beoordeling werd geweerd. In de e-mail van 20 mei 2021 is immers aan verzoekster meegedeeld:

“Voor het afronden van je stage en het opmaken van het stagedossier hebben we het volgende beslist:

- De lessen uit je portfolio zullen niet door mevrouw [P.] worden nagekeken maar door een andere docent. Indien nodig zullen we dit vragen aan meerdere docenten om de werklast te verdelen.
- Mevrouw [P.] heeft uiteraard al heel wat werk voor het opmaken van het dossier gedaan en zal het dossier dan ook verder afwerken.
- De synthese op basis van het stagedossier en het voorstel van punt zal gebeuren door de docent die ook he gesprek met jou heeft gedaan. Zoals voor alle studenten, wordt het voorstel van punt voorgelegd op de evaluatievergadering waar alle stagebegeleiders en de stageverantwoordelijken aanwezig zijn en waar dan ook in onderling overleg een definitief punt wordt toegekend.”

Tot slot wat het gemis aan objectiviteit betreft, stelt verzoekster dat in de bestreden beslissing plots een zeer groot gewicht wordt toegekend aan het portfolio. De Raad is ter zake van oordeel dat uit de beoordeling van het portfolio geen enkele vooringenomenheid of gemis aan objectiviteit blijkt, en dat voor het overige het standpunt van verwerende partij kan worden bijgevallen wat het gewicht in de beoordeling betreft, alsook in de vaststelling dat het door verzoekster aangevoerde ‘doorslaggevend belang’ van de portfolio niet blijkt uit de overwegingen van de bestreden beslissing.

Het tweede middelonderdeel van het eerste middel is ongegrond.

In het eerste middelonderdeel voert verzoekster aan dat de te behalen competenties in de stage dezelfde zijn ongeacht de klas (c.q. het leerjaar) waaraan les wordt gegeven, en dat het derhalve niet mogelijk is dat, eens een competentie in een stage is behaald, later op die competentie nog een onvoldoende wordt gescoord.

Het middelonderdeel overtuigt niet. Verwerende partij kan worden bijgevallen in haar standpunt dat dezelfde competenties in verschillende leerjaren met een andere complexiteit aan bod komen, en dat bovendien van de stagedoende student ook een groeipad mag worden verwacht. De redenering van verzoekster volgen zou er overigens op neerkomen dat vele – zo niet alle – competenties na de eerste stages als volledig beoordeeld zouden moeten worden beschouwd en dus – indien behaald – niet meer getoetst zouden moeten of kunnen worden, wat aan stages later in de bacheloropleiding elk nut zou ontneem.

Het eerste middelonderdeel is niet gegrond.

Het derde onderdeel van het eerste middel heeft betrekking op de motiveringsplicht. Verzoekster voert aan dat de motivering in de bestreden beslissing door haar niet kan worden nagegaan, daar zij de ter sprake gebrachte ‘eindconclusie’ nooit ontvangen.

Naar luid van titel 8 van de ‘Stagegids Atelier & Stage 2’ (stuk 5 administratief dossier) worden alle observaties “door de stagebegeleider verzameld en gesynthetiseerd in een evaluatieformulier (syntheseverslag).” Verzoekster wist, of behoorde te weten dat er zich een dergelijk syntheseverslag in het dossier zou bevinden. Het argument dat verzoekster dit stuk nooit heeft ontvangen of mogen inkijken, kan dan ook niet overtuigen. Minstens had zij er bij inzage van haar dossier kennis van kunnen nemen. Het blijkt niet dat verzoekster een vraag tot inzage in of kopiename van haar dossier heeft gevraagd.

Op de beoordeling van het portfolio heeft de Raad hierboven reeds geoordeeld. Waar verzoekster opwerpt dat het onduidelijk is welk aandeel de beoordeling van het portfolio heeft gekregen, blijkt uit de voormelde Stagegids dat de eindbeoordeling tot stand komt op basis van het stageverslag van de mentor, het verslag van de bezoekende docent en het stageportfolio. In het syntheseverslag komt het portfolio herhaaldelijk aan bod. Uit niets kan evenwel worden opgemaakt dat daar bij de eindbeoordeling een bovenmatig gewicht is toegekend.

Tot slot werpt verzoekster op dat enkel de vier priors van de tweede ankercompetentie worden toegelicht. Dit is een grief die verzoekster in het intern beroep niet heeft opgeworpen, en die thans niet meer op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat kan worden gebracht.

Het derde middelonderdeel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

In een vierde onderdeel voert verzoekster aan dat zij alsnog een tweede examenkans moet krijgen.

In haar intern beroep heeft verzoekster gevraagd om haar stage te laten lopen tijdens de zomervakantie of begin september. Daarop heeft de interne beroepscommissie omstandig geantwoord dat dit om praktische redenen niet mogelijk is: in de zomervakantie zijn de basisscholen gesloten, en een stage organiseren in de periode tussen begin september en de aanvang van het academiejaar is voor de hogeschool praktisch niet haalbaar en bovendien is

die periode te kort om te evalueren. Deze motieven zijn naar oordeel van de Raad niet onredelijk, noch manifest onjuist.

Dat verzoekster in een gesprek met V.L. wel degelijk alternatieven heeft aangereikt om een en ander toch mogelijk te maken, zoals zij in haar verzoekschrift voor de Raad aanvoert, blijkt uit geen enkel stuk. Evenmin toont verzoekster aan dat de concrete vragen die zij thans stelt – het mogen herwerken van het portfolio en een versnelde stage kunnen volgen tijdens het eerste semester – ooit aan de beroepscommissie zijn voorgelegd. Het verzoekschrift op intern beroep is daarover stilzwijgend. Verzoekster breidt aldus het voorwerp van het middelonderdeel uit, wat leidt tot de niet-ontvankelijkheid ervan.

Het vierde middelonderdeel is onontvankelijk.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat uit de andere middelen duidelijk blijkt dat de handelswijze van verwerende partij te wensen overlaat. Zij begrijpt niet dat een onderwijsinstelling op dergelijke manier handelt. Terwijl zij uitvoerig heeft uiteengezet waarom de beoordeling onmogelijk als objectief kan worden beschouwd, stelt verzoekster vast dat op geen enkele wijze met die argumenten rekening is gehouden. Verwerende partij verschuilt zich volgens verzoekster achter het vermoeden van objectiviteit van de lector. Ook inzake de weerlegging van de inhoudelijke grieven omtrent de fouten in de beoordeling, beperkt verwerende partij zich – nog steeds volgens verzoekster – tot het bieden van een weerwoord dat niet correct is.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij (een voetnoot is weggelaten):

“Uit het administratief dossier van verwerende partij blijkt dat de onvoldoende uitgebreid werd gemotiveerd en dat er aldus geen sprake is van een schending van het redelijkheids-, noch het zorgvuldigheidsbeginsel.

Bovendien kan Uw Raad enkel kennelijke onredelijke beslissingen vernietigen. Het loutere verwijt van verzoekster dat zij haar resultaten niet begrijpt omdat die niet volgens haar verwachtingen waren, kan zonder feitelijke ondersteuning niet leiden tot een nietigverklaring.

Ten slotte wenst verwerende partij te benadrukken dat de ECTS-fiche vermeldt dat de stage door de hogeschool stopgezet kan worden indien er sprake is van een attitudeprobleem of indien het functioneren van de student een negatieve invloed kan hebben op het welbevinden of leren van de kinderen. Het stopzetten van de stage leidt onvermijdelijk tot een zwaar tekort. (stuk 4)

Het verontrust verwerende partij dat verzoekster, als toekomstige leerkracht waarbij zij een voorbeeld moet zijn voor kinderen, de werkelijkheid dermate kan verdraaien. Het getuigt van weinig schuldbesef en maturiteit dat het posten van verwerpelijke reacties in een besloten groep van 30 mensen op sociale media als onbelangrijk wordt beschouwd. In het opleidingsprogramma van verzoekster zit een onderdeel ‘mediawijsheid’ waarbij studenten gewezen worden op hun professionele rol hierin, hoe omgegaan dient te worden met sociale media en hoe zij kinderen hierin kunnen begeleiden. Verzoekster heeft al deze lessen reeds gehad. Het gegeven dat er een herstelgesprek nodig was, dat de hele affaire commotie gaf in gehele 2de jaar van de opleiding en dat er ook met andere medestudenten een herstelgesprek heeft plaatsgevonden omdat verzoekster ook andere studenten (waaronder haar vroegere vriendin) met haar reacties had geviseerd, getuigt van een ernstig attitudeprobleem. Hoewel verwerende partij evengoed had kunnen beslissen om de stage van verzoekster stop te zetten of om een tuchtprocedure op te starten, heeft verwerende partij toch beslist om verzoekster een tweede kans te geven. Dit getuigt van goodwill uit hoofde van verwerende partij. Verzoekster werd steeds op gelijke voet met haar medestudenten behandeld en heeft steeds de nodige feedback en begeleiding gekregen. Uit het syntheseformulier blijkt nergens dat verzoekster afgerekend werd op basis van voormeld incident. Verzoekster is met andere woorden steeds objectief beoordeeld geweest. Verwerende partij betreurt dat verzoekster dit incident nu als argument gebruikt om te beweren dat er geen objectieve beoordeling zou hebben plaatsgevonden.”

Verzoekster harerzijds handhaaft in haar wederantwoordnota de grieven van het verzoekschrift.

Beoordeling

Het middel komt erop neer dat de bestreden beslissing de ingeroepen beginselen schendt omdat de bestreden beslissing niet afdoende is gemotiveerd.

De Raad wijst erop dat verzoekster in het eerste middel een schending van de (materiële)motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel heeft aangevoerd, en dat die grieven hetzij onontvankelijk, hetzij ongegrond zijn bevonden.

Door te stellen dat de bestreden beslissing onredelijk is omdat zij de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel schendt, werpt verzoekster geen op zich staand middel op, maar poogt zij enkel een andere, bijkomende invulling te geven aan de eerder ingeroepen beginselementen van behoorlijk bestuur.

Hoe dan ook is hierboven vastgesteld dat de motiveringsplicht niet is geschonden, zodat de beroepscommissie in dat opzicht ook het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel niet heeft geschonden.

Het middel wordt verworpen.

VI. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 16 augustus 2021

Arrest nr. 6.852 van 31 augustus 2021 in de zaak 2021/262

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekster heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Christophe Vangeel, en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de verpleegkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ bekomt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Verzoekster stelde op datum van 29 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 30 juni 2021 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stipt vooreerst aan dat de resultaten voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ werden bekendgemaakt op 3 februari 2021. Onderaan de examenresultaten werd de interne beroepsmogelijkheid vermeld.

De interne beroepsinstantie merkt op dat een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de proclamatie.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente pas beroep heeft ingesteld op 29 juni 2021. De beroepstermijn was op dat moment reeds verstreken. Het intern beroep wordt bijgevolg onontvankelijk verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 juli 2021 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij werd misleid door de opleiding en de ombudsdiens van verwerende partij, waardoor het haar onmogelijk werd gemaakt om reeds beroep in te stellen op 3 februari 2021. Zij geeft aan dat zij hieromtrent tegenstrijdige en misleidende berichten heeft ontvangen nadat zij aangaf niet akkoord te gaan met haar resultaat na het eerste semester.

Verzoekster geeft aan dat zij op 24 december 2020 haar dossier heeft doorgestuurd naar de ombudsdiens van verwerende partij met alle motieven waarom ze niet akkoord was met haar evaluatie. Zij stelt zowel bij de ombudsdiens als bij de stagedocent geïnformeerd te hebben en verwijst daarvoor naar de bijgevoegde communicatie. Verzoekster geeft aan dat de stagedocent haar voor advies heeft doorverwezen naar de ombudsdiens, waar haar geadviseerd werd geen beroep in te stellen aangezien ze nog een stage diende af te leggen. Verzoekster leidde uit het gesprek van 4 februari 2021 met de ombudspersoon af dat zij volop diende in te zetten bij de volgende stage: als verzoekster tijdens deze stage goede punten zou halen, dan zou de ombudspersoon de examencommissie trachten te overtuigen om haar stage te tolereren. Als dit niet zou lukken, dan zou verzoekster haar stage opnieuw moeten doen op een technische afdeling.

Verzoekster benadrukt dat nooit enig signaal werd gegeven door verwerende partij dat er een mogelijkheid was om in beroep te gaan binnen de zeven dagen, anders zou verzoekster dit wel degelijk ingesteld hebben. Verzoekster geeft aan meermaals gesproken en gemaild te hebben over de verdere stappen om in beroep te gaan. Volgens verzoekster werd zij er echter altijd op gewezen om eerst haar tweede stage af te wachten. Verzoekster stelt dat zij door de foute en misleidende begeleiding van de ombudsdiens niet in de mogelijkheid verkeerde om intern beroep in te stellen in februari. Verzoekster meent dat zij de mogelijkheid moet krijgen om haar recht op intern beroep uit te putten. Verzoekster besluit dat er *in casu* sprake is van overmacht aangezien de ombudsdiens van verwerende partij haar dermate foutief heeft geïnformeerd waardoor zij nog geen intern beroep kon instellen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster het intern beroep niet regelmatig heeft uitgeput. Het intern beroep moet immers ‘regelmatig’ ingesteld zijn om te kunnen overgaan tot een ontvankelijk extern beroep. Dit betekent dat de door de instelling voorgeschreven modaliteiten en pleegvormen in acht moeten worden genomen.

Verwerende partij wijst erop dat overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs de student over de mogelijkheid beschikt om een interne beroepsprocedure op te starten tegen een ongunstige studievoortgangsbeslissing. Na uitputting van deze beroepsprocedure kan de student overeenkomstig artikel II.285 en volgende van de Codex Hoger Onderwijs een externe beroepsprocedure opstarten bij de Raad.

Verwerende partij verwijst naar wat in overeenstemming met deze bepalingen in artikel 94 van het Onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) wordt vermeld. Verwerende partij verwijst ook naar wat in overeenstemming met deze bepalingen alsook artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs bij de kennisgeving van de examenresultaten wordt vermeld.

Ondanks deze duidelijke informatie, heeft verzoekster een intern beroep ingesteld op 29 juni 2021. De termijn van zeven kalenderdagen om een intern beroep in te stellen, was op dat moment echter ruim verstreken. Verzoekster had haar studieresultaten reeds ontvangen op 3 februari 2021. Derhalve was de laatste dag om een intern beroep in te stellen 10 februari 2021.

Verwerende partij besluit dat definitieve cijfers die al in februari zijn meegedeeld niet meer op ontvankelijke wijze voor het eerst kunnen worden aangevochten op het einde van de eerste zittijd in juni of juli.

Verwerende partij is verder van mening dat verzoekster vertrekt van de verkeerde veronderstelling dat deze stage eenzelfde opleidingsonderdeel vormt met het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’. De stelling van verzoekster dat haar intern beroep wel tijdig zou zijn ingesteld aangezien zij haar resultaten voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’ op 23 juni 2021 heeft ontvangen klopt volgens verwerende partij niet. Het gaat immers om twee verschillende opleidingsonderdelen waarbij het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ wordt afgelegd in het eerste semester en het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’ in het tweede semester. Beide opleidingsonderdelen hebben bovendien een eigen ECTS-fiche. Verzoekster heeft haar resultaten voor opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ ontvangen op 3 februari 2021 en haar resultaten voor opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’ op 23 juni 2021.

Wat het argument van verzoekster betreft dat zij zou zijn misleid vanuit de opleiding en de ombudsdiens waardoor het onmogelijk zou zijn geweest om reeds beroep in te stellen in februari 2021 wijst verwerende partij erop dat dit argument niet werd opgeworpen voor de interne beroepscommissie. Volgens haar gaat het dus om een nieuw en onontvankelijk middel.

Verwerende partij is van mening dat het argument in elk geval ongegrond is. Volgens haar blijkt uit de door verzoekster aangehaalde e-mailcorrespondentie duidelijk dat het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ een apart opleidingsonderdeel is en dat de punten reeds

op 3 februari 2021 bekend zouden worden gemaakt. Zij wijst hiervoor op het bericht van mevrouw [L.S.], daterend van 21 januari 2021.

Verder merkt verwerende partij op dat verzoekster heeft nagelaten om alle e-mails met de ombudsdienst toe te voegen. Volgens haar heeft de ombudsdienst wel degelijk gecommuniceerd dat het gaat om twee aparte opleidingsonderdelen. Zij wijst hiervoor op het bericht van de ombudsdienst daterend van 28 januari 2021.

Ten slotte betwist verwerende partij de weergave van verzoekster van het gesprek van 4 februari 2021 tussen verzoekster en de ombudsdienst. Tijdens dit gesprek heeft de ombudsdienst met verzoekster de evaluatie met alle opmerkingen overlopen en bepaalde zaken verduidelijkt. Volgens verwerende partij heeft de ombudsdienst vervolgens op de vraag van verzoekster naar haar verdere mogelijkheden geantwoord dat het verzoekster altijd vrij staat om beroep aan te tekenen overeenkomstig de modaliteiten die worden weergegeven op de studievoortgangsbeslissing. Verwerende partij geeft aan dat de ombudsdienst zelfs heeft uitgelegd dat het instellen van een intern beroep zo goed mogelijk moet worden voorbereid aangezien in een eventueel later extern beroep geen nieuwe elementen mogen worden toegevoegd. Volgens verwerende partij zou verzoekster aangegeven hebben hiertoe niet bereid te zijn geweest. Verder zou verzoekster ook tijdens het gesprek hebben aangehaald dat zij wist dat het desbetreffende opleidingsonderdeel een apart opleidingsonderdeel was. Ten slotte ontkent de ombudspersoon ten stelligste dat zij ooit zou hebben aangegeven dat zij de examencommissie zou overtuigen om de stage te tolereren: uit de ECTS-fiche blijkt namelijk dat het opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is.

Verwerende partij besluit dat verzoekster correct geïnformeerd werd over haar rechten om een intern beroep in te stellen. Het feit dat verzoekster het intern beroep laattijdig heeft ingediend kan dan ook niet aan verwerende partij worden verweten.

Bijgevolg werd het intern beroep volgens verwerende partij niet op regelmatige wijze ingesteld en dient het extern beroep als onontvankelijk te worden afgewezen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster vooreerst vast dat verwerende partij nog steeds niet erkent dat verzoekster gezien de gebrekkige en misleidende begeleiding die zij heeft verkregen dermate op het verkeerde been is gezet waardoor zij eerder geen beroep kon instellen.

Wat betreft de toelichting van de ombudsdiest over de elementen die een intern dan wel extern beroep dient te bevatten, erkent verzoekster dat de ombudsdiest dit ter sprake heeft gebracht, zij het echter op een veel later tijdstip: tijdens een onlinegesprek op donderdag 24 juni 2021 maar nooit daarvoor.

Verder betwist verzoekster de stelling van verwerende partij dat zij zou hebben aangegeven niet bereid te zijn geweest om een intern beroep in te stellen: deze bereidheid zou zij hebben meegedeeld tijdens het onlinegesprek van 24 juni 2021 en ook reeds op 4 februari 2021.

Waar verwerende partij aanhaalt dat de ombudsdiest ontkent ooit te hebben gezegd dat de examencommissie overtuigd zou worden om de stage te tolereren, stelt verzoekster dat de ombudspersoon tijdens het gesprek van 4 februari 2021 duidelijk heeft gezegd dat zij ervoor zou “vechten” als haar volgende stage (‘Stage 4 VPK (B)’) wel goed zou zijn en ze erop zou letten dat ze niet “bruut” zou reageren zoals werd doorgegeven in de evaluatiefiches van ‘Stage 4 VPK (A)’.

Verzoekster stelt verder dat de ombudsdiest van verwerende partij nooit vermeld of gesuggereerd heeft in een e-mail dat verzoekster in beroep zou kunnen of moeten gaan voor het negatief examenresultaat van het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’ van 3 februari 2021. Verzoekster verwijst hiervoor naar de communicatie met de ombudsdiest van 24 december 2020, 7 januari 2021 en 27 maart 2021. Verzoekster betwist dan ook dat de ombudspersoon dit zou hebben vermeld tijdens het gesprek met verzoekster dat doorging op 4 februari 2021. Volgens verzoekster is het pas in latere mails en gesprekken (waaronder het onlinegesprek van 24 juni 2021) dat de ombudspersoon gesproken heeft over de mogelijkheid om in beroep te gaan. Op dat moment was de beroepstermijn echter reeds verstreken. Met betrekking tot stuk 7 van het administratief dossier van verwerende partij waarin gesteld wordt dat er tijdens het gesprek van 4 februari 2021 werd gesproken over de kostenstructuur van een inschrijving voor één opleidingsonderdeel alsook de vraag naar de eventuele invloed op de kinderbijslag stelt verzoekster hierover niks gehoord te hebben tijdens dit gesprek.

Over de e-mail van 7 januari 2021 van de ombudsdiest van verwerende partij als repliek op de e-mail van verzoekster van 24 december 2020 waarbij ze haar dossier had doorgestuurd met daarin alle elementen waarom ze niet akkoord ging met de eindevaluatie stelt verzoekster dat

het de plicht was van de ombudsdiens om aan verzoekster de boodschap mee te geven met een dergelijk dossier een interne beroepsprocedure binnen de 7 dagen op te starten na de bekendmaking van de resultaten in februari 2021 (indien verzoekster een onvoldoende zou behalen). Verzoekster geeft aan dat de ombudsdiens op dat punt op vlakte is gebleven.

Ten slotte hekelt verzoekster het standpunt van verwerende partij waar in stuk 7 van het administratief dossier wordt aangehaald dat aan verzoekster werd aangegeven dat zij haar stage van 11 weken desgevallend opnieuw zou moeten doen en waarbij de ombudsdiens geadviseerd zou hebben om dan niet naar een hoogtechnologische afdeling te grijpen aangezien de technieken van verzoekster als onvoldoende werden beschouwd. Volgens verzoekster geeft dit geen blijk van een echte “herkansing” als men zelf mag/moet kiezen welke stageopleiding opnieuw wordt gedaan: verzoekster zou dan mogen kiezen om een reeds gedane stage waarbij ze veel punten heeft behaald opnieuw te doen en dit voor een periode van 11 weken daar waar de stage waarvoor verzoekster een onvoldoende behaalde bestond uit een periode van zeven tot acht weken met twee goede tussenevaluaties en een slechte eindevaluatie van enkel de laatste drie weken.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het intern beroep van verzoekster terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 3 februari 2021 is gebeurd (zie stuk 1 van verwerende partij). Gezien het betrokken opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’, dat te onderscheiden is van het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’, volgens de ECTS-fiche (zie stuk 4 van verwerende partij) enkel tijdens het eerste semester werd

georganiseerd, stond het resultaat al definitief vast bij de bekendmaking van de resultaten van de eerste examenperiode op 3 februari 2021.

De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van de puntenlijst (zie stuk 1 van verwerende partij) in het studievoortgangsdossier de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 4 februari 2021 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen was derhalve woensdag 10 februari 2021. Verzoekster diende haar intern beroep pas in op 29 juni 2021 (zie stuk 2 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het beroep *prima facie* niet tijdig werd ingesteld.

De Raad onderzoekt vervolgens in welke mate er *in casu* sprake kan zijn van een overmachtssituatie die de laattijdigheid van de indiening van het beroep kan verschonen.

Waar verzoekster in haar verzoekschrift stelt dat er *in casu* sprake is van overmacht aangezien zij door de ombudsdiest van verwerende partij dermate foutief werd geïnformeerd waardoor zij nog geen intern beroep kon instellen, stelt verwerende partij in haar antwoordnota vooreerst dat dit om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. De Raad ziet niet in op welke wijze verzoekster dit argument in haar intern beroepschrift had kunnen opwerpen nu de laattijdigheid van het intern beroep pas door de interne beroepsinstantie werd vastgesteld in haar beslissing van 30 juni 2021. *In casu* betreft het aldus een bezwaar waarvan de grondslag pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, in de zin van bovenvermeld artikel. Het middel is ontvankelijk.

Naar het oordeel van de Raad is er *in casu* echter geen sprake van enige overmachtssituatie, die de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep desgevallend zou kunnen verschonen.

Niets belette verzoekster immers om binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen intern beroep in te stellen tegen het resultaat van het door haar in het eerste semester opgenomen opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (A)’. Het opleidingsonderdeel staat volledig los van het opleidingsonderdeel ‘Stage 4 VPK (B)’. Bijgevolg is een betwisting van het resultaat ervoor niet afhankelijk van het laatstgenoemde opleidingsonderdeel, dat verzoekster in het tweede semester heeft opgenomen, en het ervoor behaalde resultaat. De beroeps mogelijkheid werd bovendien duidelijk aan verzoekster meegedeeld bij de bekendmaking van de examenresultaten van de eerste examenperiode op 3 februari 2021. De bewering van verzoekster dat zij door de ombudsdiest verkeerd zou zijn geïnformeerd, wat zij overigens niet door meer precieze informatie concretiseert en aannemelijk maakt, kan – indien dit zich al zou hebben voorgedaan – enkel maar ten zeerste worden betreurd, doch leidt in geen geval tot een ander besluit. Ten overvloede wenst de Raad in dit kader het belang van correcte en objectieve informatie van de ombudspersoon aan de studenten te onderstrepen. Indien de ombudspersoon binnen verwerende partij de redelijke en gerechtvaardigde verwachtingen omtrent de invulling van zijn functie niet in voldoende mate inlost, moet dit, zelfs zo het geen overmacht vormt in het licht van de ontvankelijkheidsvereisten, ten zeerste worden betreurd. Dit verhoudt zich ook moeilijk ten opzichte van de verwachting dat een hoger onderwijsinstelling in een ombudspersoon voorziet die de verwachtingen ten opzichte van zijn opdracht kan inlossen. Onafhankelijk van deze overweging ten overvloede moet de Raad *in casu* vaststellen dat verzoekster via de mededeling op het puntenblad bij de bekendmaking van de examenresultaten voldoende geïnformeerd is en dat de beroeps mogelijkheid- en modaliteiten bovendien ook terug te vinden zijn in het onderwijs- en examenreglement.

Het intern beroep werd aldus terecht niet ontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 31 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.837 van 24 augustus 2021 in de zaak 2021/276

In zake: Romaissae KADDOURI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emilio Geysels
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Filip Williotstraat 30 bus 0102
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekster heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Emilio Geysels en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Professionele Bachelor Sociaal Werk’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘SW Lab I’ en ‘SW Lab II’ bekomt verzoekster een resultaat ‘NG (niet geslaagd)’.

Verzoekster stelde op datum van 22 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 juni 2021 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie haalt vooreerst de ECTS-fiches van de opleidingsonderdelen ‘SW Lab I’ en ‘SW Lab II’, de studiewijzer met betrekking tot ‘SW Lab I’, de toelichting in de studiewijzer met betrekking tot het beoordelingsportfolio en de informatie op Canvas over de inhoud van het beoordelingsportfolio aan.

De interne beroepsinstantie stelt met betrekking tot de beoordeling zelf dat de studente het resultaat ‘NG’ blijkt te behalen. De studente scoort ‘rood’ voor de competenties ‘moreel oordelen’, ‘bronnen raadplegen’, ‘informatie verwerken’ en ‘praktijkvraagstukken onderzoeken’. De studente scoort ‘oranje’ voor ‘kennisdelen’. De studente scoort ‘groen’ voor de competenties ‘de ethische dimensie integreren’, ‘professioneel nabij zijn’, ‘contact maken’, ‘eigenaar zijn van je eigen leerproces’ en ‘professionele identiteit ontwikkelen’.

Over de deelcompetentie ‘moreel oordelen’ stelt de interne beroepsinstantie, verwijzende naar de beoordeling van de docent, dat deze competentie niet louter beoordeeld wordt op basis van de kennistoets Filosofie: onder andere de eindopdracht ‘Opiniestuk schrijven’ wordt evenzeer meegenomen in de beoordeling van de deelcompetentie en zorgt er tevens voor dat de studente niet slaagt. De interne beroepsinstantie verwijst hiervoor ook naar de inhoud van de beoordelingsportfolio.

Over de materiële vergissing met betrekking tot het behaalde resultaat voor de herkansing van de kennistoets, merkt de interne beroepsinstantie op dat dit inderdaad een zeer vervelende en pijnlijke situatie vormt voor de studente. De interne beroepsinstantie erkent dat dergelijke materiële vergissingen, niettegenstaande de zorgvuldige handelwijze van de medewerkers van

de hogeschool, helaas wel eens kunnen voorvallen. De interne beroepsinstantie stelt dat uit het door de studente ingediende exemplaar in combinatie met de verbetersleutel voor de kennistoets blijkt dat het echter inderdaad om een zuiver materiële vergissing (een typfout bij het ingeven van de resultaten of een resultaat van een andere student dat werd overgenomen) gaat, m.a.w. de studente scoorde geen 11/20 en het effectief behaalde resultaat (5,3/20) is meegenomen in de beoordeling. Volgens de interne beroepsinstantie is er dus geen sprake is van een verschil van 6 punten; de studente heeft nooit 11/20 gescoord: het zichtbare resultaat is – hoe vervelend ook – nooit het resultaat geweest dat de studente behaalde en stond volledig los van het examen dat de studente maakte en dat werd gecorrigeerd in overeenstemming met de verbetersleutel.

Over het feedforwardgesprek stelt de interne beroepsinstantie vast dat de studente tijdens dit gesprek inderdaad als globale evaluatie ‘voldoende’ kreeg toegekend. De beroepsinstantie merkt op dat er niettemin een aantal aandachtspunten werden genoteerd en zij verwijst hiervoor naar het verslag van de studente. Tegelijkertijd blijkt volgens de interne beroepsinstantie dat de schrijf- en onderzoeksvaardigheden pas in periode 3 en 4 aan bod komen met het sluitstuk van ‘SWLab Integratie’ op het einde van periode 4. De interne beroepsinstantie geeft verder aan dat het feedforwardgesprek plaatsvond vóór het aanvatten van die periodes waardoor de beoordeling *in globo* voldoende was maar er al duidelijk aandacht werd gevestigd op de nog niet aan bod gekomen (deel)competenties en het advies een taalcoach te betrekken reeds werd gegeven. De interne beroepsinstantie stelt dat de studente dit advies naast zich neer heeft gelegd.

Met betrekking tot ‘SWLab Integratie’ geeft de interne beroepsinstantie aan dat de betrokken docente tot tweemaal toe per e-mail uitgebreid uitlegde waarom de studente niet slaagde en met betrekking tot de opdracht feedback werd gegeven over het verrichten van onderzoek. Over het gebrek aan handvaten stelt de interne beroepsinstantie dat indien de studente niet aan de slag kon met de opdracht omwille van te beperkte instructies, de studente de docente had moeten contacteren. De interne beroepsinstantie merkt op dat de studente geen materiaal bijbrengt waaruit blijkt dat zij voor het inleveren van de opdracht bijkomende vragen naar handvaten stelde. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de Canvascursus Sw Lab integratie Diversiteit en Identiteit uitgebreid is en duidelijk is met betrekking tot het opzet en de evaluatie van de opdracht.

Over de overige door de studente aangehaalde argumenten komt de interne beroepsinstantie tot de conclusie dat de studente heel erg haar best heeft gedaan en zich goed voelt in de opleiding

Sociaal Werk; zij heeft plezier beleefd aan haar stage, is steeds aanwezig geweest en heeft haar opdrachten ingediend. De interne beroepsinstantie betreurt dat de studente een gesprek met betrekking tot de studievoortgangsbeslissingen en het eventueel meer haar ding zijn van die opleiding, aanvoelt als “afkraken”. De interne beroepsinstantie kan het standpunt van de studente dat een beoordeling niet altijd gaat om punten, maar ook om de energie die er in werd gestoken door een student echter niet bijtreden. Volgens de interne beroepsinstantie houdt de evaluatie van opleidingsonderdelen in dat er op objectieve wijze wordt nagegaan of een student de voor het slagen vereiste competenties beheerst: het feit dat een student veel werk en energie heeft besteed aan het trachten te beheersen van de competenties is prijzenswaardig maar heeft niet automatisch tot gevolg dat de student de lat haalt en dus slaagt.

De interne beroepsinstantie besluit dat uit de eindbeoordeling, die op regelmatige wijze tot stand is gekomen (conform de bepalingen van de ECTS-fiches en de studiewijzer), blijkt dat de studente niet alle (deel)competenties voldoende beheerst om te kunnen slagen ondanks de door haar geleverde inspanningen. Het niet of slechts gedeeltelijk behalen van de rode en oranje competenties is naar mening van de interne beroepsinstantie inhoudelijk voldoende gemotiveerd en de studente brengt geen argumenten bij die van aard zijn om die mening te herzien.

De interne beroepsinstantie bevestigt daarom de beslissing van de examencommissie: het behaalde resultaat blijft behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 12 juli 2021 en bij aangetekend schrijven van 12 juli 2021 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 16 juli 2021 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekster beroept zich in een eerste middel op een schending van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs *juncto* artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement van de Karel de Grote-Hogeschool.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt, verwijzende naar artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 72, zevende lid van het onderwijs- en examenreglement (2020-2021) (hierna: OER) dat verzoekster in de interne beroepsprocedure niet werd gehoord noch op hoogte werd gebracht van haar recht om gehoord te worden. Verzoekster stelt dat het enige dat haar hieromtrent werd meegedeeld gebeurde in een e-mail van 23 juni 2021 waarin het volgende werd gesteld: “Als de commissie tijdens de zitting hierbij extra toelichting nodig acht, word je op 28/06/2021 telefonisch gecontacteerd.”. Volgens verzoekster werd zij op die dag op geen enkele wijze door de interne beroepsinstantie gecontacteerd. Volgens verzoekster heeft de interne beroepsinstantie hierdoor haar recht om gehoord te worden, geschonden.

Verder geeft verzoekster aan dat voor zover de interne beroepsinstantie de huidige coronasituatie zou inroepen om haar handelen te rechtvaardigen dit geenszins aanvaard kan worden. Volgens verzoekster had zij, gelet op de fundamentele rechten van verdediging, gehoord moeten worden: het was perfect mogelijk om voorafgaand aan de beraadslaging verzoekster kort te horen, zij het over de telefoon, Zoom of Teams.

Verzoekster besluit dat door dit na te laten de bestreden beslissing op onzorgvuldige wijze is genomen nu zij, ondanks de duidelijke bewoordingen van artikel 72 van het OER, niet gehoord werd waardoor zij haar rechten van verdediging niet ten volle heeft kunnen genieten.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit een nieuw middel is dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepsinstantie waardoor het middel aldus onontvankelijk is.

Verder stelt verwerende partij dat het middel in elk geval ongegrond is. Zij geeft aan dat verzoekster inderdaad niet werd gehoord door de interne beroepsinstantie: artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de student die oordeelt dat een ongunstige

studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement. Verwerende partij merkt op dat het onderwijs- en examenreglement evenwel enkel een hoorrecht, geen hoorplicht voorziet. Volgens verwerende partij heeft verzoekster niet gevraagd om gehoord te worden, noch in haar initieel verzoekschrift, noch in antwoord op de e-mail waarin haar werd meegeleerd dat de interne beroepsinstantie het dossier zou behandelen op basis van de door haar ingezonden stukken en haar zou contacteren indien er nog bijkomende toelichting nodig was. Verwerende partij merkt op dat als het reglement in de mogelijkheid voorziet dat de student wordt gehoord, het volgens de vaste rechtspraak van de Raad aan de student toekomt om van deze mogelijkheid gebruik te maken en uit eigen beweging te verzoeken om te worden gehoord: doet hij dat niet, dan mag de beroepsinstantie aan de hoorplicht voorbijgaan wanneer zij meent voldoende te zijn voorgelicht door de argumenten in het intern beroepschrift. Verwerende partij geeft aan dat de instelling zelfs in haar onderwijsreglement mag bepalen dat de interne beroepsinstantie het beroep uitsluitend op stukken behandelt, waarbij het recht om fysiek aanwezig te zijn om de grieven toe te lichten, volledig wordt uitgesloten.

In haar *wederantwoordnota* verwijst verzoekster vooreerst naar artikel II.249 *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, waaruit moet blijken dat het middel wel degelijk ontvankelijk is. Vervolgens merkt verzoekster op dat verwerende partij er zelf voor gekozen heeft om een ongekwalificeerd hoorrecht op te nemen in haar reglement. Er staat volgens verzoekster nergens dat de student hier explicet om zou moeten vragen, noch “dat de student kan gehoord worden indien de commissie dit opportuun acht”. Volgens verzoekster is de desbetreffende bepaling zeer duidelijk: de studente heeft een hoorrecht en dit werd *in casu* geschonden door haar niet daadwerkelijk te horen.

Beoordeling

Waar verzoekster in haar verzoekschrift stelt dat haar recht om te worden gehoord, zoals voorzien in artikel 72 van het OER, is geschonden, stelt verwerende partij in haar antwoordnota dat dit om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. De Raad ziet niet in op welke wijze verzoekster dit argument in haar intern beroepschrift had kunnen opwerpen nu verzoekster pas na kennisname van de bestreden beslissing heeft kunnen vaststellen dat zij niet werd gehoord. *In casu* betreft het aldus een bezwaar dat betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld, in de zin van bovenvermeld artikel. Het middel is ontvankelijk.

Verzoekster is van oordeel niet gehoord te zijn geweest en evenmin op de hoogte te zijn gebracht van het recht te worden gehoord.

Dat verzoekster niet gehoord is tijdens de interne beroepsprocedure maakt de beslissing naar het oordeel van de Raad niet onregelmatig. De toepasselijke regelgeving in de schoot van verwerende partij met betrekking tot de interne beroepsprocedure voorziet immers niet in een hoorplicht, maar enkel in een hoorrecht.

De Raad moet met verwerende partij vaststellen dat het dossier geen elementen bevat waaruit blijkt dat verzoekster de wens heeft geuit te worden gehoord. Dat verwerende partij verzoekster niet uit eigen beweging heeft gecontacteerd om verzoekster uit te nodigen toelichting te geven bij het intern beroep dat zij heeft ingediend, houdt geen schending van het OER in en maakt de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie niet onregelmatig.

De Raad leest in het eerste middel dan ook geen grond om tot vernietiging van de beslissing van de interne beroepsinstantie over te gaan.

Dat de interne beroepsinstantie het niet nodig heeft geacht bijkomende informatie in te winnen tijdens de zitting van het intern beroepsorgaan en verzoekster dus niet telefonisch heeft gecontacteerd met het oog op extra toelichting, voert de Raad niet tot een andere beslissing.

Daarbij komt dat de Raad van oordeel is dat het niet horen van verzoekster in het kader van de interne beroepsprocedure de beslissing van de interne beroepsinstantie niet *ipso facto* onregelmatig maakt.

Dat *in casu*, verzoekster, die er niet om heeft verzocht te worden gehoord, niet is gehoord en de beroepsinstantie oordeelde voldoende voorgelicht te zijn om een beslissing te kunnen treffen, noopt er niet toe de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen. De Raad herhaalt hierbij dat verwerende partij wat het horen van verzoekende partij betreft in de interne beroepsprocedure op met het OER verenigbare wijze handelde. Daarbij komt dat verzoekster in het kader van het beroep voor de Raad de mogelijkheid is geboden te worden gehoord.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op een schending van artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement van de Karel de Grote-Hogeschool omdat de interne beroepsbeslissing niet deugdelijk zou zijn ondertekend.

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt op dat de bestreden beslissing niet werd ondertekend door de heer [S.S.] maar door een zekere [G.T.] Verzoekster meent dat deze ondertekening zodoende niet geldig is.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit een nieuw middel is dat niet als dusdanig werd ingeroepen voor de interne beroepsinstantie waardoor het middel aldus onontvankelijk is.

Verder stelt verwerende partij dat mevrouw [G.T.], juridisch adviseur van verwerende partij en lid van de interne beroepsinstantie, alle beslissingen van de interne beroepsinstantie ondertekent. Volgens verwerende partij vermeldt het onderwijs- en examenreglement geen vormvereisten maar enkel een termijn waarbinnen de beslissing moet worden meegedeeld aan de student. Verwerende partij merkt op dat zij “in opdracht van de Directeur Onderwijs en Onderzoek” heeft getekend. Volgens verwerende partij toont verzoekster niet aan op basis van welke bepaling deze ondertekening dan niet geldig zou zijn.

In haar *wederantwoordnota* betwist verzoekster dat het om een nieuw en onontvankelijk middel zou gaan en verwijst hiervoor naar artikel II.249, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs. Verder merkt verzoekster op dat artikel 72 van het OER het volgende stelt “De directeur Onderwijs en Onderzoek deelt de beslissing na het interne beroep via aangetekende vroeg mee aan de student, ten laatste op de 20ste kalenderdag na de indiening van de klacht.”. Verzoekster stelt dat er geen enkele hoedanigheid van mevrouw [G.T.] werd meegedeeld bij de ondertekening van de interne beslissing waardoor het voor verzoekster onbekend was wie deze beslissing uiteindelijk had ondertekend.

Beoordeling

Waar verzoekster in haar verzoekschrift stelt dat de bestreden beslissing niet deugdelijk werd ondertekend, stelt verwerende partij in haar antwoordnota dat dit om een nieuw en onontvankelijk middel gaat.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. De Raad ziet niet in op welke wijze verzoekster dit argument in haar intern beroepschrift had kunnen opwerpen nu verzoekster pas van de ondertekening van de bestreden beslissing kennis kon nemen nadat deze haar ter kennis werd gebracht. *In casu* betreft het aldus een bezwaar dat betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld, in de zin van bovenvermeld artikel. Het middel is ontvankelijk.

Nu de Raad vaststelt dat de bestreden beslissing door [G.T.] is ondertekend “in opdracht” van de heer [S.S.], Directeur Onderwijs en Onderzoek en voorzitter van de interne beroepsinstantie, ziet hij in het tweede middel geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen. De bestreden beslissing werd correct meegedeeld op de wijze voorzien in artikel 72, *in fine* van het OER.

Het middel is ongegrond.

C. Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel alsook op een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij gedurende het contactmoment – feedforwardgesprek werd ingelicht dat zij voldoende presteerde om te slagen voor het vak. Volgens verzoekster werden er wel aandachtspunten meegegeven maar de algemene toon van het gesprek deed haar geloven dat zij “goed bezig was”. Na een tweede evaluatiemoment dat plaatsvond in april volgde een voorlopig adviesgesprek. Verzoekster geeft aan dat tijdens dit gesprek op geen enkele wijze de aandachtspunten van het feedforwardgesprek werden aangehaald en dit terwijl dit gesprek het laatste van de drie geplande formele gesprekken was (de twee vorige zijnde het knooppuntgesprek in november en het feedforwardgesprek in februari). Verzoekster meent dat indien er op dat moment grote aandachtspunten waren die erop wezen dat verzoekster niet zou slagen op het einde van het jaar er toch mag worden verwacht dat verzoekster hierop zou gewezen worden. Verzoekster hekelt dan ook het feit dat zij niet efficiënter werd begeleid: indien haar na februari duidelijk was gemeld dat zij deze aandachtspunten diende bij te schaven, omdat zij anders niet zou slagen had zij waarschijnlijk sneller ingegrepen. Verzoekster geeft aan dat zij doorheen het jaar meerdere malen te horen kreeg dat de opleiding moeilijk was omdat zij vanuit een BSO-richting komt. Volgens verzoekster waren de docenten en/of coaches zich hier dan ook van bewust. Niettemin werd volgens verzoekster tijdens het derde formele gesprek in april geen enkele moeite gedaan om haar extra te sensibiliseren omtrent de academische aspecten van het vak.

Verzoekster verwijst voor de ondersteuning door de docent-coach naar de studiewijzer van ‘SW Lab I’ en geeft aan dat ondanks dat de docent-coach haar diende te helpen, er nooit duidelijk uitgelegd werd hoe zij op degelijke wijze een literatuurlijst moest samenstellen, noch waar zij het nodige cijfermateriaal kon vinden. Verzoekster meent dat indien de docent-coach hier tijdig aandacht aan had besteed, verzoekster hier wel degelijk mee aan de slag zou zijn gegaan.

Verzoekster meent dat door in februari een feedback te geven die haar als “voldoende” zou bestempelen en door na te laten haar nogmaals te wijzen op deze aandachtspunten tijdens het

opvolgingsmoment in april zij onvoldoende werd begeleid in haar permanente evaluatie zodat de verwerende partij te kort is geschoten in haar zorgvuldigheidsplicht.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat er geen sprake was van een gebrek aan adequate begeleiding en een efficiënte tussentijdse evaluatie terwijl dat verwacht zou mogen worden voor een vak met permanente evaluatie.

Verwerende partij geeft aan dat verzoekster haar argumenten omtrent de literatuurstudie niet heeft opgeworpen in haar intern beroep zodat dit om een nieuw en onontvankelijk middel gaat. Verder merkt verwerende partij op dat de opdracht omtrent de literatuurstudie op Canvas, de elektronische leeromgeving, staat en de opleiding bovendien meerdere lessen heeft gespendeerd aan de wijze waarop de studenten het project moesten vormgeven.

Verwerende partij stelt verder dat de interne beroepsinstantie met betrekking tot het feedforwardgesprek reeds geoordeeld heeft dat verzoekster inderdaad als globale evaluatie “voldoende” kreeg toegekend maar dat er niettemin een aantal aandachtspunten geformuleerd werden. Verwerende partij geeft aan dat tegelijkertijd blijkt dat de schrijf- en onderzoeksvaardigheden pas in periode 3 en 4 aan bod komen met het sluitstuk van ‘SW Lab Integratie’ op het einde van periode 4. Het feedforwardgesprek vindt plaats voor het aanvatten van die periodes waardoor de beoordeling *in globo* voldoende was maar er duidelijk al aandacht werd gevestigd op de nog niet aan bod gekomen (deel)competenties en het advies een taalcoach te betrekken werd ook reeds gegeven. Volgens verwerende partij heeft verzoekster dit advies naast zich neergelegd en zij gaat ook niet in op deze argumentatie van de interne beroepsinstantie. Verder geeft verwerende partij aan dat verzoekster niet aantoont dat tijdens het tweede evaluatiemoment in april de aandachtspunten van het feedforwardgesprek niet zouden zijn aangehaald.

Met betrekking tot het onderdeel SW Lab Integratie stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie reeds geoordeeld dat de betrokken docent tot tweemaal toe per e-mail uitgebreid heeft uitgelegd waarom verzoekster niet slaagde maar verzoekster gaat evenmin in op deze argumentatie van de interne beroepsinstantie.

Over het beweerde gebrek aan handvaten stelt verwerende partij dat verzoekster de docente had moeten contacteren indien zij niet aan de slag kon met de opdracht omwille van te beperkte

instructies. Verwerende partij merkt op dat verzoekster geen stukken bijbrengt waaruit blijkt dat zij voor het inleveren van de opdracht bijkomende vragen heeft gesteld. Volgens verwerende partij is de Canvascursus ‘SW Lab Integratie – diversiteit en identiteit’ zeer uitgebreid en duidelijk met betrekking tot het opzet en de evaluatie van de opdracht.

Verwerende partij geeft aan dat ondanks het feit dat alle feedbackgesprekken hebben plaatsgevonden en dat verzoekster steeds op haar werkpunten werd gewezen het toch opmerkelijk is om zonder enig stuk ter staving te beweren dat de begeleiding van verzoekster gebrekkig zou zijn geweest. Verwerende partij stelt dat klachten over gebrekkige begeleiding en een gebrekkige communicatie niet tot de conclusie kunnen leiden dat de examenresultaten niet de exacte weergave zijn van de prestaties van de student. Verwerende partij besluit dat het eindresultaat van verzoekster op een weloverwogen en zorgvuldige manier tot stand is gekomen en dat verzoekster een uitgebreide motivering heeft gekregen voor haar eindresultaat.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat de stelling van verwerende partij dat gebreken in begeleiding of feedback geen grond tot vernietiging vormen niet klopt en verwijst hiervoor naar rechtspraak van de Raad. Verzoekster stelt dat zij pas ingelicht werd dat zij een onvoldoende zou behalen op het eindexamen. Verzoekster geeft aan dat indien verwerende partij haar tijdens het feedbackmoment van april duidelijk had gemaakt dat zij moest bijsturen, zij nog de kans zou hebben gehad om dit te doen. Verzoekster stelt dat zeker bij een vak waarbij geen herkansing mogelijk is, dit een nalatigheid uitmaakt in hoofde van verwerende partij.

Verzoekster merkt op dat haar stelling dat het feedbackmoment van april bovendien het ideale en noodzakelijke feedbackmoment was ook door verwerende partij zelf wordt bevestigd. Volgens verzoekster werden gedurende het feedbackmoment van april wel al schrijf- en onderzoeksvaardigheden gegeven: dit was dus het ideale moment om verzoekster aan te spreken op haar tekorten in deze vaardigheden en haar aan te moedigen om eventuele verandering of zelf remediëring te zoeken. Volgens verzoekster is dit echter niet gebeurd, waardoor verzoekster een belangrijke kans om bij te sturen werd ontzegd.

Verzoekster stelt omtrent het bijbrengen van bewijzen met betrekking tot het feedbackmoment van april dat niemand gehouden is tot het onmogelijke: er kan haar niet worden gevraagd dat ze het bewijs levert van iets dat nooit heeft bestaan. Verzoekster geeft aan ook geen nota's te

hebben genomen aangezien er op dit feedbackmoment aan verzoekster enkel werd gevraagd naar haar beleving en er verder niks zinnigs werd gezegd. Verzoekster merkt op dat er niet van een eerstejaarsstudente kan worden verwacht dat zij op dat moment verwerende partij zou aanschrijven om meer feedback te vragen. Verzoekster had namelijk op de vorige feedbacksessie te horen gekregen dat zij een voldoende zou krijgen en de nieuwe feedbacksessie leek dit te bevestigen bij gebrek aan enige kritiek. Verzoekster stelt dat indien verwerende partij wel kritische feedback had gegeven aan verzoekster, zij dit ongetwijfeld op papier had gezet of minstens een nota van had gemaakt. Verzoekster merkt op dat zij slechts kan vaststellen dat verwerende partij zelf geen bewijs kan voortbrengen van enige feedback aan verzoekster tijdens het feedbackmoment van april, hetgeen vanzelfsprekend is aangezien deze niet bestaat.

Beoordeling

Verzoekster hekelt dat zij niet efficiënter werd begeleid. Indien verzoekster tijdig – met name na februari – zou zijn gemeld dat zij diende bij te schaven op bepaalde punten daar zij anders niet zou slagen dan had zij wellicht sneller ingegrepen. Verzoekster voert ook aan dat zij doorheen het academiejaar meermaals te horen kreeg dat de opleiding moeilijk was omdat zij deze aanvatte vanuit een BSO-richting. De docent en/of coaches was/waren zich dan ook bewust van de vooropleiding van verzoekster, maar er werd, naar het oordeel van verzoekster, tijdens het derde formele gesprek (april 2021) geen moeite gedaan om verzoekster extra te sensibiliseren omtrent de academische aspecten van het opleidingsonderdeel. Verzoekster wijst erop dat niettegenstaande de studiewijzer vermeldt dat de docent-coach de student bij het leerproces ondersteunt, nooit degelijk is uitgelegd hoe verzoekster een literatuurlijst diende samen te stellen of waar het nodige cijfermateriaal kon worden gevonden. Wat dit laatste betreft, kan de Raad verwerende partij overigens niet bittreden waar zij de onontvankelijkheid ervan opwerpt. Dit argument heeft immers duidelijk betrekking op een gebrek aan begeleiding, wat verzoekster in haar intern beroepsschrift tevens heeft aangevoerd.

Verzoekster voert aan dat door haar in februari een feedback te geven die haar als ‘voldoende’ bestempelde en door na te laten haar in april tijdens het opvolgingsmoment op haar aandachtspunten te wijzen, zij onvoldoende is begeleid in haar permanente evaluatie.

De Raad treedt verzoekster niet bij waar zij van oordeel is dat verwerende partij haar zorgvuldigheidsplicht schond.

Daarenboven brengt de Raad in herinnering, zoals hij reeds herhaaldelijk heeft overwogen, dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering.

Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de verantwoordelijkheid draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Het valt aan verzoekster toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert.

De Raad is van oordeel dat *in casu* geen bewijs van onvoldoende begeleiding voorligt. Ten overvloede overweegt dat Raad dat de begeleiding en feedback die verzoekster kreeg haar geenszins heeft belet de competenties te verwerven die zij bij een naar haar mening deugdelijke begeleiding verworven zou hebben, meer in het bijzonder in die mate dat de betwiste evaluatie *in casu* geen betrouwbaar beeld zou kunnen geven van haar eindcompetenties.

De Raad vestigt er de aandacht op dat de opdrachten en verwachtingen die tot de betwiste evaluatie leidden voldoende zijn gedocumenteerd en toegelicht, zodat in redelijkheid mag worden verwacht dat het beschikbaar gestelde leermateriaal een beginnende student in het hoger onderwijs voldoende houvast biedt.

Bovendien treft de Raad in het dossier ook geen elementen aan waaruit blijkt dat verzoekster bij het onderwijzend personeel tevergeefs heeft aangeklopt met de mededeling dat het materiaal dat ter beschikking is gesteld en de toelichting die erbij is gegeven haar onvoldoende instrueerde om de opdracht met goed gevolg af te werken en zij extra toelichting en begeleiding wenste.

Dat verzoekster op het feedforwardgesprek als algemene beoordeling ‘voldoende’ heeft gekregen duidt niet op een incongruentie met die eindbeoordeling die toelaat te concluderen dat verzoekster niet goed begeleid is.

De Raad stipt vooreerst aan dat de onderzoeks- en schrijfvaardigheden op dat ogenblik nog niet aan bod zijn gekomen. Daarbij komt nog dat de Raad, niettegenstaande voornoemde feedback overkoepelend het begrip ‘voldoende’ is gebezigt, opmerkingen leest die bij de eindevaluatie relevant blijken en de bewering weerleggen dat verzoekster onvoldoende richting zou zijn geboden. Meer in het bijzonder wijst de Raad bijvoorbeeld op de aandacht voor kwalitatieve bronnen, het belang van gestructureerd werken, het belang van het correct hanteren van het onderscheid tussen feiten en meningen en de schriftelijke vaardigheden. Wat dit laatste betreft wordt bovendien explicet het advies gegeven een taalcoach te raadplegen (zie stuk 9 van verwerende partij).

Naar het oordeel van de Raad ligt dan ook geen bewijs van een gebrekige begeleiding voor. De Raad kan het middel niet bijtreden. Het middel is ongegrond.

D. Vierde middel

In een vierde middel beroept verzoekster zich op een gebrek aan duidelijke evaluatiecriteria.

Standpunt van partijen

Volgens verzoekster lijkt in de ECTS-fiche van Sociaal Werk Lab een duidelijke nadruk te worden gelegd op zelfontwikkeling en soft-skills. Verzoekster merkt op dat de enige verwijzing naar academische vaardigheden voorkomt in één (van de vier) leerdoelen zodat het volgens verzoekster dan ook verbazend is dat als voornaamste reden van niet slagen naar een gebrek aan cijfermateriaal en literatuuronderzoek wordt verwezen. Volgens verzoekster lijkt uit de beschrijving op de ECTS-fiches het vak er voornamelijk om te draaien de juiste attitudes en

“zelfkennis” op te doen. Verzoekster geeft aan dat uit haar evaluatie blijkt dat zij dit laatste met verve heeft gedaan.

Verzoekster stelt dat, zoals zij ook heeft aangegeven in haar intern beroep, het volstrekt onduidelijk is wat van haar wordt verwacht. Zij stelt dat de interne beroepsinstantie dit eerder laconiek heeft beantwoord in de bestreden beslissing door te verwijzen naar de uitgebreide informatie op het elektronisch leerplatform. Volgens haar brengt verwerende partij echter geen enkel bewijs bij waaruit deze uitgebreidheid en duidelijkheid zou moeten blijken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat dit een nieuw en onontvankelijk middel betreft. Daarnaast merkt verwerende partij op dat de interne beroepsinstantie reeds heeft aangegeven dat de Canvascursus bijzonder uitgebreid is en dat verzoekster van bij de aanvang van de opleidingsonderdelen toegang heeft tot deze documenten op Canvas en dat deze bovendien uitgebreid toegelicht werden tijdens de lessen. Verwerende partij geeft aan dat de evaluatiecriteria duidelijk worden opgesomd in de ECTS-fiches en dat hierin ook staat dat concrete informatie teruggevonden kan worden in de studiewijzer. Volgens verwerende partij kon verzoekster dan ook perfect weten wat van haar verwacht werd. Indien dat niet zo was, meent verwerende partij dat verzoekster voldoende kansen heeft gekregen om zich te informeren bij de betrokken docent.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hier niet verder op in.

Beoordeling

In een laatste middel oordeelt verzoekster dat er een manifest gebrek is aan duidelijke evaluatiecriteria. Met name wordt volgens haar een sterke nadruk gelegd op zelfontwikkeling en soft-skills. Slechts in één van de vier vaardigheden komen ‘academische vaardigheden’ aan bod. Verzoekster vindt het dan ook verbazend dat een gebrek aan cijfermateriaal en literatuuronderzoek wordt aangegeven als voornaamste reden voor het feit dat zij niet slaagde.

Voor verzoekster was het volstrekt onduidelijk wat van haar verwacht wordt, hetgeen de interne beroepsinstantie volgens haar laconiek beantwoordde door te verwijzen naar de uitgebreide informatie op het elektronisch leerplatform, met name de canvascursus voor het betwiste opleidingsonderdeel.

De Raad moet evenwel vaststellen dat de studiefiches de beoogde eindcompetenties in functie waarvan de evaluatie plaatsvindt duidelijk omschrijven en dat, zoals bijvoorbeeld uit stuk 25 van verwerende partij blijkt, een omvangrijke cursussite aan het ‘SWLab Integratie’ is gewijd. Ook zijn de opdrachten en evaluatiecriteria in voor de student toegankelijke documenten uitvoerig toegelicht. Daarnaast blijkt uit het dossier ook niet dat verzoekster tijdens het academiejaar contact heeft genomen met de docent omdat zij van oordeel was dat de verwachtingen met betrekking tot de portfolio-opdrachten voldoende duidelijk waren.

Wat de opmerking betreft dat verzoekster struikelde over ‘academische vaardigheden’ terwijl daar slechts in één van de vier leerdoelen naar verwezen wordt, moet de Raad tenslotte vaststellen dat dit argument niet is bijgebracht in het verzoekschrift houdende intern beroep. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. De Raad ziet niet in wat verzoekster zou hebben beleid dit argument toen, tijdig op te werpen. In de mate dat het middelonderdeel op dat argument gebaseerd is, is het bijgevolg onontvankelijk.

Het middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.838 van 24 augustus 2021 in de zaak 2021/280

In zake: xxx

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 22 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig in je school V (semester 2)’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Verkorte educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig in je school V (semester 2)’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 28 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student opmerkt dat het evaluatiedocument pas werd opgemaakt nadat hij zijn resultaat heeft gekregen. Het document zou bovendien tegenstrijdige elementen bevatten. De student vond de gekregen feedback tegenstrijdig en er zou een mismatch zijn met de stageplek.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat het opleidingsonderdeel ‘Krachtig in je school’ wordt geëvalueerd op basis van het portfolio, de gepresteerde activiteiten en de input van de student en de werkplekbegeleider(s) tijdens het eindgesprek. De kijkwijzer bevat de competenties die de student op het einde moet hebben behaald. Er wordt niet met drempelcompetenties gewerkt, de student moet alle competenties kunnen aantonen. Op het einde van de schoolstage organiseert de student een eindgesprek met de mentoren, de mentor-coach en de werkplekbegeleider. Hij bereidt dit gesprek zelf voor aan de hand van het groeidocument. Hij toont aan dat hij de competenties heeft behaald en effectief bekwaam is om te starten. Op het einde van de stageperiode beslist de werkplekbegeleider of de student alle competenties op de kijkwijzer heeft behaald. Deze beslissing wordt genomen in overleg met mededocenten. Zij baseren zich hiervoor op het stappenplan dat de student kan terugvinden op Canvas.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student bezwaren uit omtrent het stappenplan. Volgens haar vormt het stappenplan een instrument voor de werkplekbegeleider om tot het eindcijfer te komen en wordt daarin uitgelegd hoe en in welke volgorde men te werk moet gaan. Het stappenplan is de leidraad voor de werkplekbegeleider om de evaluatie-elementen te integreren in de competenties vermeld in de kijkwijzer. Het is dus niet de eindbeoordeling van de student.

Daarnaast stipt de interne beroepsinstantie aan dat het groeidocument, dat opgebouwd is aan de hand van de kijkwijzer, een zelfevaluatie van de student bevat, alsook een evaluatie door de werkplekbegeleider. De werkplekbegeleider houdt voor de toekenning van de score (+, - of +/-) per competentie ook rekening met het globaal evaluatieformulier per vak en met zijn eigen observatie.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zichzelf voor 12 competenties een twijfelscore toekent. De overige competenties worden door hem als voldoende tot goed bereikt beschouwd. De werkplekbegeleider geeft twijfelscores voor 16 competenties en beoordeelt de competentie ‘begeleidt het leerproces effectief’ als niet bereikt. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de student alle competenties moet kunnen aantonen om te kunnen slagen. Als één score een ‘-’ is, is het eindproduct onvoldoende (8/20), ongeacht de score op de overige competenties. Als de student twijfelscores heeft op het niveau van de competenties, bepaalt het aantal twijfelscores of hij uiteindelijk slaagt of niet. Meer dan vier twijfelscores leiden tot een onvoldoende (8/20). Gezien de score van de student, is het duidelijk dat hij maximaal 8/20 kan behalen.

Waar de student aangeeft tegenstrijdige feedback te hebben ontvangen, verwees de werkplekbegeleider naar de mentoren. De feedback was volgens de student zeer vaag. De interne beroepsinstantie treft in de OneDrive echter een map ‘feedback’ aan waarin 13 documenten te vinden zijn met duidelijke opmerkingen en werkpunten. Zo werd na de eerste les feedback gegeven, gaf mentor [A.M.] per week een overzicht van de werkpunten, kwam er tot driemaal toe een observator van de hogeschool langs die een feedbackformulier heeft ingevuld en heeft de directie een les bijgewoond en voorzien van heldere en puntsgewijze feedback. Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit de introductiepowerpoint dat de werkplekbegeleider als klankbord fungeert, maar dat het wekelijks feedback geven is voorbehouden voor de mentor(en). Zij ziet niet in hoe deze veelheid aan feedback enerzijds tegenstrijdig zou zijn, nu dezelfde werkpunten steeds terugkomen, en anderzijds voor de student onduidelijk kan zijn geweest.

Wat de beginsituatie en tegenstrijdige feedback daaromtrent betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student zich voor de competentie ‘verzamelt leerlingengegevens en wendt deze aan bij de opbouw en aanpak van de les’ zelf een twijfelscore geeft. Zij verwijst naar de feedback van de werkplekbegeleider, feedback vermeld in het groeidocument en

feedback van de directie. De interne beroepsinstantie merkt op dat de globale beoordeling werd meegenomen in de beoordeling van de werkplekbegeleider. Die is overigens niet tegenstrijdig met de aanwezige feedback in de map van de student. Het is immers niet zo dat de meningen van de mentor en werkplekbegeleider over elke competentie of over elk aspect van het functioneren van een student exact dezelfde moeten zijn. Voor de interne beroepsinstantie is het duidelijk dat de beginsituatie een werkpoint blijft en bijgevolg een twijfelscore moet krijgen.

Ten slotte ziet de interne beroepsinstantie geen verband tussen de gang van zaken in het eerste semester en de eindbeoordeling voor het opleidingsonderdeel. Uit de toelichting van de werkplekbegeleider blijkt dat de student per mail van 12 oktober aangaf dat hij het allemaal niet kreeg gebolwerkt. Hij heeft vervolgens zelf de stekker uit zijn stage getrokken en wijzigde zijn stagetraject naar semester 2. Vervolgens heeft de student de praktijkcel niet op de hoogte gebracht van het feit dat er problemen waren op de school waar hij zijn interimopdracht uitvoerde, noch van het feit dat die opdracht niet verlengd werd. De student liet op 31 januari weten dat hij een stageschool nodig had gezien het niet verlengen van zijn interimopdracht op de eerste school. De praktijkcel heeft toen alles in het werk gesteld om een stageschool te vinden tegen 08/03/2021, de officiële start van de stageperiode. De student kon daarna aan de slag in Brasschaat. Hij startte voor de paasvakantie, maar al snel (na week 1) werd duidelijk dat het beter was de stage na de lesopdracht af te werken en dus de beiden niet te combineren. Zowel de school als de student gingen daarmee akkoord.

Op grond van het bovenstaande ziet de interne beroepsinstantie geen reden om de beoordeling te herzien. De student is correct beoordeeld, overeenkomstig de ECTS-fiche en conform de bepalingen van de Handleiding Praktijk. Het niet bereiken van de competenties en de twijfelscores zijn inhoudelijk afdoende gemotiveerd. De student beschikt over het groeidocument, de globale evaluatieformulieren en de feedbackverslagen, waaruit duidelijk blijkt welke competenties hij nog moet bereiken en hoe hij dat kan bewerkstelligen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 15 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat het extern beroep onontvankelijk is in de mate waarin dit beroep is gericht tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 22 juni 2021. Deze beslissing is vervangen door de beslissing van de interne beroepscommissie en is derhalve uit de rechtsorde verdwenen, zodat tegen die oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing geen extern beroep mogelijk is.

Beoordeling

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing 22 juni 2021 waarbij aan hem een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig in je school V (semester 2)’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel wat de totstandkoming van de score betreft.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat hij, bij de optelling van zijn scores, een resultaat van 12/20 heeft behaald. Toch werd hem slechts een score van 8/20 toegekend.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de interne beroepsinstantie reeds grondig heeft toegelicht hoe men tot het eindresultaat van 8/20 is gekomen. Voor de goede orde licht verwerende partij dit nogmaals toe. De handleiding praktijk vermeldt hoe het eindcijfer tot stand komt. Dit werd ook uitvoerig toegelicht tijdens de introducties van de stage.

Verwerende partij verduidelijkt dat de werkplekbegeleider op het einde van de stageperiode beslist of de student alle competenties op de kijkwijzer heeft behaald. Deze beslissing wordt genomen in overleg met mededocenten en zij baseren zich hiervoor op het stappenplan dat de student kan terugvinden op Canvas. Het stappenplan is een instrument voor de werkplekbegeleider om tot het eindcijfer te komen. Het vormt de leidraad voor de werkplekbegeleider om alle elementen te integreren in de competenties vermeld in de kijkwijzer. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, vormt het stappenplan dus niet de eindbeoordeling. Het model van stappenplan wordt wel aan de studenten bezorgd, zodat zij weten hoe de score wordt opgebouwd. Het ingevulde exemplaar wordt niet aan de studenten bezorgd. *In casu* heeft de werkplekbegeleider het ingevulde stappenplan wel aan verzoeker overgemaakt nadat hij dit had gevraagd.

Verwerende partij wijst daarnaast op het groeidocument, dat is opgebouwd aan de hand van de kijkwijzer. Dit groeidocument bevat een zelfevaluatie van verzoeker en een evaluatie van de werkplekbegeleider. De werkplekbegeleider houdt voor de toekenning van de score (+, +/- of -) per competentie ook rekening met het globaal evaluatieformulier per vak en met zijn eigen observatie.

Verwerende partij benadrukt dat de student alle competenties moet kunnen aantonen om te kunnen slagen. Indien één score een ‘-’ is, is het eindproduct onvoldoende (8/20) en dit

ongeacht de score op de overige competenties. Indien de student twijfelscores heeft op het niveau van de competenties bepaalt het aantal van deze scores of hij uiteindelijk slaagt of niet. Meer dan vier twijfelscores leiden tot een onvoldoende (8/20).

Volgens verwerende partij wordt het voorgaande van bij aanvang van de stage aan de studenten gecommuniceerd, via de handleiding praktijk en in de introductieles.

Aangezien de werkplekbegeleider twijfelscores geeft voor 16 competenties en de competentie ‘begeleidt het leerproces effectief’ als niet bereikt beoordeelt, kon verzoeker niet meer behalen van een 8/20 en is het eindresultaat op een weloverwogen manier tot stand gekomen in overeenstemming met de evaluatiedocumenten.

Beoordeling

Verzoeker werpt vooreerst op dat optelling van alle scores tot een score van 12 op 20 leidt. Hij heeft echter slechts 8 op 20 gekregen.

De Raad stelt vast dat het eindcijfer, zoals ook reeds is overwogen in de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie, tot stand komt overeenkomstig de handleiding praktijk, geredigeerd door de praktijkcel VEBASO. Deze handleiding is ook toegelicht en ter beschikking gesteld op het elektronisch leerplatform.

De Raad leest erin dat indien op basis van de competenties van de ‘kijkwijzer’ één competentie niet aanwezig is, de student niet kan slagen en een score van 8 op 20 behaalt. Indien meer dan vier competenties als ‘twijfelgeval’ worden aangemerkt, kan de student maximaal een score van 8/20 behalen.

Het document, waaromtrent de Raad opmerkt dat het onderscheiden is van het ‘stappenplan’, opgebouwd aan de hand van de ‘kijkwijzer’, met name het ‘groeidocument’, bevat voor verzoeker voor 16 competenties een ‘twijfelscore’ en het effectief begeleiden van het leerproces wordt door de werkplekbegeleider aangemerkt als een niet-bereikte competentie.

Rekening houdend met het feit dat de student in het opleidingsonderdeel ‘Krachtig in je school’ alle ermee beoogde competenties (zie ‘kijkwijzer’) bereikt moet hebben en er niet wordt gewerkt met drempelcompetenties, ziet de Raad geen reden om de aangevochten score, zoals bevestigd door de interne beroepsinstantie, te vernietigen.

Verzoeker betwist overigens niet de scoring van de competenties (+, +/-, -) in het groeidocument, en dus ook niet het niet bereikt hebben van de competentie “begeleidt het leerproces effectief”. Bijgevolg werd de score voor het opleidingsonderdeel correct vastgesteld op 8/20, overeenkomstig wat is bepaald in de handleiding. Uit het dossier blijkt ook dat deze werkwijze duidelijk aan de studenten was gecommuniceerd.

Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel wat de toekenning en het verloop van de stage betreft.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij pas heel laat een stageplek heeft toegewezen gekregen. Aangezien hij in februari nog geen informatie had bekomen, heeft hij toen zelf navraag gedaan bij de hogeschool. Pas één maand later kreeg verzoeker de mededeling dat hij de stage in combinatie met een interimopdracht moest doen, waarbij het ging om 16u/week gedurende 5 weken. Verzoeker wijst erop dat dit ver boven de maximale limiet ligt van 6u/week, met in totaal 30 uren stage.

Wat de toewijzing van de stageplaats betreft, werpt verwerende partij in haar *antwoordnota* op dat dit volledig te wijten is aan de laattijdige communicatie en gebrekkige organisatie van verzoeker.

In september 2020 heeft verzoeker aan verwerende partij laten weten dat hij uit financiële noodzaak had gesolliciteerd bij een school te Kapellen. Hij wist dat er een werkplekbegeleider van verwerende partij aan de school verbonden was (mevrouw [S.V.]). Verzoeker heeft bij aanvang van zijn stage in het eerste semester zijn ontslag gegeven op de school en dat de dag

nadien dan weer ingetrokken. De stageplaats heeft verzoeker opnieuw aangenomen aangezien zij geen andere leerkracht meer vond.

Per e-mail van 12 oktober 2020 heeft verzoeker zelf aangegeven dat hij het allemaal niet rond kreeg en heeft hij er vervolgens zelf de stekker uitgetrokken. Hij heeft zijn stagetraject toen gewijzigd naar het tweede semester.

Ondertussen heeft de werkplekbegeleider, mevrouw [S.V.], aan de opleiding laten weten dat de lesopdrachten van verzoeker problematisch verliepen en dat er klachten waren van zowel collega's als ouders, waardoor de school de kans laag inschatte dat verzoeker nog zou blijven na zijn interimopdracht om zijn stage in het tweede semester af te ronden. De algemeen praktijkcoördinator heeft verzoeker telefonisch op de hoogte gebracht van deze alarmerende berichten. Nadien werd dit niet verder opgevolgd aangezien verzoeker zijn stagetraject had gewijzigd naar het tweede semester.

De school heeft uiteindelijk beslist om het interimcontract van verzoeker niet te verlengen. Volgens verwerende partij heeft verzoeker de praktijkcel nooit op de hoogte gebracht van het feit dat er problemen waren op de school waar hij zijn interimopdracht uitvoerde, noch van het feit dat die opdracht niet werd verlengd. Hoe dan ook, deze gang van zaken tijdens het eerste semester heeft geen invloed gehad op de eindbeoordeling voor het opleidingsonderdeel, die in het tweede semester heeft plaatsgevonden.

Verwerende partij stelt dat verzoeker op 31 januari 2021 plots aan de praktijkcel heeft gevraagd of er al een stageschool voor hem gevonden was, gelet op het niet verlengen van zijn interimopdracht op de school te Kapellen. Aangezien de praktijkcel niet op de hoogte werd gebracht dat verzoeker geen stageplaats meer had, heeft de praktijkcel in februari alles in het werk gesteld om nog een stageschool te vinden voor verzoeker tegen 8 maart 2021, de officiële start van de stageperiode. Volgens verwerende partij werden verschillende stageaanvragen geweigerd.

Verzoeker kon uiteindelijk aan de slag op een school te Brasschaat. Deze school had de praktijkcel gecontacteerd met de vraag naar een leerkracht natuurwetenschappen en wiskunde, en er werd aangegeven dat er gezorgd kon worden voor begeleiding van de student. Aangezien er in het verleden problemen waren op de stageplaatsen van verzoeker en hij zijn stage al eens

vroegtijdig heeft moeten stopzetten na een problematische lesopdracht, vond de praktijkcel het belangrijk dat verzoeker goed zou worden opgevolgd. Op deze school kon dit gegarandeerd worden, ook al betekende dit dat verzoeker ook een interimopdracht op de school zou aannemen. De praktijkcel heeft dit voorstel vervolgens aan verzoeker overgemaakt, zonder enige verplichting. Aangezien de tijd drong, waren er evenwel niet veel andere opties.

Wat het aantal stage-uren betreft, benadrukt verwerende partij nogmaals dat verzoeker een interimopdracht vervulde, waarvoor hij werd betaald. Het ging om een interimopdracht van 16 uren per week en er was afgesproken dat de stage van verzoeker daarin zou passen, zodat niet alle uren zouden meetellen voor de stage. Verzoeker is voor de paasvakantie gestart, maar na de eerste week werd het al snel duidelijk dat het beter was om de stage na de interimopdracht af te werken en beiden dus niet te combineren. Volgens verwerende partij werd dit door de school toegestaan en door verzoeker aanvaard. Verzoeker heeft dus nadien in een kortere periode zijn stage afgelegd omdat hij beiden niet kon combineren.

Volgens verwerende partij kan het bijgevolg alleszins niet aan haar worden verweten dat verzoeker zijn stageplaats laat heeft toegewezen gekregen.

Beoordeling

Verzoeker voert aan dat hij pas laat een stageplek kreeg toegewezen. Daarnaast stipt hij aan dat hij de stage in combinatie met een interimopdracht moest doen. Hierdoor diende hij gedurende 5 weken 16 uur les te geven, hetgeen duidelijk meer is dan de maximale limiet van 6 uur per week.

De Raad ziet hier *in casu* geen reden om de betwiste evaluatie als onregelmatig te beschouwen en stipt ten behoeve van verzoeker ook zijn verantwoordelijkheid bij de organisatie van opdrachten aan.

De Raad leest hieromtrent in de antwoordnota van verwerende partij, die niet wordt tegengesproken door verzoeker, dat verzoeker vroeg in het eerste semester van het academiejaar 2020-2021 signaleerde dat hij zijn stage wenste te beëindigen, waarop hij deze verplaatste naar het tweede semester. Verzoeker gaf aan het niet allemaal rond te krijgen.

Tijdens het eerste semester oefende verzoeker op de stageschool ook een interimopdracht uit. Moeilijkheden bij deze opdracht leidden ertoe dat de aan de school verbonden werkplekbegeleider aan de opleiding signaleerde dat de kans klein was dat verzoeker na de interimopdracht nog op de school zou kunnen blijven om zijn stage af te werken in het tweede semester van het academiejaar 2020-2021.

Verzoeker bracht de praktijkcel van verwerende partij niet op de hoogte van de moeilijkheden op de school waar de interimopdracht werd uitgevoerd en van het feit dat de opdracht niet verlengd werd. Het is pas op 31 januari 2021 dat verzoeker aan de praktijkcel vroeg of er reeds een stageschool gevonden was nu de interimopdracht niet verlengd werd.

De praktijkcel heeft daarop tegen de start van de stageperiode een stageschool gevonden voor verzoeker. Hij kon voor de stage terecht in een school die de praktijkcel had gecontacteerd met de vraag naar een leerkracht wiskunde en natuurwetenschappen. Er werd ook aangegeven dat voor begeleiding van de student kon worden gezorgd, hetgeen relevant is aangezien eerdere stage-ervaringen van verzoeker op het belang van de opvolging van de stage wezen.

Deze opvolging kon worden voorzien op deze stageschool, maar de stagemogelijkheid op de betrokken school impliceerde wel dat verzoeker ook een interimopdracht zou aannemen op de school.

Uit het dossier blijkt niet dat verzoeker tegen dit voorstel bezwaar heeft geuit. Wat de stageomvang betreft, heeft verzoeker evenmin gedurende 5 weken 16 uur per week stage gelopen, zoals hij beweert. Zoals aangegeven zou verzoeker in de stageschool immers ook een betaalde interimopdracht vervullen, waarin de stage zou passen. Niet alle gepresteerde uren dienen dus als stage-uren gekwalificeerd te worden. Aldus vormt de stageomvang evenmin een element dat toelaat tot de onregelmatigheid van de score voor het stageopleidingsonderdeel te besluiten. De Raad merkt ook op dat reeds na week 1 van de interimopdracht/stage duidelijk werd dat het beter was voor verzoeker om de stage pas af te werken na de lesopdracht en beide elementen niet te combineren. De Raad leest in het dossier dat deze aanpak is toegestaan door de stageschool en werd aanvaard door de student.

De hierboven geschetste context in acht genomen, alsook de houding van verzoekende en verwerende partij tijdens het stageparcours en het toegelichte onderscheid tussen de stage en de

interimopdracht, brengen de Raad niet tot de beslissing dat de stage onrechtmatig is geëvalueerd. De Raad is, rekening houdend met de geschetste context, evenmin van oordeel dat verzoeker *in casu* op basis van de omvang van de stageopdracht de onregelmatigheid van de stage en de evaluatie ervan kan aanvoeren.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 24 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.814 van 18 augustus 2021 in de zaak 2021/282

In zake: Chloë VAN DEN BRANDE
Woonplaats kiezend te 1840 Londerzeel
Achterheide 56

Tegen: LUCA SCHOOL OF ARTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Fransen
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220, bus 14
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 24 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Atelier en workshops I’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de audiovisuele technieken: fotografie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Atelier en workshops I’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft kennis genomen van de klachten van de studente, de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel, het evaluatieverslag en de feedback van de betrokken docent. De studente heeft haar beroepsschrift toegelicht tijdens een hoorzitting.

De interne beroepsinstantie stelt dat de beoordeling door de jury afdoende gemotiveerd is en beslist dat het beroep ongegrond is. Volgens haar is de beoordeling verlopen overeenkomstig de ECTS-fiche, waarbij een jaartotaal tot stand komt dat voor 30% bestaat uit de punten van januari en voor 70% uit de punten van juni. De studente behaalt een jaartotaal van 8/20 en heeft in juni slechts 7/20 behaald.

Daarnaast stelt de interne beroepsinstantie vast dat de periode van quarantaine bekend is bij de opleiding. Deze periode situeert zich in het begin van het tweede semester. Na deze quarantaine waren er nog tien weken om het eindwerk verder te ontwikkelen. De interne beroepsinstantie merkt op dat de studente tijdens de quarantaine drie feedbackmomenten heeft verkregen, namelijk op 22 februari, 8 maart en 22 maart. Na de quarantaine heeft zij op 7 mei een uitgebreide feedback gekregen per mail, zoals ook bij de andere studenten het geval was. De studente heeft omwille van de quarantaineperiode een extra feedbackmoment gekregen op 17 mei 2021. De afspraak voor dit laatste feedbackmoment werd door de studente bevestigd op 4 mei 2021. Volgens de interne beroepsinstantie is er dan ook voldoende mogelijkheid geweest om tijdig een selectie van de beelden te maken die aan de jury kunnen worden voorgelegd. Van de studenten mag worden verwacht dat zij op het laatste feedbackmoment de beelden die zij wensen te gebruiken voor de jury reeds geselecteerd hebben en (indien dat noodzakelijk is) nog de mogelijkheid nemen om aan de hand van de feedback wijzigingen in hun keuze door te voeren.

Volgens de interne beroepsinstantie moet ook voor het produceren van de prints die de studenten wensen te gebruiken voor de jury worden vastgesteld dat de student erover moet waken dat er voldoende tijd overblijft om mogelijke technische problemen op te vangen. Zij stelt dat de jury terecht van oordeel is dat het produceren van deze prints een taak is van de student en behoort tot de bekwaamheden die een jury mag beoordelen. Hierbij moet evenwel worden vastgesteld dat de krassen en strepen waarvan de studente opmerkt dat zij aanwezig waren ten gevolge van een technisch mankement aan de printer binnen de instelling niet als een negatief aspect werden beoordeeld door de jury. De interne beroepsinstantie merkt op dat de jury wel heeft vastgesteld dat het de verantwoordelijkheid van de student is om voldoende tijd te voorzien om onverwachte problemen op te lossen, wat hier niet is gebeurd.

Wat de inhoudelijke beoordeling van het werk betreft, ziet de interne beroepsinstantie niet de tegenstrijdigheden die de studente in het juryverslag waarneemt. Er is geen discrepantie tussen het indienen van de noodzakelijke werken om een beoordeling te verkrijgen en de vaststelling dat er meer progressie gemaakt kan worden binnen de opleiding door meer te werken.

Wat het omgaan met feedback betreft, stipt de interne beroepsinstantie aan dat de jury voornamelijk vaststelt dat wanneer een student te laat begint met een opdracht er nog weinig kan gebeuren met de feedback. De studente stelt aan de slag te zijn gegaan met de verkregen feedback, maar zij blijkt niet te erkennen dat ook de nieuw geproduceerde werken nood kunnen hebben aan feedback. Indien alle werken op het laatste feedbackmoment voorliggen in een min of meer definitieve versie, dan heeft de wisselwerking tussen docent en student volgens de interne beroepsinstantie ten volle zijn nut gehad.

Wat de beoordeling van het gebruiken van licht in beeld betreft, moet de interne beroepsinstantie vaststellen dat de commentaar van de jury zeer duidelijk is. Het kan wel zo zijn dat deze competentie in een leerproces moet groeien, maar de jury is van oordeel dat de competentie onvoldoende verworven is in het huidige academiejaar. Dit is volgens de interne beroepsinstantie een element van beoordeling dat als basis kan dienen voor het gegeven resultaat.

Daar waar de studente stelt dat inhoud en creativiteit voor elke fotograaf verschillend is, merkt de interne beroepsinstantie op dat de studente moet beseffen dat haar werk wordt beoordeeld

door een jury die abstractie kan maken van de eigen opvattingen en die de student op een professionele manier kan beoordelen. Het subjectieve element is nog wel aanwezig bij de beoordeling van de jury, maar uit de weerslag van de beoordeling blijkt ook voor een buitenstaander afdoende waarom de inhoud en creativiteit van de werken als onvoldoende wordt beoordeeld. Uit het juryverslag blijkt volgens de interne beroepsinstantie duidelijk wat de jury verwacht van de werken die vertoond worden.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat geen van de elementen die worden aangehaald een aanleiding geven om de beoordeling voor het opleidingsonderdeel te herzien.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail alsook bij aangetekend schrijven van 16 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Verwerende partij deelt per e-mail van 13 augustus 2021 mee dat de beroepsinstantie heeft beslist de interne beroepsbeslissing van 5 juli 2021 in te trekken. De interne beroepsinstantie zal de studente uiterlijk op 24 augustus 2021 een nieuwe beslissing toesturen, rekening houdend met haar argumentatie.

Door de intrekking van de bestreden beslissing is huidig beroep zonder voorwerp geworden.

Het beroep is derhalve onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.813 van 16 augustus 2021 in de zaak 2021/283

In zake: Margo GOEMAN
Woonplaats kiezend te 2900 Schoten
Grote Singel 23

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score ‘NG’ (niet geslaagd) werd toegekend voor de opleidingsonderdelen “Sociaal Werk Lab I” en “Sociaal Werk Lab II” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het sociaal werk’.

Voor de opleidingsonderdelen “Sociaal Werk Lab I” en “Sociaal Werk Lab II” bekomt verzoekende partij een score ‘NG’ (niet geslaagd).

Verzoekende partij stelde op datum van 22 juni 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 juni 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente verwijst naar persoonlijke en familiale omstandigheden die een grote impact hadden op haar functioneren. Zij is ook van mening dat zij een positieve evolutie heeft doorgemaakt en een grote groei kende, die naar eigen zeggen ook terugkwam in de feedback. De studente is van mening dat zij verdient geslaagd te zijn.

De interne beroepsinstantie neemt kennis van het dossier en verwijst naar de ECTS-fiches en de studiewijzer van de opleidingsonderdelen “Sociaal Werk Lab I” en “Sociaal Werk Lab II”. Ze vermeldt ook de informatie die op Canvas werd gedeeld met betrekking tot de inhoud van het beoordelingsportfolio en het daarvan gekoppeld examengesprek. Volgens de interne beroepsinstantie krijgt de student doorheen het jaar veelvuldig feedforward en feedback van de docent-coach en de medestudenten over zijn functioneren in ‘SWLab’ en over zijn ontwikkeling. Er zijn ook drie formele gesprekken om de beoordeling voor te bereiden: knooppuntgesprek, feedforwardgesprek en voorlopig adviesgesprek.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente het resultaat ‘NG’ heeft behaald. Ze scoort ‘rood’ voor de competentie ‘eigenaar zijn van je eigen leerproces’ en ze scoort ‘oranje’ voor 7 van de 10 te beoordelen competenties. Voor de overige twee competenties scoort ze ‘groen’.

De interne beroepsinstantie neemt kennis van de familiale omstandigheden van de studente, die het haar naar eigen zeggen erg moeilijk hebben gemaakt voluit voor haar studie te gaan. Ze kan hiervoor begrip opbrengen en betreurt de moeilijke familiale situatie van de studente. De studente heeft deze omstandigheden evenwel niet eerder ter sprake gebracht. Zij nam geen contact op met de ombudspersoon, noch met de dienst studentenvoorzieningen om beroep te doen op de studentenbegeleiders of andere ondersteuners. Deze mogelijkheden zijn nochtans

opgenomen in de studiewijzer. Daarnaast is de interne beroepsinstantie van mening dat deze omstandigheden een verklaring kunnen vormen voor het mindere functioneren van de studente, maar zij kunnen niet tot gevolg hebben dat de studente de vereiste competenties niet moet beheersen om te slagen. Het is echter duidelijk dat de studente de vereiste competenties om te kunnen slagen niet afdoende beheerst.

Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit het verslag van het feedforwardgesprek al dat de studente op dat ogenblik het resultaat ‘onvoldoende’ behaalt. Er worden enkele werkpunten geformuleerd. Zo wordt tijdens het gesprek aangegeven dat de opdrachten beter moeten worden uitgevoerd en dat de studente concreter moet zijn. In de competentierubriek scoort de studente zichzelf ook als onvoldoende voor ‘jezelf ontwikkelen – een professionele identiteit ontwikkelen’ en ‘analyseren en onderzoeken – informatie vinden, bronnen raadplegen’. Waar de studente aanhaalt nadien een grote groei te hebben gekend en een positieve evolutie te hebben doorgemaakt, merkt de interne beroepsinstantie op dat de studente heeft nagelaten haar competentierubriek na het feedforwardgesprek aan te vullen en te vervolledigen tot de gevraagde eindversie. Zij heeft dan ook geen zich op hoe de studente zichzelf inschat, noch in welke zin de groei en de positieve evolutie vast te stellen zijn. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat de (onvolledige) competentierubriek erg basaal is ingevuld.

Daarnaast stelt de interne beroepsinstantie vast dat de studente de tussenopdrachten slechts minimaal blijkt te herwerken in functie van de gegeven feedback. De eindopdrachten, die als onderdeel van het beoordelingsportfolio de basis vormen voor de beoordeling, blijken inhoudelijk ondermaats te zijn. De docente geeft daarbij aan dat er zelden evolutie zichtbaar was tussen de eerste en finale versie van de opdrachten. De bewering van de studente dat ‘haar taken op dat moment [laatste gesprek met de docente waarin werd meegedeeld dat er een verandering in de positieve zin te bemerken was] al ingeleverd waren’, strookt volgens de interne beroepsinstantie niet met het feit dat de studenten op dat ogenblik hun beoordelingsportfolio inclusief eindopdrachten nog niet hadden ingediend (deadline volgens Canvas 17 mei 2021).

Verder deelt de interne beroepsinstantie de mening van de studente niet dat zij te weinig feedback omtrent de opdrachten zou hebben gekregen. Volgens haar blijkt uit het door de studente toegevoegde overzicht van feedback en feedpulse dat er veel en uitgebreide feedback werd gegeven doorheen het jaar. Bovendien zijn er overeenkomstig de studiewijzer drie formele

feedbackmomenten voorzien die alle drie doorgang hebben gevonden en waarbij tijdens het feedforwardgesprek duidelijk was, minstens had moeten zijn, dat het niet voldoende was tot op dat ogenblik.

Wat de stagebeoordeling betreft, geeft de studente aan dat zij het vreemd vindt dat er niets over de stage in de eindbeoordeling werd opgenomen. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente de stage zeer beperkt vermeldt in haar beoordelingsportfolio. In haar competentierubriek verwijst zij ook niet naar de stage om aan te tonen dat zij bepaalde competenties beheert. Dit heeft tot gevolg dat de docente de stage evenmin uitgebreid in haar beoordeling betrekt. De interne beroepsinstantie merkt niettemin op dat de docente de stage vermeldt in verband met ‘Eigenaar zijn van je eigen leerproces’, ‘Contact maken’ en ‘Moreel oordelen’.

Wat ten slotte de inhoud van de stagebeoordeling betreft, stelt de studente dat zij voor ‘onderzoeken en analyseren’ veel negatieve commentaar leest, terwijl ze hiervoor geslaagd is. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de docente deze competentie ‘oranje’ heeft gescoord. Er zijn bijgevolg nog heel wat aandachtspunten. Ze verduidelijkt ook dat ‘SWLab Integratie’ niet het enige element is dat meespeelt in de beoordeling van de competentie. Ook het opiniestuk maakt deel uit van de beoordelingsgrond en daarnaar wordt tevens verwezen in de beoordeling.

Voor de competenties ‘jezelf ontwikkelen’ en ‘professionele identiteit ontwikkelen’ verwijst de student onder andere naar de competentierubriek die ze naar eigen zeggen moest “toevoegen” aan het eindbeoordelingsportfolio. Volgens de interne beroepsinstantie was dit “toevoegen” alleszins niet de bedoeling. Daarnaast erkende de docente dat de studente aan de slag ging met bepaalde feedback en dat zij een positieve evolutie heeft doorgemaakt. De interne beroepsinstantie benadrukt dat een positieve evolutie dan wel groei echter niet automatisch tot gevolg heeft dat een student de lat haalt en de vereiste competenties voldoende beheert.

Wat ‘contact maken en professioneel nabij zijn’ betreft, leest de interne beroepsinstantie – in tegenstelling tot de studente – niet enkel dat de studente zich meer moet openstellen naar de klasgroep. Ze citeert hiervoor uit de beoordeling.

Op basis van het bovenstaande komt de interne beroepsinstantie tot de conclusie dat de studente is beoordeeld conform de vereisten van de ECTS-fiches en overeenkomstig de studiewijzer en de informatie op Canvas. De studente haalt geen argumenten aan die van aard zijn de beoordeling op inhoudelijk vlak te herzien. De interne beroepsinstantie bevestigt dan ook de beslissing van de examencommissie. Het behaalde resultaat voor de betrokken opleidingsonderdelen blijft behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail alsook bij aangetekend schrijven van 12 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de Raad het extern beroep heeft geregistreerd op 22 juli 2021. De datum van de poststempel op de enveloppe is 20 juli 2021.

Verwerende partij stelt dat een student na uitputting van een interne beroepsprocedure overeenkomstig artikel II.285 e.v. Codex Hoger Onderwijs een externe beroepsprocedure kan opstarten bij de Raad. Het extern beroep moet ‘regelmatig’ zijn gesteld, wat betekent dat de voorgeschreven modaliteiten en pleegvormen in acht moeten worden genomen. Verwerende partij verwijst naar wat is voorgeschreven in artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs en artikel 73 van het onderwijs- en examenreglement.

Verwerende partij wijst erop dat verzoekster, ondanks duidelijke informatie, een extern beroep heeft ingesteld op 20 juli 2021. De termijn van zeven kalenderdagen om een extern beroep in te stellen was op dat moment echter verstrekken. De beslissing van de interne beroepsinstantie werd per e-mail en per aangetekend schrijven verzonden op 12 juli 2021. De laatste dag om een extern beroep in te stellen was aldus 19 juli 2021. Het extern beroep moet bijgevolg worden afgewezen als onontvankelijk.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat zij pas op 13 juli 2021 kennis heeft genomen van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Er moet overigens toch worden erkend dat een aangetekend schrijven van 12 juli 2021 pas ten vroegste op 13 juli 2021 kan worden ontvangen door verzoekster of haar gemandateerde. Daarbij merkt verzoekster op dat zij in de periode van 9 juli 2021 tot en met 17 juli 2021 op vakantie was in het buitenland. Men kan van haar toch niet verwachten dat zij gedurende deze periode dagelijks haar e-mailberichten van de Karel de Grote-Hogeschool controleert.

Verzoekster verduidelijkt dat haar gemandateerde het aangetekend schrijven op 13 juli 2021 in ontvangst heeft genomen. Het extern beroep middels aangetekend schrijven van 20 juli 2021 is aldus in overeenstemming met wat in artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs *juncto* artikel 73 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij wordt bepaald. Het extern beroep moet dan ook ontvankelijk worden verklaard.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na *kennisgeving* – en niet, zoals verzoekster in haar wederantwoordnota lijkt voor te houden, na *kennisname* – van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoekster, zoals uit het dossier blijkt, in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mailbericht alsook per aangetekend schrijven van 12 juli 2021 (zie stuk 4 van verwerende partij).

Het verzenden van een e-mail levert op zich geen bewijs van de aflevering ervan, en dus ook niet van een kennisgeving in de zin van het voormeld artikel II.294, §1. De Raad moet evenwel vaststellen dat verwerende partij een ontvangstbevestiging van het e-mailbericht houdende de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing aan het administratief dossier heeft toegevoegd. Bijgevolg staat het vast dat verzoekster op 12 juli 2021 de interne beroepsbeslissing via e-mail

heeft ontvangen. De Raad is aldus van oordeel dat de kennisgeving *in casu* wel degelijk heeft plaatsgevonden op 12 juli 2021.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* 12 juli 2021) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 13 juli 2021, om te verstrijken op maandag 19 juli 2021. Verzoekster diende bij aangetekend schrijven van 20 juli 2021 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Dit extern beroep werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Naar het oordeel van de Raad blijkt *in casu* uit het dossier evenmin dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden. Het feit dat de interne beroepsbeslissing niet alleen per aangetekend schrijven, maar ook per e-mail aan verzoekster ter kennis is gebracht, doet aan voorgaande vaststelling geen afbreuk. De Raad volgt verzoekster in haar stelling dat zij een aangetekend schrijven dat wordt verzonden op 12 juli 2021 pas ten vroegste de dag nadien in ontvangst kan nemen, doch – zoals reeds vermeld – uit het dossier blijkt duidelijk dat de interne beroepsbeslissing ook reeds op 12 juli 2021 per e-mail aan verzoekster werd bezorgd. Zij kon er aldus reeds op 12 juli 2021 kennis van nemen en de nodige stappen zetten met het oog op het indienen van een extern beroep.

Dat verzoekster op het ogenblik van het ontvangen van de interne beroepsbeslissing in het buitenland vertoefde, kan de laattijdige indiening van het extern beroep naar het oordeel van de Raad evenmin verschonen. Een student die een intern beroep instelt, weet dat hij een beslissing van de interne beroepsinstantie mag verwachten. Hij moet daarom de nodige voorbereidingen treffen om kennis te kunnen nemen van de interne beroepsbeslissing alsook om tijdig een extern beroep in te stellen. De Raad stelt vast dat verzoekster een gemanageerde had aangeduid om de aangetekende zending in ontvangst te nemen en om de externe procedure te voeren. De Raad moet evenwel ook vaststellen dat reeds op 23 juni 2021 per e-mail werd aangekondigd dat de interne beroepsinstantie het intern beroep van verzoekster op 28 juni 2021 zou behandelen en dat zij uiterlijk op 12 juli 2021 ‘via een aangetekend schrijven en via e-mail’ de beslissing zou ontvangen (zie stuk 3 van verwerende partij). Verzoekster kan aldus zeker niet verrast zijn geweest door de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing per aangetekend schrijven én per e-mail.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 16 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 20 augustus 2021

Arrest nr. 6.834 van 23 augustus 2021 in de zaak 2021/285

In zake: Erika OFORI-ASAMOAH
 woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
 Vinkenstraat 21 bus 001

tegen:

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool van 5 juli 2021, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beoordelingen voor de opleidingsonderdelen ‘Professionele ervaring 2V deel 1’ en ‘Professionele ervaring 2V deel 2’ worden bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lisa Schevenels, verzoekster, en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Professionele bachelor Verpleegkunde’.

Tot verzoeksters curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Professionele ervaring 2V deel 1’ en ‘Professionele ervaring 2V deel 2’. Deze opleidingsonderdelen worden gequoteerd met ‘geslaagd’ (G) of ‘niet geslaagd’ (NG). Er is voor deze opleidingsonderdelen, die een stage omvatten, geen tweede examenkans en een tekort kan niet worden ‘gedelibereerd’.

Verzoekster wordt voor beide opleidingsonderdelen ‘niet geslaagd’ verklaard.

De proclamatie vindt plaats op 24 juni 2021.

Op 29 juni 2021 zendt verzoekster het volgende bericht aan het mailadres ‘regels & klachten’ van verwerende partij:

“Ik heb tijdens mijn 2de jaar 2x stage gelopen van 6 weken. Mijn laatste stageperiode is oneerlijk verlopen. Tijdens de eindevaluatie kreeg ik niet de kans om [mij] mondeling te verantwoorden. [Ik h]eb daarna de ombudsdienst van [de] school gecontacteerd. Samen [met] haar heb[ben] ik en mijn stagebegeleider terug [samengezeten], werd mijn eindevaluatie terug bekeken, heb ik de punten die ik mondeling wilde verantwoorden ook verantwoord, maar de stagebegeleider weigerde het aan te passen. Waardoor ik mijn professionele ervaring 2V moet meenemen. De reden dat ik u nu contacteer, is omdat ik vind dat ik oneerlijk geëvalueerd werd.”

Per kerende antwoordt de stafmedewerker studentenzaken dat uit verzoeksters e-mail wordt begrepen dat zij beroep wil instellen tegen het resultaat, maar dat het bericht niet alle elementen bevat die nodig zijn om een beroepsprocedure op te starten. Verzoekster wordt aan de hand van de relevante bepalingen uit het onderwijs- en examenreglement gewezen op wat van haar nog wordt verwacht.

Hierop repliceert verzoekster:

“Ik volg de opleiding verpleegkunde aan KdG. Ik ben een PDT studente. In de bijlage zal u mijn examen- en stageresultaten zien. Ze hebben besloten om me niet door te laten voor mijn stage, waar ik niet akkoord mee ben. Tijdens mijn eindevaluatie van periode 3, werd ik oneerlijk beoordeeld en kreeg ik niet de kans om mij mondeling te verwoorden bij enkele van de competenties. Ook bij tussenkomst van de ombuds is de

stagebegeleider sterk achter de beoordeling van de stageplaats blijven staan, zelfs stonden er enkele misvattingen en onwaarheden op mijn [eindevaluaties]. Daarom zou ik graag een intern beroep aantekenen.”

Nadat vervolgens aan verzoekster wordt gevraagd om concreet aan te geven waar volgens haar de misvattingen en onwaarheden zitten, stelt verzoekster nog (de Raad citeert letterlijk):

“In mijn eindevaluatie, zie bijlage. Sommige voorbeelden en de stagebegeleider hebben genoteerd kloppen niet of hebben zich nooit afgespeeld. Waardoor ik dan voor die competentie niet geslaagd ben.”

Aan verzoekster wordt meegedeeld dat de interne beroepscommissie het beroep zal behandelen in zitting van 5 juli 2021.

Op 15 juli 2021 wordt de beslissing van de interne beroepscommissie aan verzoekster meegedeeld. De beslissing luidt:

“De interne beroepscommissie kwam op 05/07/2021 samen naar aanleiding van je beroep van 29/06/2021 tegen de studievoortgangsbeslissing van 24/06/2021, De interne beroepscommissie nam de volgende beslissing:

De interne beroepscommissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing d.d. 24/06/21. Het behaalde resultaat (NG) voor de opleidingsonderdelen ‘Professionele ervaring 2V deel 1’ en ‘Professionele ervaring 2V deel 2’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing

De commissie komt tot de vaststelling dat de beoordeling van de studente correct verlopen is nl. conform de bepalingen van de ECTS-fiche en met toepassing van de beslissingsregels voor studenten die ‘Professionele ervaring 2V’ gedeeltelijk opnemen in een PDT-traject. Verschillende elementen samen bepalen of de student slaagt of niet slaagt;

- Observeren van het functioneren tijdens de verschillende stages in minstens 3 van de 7 domeinen (inclusief stageopdrachten) en ENM (indien van toepassing)
- Portfolio
- Aanwezigheid tijdens de leergroepen en scenariotraining

Overeenkomstig de beslissingsregels slaagt de student niet indien hij voor minstens 2 competenties het vereiste niveau niet aantoont.

De studente toont voor vijf competenties niet het vereiste niveau aan.

Wat betreft de motivering van de eindevaluatie; de commissie stelt vast dat deze inhoudelijk diepgaand en erg uitgebreid is gemotiveerd. Er wordt bovendien verwezen

naar zowel het observeren van het functioneren van de studente als naar stageopdrachten en het portfolio.

Wat betreft de eindevaluatie en de mondelinge toelichting door de studente, stelt de commissie vast dat de eindevaluatie vermeldt: “*De eindevaluatie is omwille van de moeilijke situatie doorgaan op de afdeling. Ondanks duidelijke afspraken (30 minuten, mentor en mezelf gingen eerst feedback geven) voor aanvang EE werd deze bijna continue onderbroken. Meerdere keren heeft Erika de toelichting onderbroken op een onbeleefd manier: tegen argumenteren, niet laten uitpraten, blijven doorpraten terwijl PL aan het praten was ed. Erika gaf enkele keren aan de feedback niet te willen horen, enkel of de competenties aangetoond werden of niet. Hier niet op ingegaan. Feedback van mentor werd onderuit gehaald: van voor de TE, niet op de hoogte, niet juist. Weinig tot geen respect en verbaal aanvallend naar mentor toe, hierdoor gesprek verschillende keren moeten stilleggen. Wanneer feedback werd gegeven hoe het team Erika heeft gecoacht, leerkansen heeft gegeven ed. heeft ze gezegd: stop hier maar mee...*

Tijdens het gesprek kwamen verschillende onwaarheden naar boven, zo had Erika ondanks ze niet alleen mocht werken, dit toch gedaan. Toen ze daarop werd aangesproken zei Erika dat ze dat niet wist. Nu zei ze dat ze het vergeten [was]. Dit maakt dat er weinig vertrouwen is. Erika heeft een groei gemaakt in haar technieken, wat haar is medegedeeld, maar er is duidelijk gezegd dat dit niet het niveau is van een tweedejaarsstudent verpleegkunde.

Feedback van haar hierop was dat het document dan moest aangepast worden.

28/5/2021: Nabespreking evaluatiedocument. Erika heeft de mogelijkheid gehad om vragen te stellen rond het evalueren en ze heeft getracht de niet aangetoonde competenties aan te tonen.

Competentie 3.3c en 6.5 (routinegedrag) werden mondeling toegelicht en aangetoond. Voor de overige competenties blijft een niet aangetoond of het niet bereikte niveau van toepassing, Reden hiervan werd besproken (zie voorgaande werkpunten).

Erika heeft het moeilijk dit te aanvaarden. Verschillende argumenten (bijvoorbeeld verschillend beoordelen door verschillende praktijklectoren, enkel woord van de afdeling werd geloofd ed.) werden door Erika aangekaart. Herhaaldelijk werd aan Erika gevraagd om stil te staan bij haar eigen aandeel.

[Ten slotte] werd er meegegeven dat een evaluatie niet gebaseerd is op één enkele handeling en of techniek maar over een vastgelegde periode en over alle competenties heen. Er dient een blijvende positieve en professionele evolutie merkbaar te zijn.

Hopelijk komt Erika na dit gesprek tot inzicht in haar eigen kennis, kunde en attitude en neemt ze deze mee naar de volgende stage.”

De commissie stelt vast dat er met reden werd gevraagd in eerste instantie de feedback af te wachten maar dat de studente daar niet in slaagde. De commissie stelt tevens vast dat de studente de mogelijkheid heeft gekregen mondeling competenties aan te tonen, hoewel de praktijklector daartoe geenszins verplicht is.

De studente beperkt zich er, ook na expliciete vraag van de stafmedewerker Regels en klachten, toe aan te geven dat “sommige voorbeelden en de stagebegeleider hebben genoteerd kloppen niet of hebben zich nooit afgespeeld. Waardoor ik dan voor die competentie niet geslaagd ben.”

De commissie ziet op basis van die toelichting geen inhoudelijke argumenten om aan te nemen dat de competenties bereikt zijn noch een reden om de beoordeling te herzien. Het behaalde resultaat blijft dan ook behouden.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – ambtshalve exceptie

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643, Christiaens; R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.518, Boudour), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, Georganiseerde administratieve beroepen, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- [...]
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- [...]

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs en Onderzoek het beroep onontvankelijk.

[...]"

Het door verzoekster ingestelde intern beroep is niet door haar of door een raadsman ondertekend. De vraag rijst derhalve of verzoekster het intern beroep op regelmatige wijze heeft uitgeput.

Standpunt van partijen

Ter zitting verklaart verwerende partij dat zij van oordeel is dat de niet-ondertekening van het intern beroep leidt tot de onontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Verzoekster stelt dat het intern beroep ten gronde werd behandeld, zodat de onontvankelijkheid ervan thans niet meer kan worden ingeroepen.

Beoordeling

Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij schrijft in artikel 72 voor dat het intern beroep op straffe van niet-ontvankelijkheid door de student of zijn raadsman wordt ondertekend.

Niet betwist, is dat het intern beroep dat verzoekster heeft ingesteld, in weerwil van de voormelde bepaling van het onderwijs- en examenreglement niet is ondertekend.

De ondertekening van een intern beroep vormt, wanneer zij op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven, een substantiële vormvereiste die raakt aan de openbare orde en die in elke stand van het geding, en desnoods ambtshalve door de Raad, kan worden opgeworpen.

Het gegeven dat de directeur Onderwijs en Onderzoek verzoeksters beroep niet onontvankelijk heeft verklaard en dat een beoordeling ten gronde door de interne beroepscommissie is tussengekomen, doet aan die substantiële vormvereiste geen afbreuk. Er anders over oordelen zou immers neerkomen op het wijzigingen *c.q.* doorkruisen van de toepasselijke reglementering inzake de organisatie van het bestuurlijk beroep, waartoe noch de directeur Onderwijs en Onderzoek, noch de interne beroepscommissie bevoegd is (vgl. RvS 25 september 2020, nr. 248.362, Meeuwes).

Verzoekster heeft op niet-ontvankelijke wijze een intern beroep ingesteld, wat betekent dat het beroep bij de Raad evenmin ontvankelijk is.

De ambtshalve exceptie is gegrond.

V. Ondergeschikt: beoordeling van de middelen

Aangezien het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is, bespreekt de Raad onderstaand louter ondergeschikt de middelen.

Eerste middel

In een eerste middel beroeft verzoekster zich op de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat haar bij het intern beroep werd meegedeeld dat zij zou worden gecontacteerd indien de beroepscommissie vragen had en dat zij niets van de beroepscommissie heeft vernomen, maar dat bij lezing van de bestreden beslissing blijkt dat de stagebegeleider wél werd gehoord.

Dit is voor verzoekster een “eenzijdige handeling”.

Verwerende partij begrijpt dit als een beroep op de hoorplicht.

In hoofdorde stelt verwerende partij dat het middel onontvankelijk is, omdat het gaat om een nieuw middel dat verzoekster niet voorafgaand in het intern beroep heeft opgeworpen.

Ondergeschikt is verwerende partij van oordeel dat het middel alleszins ongegrond is. Zij wijst erop dat artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement wel voorziet in een recht van de student om (desgevraagd) te worden gehoord, maar niet in een plicht in hoofde van de beroepscommissie om de student op eigen initiatief op te roepen. Verzoekster, zo stelt verwerende partij, heeft niet gevraagd om te worden gehoord, zodat de beroepscommissie vermocht te beslissen zonder een fysieke hoorzitting.

Beoordeling

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Het middel is naar oordeel van de Raad zo te begrijpen dat verzoekster niet zozeer bekritiseert dat zij niet werd uitgenodigd voor een hoorzitting, maar wel dat de stagebegeleider wél werd gehoord, zonder dat dit tegensprekelijk gebeurde ten aanzien van verzoekster.

Dat heeft verzoekster pas kunnen vaststellen na lezing van de bestreden beslissing, zodat niet wordt ingezien hoe verzoekster haar opmerking ter zake tijdens de interne beroepsprocedure had kunnen doen gelden.

De exceptie is ongegrond; het middel is ontvankelijk.

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat tenzij de interne procedureregels van de instelling het anders voorschrijven, aan de hoorplicht is voldaan wanneer de student in de mogelijkheid is geweest om zijn grieven kenbaar te maken aan de interne beroepsinstantie. Deze laatste is er niet toe gehouden om eventuele bijkomende toelichting – ja zelfs: motivering – van de betrokken docent voor een tegensprekelijk debat aan de student voor te leggen alvorens zij kan beslissen. Het volstaat wat dat betreft voor de waarborging van de rechten van de student dat hij de motivering van de beroepsinstantie en haar nieuwe beslissing – zo deze over volheid van bevoegdheid beschikt – en alle stukken van het administratief dossier waarop zij haar beslissing steunt, aan kritiek kan onderwerpen in een procedure voor de Raad.

In casu luidt de relevante passage van artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij als volgt:

“De student krijgt een brief of e-mail met de datum en het tijdstip waarop de interne beroepscommissie vergadert. De interne beroepscommissie is bevoegd om een beslissing te nemen en eventueel de resultaten aan te passen.

De student heeft het recht om gehoord te worden. Hij mag zich ook laten bijstaan door een raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). De betrokken lector/docent en het opleidingshoofd of de coördinator hebben eveneens hoorrecht. Zij mogen zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.”

Uit deze bepaling blijkt niet dat de interne beroepscommissie ertoe is gehouden om, wanneer zij een lector of docent hoort, dat op tegensprekijke wijze te doen, noch dat zij, voorafgaand aan haar beslissing, de student moet informeren over het standpunt van die lector of docent.

Zelfs indien het middel zou worden begrepen als betrekking hebbend op het recht op fysiek door de beroepscommissie te worden gehoord, is het niet gegrond.

Uit het voormelde artikel 72 volgt immers niet dat de beroepscommissie ertoe gehouden is de student eigener beweging voor een hoorzitting uit te nodigen. Voor zover verzoekster daarover

nog zou kunnen twijfelen, blijkt bovendien uit de e-mail van 30 juni 2021 (stuk 4 administratief dossier) voldoende duidelijk hoe de beroepsprocedure verloopt:

“[...]

Bij deze deel ik je mee dat naar aanleiding van het door jou ingediende intern beroep er een interne beroepscommissie zal bijeengeroepen worden op maandag 05/07/2021. Deze commissie behandelt jouw beroep op basis van de door jou ingediende stukken. Als de commissie tijdens de zitting hierbij extra toelichting nodig acht, zal de commissie jou telefonisch contacteren.”

Ook op basis van dit bericht vermocht verzoekster er dus niet van uit te gaan dat zij hoe dan ook door de beroepscommissie zou worden opgeroepen.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel, voor zover de Raad kan nagaan, op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet het volgende uiteen (de Raad citeert andermaal letterlijk):

“Mijn stage verliep niet ideaal. Er werden voorbesprekingen gepland tijdens mijn voorgaande stageperiode, waar ik niet aan kon deelnemen, wegens uitlopende briefings, doktersafspraken, etc. De stageplaats van periode 3 was in AZ Monica in Deurne op de afdeling dagziekenhuis.

De individuele gesprekken tijdens mijn stageperiode verliepen heel kort. Aan de kant van de stagebegeleider kwam er geen aanmoediging, motivatie of interesse naar mij toe.

De tussenevaluatie verliep stroef, dat valt niet te liegen. Er kwam veel herhaling bij te pas, wat ik niet aangenaam vond. Dat liet ik ook aantonen, maar zeggen dat ik verbaal agressief was, vind ik zeer ongepast. Ik heb tijdens het gesprek gehuild, omdat de stage in algemeen te zwaar was. Er waren zaken dat verbeterd moesten worden aan mezelf wat ik ook wist, maar als stagebegeleider of mentor hadden ze dat niet tegen mij moeten gebruiken. Ik heb na het gesprek gewoon mijn stage die dag afgelopen, en ben de dag erna gewoon terug gegaan met mijn beste been vooruit. Iets dat mijn stagebegeleider deed dat niet aangenaam was, was dat ze de stageplaats had gecontacteerd de dag erna om te zien of ik nog ben gebleven, in plaats om mij nog persoonlijk en individueel aan te spreken daarover. Zelf mijn mentor vond dat raar dat zij dat deed. Ik kreeg enkele tips tijdens mijn tussentijdse evaluatie, zoals naar de skills te gaan om mijn handelingen te

verbeteren, tijdens mijn week verlof. Na de week verlof, waren mijn handelingen een stuk beter, was de samenwerking met de team ook een stuk beter, dat werd ook vermeldt op mijn dagevaluaties.

De resultaten op mijn eindevaluaties waren daardoor zeer onbegrijpelijk. Ik had volgens de team vooruitgang gemaakt op vlak van handelingen en communicatie naar de team als naar de patiënten toe. Om te horen dat de collega's dat gewoon deden omdat ze schrik waren voor mijn reactie op negatieve commentaar is zeer kinderachtig om te horen, het is de bedoeling dat de fouten dingen worden aangeduid, zodat ik daar verder op kan werken tijdens mijn stagemoment. Om op continue basis te horen dat je goed bezig bent, ga je die handeling op dezelfde manier uitvoeren, zelfs zitten er fouten tussen, is gewoon fout. Eindevaluatie verliep ook zeer stroef. Ik heb al eerdere stages gedaan en te horen krijgen dat ik mijn eindevaluatie in 30 minuten moet doen en niet mocht spreken was voor mij niet acceptabel. De stagebegeleider in kwestie kwam al op de afdeling had al een gesprek gehad met een andere mentor en mijn eigen mentor, om mij daarna te halen dat tegen mij te zeggen. Het was moeilijk om gewoon te zitten en te luisteren naar de opmerkingen die ze maakten. Want je mag normaal gezien tijdens je eindevaluaties corrigeren, wat ik niet kon doen. Tijdens de besprekingen erna had ik dat ook proberen doen, maar er werd zeer weinig in achtig genomen. Waardoor er geen verschil in resultaat was.

Tijdens de nabespreking van mijn eindevaluatie, waar de ombuds in was bijgetrokken had ik dus de kans om mondeling te corrigeren, de punten die ik wou dat gecorrigeerd moest worden, heb ik gestaafd met correcte voorbeelden van mijn stageperiode. Dat werd niet in achtig genomen. De stagebegeleider in kwestie vermeld dat dit de eerste keer is dat dit gebeurde. Dat vond ik een persoonlijke aanval in mijn richting toe. Daarop vraag ik mij af of het de eerste keer is dat de persoon in kwestie al eerder een student(e) met een ander afkomst had moeten evalueren, want tijdens mijn nabespreking had ik vermeld dat ik wegens mijn afkomst werd benadeeld op de afdeling waar ik stage liep. Wat ook een tol was op mijn prestaties tijdens de stageperiode, maar ik heb mij daardoor heen gezet en toch verder mijn beste voet vooruit gezet.”

In haar antwoordnota doet verwerende partij in hoofdorde gelden dat de argumenten dat verzoekster niet kon deelnemen aan de voorbesprekkingen van haar voorgaande stageperiode, dat de individuele gesprekken tijdens de stageperiode heel kort zouden zijn verlopen, dat er vanwege de stagebegeleider geen aanmoediging of motivatie naar haar toe zou zijn geweest, dat de tussenevaluatie stroef zou zijn verlopen en dat zij gediscrimineerd zou zijn geweest op basis van haar afkomst, argumenten zijn die als dusdanig niet werden opgeworpen voor de interne beroepscommissie, zodat zij thans niet als nieuw middel op ontvankelijke wijze kunnen worden opgeworpen.

Ten gronde stelt verwerende partij dat het middel alleszins ongegrond is, aangezien de interne beroepscommissie duidelijk heeft geantwoord op de argumenten die verzoekster wél in het intern beroep heeft opgeworpen.

Zo blijkt volgens verwerende partij uit de eindevaluatie, het verslag van de ombud, de feedback van praktijklector K.M. en de feedback van praktijklector P.B. duidelijk dat verzoekster

ondermaats heeft gepresteerd tijdens haar derde stageperiode. Terugkerende punten van kritiek zijn de attitudeproblemen van verzoekster zoals een uitgesproken en kritische omgangsstijl van verzoekster, het feit dat zij altijd een weerwoord klaar had staan en feedback niet aanvaardde. Ook op inhoudelijk vlak scoorde verzoekster ondermaats en bleven haar technieken en kennis onvoldoende. Verwerende partij stipt aan dat verzoekster in haar verzoekschrift voor de Raad ook zelf toegeeft dat er zaken waren die zij moest verbeteren. Het is volgens verwerende partij evenwel niet zo dat louter omdat verzoekster tips kreeg tijdens haar tussentijdse evaluatie en zij stelt dat het nadien beter ging, een zichtbare verbetering ook moet leiden tot een geslaagd verklaren van verzoekster bij de eindevaluatie.

Verzoekster beweert naar oordeel van verwerende partij volledig ten onrechte dat zij oneerlijk werd geëvalueerd omdat, nadat zij zich tijdens het gesprek met de ombud en de stagebegeleider mondeling heeft kunnen verantwoorden, de stagebegeleider het eindresultaat weigerde aan te passen. Aangezien uit het administratief dossier blijkt dat de eerdere evaluatiemomenten moeilijk zijn verlopen, heeft de opleiding duidelijke afspraken gemaakt voor de eindevaluatie. Zo zou het gesprek 30 minuten duren, zouden de praktijklectoren en de mentor eerst hun bevindingen aan verzoekster melden en verwachten zij een respectvolle houding van verzoekster. Ondanks voormelde afspraken, heeft verzoekster de praktijklector en mentor opnieuw voortdurend onderbroken. Uiteindelijk, aldus verwerende partij, heeft nadien nog een gesprek plaatsgevonden tussen de ombud, de stagebegeleider en verzoekster waarbij de evaluatie van competenties 3.3c en 6.5 nog werd aangepast. Verwerende partij wijst erop dat verzoekster, op wie nochtans de bewijslast rust, geen enkel stuk bijbrengt om haar huidige vorderingen te staven. Verwerende partij stelt dat de praktijklectoren zorgvuldig hebben gehandeld en dat verwerende partij mag uitgaan van hun deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore van verzoekster. Het loutere verwijt van verzoekster dat zij de examenresultaten niet begrijpt omdat die niet volgens haar verwachtingen waren, kan zonder feitelijke ondersteuning niet leiden tot een nietigverklaring. De positieve indruk die de student zelf had na de voltooiing van een opleidingsonderdeel volstaat voor verwerende partij evenmin om een onvoldoende onredelijk te maken. De bewering dat verzoekster gediscrimineerd zou zijn geweest op basis van haar afkomst, is voor verwerende partij volledig uit den boze en wordt niet bewezen aan de hand van concrete voorbeelden. Verwerende partij wenst ten slotte te benadrukken dat alle feedbackgesprekken hebben plaatsgevonden en dat verzoekster steeds werd gewezen op haar werkpunten. Het eindresultaat van verzoekster is op een weloverwogen en zorgvuldige manier tot stand gekomen overeenkomstig de ECTS-fiches en de overige

feedbackdocumenten en verzoekster heeft een uitgebreide motivering gekregen voor haar eindresultaat.

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst in herinnering dat artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat een verzoekende partij in een procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren (te begrijpen als: bezwaren die in het intern beroep niet zijn opgeworpen), tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na de behandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Bovendien stipt de Raad aan dat hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex niet is toegestaan om bij de beoordeling van een beroep zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling en haar organen.

Verzoekster heeft een zeer summier gemotiveerd intern beroep ingesteld, dat – ook na uitdrukkelijke vraag om nadere toelichting door verwerende partij – beperkt is gebleven tot de klacht dat de laatste stageperiode niet eerlijk is verlopen, dat zij zich bij de eindevaluatie niet mondeling heeft kunnen verantwoorden en dat zij niet op een eerlijke wijze werd geëvalueerd.

De interne beroepscommissie heeft op de aldus zeer beknopt omschreven middelen, in de bestreden beslissing geantwoord.

De grieven die verzoekster thans in haar beroep bij de Raad wél in detail uiteenzet, moeten in het licht van de bovenstaande procedurevoorschriften worden beschouwd als nieuw, en bijgevolg onontvankelijk. Het gaat immers om argumenten die verzoekster niet aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd, terwijl verzoekster niet aantoont en de Raad ook niet spontaan inzet, wat verzoekster daarvan zou hebben weerhouden.

De exceptie van verwerende partij is gegrond; het tweede middel is onontvankelijk in de mate aangegeven in de exceptie.

Voor zover verzoekster in haar intern beroep grieven heeft opgeworpen, moet de Raad vaststellen dat deze thans zonder veel toevoeging worden hernomen.

De interne beroepscommissie heeft die grieven omstandig beantwoord, en onder verwijzing naar de eindevaluatie vastgesteld dat er geen redenen waren om de toegekende quoteringen te herzien.

De Raad brengt in herinnering dat de beslissing van de interne beroepsinstantie het enige voorwerp van het beroep vormt, dat het dié beslissing is waarvan verzoekster de onregelmatigheid moet aantonen en dat het bijgevolg tegen dié beslissing is dat verzoekster haar grieven dient te formuleren.

Door – binnen datgene wat thans op het niveau van het middel ontvankelijk is – slechts te hernemen wat zij in haar intern beroep heeft uiteengezet, uit verzoekster geen kritiek op de motieven van de bestreden beslissing. Hoogstens nodigt zij de Raad ertoe uit de beoordeling van de interne beroepsinstantie over te doen; daartoe is de Raad evenwel, zoals hierboven reeds is gerappelleerd, niet bevoegd.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.827 van 20 augustus 2021 in de zaak 2021/286

In zake: Henry Arong TABE-OJONG
 woonplaats kiezend te 2650 Edegem
 Elsbos 32/4

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Sociale wetenschappen & Solvay Business School van 10 juni 2021 waarbij aan verzoeker een examentuchtbeslissing wordt opgelegd en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 13 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in Management’.

Tot verzoekers curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’.

Nadat mogelijk plagiaat wordt vastgesteld met betrekking tot de tekst van de ingediende masterproef, wordt verzoeker uitgenodigd voor een hoorzitting bij de decaan op 8 juni 2021.

Op 10 juni 2021 oordeelt de decaan dat er inderdaad sprake is van plagiaat. Rekening houdend met de aard en omvang van de inbreuk, de ervaring van verzoeker en de intentie tot misleiding, beslist de decaan om verzoeker met onmiddellijke ingang uit te sluiten als student, en een verbod tot herinschrijving gedurende vijf academiejaren op te leggen.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 17 juni 2021 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in.

Op 13 juli 2021 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie dat intern beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement, niet is ondertekend.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – ambtshalve exceptie

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijsstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijsstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en

student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing in het Nederlands heeft uitgeschreven. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtkanten van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren,

evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest

van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoeker de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 26 juli 2021 in de procedurekalender aan verzoeker het volgende meegedeeld:

“De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota's zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd. Aan verzoeker wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 30 juli 2021: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift.
- [...]”

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep op grond van het niet op ontvankelijke wijze uitputten van het intern beroep; zij werpt geen exceptie op met betrekking tot het gebruik der talen.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in.

Beoordeling

De Raad moet vaststellen dat spijs de aan verzoeker geboden mogelijkheid tot regularisatie van zijn beroepsschrift, verzoeker geen vertaling van het verzoekschrift heeft neergelegd.

Overeenkomstig wat in de mededeling van de procedurekalender is bepaald, wordt het Engelstalig verzoekschrift ambtshalve uit de debatten geweerd.

Nu er zich in het dossier geen ontvankelijk verzoekschrift bevindt, dient de Raad te besluiten tot de onontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris
De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.839 van 24 augustus 2021 in de zaak 2021/287

In zake: Petimat BAIRAKOVA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Charlotte Plottier
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

ERASMUSHOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de departementale beroepscommissie van Erasmushogeschool van 12 juli 2021, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de examencijfers voor de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’, ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’ worden bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Charlotte Plottier, en advocaat Max Robert, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het Secundair Onderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’, ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’. Deze opleidingsonderdelen worden gequoteerd op basis van een vaardigheidsproef en een werkstuk, en voor ‘Stage Engels 4’ ook een observatie. Voor de drie opleidingsonderdelen behaalt verzoekster een examencijfer van 9/20; het tekort is telkens het gevolg van een onvoldoende op het werkstuk.

Op 6 juli 2021 stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“Graag zou ik, met dit verzoekschrift, beroep willen instellen tegen de onderstaande examenbeslissing die genomen is op 29 juni 2021.

Vooraleer ik hierop inga, zou ik graag mijn persoonlijke situatie willen verduidelijken. Ik ben zelf wonende in Brasschaat en heb een dochter van drie jaar die al naar school gaat. Door het feit dat ik zwanger werd, vroeg ik de onderwijsinstelling om een stageplaats te zoeken in mijn omgeving. Daarnaast was er een forse stijging van het coronavirus in de omgeving van Brussel, wat voor een hoog risico zorgde voor zowel mijn gezondheid als die van mijn ongeboren kind.

Op 9 oktober 2020, kreeg van ik van de dienst [stagecoördinatie] de beslissing dat men voor stage Engels 2 en 3, mij een plaats zou toekennen in Mechelen of Vilvoorde. Voor de resterende stages zou men gaan zoeken in het Antwerpse, wat helaas niet is gebeurd. Men bood mij daarentegen een plaats aan in Vilvoorde. Ondanks dat dit een afmattende uitdaging zou zijn, heb ik dit voorstel toch geaccepteerd, omdat ik van harte mijn opleiding wou afmaken dit academiejaar.

Aangezien ik hierdoor zeer vroeg moest vertrekken, werd ik genoodzaakt opvang te voorzien voor mijn dochter. Dit resulteerde ook in het feit dat mijn dochter maandenlang school moest missen. Het was zeer bedroevenswaardig om elke keer de telefoon van haar school te moeten beantwoorden en te moeten toelichten dat ik gedwongen werd om keuzes te maken door mijn opleiding. Uiteraard heeft zij hierdoor een achterstand opgelopen en dit vanwege mijn stages.

Mijn stageperiode liep van 18 januari tot en met 22 maart 2021. Dit bracht mijn zwangerschap in gevaar en was de voorbode voor de gezondheidsproblemen waar ik vandaag de dag nog steeds mee kamp. De afstand die ik met het openbaar vervoer moest afleggen en de fysieke inspanningen die ik keer op keer moest leveren, hebben ervoor gezorgd dat mijn arts mij ten strengste adviseerde om meteen mijn stage stil te leggen, aangezien er een uitermate hoog risico was op een vroeggeboorte.

Toch had ik ervoor gekozen om mijn stages, hoe moeilijk het ook was, af te maken en heb ik hiervoor mijn gezondheid aan de kant gezet.

Op 29 juni 2021, kreeg ik te zien dat ik voor alle vakken en stages was geslaagd, behalve voor de stages van Engels, ten gevolge van een buis voor het gedeelte administratie.

De redenen waarom ik hiermee niet akkoord ben, heb ik hieronder opgeliist:

- Mijn laatste stageperiode (stage 4) eindigde op 22 maart 2021. Op 23 maart ontving ik mijn eerste feedbackfiche van mijn vakdocent, meneer [V.]. Hierin staat er duidelijk vermeld dat ik een score 'A' (zeer goed) heb voor het gedeelte administratie met als feedback: "ok".
- Dit geeft aan dat ik voor al mijn stageperiodes (2, 3 en 4) geslaagd ben voor het gedeelte administratie, aangezien mijn stage 4 geëindigd was op 22 maart 2021, want ik had na al mijn stageperiodes maar één feedbackfiche ontvangen.
- Op 20 juni, om 17u12, ontving ik in mijn mailbox een nieuw feedbackfiche waarin mijn vakdocent een D (onvoldoende) geeft voor het gedeelte administratie met als feedback: "Do ask for advice on methodological approaches, variants (e.g. of TB activities) that can be applied:" [Deze] fiche werd dus 90 dagen na mijn laatste stagedag verstuurd.

Ik vraag mij dan af waarom mijn docent besloot mijn A in een D te veranderen voor het gedeelte administratie van vaardigheden na het zien van mijn werkstuk, aangezien hij na 23 maart alleen maar dit werkstuk kon beoordelen.

Een docent die zeer laattijdig feedback stuurt, waar ik niets meer [aan heb], is volgens mij onbevoegd om een student te kunnen beoordelen voor administratie. Ik wens een gedetailleerde en overzichtelijke verklaring hoe men aan deze omschakeling is gekomen.

Daarnaast heb ik ook mijn vragen bij het volgende:

- Op 29 juni nam ik het volgende waar: een 9 voor vaardigheden voor stage 3 en 4. Nadat ik erachter vroeg, heeft men deze cijfers herzien en aangepast naar een 10,8 voor beide stageperiodes. Mits dat hier een periode van één maand tussen zat, stel ik de vraag hoe men voor twee verschillende termijnen, diezelfde beoordeling tot in dezelfde komma heeft gegeven. Daarnaast vind ik het toch wel merkwaardig dat men dit heeft aangepast nadat ik hierachter ben gaan vragen, mits dat deze cijfer toch wel een beslissend verschil maakt.
- Voor het gedeelte 'werkstuk' van stage Engels 3, heb ik een score van '0' gekregen. Dit is volgens mij uitdrukkelijk gedaan, om mij niet te doen slagen. Dit cijfer geeft namelijk aan dat iemand geen enkel vorm van inzet heeft getoond. Als leerkrachten in opleiding, hebben wij altijd meegekregen dat het cijfer nul nooit vlakuit mag worden gegeven, tenzij er niets is ingediend. In mijn geval, heb ik wel degelijk alles tijdig ingevoerd. Al was dit niet echt betrouwbaar gedaan, zou dit toch moeten resulteren in een geslaagde score.

Ik heb voor elke stageperiode eigenhandig het evaluatieformulier ingevuld. Voor elk gedeelte kwam ik op een geslaagd resultaat. Tevens ben ik ook voor mezelf kritisch geweest en heb ik de drie formulieren eerlijk ingevuld. Deze kunt u terugvinden in bijlage.

Aangezien dit mijn laatste academiejaar zou moeten zijn, vind ik de beslissing, dat ik niet geslaagd ben, toch onbillijk als dit puur en alleen om het gedeelte ‘werkstuk’ gaat. Daarenboven ga ik niet akkoord met de puntenbeoordeling van alle werkstukken, vermits ik wel aan een geslaagd cijfer zou moeten toekomen.

Ik kreeg als voorstel te horen dat ik volgend jaar tien uur minder stage zou moeten lopen per stageperiode. Hoewel dit op het eerste zicht op verzachtende omstandigheden lijkt, is het tegenovergestelde waar. Ik zal namelijk de komende dagen bevallen van mijn tweede kind. Dit zal het lopen van stages volgend jaar alsmaar onmogelijker maken voor mij, de stageschool en de stagecoördinatie van de hogeschool.

Ook zou ik willen benadrukken dat er heel wat doorslaggevende factoren een aanzienlijk invloed hebben gehad tijdens heel mijn stageperiode. Het is echt niet vanzelfsprekend om maandenlang, dagelijks heen en weer te pendelen vanuit Brasschaat naar Vilvoorde als een zwangere. Daarbovenop is stagelopen bij mijn toegewezen klassen, een helse uitdaging geweest. Hiervoor verwijst ik naar de mail van mijn mentor, waarin hij aangeeft dat veel studenten al afgehaakt zouden hebben.

Tot slot, zou ik graag willen beklemtonen dat ik veel heb moeten opgeven om deze stages te kunnen realiseren. Ik heb gedurende mijn stageperiode, zowel fysiek als mentaal geleden, doordat ik enorme inspanningen heb moeten leveren en veel heb moeten opgeven om dit waar te maken.”

Nadat de centrale klachtencommissie het beroep ontvankelijk verklaart, wordt het ten gronde beoordeeld door de departementale beroepscommissie. Deze komt op 8 juli 2021 tot de volgende beoordeling:

“[...]

Onderzoek van het verzoekschrift

De leden van de commissie nemen onder leiding van de voorzitter het verzoekschrift van betrokken studente door, alsook het weerwoord van betrokken lectoren.

De beroepscommissie stelt volgende vast:

- De scores A en D maken geen deel uit van het werkstuk zoals verkeerdelijk wordt beweerd door verzoekster, maar tellen mee bij de vaardigheidsproef. De score voor Stage Engels 4 heeft na een eerste stagebezoek op 03/02/2021 geleid tot een score A. Deze score evolueerde tijdens het laatste stagebezoek op 27/03/2021 naar score D, nadat alle criteria van het evaluatieformulier waren ingevuld;
- Het feedbackformulier sloeg enkel op het deel administratie voor Stage Engels 4;
- De lector heeft 90 dagen na de laatste stage een feedbackformulier bezorgd aan verzoekster, nadat hij bij het invoeren van de scores had vastgesteld dat dit niet gebeurd was, de avond na het stagebezoek. De beroepscommissie verneemt dat tijdens het laatste stagebezoek aan verzoekster mondeling feedback werd gedaan, in aanwezigheid van de stagementor. Ondanks de vraag van de lector naar alle studenten, heeft verzoekster de lector nooit gecontacteerd voor bijkomend advies.

De beroepscommissie stelt vast dat het laat verzenden van het feedbackformulier geen impact heeft op de behaalde score, aangezien het over de laatste les ging. De beroepscommissie stelt vast dat het hier ook gaat over de vaardigheidsproef en niet over het werkstuk waar verzoekster een tekort voor behaalde;

- Voor de vaardigheidsproef wordt de score voor 70% bepaald door de stagementor en voor 30% door de EhB-vakleerkracht. Verzoekster behaalde rekenkundig zowel voor Stage Engels 3 als voor Stage Engels 4 telkens 10,8/20. De vakleerkracht heeft het rekenkundig gemiddelde gecorrigeerd naar 9/20 omdat inhoudelijke beheersing van de taal als cesuur gebruikt wordt. Na klacht door de studente werd in overleg met het opleidingshoofd beslist om geen rekening te houden met de cesuur, waardoor de rekenkundige scores van 10,8/20 behouden blijven;
- Voor het onderdeel Werkstuk van Stage Engels 3 komt het cijfer zeer gefundeerd tot stand op basis van rubrics. Om zo objectief mogelijk te kunnen evalueren, krijgt de lector het onderliggend cijfer niet te zien. Aan de hand van wat er op het evaluatieformulier wordt ingevuld wordt onderliggend door formules een score toegekend. Bij het ontbreken van o.m. een logboek en reflectie worden strafpunten toegekend. Deze worden afgetrokken van de berekende score. Na verrekening van de strafpunten, bekomt verzoekster -7,9/20 voor het werkstuk van Stage Engels 3 waardoor de score wordt herleid naar 0/20. Er zijn in het algemeen examenreglement van de EhB geen regels voor het toekennen van een 0/20.

Beslissing

De leden van de beroepscommissie hebben het dossier grondig onderzocht en besluiten dat de behaalde scores voor Stage Engels 2, 3 en 4 SO AV op een correcte manier tot stand zijn gekomen.

Op basis van bevraging en grondige studie van het systeem van het vak concludeert de beroepscommissie dat er een zeer gedegen en uitgebreid stappenplan bestaat op Canvas, met mogelijkheid dat studenten zichzelf opvolgen.

De beroepscommissie stelt vast dat er een zeer gedetailleerd en zeer doordacht evaluatiesysteem is waarin het punt aan de hand van rubrics duidelijk gemotiveerd wordt.

Er werd geconstateerd dat studenten de vaklectoren konden contacteren via mail voor extra advies of feedback.

De beroepscommissie maakt de motivatie van de evaluatoren van de opleidingsonderdelen Stage Engels 2, 3 en 4 SO AV tot de [hare]. De scores blijven ongewijzigd.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoekster meegedeeld met een schrijven van 12 juli 2021.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Beoordeling van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat voor de drie betrokken opleidingsonderdelen initieel enkel een cijfermatige beoordeling werd gegeven, terwijl het niet om een kennisexamen gaat, maar om een stage, zodat een onder woorden gebrachte motivering is vereist. Zij stelt dat een beroepscommissie in haar beoordeling van een intern beroep niet mag vervallen in standaardformuleringen.

Daarnaast stelt verzoekster dat zij na de beslissing van de beroepscommissie met meer vragen is achtergebleven, doordat die beslissing vervalt in algemene bewoordingen en slechts onder de vorm van *bulletpoints* antwoordt op het intern beroep. Zij illustreert dit aan de hand van de wijziging van de score van 9 naar 10,8, met een motivering die nooit eerder werd meegedeeld en die bovendien wijzigde. Ook de overweging dat de beoordeling “voor het onderdeel werkstuk van Stage Engels 3 [] zeer gefundeerd tot stand [komt] op basis van rubrics” en dat op het evaluatieformulier “onderliggend door formules een score [wordt] toegekend”, is voor verzoekster nietszeggend, nu niet duidelijk is wat men onder ‘rubrics’ verstaat of wat de vermelde formules precies inhouden. Ook het louter bijvallen van de motivatie van de evaluatoren is voor verzoekster niet meer dan een passe partout-motivering.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Verweerster wenst er vooreerst aan te herinneren dat de toetsing door uw Raad zich, krachtens haar eigen vaste rechtspraak, beperkt tot de legaliteit van de bestreden beslissing: uw Raad onderzoekt derhalve enkel of de beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk is.

Verzoekster meent ten onrechte in het algemeen een ontoereikende motivering te hebben ontvangen in het kader van haar stage Engels 2, 3 en 4. Verweerster kan de argumentatie van verzoeker ter zake evenwel geenszins bijtreden en is van oordeel dat de bestreden beslissing een afdoende en gefundeerde motivering bevat.

In zoverre verzoekster stelt dat de initiële studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 niet gemotiveerd was dient verweerster te verwijzen naar de vaste rechtspraak van Uw Raad welke stelt dat het feit of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep voor Uw Raad, afhankelijk is van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten alsook naar de artikelen 16 en 17 van de ‘algemene rechtspositieregeling 2020-2021’ ter zake duidelijk (zie stuk I.C), waarin uitdrukkelijk wordt gesteld als volgt:

“Artikel 16 - (...) De commissie komt in zitting bijeen; onderzoekt het verzoek ten gronde en bevestigt of hervormt/herziet de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze. (...)"

“Artikel 17 - De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de ontvankelijkheid ervan of;*
- een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of hervormt/herziet”; (eigen onderlijning)*

Nadat het intern beroep aldus ontvankelijk wordt verklaard, zoals *in casu*, wordt de door de student ingediende klacht door de departementale beroepscommissie ten gronde onderzocht, waarna er overeenkomstig voormelde artikelen van de ‘algemene rechtspositieregeling 2020-2021’ een nieuwe beslissing wordt genomen waarbij de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze wordt bevestigd of hervormd/herzien.

Aangezien de bevoegde departementale beroepscommissie aldus oordeelt met volheid van bevoegdheid, maakt de door haar genomen beslissing onmiskenbaar een beslissing uit die in de plaats van de initiële studievoortgangsbeslissing is gekomen, *in casu* de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021, hetgeen dan ook betekent dat deze initiële studievoortgangsbeslissing daardoor uit het rechtsverkeer is verdwenen en deze niet langer op ontvankelijke wijze het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij Uw Raad. In de mate dat de kritiek van verweerster aldus gericht is tegen de initiële examenbeslissing, kan deze kritiek niet aanvaard worden.

Verzoekster stelt voorts tegenstrijdige feedback te hebben ontvangen voor de wijziging van de score van 9/20 naar 10,8/20 voor de vaardigheidsproef zowel in Stage Engels 2 als 3.

Verzoekster poneert dan wel allerlei feitelijke beweringen doch bewijst zij deze hoegenaamd niet.

De beroepscommissie stelde in haar beslissing van 8 juli 2021 vast, als volgt:

“(…)

Voor de vaardigheidsproef wordt de score voor 70% bepaald door de stagementor en voor 30% door de EhB-vakleerkracht. Verzoekster behaalde rekenkundig zowel voor Stage Engels 3 als voor Stage Engels 4 telkens 10,8/20. De vakleerkracht heeft het rekenkundig gemiddelde gecorrigeerd naar 9/20 omdat inhoudelijke beheersing van de taal als cesuur gebruikt wordt. Na klacht door de studente werd in overleg met het opleidingshoofd beslist om geen rekening te houden met de cesuur, waardoor de rekenkundige scores van 10,8/20 behouden blijven;

(…)

De herrekening is op duidelijke en geenszins tegenstrijdige wijze gemotiveerd.

In de “Handleiding stage 1 t.e.m. 4 bachelor leraar secundair onderwijs” staat te lezen onder “6.1 Stagerealisatie”:

“Alle evaluaties van de stagementoren en vakdocenten geven in eerste instantie een gemiddeld cijfer weer. Vervolgens worden ook nog de individuele doelen nagekeken om dit cijfer naar boven af beneden vast te leggen. Niet slagen op inhoudelijke doelen of niet slagen op taalgebonden doelen leidt tot een onvoldoende voor de stagerealisatie. Er staat met andere woorden cesuur op deze doelstelling.”

De handleiding van de Stage vermeldt aldus de mogelijkheid om het cijfer aan te passen. De beslissing van de beroepscommissie legt uit dat er na een klacht van verzoekster beslist werd door het opleidingshoofd om geen rekening te houden met de cesuur, waardoor de wiskundige scores van 10,8/20 behouden bleven.

Niet alleen is de motivering voor de wijziging van de cijfers voor Stage Engels 3 en 4 van 9/20 naar 10,8/20 volstrekt helder en in lijn met de handleiding van de stage, bovendien is het cijfer van verzoekster middels de herrekening gestegen en niet gedaald.

Verzoekster is tevens de mening toegedaan dat de interne beroepscommissie in “algemene bewoordingen vervalt” waardoor de ware toedracht niet zou worden toegelicht. Er zou bijvoorbeeld niet uitgelegd worden wat er wordt bedoeld met de termen ‘rubrics’ of ‘formules’. De beslissing van de beroepscommissie stelt namelijk als volgt:

“Voor het onderdeel Werkstuk van Stage Engels 3 komt het cijfer zeer gefundeerd tot stand op basis van rubrics. Om zo objectief mogelijk te kunnen evalueren, krijgt de lector het onderliggend cijfer niet te zien. Aan de hand van wat er op het evaluatieformulier wordt ingevuld wordt onderliggend door formules een score toegekend. Bij het ontbreken van o.m. een logboek en reflectie worden strafpunten toegekend. Deze worden afgetrokken van de berekende score. Na verrekening van de strafpunten, bekomt verzoekster -7,9/20 voor het werkstuk van Stage Engels 3 waardoor de score wordt herleid naar 0/20. Er zijn in het algemeen examenreglement van de EhB geen regels voor het toekennen van een 0/20.” (eigen onderlijning)

Uit het geheel van deze paragraaf blijkt echter overduidelijk hoe de scores zijn berekend voor het onderdeel ‘Werkstuk’ van Stage Engels 3. Bij nazicht van het exceldocument “Evaluatiedocument Stage 3” dient simpelweg te worden vastgesteld dat verzoekster ruime onvoldoendes heeft behaald op een groot aantal van de vereiste competenties.

In de “Handleiding stage 1 t.e.m. 4 bachelor leraar secundair onderwijs” kan daarnaast onder “6.2 Stage-Administratie” (zie stuk IV.D) een uitleg worden gevonden over de evaluatie:

6.2 Stage-administratie

De evaluatie van de stage-administratie gebeurt via een rubric die de student zelf kan raadplegen in het portfolio. Op die manier kan de student dit zelf als leidraad gebruiken bij een nazicht van zijn/haar administratie. De evaluatie van dit onderdeel gebeurt door de vakdocent. Dit cijfer wordt op het puntenblad weergegeven onder het item ‘werkstuk’.

Uit deze uitleg zou iedere student redelijkerwijs moeten kunnen uitmaken wat er wordt bedoeld met een ‘rubric’ en daaruit kunnen afleiden hoe hij of zij beoordeeld zal worden.

De beroepscommissie gebruikt inzake dus geenszins “standaardformuleringen” maar verwijst slechts naar de relevante evaluatiedocumenten in Excel.

Een beoordeling op basis van evaluatiedocumenten in een Excel-document met verschillende werkbladen met beoordelingscriteria en scores is objectief en zeer transparant. Het komt verreerster dan ook voor dat de gegeven uitleg door de beroepscommissie volkomen duidelijk is, temeer verreerster in het bezit is van deze evaluatiedocumenten.

Op het online platform voor de studenten (Canvas) wordt thans ook zeer duidelijk weergegeven op welke wijze de beoordeling gebeurt en wat de student allemaal dient te doen. De studenten vinden er alle nodige documenten, alsook de evaluatieformulieren die worden gebruikt. Studenten zien het hele evaluatieproces alsook de totstandkoming van het cijfer (stuk IV.E).

In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Stage Engels 3” staan verscheidene eindcompetenties vermeld dewelke dienen gehaald te worden door de student (zie stuk 1.0).

Uit de eindevaluatie van Stage Engels 3 blijkt echter dat verzoekster voor wat betreft verscheidene competenties een onvoldoende met een notering van 0/4 heeft behaald in haar eindevaluatie vermits zij verschillende verplichtingen volledig heeft nagelaten te doen. Het betreft onder meer volgende competenties (zie stuk IV.B):

- Communicatie met vakdocent
- Mappenstructuur portfolio
- Reflectieverslag
- Lesvoorbereiding bronvermelding
- Lesvoorbereiding - bordschema
- Logboek

Deze eindcompetenties zijn vervat in de ECTS-fiche in het onderdeel ‘Administratie’ van het opleidingsonderdeel ‘Stage Engels 3’. Verzoekster kon aldus weten wat er van haar verwacht werd (zie stuk I.D).

In het evaluatiedocument wordt in het excel document in het tabblad ‘invullen’ helder weergegeven wat er vereist wordt om een goede score te behalen. De scores van verzoekster zijn terug te vinden onder het tabblad ‘Resultaat’ (zie Stuk IV.A, IV.B, IV.C).

Bij ‘logboek’ staat bijvoorbeeld: “Het logboek is niet aanwezig in de portfolio”.

De beroepscommissie legt uit dat, “bij het ontbreken van o.m. een logboek en reflectie strafpunten worden toegekend. Deze worden afgetrokken van de berekende score.”

Gelet op het ontbreken van essentiële informatie voor de examinatoren alsook op de veelvuldige onvoldoendes van verzoekster is het dan ook geheel logisch dat verzoekster een score heeft behaald van 0/20 voor het onderdeel “Werkstuk” binnen het opleidingsonderdeel “Stage Engels 3”.

Deze onvoldoendes kunnen daarenboven bezwaarlijk als onterecht worden beschouwd.

De door verzoekster aangebrachte argumenten volstaan zoals hierboven uiteengezet geenszins om tot een andersluidende beslissing te komen. De departementale beroepscommissie heeft de klacht van verzoekster grondig onderzocht en heeft vervolgens op gemotiveerde wijze geoordeeld dat de evaluatie van de stage correct gebeurde op basis van de op voorhand doorgegeven criteria, met name in de ECTS-fiche.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster in op de repliek van verwerende partij.

Met betrekking tot het verweer dat verzoekster geen kritiek kan aanvoeren tegen de initiële studievoortgangsbeslissing, antwoordt verzoekster dat zij de volheid van bevoegdheid van de interne beroepscommissie niet betwist, maar dat die haar beslissing heeft gemotiveerd door de motivatie van de evaluatoren tot de hare te maken. In die zin blijft de motivering van de initiële studievoortgangsbeslissing voor verzoekster wel degelijk betrokken, en blijft bijgevolg ook de argumentatie van het intern beroep ten aanzien van de motivering of het gebrek daaraan, overeind. Verzoekster blijft van mening dat de wijziging van het cijfer van 9/20 naar 10,8/20 hoegenaamd niet op een eenduidige wijze wordt verklaard of gemotiveerd. De beroepscommissie stelt louter dat het rekenkundig gemiddelde naar een 9/20 gewijzigd werd, omdat inhoudelijke beheersing van de taal als cesuur gebruikt wordt. Het is voor verzoekster niet duidelijk of zij dan tekortschoot qua taalbeheersing, waaruit dit zou blijken en waarom deze cesuur plots werd toegepast en vervolgens dan weer niet. Waar er verder wordt gesteld dat na de klacht van verzoekster werd besloten om met de cesuur geen rekening te houden en de score van 10,8/20 te behouden, stelt verzoekster dat zij weliswaar geen ‘klacht’ indiende, maar

zich via de ombudsdiens wel terecht de vraag stelde hoe zij aan een cijfer van 9/20 kwam. Dat in de antwoordnota van verwerende partij wordt gesteld dat het cijfer van verzoekster is gestegen en niet gedaald, waardoor verzoeksters argument niet relevant zou zijn, is volgens verzoekster niet correct, aangezien verwerende partij zelf aangeeft dat zij besloot het cijfer van 10,8/20 van verzoekster te behouden, zodat verzoekster van bij aanvang geslaagd was.

Tot slot wordt volgens verzoekster nergens ingegaan op de onduidelijkheid omtrent de scores van ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’ die exact hetzelfde zijn, hoewel het om twee geheel andere periodes gaat. Opnieuw blijft verzoekster in het duister tasten.

Verwerende partij stelt dat overduidelijk blijkt uit de motivering van de beroepscommissie hoe de scores voor het onderdeel ‘werkstuk’ werden berekend, maar verzoekster werpt tegen dat om het begrip ‘rubrics’ te verklaren louter wordt verwezen naar onderliggende ‘formules’ in de excelsheet, en dat nergens uit blijkt wat deze formules zijn en hoe zij worden opgesteld. Verzoekster stelt dat zij zelf heeft vastgesteld dat de totaalscore bij het invullen van het exceldocument drastisch wijzigt, naar gelang hoe het wordt ingevuld: de scores fluctueren op zeer bijzondere wijze, vermoedelijk op basis van de onderliggende formule. Nochtans weet de student niet op basis van welke formule de quatering wordt toegekend.

Dat er terecht strafpunten zouden zijn toegekend omwille van het ontbreken van documenten, heeft verzoekster reeds weerlegd in haar verzoekschrift, door bij alle onderdelen voor het werkstuk aan te tonen dat deze wel degelijk werden overgemaakt aan de onderwijsinstelling. Dat zij verschillende verplichtingen heeft nagelaten te voldoen, acht zij derhalve niet correct.

Waar verwerende partij stelt dat de departementale beroepscommissie de klacht van verzoekster grondig heeft onderzocht en op gemotiveerde wijze heeft geoordeeld dat de evaluatie van de stage correct gebeurde, blijft verzoekster van oordeel dat zulks niet het geval is. Zij stelt dat de motivering van de beroepscommissie verwijst naar foutieve data voor de observatiemomenten van de stage, hetgeen minstens getuigt van vluchtigheid. Nochtans zijn deze data voor verzoekster net van essentieel belang bij de beoordeling van het argument inzake de laattijdige feedback van verzoekster. Een zorgvuldige beoordeling zou vereisen dat men effectief deze vooropgestelde data naast elkaar legt, om vervolgens te kunnen vaststellen dat verzoekster geen feedback kreeg gedurende haar stage. De beroepscommissie heeft volgens verzoekster zelf een samenvatting gemaakt van de redenen, waarom verzoekster intern beroep zou hebben ingesteld. Hierbij doet zij aan ‘cherrypicking’ en gaat zij slechts in op een aantal van de argumenten van

verzoekster, om vervolgens in bijzonder algemene bewoordingen te besluiten dat de evaluatie van verzoekster correct gebeurde. Verzoekster werd niet wijzer van de motivering van de interne beroepscommissie.

Beoordeling

Naar luid van artikel II.294, §2, derde lid, 4° van de Codex Hoger Onderwijs bevat het beroep dat bij de Raad wordt ingediend “een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren”.

De decreetgever heeft geoordeeld dat hiermee niet een “strikt juridische omschrijving” wordt beoogd (*Parl. St. VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 6*). Daargelaten dat deze soepele vormvoorwaarde vooral was ingegeven ter bescherming van de “student die nog niet op de hoogte is van de juridische finesse van het instellen van een beroepsschrift” (*Parl. St. VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 6*) en dus klaarblijkelijk niet met het oog op verzoekende partijen die door een raadsman worden bijgestaan, volgt enerzijds uit de toevoeging van ‘motivering’ van de bezwaren en anderzijds uit de rechten van verdediging, dat de grieven die de verzoekende partij wil opwerpen wel voldoende duidelijk moeten zijn omschreven.

Ofschoon verzoekster zich blijkens het opschrift van het middel niet alleen op de formelemotiveringsplicht, maar ook op de materiëlemotiveringsplicht beroeft, moet de Raad vaststellen dat in de verdere uiteenzetting van het middel in het verzoekschrift op geen enkele wijze concreet wordt geduid hoe en waarom de bestreden beslissing de materiëlemotiveringsplicht zou schenden. De in het verzoekschrift tot uiting gebrachte kritiek (geen onder woorden gebrachte motieven, motivering aan de hand van algemene bewoordingen, intern beroep afgedaan aan de hand van summiere *bulletpoints*, vage formuleringen, passe-partoutmotieven) heeft duidelijk enkel betrekking op de formelemotiveringsplicht.

In de wederantwoordnota zet verzoekster met feiten en kritiek wél uiteen waarom (ook) de materiëlemotiveringsplicht zou zijn geschonden, maar die kritiek is alsdan nieuw, laattijdig en dus niet ontvankelijk.

Het middel is niet ontvankelijk in de mate dat het steunt op de materiëlemotiveringsplicht.

Partijen zijn het er – terecht, gelet op artikel 16 van het reglement Algemene Rechtspositieregeling 2020-2021 – over eens dat de departementale beroepscommissie beschikt over volheid van bevoegdheid. Het is derhalve enkel de beslissing van deze beroepscommissie die het voorwerp van het beroep bij de Raad kan uitmaken.

Waar de beroepscommissie stelt dat zij de motivatie (bedoeld wordt: motivering) van de evaluatoren tot de hare maakt, gaat het om de eindevaluaties die zijn vervat in de stukken IV.A, IV.B en IV.C van het administratief dossier. Op deze evaluatieformulieren wordt per competentie aangeduid in welke mate de student deze heeft bereikt, waarbij telkens in een woordelijke appreciatie is voorzien (bv. ‘de student heeft geen bordschema’ – ‘de student heeft een matig uitgewerkt bordschema’ – ‘de student heeft [een] doordacht en uitgewerkt bordschema’).

Aldus bestaat de initiële beoordeling door de evaluatoren niet enkel uit een toegekend cijfer, en blijft de verwijzing naar die beoordeling door de beroepscommissie ook niet beperkt tot het bevestigen van dat cijfer. Dat de beroepscommissie de beoordeling van de evaluatoren bijvalt doet bovendien geen afbreuk aan het gegeven dat de beroepscommissie, voorafgaand aan die conclusie, de grieven van verzoeksters intern beroep onderzoekt en beantwoordt.

De Raad kan, in het licht van de gehele motivering van de bestreden beslissing, verzoekster dan ook niet bijtreden in haar bewering dat de beroepscommissie zich bezondigt aan het gebruik van een passe-partoutmotivering.

Een en ander leidt tevens tot de conclusie dat verzoekster in staat was om desgewenst in haar intern beroep de beoordeling van de competenties te betwisten, met name door aan te voeren dat zij beter heeft gepresteerd dan het niveau dat door de evaluatoren is aangeduid. De vraag of een interne beroepsinstantie ‘vervalt in standaardformuleringen’, zoals verzoekster aanvoert, moet worden afgemeten aan de hand van de grieven die de verzoekende partij in het intern beroep heeft opgeworpen.

In haar intern beroep heeft verzoekster ten aanzien van de quitering(en) twee middelen doen gelden.

Ten eerste begrijpt verzoekster niet hoe de evaluatie van het onderdeel ‘administratie’ kon evolueren van ‘A’ (zeer goed) op 23 maart 2021 na de laatste stageperiode naar ‘D’ op 20 juni

2021 en hoe de quitering 9 voor ‘vaardigheden’ kon worden aangepast naar 10,8. Hierop heeft de beroepscommissie geantwoord:

“(…)

- De scores A en D maken geen deel uit van het werkstuk zoals verkeerdelijk wordt beweerd door verzoekster, maar tellen mee bij de vaardigheidsproef. De score voor Stage Engels 4 heeft na een eerste stagebezoek op 03/02/2021 geleid tot een score A. Deze score evolueerde tijdens het laatste stagebezoek op 27/03/2021 naar score D, nadat alle criteria van het evaluatieformulier waren ingevuld;
- Het feedbackformulier sloeg enkel op het deel administratie voor Stage Engels 4;
- De lector heeft 90 dagen na de laatste stage een feedbackformulier bezorgd aan verzoekster, nadat hij bij het invoeren van de scores had vastgesteld dat dit niet gebeurd was, de avond na het stagebezoek. De beroepscommissie verneemt dat tijdens het laatste stagebezoek aan verzoekster mondeling feedback werd gedaan, in aanwezigheid van de stagementor. Ondanks de vraag van de lector naar alle studenten, heeft verzoekster de lector nooit gecontacteerd voor bijkomend advies. De beroepscommissie stelt vast dat het laat verzenden van het feedbackformulier geen impact heeft op de behaalde score, aangezien het over de laatste les ging. De beroepscommissie stelt vast dat het hier ook gaat over de vaardigheidsproef en niet over het werkstuk waar verzoekster een tekort voor behaalde;
- Voor de vaardigheidsproef wordt de score voor 70% bepaald door de stagementor en voor 30% door de EhB-vakleerkracht. Verzoekster behaalde rekenkundig zowel voor Stage Engels 3 als voor Stage Engels 4 telkens 10,8/20. De vakleerkracht heeft het rekenkundig gemiddelde gecorrigeerd naar 9/20 omdat inhoudelijke beheersing van de taal als cesuur gebruikt wordt. Na klacht door de studente werd in overleg met het opleidingshoofd beslist om geen rekening te houden met de cesuur, waardoor de rekenkundige scores van 10,8/20 behouden blijven;”

Hiermee is de beroepscommissie alvast aan de formeelmotiveringsplicht tegemoet gekomen.

Dat de beroepscommissie omtrent de berekening van de vaardigheidsproef een motivering geeft “die aan verzoekster nooit eerder werd meegedeeld” kan bezwaarlijk als een schending van de motiveringsplicht, formeel of materieel, worden beschouwd. Ware verzoekster van de berekening op de hoogte, dan had zij de beroepscommissie niet hoeven te bevragen zoals zij heeft gedaan. Verzoekster moge de toelichting van de beroepscommissie dan “ongeloofwaardig” achten, zij komt er niet toe te bewijzen, minstens aannemelijk te maken waarom die toelichting onjuist zou zijn. Zij onderneemt ook geen poging om de Raad ervan te overtuigen dat het cijfer van 10,8 verkeerd is.

Ten tweede heeft verzoekster in het intern beroep opgeworpen dat zij voor het deel ‘werkstuk’ van ‘Stage Engels 3’ een nulscore heeft gekregen, wat zij onbegrijpelijk vond. Daarover heeft de beroepscommissie het volgende geoordeeld:

“(…)

Voor het onderdeel Werkstuk van Stage Engels 3 komt het cijfer zeer gefundeerd tot stand op basis van rubrics. Om zo objectief mogelijk te kunnen evalueren, krijgt de lector het onderliggend cijfer niet te zien. Aan de hand van wat er op het evaluatieformulier wordt ingevuld wordt onderliggend door formules een score toegekend. Bij het ontbreken van o.m. een logboek en reflectie worden strafpunten toegekend. Deze worden afgetrokken van de berekende score. Na verrekening van de strafpunten, bekomt verzoekster -7,9/20 voor het werkstuk van Stage Engels 3 waardoor de score wordt herleid naar 0/20. Er zijn in het algemeen examenreglement van de EhB geen regels voor het toekennen van een 0/20.”

Daarmee heeft de beroepscommissie geantwoord op verzoeksters grief. De formelemotiveringsplicht is nageleefd. Dat verzoekster het antwoord onvoldoende duidelijk vindt, lijkt in hoofdzaak terug te voeren te zijn tot het feit dat verzoekster de titel ‘6.2 Stage-administratie’ van de ‘Handleiding stage 1 t.e.m. 4 bachelor leraar secundair onderwijs’ niet heeft geraadpleegd, waarin – zoals verwerende partij opmerkt – de totstandkoming van de evaluatie wordt uiteengezet. Dat de beroepscommissie niet uitdrukkelijk naar deze handleiding verwijst, leidt er niet toe dat de formelemotiveringsplicht zou zijn geschonden.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroeft verzoekster zich op de materiëlemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet in dit middel uiteen dat de communicatie van verwerende partij in die mate te wensen overlaat, dat er sprake is van een schending van het vertrouwensbeginsel, samen gelezen met het zorgvuldigheidsbeginsel en het materiële motiveringsbeginsel.

Voorerst stelt verzoekster dat verwerende partij toezeggingen deed om rekening te houden met haar bijzondere persoonlijke situatie, met name door minstens voor ‘Stage Engels 4’ een stageplaats in het Antwerpse te zullen zoeken. Daaraan is verwerende partij niet tegemoet gekomen, minstens – zo stelt verzoekster – geeft de beroepscommissie daarvan geen blijk, zodat verzoekster in het duister tast. Zij stelt dat de aankondiging op de website van verwerende partij die studenten onder meer oproept om problemen aan docenten en begeleiders te melden, holle woorden zijn.

Daarnaast stelt verzoekster dat zij door de ombud werd geïnformeerd dat haar tekorten werden veroorzaakt door het niet indienen van een logboek, het onvoldoende presteren van stage-uren en het niet indienen van reflecties. Verzoekster voert aan dat zij onmiddellijk kon aantonen dat dit onjuist was, en dat zij wel degelijk alle stukken correct had ingediend en voldoende stage-uren had gepresteerd. Verzoekster meent dat zij er vervolgens op kon vertrouwen dat “de kous af was”. Tijdens een digitale meeting op 2 juli 2021 werden dan plots weer andere redenen voor het niet-slagen ingeroepen en in de beslissing van de beroepscommissie leest verzoekster opnieuw andersluidende argumenten.

Verzoekster besluit dat verwerende partij zich daardoor niet alleen onzorgvuldig gedraagt, maar bovendien het vertrouwensbeginsel schendt door toezeggingen te doen wat betreft het afleggen van de stage van verzoekster en door constant het geweer van schouder te veranderen wat betreft de motivering van de tekorten. Verzoekster voelt zich “van het kastje naar de muur” gestuurd en vindt in de bestreden beslissing geen verduidelijking.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota:

“Op grond van de loutere stelling van verzoekster dat zij deze vooroemde ‘zogenaamde’ door de ombudsvrouw ‘aangehaalde punten’ wel degelijk heeft kunnen weerleggen, kan bezwaarlijk worden aangenomen dat verzoekster aldus wel als geslaagd dient te worden verklaard, hetgeen uiteraard geenszins volstaat.

De stukken 6, 7 en 8 van verzoekster zijn bovendien allesbehalve overtuigend en wijzen er geenszins op dat de door verzoekster behaalde onvoldoendes onterecht zouden zijn toegekend.

Uit de aangehaalde stukken blijkt slechts dat verzoekster effectief de uren zou hebben gepresteerd, doch dit wordt ook nergens door de beroepscommissie ontkend. Meer nog, stuk 8 van verzoekster wijst er immers op dat het logboek van verzoekster zelfs incorrect zou zijn ingevuld.

Tevens blijkt uit de verschillende evaluatiedocumenten dat verzoekster telkens op nog verschillende andere eindcompetenties dan het aangehaalde onvolledige logboek alsook de reflecties ruim tekortschoot (stukken IV.A, IV.B, IV.C). Verzoekster behaalde eveneens onvoldoendes op onder andere de competenties: communicatie met de vakdocent, lesvoorbereiding — bordschema en lesvoorbereiding — bronvermelding.

Daarnaast stelt verzoekster dat haar een stageplaats in het Antwerpse was beloofd voor Stage Engels 4. De stage vond uiteindelijk, net zoals Stage Engels 2 en 3, plaats te Vilvoorde.

Verzoekster stemde er – al dan niet stilzwijgend – mee in om haar Stage Engels 4 in Vilvoorde tot een goed einde te brengen en heeft deze aldaar ook volbracht.

De locatie van de Stage doet thans niet ter zake en heeft ook geen enkele impact op de door de departementale beroepscommissie genomen beslissing van 8 juli 2021, welke gebaseerd is op de beoordeling van het al dan niet behalen van de vereiste competenties bij verzoekster.

Het enkele feit dat verzoekster haar stage niet in het Antwerpse mocht afwerken vormt generlei reden en is niet van invloed om tot een andere beslissing dan het bevestigen van de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing te komen.

De stelling van verzoekster, dat verwerende partij onzorgvuldig heeft gehandeld, door haar niet de gewenste stagelocatie toe te kennen voor Stage Engels 4, kan in ieder geval niet leiden tot een onwettigheid die zou kleven aan de inhoud van de beslissing van de beroepscommissie van 8 juli 2021.”

Verzoekster betwist in haar wederantwoordnota de visie van verwerende partij, en handhaaft haar grieven.

Beoordeling

Hoe de bestreden beslissing de materiëlemotiveringsplicht zou schenden, wordt in de uiteenzetting van het middel op geen enkele wijze verduidelijkt.

In dat opzicht is het middel bijgevolg onontvankelijk.

Uit de artikelen 13 en volgende van de Algemene Rechtspositieregeling 2020-2021 volgt dat een beroep tegen een examenbeslissing moet worden ingesteld bij de departementale beroepscommissie, en niet bij de ombud. Dat de ombud met raadgevende stem van de beroepscommissie deel uitmaakt, doet daaraan geen afbreuk.

Wat verzoekster al dan niet aan de ombud heeft voorgelegd, en wat deze zou hebben geantwoord, is derhalve niet relevant. Het is voor de beroepscommissie dat verzoekster haar middelen moet uiteenzetten, en het zijn de motieven van die beroepscommissie die verzoekster aan de Raad ter beoordeling kan voorleggen.

Uit de bestreden beslissing blijkt niet dat het aantal gepresteerde stage-uren aan die beslissing ten grondslag ligt. In dat opzicht kan het middel derhalve niet overtuigen.

Zelfs indien verzoekster zou aantonen dat binnen de organen van verwerende partij inzake de motivering voortdurend “het geweer van schouder wordt veranderd” – bewijs dat verzoekster naar oordeel van de Raad niet levert – dan nog valt niet in te zien hoe een dergelijke vaststelling tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing zou kunnen leiden.

Het zij immers herhaald dat enkel de beslissing van de beroepscommissie het voorwerp van dit beroep uitmaakt. Indien een interne beroepsinstantie niet tot een andere beslissing zou mogen komen dan de auteur van de initiële studievoortgangsbeslissing, of haar beslissing niet op nieuwe motieven zou mogen steunen, dan lijkt dat elke zin aan een interne beroepsmogelijkheid te ontnemen.

Het engagement van de stagecoördinator om voor Stage 4 een stageplaats in de Antwerpse regio te zoeken, komt de Raad voor als een inspanningsverbintenis en niet als een resultaatsverbintenis.

Zo zag verzoekster het overigens blijkbaar zelf ook. In haar intern beroep heeft verzoekster immers uitdrukkelijk aangegeven dat zij de uiteindelijk te Vilvoorde aangeboden stageplaats heeft aanvaard – zonder aan die kwestie een rechtsmiddel te koppelen.

Naar luid van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Door thans te stellen dat verwerende partij door het aanbieden van een stageplaats te Vilvoorde het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel zou hebben geschonden, voert verzoekster een nieuw en dus onontvankelijk middel aan.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel

Verzoekster steunt een derde middel op het *patere legem*-beginsel, de materiëlemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het transparantiebeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster gaat vooreerst in op de beoordeling van de ‘vaardigheden’. Ter zake stelt zij (een voetnoot werd weggelaten):

“Zoals in het feitenrelaas aangehaald, gaf verzoekster op 19 maart 2021 haar laatste fysieke les voor de klas. De effectief allerlaatste les zou doorgaan op 22 maart 2021, weliswaar digitaal via *Smartschool*.

Tijdens deze laatste fysieke les, deed de vakdocent zijn tweede observatie van verzoekster. Het eerste moment had plaatsgevonden op 3 februari 2021.

Na dit eerste stagebezoek vulde de stagedocent geen feedbackformulier in, zoals nochtans vereist is volgens de stagerichtlijnen (stuk 9).

“De mentor vult wekelijks het digitale evaluatieformulier in, [dat] hij via mail zal ontvangen van [S.C.].

De vakdocent vult dit formulier in na het stagebezoek.”

(eigen nadruk)

Dat studenten daags na een stagebezoek een ingevuld feedback formulier zouden ontvangen, werd ook stevast zo gecommuniceerd door verwerende partij bij de lessen in verband met de stage. Dit wordt overigens niet ontkend door de interne beroepscommissie.

Het is pas op 23 maart 2021 dat verzoekster een eerste fiche ontving van haar vakdocent, dhr. [V.]. Dit is de dag na verzoeksters laatste les in het kader van de stage.

Haar scores doen zich als volgt voor (stuk 12)

Feedback Stage Engels	<input type="text"/>	3/23/2021 10:27:19 AM	☒
Ontwerpen van actieve leeromgevingen vanuit onderwijsstrategieën en werkvormen			
<ul style="list-style-type: none"> - score: C - feedback: You (try to) work L based and Ls are invited to participate by coming up with relevant English input. It is often difficult to get this input because you tend to give instructions in a rather abstract way. At vocational level, you must be as concrete as possible to make sure the Ls understand the instructions (cf feedback after lesson). 			
Ontwerpen van een positief leefklimaat			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: I saw a caring and encouraging teacher who wants to make sure that Ls can participate and feel at ease. 			
Inhoudelijke basiskennis en basisvaardigheden			
<ul style="list-style-type: none"> - score: C - feedback: As far as the subject matter for this lesson goes, it was OK, you did understand the texts you used for the watching and reading comprehension. But an English teacher must not make mistakes while teaching (make exercises, worse, place of adverbs in sentences on worksheet, ...) 			
Ontwerpen van een leefomgeving met oog voor tijd, ruimte, rust en veiligheid			
<ul style="list-style-type: none"> - score: A - feedback: Well done. I understood that in some classes classroom discipline is problematic, but I can only give feedback on what I saw, and I think you did very well in this class. Your mentor's feedback will reflect the whole TP period. 			
Onderzoekende, ondernemende en reflecterende houding			
<ul style="list-style-type: none"> - score: C - feedback: T tries to make her own material. The concept is a good starting point, but they should be more concrete so that Ls fully understand what they have to do. And it is problematic if the structures of some sentences in the worksheet are not correct. Question/item 31: there was no question for feedback. 			
Taal			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: Cf supra: too many mistakes for an English teacher and it is the reason for the general score 'doubt'. 			
Administratie			
<ul style="list-style-type: none"> - score: A - feedback: OK 			

Men kan gerust stellen dat dit zeer mooie scores zijn: C – B – C – A – C – A. Verzoekster ging ervan uit geslaagd te zijn voor Stage Engels 2, Stage Engels 3 en Stage Engels 4 (cfr. vertrouwensbeginsel). De fiche werd immers vlak na het beëindigen van deze laatste Stage Engels 4 bezorgd.

Echter op 20 juni 2021 – maar liefst 90 dagen na het einde van de stage – ontving verzoekster plots een nieuwe fiche, waarin de scores door de vakdocent werden aangepast (stuk 13):

Feedback Stage Engels	<input type="text"/>	6/20/2021 5:12:17 PM	☒
Onderwijsvak: Engels			
Feedback			
Ontwerpen van actieve leeromgevingen vanuit onderwijsstrategieën en werkvormen			
<ul style="list-style-type: none"> - score: C - feedback: If a T does not manage to mediate between the difficult subject matter and the Ls, it is very difficult to activate the Ls to take part in exercises/activities. For one of the activities you did manage to activate the Ls as the TB did not require the T to really mediate, the instruction as such was clear enough. The same thing goes for giving instructions. Instructions are often abstract, that's why it says in the meth. course it is a good idea to check if the Ls understand (not by asking: do you understand) and to do a dry run, especially when most of the Ls are not very good at English. 			
Ontwerpen van een positief leefklimaat			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: Enthusiastic T, small talk with the Ls while waiting for the ones who are late. 			
Inhoudelijke basiskennis en basisvaardigheden			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: no subject matter mistakes, but, for a teacher, you make too many mistakes while using English 			
Ontwerpen van een leefomgeving met oog voor tijd, ruimte, rust en veiligheid			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: OK 			
Onderzoekende, ondernemende en reflecterende houding			
<ul style="list-style-type: none"> - score: D - feedback: I was disappointed as I was not contacted when pedagogical challenges were encountered. 			
Taal			
<ul style="list-style-type: none"> - score: B - feedback: too many mistakes for a T. 			
Administratie			
<ul style="list-style-type: none"> - score: D - feedback: Do ask for advice on methodological approaches, variants (e.g. of TB activities) that can be applied. 			

Plots behaalde verzoekster tweemaal een score ‘D’. Voor het onderdeel administratie zakte verzoekster van een ‘A’ (‘OK’) naar een ‘D’ (*‘Do ask for advice on methodological approaches, variants (e.g. of TB acitivities) that can be applied’*). Verzoekster zou aldus om te weinig advies hebben verzocht

Het nut van deze feedback gaat verzoekster totaal voorbij, daar dit geen enkele zin meer had, na het beëindigen van haar stage. Een student mag nochtans niet van essentiële feedback verstoken blijven. Uw Raad besliste in het verleden reeds dat het een tekortkoming uitmaakt in hoofde van de onderwijsinstelling, die leidt tot een vernietiging, wanneer de motivering om de student niet geslaagd te verklaren is gesteund op vaststellingen gedaan tijdens stagebezoeken waarvan de schriftelijke verslagen helemaal

op het einde van de stageperiode worden meegedeeld, zodat de student niet tijdig feedback kreeg en niet meer kon bijsturen. Dit is de essentie in huidig dossier.

Overigens wat deze commentaar, over het vragen van advies, te maken heeft met het administratieve aspect van lesgeven is eveneens een raadsel. Alles wijst erop dat de vakdocent zelf het één en ander kan verbeteren op het vlak van administratie. De feedbackfiche werd niet overgemaakt zoals verwerende partij dit zelf voorschrijft.

Het is frappant dat de interne beroepscommissie deze flagrante nalatigheid van de vakdocent erkent, om [ze] vervolgens onder de mat te vegen. De vakdocent zou dit simpelweg vergeten zijn en vastgesteld hebben zijn fiches niet na de stagebezoeken te hebben bezorgd. Er wordt uitdrukkelijk erkend dat verwerende partij onzorgvuldig gehandeld heeft. De bedoeling van dergelijke fiches is dat een student waar nodig kan remediëren. Door slechts *na* het einde van [de] stage en vervolgens ruim na het einde van de laatste les enige feedback te geven aan verzoekster, werd haar de kans ontnomen om zich te remediëren. Het dusdanig laat bezorgen van deze fiches geeft overigens een erg subjectieve indruk. Tot slot gaat het niet op om verzoekster een tekortkoming qua administratie te verwijten, wanneer men hier zelf als onderwijsinstelling de mist in gaat. Daarnaast is de motivering van de toegekende scores onvoldoende, te meer wil deze een dusdanige terugval in resultaat kunnen schrappen (cfr. formele en materiële motiveringsplicht en de schending daarvan). Zoals reeds aangehaald dient de eigenlijke toekenning van scores bij praktijkgerichte vakken ook gemotiveerd te worden.

Er bestaat verder een ernstige discrepantie in de fiches, opgemaakt door de vakdocent enerzijds en de fiches, opgemaakt door de mentor anderzijds. De mentor van verzoekster, dhr. [B.], schreef op 22 januari 2021, 29 januari 2021 en 7 februari 2021 een feedbackfiche. Deze zijn niet alleen uitvoerig, maar nog belangrijker deze zijn lovend over verzoekster. Specifiek wat administratie betreft leest men als volgt:

- “haar lesvoorbereidingen en opdrachten worden steeds tijdig doorgestuurd”
- “Het logboek werd getoond en getekend. Lesvoorbereidingen en opdrachten werden tijdig doorgestuurd”
- “Ik heb alle nodige documenten gekregen en ondertekend. Lesvoorbereidingen en opdrachten, die altijd overlegd worden, worden tijdig doorgestuurd”.

Dat de vakdocent en de mentor van verzoekster een afwijkende visie hadden, blijkt temeer uit een e-mail van de mentor (dhr. [B.]) aan de vakdocent (dhr. [V.]) in verband met haar stage. De mentor voelde aan dat de docent mogelijks een vertekend beeld had gekregen van verzoekster en wenste dit uitvoerig te verduidelijken. De mentor geeft in zijn e-mail aan dat verzoekster veelvuldig om feedback vroeg en dat zij erg volhardend en een groot doorzettingsvermogen heeft (stuk 15).

De interne beroepscommissie stelt zelf dat de score voor de vaardigheidsproef voor 70% door de mentor wordt bepaald en slechts voor 30% door de vakdocent. Dat de mentor de doorslag geeft, is logisch: hij begeleidt de student immers van nabij. Verzoekster had erg veel aan haar mentor, die regelmatig feedback gaf. Hierdoor had zij niet de nood om nog aanvullende feedback te vragen aan de vakdocent – hetgeen overigens vrijblijvend is – die veel minder zichtbaar was.

Het is onverklaarbaar dat de score van verzoekster niet hoger ligt, aangezien de mentor dusdanig lovend is over verzoekster. De discrepantie in puntentoekenning tussen de vakdocent en de mentor wordt geenszins verklaard, evenmin gemotiveerd. Het is terecht dat een student zich hier vragen bij stelt. Het is daarentegen ontrecht dat deze student hierop geen afdouende antwoorden krijgt.

Verzoekster is zich ervan bewust dat de scores A t.e.m. D deel uitmaken van de vaardigheidsproef, een onderdeel waarop zij uiteindelijk geslaagd is. Dit neemt absoluut

niet weg dat de puntentoekenning in het algemeen genomen voor Stage Engels 2, 3 en 4 onzorgvuldig en bijzonder ondoorzichtig is gebeurd.”

Met betrekking tot het ‘werkstuk’ betoogt verzoekster:

“Voor het onderdeel ‘werkstuk’ bij Stage Engels 3 behaalde verzoekster een 0. Volgens de interne beroepscommissie komt dit cijfer ‘zeer gefundeerd’ tot stand op basis van rubrics. De beroepscommissie laat na om te verduidelijken wat deze ‘rubrics’ moge zijn.

Ook voor de Stage Engels 2 en Stage Engels 4 behaalde verzoekster een tekort. De focus ligt echter op de Stage Engels 3, daar de score van 0 dermate frappant is.

De toekenning van deze cijfers is bijzonder arbitrair, onzorgvuldig en wordt niet ondersteund door enge afdoende motivering.

Dat de lector het onderliggend cijfer niet te zien krijgt, omwille van de objectiviteit, lijkt geenszins correct. Het excelsheet, waarin de administratie van de stage wordt beoordeeld, bevat twee tabbladen: ‘invullen’ en ‘resultaat’ (stuk 16). Naargelang de gegevens die men invult in het tabblad ‘invullen’, wijzigt de uitkomst in het tabblad ‘resultaat’. Bij iedere wijziging, kan men doorklikken naar de resultaten en analyseren wat voor effect dit heeft. Sommige wijzigingen veroorzaken echter een disproportioneel effect wat het totaalcijfer betreft; zo heeft de al dan niet aanwezigheid van een reflectie een groter gewicht/effect, dan de kwaliteit van de betrokken reflectie. Vermoedelijk wordt dit veroorzaakt door de onderliggende excelformule, waarnaar de interne beroepscommissie verwijst. Hoe kan het zijn dat deze formule niet objectief verantwoordbaar en vooraf aan de stage aan de studenten wordt ter kennis gebracht? Het gaat niet op om te verwijzen naar een formule, zonder deze ook maar in het minst te duiden.

Los van de algemene wijze van puntentoekenning, schort daarnaast ook [iets aan] de individuele quotering van verzoekster.

a. Reflecties en logboeken

Verzoekster heeft al haar reflecties en logboeken tijdig aan verwerende partij overgemaakt. Nochtans wordt in de evaluaties aangeduid dat er inzake ‘afwezigheden’ zijn, waardoor dit in code rood aangeduid komt te staan, hetgeen dan weer effect heeft op het tabblad ‘resultaat’.

Alle reflecties zijn nochtans aanwezig (stuk 17), waardoor er geen sprake kan zijn van strafpunten, zoals de interne beroepscommissie stelt. Verzoekster is zich ervan bewust dat er over de kwaliteit van de reflecties andere visies kunnen bestaan, echter dat ze aanwezig zijn is louter objectief vast te stellen. De vakdocent kiest er telkens voor de laagst mogelijke score van 1 tot en met 4 toe te kennen. Verzoekster, en een aantal andere studenten, hebben hiervoor een aparte map aangemaakt waar de reflecties werden in geplaatst, omwille van een foutmelding via de reguliere weg. Verwerende partij was hiervan op de hoogte. Voor de logboeken geldt hetzelfde, deze werden telkens aan verwerende partij overgemaakt (stuk 17).

Na contact met de ombudsvrouw werd dit punt overigens reeds besproken. Verzoekster begreep dat het om een misverstand ging en dat het na haar vergaderingen met de ombudsvrouw werd uitgeklaard dat zij wel degelijk in orde was met alle reflecties, logboeken en stage-uren (cfr. supra).

b. Communicatie kalender/agenda

Verzoekster wordt verweten dat zij het adres van de school waar de stage plaatsvond niet zou hebben meegedeeld via de kalender. De vakdocent schreef verzoekster aan in verband met dit detail en 7 minuten later werd dit prompt verholpen (stuk 18).

Toch geeft de docent voor elk van de drie stages aan dat het stagerooster niet volledig zou zijn of fouten zou bevatten. Het ging echter louter om het ontbreken van een adres, hetgeen om een vergetelheid ging, die onmiddellijk werd rechtgezet.

Verzoekster vulde haar uurrooster steeds correct in (stuk 19).

c. *Voorblad*

Voor elk van drie stages wordt aangegeven dat het administratief voorblad niet of niet correct zou zijn ingevuld. Dit is geenszins correct. Het voorblad bevat wel degelijk alle vereiste gegevens (stuk 20).

d. *Bordschema's*

Bij de evaluatie van Stage Engels 3 wordt aangegeven dat verzoekster geen bordschema's zou hebben gebruikt.

Opnieuw strookt dit niet met de waarheid. Verzoekster gebruikte wel degelijk bordschema's (stuk 21).

e. *Observatieverslagen*

De evaluatie geeft aan dat de observatieverslagen slechts gedeeltelijk worden uitgevoerd. Nochtans voerde zo deze opdracht volledig uit (stuk 22).

f. *Samengevat*

Samengevat dient te worden vastgesteld dat de score[toekenning] voor het onderdeel ‘werkstuk’ [] in het algemeen arbitrair is enerzijds, zowel als de specifieke scoretoekenning aan verzoekster anderzijds.

De toekenning van deze beoordelingen ts strijdig met het transparantiebeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het *patere legem*-beginsel en het materiële motivatiebeginsel.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij (een voetnoot is weggelaten):

“De beroepscommissie stelde in haar beslissing van 8 juli 2021 vast, als volgt:

“(…)

De lector heeft 90 dagen na de laatste stage een feedbackformulier bezorgd aan verzoekster, nadat hij bij het invoeren van de scores had vastgesteld dat dit niet gebeurd was, de avond na het stagebezoek. De beroepscommissie verneemt dat tijdens het laatste stagebezoek aan verzoekster mondeling feedback werd gedaan, in aanwezigheid van de stagmentor. Ondanks de vraag van de lector naar alle studenten, heeft verzoekster de lector nooit gecontacteerd voor bijkomend advies.

De beroepscommissie stelt vast dat het laat verzenden van het feedbackformulier geen impact heeft op de behaalde score, aangezien het over de laatste les ging. De beroepscommissie stelt vast dat het hier ook gaat over de vaardigheidsproef en niet over het werkstuk waar verzoekster een tekort voor behaalde.

(...)"

De beroepscommissie heeft inzake aldus vastgesteld dat verzoekster mondelinge feedback heeft ontvangen tijdens het laatste stagebezoek van 19 maart 2021.

Verzoekster heeft 90 dagen na haar laatste stage een feedbackformulier ontvangen, doch werd er dienaangaande door de beroepscommissie vastgesteld dat het te laat verzenden geen impact heeft gehad op de behaalde score, aangezien het om de laatste les ging.

De door verzoekster aangehaalde uitspraak van Uw raad is enkel relevant indien de feedback dient bezorgd te worden op een moment dat de student nog kan bijsturen. *In casu* betreft het echter de feedback van de laatste les en was er dus geen mogelijkheid meer voor verzoekster om haar ontoereikende aanpak bij te sturen. De uitspraak van Uw Raad is inzake dan ook irrelevant.

Tevens dient vermeld te worden dat de vakdocent (de heer [V.]) reeds op 30 januari 2021 een e-mailbericht aan verzoekster verzond met daarin een groot aantal bemerkingen bij haar aanpak (stuk IV.F, IV.G). Belangrijke informatie ontbrak in de door haar bezorgde lesvoorbereidingsfiche alsook stelde de vakdocent verwonderd te zijn dat verzoekster hem nog geen enkele keer om feedback had gevraagd.

De beroepscommissie bemerkt eveneens dat verzoekster de lector nooit heeft gecontacteerd voor bijkomend advies, ondanks het feit dat de lector dit zelf voorstelde.

Louter het feit dat verzoekster goed scoorde op de feedbackfiches van haar mentor (de heer [B.]) van januari en februari 2021, ontkracht geenszins het gegeven dat verzoekster tijdens de door heer [V.] (EhB-vakleerkracht) geobserveerde les op 19 maart 2021 een aanzienlijk slechtere score kon behalen dan de ook al weinig overtuigende feedback die verzoekster na het stagebezoek van 3 februari 2021 mocht ontvangen. Dit ontkracht evenmin het gegeven dat haar stagementor tegen het eind van de stage heel wat minder tevreden was over de resultaten van verzoekster.

Verzoekster is evenmin te spreken over het feit dat ze een 0 op 20 behaalde voor Stage Engels 3. Verweerster verwijst inzake naar hoger vermelde uitleg en dient er tevens op te wijzen dat er in het Algemeen Examenreglement van verweerster geen regels bestaan die het toekennen van een 0/20 verbieden (stuk IV.B), hetgeen evenzeer door de beroepscommissie in haar beslissing van 8 juli 2021 wordt gesteld.

Verzoekster houdt er daarnaast andere meningen op na voor wat betreft de haar toegekende scores voor een aantal componenten voor het Onderdeel ‘Werkstuk’ van de Stages.

Verzoekster vraagt Uw Raad in essentie om haar stage opnieuw te beoordelen, hetgeen uiteraard niet de bevoegdheid is van Uw Raad.

De klachten voor wat betreft de verschillende componenten van het onderdeel ‘Werkstuk’ worden in het extern beroep van verzoekster pas voor de eerste keer aangehaald en dienen thans dan ook als niet ontvankelijk te worden aan[ge]zien.”

In haar wederantwoordnota herneemt verzoekster haar standpunt.

Beoordeling

De Raad oordeelde eerder reeds (R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.792) dat er geen ‘transparantiebeginsel’ als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur gekend is (zie ook RvS 10 maart 2021, nr. 250.058, Baeyens; RvS 5 maart 2021, nr. 249.983, vzw De Alternatieve Brugse Radio-omroep; RvS 3 december 2020, nr. 249.113, cv TVV Digitaal; RvS 3 december 2020, nr. 249.112, bv On Tower Netherlands 6).

In de mate dat verzoekster zich in het derde middel op dat ‘beginsel’ beroept, is het niet ontvankelijk.

Verzoekster uit in het middel in de eerste plaats kritiek op de beoordeling van het aspect ‘vaardigheden’.

De Raad herhaalt vooreerst dat een verzoekende partij op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs behoudens specifieke voorwaarden – die hier niet vervuld zijn – in een procedure voor de Raad geen nieuwe middelen mag opwerpen.

Wat verzoekster thans uiteenzet over de beweerde discrepantie tussen de beoordeling van de docent en deze van de stagementor, heeft niet het voorwerp uitgemaakt van het debat voor de interne beroepscommissie. Het gaat derhalve om een nieuw, en dus onontvankelijk middel. Hetzelfde geldt voor verzoeksters uiteenzetting omtrent het gewicht van de beoordeling van de stagementor.

Wat een gebrekkige begeleiding tijdens het academiejaar betreft, is het de vaste rechtspraak van de Raad dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie

deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Daarvan levert verzoekster niet het bewijs.

Enerzijds immers, zet verzoekster in het middel zelf uiteen dat zij naast de feedback die zij alleszins wél tijdig van de docent heeft ontvangen, door haar stagementor dermate veelvuldig feedback kreeg dat zij geen nood had aan het bevragen van de docent. In het licht daarvan kan verzoekster bezwaarlijk voorhouden dat zij dermate van feedback verstoken is gebleven dat zij onmogelijk kon slagen. Ter zitting bevestigt verzoekster bovendien dat na de bijgewoonde lessen mondelinge feedback werd gegeven.

Anderzijds repliceert verzoekster op geen enkele wijze op het standpunt van de beroepscommissie dat de beweerdelijk laattijdige feedback (van 20 juni 2021) betrekking had op de laatste stageles, zodat verzoekster bij gebreke aan navolgende stagelessen hoe dan ook na die feedback niet meer kon bijsturen.

Daarnaast bekritiseert verzoekster de beoordeling van het aspect ‘werkstuk’.

Wat verzoekster inzake dat ‘werkstuk’ thans voor het eerst aanvoert omtrent ‘communicatiekalender/agenda’, ‘voorblad’, ‘bordschema’s’ en ‘observatieverslagen’, werd niet opgeworpen in het intern beroep. De kritiek is derhalve nieuw en dus onontvankelijk.

Met betrekking tot de score voor het ‘werkstuk’ bij de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’, ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’ stelt verzoekster – met de nadruk op de nulscore voor ‘Stage Engels 3’ – dat de wijze waarop de beoordeling tot stand komt arbitrair en onzorgvuldig is, en niet steunt op juiste feitelijke motieven.

Zo voert zij aan dat zij alle reflecties en logboeken conform de afspraken heeft ingediend, en dat de punten die voor die aspecten in mindering zijn gebracht – uitgaande van het niet indienen ervan – dus niet kunnen standhouden.

De Raad stelt vast dat verzoekster een afdruk voorlegt van de upload van bestanden die, wat hun naam betreft, verwijzen naar reflecties en logboeken (stuk 17 verzoekende partij). Verwerende partij ontket die neerlegging niet in haar antwoordnota, en ter zitting kan zij evenmin nadere verduidelijking verschaffen over de wijze waarop de cijfers – in het licht van dat bewijs – kunnen worden verantwoord.

In die omstandigheden is de Raad van oordeel dat de deelscores voor ‘reflecties’ en ‘logboeken’ voor de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’, ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’ niet met de materiële motiveringsplicht in overeenstemming kunnen worden gebracht.

Het middel is in die mate gegrond.

De Raad wijst bovendien op het volgende.

De vraag rijst naar de redelijke verantwoording van een quotering waarbij – zonder dat het onderwijs- en examenreglement, de ECTS-fiche of de stagehandleiding daarvoor een aantoonbare rechtsgrond bieden – voor ontbrekende logboeken of reflecties zoveel minpunten kunnen worden toegekend dat de student, ongeacht de score voor de twaalf overige gequoteerde aspecten, nauwelijks – of helemaal niet – nog een slaagcijfer kan behalen voor het ‘werkstuk’.

Daarbij moet nog worden opgemerkt dat volgens de door verwerende partij voorgelegde ECTS-fiches, de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’ en ‘Stage Engels 3’ voor 100% bestaan uit een ‘vaardigheidsproef’. De Raad leest in deze ECTS-fiches nergens een verwijzing naar een ‘werkstuk’. De ECTS-fiche voor ‘Stage Engels 4’ vermeldt naast ‘vaardigheidsproef’ (80%) weliswaar een tweede element, met name ‘observatie’ (20%), maar evenmin een ‘werkstuk’. Ten onrechte, zo lijkt dus, stelt de stagehandleiding onder hoofdstuk 6: “*Op de ECTS-fiches vind je bij de evaluatie een opdeling tussen een vaardigheidsproef en een werkstuk terug (en een observatie voor stage 4)*”.

Het valt aan de beroepscommissie bij het nemen van een nieuwe beslissing toe om hierover duidelijkheid te brengen.

Die duidelijkheid mag ten slotte tevens worden tegemoet gezien over de wijze waarop de deelpunten – voor zover die er gelet op de ECTS-fiches al kunnen zijn – worden verrekend om tot een examencijfer per opleidingsonderdeel te komen.

Vierde middel

Verzoekster beroept zich in een vierde middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij, niettegenstaande goede resultaten voor andere opleidingsonderdelen, ten gevolge van het tekort voor de opleidingsonderdelen ‘Stage Engels 2’, ‘Stage Engels 3’ en ‘Stage Engels 4’ niet kan afstuderen in het academiejaar 2020-2021, en dat zij in een volgend academiejaar stages opnieuw zal moeten afleggen.

Gelet op enkele de tekorten voor het ‘werkstuk’, het beperkt aandeel daarvan in het eindresultaat en het gegeven dat er een tekort is aan leerkrachten Islam in de Antwerpse regio, is verzoekster van oordeel dat de bestreden beslissing kennelijk disproportioneel en dus onredelijk is.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat in de bestreden beslissing concreet is ingegaan op de zorgvuldigheid en de proportionaliteit van de evaluatie

Verzoekster handhaaft in haar wederantwoordnota haar kritiek.

Beoordeling

Ter discussie staat of verzoekster voor drie opleidingsonderdelen al dan niet terecht een credit is ontzegd. Die vraag is voorlopig beantwoord in de beoordeling van het derde middel.

Het komt aan de interne beroepscommissie toe om een nieuwe beslissing te nemen.

De vraag of verzoekster na die beslissing nog tekorten behoudt voor één of meer opleidingsonderdelen en of de beslissing om verzoekster voor de opleiding niet geslaagd te verklaren in die omstandigheden kan worden gerechtvaardigd, is op dit ogenblik voorbarig.

Het vierde middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de departementale beroepscommissie van 8 juli 2021.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 8 september 2021.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 24 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.828 van 20 augustus 2021 in de zaak 2021/299

In zake: Lore VAN DAMME
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

ERASMUSHOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de departementale beroepscommissie van Erasmushogeschool van 13 juli 2021, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Stage Haartooi 4 SO3AV’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Max Robert, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het Secundair Onderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Stage Haartooi 4’, waarvoor verzoekster een examencijfer van 7/20 behaalt. Voor alle andere opleidingsonderdelen behaalt verzoekster een credit.

Ten gevolge van dit tekort, wordt verzoekster voor de opleiding niet geslaagd verklaard.

De proclamatie vindt plaats op 29 juni 2021.

Op 2 juli 2021 stelt verzoekster tegen voormeld examencijfer een intern beroep in. Zij werpt daarin drie middelen op. Vooreerst stelt verzoekster dat er sprake is van een gebrekige begeleiding, enerzijds omwille van een problematische relatie met een van de stagementoren (wat verzoekster als “pesterijen” omschrijft) en anderzijds omdat na melding van persoonlijke en organisatorische problemen nooit enige hulp is geboden. In een tweede middel voert verzoekster een schending van de materiëlemotiveringsplicht aan, omdat de motieven op de evaluatiedocumenten niet met de werkelijkheid overeenstemmen. In een derde middel betoogt verzoekster dat zij de doelstellingen van het betrokken opleidingsonderdeel heeft behaald. In ondergeschikte orde vraagt verzoekster om haar toe te laten enkele weken stage te laten lopen tijdens de zomervakantie of tijdens de tweede zit-examenperiode, of om haar een vervangende opdracht te geven.

Nadat de centrale klachtencommissie het beroep ontvankelijk verklaart, wordt het ten gronde beoordeeld door de departementale beroepscommissie. Deze komt op 13 juli 2021 tot de volgende beoordeling:

“ (...)”

Onderzoek van het verzoekschrift

De leden van de commissie nemen onder leiding van de voorzitter het verzoekschrift van betrokken studente door. De betrokken lectoren worden gehoord.

Wat de begeleiding van de studenten betreft, stellen de leden van de beroepscommissie vast:

- Dat er duidelijke instructies zijn voor de mentoren omtrent de begeleiding van en feedback aan de stagelopende studenten (bijlage 1). De mentoren ontvangen wekelijks dit bericht: *“De bedoeling is om de student wekelijks te evalueren voor de stagelessen die de student effectief gaf (observatielessen worden op een andere manier geëvalueerd). Op die manier kunnen we de student ontwikkelingsgericht opvolgen en ook anticiperen op mogelijke problemen tijdens de stage. Indien u dat nodig acht vragen we u om onze stagebegeleiders via e-mail te contacteren. De contactgegevens van onze stagebegeleiders kan u ook terugvinden in de stagehandleiding.”*
- Dat elke student over zijn stage uitvoerig feedback krijgt op alle deelfacetten via lettercodes, gebaseerd op een rubric. De nadruk van de score ligt enerzijds op taal en anderzijds op inhoud. De score wordt gegeven voor 70% door de mentor en voor 30% door de EhB-lector (Bijlage 2). Tabblad 1 omvat alle deelfacetten waarop elke student individueel feedback ontvangt, tabblad 2 toont aan op welke wijze het scorecijfer berekend wordt.
- Dat Lore voldoende tussentijdse feedback heeft gekregen van de mentor (Bijlagen 3.1 - 3.3) en dat zij daarbij ook meermaals op werkpunten is gewezen.
- Dat er voldoende basis-begeleiding voorzien wordt voor alle studenten die dit opleidingsonderdeel volgen. De leden nemen akte van de handleidingen (voor studenten en mentoren), de berichten op het digitaal leerplatform, de Canvascursus, berichten, ... naar studenten teneinde het vak met succes te kunnen afleggen (bijlagen 4.1 — 4.4)).
- Dat andere studenten met dezelfde richtlijnen of gelijkaardige feedback wel konden slagen voor het opleidingsonderdeel. De leden kunnen aldus geen gebrekige begeleiding, met een impact op het studiesucces, vaststellen.
- De leden kunnen geen elementen of feitelijkheden vinden die een vooringenomenheid van mentoren of pesterijen kunnen staven.
- Dat mevrouw [F.] de studente gedurende haar stage meermaals gewezen heeft op verschillende werkpunten en daarbij ook meermaals werd bijgestuurd. De leden stellen ook vast dat de studente niet kan omgaan met het krijgen van (negatieve) kritiek en er niet in slaagt om deze op voldoende wijze bij te sturen en naar een positieve situatie om te zetten (cf. e-mail studente van 24/4/2021 - stuk 16 uit verzoekschrift van verzoekster).

Met betrekking tot de motivering van het examencijfer stellen de leden van de beroepscommissie vast:

- dat de score wordt berekend op basis van een vaardigheidsproef, stageadministratie en beroepstaken (bijlage 5: ECTS fiche Haartooi 4). Indien voor één van de deelevaluaties een resultaat kleiner dan 10/20 wordt bekomen, dan geldt het gewogen gemiddelde met een maximum van 7/20 voor het hele opleidingsonderdeel.
- Dat de score van Lore conform de ECTS fiche tot stand is gekomen.

- Dat de beoordeling objectief en volgens een voorgestructureerde rubric tot stand gekomen is (bijlage 2). De nadruk van de score ligt enerzijds op taal en anderzijds op inhoud (cf supra). De score wordt gegeven voor 70% door de mentor en voor 30% door de EhB-lector.
- Dat evaluatie gebeurt aan de hand van een standaard evaluatieformulier (bijlage 6).
- Dat uit de stage-evaluaties voldoende blijkt dat verzoekster de vereiste vaardigheden uit het gebied haartooi niet op voldoende wijze beheerst. (bijlagen 3.1 - 3.3, bijlagen 7.1 - 7.9)
- Dat een goed resultaat op het ene opleidingsonderdeel – al dan niet binnen hetzelfde academiejaar – niet doet veronderstellen dat de student ook voor een ander opleidingsonderdeel aanspraak kan maken op een goede beoordeling.
- De leden stellen vast dat de scores op de verschillende stages Haartooi wel degelijk consistent zijn; er is een dalende trend in de punten die de studente heeft behaald voor het vak stage haartooi 1, 2, 3 en 4, met name respectievelijk 12/20 (waarvan 10/20 vaardigheidspogef), 11/20 (10/20 vaardigheidspogef), 11/20 (10/20 vaardigheidspogef) en 7/20 (8/20 vaardigheidspogef).

Het spreekt hierbij evenzeer voor zich dat de moeilijkheidsgraad telkenmale hoger komt te liggen en er derhalve duidelijk gebleken is dat de studente naarmate de moeilijkheidsgraad steeg, zij niet langer de technische en specifieke competenties van het vak kan beheersen en inhoudelijk tekortschiet (en zelfs basisvaardigheden zoals kruiswikkeling vergeten blijkt te zijn). Het aantal stage uren/ week/ onderwijsvak gaat gradueel omhoog van stage 1 t.e.m. stage 4. Van 6u/week/ onderwijsvak wordt gestegen tot 10u/week/ onderwijsvak. Bovendien gaan stage 1 t.e.m. stage 2 enkel door in de 2de graad (basis moeilijkheidsgraad). Hierbij is het voldoende om notie te hebben van het vak en om bekwaam te zijn in 1 bepaalde techniek voor de les. Vanaf stage 3 kan een student terecht in de 3de graad (geen verplichting) en vanaf stage 4 geeft de student les in zowel de 2 als 3de graad (gevorderde moeilijkheidsgraad). Niveau 3de graad, is het niveau verreist door het werkfeld (kapsalons), innovatief werken wordt een evidentie, wat erop neerkomt dat men permanent de vaardigheid moet hebben om alle theoretische inzichten en vaardigheden toe te passen in een steeds wisselende context gezien elk haar anders is van kleur, de wens van de klant steeds kan verschillen,... In stage 4 zijn de lesonderwerpen niet meer afgelijnd tot het realiseren van 1 techniek maar komen diverse technieken aan bod in 1 lesonderwerp. Notie hebben van het vak is in deze stage niet meer voldoende, de student moet de technieken bezitten en aan theoretische inzichten kunnen verbinden.

Daarenboven stelten de leden van de beroepscommissie vast:

- Dat er erg veel e-mails zijn bijgesloten in het verzoekschrift van betrokken. Daarbij merken de leden op dat het een subjectieve selectie van e-mails vanwege de studente betreft waarbij vaak de voorafgaandijke en/of daaropvolgende discussies en/of gegeven antwoorden (bewust) werden weggelaten.
- Dat de betrokken lectoren onder meer deze feitelijkheden duidelijk kunnen weerleggen:
 - (i) de vaststelling dat de studente zelf heeft geopteerd om haar stages haartooi 1, 3 en 4 te kunnen combineren, heeft ertoe geleid dat de studente het haar zelf dermate moeilijk heeft gemaakt om haar stage/uurroosters op een

- ordentelijke en gestructureerde wijze georganiseerd te krijgen. De e-mails in de stukken 5 en 6 van verzoekster overtuigen de leden hiervan.
- (ii) de vaststelling dat uit het door de studente bijgebrachte e-mailverkeer toch ook al duidelijk blijkt dat de studente niet zomaar aan haar lot werd overgelaten en er wel degelijk feedback werd gegeven. De leden verwijzen hierbij naar de e-mails van Mevr. [F.] van 2/02/2021 (cf. stuk 7 uit verzoekschrift van verzoekster) of van 7/03/2021 (cf. stuk 9 uit verzoekschrift van verzoekster). Wat specifiek deze laatste e-mail betreft, stelt Mevr. [F.] terecht dat er tevens een nieuwe stageplaats in Aalst werd voorgesteld maar de studente deze omwille van de vooropgestelde praktijkvaardigheden (te hoog gegrepen?) heeft afgeblokt.
 - (iii) de vaststelling dat er een cursus werd gegeven aan de studente. Hierbij verwijzen de leden [] naar de e-mailberichten van 6 en 7 april 2021 (cf. stuk 14 uit verzoekschrift van verzoekster) waaruit toch ook wel blijkt dat er bijkomende feedback aan de studente werd gegeven.
 - (iv) het feit dat mevrouw [F.] wel degelijk meermaals met de stageschool contact heeft opgenomen en de studente heeft bijgestuurd
 - (v) de weerlegging omtrent de informatie over ‘kruiswikkeling’. Verzoekster nam geen contact op om daarover vragen te stellen noch met mevrouw [F.] noch met mevrouw [E.]. Nochtans kon verzoekster voor andere zaken wel (meermaals) telefonisch (vaak met wisselende telefoonnummers) contact opnemen als ze vragen had. Daarnaast leid[t] een simpele zoekopdracht in google direct tot volgende link: <https://bamaflexweb.ehb.be/BMFUIDetailxOLOD.aspx?a=52174&b=5&c=1>. Hieruit is duidelijk vast te stellen dat kruiswikkeling wel degelijk voorkomt in de inhoud van het opleidingsonderdeel ‘Kapseltechnieken en ontwerpen 1’ (bachelor 1).
 - (vi) Verzoekster beweert dat Lore plots voor een OKAN-klas werd geplaatst waardoor haar toets te moeilijk was en ze deze niet meer kon veranderen. Dit klopt niet, verzoekster werd wel degelijk op voorhand gemaaid door haar mentor over het feit dat de toets te moeilijk was opgesteld.

Wat betreft de mogelijkheid te kunnen beschikken over een tweede examenkans. Hier dienen de leden vast te stellen dat de thans bereikte competenties van de studente dermate onvoldoende zijn zodat het onmogelijk is om in het licht daarvan en gelet op het korte tijdsbestek van het zomerreces te voorzien in een alternatieve opdracht of bijkomende stage welke zal volstaan om aan de gebrekkige competenties van de studente voldoende te kunnen remediëren teneinde alsnog een rechtsherstel te bekomen.

De leden stellen vast dat er op 20 mei een gesprek was met Lore, haar ouders, en de betrokkenen uit de opleiding. Na afloop is Lore een alternatieve opdracht aangeboden om op die manier de tekorten in haar vakkennis te kunnen remediëren. De opleiding wilde daarbij tegemoet komen door haar te laten werken op de competenties (vak ‘ontwikkelingskompas’ in 2021-2022) die ze momenteel niet beheerst (met de optie tot vervroegd afstuderen in het 1ste semester). De leden van de commissie zijn verbaasd over het feit dat verzoekster niet ingegaan is op dit voorstel.

Beslissing

De leden van de interne beroepscommissie besluiten

- Dat er geen gebrekkige begeleiding wordt vastgesteld t.a.v. verzoekster,
- Dat het examencijfer van 7/20 op objectieve wijze tot stand kwam (rubric), materieel gemotiveerd is en conform de ECTS-fiche gegeven is.
- Dat het niet mogelijk is om een 2de examenkans of alternatieve opdracht aan te bieden.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Beoordeling van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op de formelemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster verwijt aan de bestreden beslissing dat een belangrijke grief uit het intern beroep daarin onbesproken blijft, met name dat de pesterijen tijdens de stage een nefaste invloed hebben gehad op haar prestaties.

Verzoekster verwijst naar de voorbeelden die zij in haar intern beroep heeft uiteengezet, en stipt aan dat het feit dat zij – omwille van het praktijk-karakter van het opleidingsonderdeel – niet al die voorbeelden kan aantonen op basis van geschriften, geen afbreuk doet aan haar duidelijke uiteenzetting.

Verzoekster acht het niet met de formelemotiveringsplicht in overeenstemming dat haar argumenten door de interne beroepscommissie worden afgedaan met één zin.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota (voetnoten zijn weggelaten):

“Verzoekster is evenwel geheel ten onrechte van oordeel dat de bestreden beslissing niet voldoet aan voormelde formele motiveringsplicht vermits er daarin naar haar oordeel nagelaten wordt in te gaan op de door haar aangehaalde grieven inzake de vermeende pesterijen waarmee zij tijdens haar stage te kampen kreeg.

Ter zake dient namelijk te worden opgemerkt dat verzoekster in haar verzoekschrift bij het interne beroep de zogenaamde pesterijen aankaart [ten einde] te duiden dat zij daarbij niet de nodige en objectieve begeleiding zou hebben gekregen ondanks het feit dat verzoekster meermaals deze problemen heeft gemeld.

In tegenstelling tot hetgeen verzoekster evenwel meent te kunnen voorhouden, heeft verweerster zoals dit ook blijkt uit de bestreden beslissing- al deze argumenten van verzoekster wel degelijk [terdege] onderzocht en werden ter zake de lectoren tevens gehoord.

Het enkele feit dat verweerster in de bestreden beslissing niet woord voor woord elke passage van verzoekster heeft weerlegd, doet aan het voormelde echter geen enkele afbreuk.

Op grond van het verzoekschrift dat verzoekster heeft ingediend in het kader van haar intern beroep, heeft de departementale beroepscommissie immers vastgesteld dat de vele illustraties en e-mails die verzoekster (onder de punten ‘II.1.1 Pesterijen’ en ‘II.1.2 Alarmsignalen’) heeft aangehaald, in hoofdzaak aanklagen dat verzoekster niet de vereiste begeleiding en feedback zou hebben gekregen met als direct gevolg dat deze omstandigheid het verzoekster onmogelijk zou hebben gemaakt te kunnen slagen voor haar stage.

Alzo stelt verzoekster daarin uitdrukkelijk, het volgende:

“II.1.1. Pesterijen

Allereerst dient er gewezen te worden op de bijzondere omstandigheden die het afgelopen academiejaar hebben plaatsgevonden en een nefaste invloed hebben gehad op zowel de prestaties als de begeleiding van verzoekster.

(...)

De begeleiding van verzoekster is op geen enkel moment en op geen enkele wijze objectief verlopen.

II.1.2. Alarmsignalen

De begeleiding die verzoekster heeft mogen genieten was dermate gebrekig dat haar elke kans tot slagen werd ontnomen.

De Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen geeft in zijn vaste rechtspraak aan dat, indien een directe impact van de gebrekige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is, er uitzonderlijke omstandigheden voorliggen.

(...)

Gezien uit het feitenrelaas duidelijk blijkt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden die het verzoekster onmogelijk hebben gemaakt om te kunnen slagen, gezien haar elke leerkans werd ontnomen, kan het cijfer geen standhouden en dient dit herzien te worden.

*Dit geld[t] des te maar aangezien de Hogeschool kennelijk in de fout is gegaan om verzoekster niet de juiste ondersteuning te bieden tijdens haar stage ondanks de meermaalse vraag hiertoe.
(eigen onderlijning)*

Al deze kritieken waarbij verzoekster aanklaagt dat zij ingevolge de door haar geschatste omstandigheden de nodige begeleiding noch feedback heeft gekregen waardoor het voor haar onmogelijk was om te slagen voor de betreffende stage, werden door de interne beroepscommissie dan ook grondig onderzocht doch diende er daaropvolgend te worden vastgesteld dat deze kritiek niet gefundeerd is en deze er in de gegeven omstandigheden geenszins toe heeft geleid dat het voor verzoekster onmogelijk was om haar stage op succesvolle wijze te kunnen afleggen.

In tegenstelling tot hetgeen eiseres meent te kunnen voorhouden blijkt het voormelde ook wel degelijk uit de motivering van de bestreden beslissing en kan dit niet enkel worden herleid tot één enkele zin uit de bestreden beslissing die verzoekster aanhaalt op pagina 10 van haar verzoekschrift.

Immers, wat dit aspect betreft, wordt in de bestreden beslissing – na grondig onderzoek ter zake – het volgende gesteld:

“Wat de begeleiding van de studenten betreft, stellen de leden van de beroepscommissie vast:

(...)

- *Dat Lore voldoende tussentijdse feedback heeft gekregen van de mentor (Bijlagen 3.1 – 3.3) en dat zij daarbij ook meermaals op werkpunten is gewezen.*
- *Dat er voldoende basis-begeleiding voorzien wordt voor alle studenten die dit opleidingsonderdeel volgen. De leden nemen akte van de handleidingen (voor studenten en mentoren), de berichten op het digitaal leerplatform, de Canvascursus, berichten, ... naar studenten teneinde het vak met succes te kunnen afleggen (bijlagen 4.1 – 4.4).*
- *Dat andere studenten met dezelfde richtlijnen of gelijkaardige feedback wel konden slagen voor het opleidingsonderdeel. De leden kunnen aldus geen gebrekige begeleiding, met een impact op het studiesucces, vaststellen.*
- *De leden kunnen geen elementen of feitelijkheden vinden die een vooringenomenheid van mentoren of pesterijen kunnen staven.*
- *Dat vrouw [F.] de studente gedurende haar stage meermaals gewezen heeft op verschillende werkpunten en daarbij ook meermaals werd bijgestuurd. De leden stellen ook vast dat de studente niet kan omgaan met het krijgen van (negatieve) kritiek en er niet in slaagt om deze op voldoende wijze bij te sturen en naar een positieve situatie om te zetten (of. email studente van 24/4/2021 - stuk 16 uit verzoekschrift van verzoekster).*

(...)

Daarenboven stellen de leden van de beroepscommissie vast:

- *Dat er erg veel e-mails zijn bijgesloten in het verzoekschrift van betrokkenen. Daarbij merken de leden op dat het een subjectieve selectie van e-mails vanwege de studente betreft waarbij vaak de voorafgaandelijke en/of daaropvolgende discussies en/of gegeven antwoorden (bewust) werden weggelaten.*

- *Dat de betrokken lectoren onder meer deze feitelijkheden duidelijk kunnen weerleggen:*
 - (i) *de vaststelling dat de studente zelf heeft geopteerd om haar stages haartooi 1, 3 en 4 te kunnen combineren, heeft ertoe geleid dat de studente het haar zelf dermate moeilijk heeft gemaakt om haar stage/uurroosters op een ordentelijke en gestructureerde wijze georganiseerd te krijgen. De e-mails in de stukken 5 en 6 van verzoekster overtuigen de leden hiervan.*
 - (ii) *de vaststelling dat het door de studente bijgebrachte e-mailverkeer toch ook al duidelijk blijkt dat de studente niet zomaar aan haar lot werd overgelaten en er wel degelijk feedback werd gegeven. De leden verwijzen hierbij naar de e-mails van mevr. [F.] van 2/02/2021 (cf. stuk 7 uit verzoekschrift van verzoekster) of van 7/03/2021 (cf. stuk 9 uit verzoekschrift van verzoekster). Wat specifiek deze laatste e-mail betreft, stelt Mevr. [F.] terecht dat er tevens een nieuwe stageplaats in Aalst werd voorgesteld maar de studente deze omwille van de vooropgestelde praktijkvaardigheden (te hoog gegrepen?) heeft afgeblakt.*
 - (iii) *de vaststelling dat er een cursus werd gegeven aan de studente. Hierbij verwijzen de leden [] naar de e-mailberichten van 6 en 7 april 2021 (cf. stuk 14 uit verzoekschrift van verzoekster) waaruit toch ook wel blijkt dat er bijkomende feedback aan de studente werd gegeven.*
 - (iv) *het feit dat mevrouw [F.] wel degelijk meermaals met de stageschool contact heeft opgenomen en de studente heeft bijgestuurd*
 - (v) *de weerlegging omtrent de informatie over ‘kruiswikkeling’. Verzoekster nam geen contact op om daarover vragen te stellen noch met mevrouw [F.] noch met mevrouw [E.]. Nochtans kon verzoekster voor andere zaken wel (meermaals) telefonisch (vaak met wisselende telefoonnummers) contact opnemen als ze vragen had. Daarnaast leid een simpele zoekopdracht in google a/ direct tot volgende link: <https://bamaflexweb.ehb.be/BMFUIDetailxOLOD.aspx?a=52174&b=6&c=1>*
Hieruit is duidelijk vast te stellen dat kruiswikkeling wel degelijk voorkomt in de inhoud van het opleidingsonderdeel ‘Kapseltechnieken en-ontwerpen 1’ (bachelor 1).
 - (vi) *Verzoekster beweert dat Lore plots voor een OKAN-klas werd geplaatst waardoor haar toets te moeilijk was en ze deze niet meer kon veranderen. Dit klopt niet. Verzoekster werd wel degelijk op voorhand gemeld door haar mentor over het feit dat de toets te moeilijk was opgesteld.”*
- (eigen onderlijning en accentuering)

Na grondige analyse van de vele kritieken (inclusief de passages inzake de vermeende pesterijen) en nadat tevens de betrokken lectoren hierover werden gehoord, is de beroepscommissie aldus tot het besluit dat er geen gebrekige begeleiding kan worden vastgesteld welke van dien aard was dat het daardoor onmogelijk was geworden voor verzoekster om te kunnen slagen in haar stage.

Hierbij kan er bezwaarlijk aan verweerster worden verweten dat zij in de bestreden beslissing niet elke passage uit het verzoekschrift woord voor woord heeft weerlegd. Een afdoende motivering vereist niet dat alle argumenten in de beslissing één voor één in extenso moeten worden beantwoord.

De verplichting om de beslissing op afdoende wijze te motiveren houdt bijgevolg niet in dat verweerster ertoe gehouden is om in dat licht op elk beroepsargument te antwoorden. Het volstaat dat de determinerende motieven voor het besluit worden aangeduid welke steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld.

Alzo volstaat het indien kan worden vastgesteld dat de argumentatie van de betrokken impliciet of expliciet in de besluitvorming werd betrokken en er daaruit impliciet kan worden afgeleid waarom de argumenten van de betrokken in het algemeen niet werden aanvaard.

Bovendien stelt verweerster vast dat de beweringen van verzoekster in de eerste drie bullets (cf. pagina 6 en 7 van het verzoekschrift) welke gewag maken van mogelijke pesterijen, bij navraag ter zake bij zowel de mentoren als de lectoren, niet correct blijken te zijn doch de beroepscommissie is hierop niet expliciet ingegaan daar zij niet heeft willen vervallen in een welles-nietes verhaal waarvan de beweringen neerkomen op woord tegen woord en welke uiteindelijk onmogelijk kunnen worden hard gemaakt aan de hand van concrete en objectieve vaststelbare gegevens en/of feitelijkheden,

De feitelijkheden in de daaropvolgende bullets aangaande de lesvoorbereidingen en de lesonderwerpen, het feit dat zij als laatstejaars stagiaire in een moeilijkere klas komt te staan kunnen geenszins als pesterijen worden aanzien doch betreft veeleer de (on)bekwaamheid van verzoekster om op een zelfstandige en georganiseerde wijze hiermee te kunnen omgaan. Wat de zogenaamde Okan-les betreft waarnaar er wordt verwezen dient overigens te worden opgemerkt dat dit eigenlijk een gewone les betreft waarin er slechts een aantal ‘okan-leerlingen’ zitten waarvan het niveau iets minder is dan dat bij een gewone leerling.

Zoals gesteld, betreft de essentie van de problemen die verzoekster heeft aangekaart immers de vraag of verzoekster de gepaste en de essentiële begeleiding daarbij heeft gekregen.

Na onderzoek van het vele e-mailverkeer dat er ter zake werd gevoerd en na de lectoren hierover tevens te hebben gehoord, stelt de beroepscommissie vast dat dit hier wel degelijk het geval is zoals dit ook uitdrukkelijk blijkt uit de hierboven geciteerde motivering in de bestreden beslissing.

Zoals ook aangegeven in de bestreden beslissing, getuigen onder meer de e-mailberichten van mevrouw [F.] van 2 februari 2021 en 7 maart 2021 (cf. stukken 7 en 9 gevoegd bij het verzoekschrift op intern beroep) hiervan als voorbeeld van bewijs.

Alzo wordt in het e-mailbericht d.d. 2 februari 2021 door mevrouw [F.] (waarnaar in de bestreden beslissing verwezen wordt), het volgende aan verzoekster gemeld:

*“Ik weet niet vanwaar je de woorden haalt dat wij de stage willen stopzetten.
Jij gaf aan dat je de stage in Antwerpen niet meer zag zitten en vroeg of je de les van vrijdag nog moest nakomen. Waarop ik jou geantwoord heb dat dat aangewezen was. Het zou jammer zijn, de stage af te breken als de eindmeet in zicht is. Ik heb met mevr. Van Nieuwenhove contact gehad en daaruit blijkt dat beide mentoren het heel goed met je voor hebben en ook rekening houden dat je CVS hebt en klierkoorts. Daar bracht je hen zelf van op de hoogte. Daar is heel veel begrip voor maar dat ze de indruk hebben dat je over te krachten moet gaan waardoor je soms niet meer jezelf bent. Zo stuur je bijv. 6 mails in 1 uur, worden leerkrachten [onderbroken] tijden[s] de middag omdat je hen een feedback doc wil laten invullen,... terwijl men je meteen ook uitnodigt om bij hen te komen te zitten. Ze willen nl. jou mee in de groep opnemen maar zien dat jij dermate lijdt onder stress, dat die uitnodiging zelfs anders geïnterpreteerd wordt door jou.*

Wat betreft de feedback, krijg je steeds meteen na de les maar niet altijd geschreven (dat komt later) omdat [ze] het ook zo druk heeft met allerhande zaken, gelinkt aan Covid-19. Dat is wat men mij meld[t].

Het team beseft dat je de stage zeer ernstig nam en dat je heel veel inspanningen deed om een goed resultaat neer te zetten maar dat je ook oog moet hebben voor rustige sociale contacten en dat je daar moet aan werken.

Als ik het goed begrijp Lore, moet je vooral rustiger worden en de opdrachten goed analyseren zodat je goed weet wat men van jou verwacht. Uiteraard blijf je je verdiepen in de technieken van haarzorg om op die manier ook meer rust te krijgen. Ik reken op je wilskracht en moed om de stage verder te zetten.

Men heet je immers meer dan welkom in de vakgroep en [wil] je graag bijsturen.”
(eigen onderlijning)

In antwoord op de vraag van verzoekster om haar stage in Evere te mogen verderzetten waar zij reeds een stage PAV deed, wordt door mevrouw [F.] in haar e-mail van 7 maart 2021 meegedeeld dat dit niet mogelijk is doch er – niettegenstaande tevens al het mogelijke in werking werd gesteld om de nodige ondersteuning bij de stageplaats in Antwerpen te blijven aanbieden – een aanvraag werd ingediend voor een stageplaats in Aalst (cf. stuk IV. 1), waarop verzoekster uiteindelijk evenwel zelf besloten heeft de betreffende stageplaats in Aalst niet te aanvaarden omwille van de moeilijkheidsgraad aldaar.

In het betreffende e-mailbericht wordt ter zake het volgende toegelicht:

“Het kan helaas niet. Je dient je uren stage te doen voor haarzorg.

Je bent ook nog steeds welkom in A’pen en men is bereid je te steunen.

De vorige stage is je punt bekend en dat is 9/20 van de mentor maar men gelooft in je groeiproces. Er loopt momenteel nog een aanvraag voor stage voor haarzorg en BE in technigo! Aalst,

Ik verwacht deze week een antwoord en indien mogelijk verplaats ik je ook al kreeg ik van A’pen de garantie dat ze alles in het werk zullen stellen naar ondersteuning.”
(eigen onderlijning)

Er werd door de departementale beroepscommissie aldus vastgesteld dat naar aanleiding van de vele meldingen van verzoekster, er wel degelijk heel wat bijkomende contacten zijn geweest met zowel verzoekster, als met de stageschool en dit met oog op bijkomende ondersteuning en feedback ten behoeve van verzoekster.

Op grond van voormelde twee e-mails (van de heel vele e-mails) alleen al blijkt overduidelijk dat verzoekster geenszins aan haar lot werd overgelaten en er wel degelijk zoveel als mogelijk moeite werd gedaan om verzoekster daar waar nodig bijkomende ondersteuning en begeleiding te bieden.

De conclusie van verzoekster dat de begeleiding op geen enkel moment en op geen enkele wijze objectief is verlopen, kan geenszins in aanmerking worden genomen.

Daarbij mag uiteraard niet uit het oog worden verloren dat van een laatstejaars stagiair er wel mag worden verwacht dat zij tevens over de nodige zelfstandigheid alsook de organisatorische bekwaamheid beschikt, op grond waarvan zij kan aantonen dat zij de beoogde competenties ook heeft bereikt.

Er kan hierbij uiteraard niet worden verwacht van de stageschool noch van de mentoren of de lector en al zeker niet bij een laatstejaars stagiair, dat zij als het ware alle te ondernemen stappen en initiatieven tot in het detail en voorafgaandelijk aan de stagiair moeten duidelijk maken opdat deze zou weten wat er van hem of haar wordt verwacht om te kunnen slagen voor haar stage en om een goede score te kunnen behalen.

Verzoekster dient uiteraard zelf te bewijzen dat zij de vereiste competenties op een zelfstandige wijze heeft bereikt, hetgeen dan door de mentoren/lectoren dient te worden beoordeeld.

Welnu, het is vooral hier dat het schoentje wringt bij verzoekster. Zo is gebleken dat verzoekster in de loop van haar stage er geenszins in slaagde om zich op een voldoende zelfstandige wijze te ontplooien en dit net omwille van het feit dat in de loop van de stage ook duidelijk is gebleken dat de onderliggende oorzaak daarvan gelegen is in het gebrek aan voldoende vakgerichte kennis met betrekking tot het opleidingsonderdeel haartooi om deze vervolgens op een zelfverzekerde wijze en met kennis van zaken te kunnen overbrengen naar de leerlingen in haar klas.

De vaststelling dat verzoekster het feit dat ze voor een moeilijkere klas wordt geplaatst (of voor een klas met zwakkere leerlingen qua taal) ervaart als een pesterij, is hiervan het duidelijk bewijs en toont aan dat verzoekster net omwille van haar gebrek aan vakkennis niet bij machte is om op zelfverzekerde wijze over te komen op haar leerlingen en/of om daar waar dit nodig is te kunnen anticiperen op eventuele en mogelijke onvoorzien omstandigheden (hetgeen overigens ook in de praktijk schering en inslag is). Zo ook is het niet meer dan logisch dat bij een observatie tijdens de klas de mentor en de lector zo nu en dan eens doch wel op discrete wijze met elkaar overleggen over hun vaststellingen en zou dit aldus de student geenszins van de wijs mogen brengen laat staan dat zij of hij dit als een geroddel over hem of haar zou mogen ervaren. Een en ander blijkt overigens ook uit het feit dat verzoekster de techniek van ‘kruiswikkeling’ niet blijkt te kennen, terwijl dit een basistechniek is die reeds werd aangeleerd tijdens het eerste jaar (bachelor 1).

Al deze vaststellingen blijken – in tegenstelling tot hetgeen verzoekster voorhoudt – wel degelijk uit de hierboven geciteerde passage van de bestreden beslissing, zodat bezwaarlijk kan worden gesteld dat de verweerster niet heeft geantwoord op de door haar geuite kritieken.

Hoewel verweerster aldus niet alle door verzoekster aangehaalde argumenten één voor één in extenso heeft beantwoord, kan er uit de bestreden beslissing, wel degelijk en minstens impliciet, worden afgeleid dat verweerster de argumentatie van verzoekster in haar besluitvorming heeft betrokken doch verweerster de stellingname van eiseres in het algemeen niet heeft aanvaard.

Gelet op al het voormelde, kan bijgevolg bezwaarlijk worden aangenomen dat verweerster het formele motiveringsbeginsel heeft geschonden.”

In haar wederantwoordnota werpt verzoekster tegen dat cruciale elementen inzake de pesterijen onbeantwoord zijn gebleven en dat de formelemotiveringsplicht bijgevolg niet werd nageleefd.

Zij wijst er ter zake ook nogmaals op dat zij een en ander omstandig heeft omschreven in haar intern beroep. De aangehaalde e-mail van 2 februari 2021 is volgens verzoekster door haar onbeantwoord gebleven omwille van de vele onwaarheden die erin staan.

Beoordeling

In haar verzoekschrift op intern beroep heeft verzoekster een eerste middel opgeworpen onder de titel ‘gebrekkige begeleiding’. Dat er in loop van het academiejaar sprake was van een tekortschietende begeleiding, zet verzoekster uiteen onder enerzijds ‘pesterijen’ en anderzijds ‘alarmsignalen’, om te besluiten dat de mentoren haar met vooringenomenheid hebben behandeld en dat de stagebegeleidster voor de gemelde problemen geen oplossing heeft gevonden.

Terecht stelt verzoekster dat niet alle door haar aangevoerde elementen in de bestreden beslissing worden besproken; evenzeer terecht stelt verwerende partij dat zulks in beginsel ook niet noodzakelijk is om tot een afdoende formele motivering te komen.

De Raad stelt vast dat in de bestreden beslissing een aantal beweerde feiten uitdrukkelijk wordt weerlegd. Zo wordt er vooreerst, onder verwijzing naar verschillende e-mailberichten, op gewezen dat verzoekster naast het lesmateriaal en de structurele feedback ook heel wat bijkomende terugkoppeling van de stagebegeleidster heeft ontvangen. Verzoekster erkende in haar intern beroep ook “oprechte en eerlijke feedback” van twee mentoren. Daarnaast argumenteert de interne beroepscommissie dat de kritiek inzake de ongekende lesinhoud (‘kruiswikkeling’) en de ‘okan-klas’ onjuist is, en verzoekster dus ook daarin geen oorzaak voor het gemis aan een credit kan zien.

Daarmee heeft de beroepscommissie geantwoord op de meest ‘tastbare’ grieven van verzoekster. Voor het overige, voornamelijk de intermenselijke contacten, beperkt de beroepscommissie zich ertoe te stellen dat “geen elementen of feitelijkheden [kan] vinden die een vooringenomenheid van mentoren of pesterijen kunnen staven.”

In het licht van het door verzoekster zelf erkende gemis aan concrete bewijzen van de door haar aangevoerde problemen, is de Raad van oordeel dat deze motivering kan volstaan. De Raad stipt daarbij wel aan dat de formelemotiveringsplicht inhoudt dat de dragende motieven door het bevoegde orgaan in de beslissing zelf moeten worden veruitwendigd; wat bijkomend in de antwoordnota wordt aangevoerd komt te laat om als motivering in aanmerking te worden genomen. De Raad kan begrijpen dat de interne beroepscommissie ervoor beducht is om in een welles-nietes-discussie te verzanden, maar wijst erop dat wanneer het op basis van de informatie van de door de beroepscommissie bevraagde lectoren mogelijk is om in de

antwoordnota dieper in te gaan op een aantal aanspraken van verzoekster, die repliek beter in de beslissing van de beroepscommissie ware opgenomen.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op de materiëlemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In dit middel betoogt verzoekster dat de motieven in de bestreden beslissing niet overeenstemmen met de werkelijkheid.

Vooreerst stelt verzoekster dat voor zover in de bestreden beslissing wordt verwezen naar de instructies die aan de mentoren werden overgemaakt, de mentor (V.N.) van verzoekster die instructies niet opvolgde, doordat verzoekster haar feedback van stage 4 (19 april tot 5 mei 2021) niet wekelijks kreeg toegezonden. De mentor zond volgens verzoekster twee evaluaties op 4 mei en één op 8 mei 2021, ná een gesprek met de stagebegeleider en de mentoren waarna verzoekster niet meer welkom was op de school. Zij twijfelt dan ook sterk aan de objectiviteit van de mentor.

De overweging dat elke student uitvoerige feedback kreeg via lettercodes is volgens verzoekster evenmin correct. Zij stelt dat mentor V.N. haar eindevaluaties niet heeft ingezonden, dat een goede eindevaluatie van mentor S. niet in rekening werd gebracht (terwijl verzoekster anders wel een slaagcijfer had kunnen behalen), dat twee anderen hun eindevaluatie te laat indienden (bovendien met betrekking tot de ‘okan-klas’) en dat een motivering ontbreekt voor de score voor ‘taal’ en ‘inhoud’. Verzoekster acht het “gezien deze situatie” niet aangewezen dat V.N. de vrijheid heeft om over 70% van haar punten te beslissen.

Ook het motief dat verzoekster van de mentor tussentijdse feedback heeft gekregen en dat zij meermaals op werkpunten is gewezen, stroopt volgens verzoekster niet met de werkelijkheid. Zij stelt dat zij lessen op voorhand doorzond en pas na het geven van de les feedback kreeg.

Aan de overweging dat er voldoende basis-begeleiding wordt voorzien voor alle studenten (handleidingen, berichten op het digitaal leerplatform, Canvascursus, berichten,...) werpt verzoekster tegen dat zij de handleiding heeft gevolgd en volgens de richtlijnen heeft gewerkt, maar dat de pesterijen daardoor niet worden verholpen.

Het motief dat andere studenten met dezelfde richtlijnen of gelijkaardige feedback wel konden slagen voor het opleidingsonderdeel is voor verzoekster niet relevant, omdat die andere studenten geen stage liepen binnen dezelfde stageschool of bij dezelfde mentors, en ook niet werden blootgesteld aan dezelfde pesterijen. Verzoekster verwondert zich er bovendien over dat zij haar diploma niet behaalde, daar zij één van de beste studenten van haar jaar was.

De overweging dat mevrouw F. tijdens de stage meermaals heeft gewezen op verschillende werkpunten en meermaals heeft bijgestuurd, en dat verzoekster niet kan omgaan met (negatieve) kritiek en er niet in slaagt om deze op voldoende wijze bij te sturen, is volgens verzoekster onjuist. Zij heeft naar eigen aanvoelen altijd gewerkt aan haar werkpunten en vindt het jammer te lezen dat dit nu weerlegd wordt. Zij wijst erop dat zij bijscholing heeft gevolgd en dat het niet kunnen omgaan met kritiek wordt ontkracht door wat verschillende mentoren aangeven. Dit kan, nog steeds volgens verzoekster, indien gewenst schriftelijk door deze mentoren worden bevestigd.

Het motief dat de beoordeling objectief en volgens een voorgestrukeerde rubric tot stand is gekomen, met nadruk enerzijds op taal en anderzijds op inhoud en een beoordeling voor 70% gegeven door de mentor en voor 30% door de EhB-lector, stuit voor verzoekster op het bezwaar dat de evaluatie van S. niet in de berekening werd meegenomen.

Waar de beroepscommissie overweegt dat uit de stage-evaluaties voldoende blijkt dat verzoekster de vereiste vaardigheden uit het gebied haartooi niet op voldoende wijze beheerst, werpt verzoekster tegen dat de vraag rijst waarom zij dan geslaagd is voor ‘Stage haarzorg 1’, ‘Stage haarzorg 2’ en ‘Stage haarzorg 3’, alsook voor alle theorie- en praktijkvakken van de gehele opleiding. Het verbaast verzoekster te lezen dat ze niet voldoende vaardigheden heeft, aangezien ze steeds mooie punten heeft behaald gedurende het hele traject alsook altijd mooie commentaar heeft gekregen van de leerkracht haartooi die momenteel niet meer aanwezig is

op school door een interne problematiek. Verder heeft verzoekster zelfs tijdens lockdown van verschillende kapsters bijlessen gekregen en zich altijd bijgeschoold.

Dat de scores op de verschillende stages wel degelijk consistent zijn en een dalende trend vertonen en dat de moeilijkheidsgraad toeneemt met stages in steeds hogere jaren van de opleiding, overtuigt voor verzoekster niet omdat zij in de eerste stageperiode reeds lessen moest geven met zestien verschillende onderwerpen. Op de vraag wat het verschil is met de voorgaande stages qua techniek en theoretische inzichten, wordt volgens verzoekster nergens een antwoord geboden.

De beroepscommissie overweegt volgens verzoekster ten onrechte dat veel van de door haar bijgebrachte e-mails een subjectieve en eigen selectie vormen, met weglating van voorgaande of navolgende berichten. Ter zake stelt verzoekster dat de selectie werd gemaakt om de lijst met bewijsstukken niet te uitgebreid te maken, en dat uit de onwaarheden van de beroepscommissie blijkt dat zij de feiten vanuit een subjectieve ooghoek benaderen en de feiten wil verdraaien.

De overweging dat verzoekster zelf heeft geopteerd om haar stages haartooi 1, 3 en 4 te kunnen combineren, met problemen inzake ordentelijke en gestructureerde stage-uurroosters tot gevolg, overtuigt verzoekster dan weer niet omdat het enkel om meer uren gaat en het voorstel door de hogeschool werd goedgekeurd.

De beroepscommissie motiveert ook dat uit het voorgebrachte e-mailverkeer alleszins blijkt dat verzoekster niet aan haar lot werd overgelaten en er wel degelijk feedback werd gegeven en inspanningen werden gedaan om een nieuwe stageplaats te vinden. Ter zake werpt verzoekster tegen dat uit de stukken niet blijkt dat zij die nieuwe stageplaats (Aalst) heeft afgewezen en zij ontkent ook zulks te hebben gedaan. Volgens verzoekster heeft mevrouw F. meegedeeld dat alle mentoren in Aalst ziek waren en bleef zij ook de stage in Antwerpen verdedigen. Dit kan volgens verzoekster worden bewezen aan de hand van opnames.

De overweging dat een cursus werd gegeven aan de studente – en dus bijkomende feedback – stoot volgens verzoekster op het feit dat die cursus vol schrijffouten stond en niet steeds correct was. De feedback was dan weer beperkt tot de voorkennis.

Evenzeer onjuist is volgens verzoekster de overweging dat mevrouw F. meermaals met de stageschool contact heeft opgenomen en verzoekster heeft bijgestuurd. Verzoekster stelt dat de stageschool zich ook na die contacten niet aan de gemaakte afspraken hield en dat zij aan haar lot werd overgelaten. Ook dit kan volgens verzoekster worden aangetoond aan de hand van opnames.

Waar de beroepscommissie inzake de informatie over ‘kruiswikkeling’ overweegt dat verzoekster geen contact opnam met de stagebegeleider of de mentor en uit de stukken van de opleiding (url) blijkt dat de ‘kruiswikkeling’ wel degelijk voorkomt in het opleidingsonderdeel ‘Kapseltechnieken en -ontwerpen 1’ uit het eerste bachelor, stelt verzoekster dat zij na verschillende onbeantwoorde e-mails zelf op zoek is gegaan en hierover via Google niets heeft gevonden. In het aangehaalde document wordt volgens verzoekster enkel aangegeven dat het onderwerp in de opleiding wordt behandeld, wat volgens verzoekster evenwel niet het geval is. Daarnaast stelt verzoekster dat zij voor heel wat bijscholing heeft moeten betalen. Andermaal wordt bewijs aan de hand van opnames aangekondigd.

Het motief dat de grieven inzake de okan-klas onjuist zijn, stuit volgens verzoekster op haar uiteenzetting in het intern beroep en op de stukken in het dossier.

Wat ten slotte de mogelijkheid van een tweede examenkans betreft en de overwegingen van de interne beroepscommissie ter zake, is verzoekster verwonderd te lezen dat ze dermate onvoldoende kennis bezit voor een tweede examenkans. Zij verlangt een meer uitgebreide motivering, die gestaafd wordt met bewijsmateriaal. Opnieuw verwijst verzoekster naar de stage-opleidingsonderdelen waarvoor zij voorheen wel slaagde.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt (voetnoten zijn andermaal weggelaten):

“Vooreerst dient te worden opgemerkt dat verzoekster aan verweerster blijkt te verwijten dat zij zich in de bestreden beslissing zou hebben beperkt tot het fouter ‘ongemotiveerd’ ontkennen en/of niet correct of zelfs niet beantwoorden van de vele grieven -en in het bijzonder het aspect dat haar beoordeling niet correct en objectief zou zijn tot stand gekomen- die verzoekster heeft aangekaart.

Deze stelling kan niet in het [minst] worden bijgetreden en ter zake dient tevens te worden vastgesteld dat verzoekster er ook niet in het minste in slaagt om deze stellingname hard te maken, waarbij zij dan stap voor stap doch tevergeefs elke passage uit de bestreden

beslissing tracht te betwisten en dit met name door zelf alles louter tegen te spreken en zonder meer te ontkrachten en zonder een en ander daarbij op grond van objectieve en vaststelbare gegevens aan te tonen en/of aanneembaar te kunnen maken.

Vooreerst dient te worden benadrukt dat uit hogervermelde uiteenzetting alleen al duidelijk en onmiskenbaar blijkt dat verweerster wel degelijk haar beslissing op afdoende en deugdelijke wijze heeft gemotiveerd waarbij er immers op een zeer omstandige wijze wordt uiteengezet dat na onderzoek en analyse van de vele kritieken van verzoekster (waarbij tevens de betrokken lectoren werden gehoord), wel degelijk gebleken is dat de beoordeling en het examencijfer van 7/20 wel degelijk op een ‘correcte’ en ‘objectieve’ wijze is tot stand gekomen.

Daarbij dient tevens te worden benadrukt dat na analyse van de grieven in het verzoekschrift op intern beroep er door de beroepscommissie werd vastgesteld dat de bezwaren van verzoekster in se neerkomen op twee aspecten die daarbij in hoofdzaak werden aangeklaagd, met name (i) dat een totaal gebrekkige begeleiding ertoe zou hebben geleid dat het voor verzoekster onmogelijk was om te kunnen slagen en (ii) dat verzoekster maar niet kan begrijpen dat er thans wordt geoordeeld dat zij niet over de nodige competenties, vaardigheden en basistechnieken zou beschikken nu enerzijds uit de vele andere stages is gebleken dat zij wel degelijk goed les kan geven waarop zij een positieve beoordeling verkreeg en dat anderzijds het feit dat verzoekster wel geslaagd werd verklaard voor de stages van ‘haartooi 1, 2 en 3’ hetgeen op zich het bewijs oplevert van het feit dat zij wel degelijk over de vereiste competenties beschikt welke niet zomaar verloren kunnen gaan.

Zoals blijkt uit de bestreden beslissing, werden deze beide aspecten door de departementale beroepscommissie grondig geanalyseerd en besproken.

Alzo werd er door de departementale beroepscommissie vooreerst vastgesteld dat wat het aspect van de begeleiding en de feedback betreft, verzoekster gedurende de gehele loop van haar stage de nodige begeleiding en ondersteuning werd gegeven.

Dit blijkt immers niet enkel uit hetgeen hierboven al werd uiteengezet [] maar zo ook uit de verschillende tussentijdse feedback-fiches die verzoekster heeft ontvangen en waarvan zij in haar verzoekschrift op intern beroep de inhoud ervan woord voor woord tracht te weerleggen door daarbij evenwel in hoofdzaak te verwijzen naar de andere stages waarvoor zij wel slaagde. Daarenboven blijkt dit ook uit de hierboven geciteerde e-mail d.d. 2 februari 2021 van mevrouw [F.] waarbij tevens wordt aangegeven dat verzoekster ook telkens na afloop van elke les meteen reeds de nodige mondelinge feedback werd medegedeeld welke naderhand dan nog schriftelijk volgde.

Verder dient tevens nogmaals te worden benadrukt dat naast de ter beschikking stelling van de vele basisdocumenten (stagehandleidingen, berichten op het digitaal platform, de canvascursus, bijkomende berichten, etc...) die ook aan alle andere studenten van de opleiding werden verstrekt, er aan verzoekster ook nog eens heel wat bijkomende informatie (zoals bv. een bijkomende cursus...) werd verstrekt evenals heel wat bijkomende richtlijnen en bijsturing en dit zowel naar aanleiding van de vele telefoongesprekken als bij de uitvoerige e-mailcorrespondentie die er gevoerd werd tussen verzoekster en mevrouw [F.].

Het is zo dat er na elke les tussentijdse feedback wordt gegeven, hetgeen gebeurt door de mentor op de stageschool middels het gebruik van feedback-fiches (cf. onder meer stuk 3 bij het verzoekschrift op intern beroep en stuk IV.B) welke na afloop van elke les met de student ofwel samen ingevuld worden ofwel eerst mondeling wordt besproken en

naderhand dan schriftelijk worden ingevuld en aan de student worden bezorgd. Dienaangaande wenst verweerster ook nog op te merken dat al deze evaluaties ook automatisch in de mailbox van de student terechtkomen.

Het argument van verzoekster dat de evaluaties van 4 en 8 mei laattijdig werden verstrekken kan derhalve geenszins worden gevuld. Daarenboven werden deze evaluaties opgesteld na afloop van de laatste lessen die verzoekster tijdens haar stage heeft gegeven en waarbij dient te worden opgemerkt dat verzoekster deze feedback ook al (mondeling) heeft ontvangen meteen na afloop van de betreffende lessen.

De betreffende evaluaties zijn dan ook veeleer als een eindevaluatie te aanzien vermits deze betrekking hebben op de laatste stagelessen. In de mate dat verzoekster stelt dat zo ook de verschillende eindevaluaties (waarvan het uiteraard voor zich spreekt dat deze pas na afloop van de stage kunnen worden gegeven) laattijdig zouden zijn opgemaakt en overgemaakt, is dit argument evenmin van enige waarde.

Wat de feedback betreft, wenst verweerster ook nog te verduidelijken dat de bijlagen 7.1 t.e.m. 7.9 gevoegd aan de bestreden beslissing onder meer een aantal printscreens betreffen uit de eindevaluatie zelf (d.i. bijlage 2 bij de bestreden beslissing, met name ‘de Excel sheet’). Deze ‘bijlage 2’ is evenwel de eindverzameling van alle eindevaluaties die de mentor invult (bv. de bijlagen 3.1-3.3). Alle evaluaties komen aldus terecht in deze excel en de student ontvangt die feedback dus ook steeds meteen nadat een mentor de informatie heeft ingevuld. Elk score (aantal sterren) wordt daarbij steeds gemotiveerd.

Verder, kan evenmin rekening worden gehouden met de opmerking van verzoekster dat de beroepscommissie niet aantoon dat er bij de beoordeling van het cijfer geen rekening zou zijn gehouden met de (positievere) evaluatie van mevrouw [S.] en dat dit ook uit geen enkel stuk blijkt.

Verweerster merkt evenwel op dat dit een totaal nieuw argument betreft waarvan verzoekster geen enkel gewag heeft gemaakt naar aanleiding van haar intern beroep, zodat verweerster dit dan ook niet uitdrukkelijk heeft mee opgenomen in de motivering van de bestreden beslissing. Voor zover als nodig wenst verweerster dienaangaande wel op te merken dat er ook wel degelijk met deze beoordeling rekening werd gehouden, dewelke immers geïntegreerd werd in de eindbeoordeling van mevrouw [V.N.] die als ‘verantwoordelijke’ het verslag – in gezamenlijk overleg met de drie andere mentoren ([V.], [B.] en [S.]) – opstelt en indient.

Hetzelfde geldt zo ook voor de opmerking van verzoekster inzake het zogenaamd gebrek aan een omstandige verduidelijking door de beroepscommissie over het feit dat bij het geven van de scores er de nadruk wordt gelegd op enerzijds taal en anderzijds inhoud, hetgeen evenzeer voor het eerst wordt opgeworpen en derhalve een totaal nieuwe grief betreft welke niet in aanmerking kan worden genomen.

Wat verder de poging van verzoekster betreft om nogmaals te weerleggen dat er geen voldoende begeleiding werd gegeven bij de zogenaamde pesterijen en waarbij zij thans stelt dat het ter beschikking stellen van een handleiding daarbij geenszins kan volstaan, kan verweerster andermaal verwijzen naar hetgeen hierboven al in extenso werd uiteengezet in het kader van het vorige middel aangaande de formele motiveringsplicht op grond waarvan er duidelijk wordt aangetoond dat er ook in dat verband geen sprake kan zijn van een gebrekige begeleiding en of ondersteuning.

De opmerking daarbij van verzoekster dat andere studenten daar geen stage liepen, is alsof evenmin van enige relevantie. Daarenboven wenst verweerster nog te benadrukken dat verzoekster heus niet de enige stagiaire is die aldaar stage liep en dat er voorheen ook

nooit enige klachten zijn binnengekomen over de mentoren van de betreffende stageschool te Antwerpen.

Voorts, in de mate dat verzoekster tracht aan te tonen dat zij wel degelijk beschikt over de vereiste bekwaamheid en de technische vaardigheden van het opleidingsonderdeel ‘haartooi’ door daarbij (i) enerzijds te verwijzen naar de andere stages waarin zij wel positieve feedback verkreeg en waarvoor zij wel slaagde en (ii) anderzijds te verwijzen naar het feit dat zij wel slaagde voor de drie eerste stages van haartooi, dient dienaangaande evenzeer te worden benadrukt dat deze argumenten geenszins kunnen overtuigen en deze ook totaal niet ter zake dienend zijn.

Wat immers specifiek de vergelijking met andere opleidingsonderdelen/stages waarin de studente wel geslaagd was en/of hoge punten behaalde, wenst verweerster op te merken dat het als vaste rechtspraak van Uw Raad kan worden beschouwd; dat in principe, een goed resultaat op het ene opleidingsonderdeel – al dan niet binnen hetzelfde academiejaar – niet doet veronderstellen dat de student ook voor een ander opleidingsonderdeel aanspraak kan maken op een goede beoordeling.

Zo wordt er stevast geoordeeld dat het behalen van goede scores voor andere opleidingsonderdelen geheel losstaat van de beoordeling van voorliggend stage-opleidingsonderdeel, waarvan de prestaties op hun eigen merites moeten worden beoordeeld en afgetoetst binnen het geëigende competentiekader van het specifieke stage-opleidingsonderdeel.

In casu dient te worden vastgesteld dat verzoekster geen bijzondere argumenten bijbrengt die toelaten om van het voormelde af te wijken. Immers, voor zover verzoekster er al in slaagt te kunnen aantonen dat zij wel degelijk zekere generieke competenties (bv. lesgeven op zich) heeft verworven, dient dit alleszins te worden genuanceerd in het licht van onderhavige stage en dient dit aldus te worden afgetoetst binnen de eigen en specifieke doelstellingen evenals de daarbij te realiseren competenties van het onderhavige opleidingsonderdeel ‘Stage haartooi 4’.

Zo ook spreekt het daarbij voor zich en wenst verweerster te benadrukken dat wanneer de student voor een welbepaald vak niet beschikt over de nodige basiskennis en zij de knepen van het vak niet beheerst (zoals hierboven al werd aangetoond en zoals dit ook duidelijk blijkt uit de tussentijdse feedback evenals de gegeven eindevaluaties), dat dit desgevallend uiteraard een negatieve impact zal hebben op de betreffende generieke competentie (in casu het les geven op zich) welke alsdan niet tot uiting komt als gevolg van het feit dat dit gebrek aan kennis leidt tot heel wat onzekerheid in hoofde van verzoekster hetgeen dan ook in een negatieve wijze op haar afstralde bij het lesgeven van dit specifieke vak ‘haartooi’.

Verder wordt er door de beroepscommissie in dat verband evenzeer terecht verwiesen naar de dalende trend in de punten die verzoekster heeft behaald voor het vak ‘stage haartooi 1, 2, 3 en 4’.

Deze dalende trend blijkt met name duidelijk uit het individueel rapport met overzicht van de behaalde scores per deelxamen waarin verzoekster nog wel een 12/20 behaalde voor ‘stage haartooi 1’ doch waarbij er slechts een deelscore van 10/20 werd behaald voor de vaardigheidsproef (welke voor 70 % meetelt). Voor de ‘stage haartooi 2’ behaalt verzoekster een 11/20 (waarvan 10/20 voor de vaardigheidsproef). Voor de ‘stage haartooi 3’ behaalt verzoekster ook nog wel een 11/20 (doch met een 10/20 op de vaardigheidsproef waarvan het cijfer naar boven werd afgerond).

Opvallend hierbij is aldus dat verzoekster ook bij deze stages van haartooi 1, 2 en 3, telkens maar zeer matig scoorde voor de vaardigheidsproef welke voor 70 of 85% meetelt en waarbij de student voornamelijk op diens verworven competenties wordt beoordeeld.

Verzoekster behaalde voor deze drie stages uiteindelijk enkel nog een positieve beoordeling omwille van het feit dat zij wel nog een hoge score behaalde op het andere deelexamen.

In het licht van het voormelde en mede gelet op het feit dat het uiteraard voor zich spreekt dat de moeilijkheidsgraad in elke stage telkenmale hoger komt te liggen, is het in tegenstelling tot hetgeen verzoekster voorhoudt, dan ook niet zo verwonderlijk te noemen dat deze dalende trend zich bij de stage haartooi 4 heeft verdergezet en zij slechts nog een score behaalde van en 7/20 (waarvan 8/20 voor de vaardigheidspoging).

Het feit dat verzoekster [] blijkt te zijn vergeten wat een basisvaardigheid van kruiswikkeling inhoudt, is also onder meer het bewijs van het feit dat verzoekster niet over de vereiste technische en specifieke competenties van het vak ‘haartooi’ beschikt en zij duidelijk inhoudelijk te kort schiet om ook het opleidingsonderdeel ‘stage haartooi 4’ met succes te kunnen voltooien.

Wat nog de argumentatie van verzoekster betreft inzake een aantal vaststellingen van de beroepscommissie inzake onder meer (i) het vastgestelde gebrek bij verzoekster om zich op een gedegen en ordentelijke wijze te organiseren, (ii) de gebrekige basiskennis (vb. kruiswikkeling), (iii) het zogenaamd plots moeten verschijnen voor een okan-klas, stelt verweerster vast dat verzoekster zich hierbij enkel beperkt tot het louter tegenspreken van deze vaststellingen zonder dat zij dit ook maar enigszins aannemelijk kan maken aan de hand van enige objectieve elementen en/of stavingstukken.

Verzoekster beweert dan wel – evenzeer voor het eerst – over opnames te beschikken van verschillende gesprekken waaruit haar standpunt zou blijken, doch blijkt verzoekster deze wijselijk niet als stuk bij te brengen en vormen deze zogenaamde opnames enkel het bewijs van het feit dat er wel degelijk vele gesprekken (via telefoon en teams) tot ondersteuning en bijsturing van verzoekster werden gehouden. Daarenboven dient daarbij ook nog te worden opgemerkt dat de opleidingsverantwoordelijken nooit hun toestemming hebben verleend om opnames te mogen maken van hun gesprekken met verzoekster.

Wat specifiek nog de zogenaamde okan-klas betreft, heeft verweerster hierboven al verduidelijkt dat dit eigenlijk een gewone les betreft waarin er slechts een aantal ‘okan-leerlingen’ zitten waarvan het niveau minder hoog is dan dat bij een gewone leerling zodat er mogelijks tijdens de les aan deze leerlingen iets meer aandacht dient te worden geschenken.

Daarenboven dient daarbij ook nog te worden gesteld dat het niet correct is dat verzoekster daarvan niet voorafgaandelijk werd verwittigd. Zo ook dient ter zake nog te worden opgemerkt dat de zogenaamde okan-les, in tegenstelling tot hetgeen verzoekster voorhoudt, de les van 30/4 betreft aangaande de Griekse kapsels waarbij er niet noodzakelijk van de student werd verwacht om ook voor deze klas een toets voor te bereiden (cf. stuk 13 bij het verzoekschrift op intern beroep) en dat verzoekster er tevens voorafgaandelijk van verwittigd werd dat de door haar voorziene toets te zwaar was om in die klas te worden gegeven.

[Ten slotte] stelt verzoekster (in o[n]dergeschikte orde) dat zij graag een uitgebreide uitleg wenst te ontvangen waarom de beroepscommissie van oordeel is dat – niettegenstaande dit niet is voorzien in de ECTS-fiche – een tweede examenkans geen optie kan zijn en er niet zou kunnen worden voorzien in een alternatieve opdracht of bijkomende stage om een en ander te kunnen remediëren waardoor verzoekster alsnog zou kunnen slagen voor het betreffende opleidingsonderdeel.

Verweerster merkt echter op dat de beroepscommissie wat dit aspect betreft geheel terecht het volgende oordeelt:

“Wat betreft de mogelijkheid te kunnen beschikken over een tweede examenkans. Hier dienen de leden vast te stellen dat de thans bereikte competenties van de studente dermate onvoldoende zijn zodat het onmogelijk is om in het licht daarvan en gelet op het korte tijdsbestek van het zomerreces te voorzien in een alternatieve opdracht of bijkomende stage welke zal volstaan om aan de gebrekige competenties van de studente voldoende te kunnen remediëren teneinde alsnog een rechtsherstel te bekomen.

De leden stellen vast dat er op 20 mei een gesprek was met Lore, haar ouders en de betrokkenen uit de opleiding. Na afloop is Lore een alternatieve opdracht aangeboden om op die manier de tekorten in haar vakkennis te kunnen remediëren. De opleiding wilde daarbij tegemoet komen door haar te laten werken op de competenties (vak ‘ontwikkelingskompas’ in 2021-2022) die ze momenteel niet beheerst (met de optie tot vervroegd afstuderen in het 1ste semester). De leden van de commissie zijn verbaasd over het feit dat verzoekster niet ingegaan is op dit voorstel;

(eigen onderlijning)

Op grond van deze motivering alleen al verantwoordt verweerster wel degelijk haar beslissing ter zake.

Daarenboven dient tevens te worden opgemerkt dat ook uit de gehele motivering die daaraan reeds voorafgaat (cf. supra) reeds blijkt dat de beroepscommissie geheel terecht van oordeel is dat de thans bereikte competenties dermate onvoldoende zijn om te kunnen remediëren via een tweede examenkans bestaande uit een alternatieve opdracht of bijkomende stage.

Verder dient hierbij ook nogmaals te worden benadrukt dat er in casu niet aan verweerster kan worden verweten dat verzoekster tijdens haar stage niet de nodige ondersteuning en/of begeleiding zou hebben gekregen.”

Verzoekster harerzijds handhaaft in haar wederantwoordnota haar punten van kritiek.

Beoordeling

De Raad wijst verzoekster er vooreerst op dat het beginsel ‘*actori incumbit probatio*’ in beginsel ook geldt in de procedure voor de Raad, en dat de bewijslast voor wat verzoekster aanvoert bijgevolg in de eerste plaats op haar rust.

Bovendien moet erop worden gewezen dat een verzoekende partij naar luid van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken kan toevoegen die zij nodig acht, en dat de verzoekende partij kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De Raad hanteert daarbij, in het licht

van het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van diezelfde Codex wat de middelen betreft, het uitgangspunt dat overtuigingsstukken in beginsel ook aan de interne beroepsinstantie moeten zijn overgemaakt, zodat die in de mogelijkheid was om daarover standpunt in te nemen.

Voor zover verzoekster stelt dat van weerlegging van bepaalde overwegingen van de bestreden beslissing zo nodig bewijs kan worden voorgelegd, stelt de Raad vast dat verzoekster die stukken niet bij haar verzoekschrift heeft gevoegd en evenmin, voor zover nog mogelijk, bij haar wederantwoordnota. De Raad beoordeelt wat verzoekster ter zake aanvoert bijgevolg als een standpunt dat niet nader door stukken wordt onderbouwd.

Verder kan ten aanzien van het middel het volgende worden opgemerkt.

Verzoekster heeft de ruimte genomen om haar intern beroep overheen veertig pagina's uiteen te zetten. Samen met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat daarin niét is aangevoerd dat de beoordeling van stagementor S. ten onrechte buiten beschouwing is gelaten. Het betreft bijgevolg een nieuw, en in de huidige stand van de procedure dus onontvankelijk middel. Hetzelfde geldt voor verzoeksters grief inzake een omstandiger motivering bij de beoordeling van 'taal' en 'inhoud'.

Daarnaast wil de Raad opmerken dat hij uitgaat van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit van beoordeelaren, en dat het aan de verzoekende partij toekomt dat vermoeden aan het wankelen te brengen. Nog in de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, noch in de toelichting van verzoekster ziet de Raad redenen om aan de objectiviteit van de beoordeling te twijfelen.

Verder attendeert de Raad erop dat het aan de verzoekende partij toevalt om haar middelen uiteen te zetten. Waar verzoekster in haar intern beroep (als autonoom middel) heeft opgeworpen dat het examencijfer niet kan standhouden omdat zij onvoldoende begeleiding en feedback heeft gekregen, stelt de Raad vast dat een dergelijk middel in de huidige procedure niet is hernomen. Wel verwijt verzoekster aan de beroepscommissie – en haar verwerping van dat middel – een schending van de motiveringsplicht. Verzoeksters middelen worden dan ook beoordeeld in het licht van de rechtsgronden die zij in haar verzoekschrift aanwijst (wat de formelemotiveringsplicht betreft, verwijst de Raad naar de beoordeling van het eerste middel).

Wat de feedback en evaluaties betreft, is de Raad van oordeel dat verwerende partij kan worden bijgevallen in haar uiteenzetting dat een vertraging in de schriftelijke terugkoppeling – zelfs indien bewezen – na de laatste stageles niet relevant is aangezien verzoekster nadien geen stagelessen meer te geven had waarin zij nog verder kon bijsturen. Voorts erkent verzoekster dat zij tijdens of na de lessen feedback kreeg; zelfs indien werkpunten niet onmiddellijk in antwoord op een doorgezonden les werden geformuleerd, toont verzoekster niet aan dat de overweging dat zij voldoende feedback heeft ontvangen materieel onjuist zou zijn.

Verzoekster toont niet aan dat er in die mate sprake is van pesterijen dat, zoals zij aanvoert, alle haar ter beschikking gestelde hulpmiddelen (handleidingen, berichten op het digitaal leerplatform, Canvascursus, berichten,...) daardoor teniet zouden zijn gedaan.

Verzoekster voert aan dat zij naar eigen aanvoelen altijd aan haar werkpunten heeft gewerkt en dat zij het jammer vindt dat de beroepscommissie dit weerlegt door te stellen dat zij onvoldoende heeft bijgestuurd. De Raad kan zeker begrijpen dat verzoekster dit jammer vindt, maar kan daarin bezwaarlijk bewijs zien dat de overwegingen van de beroepscommissie op onjuiste feitelijke elementen zou steunen. De bereidheid om bijscholing te volgen kan mogelijk verzoeksters inzet en welwillendheid benadrukken, maar toont niet aan dat dit een positieve vertaling heeft gevonden in haar prestaties tijdens de stage.

Verder heeft verwerende partij het bij het rechte eind dat het als vaste rechtspraak van de Raad mag worden beschouwd dat examencijfers die in voorgaande jaren van de opleiding en/of voor andere opleidingsonderdelen werden behaald, in beginsel niet het bewijs leveren dat minder goede examencijfers van de student voor navolgende opleidingsonderdelen verdacht of ongefundeerd zijn. Precies immers omdat andere competenties, of minstens competenties op een ander niveau worden beoordeeld, gaat het om onderscheiden opleidingsonderdelen. Verzoeksters resultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Stage haarzorg 1’, ‘Stage haarzorg 2’ en ‘Stage haarzorg 3’, die door de beroepscommissie overigens op overtuigende wijze in perspectief zijn geplaatst, raken derhalve niet aan de materiële motivering van het examencijfer voor ‘Stage haarzorg 4’.

De overweging van de beroepscommissie dat verzoekster met de door haar voorgebrachte e-mails een subjectieve en eigen selectie weergeeft, wordt door verzoekster als dusdanig niet tegengesproken. De intentie die verzoekster thans voor die keuze aanvoert – met name om de

lijst met bewijsstukken niet te uitgebreid te maken – kan bezwaarlijk worden gezien als een bewijs dat de beroepscommissie zich op materieel foute elementen steunt.

Ook de overweging dat verzoekster zichzelf mogelijk in een lastig parket heeft gebracht door de wijze waarop zij haar stages heeft gecombineerd, kan niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden. Enerzijds immers, heeft deze bedenking van de beroepscommissie geen betrekking op de beoordeling van ‘Stage haarzorg 4’ zelf, anderzijds kan verwerende partij worden bijgetreden in haar opmerking dat een goedkeuring van een uurrooster door de hogeschool niet betekent dat de keuze van de student daardoor vrij is van praktische zwarigheden.

Voor het overige is de Raad van oordeel dat verzoekster wel beweert, maar niet aantoont dat de stageschool zich niet aan bepaalde afspraken heeft gehouden en dat ook de andere kritiek waarvoor verzoekster zich beroept op niet voorgelegde opnames of verklaringen, niet voldoende kan overtuigen om de geloofwaardigheid van de betreden beslissing ter zake aan het wankelen te brengen.

Inzake de beoordeling van de informatie over ‘kruiswikkeling’ en de ‘okan-klas’, toont verzoekster niet aan dat de beroepscommissie op feitelijk onjuiste gronden tot haar beslissing is gekomen.

Wat ten slotte de mogelijkheid van een tweede examenkans betreft en de overwegingen van de interne beroepscommissie ter zake, volgt uit de beoordeling van verzoeksters voormelde grieven dat de beroepscommissie ook wat dit betreft, zowel formeel als materieel aan de motiveringsplicht tegemoet is gekomen.

Verzoekster moge dan een meer uitgebreide motivering verlangen, maar daarmee taalt zij naar oordeel van de Raad naar ‘motieven van de motieven’; daartoe strekken noch de formele-, noch de materiëlemotiveringsplicht zich uit.

Het tweede middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

Derde middel

In een derde middel werpt verzoekster op dat het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel zijn geschonden.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing onredelijk is, omdat in de eerste twee middelen is aangetoond dat de handelwijze en de gehanteerde motivering te wensen overlaten en dat niet kan worden begrepen dat een onderwijsinstelling op dergelijke wijze handelt.

Verwerende partij replieert in haar antwoordnota dat gelet op het verweer dat omtrent het eerste en het tweede middel werd gevoerd, het standpunt van verzoekster in het derde middel uiteraard evenmin kan worden bijgetreden.

Ondergeschikt herhaalt verwerende partij dat er van een schending van de formele- of de materiële motiveringsplicht geen sprake is.

Beoordeling

Het middel komt erop neer dat de bestreden beslissing de ingeroepen rechtsnormen schendt omdat de bestreden beslissing niet afdoende (formeel en materieel) is gemotiveerd.

De Raad wijst erop dat verzoekster een schending van de formele motiveringsplicht en de materiële motiveringsplicht heeft opgeworpen in het eerste, respectievelijk tweede middel, steeds in samenhang met het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, en dat die grieven, voor zover ontvankelijk, ongegrond zijn bevonden.

Door te stellen dat de bestreden beslissing onredelijk is omdat zij de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel schendt, werpt verzoekster geen op zich staand middel op, maar poogt zij enkel een andere, bijkomende invulling te geven aan de eerder ingeroepen beginselen van behoorlijk bestuur. Hoe dan ook is hierboven vastgesteld dat de motiveringsplicht niet is geschonden, zodat de beroepscommissie in dat opzicht ook het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel niet heeft geschonden (in dezelfde zin: R.Stvb. 9 augustus 2021, nr. 6.803).

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad
Jean Goossens bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.835 van 23 augustus 2021 in de zaak 2021/303

In zake: Kjenta LEYN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jelle Lammertyn
kantoor houdend te 8570 Anzegem
Kerkstraat 1

tegen:

HOGESCHOOL WEST-VLAANDEREN
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Marksesteenweg 58

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van examencommissie ‘Educatieve bachelor in het lager onderwijs’ van de Hogeschool West-Vlaanderen van 29 juni 2021 voor zover aan verzoekster voor de opleidingsonderdelen ‘Wiskunde in de klas’, ‘Basis Frans’, ‘Frans in de klas’, ‘Basis Nederlands’ en ‘Stage B’ geen credit wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2021.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jelle Lammertyn, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Frederik D’hulster en mevrouw Leen Van der Stock, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het lager onderwijs’. Zij behaalde in het academiejaar 2019-2020 reeds een bachelordiploma kleuteronderwijs.

Tot verzoeksters curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Wiskunde in de klas’, ‘Basis Frans’, ‘Frans in de klas’, ‘Basis Nederlands’ en ‘Stage B’. Zij behaalt daarvoor de volgende resultaten:

- Basis Nederlands: 9/20
- Basis Frans: 5/20
- Frans in de klas: --
- Nederlands in de klas: 6/20
- Stage B: 9/20

Voor alle opleidingsonderdelen, uitgenomen ‘Stage B’, is er voorzien in een tweede examenkans.

De proclamatie heeft plaats op 29 juni 2021.

Op 5 juli 2021 stelt verzoekster middels haar raadsman het volgend intern beroep in:

“(...)

Bij huidig schrijven wordt intern beroep ingesteld tegen de studievoortgangsbeslissing die werd genomen ten aanzien van mijn cliënte voor de opleiding Educatieve bachelor in het lager onderwijs 2020-2021.

Mijn cliënte is van oordeel dat zij in haar rechten geschonden is door een ongunstige examenbeslissing.

Er werd beslist dat mijn cliënte niet geslaagd is, en dit op basis van:

- Basis Nederlands: 9/20: tweede examenkans
- Basis Frans / Frans in de klas: 5/20: tweede examenkans
- Wiskunde in de klas: 6/20: tweede examenkans
- Stage B: moet hernomen worden

Mijn cliënte is reeds in juni 2020 afgestudeerd bachelor kleuteronderwijs. Voor het academiejaar 2020-2021 heeft zij zich ingeschreven in het *verkort traject bachelor lager onderwijs* in het dagonderwijs.

Dit werd eenzijdig door HOWEST aangepast naar thuisonderwijs@home. Ten gevolge van de verspreiding van het coronavirus was het voor mijn cliënte niet toegestaan om de lessen bij te wonen. Mijn cliënte heeft zich evenwel niet ingeschreven voor thuisonderwijs / onderwijs op afstand.

Met betrekking tot de resultaten voor het vak wiskunde in de klas heeft mijn cliënte bij de lector feedback gevraagd omtrent haar examen. Er werd haar meegedeeld dat zij wel 50% had gehaald, doch blijkbaar wordt vooropgesteld dat er 70% moet [worden] gehaald. Dit werd niet eerder gecommuniceerd of vermeld op de studiefiche (zie bijlage). Dergelijke eenzijdige aanpassingen van de minimumvereisten zijn uiteraard onaanvaardbaar.

Bijgevolg dient mijn cliënte dus voor dit vak wel degelijk een creditbewijs toegekend te worden.

Met betrekking tot het vak Frans / Frans in de klas wijst mijn cliënte er op dat zij nooit een les of andere gelegenheid [heeft] gehad om vragen te stellen. Zij had een opdracht gekregen om een eigen spel uit te leggen, en er werd vooropgesteld door de lector bij de evaluatie dat de uitspraak niet goed was. Het hoeft geen betoog dat het oefenen van de uitspraak een aspect is dat in de les geoefend kan worden, waartoe mijn cliënte nooit de gelegenheid heeft gekregen. Er was ook nooit kans om te oefenen of feedback te krijgen van de lesgever.

De maatregelen die genomen zijn ten gevolge van COVID-19 zijn ook ten aanzien van mijn cliënte een situatie van overmacht.

Gelet op de door haar geleverde inspanningen dient [haar] ook voor dit vak een creditbewijs toegekend te worden.

Hetzelfde geldt voor het vak Nederlands.

Met betrekking tot het vak Stage B: mijn cliënte heeft stage gedaan in de periode van 08/03/2021-19/03/2021 (6de leerjaar) en 03/05/2021-14/05/2021 (2de leerjaar).

Mijn cliënte wijst erop dat de meerderheid van studenten die deze richting volgen reeds tewerkgesteld zijn en dus hun stage kunnen uitvoeren bij hun werkgever. Dit is in feite discriminerend ten aanzien van leerlingen die nog niet tewerkgesteld zijn, aangezien zij in een volledig nieuwe omgeving terecht komen.

Bij de *Stage A* heeft mijn cliënte onmiddellijk na haar stage het evaluatieformulier ontvangen via e-mail van de stagebegeleider. Dit was evenwel niet het geval bij *Stage B*, waarbij zij nooit het evaluatieformulier heeft ontvangen van de stagebegeleider en dus ook geen inzicht heeft in de beoordeling. Het is ook mogelijk dat het formulier voor de stage in het 6de leerjaar nog werd aangepast na de stage bij [het] 2de leerjaar, hetgeen niet correct is.

Tijdens de stage in het 2de leerjaar (*Stage B*) werd mijn cliënte geconfronteerd met een onderwijzer die voortdurend de focus heeft gelegd op negatieve aspecten. Zij had een stopwatch bij de hand om na te gaan of de les niet te lang of te kort was... Mijn cliënte had dan ook de indruk dat deze persoon geenszins objectief was.

Ook voor dit vak dient mijn cliënte een creditbewijs toegekend te worden.

Zij heeft daarenboven reeds een tewerkstelling gevonden, hetgeen de organisatie van een nieuwe stage ernstig zal bemoeilijken.

Volledigheidshalve wordt er nogmaals op gewezen dat mijn cliënte nog steeds niet [het] godsdiencertificaat heeft ontvangen; waaromtrent dan ook nogmaals navraag wordt gedaan.

Ik verzoek u dan ook met de voorgaande argumenten rekening te willen houden en het bezwaarschrift ontvankelijk en gegrond te willen verklaren.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota deelt verwerende partij mee dat ofschoon verzoekster een bewijs van aangetekende zending van haar intern beroep voorlegt (zij het gericht aan een adres te Brugge en niet aan de algemene diensten te Kortrijk), haar beroep de diensten van de algemeen directeur nooit heeft bereikt.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota verder dat de interne beroepscommissie het beroep van verzoekster alsnog heeft behandeld, en het ontvankelijk doch ongegrond heeft verklaard. De beslissing, vervat in de antwoordnota, omvat een beoordeling van verzoeksters argumenten.

In haar wederantwoordnota repliceert verzoekster dat zij het met die beoordeling niet eens is, en zij formuleert kritiek op de overwegingen van de beroepscommissie.

Ter zitting heeft de Raad partijen erop gewezen dat wanneer tijdens de behandeling van een beroep dat op grond van artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs bij de Raad werd ingesteld (geen – tijdige – beslissing van de interne beroepsinstantie), alsnog een beslissing van de interne beroepsinstantie tussenkomt, het in beginsel dié beslissing is waartegen de verzoekende partij – in voorkomend geval, na kennisname van de strekking en de dragende motieven ervan – een beroep bij de Raad kan *c.q.* moet instellen.

Verzoekster stelt dat dit zou leiden tot tijdverlies – onder meer in het licht van de ondertussen aangevatté examenperiode van de tweede zittijd – en dat zij het voorwerp van haar beroep wenst uit te breiden tot de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verwerende partij van haar zijde stelt dat zij tegen een dergelijke uitbreiding van het voorwerp van het beroep geen bezwaar heeft.

Beoordeling

Verzoekster heeft, gelet op de bepalingen van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs, tijdig een intern beroep ingesteld tegen de bestreden beslissing.

Naar luid van artikel II.284, 2°, beschikt de interne beroepsinstantie over een termijn van twintig kalenderdagen, ingaand op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld om een beslissing aan de verzoekende partij ter kennis te brengen.

Laat de beroepsinstantie na om een beslissing te nemen, dan bepaalt artikel II.294, §1, derde lid:

“Bij het uitblijven van een tijdlige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Ter zitting licht verwerende partij toe dat het aangetekend schrijven, dat aan een adres te Brugge werd gericht, door ziekte van een medewerker niet ter post werd afgehaald.

Aangezien het intern beroep werd ingesteld bij aangetekend schrijven van 5 juli 2021, en volgens de webtracker van Bpost werd aangeboden op 6 juli 2021, beschikte verwerende partij over een termijn van (woensdag) 7 juli 2021 tot en met (maandag) 26 juli 2021 om een beslissing op intern beroep ter kennis te brengen. Bij gebreke daaraan, beschikte verzoekster over een termijn van 27 juli 2021 tot (maandag) 2 augustus 2021 – om bij de Raad een beroep in te stellen.

Het beroep dat verzoekster op 28 juli 2021 bij de Raad heeft ingesteld, is eveneens tijdig.

Het is vaste rechtspraak van de Raad dat de decreetgever niet heeft bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest.

De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie o.a. R.Stvb. 4 november 2020, nr. 6.052; R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad. Dat geldt evenzeer wanneer de beslissing van de beroepsinstantie in de loop van de procedure voor de Raad tussenkomt.

Ofschoon het vormelijk en voor de duidelijkheid gewis de voorkeur verdient dat een antwoordnota in een procedure bij de Raad en een beslissing van de interne beroepsinstantie van elkaar onderscheiden stukken zijn, is de Raad van oordeel dat verwerende partij *in casu* met haar antwoordnota ook de beslissing van de interne beroepsinstantie heeft meegedeeld.

Verzoekster betwist overigens niet de vormelijke regelmatigheid van die beslissing, en bekritiseert enkel de motieven ervan. Wat dit laatste betreft, voegt verzoekster bij haar wederantwoordnota ook bijkomende stukken.

Aangezien de interne beroepsinstantie van verwerende partij thans wél een beslissing heeft genomen, is het die beslissing die in voorkomend geval het voorwerp van een (nieuw) beroep bij de Raad moet uitmaken.

Ter zitting vragen partijen om het initiële beroep van verzoekster uit te breiden tot de beslissing van de interne beroepscommissie.

Bij gebrek aan een positiefrechtelijk procedurevoorschrift met betrekking tot de uitbreiding van een beroep, onderzoekt de Raad deze vraag in het licht van de beginselen die op de bestuurlijke rechtspleging van toepassing zijn.

Hoewel beide beslissingen algemeen beschouwd eenzelfde voorwerp delen – zij doen uitspraak over het examencijfer dat voor vijf opleidingsonderdelen aan verzoekster wordt toegekend – zijn de bestreden beslissing en de beslissing van de beroepscommissie wezenlijk verschillend. Zij gaan uit van een ander orgaan (de examencommissie, respectievelijk de interne beroepscommissie) en bevatten andere motieven (*a fortiori* in die zin dat de bestreden beslissing niet is gemotiveerd), wat ertoe leidt dat de beslissing van de interne beroepscommissie ook niet als louter bevestigend, bekrachtigend of goedkeurend kan worden beschouwd.

Het inleidend verzoekschrift van verzoekster bevat ook geen middelen die op de vormelijke regelmatigheid en de motivering van de beslissing van de beroepscommissie kunnen worden betrokken (zie wat deze voorwaarde betreft S. DE TAEYE, *Procedures voor de Raad van State*, Mechelen, Kluwer, 2003, 250 en S. LUST, Raad van State, afdeling Administratie. Rechtsherstel door de Raad van State, Brugge, die Keure, 2000; RvS 22 april 1986, nr. 26.381, Berlize).

Verzoekster kan het voorwerp van haar huidig beroep derhalve niet uitbreiden tot de beslissing van de interne beroepscommissie.

De Raad begrijpt zeer wel dat verzoekster zich gefrustreerd voelt, nu haar wat betreft het diligent optreden niets te verwijten valt en zij zich voor de situatie gesteld ziet dat zij door het verstrijken van de tijd gedwongen wordt te overwegen om aan de tweede examenzittijd deel te nemen, terwijl er over de rechtsgeldigheid van de beslissing van de interne beroepscommissie nog geen uitspraak kan worden gedaan.

Evengoed apprecieert de Raad de *fair play* van verwerende partij, die zich ter zitting niet tegen een uitbreiding van het beroep heeft verzet.

De Raad hecht er belang aan dat zijn arresten voor de partijen in zo ruim mogelijke mate dienstig zijn om zich van hun rechtsaanspraken te vergewissen, en zeer uitzonderlijk zal de Raad in dat licht ook een middel ten gronde bespreken ofschoon het beroep zelf onontvankelijk is, maar ook die bekommernis vermag niet afbreuk te doen aan de beginselen die de afwikkeling van de procedure beheersen.

Omwille van de redenen die hierboven zijn uiteengezet, kan het beroep van verzoekster niet worden uitgebreid tot de beslissing van de interne beroepscommissie.

Daar het voorwerp van het beroep door tussenkomst van de beslissing van de interne beroepscommissie uit de rechtsorde is verdwenen, is het beroep niet ontvankelijk.

Voor de goede orde stipt de Raad nog aan dat de beslissing van de interne beroepscommissie zoals zij in de vorm van de antwoordnota is neergelegd, geen vermelding van de beroepsmodaliteiten bevat.

Ten ware de beslissing op intern beroep nog bij afzonderlijk schrijven aan verzoekster is betekend – wat niet blijkt uit de voorliggende stukken – kan die vaststelling gevolgen hebben voor de termijn waarover verzoekster beschikt om bij de Raad een beroep in te stellen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze

beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 30 augustus 2021

Arrest nr. 6.876 van 14 september 2021 in de zaak 2021/246

In zake: Defne DEMIR
 Woonplaats kiezend te 3600 Genk
 Haneveldstraat 17

Tegen: HOGESCHOOL PXL
 Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
 Elfde-Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Stage ST 2’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 8 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw Karen Weis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het lager onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Stage ST 2’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 8 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 8 juli 2021 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat de klacht van de studente niet voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 75, §1-2 van de examenregeling van hogeschool PXL. De studente diende haar klacht immers in na de gestelde termijn van zeven kalenderdagen. Zij ontving haar punten op 29/06/2021. Deze termijn liep aldus af op 06/07/2021. Aangezien de studente haar klacht pas heeft ingediend, per mail en tegen afgiftebewijs, op 08/07/2021, is het beroep niet ontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 8 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster had gelezen dat ze haar klacht voor de interne beroepsprocedure binnen zeven ‘werkdagen’, in plaats van binnen zeven ‘kalenderdagen’ moest indienen. Ze heeft de beroepsmodaliteiten een vijftal keer gelezen, maar heeft hier jammer genoeg telkens over gelezen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de bepaling in de onderwijs-, examen- en rechtspositieregeling bijzonder duidelijk is op dit punt. De corresponderende bepaling uit de Codex Hoger Onderwijs (artikel II.283) spreekt eveneens over kalenderdagen. Volgens verwerende partij kon dan ook geen verwarring bestaan over het feit dat het gaat om kalenderdagen, en niet om werkdagen. Het feit dat verzoekster zich vergist heeft, kan niet leiden tot een verlenging van de interne beroepstermijn.

In haar *wederantwoordnota* herhaalt verzoekster dat ze erover had gelezen. Ze stelt dat ze een nare stage-ervaring heeft meegemaakt, die ze door het opstellen van het intern beroepsschrift heeft herbeleefd. Het is dan jammer dat ze ongehoord is gebleven door de hogeschool en zelfs niet op gesprek werd uitgenodigd om haar hart te luchten. Pas na het opstarten van huidig dossier kreeg verzoekster de vraag van het opleidingshoofd waarom zij haar niet eerder had gecontacteerd. Verzoekster zou het enorm appreciëren als ze haar ervaring tijdens de zitting kan delen en dit keer wel een luisterend oor kan vinden.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 29 juni 2021 is gebeurd (zie stuk 4 van verwerende partij). De Raad stelt vast dat op de mededeling van de puntenlijst (zie stuk 4 van verwerende partij) de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 30 juni 2021 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen was derhalve dinsdag 6 juli 2021. Verzoekster diende haar intern beroep pas in op 8 juli 2021 (zie stuk 1 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het beroep *prima facie* niet tijdig werd ingesteld.

De Raad onderzoekt vervolgens in welke mate er *in casu* sprake kan zijn van een overmachtssituatie die de laattijdigheid van de indiening van het beroep kan verschonen.

Dat verzoekster ervan uitging dat zij haar intern beroep moest indienen binnen de zeven ‘werkdagen’ in plaats van binnen de zeven ‘kalenderdagen’, kan de laattijdige indiening van het intern beroep naar het oordeel van de Raad niet verschonen. Uit het dossier blijkt immers duidelijk dat de correcte beroepsmodaliteiten (met de vermelding van de beroepstermijn van zeven ‘kalenderdagen’) op het puntenblad staan vermeld. De beroepsmogelijkheid- en modaliteiten zijn bovendien ook terug te vinden in artikel 75, § 1-2 van de examenregeling van verwerende partij.

Het intern beroep werd aldus terecht niet ontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.906 van 24 september 2021 in de zaak 2021/294

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Vanderveeren
kantoor houdend te 3000 Leuven
Frederik Lintssstraat 57
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UC LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 24 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Eindstage B” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door advocaat Philippe Vanderveeren, en de heer Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de verpleegkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel “Eindstage B” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 26 juni 2021 (via aangetekend schrijven) en 27 juni 2021 (per e-mail) een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 13 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student vooreerst een schending van de motiveringsplicht aanvoert. Hij stelt dat, behoudens de fiches van duoverpleegkundige [K.D.] en in mindere mate haar vriendin [S.G.], van de 30 stagefiches er geen enkele fiche is waarin negatieve bemerkingen inzake attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback zijn opgenomen. De student voert aan dat de positieve fiches werden genegeerd inzake de eindbeoordeling.

De interne beroepsinstantie neemt kennis van de eindevaluatie van de student, van de ECTS-fiche en de stagegids. Ze heeft een bijkomende toelichting ontvangen van de evaluator betreffende de eindbeoordeling en heeft geen reden om daaraan te twijfelen, vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid van de docent.

De interne beroepsinstantie heeft daarnaast ook toegang gekregen tot de digitale omgeving van het voorliggende opleidingsonderdeel op Toledo, het permanent te raadplegen online leerplatform van de hogeschool. Ze stelt vast dat de studenten hier onder meer de evaluatieformulieren kunnen raadplegen. Volgens haar hadden de studenten aldus op duidelijke en volledige wijze zicht op de evaluatiecriteria, daar deze vrij raadpleegbaar waren via Toledo.

Vervolgens stipt de interne beroepsinstantie aan dat ze de door de student aangeleverde reflectiefiches heeft gelezen. Ze citeert enkele aandachtspunten die erin zijn terug te vinden, doch zonder hierbij opmerkingen uit de fiches van de door de student genoemde [K.D.] en [S.G.] te vermelden. De interne beroepsinstantie kan de student niet bijtreden waar hij stelt dat,

behoudens de fiches van vrouw [K.D.] en in mindere mate haar vriendin vrouw [S.G.], er geen enkele fiche te vinden is waarop negatieve bemerkingen betreffende attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback te lezen staat.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student in deze fiches positieve feedback heeft ontvangen, maar ook werkpunten. Deze werkpunten hebben onder meer betrekking op attitude en omgaan met feedback. Volgens de interne beroepsinstantie werd de student aldus gewezen op werkpunten. De nood aan bijsturing werd aangegeven en hierin ligt bijgevolg een remediëringsskans voor de student besloten. De interne beroepsinstantie benadrukt dat feedback vaak wordt geformuleerd met het oog op het stimuleren van de student. Dat men daarbij kiest voor bemoedigende opmerkingen, hoeft niet te betekenen dat er geen wezenlijke tekortkomingen meer zijn.

De interne beroepsinstantie citeert daarna uit de tussentijdse evaluatie van de student. Uit de toelichting van de docent blijkt dat er een tussentijds evaluatiegesprek heeft plaatsgevonden op 22 april. De schriftelijke neerslag van dit gesprek was voor de student pas zichtbaar op 6 mei. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zowel mondelijk als schriftelijk werd gewezen op werkpunten. Ze neemt kennis van het door de student aangeleverde document ‘Verslaggeving stage evaluatie [student]’. Ze begrijpt dat dit een verslag is naar aanleiding van tussentijdse evaluatie(gesprekken). Volgens haar komen de bewoordingen van dit verslag overeen met de tussentijdse evaluatie.

De interne beroepsinstantie heeft tevens de eindevaluatie ontvangen, waaruit zij citeert. Ze kan daarbij niet vaststellen, in tegenstelling tot waar de student op lijkt te alluderen, dat de fiches van vrouw [K.D.] en vrouw [S.G.] een doorslaggevende rol hebben gespeeld in de eindbeoordeling. Ze wijst er ook op dat het uiteindelijk de hogeronderwijsinstelling is die het eindresultaat weet te bepalen.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de motivering verder gaat dan een louter cijfer en dat de motieven zorgvuldig, begrijpelijk en redelijk zijn. Volgens haar is de motiveringsplicht dan ook niet geschonden.

Daarnaast voert de student een schending van het onpartijdigheidsbeginsel aan. Hij stelt dat de stageperiode vlot is verlopen tot de samenwerking met duoverpleegkundige [K.D.]. Een

gesprek tussen [K.D.] en de hoofdverpleegkundige [M.S.], die zich nooit eerder had gemanifesteerd tijdens de stage, gaf aanleiding tot de vraag om de stage met onmiddellijke ingang te willen beëindigen.

De interne beroepsinstantie stipt hierbij aan dat zij moeilijk rekening kan houden met mondeling gemaakte opmerkingen. Uit het schrijven van de student begrijpt zij ook dat de stage werd verdergezet. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student aangeeft dat hem door de hoofdverpleegkundige werd meegedeeld dat hij niet over de basiscompetenties beschikt, dat zijn attitude absoluut niet voldoet en dat hij alleszins een onvoldoende zou scoren op zijn stage. Volgens de interne beroepsinstantie blijkt dit evenwel niet uit de door de student aangeleverde stukken.

Waar de student stelt dat behoudens de fiches van [K.D.] en in mindere mate [S.G.], van de 30 stagefiches er geen enkele fiche is waarin negatieve bemerkingen inzake attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback zijn opgenomen, wijst de interne beroepsinstantie erop dat reeds werd vastgesteld dat de student ook fiches heeft ontvangen waarin hij werd gewezen op werkpunten betreffende attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback. De fiches van mevrouw [K.D.] en mevrouw [S.G.] bevatten inderdaad werkpunten, maar de interne beroepsinstantie leest hierin, alsook in de feedback van de stagebegeleider, ook positieve elementen.

Waar de student stelt dat de stagebegeleidster, na een onderhoud met de hoofdverpleegkundige [M.S.], de positieve fiches heeft genegeerd, wil de interne beroepsinstantie nog onderstrepen dat het gegeven dat prestaties negatief of streng worden beoordeeld, geen afdoende bewijs van vooringenomenheid oplevert. Het verschaffen van tussentijdse feedback maakt ook geen beoordeling uit. Dat de toon en draagwijdte van de tussentijdse beoordeling verschilt van de eindbeoordeling, levert geen bewijs van vooringenomenheid op. De interne beroepsinstantie merkt daarbij op dat de fiches slechts een element van de globale beoordeling vormen.

Vervolgens stelt de student dat hij na een hoogopgelopen eenmalige discussie met de hoofdverpleegkundige genegeerd werd door de meeste verpleegkundigen en dat hij hoorde van een duoverpleegkundige dat hij een onvoldoende zou scoren voor de stage. De student brengt tevens een (vertrouwelijke) schriftelijke verklaring van een verpleegkundige bij, die aangeeft dat de student werd geviseerd op de stageplaats.

De interne beroepsinstantie was niet aanwezig op de stageplaats en kan dan ook niet vaststellen dat de student tijdens de stage werd genegeerd door de meeste verpleegkundigen. Ze kan ook moeilijk rekening houden met eventueel mondeling gemaakte opmerkingen. Ze heeft kennis genomen van de verklaring van de verpleegkundige, die aangeeft “(...) *een beetje schrik (te hebben) dat deze student wat geviseerd werd (...)*”. Door deze bewoordingen lijkt de verpleegkundige volgens de interne beroepsinstantie niet met volledige zelfverzekerheid te willen stellen dat de student effectief werd geviseerd. De interne beroepsinstantie begrijpt evenwel de positie van de verpleegkundige als lid van een organisatie, waar buiten de context van de stage moet kunnen worden verder gewerkt.

De interne beroepsinstantie wijst erop dat de student het vermoeden van objectiviteit en professionaliteit dat rust op de stagementoren met ernstige en concrete aanwijzingen moet weerleggen. Volgens haar volstaat de bijgevoegde verklaring daarvoor niet. De interne beroepsinstantie erkent dat in een stagecontext, waar de contacten complexer en intensiever zijn, het enigszins begrijpelijk is dat de student zich bij een negatieve beoordeling sneller vragen stelt over de objectiviteit van de beoordelaar(s). Ze kan op basis van de aangeleverde stukken evenwel niet vaststellen dat de fiches van mevrouw [K.D.] en mevrouw [S.G.] op doorslaggevende wijze hebben gewogen op de eindevaluatie, noch dat er sprake is van vooringenomenheid of het viseren van de student.

Verder wijst de student ook op het behalen van een certificaat voor uitstekende inzet op de COVID-19-units in het kader van de praktijkstage verpleegkunde alsook op een eindevaluatie in het kader van een andere stage. Volgens de interne beroepsinstantie is het evenwel niet zo dat een mooie beoordeling in het kader van een ander opleidingsonderdeel of een andere evaluatie of een goed afgelegd parcours afbreuk doet aan de negatieve beoordeling van een welbepaald opleidingsonderdeel.

De student voert ten slotte aan dat geen rekening werd gehouden met de data van zijn afwezigheden (14 april 2021 tot en met 23 april 2021 alsook 19 mei 2021). De opleiding heeft in dit verband toegelicht dat in de stagegids is aangegeven dat afwezige stagedagen ingehaald moeten worden omwille van de Europese regelgeving die 2300u stage vereist, gespreid over meerdere domeinen. Volgens de opleiding had de student daar geen probleem mee, maar stelt hij dat de stagebegeleider en stagementoren meer rekening hadden kunnen houden met de ziekte

dan nu het geval was. Hij vond ook dat de stagementoren hem anders bekeken na zijn terugkeer. De interne beroepsinstantie was niet aanwezig op de stageplaats en kan zich aldus niet uitspreken over deze grief. Ze wil er evenwel op wijzen dat afwezigheden in het kader van ziekte niet tot gevolg hebben dat een student de vooropgestelde leerresultaten niet of in mindere mate moet behalen: de student moet nog steeds aantonen de vooropgestelde leerresultaten in voldoende mate te beheersen en de nodige competenties verworven hebben.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 14 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 24 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Eindstage B” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 86.4 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat zijn stageperiode vlot is verlopen tot de samenwerking met de duoverpleegkundige mevrouw [K.D.]. Zij heeft de hoofdverpleegkundige, de heer [M.S.], aangesproken, waarna verzoeker door de hoofdverpleegkundige werd uitgenodigd voor een gesprek. De hoofdverpleegkundige heeft nooit samengewerkt met verzoeker, noch zich tijdens de stageperiode van verzoeker gemanifesteerd. Zonder zich te bekommeren over de eerdere fiches heeft de hoofdverpleegkundige de woorden van mevrouw [K.D.] overgenomen. Verzoeker werd zelfs verzocht om zijn stage met onmiddellijke ingang te willen beëindigen, waaromtrent hij opmerkte dat dit niet mogelijk was zonder schriftelijke opzeg. Volgens verzoeker heeft de hoofdverpleegkundige deze bemerking uiterst kwalijk genomen. De hoofdverpleegkundige had verzoeker meegedeeld dat hij niet over de basiscompetenties beschikt en dat zijn attitude absoluut niet voldoet. Hij zou alleszins een onvoldoende scoren op zijn stage.

Volgens verzoeker is er, behoudens de fiches van mevrouw [K.D.] en in mindere mate haar vriendin [S.G.], geen enkele fiche te vinden waarop negatieve bemerkingen over attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback te lezen staat, wel integendeel. Verzoeker stipt aan dat ook de stagebegeleider alle eerdere fiches en haar eigen tussentijdse evaluatie (gepubliceerd op 06/05) heeft genegeerd, en dat zij zich na een onderhoud met de hoofdverpleegkundige volledig tegen hem heeft gekeerd. Naar aanleiding van de laattijdig gepubliceerde tussenevaluatie heeft er bovendien nooit een onderhoud plaatsgevonden tussen verzoeker en de stagebegeleider, noch werd dit online geprogrammeerd.

Verzoeker merkt vervolgens op dat hij, na een hoogopgelopen eenmalige discussie met de hoofdverpleegkundige, werd genegeerd door de meeste verpleegkundigen. Een duoverpleegkundige deelde verzoeker mee dat zij had gehoord dat verzoeker een onvoldoende zou scoren voor zijn stage. Ondanks deze verhoogde druk en zeer moeilijke werkstandigheden heeft verzoeker volgehouden en zelfs gunstige fiches mogen bekomen. Volgens verzoeker distilleert de interne beroepsinstantie uit de dertig bijgebrachte fiches enkel de werkpunten, die zij als motivering opsomt. Aangezien deze werkpunten niet worden

herhaald, mag evenwel worden besloten dat verzoeker hieraan wel degelijk gunstig gevolg heeft verleend. Hij wijst erop dat op de laatste fiches geen enkele melding wordt gemaakt van een ernstige tekortkoming. Volgens hem zou zelfs een ervaren verpleegkundige ook maanden nodig hebben om zich in te werken op de kwestieuze stagedienst.

Ten slotte benadrukt verzoeker dat de voorziene permanente evaluatie zonder examen tijdens de examenperiode en de procesevaluatie inhouden dat de tussenevaluatie zeer belangrijk is. Indien er geen alarmbel wordt geluid en de fiches na de tussenevaluatie ook niets alarmerend vermelden, mag verzoeker niet verwachten dat hij bij de eindevaluatie een tekort zal scoren.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat verzoeker in zijn verzoekschrift heel wat grieven heeft overgenomen uit het initieel ingediende intern beroepsschrift. Wat deze grieven betreft, verwijst verwerende partij naar de interne beroepsbeslissing, waarin gemotiveerd en grondig werd ingegaan op deze grieven.

Daarnaast stelt verwerende partij vast dat verzoeker aanstipt dat inzake de tussentijdse evaluatie nooit een onderhoud werd geprogrammeerd, noch heeft plaatsgevonden tussen verzoeker en zijn stagebegeleider. Hij kon dan ook niet verwachten bij de eindevaluatie een tekort te scoren.

Wat deze beweerde gebrekkige begeleiding betreft, stipt verwerende partij vooreerst aan dat verzoeker deze concrete grief niet naar voren heeft gebracht in het kader van het intern beroep. Ze verwijst vervolgens naar de interne beroepsbeslissing. De interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat verzoeker op 22 april 2021 een tussentijdse evaluatie heeft gekregen, die toen werd besproken. Verzoeker heeft de schriftelijke neerslag van deze tussentijdse evaluatie ontvangen op 06/05/2021. Verwerende partij benadrukt dat verzoeker zowel mondeling als schriftelijk werd gewezen op werkpunten. De nood aan bijsturing werd aldus aangegeven en hierin lag bijgevolg een remediëringss kans voor verzoeker.

Verder merkt verwerende partij op dat verzoeker stelt dat de interne beroepsinstantie uit de dertig aangeleverde fiches enkel werkpunten wist te distilleren. Aangezien deze werkpunten geen herhaling kregen, werd volgens hem wel degelijk positief gevolg gegeven aan de aangehaalde werkpunten.

Verwerende partij verwijst ter zake naar de interne beroepsbeslissing, waaruit duidelijk blijkt dat de interne beroepsinstantie de door verzoeker aangeleverde fiches aan een grondige lezing heeft onderworpen. Zo heeft zij in het kader van de grief van verzoeker dat er, behoudens de fiches van mevrouw [K.D.] en mevrouw [S.G.], geen enkele fiche te vinden zou zijn met negatieve bemerkingen betreffende attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback, willen aantonen dat dergelijke werkpunten wel degelijk konden worden teruggevonden in de aangeleverde fiches. Daarbij wil verwerende partij onderstrepen dat de interne beroepsinstantie overigens heeft gewezen op het feit dat zij in de fiches ook positieve feedback heeft gevonden. Zij kan verzoeker dan ook niet bijtreden waar hij stelt dat de interne beroepsinstantie uit de aangeleverde fiches *enkel* maar de werkpunten zou distilleren.

Verwerende partij kan verzoeker ook niet bijtreden waar hij stelt dat deze werkpunten niet werden herhaald, zodat hij kan besluiten hieraan positief gevolg te hebben gegeven. Zij verwijst naar de genoemde werkpunten en is van mening hierin wel degelijk een herhaling van werkpunten te lezen. Verwerende partij benadrukt ook dat de interne beroepsinstantie zowel de tussentijdse evaluatie als de eindevaluatie aan een beoordeling heeft onderworpen. Zij kwam daarbij tot het besluit dat de motivering verder gaat dan een louter cijfer en dat de motieven zorgvuldig, begrijpelijk en redelijk zijn. Verwerende partij wijst erop dat van de docenten wordt vermoed dat zij deskundig zijn en de Raad kan de inhoudelijke beoordeling niet overdoen. Verwerende partij is van mening dat er geen sprake is van een onredelijke beoordeling. De evaluator is op een gemotiveerde wijze tot het besluit gekomen dat verzoeker op onvoldoende wijze uitvoering heeft gegeven aan zijn stage.

In zijn *wederantwoordnota* herhaalt verzoeker wat hij heeft uiteengezet in zijn verzoekschrift. Daarbij stipt hij aan dat de werkpunten die de interne beroepsinstantie distilleert uit zijn fiches elementen zijn die in zeer beperkte mate voorkomen in het totaal aantal fiches. Volgens hem is het bovendien normaal dat er werkpunten zijn, vermits hij stage liep op een zeer complexe afdeling waar patiënten regelmatig in kritieke toestand verkeerden. De attitude van sommige duoverpleegkundigen naar verzoeker toe was na het kwestieuze onderhoud met de hoofdverpleegkundige ook zeer geladen om hem extra onder druk te zetten.

Verzoeker is van mening dat de aangehaalde aandachtspunten in geen geval een score van 9/20 verantwoorden. Volgens hem worden de deelcompetenties ook arbitrair gescoord. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de fiches dat hij medisch-technisch complexe handelingen kan uitvoeren. Hij

vindt het ook opvallend dat verwerende partij een werk punt als ‘het opstellen van leerdoelen’ aanhaalt om een score van 9/20 te verantwoorden.

Vervolgens verwijst verzoeker naar zijn eindevaluatie van 11 juni 2021, waarbij onder rol 4 het volgende staat genoteerd: “*Neemt eigen leerproces op door aan de slag te gaan met gevraagde feedback en leerdoelen kenbaar te maken*”. Hij wijst erop dat de werk punten niet werden herhaald en dat de fiches positiever worden naar het einde van de stage toe. Verzoeker heeft de interne beroepsinstantie ook in kennis gesteld van alle stukken, met onder meer de vermelding dat er geen tussentijdse evaluatie is geweest. Volgens hem dateert het eerste officiële rood licht van na 26 mei 2021, op minder dan een maand van het einde van de lange stage.

Verzoeker bespreekt daarna de verschillende rollen van de eindevaluatie en duidt telkens de fiches aan waarin elementen omtrent de betreffende rol zijn terug te vinden.

Beoordeling

De Raad herinnert er vooreerst aan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoekende partij de onregelmatigheid moet aantonen. Met andere woorden moet verzoekende partij bezwaren of middelen ontwikkelen, gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Daarbij volstaat het niet om louter de argumenten op intern beroep te herhalen voor de Raad, zonder daarbij in te gaan op de motieven waarmee de interne beroepscommissie deze argumenten heeft weerlegd. Hiermee toont verzoeker immers niet aan wat zijn kritiek is op de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie.

Voor zover verzoeker dus de argumenten uit het intern beroepschrift herneemt, zonder verder in het extern verzoekschrift in te gaan op de motieven van de bestreden beslissing die deze argumenten weerleggen, zijn deze argumenten onontvankelijk. Dit is *in casu* het geval voor het hele relaas omtrent de samenwerking met mevrouw [K.D.] en de discussie met de hoofdverpleegkundige, het argument dat er – behoudens in de fiches van [K.D.] en [S.G.] – geen negatieve bemerkingen inzake attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback in de

fiches staan vermeld alsook het argument dat de stagebegeleider alle eerdere fiches en de eigen tussentijdse evaluatie zou hebben genegeerd.

Daarnaast wil de Raad wijzen op het volgende. Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De Raad moet vaststellen dat verzoeker het argument dat er naar aanleiding van de laattijdig gepubliceerde tussenevaluatie nooit een onderhoud heeft plaatsgevonden / online werd geprogrammeerd tussen verzoeker en de stagebegeleider, niet heeft opgeworpen in zijn intern beroepsschrift. De Raad ziet niet in wat hem heeft belet dit te doen. Deze grief is bijgevolg onontvankelijk.

Hetzelfde geldt voor de uitgebreide toelichting in de wederantwoordnota, waarbij verzoeker – voor het eerst – verwijst naar de eindevaluatie en per rol de fiches aanduidt waarin volgens hem elementen omtrent de betreffende rol zijn terug te vinden. Wat dit betreft, ziet de Raad niet in wat verzoeker heeft belet dit reeds eerder in de procedure naar voren te brengen. Ook de argumenten van verzoeker dat de aangehaalde aandachtspunten in geen geval een score van 9/20 kunnen verantwoorden, dat de deelcompetenties arbitrair worden gescoord en dat het opvalt dat een werk punt als ‘het opstellen van leerdoelen’ wordt aangehaald om een score van 9/20 te verantwoorden, zijn nieuw en bijgevolg niet ontvankelijk.

De Raad beperkt er zich hieronder toe enkel de ontvankelijk aangebrachte elementen aan een beoordeling te onderwerpen.

Voor eerst merkt verzoeker op dat de interne beroepsinstantie slechts oog heeft voor de werk punten die in de fiches zijn opgenomen. Bij het formuleren van een eindbeoordeling zijn de positieve punten volgens hem genegeerd.

De Raad oordeelt dat de fiches zowel aandachtspunten als positieve opmerkingen bevatten en kan in de fiches geen eenzijdige, door negatieve vooringenomenheid gekleurde, evaluatie van de stageprestaties van verzoeker zien.

In de beslissing van de interne beroepsinstantie leest de Raad bovendien dat zij acht slaat op de werkpunten, tot uiting gebracht door niet enkel [K.D.] en [S.G.]. Op basis ervan besluit de interne beroepsinstantie de student niet te kunnen bijtreden waar hij stelt dat behoudens in de fiches van voormelde verpleegkundigen, er geen enkel fiche is waarop negatieve bemerkingen betreffende attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback te lezen staat.

Het evenwicht in de globale beoordeling merkt de Raad ook waar de interne beroepscommissie aangeeft vast te stellen dat de student in de fiches positieve feedback heeft ontvangen maar ook werkpunten, en dat deze werkpunten onder meer betrekking hebben op attitude. Volgens de interne beroepsinstantie, zo leest de Raad, is de student dan ook gewezen op werkpunten, waardoor de nood aan bijsturing werd aangegeven en de student aldus een remediëringsskans kreeg. Hierbij herinnert de interne beroepsinstantie eraan dat feedback vaak wordt geformuleerd met het oog op het aanmoedigen van de student, zodat een bemoedigende opmerking het bestaan van een wezenlijke tekortkomming niet belet.

De Raad moet verder vaststellen dat de interne beroepsinstantie ook beklemtoont dat de eindbeoordeling niet op doorslaggevende wijze is bepaald door de, volgens de student, quasi enige ‘negatieve’ fiches van voornoemde verpleegkundigen. Zo wijst de interne beroepsinstantie op de rol van de hogeronderwijsinstelling bij de bepaling van het eindresultaat. De Raad leest hierover:

“(...) het is enkel de onderwijsinstelling die een volledig beeld heeft van de student en van de prestaties die deze moet leveren. Zij kennen ook de correcte interpretatie van het beheersingsniveau van de te behalen competenties. De mentor heeft geen volledig zicht op de prestaties van de student en de standaarden waaraan die moet voldoen (...).”

Verder in de beslissing leest de Raad ook, met betrekking tot het argument dat uit de fiches een eenzijdig negatieve beoordeling zou zijn gedistilleerd, dat de beroepsinstantie overweegt dat ook positieve elementen bij de beoordeling zijn betrokken. Wat dit betreft leest de Raad onder meer:

“De student stelt dat, behoudens fiches van duoverpleegkundige K.D., en in mindere mate diens vriendin S.G., van de 30 stagefiches er geen enkele fiche is waarin negatieve bemerkingen inzake attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback zijn opgenomen. De student voert aan dat de

stagebegleidster, na een onderhoud met hoofdverpleegkundige M.S., de positieve fiches heeft genegeerd en zich tegen de student is gaan keren.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de fiches van mevrouw K.D. en mevrouw S.G. inderdaad werkpunten bevatten. De Interne Beroepscommissie wil daarbij wijzen op het gegeven dat uit de feedback van mentoren K.D. en S.G. alsook de stagebegeleider echter ook positieve elementen naar voor komen zoals onder meer:

- “(...) kent wel de theorie (...)”;*
- “(...) Je gaat goed om met de patiënten (...)”;*
- “(...) Je hebt (...) initiatief genomen (...)”;*
- “(...) Correcte communicatie naar de ptn toe (...)”;*
- “(...) Je probeert het klinisch redeneren steeds verder vorm te geven (...)”.*

De Interne Beroepscommissie wil daarbij onderstrepen dat het gegeven dat prestaties negatief of streng beoordeeld worden, geen afdoende bewijs van vooringenomenheid weet op te leveren (...). Een kritische beoordeling is ook geen vorm van gebrekige begeleiding (...). De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de student werd gewezen op werkpunten, de nood aan bijsturing werd aldus aangegeven en hierin ligt bijgevolg een remediëringss kans voor de student besloten (...). ”.

Aldus beschouwd kan de Raad verzoeker, die misschien wel streng beoordeeld kan zijn bij zijn stage, niet bittreden waar hij aanvoert dat enkel rekening is gehouden met de hem gegeven werkpunten, zonder oog te hebben voor de, naar zijn mening kennelijk overwegende, positieve punten. Eveneens moet de Raad vaststellen dat van verzoeker, die misschien wel streng kan zijn beoordeeld, een voldoende genuanceerd en evenwichtig beeld is te vinden in de fiches, waarin zowel werkpunten als positieve punten zijn geformuleerd en dat beiden in de evaluatie zijn betrokken.

Zelfs de drie fiches van mevrouw [K.D.], waarvan verzoeker in het bijzonder de eenzijdig negatieve teneur laakt, blijken naar het oordeel van de Raad bij lezing weliswaar heel kritisch – en onmiskenbaar omstandiger in de formulering van de werkpunten dan de andere fiches – voor de student-stagiair, met name wat attitude betreft, maar hebben een voldoende brede blik die ook positieve elementen omvat. Zij geven aldus geen blijk van vooringenomenheid ten aanzien van verzoeker.

Vervolgens ontwikkelt verzoeker het argument dat de door de interne beroepsinstantie uit de fiches bijgebrachte werkpunten, door de beroepsinstantie als motivering gebruikt, niet worden herhaald. Dit betekent volgens hem dat aan de werkpunten tijdens de stage het juiste gevolg is gegeven. Vandaar ook dat, volgens verzoeker, in de laatste fiches geen enkele ernstige tekortkoming meer wordt vermeld. Verzoeker ziet dan ook een leercurve waarbij de werkpunten, op een stagedienst waar zelfs een ervaren verpleegkundige volgens verzoeker maanden zou nodig hebben om zich in te werken en ondanks de druk waaronder hij diende te presteren na een volgens hem hoogopgelopen eenmalige discussie met de hoofdverpleegkundige, zijn verholpen en de beoogde competenties in voldoende mate zijn bereikt. Althans zijn volgens verzoeker in de laatste fiches geen ernstige tekortkomingen meer vermeld.

De Raad is van oordeel dat het feit dat een tekortkoming niet systematisch wordt hernoemd niet betekent dat uit de fiche waarin het aandachtspunt niet meer is opgenomen niet automatisch kan worden afgeleid dat het aandachtspunt niet langer aanwezig is of in voldoende mate is weggewerkt. Daarnaast betekent, naar het oordeel van de Raad, het feit dat een werk punt zich op het einde van een stageperiode niet meer of slechts in mindere mate voordoet niet dat de globale beoordeling van de stageperiode zonder meer moet inhouden dat de competentie waarop het geformuleerde aandachtspunt betrekking had over de gehele stageperiode genomen in voldoende mate is bereikt. Een geformuleerd aandachtspunt kan – omwille van het essentiële karakter van de tekortkoming of de mate waarin initieel tekort wordt geschoten – van die aard zijn dat een verbetering, zelfs als deze zonder meer merkbaar is, het evaluatiebesluit in de weg staat dat de met een opleidingsonderdeel beoogde competentie of holistisch beoordeelde bundel van competenties in voldoende mate is bereikt.

Daarnaast – en essentieel – is de vaststelling dat bij zorgvuldige lezing van de aandachtspunten, waarbij de lezer oog heeft voor de inhoudelijke clustering ervan, aandachts- en werkpunten consistent en hardnekkiger zijn dan het ‘eenmalige’ karakter dat verzoeker hen toedicht. Ze houden ook meer verband met elkaar en zijn niet losstaand. Zo leest de Raad bijvoorbeeld ‘dat de student soms te aarzelend is, dat hij niet te veel mag twijfelen soms’. Tevens leest de Raad bijvoorbeeld dat de student niet te veel mag twijfelen, terughoudend is, meer initiatief mag tonen en niet steeds moet afwachten. Of nog, de student krijgt de raad voor zichzelf leermomenten weer te geven in de reflectie, verder leerdoelen op te stellen. De student krijgt ook de raad te werken aan tempo en afwerking (vb. verbandjes (...) zorg voor veiligheid) en

later krijgt hij de raad aandacht te besteden aan afval en rommel die gepaard gaan met de verzorging. De Raad is op basis van deze voorbeelden dan ook van oordeel dat het eenmalige en losstaand karakter van de opmerkingen, waaruit zou moeten blijken dat zij zijn weggewerkt, op zijn minst nuance behoeft.

Verzoeker voert weliswaar aan dat de fiches naar het einde van de stage toe positiever worden, doch dat betekent naar het oordeel van de Raad niet dat, zoals reeds aangehaald, globaal genomen, rekening houdend met eerder geformuleerde punten van aandacht – zelfs zo deze bemoedigend zijn geformuleerd om de student ertoe aan te zetten zijn competenties zo optimaal mogelijk te blijven ontwikkelen – de eindcompetenties van de eindstage in voldoende mate worden bereikt. Daarnaast heeft de Raad ook oog voor het feit dat, zelfs zo de fiches naar het einde toe positiever worden, nog werkpunten vermeld blijven. Zo leest de Raad, bijvoorbeeld, in een fiche van 4 juni 2021 positieve commentaar bij een “ochtendzorg fast track cardio” en omtrent het verwijderen van een thoraxdrain en de communicatie hierover met de patiënt, doch tegelijk een aandachtspunt inzake hygiëne. In een fiche van 7 juni 2021 leest de Raad onder meer dat er geen rommel meer is gevonden na de verzorging en dat verzoeker hieraan goed aandacht heeft besteed. Naar de Raad inschat, heeft verzoeker dus een geformuleerd werkpoint blijkens deze fiche goed opgevolgd, maar tegelijk staat nog een werkpoint vermeld inzake de plaatsbepaling van 12 leads ECG. Ook de fiche van 3 juni 2021 leest als een mix van positieve feedback en aandachtspunten. Zo leest de Raad bijvoorbeeld “te veel prikkels geeft [verzoeker] aan, hierdoor wordt hij nerveuzer”, alsook “inleving van pat. voelt [verzoeker] aan als een gevoel van stress. Hij zal dit in de toekomst best een plaats leren geven”. Een en ander wijst naar het oordeel van de Raad niet enkel op het genuanceerd en gebalanceerd karakter van de ingevulde fiches, doch ook op het feit dat bezwaarlijk kan worden aangenomen dat op het einde van de stage van aandachts- en werkpunten die in de beoordeling kunnen worden meegenomen zo goed als geen sprake meer zou zijn.

De Raad, die niet mag overgaan tot een eigen beoordeling van de merites van verzoeker tijdens de stage, treedt verzoeker dan ook niet bij waar hij uit de positiever verwoorde fiches – in het bijzonder naar het einde van de stage toe – meent te kunnen afleiden dat hij, gedreven door vooringenomenheid, onredelijk streng is beoordeeld terwijl de eindcompetenties voldoende zijn bereikt.

Verzoeker wijst er ten slotte nog op dat de stage wordt beoordeeld middels permanente evaluatie. De student krijgt dus een globale beoordeling van de stage – een proces van

competentieontwikkeling – waarbij begeleiding, die de student toelaat waar nodig bij te sturen, van essentieel belang is. Tussentijdse feedback moet de student helpen bij het bereiken van competenties die het opleidingsonderdeel beoogt. Ter zake heeft verzoeker het over een alarmbel. Nu deze volgens verzoeker niet is geluid – waarbij hij erop wijst dat in de fiches na de tussentijdse evaluatie eveneens niets alarmerend stond, is het moeilijk in redelijkheid hem bij de eindevaluatie een tekort te scoren. Hij is immers onvoldoende op de pijnpunten gewezen om hem de kans te bieden bij te sturen.

Ter zake wijst de Raad op de talrijke fiches die zijn bijgebracht, waarin gedurende het gehele stageproces zowel positieve feedback als werk- en aandachtspunten zijn vermeld. Verzoeker kan in redelijkheid niet voorhouden dat deze fiches het voor hem niet duidelijk hebben gemaakt dat er onmiskenbaar terreinen waren waarop hij zich verder diende te ontwikkelen. Verzoeker kan evenmin voorhouden dat hij aldus niet de kans kreeg zich verder te bekwamen en de eindcompetenties van de stage na te streven.

Dat deze fiches niet alarmerend zijn geformuleerd betekent niet dat zij, door te wijzen op een waaier aan werkpunten eerder dan bijvoorbeeld één zeer groot en/of quasi-onontkoombaar centraal werk punt aan te halen, blijk zouden geven van gebrekige begeleiding. Dit betekent evenmin dat zij verzoeker niet voldoende hebben getoond waar hij kon bijsturen of dit niet met voldoende aandrang hebben gedaan. Het betekent evenmin dat onvoldoende werkpunten vorhanden waren om in redelijkheid een onvoldoende te kunnen scoren.

Verzoeker kreeg daarenboven een tussentijdse evaluatie. Zij is met hem besproken en voor hem toegankelijk gemaakt op een ‘nuttig’ tijdstip, meer in het bijzonder een tijdstip dat hem nog toeliet de verdere stage zo optimaal mogelijk te laten verlopen en bij te sturen.

Dat deze tussentijdse evaluatie evenmin een ‘alarmerend’ signaal bevat, belet niet dat daarin duidelijk wordt aangegeven waar de belangrijkste punten van ontwikkeling zich situeren. Belangrijk hierbij is het feit dat de tussentijdse evaluatie inhoudelijk aansluit bij feedback in de fiches en voor verzoeker aldus pijn- en werkpunten duidelijk blootlegt. De tussentijdse evaluatie toont bovendien aan dat de pijn- en werkpunten consistentie vertonen en ook door de stagebegeleider zijn opgepikt. Dat de feedback, in de fiches of in de tussentijdse evaluatie, aanmoedigend is geformuleerd neemt de pertinentie ervan niet weg en ontslaat verzoeker niet

van de verantwoordelijkheid deze met voldoende ernst te benaderen. Evenmin doet de bemoedigende toon van feedback afbreuk aan de inhoudelijke draagwijdte ervan.

Ten slotte merkt de Raad op dat het feit dat, naar verzoeker beweert, eerst ná 26 mei 2021 een officieel rood licht aan hem zou zijn gegeven, waardoor hij nog slechts over een heel korte tijd voor remediëring beschikte, geen afbreuk doet aan de reeds meerdere, coherentie vertonende, werkpunten in de fiches en de tussentijdse evaluatie die verzoeker reeds eerder duidelijke verbeterkansen boden.

Ook vanuit dit oogpunt acht de Raad de evaluatie bijgevolg niet onregelmatig of onredelijk.

Het middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de stagebegeleider de discretie heeft doorbroken. Hij verduidelijkt dat op 4 juni 2021 verpleegkundige [E.R.] haar verantwoordelijkheid heeft genomen naar verzoeker toe. Zij heeft schriftelijk verklaard dat verzoeker werd geviseerd. De stagebegeleider heeft deze verpleegkundige, die zeer discreet haar bevindingen op de stagedienst heeft neergeschreven en overhandigd aan verzoeker, na de bestreden beslissing aangeduid bij de hoofdverpleegkundige. De hoofdverpleegkundige heeft mevrouw [E.R.] hierop gewezen en haar actie werd haar zeer kwalijk genomen. Volgens verzoeker wijst het doorbreken van de gevraagde discretie erop dat er geen middelen worden geschuwd om hem een onvoldoende te laten scoren op zijn stage.

Verzoeker is van mening dat de 30 fiches wel degelijk het belangrijkste element van de globale beoordeling vormen, en niet langer de subjectieve beoordeling van de stagebegeleider, die slechts de hoofdverpleegkundige van de stagedienst volgt.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat verzoeker de grief inzake de partijdigheid en het viseren heeft overgenomen uit het initieel ingediende beroep. Zij verwijst hiervoor dan ook naar de interne beroepsbeslissing.

Verwerende partij wijst erop dat verpleegkundige [E.R.] in de interne beroepsbeslissing steeds, discreet ‘verpleegkundige’ werd genoemd. Zij kan zich evenwel niet uitspreken over eventuele (mondelinge) nabeschouwingen naar aanleiding van de interne beroepsbeslissing. Dit kan bovendien niet worden meegenomen in de beoordeling door de interne beroepsinstantie, vermits zij zich hebben afgespeeld na de door de interne beroepsinstantie gemaakte beoordeling. De interne beroepsinstantie heeft hieromtrent dan ook niet kunnen vaststellen hoe deze omstandigheid een concrete impact heeft gehad op de beoordeling van de stage.

In zijn *wederantwoordnota* herhaalt verzoeker wat hij heeft uiteengezet in zijn verzoekschrift. Hij verduidelijkt dat verpleegkundige [E.R.] geen kennis, noch familielid is van verzoeker. Hij had haar voorafgaand aan de stage nog nooit ontmoet. Verzoeker stipt daarbij ook aan dat geen lid van de interne beroepscommissie kan worden aangewezen niet discreet te zijn geweest. Enkel de stagebegeleider had immers kennis van de identiteit van vrouw [E.R.] en haar verklaring, aangezien zij tijdens de minnelijke fase voor de interne beroepsbeslissing kennis heeft gekregen van het dossier.

Beoordeling

De Raad herinnert er nogmaals aan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoekende partij de onregelmatigheid moet aantonen. Met andere woorden moet verzoekende partij bezwaren of middelen ontwikkelen, gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Daarbij volstaat het niet om louter de argumenten op intern beroep te herhalen voor de Raad, zonder daarbij in te gaan op de motieven waarmee de interne beroepscommissie deze argumenten heeft weerlegd. Hiermee toont verzoeker immers niet aan wat zijn kritiek is op de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie.

Waar verzoeker opnieuw verwijst naar de schriftelijke verklaring van de verpleegkundige, moet de Raad vaststellen dat de interne beroepsinstantie dit stuk bij haar beoordeling heeft betrokken.

Verzoeker betwist de argumentatie in de interne beroepsbeslissing hieromtrent niet, zodat de grief in dat opzicht onontvankelijk is. Waar verzoeker aanstipt dat, hoewel om discretie was gevraagd, de stagebegeleider de identiteit van de betrokken verpleegkundige zou hebben doorgespeeld aan de hoofdverpleegkundige, moet dit ten zeerste worden betreurd, doch ziet de Raad niet in hoe dit de bestreden beslissing onregelmatig zou maken.

Ten slotte wil de Raad nog aangeven dat, anders dan verzoeker oordeelt, de stagebeoordeling niet in hoofdzaak terugvalt op de in het dossier aangehaalde fiches. Hoewel de Raad het belang van de betrokken fiches, gebaseerd op vaststellingen van ‘collega’s’ op de stagevloer, niet negeert, leest hij in de beslissing van de interne beroepsinstantie met name het volgende:

“De Interne Beroepscommissie leest in de stagegids tevens:

“(...) Je tussentijdse en eindevaluatie worden opgesteld in samenspraak met je mentor, praktijklector en jezelf. De tussentijdse evaluatie en eindevaluatie gebeuren digitaal via het SIS. Je kan deze documenten raadplegen in het SIS. (...)”.

Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie de volgende toelichting door de evaluator inzake de eindbeoordeling:

“(...) Bij het opstellen van de eindevaluatie ben ik begonnen met de leerdelen van [verzoeker], de evalautie daarvan en zijn zelfevaluatie naast elkaar te leggen om zicht te krijgen op hoe hij zijn stageproces zelf ziet. Daarnaast heb ik alle reflectiefiches die ik van hem ontvangen heb, verzameld en vooreerst gekeken of zijn zelfreflectie op deze fiches gelinkt wordt aan de leerdoelen die hij opstelde, alsook de sterke en zwakke punten die in de tussentijdse evaluatie en andere begeleidingsgesprekken merkbaar waren. Ik heb van alle fiches de feedback van de stagementoren genoteerd en een overzicht gemaakt van sterke punten en werkpunten. Op basis van al deze gegevens heb ik het eindevaluatieformulier ingevuld en elke rol een score toegekend die naar mijn inschatting correct is. De weging in de verschillende rollen heeft geleid tot de eindscore, 9/20. Met dit voorstel ben ik naar de stageafdeling gegaan, waar ik eerst gesprekken gevoerd heb met de stagementoren die met [verzoeker] gewerkt hebben of vaak met hem contact hadden gedurende de stageperiode. Zonder de eindevaluatie of mijn vooropgestelde score vijf te geven heb ik hen gevraagd, om daarna de feedback van de eindevaluatie met hen te overlopen. Ze waren akkoord met de feedback en het cijfer dat gegeven werd. Ik ben samen met [verzoeker] in een ruimte apart gaan zitten (zonder aanwezigheid van derden). Ik ben nog even in gesprek gegaan over de laatste stagedagen, maar ik kreeg heel weinig input. Ik heb de evaluatie met hem overlopen, mijn argumenten gegeven waarop hij geen repliek gaf en de ruimte verliet. (...)”.

Ten overvloede vraagt de Raad zich trouwens af of het resultaat dat verzoeker heeft behaald zich niet moeilijk zou verhouden met het standpunt van verzoeker omtrent het doorslaggevend karakter van de fiches. Immers, verzoeker stelt omtrent de fiches dat, behoudens de fiches van de duoverpleegkundige en in mindere mate haar vriendin, van de 30 stagefiches er geen enkel fiche is waarin negatieve bemerkingen zijn opgenomen inzake attitude, basiscompetenties en omgaan met feedback. Om die reden voert verzoeker aan dat de positieve fiches bij de eindbeoordeling zijn genegeerd.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoeker zich in een derde middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker brengt een certificaat voor uitstekende inzet op de COVID-19-units in het kader van de praktijkstage verpleegkunde bij. Hij verwijst ook naar de eindevaluatie in het kader van een andere eindstage. Indien zijn attitude een probleem vormt, zou verzoeker in de overige stage op de andere afdelingen daarvoor ook opmerkingen hebben gekregen. Dit is evenwel niet het geval. Hij kreeg integendeel een uitstekende evaluatie.

Volgens verzoeker was er ook op de kwestieuze stagedienst met de meeste verpleegkundigen geen enkel probleem. De stagebegeleider stelt zelf dat er een probleem was met één verpleegkundige en haar collega, wat zich heeft uitgebreid tot de hoofdverpleegkundige.

Ten slotte benadrukt verzoeker dat hij, ondanks gezondheidsproblemen, heeft volgehouden en doorgedraaid. Dit mag op zijn minst als een positieve attitude worden aangerekend.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat dit grotendeels grieven betreft die verzoeker heeft overgenomen uit het initieel ingediende intern beroep. Zij verwijst dan ook naar de interne beroepsbeslissing, waarin gemotiveerd werd ingegaan op deze grieven.

Waar verzoeker verwijst naar eventuele meldingen vanwege de stagebegeleider inzake problemen met enkele verpleegkundigen, moet verwerende partij vaststellen dat verzoeker dit niet als zodanig naar voren heeft gebracht in het kader van het intern beroep.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet verder in.

Beoordeling

Ook bij het derde middel moet de Raad vaststellen dat verzoeker sommige argumenten die hij op intern beroep heeft aangehaald voor de Raad herhaalt, zonder daarbij in te gaan op de motieven waarmee de interne beroepscommissie deze argumenten heeft weerlegd. Aangezien verzoeker niet aantonit wat zijn kritiek is op de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie, zijn deze argumenten onontvankelijk.

Zo heeft verzoeker in zijn intern beroepsschrift reeds gewezen op het behaalde certificaat voor uitstekende inzet op de COVID-19-units en op de eindevaluatie in het kader van een andere eindstage. De interne beroepsinstantie heeft hieromtrent overwogen dat het niet zo is dat een mooie beoordeling in het kader van een ander opleidingsonderdeel of een andere evaluatie of een goed afgelegd parcours afbreuk doet aan de negatieve beoordeling van een welbepaald opleidingsonderdeel.

Verzoeker beperkt zich er evenwel toe te stellen dat als zijn attitude een probleem vormt, hij in de overige stage op de andere afdelingen daarvoor ook opmerkingen zou hebben gekregen, wat niet het geval is. Met dit argument betwist verzoeker evenwel niet wat de interne beroepsinstantie heeft opgenomen in haar beslissing. De Raad kan verzoeker op dit punt overigens ook niet bijtreden: een student moet aantonen dat hij de competenties die worden vereist in het kader van een specifiek opleidingsonderdeel heeft bereikt. Dat verzoeker andere stages of andere opleidingsonderdelen met goed gevolg heeft voltooid is daarbij niet relevant.

De Raad leest verder dat verzoeker wijst op de positieve attitude waarvan hij blijk heeft gegeven. Hij heeft de stage immers ondanks gezondheidsproblemen volgehouden en doorgezet. Hoewel de Raad de inzet van verzoeker niet veronachtzaamt, kan het feit dat verzoeker, ondanks misschien moeilijke omstandigheden, de stage heeft afgewerkt er, tegen de achtergrond van de elementen die partijen bijbrengen, niet toe leiden dat de aangevochten

evaluatiebeslissing onredelijk is. Uit de door verzoeker beweerde positieve attitude mag niet automatisch worden afgeleid dat de beslissing dat verzoeker de eindcompetenties in onvoldoende mate heeft bereikt - een beslissing die niet enkel op een beoordeling van de attitude en nog daargelaten een beoordeling van de volhardendheid van verzoeker is gebaseerd - niet kan standhouden.

Ook het feit dat verzoeker aangeeft op de stagedienst met de meeste verpleegkundigen in de samenwerking geen enkel probleem te hebben ervaren en dat de stagebegeleider volgens verzoeker zelf aangeeft dat er een probleem was met één verpleegkundige en haar collega, leidt *in casu* niet tot de onregelmatigheid van de evaluatie. De Raad ontkent niet dat het met twee verpleegkundigen ervaren probleem, dat zich volgens verzoeker tot de hoofdverpleegkundige zou hebben uitgebreid, de stagecontext kan hebben bemoeilijkt. Evenmin ontkent de Raad dat verzoeker er, naar hij aanvoert, in lijkt te zijn geslaagd een goede werksfeer met de meeste verpleegkundigen te hebben weten onderhouden. De Raad ontkent ook niet dat dit een positief element is. Dit impliceert echter niet dat de kritische opmerkingen door twee verpleegkundigen, waaronder één met wie verzoeker intensief in duo samenwerkte, *ipso facto* door vooringenomenheid zijn gekleurd. De Raad herinnert hierbij aan de vele werk- en aandachtspunten in de fiches, die niet alleen werden genoteerd door deze twee verpleegkundigen, maar ook door andere verpleegkundigen van de stagedienst. Hij verwijst hiervoor naar wat reeds werd uiteengezet bij het eerste middel.

Het derde middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

VI. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 24 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.908 van 27 september 2021 in de zaak 2021/297

In zake: Julie VERCAMMEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de orthopedagogie’.

Voor het opleidingsonderdeel “Stage 3 TJC 25SP” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

Wat betreft de sfeerschepperij omtrent de houding van de stagebegeleider en -mentor, wil de interne beroepsinstantie vooreerst opmerken dat er geen enkel stuk wordt bijgebracht waaruit zou blijken dat er sprake is van vooringenomenheid. Er wordt evenmin enig stuk voorgebracht waaruit blijkt dat de studente de stagebegeleider heeft aangesproken met betrekking tot die vermeende vooringenomenheid. De studente heeft ook nooit de ombuds, de stagecoördinatie of een andere medewerker van de hogeschool op de hoogte gebracht van zogenaamde problematische situaties met betrekking tot de stageplaats en/of stagementor. De interne beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat noch de beweerde vooringenomenheid, noch onheuse behandeling, noch nefaste invloed op de prestaties van de studente op objectieve wijze worden aangetoond.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vervolgens dat de evaluatie van de studente plaatsvindt aan de hand van haar eigen voorbereiding. Ze wordt beoordeeld door de stagebegeleider van de hogeschool op grond van de door de hogeschool bepaalde vereiste competenties om te slagen. De input van de mentor is beperkt tot een kort verslag dat zowel aan de student als aan de stagebegeleider wordt overgemaakt (cfr. de “verschonende” brief waarvan sprake in het verzoekschrift van de studente / zie stagedraaiboek 9.2.1 en 9.2.3).

Wat de coachings betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat het Stagedraaiboek, ter beschikking van alle studenten via de elektronische leeromgeving, duidelijk is omtrent de bedoeling ervan en de wijze waarop deze wordt meegenomen in de eindevaluatie. Volgens de

interne beroepsinstantie zijn de coachings correct, in overeenstemming met het stagehandboek, in de evaluatie meegenomen.

Om de rol van de stagebegeleider te duiden, verwijst de interne beroepsinstantie eveneens naar het Stagedraaiboek. De interne beroepsinstantie stelt vast dat in niet-coronatijden wordt voorzien dat de stagebegeleider twee keer naar de stageplaats gaat: één keer voor de tussentijdse evaluatie en één keer voor de eindevaluatie. Voor het overige wordt ingezet op coaching op afstand en niet op stagebezoeken en het ter plaatse inmengen in de organisatie waar de studenten stage lopen. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente, zoals ze zelf ook aangeeft, alle coachingssessies heeft bijgewoond. Als ze van mening was dat er veel blabla (sic) en weinig concreets werd aangereikt, had ze daar toen op kunnen reageren. Ze was immers aanwezig. De interne beroepsinstantie besluit dat de stagebegeleider heeft gehandeld zoals voorzien tijdens het opleidingsonderdeel, zijnde zoals in het stagedraaiboek staat beschreven. Er is geen sprake van gebrekige begeleiding.

Wat de eindevaluatie op zich betreft, verduidelijkt de interne beroepsinstantie vooreerst dat het de stagebegeleider is die het gesprek naar aanleiding van de stage-evaluatie voorzit. Het evaluatiekader dient als leidraad (zie 9.2.2 Stagedraaiboek). Volgens de interne beroepsinstantie is er dan ook geen sprake van “verdedigen”. Daarnaast lopen de versies van de studente en de stagebegeleider uiteen wat het verlaten van de gespreksruimte betreft. De interne beroepsinstantie is er alleszins niet van overtuigd dat de studente zonder pardon (sic) werd weggestuurd om redenen die haar vreemd waren, integendeel.

Verder is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de eindevaluatie heeft plaatsgevonden zoals in het stagedraaiboek is voorzien. De studente heeft een voorbereiding gemaakt aan de hand van de evaluatieleidraad op basis van het evaluatiekader, de tussentijdse evaluatie en de feedback van de mentor. Het gesprek nadien – op basis van dat evaluatiekader, de tussentijdse bespreking en het verslag – heeft eveneens plaatsgevonden.

Wat de uiteenzetting inzake het behalen van de vereiste competenties betreft, is het volgens de interne beroepsinstantie naar de medestudenten toe niet correct, noch is het de bedoeling van een intern beroepsschrift om daarin elementen aan te halen die de studente niet heeft vermeld op het ogenblik van de beoordeling zelf. De studente heeft immers de kans gehad de stagebegeleider ervan te overtuigen dat ze over de vereiste competenties beschikt en de interne

beroepsinstantie gaat na of dat op de voorgeschreven wijze is gebeurd en inhoudelijk gemotiveerd is. Een intern beroep is geen tweede examenkans.

De interne beroepsinstantie stelt bovendien vast dat de doelstellingen waarnaar de studente in haar verzoekschrift verwijst, de domeinspecifieke leerresultaten (hierna: DLR's) zijn. Ze verduidelijkt dat de DLR's de onderwijskwalificatie beschrijven en daarmee invulling geven aan een gemeenschappelijke competentieset waarvan wordt verwacht dat alle studenten Vlaanderenbreed ze verwerven binnen een bepaalde opleiding. DLR's worden, door middel van structureel overleg, gezamenlijk uitgeschreven door instellingen die bepaalde (nieuwe of hernieuwde) onderwijskwalificaties aanbieden.

De leerdoelen die de student moet realiseren voor het opleidingsonderdeel “Stage 3” staan beschreven in de ECTS-fiche, die daarvoor verwijst naar de stageleidraad (terug te vinden als bijlage bij het Stagedraaiboek). In de stageleidraad staan 95 competenties opgesomd, waarvan wordt verwacht dat een student in het derde jaar deze allemaal bereikt. Inhoudelijk blijkt volgens de interne beroepsinstantie op basis van het evaluatiekader dat de studente volgende voornaamste werkpunten krijgt opgegeven:

- Eigen grenzen (ook groepsgrenzen of grenzen gedragen door het team) aangeven aan collega's, maar vooral ook aan de cliënt;
- De onzekerheid om dingen verkeerd aan te pakken => gewoon doen!
- Open communicatie (spontane gesprekjes, inhoudelijke gesprekken met kinderen/jongeren);
- Op een zelfzekere manier initiatief nemen om taken op te nemen. Een zelfzekere basishouding, er staan als begeleider;
- Overzicht bewaren;
- Koppeling maken met theorie.

De stagebegeleider licht toe dat al bij het kennismakend telefoongesprek met de stageplaats (tussen stagebegeleider en stagementor) werd aangegeven dat het stroef liep. De studente nam een afwachtende, observerende houding aan en ondernam geen actie of initiatief daartoe. De studente had daarin wel inzicht en bracht tijdens de coachings ook aan dat dit werkpunten waren. Vervolgens werden ook bij de tussentijdse evaluatie veel werkpunten benoemd en was het duidelijk onvoldoende. Op 10 mei laat de stagementor aan de stagebegeleider weten dat er geen evolutie merkbaar is ten opzichte van de tussentijdse evaluatie. Ze spreken af om de

studente toch al digitaal feedback te geven. Op 14 mei spreken de studente en de stagebegeleider vervolgens af voor een wandeling waar de feedback wordt besproken en waarbij wordt bekijken hoe daarmee aan de slag te gaan. De studente geeft dan aan dat ze twijfelt of de afstudeerrichting ‘Toegepaste Jeugdcriminologie’ wel iets voor haar is en dat ze misschien de overstap naar ‘Orthopedagogie’ wil maken. De stagebegeleider verwijst de studente door naar de studieloopbaancoördinator voor de overstap.

Verder merkt de interne beroepsinstantie op dat zij in de voorbereiding van de studente voor de eindevaluatie vooral leest dat de studente veel probeert, tracht en van mening is dat ze een groei doormakte. Gezien het feit dat ze van erg ver moest komen, heeft deze groei er evenwel niet toe geleid dat ze de lat heeft gehaald. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente erg basaal aangeeft een aantal zaken onder de knie te hebben, maar zij verduidelijkt niet waaruit dat moet blijken. Het behaalde resultaat is volgens de interne beroepsinstantie op grond van het bovenstaande terecht en in het evaluatiekader afdoende gemotiveerd. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de studente geen elementen aanhaalt die van aard zijn de beoordeling te herzien. Het behaalde resultaat blijft behouden.

Wat ten slotte de tweede examenkans betreft, stipt de interne beroepsinstantie aan dat de ECTS-fiche aangeeft dat geen tweede examenkans mogelijk is voor dit opleidingsonderdeel. Ze ziet bovendien geen reden om hiervan af te wijken. Voor de interne beroepsinstantie is het duidelijk dat de studente ondermaats heeft gepresteerd. Een tweede examenkans kan gezien de vakantieregeling qua coaching ook nooit op dezelfde wijze worden aangepakt als de eerste examenkans, en die wijze was volgens de studente al ontoereikend. Daarbij is een tweede examenkans volgens de interne beroepsinstantie maar een echte tweede examenkans als de studente beschikt over voldoende tijd en ruimte om de competenties daadwerkelijk te verwerven. Het is de interne beroepsinstantie, gezien de tekortkomingen op alle vlakken, duidelijk dat een verkorte tweede poging een oneigenlijke kans uitmaakt. Er is ook geen sprake van overmacht.

In verband met het aantekenen van intern beroep, wil de interne beroepsinstantie de studente er ook nog op wijzen dat artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat de student voor het aantekenen van het beroep een afspraak maakt met de ombuds. De studente liet dat na en hoewel dit (nog) niet leidt tot de onontvankelijkheid van het beroep, betreurt de interne beroepsinstantie dat de studente ook op dat vlak geen initiatief heeft getoond.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 19 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoekster zich in een eerste middel beroept op een schending van de formelemotiveringsplicht, het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster is van mening dat de interne beroepsinstantie op verschillende van haar grieven niet is ingegaan. Volgens haar is het doel van het doorlopen van een interne beroepsprocedure de student in staat te stellen om de motieven achter zijn resultaat te begrijpen. Verzoekster is evenwel van mening dat enkele relevante grieven onbeantwoord zijn gebleven. Het gaat meer bepaald om haar grieven inzake een gebrek aan objectiviteit en een onterechte beoordeling.

Wat het gebrek aan objectiviteit betreft, leest verzoekster in de interne beroepsbeslissing dat geen stukken werden bijgebracht waaruit zou blijken dat zij de stagebegeleider heeft aangesproken met betrekking tot de vermeende vooringenomenheid. Verzoekster vindt dit frappant. Er wordt niet ontkend dat zij onheus werd behandeld en men hamert louter op het feit dat geen bewijs zou voorliggen dat zij dit zou hebben gemeld. Verzoekster stelt dat het niet relevant is dat de onderwijsinstelling niet op de hoogte zou zijn geweest. De wanpraktijken

hebben plaatsgevonden en hebben een impact gehad op haar prestatievermogen, waardoor dit in rekening moet worden gebracht. Verwerende partij ontkent de aantijgingen van verzoekster niet, noch worden ze weerlegd.

Daarnaast voert verzoekster aan dat zij in haar intern beroepsschrift had opgemerkt onterecht te zijn beoordeeld. Volgens haar valt uit de interne beroepsbeslissing evenwel nog steeds niet af te leiden welke concrete fouten zij heeft gemaakt, die aantonen dat zij niet de nodige competenties bezit om te slagen.

Verzoekster stelt dat telkens wordt verwezen naar haar eigen bevindingen, terwijl zij niet instaat voor haar beoordeling. Die moet immers worden opgesteld door de stagebegeleider. Haar stagebegeleider is evenwel geen enkele keer ter plaatse gekomen, hoewel zij mogelijk wat concrete tips had kunnen geven. Daardoor is er volgens verzoekster alleszins sprake van een gebrekkige begeleiding. Verzoekster merkt nog op dat de vooringenomenheid van haar stagementor duidelijk werd tijdens een telefoongesprek van 10 mei. Toen werd reeds gecommuniceerd dat het er niet goed uitzag, terwijl ze op dat moment nog een maand de tijd had om haar stage af te werken en te groeien als stagiaire. Er werden echter geen concrete tips aangeboden. De negatieve dingen die werden benadrukt waren ‘er niet staan als begeleider - gebrek aan grenzen stellen’. Na dit gesprek heeft verzoekster het initiatief genomen om een gesprek te hebben met de stagebegeleider. Ze ervoer dit toen nog niet als een problematische situatie, aangezien ze verder werkte om de tekortkomingen weg te werken. Het was dan ook niet nodig om de ombudsdiest of andere medewerkers van de hogeschool in te lichten. Na de eindevaluatie heeft verzoekster nogmaals het initiatief genomen voor een gesprek met de stagebegeleider, waar ze opnieuw enkel algemene vage informatie en opmerkingen kreeg.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij vooreerst dat het bestuur in het kader van een interne beroepsprocedure niet moet antwoorden op alle ingeroepen argumenten. Het volstaat dat de opgegeven motieven de beslissing in rechte kunnen dragen.

Verwerende partij stelt dat de interne beroepsinstantie terecht heeft geoordeeld dat er geen bewijs voorligt van de bewering van verzoekster dat zij onheus zou zijn behandeld. Verzoekster leidt hieruit af dat verwerende partij dit dus niet zou ontkennen. Deze redenering gaat evenwel niet op. Verwerende partij betwist wel degelijk dat er sprake zou zijn van een onheuse behandeling als zij opmerkt dat verzoekster daarvan geen bewijs bijbrengt.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat wordt uitgegaan van een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid dat aan de hoedanigheid van examinator kleeft. De Raad kan slechts op grond van concrete en overtuigende elementen tot het besluit komen dat de plicht tot objectieve beoordeling niet of onvoldoende is nageleefd. Volgens verwerende partij kunnen de grieven van verzoekster de Raad niet brengen tot het vernietigen van de bestreden beslissing. Het blijft immers bij beweringen, er wordt geen concreet bewijs voorgelegd. Een middel dat steunt op vooringenomenheid van de examinator moet evenwel voldoende concreet worden onderbouwd, bij gebreke waarvan het feitelijke grondslag mist en als ongegrond wordt afgewezen.

Verwerende partij betreurt het ook ten zeerste dat verzoekster geen gebruik heeft gemaakt van haar inzagerecht, aangezien zij tijdens het inzagemoment van 28 juni 2021 om bijkomende uitleg in verband met de motivering van haar eindcijfer had kunnen vragen. Zij heeft voor het aantekenen van haar intern beroep evenmin een afspraak gemaakt met de ombudspersoon, overeenkomstig artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster blijft hameren op het feit dat in de interne beroepsbeslissing niet worden aangetoond welke concrete fouten zij zou hebben gemaakt die aantonen dat zij niet de nodige competenties bezit. Hoewel het eindcijfer van verzoekster in het evaluatiekader voldoende wordt gemotiveerd, had verzoekster om bijkomende voorbeelden kunnen vragen tijdens het eindevaluatiegesprek of tijdens het inzagemoment. Daarbij gaat het overigens niet per se om concrete ‘fouten’ die verzoekster zou hebben gemaakt. Het gaat voornamelijk om bepaalde verwachtingen die verzoekster niet heeft vervuld en bepaalde doelen en competenties waarmee verzoekster niet aan de slag is gegaan. Verwerende partij verwijst naar het stagedraaiboek, waaruit blijkt dat er van de stagiair bij stage 3 meer diepgang en integratie wordt verwacht.

Verder stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie reeds geoordeeld dat de stagebegeleider omwille van de coronamaatregelen niet ter plaatse is kunnen komen. Volgens haar heeft dit echter geen afbreuk gedaan aan de ruime ondersteuning en begeleiding die verzoekster heeft genoten. Er wordt overigens ingezet op coaching op afstand en niet op stagebezoeken en het ter plaatse inmengen in de organisatie waar de studenten stage lopen. Verzoekster heeft alle coachingsessies ook bijgewoond. Volgens verwerende partij heeft de

stagebegeleider aldus gehandeld zoals voorzien in het stagedraaiboek en is er geen sprake van een gebrekige begeleiding. De argumenten van verzoekster laten bovendien niet toe te stellen dat zij de beoogde doelstellingen van de stage wel zou hebben gehaald als de stagebegeleider wel ter plaatse zou zijn gekomen.

Verwerende partij verduidelijkt ten slotte dat de stagementor op 10 mei contact heeft opgenomen met de stagebegeleider om te melden dat er geen evolutie merkbaar was bij verzoekster ten opzichte van haar tussentijdse evaluatie. De stagementor wilde dit eerst telefonisch bespreken aangezien zij door wisselende shiften twee weken niet op hetzelfde moment als verzoekster op de stageplaats zou zijn. De stagementor en de stagebegeleider hebben daarom afgesproken om op dat moment nog bijkomende feedback te geven aan verzoekster, zodat er niet nog twee weken overheen zouden gaan. Als de stagementor en de stagebegeleider toen al van oordeel waren dat verzoekster niet zou slagen, zouden ze niet alle moeite hebben gedaan om verzoekster nog bijkomende feedback te geven. Op vraag van verzoekster heeft de stagebegeleider op 14 mei 2021 zelfs met haar afgesproken om een wandeling te maken om alle werkpunten nogmaals te bespreken en concrete tips te geven hoe verzoekster hiermee aan de slag kon gaan.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat enkele cruciale elementen niet werden beantwoord in de interne beroepsbeslissing. Zo heeft zij op zeer uitvoerige en aannemelijke wijze uiteengezet op welke wijze haar begeleiding niet objectief was. Door de subjectieve aard van het opleidingsonderdeel is het niet mogelijk alles te staven met concrete stukken. Verzoeksters uitvoerige motivering bevestigt dan ook meer dan het vermoeden van niet-objectiviteit.

Verzoekster wenst ook nog te benadrukken dat zij een enorm respect heeft voor meerderen. Zij zal als stagiaire ook niet direct de niet-gepaste begeleiding aankaarten. Verzoekster erkent dat er een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid van de examinator bestaat, doch dit geeft geen vrijgeleide voor de afwezigheid van een concrete motivering / concrete tips. Verzoekster vraagt zich ook af of de stagebegeleider niet zomaar de visie van de stagementor heeft gevuld en of zij wel voldoende heeft gecontroleerd of de begeleiding door de stagementor voldoende was. Volgens haar is de toelichting die de stagebegeleider hieromtrent geeft alleszins onvoldoende. De stagementor had haar heel concrete verwachtingen, doelen en competenties kunnen opleggen, maar zij heeft nagelaten dit te doen. Ten slotte verduidelijkt verzoekster dat

zij na de eindevaluatie online contact heeft gehad met de stagebegeleiding. Daardoor was het niet meer nodig om nog gebruik te maken van het inzagmoment op 28 juni 2021.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoekster zich in een tweede middel beroept op de schending van het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de motivering die voorligt vaak gebaseerd is op elementen die niet overeenstemmen met de realiteit. Zo heeft zij in haar intern beroepsschrift duidelijk aangetoond wel degelijk de nodige competenties te bezitten om te slagen.

Aangaande de leerresultaten merkt verzoekster op dat als de stagebegeleider haar taak op zorgvuldige en correcte wijze had uitgevoerd, zij de elementen uit verzoeksters uiteenzetting in het intern beroepsschrift zelf had kunnen waarnemen. Aangezien de stagebegeleider echter nooit aanwezig was op de stageplaats, moest verzoekster die wel aantonen in het beroepsschrift.

Wat de coachings betreft, stelt verzoekster dat zij bij het opstellen van haar verslagen vooral rekening hield met alle negatieve opmerkingen die ze kreeg. Als student is het namelijk belangrijk om in te gaan op feedback. Waar de interne beroepsinstantie stelt dat verzoekster tijdens de coachingssessies had kunnen reageren als ze die ontoereikend vond, merkt verzoekster op dat het niet haar taak is om de lector te wijzen op haar manier van invullen van de coachingssessies. Op dat moment kon verzoekster ook niet inschatten of ze al dan niet voldoende werd begeleid. Verzoekster wilde met haar argument aangeven dat ze vooral op zoek was naar concrete tips, die ze slechts in beperkte mate heeft gekregen. Ze kreeg vooral veel algemene opmerkingen. Verzoekster verduidelijkt dat ze steeds om veel feedback heeft gevraagd omdat ze weet dat het belangrijk is om daaruit te leren. Dit is bovendien gevoed geweest door een overvloed aan negatieve opmerkingen, wat haar zelfvertrouwen heeft geschaad. Verzoekster heeft in haar intern beroepsschrift veel voorbeelden gegeven van dingen die ze wel heeft gedaan, doch ze ziet geen voorbeelden van tekortkomingen van de opleiding.

Vervolgens stipt verzoekster aan dat tijdens het eindevaluatiegesprek de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie met elkaar werden vergeleken. Aan de stagementor werd gevraagd of er een evolutie was in de verschillende competenties. Soms werd de mening van verzoekster gevraagd, maar zij werd vaak onderbroken door de stagementor. Volgens verzoekster was de stagementor niet altijd op de dienst en heeft ze niet alle dingen waargenomen die verzoekster wel heeft gedaan. Voor verzoekster blijft het ook vreemd waarom zij werd gevraagd het lokaal te verlaten.

Wat het evaluatiekader betreft, stelt verzoekster vast dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing allerlei werkpunten opsomt. Verzoekster heeft deze werkpunten in haar intern beroepsschrift echter allemaal weerlegd en hierop werd niet gerepliceerd door de interne beroepsinstantie.

Verzoekster is alleszins van mening dat ze op basis van de aangeduid situatie een slaagcijfer moet halen. Er was bovendien sprake van een gebrekige begeleiding. Er werd enkel maar gekeken naar wat zij niet deed, en dan ook nog heel oppervlakkig en weinig aantoonbaar. Er werd geen rekening gehouden met de handelingen die wel voldoende waren.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* vast dat verzoekster beweert dat zij de leerresultaten wel heeft behaald. Daarvoor verwijst ze naar haar intern beroep, waarin ze concrete voorbeelden geeft om dit aan te tonen. Volgens verwerende partij is het louter opsommen van enkele concrete voorbeelden echter niet voldoende om een onvoldoende om te zetten in een voldoende. Het is niet omdat verzoekster haar eindresultaat niet begrijpt dat dit zomaar moet leiden tot een nietigverklaring. Verwerende partij benadrukt dat de stagebegeleider het eindcijfer vastlegt. De stagebegeleider heeft bovendien zorgvuldig gehandeld en er mag worden uitgegaan van diens deskundigheid en objectiviteit bij het bepalen van de eindscore van verzoekster. Volgens verwerende partij blijkt uit het administratief dossier niet dat de evaluatie niet op de voorgescreven wijze is gebeurd of niet inhoudelijk gemotiveerd is.

Verder is het correct dat de stagementor soms niet op hetzelfde moment als verzoekster aanwezig was op de stageplaats. De andere collega's op de stageplaats hebben verzoekster echter ook kunnen observeren en dit werd achteraf ook uitvoerig besproken met de stagementor.

Verwerende partij wijst er in dit verband nogmaals op dat de beoordeling uitgaat van de stagedocent, die daarvoor eigen vaststellingen en ijkpunten hanteert.

Daarnaast betreurt verwerende partij het dat verzoekster de coachingsmomenten niet heeft gebruikt om concrete vragen te stellen. De interne beroepsinstantie is ook al uitvoerig ingegaan op het verloop van het eindevaluatiegesprek.

Uit de motivering van het eindevaluatiekader blijkt volgens verwerende partij dat er een afweging is gebeurd van alle positieve en negatieve aspecten van de stage. Ze is van mening dat het eindcijfer op een weloverwogen wijze tot stand is gekomen, overeenkomstig de evaluatiedocumenten. Verzoekster was bovendien van bij aanvang van de stage op de hoogte op welke wijze zij ging worden geëvalueerd en aan welke competentie zij meer aandacht moest besteden. Volgens verwerende partij werd dit ook voldoende kenbaar gemaakt aan verzoekster tijdens het stageverloop.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hierop niet verder in.

C. Derde middel

Verzoekende partij beroeft zich in een derde middel op de schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing onredelijk is, omdat in de eerste twee middelen is aangetoond dat de handelwijze en de gehanteerde motivering te wensen overlaten en dat niet kan worden begrepen dat een onderwijsinstelling op dergelijke wijze handelt. Zo heeft verzoekster uitvoerig uiteengezet waarom haar beoordeling niet als objectief kan worden aanzien, maar nog steeds wordt geen rekening gehouden met deze argumenten. Aangezien er geen gegronde motieven voorliggen voor het tekort, is er sprake van een schending van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Verwerende partij verwijst in haar *antwoordnota* naar haar argumenten die ze bij de eerste twee middelen heeft uiteengezet. Ze benadrukt dat een groei zichtbaar was bij verzoekster, maar deze was niet groot genoeg om een voldoende te behalen. Het loutere verwijt van verzoekster dat zij

haar eindresultaat niet begrijpt omdat dit niet overeenkwam met haar verwachtingen, kan evenwel niet zomaar leiden tot een nietigverklaring. Volgens haar is het eindcijfer op een weloverwogen manier tot stand gekomen en in overeenstemming met de evaluatiedocumenten.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hierop niet verder in.

D. Beoordeling van de drie middelen samen

De Raad herhaalt inzake de beweerde partijdigheid van de beoordelaars in de schoot van verwerende partij het standpunt dat de door verwerende partij in overeenstemming met haar regelgeving aangeduid beoordelaars vermoed worden over de vereiste deskundigheid te beschikken om de prestatie van de student in het licht van de beoogde competenties te evalueren en dit ook zonder vooringenomenheid te doen. Het komt verzoekster toe elementen bij te brengen die gerede twijfel veroorzaken en voormelde vermoedens zodoende voor de Raad aan het wankelen brengen. De Raad vindt in het concrete dossier geen elementen die tot redelijke twijfel betreffende de deskundigheid of onpartijdigheid leiden. Ter zake blijft het argument van verzoekster hangen in niet bewezen beweringen.

De Raad verduidelijkt ook dat het feit dat verzoekster van oordeel is dat zij onheus is behandeld omdat de interne beroepsinstantie heeft overwogen dat er geen bewijs van een onheuse behandeling voorligt, geen hout snijdt. De Raad leest immers in de aangevochten beslissing niet dat van een onheuse behandeling sprake zou zijn, en evenmin treft hij in de door verzoekster bijgebrachte dossierstukken elementen aan die haar claim onheus behandeld te zijn, schrageren. De Raad wijst verzoekster er tevens op dat niettegenstaande zij beweert dat er sprake zou zijn van vooringenomenheid, waaromtrent zij aangeeft de stagebegeleider te hebben aangesproken, zij er niet in slaagt het vermoeden van onafhankelijkheid en onpartijdigheid bij de beoordelaars te weerleggen. Dat verzoekster het irrelevant acht dat de onderwijsinstelling niet op de hoogte zou zijn geweest van de beweerde vooringenomenheid doet hieraan geen afbreuk. Verzoekster stelt weliswaar dat de door haar aangevoerde elementen hebben plaatsgevonden en een impact hebben gehad op haar prestatievermogen, waardoor dit in rekening moet worden gebracht, maar stoffeert dit niet op een wijze die het voor de Raad aannemelijk maakt. Aldus slaagt zij er niet in het vermoeden van onpartijdigheid bij de beoordelaars te weerleggen en de Raad ertoe te brengen de aangevochten evaluatiebeslissing te vernietigen.

De Raad is van oordeel dat het feit dat in een telefoongesprek met de stagementor is meegedeeld dat de stagesituatie zorgwekkend was geen indicatie vormt van vooringenomenheid. Dat geen concrete tips zouden zijn aangeboden, zoals verzoekster aanvoert, en dat negatieve elementen werden bijgebracht (zoals het feit dat het stellen van grenzen problematisch was of dat verzoekster er niet stond als begeleider) zijn voor de Raad geen indicaties van vooringenomenheid. De Raad beklemtoont in deze ook het vermoeden van onpartijdigheid dat op de aangeduide stagementor rust. Dat verzoekster in de wederantwoordnota aangeeft dat dit vermoeden geen vrijgeleide vormt voor het ontbreken van concrete tips en een concrete motivering betekent niet automatisch dat het gebrek daaraan wijst op partijdigheid.

De Raad wijst er ook op dat het telefoongesprek, waarin ter sprake is gekomen dat evolutie ten opzichte van de tussentijdse evaluatie ontbrak, en dat tot bijkomende feedback heeft geleid, veeleer dan op negatieve vooringenomenheid, wijst op een poging om verzoekster te helpen om de beoogde eindcompetenties van het opleidingsonderdeel te realiseren. In die zin kan ook de in het verlengde van het telefoongesprek op 14 mei 2021 plaatsgevonden wandeling van de stagebegeleider met verzoekster worden begrepen. Tijdens de wandeling zijn werkpunten en suggesties om ermee aan de slag te gaan besproken.

Volledig ten overvloede merkt de Raad op dat het opvalt dat verzoekster, nochtans overtuigd van het niet objectieve karakter van haar beoordeling/begeleiding en het ontbreken van elementen die haar score schragen, geen gebruik heeft gemaakt van het feedbackmoment om zich hieromtrent verder te informeren.

Verzoekster beklaagt er zich niet enkel over dat haar grieven met betrekking tot een gebrek aan objectiviteit onbeantwoord zijn gebleven.

Zij acht zich ook onterecht beoordeeld. Vanuit dit perspectief heeft de beslissing van de interne beroepsinstantie volgens verzoekster haar niet in staat gesteld de motieven te begrijpen achter het betwiste resultaat dat zij heeft behaald. Verzoekster geeft aan de concrete fouten die zij heeft gemaakt en die aantonen dat zij de vereiste competenties niet in voldoende mate heeft bereikt, niet uit de beslissing van de interne beroepsinstantie af te leiden zijn.

De Raad stelt vast dat verzoekster zich erover beklaagt dat naar haar eigen bevindingen wordt verwezen, waarbij zij aangeeft dat niet zij instaat voor de beoordeling, maar wel de

stagebegeleider. Deze is niet ter plaatse gekomen. Wat dit laatste betreft, merkt de Raad op dat omwille van de coronamaatregelen de stagebegeleider weliswaar niet ter plaatse kwam, doch dat zulks niet belet dat verzoekster, weliswaar “op afstand”, zou zijn opgevolgd. Evenmin belet de werking “op afstand” naar het oordeel van de Raad dat in het concrete dossier voldoende voeling met het functioneren van verzoekster heeft bestaan om over de nodige elementen te beschikken om haar adequaat te kunnen beoordelen.

Wat de opmerking van verzoekster betreft dat niet is aangetoond welke concrete fouten zij heeft gemaakt, moet de Raad vooreerst opmerken dat in het kader van een stage ook zonder concrete fouten kan blijken dat een student niet de verwachtingen waarmaakt wat de te bereiken competenties, beoogd met het vak, betreft. Het hoeft voor de Raad geen betoog dat een stage geen klassieke leervorm is en dat evenmin de evaluatie van een stage als een klassiek examen kan worden aangemerkt.

De Raad treedt verzoekster niet bij wat het beweerde onterechte karakter van de beoordeling betreft. In het verlengde van hetgeen hierboven omtrent de noodzaak concrete fouten aan te stippen is overwogen, merkt de Raad op dat zelfs indien verzoekster van mening is dat op basis van de bestreden beslissing op geen enkele wijze uit te maken valt welke concrete fouten zij heeft gemaakt, de beoordelingsdocumenten, samen gelezen met de beslissing van de interne beroepsinstantie, duidelijk en voldoende concreet aangeven waar verzoekster de competenties in onvoldoende mate heeft bereikt.

De elementen die tot de evaluatie hebben geleid worden daarbij dermate omstandig toegelicht dat zij verzoekster ook toelaten bij een volgende stage tegemoet te komen aan de geformuleerde lacunes in de minimaal te bereiken competenties. Dat de lacunes niet als fouten in de strikte betekenis van het woord zijn omschreven, brengt de Raad niet tot een andere beslissing.

Verzoekster kan dan ook niet worden bijgetreden in de bewering dat zij niet kan besluiten welke fouten en gebreken aan de basis liggen van haar tekort. Het beweerde tekort aan concrete voorbeelden belet niet dat de beoordeling, toegelicht in het evaluatiekader, in voldoende mate gestoffeerd is om verzoekster, die – zoals de Raad daarenboven geheel ten overvloede opmerkt – trouwens niet om bijkomende toelichting of concrete voorbeelden (van elementen die ertoe leidden dat de stage niet voldeed) verzocht in het kader van de exameninzage, toe te laten zich een beeld te vormen van de competenties die zij in onvoldoende mate heeft bereikt en het waarom ervan. De Raad herneemt bovendien dat indien de elementen in het evaluatiekader voor

verzoekster niet volstonden zij aanvullende informatie had kunnen inwinnen. Verzoekster geeft in de wederantwoordnota aan dat zij reeds contact had met de stagebegeleiding, waardoor het niet nodig was deel te nemen aan het inzagemoment. De Raad stipt ten overvloede aan dat indien verzoekster zich beklaagt over onduidelijkheid over de redenen waarom zij niet slaagde, haar deelname misschien toch bijkomende verheldering had kunnen brengen. De aan verzoekster geboden elementen lieten evenwel zeker toe de bij de evaluatie vastgestelde tekortkomingen te kunnen remediëren.

De Raad wil hierbij ook opmerken dat de betwiste evaluatie niet de eerste stage betreft. Het is dan ook niet onredelijk ervan uit te gaan dat verzoekster geacht wordt ook zonder concrete omschrijving van fouten *sensu stricto*, op basis van de toelichting bij de evaluatie voldoende inzicht in de beoordeling te hebben gekregen. Het inzicht betreft de noodzaak om de competenties op een voldoende geavanceerd en geïntegreerd niveau te hebben bereikt. Het komt de Raad geenszins onredelijk en onverwacht voor, wel integendeel, dat bij een stage in een hoger jaar een grotere mate van diepgang en integratie bij de uitvoering van en reflectie over taken mag worden verwacht, dan bij een stage in een lager jaar. Het is dan ook niet onredelijk dat het gewoon ‘foutloos’ uitvoeren van stagetaken niet volstaat om te illustreren dat de met de stage beoogde stagecompetenties in voldoende mate zijn bereikt. Tevens kan van een hogere jaar-stagiair worden verwacht dat hij in staat is om zich bij de evaluatie, zoals zij voorligt, een duidelijk beeld te vormen van zijn tekortkomingen en in te zien dat ook zonder fouten als dusdanig competenties in onvoldoende mate kunnen zijn bereikt. Het is evenmin onredelijk om van de stagiair te verwachten dat hij op basis van de aangereikte gegevens zich bewust is van en inzicht heeft in het gebrek in zijn competentieverwerving.

Hierbij geeft de Raad nogmaals mee dat het feit dat verzoekster aangeeft dat de mentor heeft nagelaten om haar heel concrete verwachtingen en doelen op te leggen, precies wijst op een zeker onvermogen van verzoekster om zich in een stage in een hoger jaar een beeld te vormen van de verwachte en te bereiken competenties en deze, op voldoende zelfstandige wijze, concreet in te vullen.

Hoewel de Raad vaststelt dat de voorbereiding voor de eindevaluatie is meegenomen bij de evaluatie van de mate waarin de eindcompetenties zijn bereikt, voert dit niet tot de conclusie dat in de interne beroepsbeslissing en de beoordelingsdocumenten waarop zij voortbouwt de visie van de evaluatoren over het hoofd is gezien. Eveneens blijkt dat de evaluatie plaatsvond

volgens de daartoe bepaalde richtlijnen in het stagedraaiboek. De Raad is van oordeel dat de weergave van hetgeen zich op de stage afspeelt en de reflectie daarover, waarbij de stagiair situaties waarmee hij is geconfronteerd beschrijft en uitlegt hoe hij erop reageerde en waarom, bij de evaluatie een belangrijk element vormen voor de stagebegeleider, die als deskundige en beschikkend over een overzichtsvisie mede hieruit afleidt hoe de stagiair de stageleerdoelen heeft bereikt.

Waar verzoekster in het tweede middel aanvoert dat de motivering is gebaseerd op elementen die niet overeenstemmen met de werkelijkheid, aangezien zij van oordeel is dat zij wel over de nodige competenties beschikt om te kunnen slagen, moet de Raad opmerken dat het hem niet toekomt de door de hiertoe bevoegde evaluatoren gemaakte inschatting van de mate waarin de competenties zijn bereikt over te doen. De Raad kan niet overgaan tot een beoordeling van de verdiensten van de student die stage heeft gelopen.

Tevens beklemtoont de Raad nogmaals dat het feit dat de stagebegeleider niet op de stageplaats aanwezig was niet zonder meer betekent dat zij haar taak niet zorgvuldig en correct heeft uitgevoerd. Evenmin betekent het dat zij niet in voldoende mate weet had van het functioneren van verzoekster in het licht van de competenties om tot een regelmatige en redelijke beoordeling te kunnen komen.

Andermaal herinnert de Raad aan de grenzen van zijn bevoegdheid. Deze leiden ertoe dat de Raad niet mag overgaan tot een eigen beoordeling van de stageprestaties van verzoekster. De Raad kan enkel overgaan tot vernietiging van de evaluatiebeslissing indien zij kennelijk onredelijk is, met andere woorden indien het ondenkbaar is dat een andere evaluatie-instantie tot hetzelfde oordeel zou zijn gekomen, of onregelmatig tot stand kwam. De Raad ziet, rekening houdend met de dossierelementen, evenwel geen grond om op basis van het feit dat verzoekster van mening is dat zij alle werkpunten heeft weerlegd, de aangevochten beslissing als onredelijk aan te merken. Dat verzoekster van mening is dat zij op basis van de stage die zij heeft gelopen een slaagcijfer moet behalen, kan de Raad, ook rekening houdend met de beperkte bevoegdheid waarover hij beschikt, niet tot een ander oordeel brengen. Verder brengt het feit dat de beoordeling kadert in een gebrekkige begeleiding, waarbij enkel is gekeken naar wat verzoekster niet deed en niet naar wat wel voldoende was, zoals zij aanvoert, de Raad evenmin tot een ander besluit.

Ook het feit dat verzoekster zelf van oordeel is dat zij bij het opstellen van haar verslagen vooral rekening heeft gehouden met de negatieve opmerkingen die zij kreeg, maakt de beslissing niet onregelmatig of onredelijk. Vooreerst was verzoekster op de hoogte van de betekenis van de verslagen in de stage en bij de stage-evaluatie. Zij kon bij het schrijven van de verslagen niet onwetend zijn geweest over hun functie. Daarnaast is de Raad ervan overtuigd dat de evaluator, omwille van zijn deskundigheid, indien opdrachten op voldoende wijze zijn uitgevoerd en hierover goed is nagedacht, accuraat kan vaststellen in welke mate de competenties zijn bereikt, ook zo een student zich in het verslag erover vooral vastbijt in de negatieve opmerkingen. De Raad kan, rekening houdend met het evaluatiekader en in overeenstemming met de evaluatiedocumenten, vaststellen dat zowel de positieve als de negatieve stageaspecten bij de beoordeling in rekening zijn gebracht. Dat de mentor en verzoekster niet steeds gelijktijdig op de stageplaats aanwezig waren – een stageplaats trouwens waar ook andere ‘collega’s’ zicht hadden op het functioneren van verzoekster – belet niet dat deze zich geen voldoende getrouw beeld kon vormen van het functioneren van verzoekster. De Raad herinnert er verder aan dat de stagebegeleider, op basis van dit beeld, binnen zijn/haar eigen referentiekader en getoetst aan zijn/haar deskundigheid tot een globaal oordeel is gekomen van de mate waarin verzoekster de leerdoelen heeft bereikt tijdens de stage.

Tot slot is de Raad van oordeel geen elementen te zien waaruit kan worden afgeleid dat het eindevaluatiegesprek, waarin onder meer ter sprake is gekomen hoe verzoekster is geëvalueerd sinds de tussentijdse evaluatie, met onder de stagebegeleider, de mentor en verzoekster, de onregelmatigheid van de beoordeling tot gevolg heeft. Hoewel verzoekster aangeeft tijdens het gesprek vaak te zijn onderbroken komt de Raad niet tot een ander besluit. De Raad leest evenzeer dat verzoekster ook aangeeft soms om haar mening te zijn gevraagd.

Op basis van de hierboven aangehaalde vaststellingen onderstreept de Raad eveneens dat uit het feit dat niet iedere grief die verzoekster aanvoert in de beslissing op intern beroep is beantwoord niet zonder meer mag worden afgeleid dat de schragende elementen voor de beslissing ontbreken. De Raad ziet *in casu* de grieven beantwoord op een wijze die verzoekster in staat stellen om de bevestiging van haar evaluatie door de interne beroepsinstantie te begrijpen.

De Raad stelt ook vast dat verzoekster zich onvoldoende begeleid acht.

Uit de interne beroepsbeslissing blijkt voor de Raad echter niet dat verzoekster in onvoldoende mate is begeleid tijdens de stage; althans niet in die mate dat de evaluatie niet valide zou zijn, of dat verzoekster in redelijkheid niet de competenties of het competentieniveau heeft kunnen bereiken die/dat zij bij een afdoende begeleiding wel had kunnen bereiken en dat het haar als gevolg van deze gebreken in de begeleiding *de facto* onmogelijk is gemaakt om te slagen.

De Raad wijst ter zake naar de afweging in de interne beroepsbeslissing over de coachingssessies, waaraan verzoekster heeft deelgenomen. Tevens leest de Raad in de interne beroepsbeslissing dat, niettegenstaande als gevolg van de coronamaatregelen geen stagebezoek plaatsvond door de stagebegeleider, begeleiding op afstand plaatsvond. De Raad herinnert ter zake nog eens aan de documentatie (het stagedraaiboek) die eveneens richtlijnen bevat en die verzoekster – die reeds enige ervaring met stage-opdrachten mag worden geacht te hebben gezien de opleidingsfase waarin zij zich bevindt – instrueert met betrekking tot de verwachtingen. Meer in het bijzonder wat de coachingssessies betreft, wil de Raad aangeven dat – precies nu het om een coachingssessie gaat en temeer daar verzoekster reeds gevorderd is in haar studieloopbaan – de coaching geen gebrekkige begeleiding uitmaakt indien bij het coachen, althans naar de mening van verzoekster, geen concrete tips zijn gegeven. Coaching kan er ook op gericht zijn verzoekster een spiegel voor te houden en uit te dagen om zelf tot een doelmatige benadering van een vraagstuk te komen. Dat verzoekster het niet wenselijk vond – bijvoorbeeld omwille van de inschatting door verzoekster van haar positie als student – om de begeleider te bevragen zo zij meende extra begeleiding nodig te hebben, betekent niet dat de begeleiding gebrekkig was. De Raad merkt ook nog op dat de veelheid aan negatieve opmerkingen die verzoekster in het kader van de begeleiding beweert te hebben gekregen, waaromtrent verzoekster stelt dat zij haar zelfvertrouwen hebben aangetast, misschien kunnen wijzen op een begeleidingsstijl die verzoekster minder goed ligt of die sterk confronterend is. Dit betekent echter niet dat de begeleiding, zeker gezien de maturiteit die van een student in een hoger jaar kan worden verwacht, gebrekkig zou zijn of blijk zou geven van vooringenomenheid. In geen geval ziet de Raad er een grond in om de betrouwbaarheid van de evaluatie, tegen de achtergrond van de begeleiding, in ernst te betwijfelen.

Daarnaast nam de stagementor op 10 mei 2021 contact op met de stagebegeleider. Hierbij wou de stagementor reeds aangeven dat er onvoldoende evolutie was ten opzichte van de tussentijdse evaluatie. Omdat de stagementor als gevolg van uurroosters twee weken niet op hetzelfde ogenblik dienst had als verzoekster, gaf de stagebegeleider deze informatie onverwijld door aan

verzoekster. Hij hoopte haar op die manier de kans te bieden om onmiddellijk met de werkpunten aan de slag te gaan en te remediëren. Op die manier ontving verzoekster dus onmiddellijk bijkomende feedback, namelijk op 14 mei 2021.

Het contact van de stagementor met de stagebegeleider is, zoals de Raad hierboven reeds heeft overwogen, geen teken van vooringenomenheid, maar in deze omstandigheden een poging om verzoekster de mogelijkheid te bieden nog bij te spijkeren waar het nodig was.

Dat hierbij – althans zo beweert verzoekster – geen concrete handvaten zijn aangereikt, brengt de Raad niet tot een andere beslissing. Omwille van het reeds afgelegde studietraject kan verzoekster immers worden geacht ook zonder vooroemde concrete handvaten voldoende te zijn begeleid.

In het licht van de motivering van de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie is naar het oordeel van de Raad aldus geen sprake van gebrekkige begeleiding, noch daargelaten van een gebrek in de begeleiding dat van aard zou zijn de aangevochten evaluatie nietig te verklaren.

De Raad herneemt dat de beslissing van de stagementor en de stagebegeleider om verzoekster onmiddellijk van de feedback op de hoogte te brengen kan worden beschouwd als een aspect van bijkomende begeleiding. Dit betekent niet dat van vooringenomenheid ten aanzien van de stagebeoordeling sprake zou zijn, waarbij reeds voor het einde van de stage zou zijn beslist dat verzoekster niet kon slagen.

Zoals uit de overwegingen hierboven blijkt, kan de Raad op basis van het door verzoekster ontwikkelde eerste en de tweede middel de voorliggende beslissing van de interne beroepsinstantie niet vernietigen.

Ten slotte leest de Raad het derde middel, dat erop neerkomt dat de bestreden beslissing de ingeroepen rechtsnormen schendt omdat zij niet afdoende (formeel en materieel) is gemotiveerd.

De Raad wijst erop dat verzoekster een schending van de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht heeft opgeworpen in het eerste, respectievelijk tweede middel,

steeds in samenhang met het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, en dat die grieven, voor zover ontvankelijk, ongegrond zijn bevonden.

Door te stellen dat de bestreden beslissing onredelijk is omdat zij de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel schendt, werpt verzoekster geen op zich staand middel op, maar poogt zij enkel een andere, bijkomende invulling te geven aan de eerder ingeroepen beginselementen van behoorlijk bestuur. Hoe dan ook is hierboven vastgesteld dat de motiveringsplicht niet is geschonden, zodat de interne beroepscommissie in dat opzicht ook het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel niet heeft geschonden (in dezelfde zin: R.Stvb. 9 augustus 2021, nr. 6.803 en R.Stvb. 20 augustus 2021, nr. 6.828).

Het derde middel is eveneens ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.907 van 27 september 2021 in de zaak 2021/302

In zake: Sofie VAN LOOVEREN
Woonplaats kiezend te 2960 Brecht
Hoge Mereyt 17

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 2 juli 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Ontwerpstudio meubel en wonen” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en vrouw Heleen Wirix, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de interieurarchitectuur’.

Voor het opleidingsonderdeel “Ontwerpstudio meubel en wonen” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 16 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat verzoekster op evaluatiegesprek ging met de docenten. Hoewel zij zich kon vinden in de opmerkingen van de docenten, is zij ook van mening dat de positieve punten niet in kaart werden gebracht. Ze verwijst daarnaast naar de online begeleidingen. Deze verliepen stroef en waren volgens de studente een doorslaggevende factor voor het behaalde cijfer van 7/20.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat het werk van de student moet worden beoordeeld op basis van het ontwerp, het inzicht, onderzoek, analyse en de vertaling in materiaal en detail, en niet op basis van de begeleidingen.

Volgens de interne beroepsinstantie is de ontwerpqualiteit onvoldoende en beantwoordt het ontwerp niet aan de criteria die worden gesteld voor een bachelorproef. Het ontwerp mist vernieuwing en diepgang, het resulteert in een beperkte ruimtelijke analyse. De interne beroepsinstantie merkt op dat de opdracht vermeldt dat het ontwerp een ruimtelijke vertaling moet zijn van de activiteit van de bewoner (een fotografe). Volgens haar vervlakt de studie van de studente echter tot enkele meubels die als losse elementen in de ruimte worden geplaatst. Er is geen cohesie, maar ook het ontwerpend onderzoek vanuit de activiteit ontbreekt. Dit resulteert in een ontwerp dat weinig inspirerend is, de aandacht voor het detail mist en op geen enkel vlak naar verfijning en detail zoekt. Er is duidelijk een gemis aan kwaliteit en vernieuwend onderzoek.

Daarnaast is het ontwerpproces volgens de interne beroepsinstantie eerder beperkt. Fundamenteel onderzoek ontbreekt en dit resulteert in een traditionele inrichting die diepgang mist. Zowel de intrinsieke kwaliteit van het ontwerp als het ontwerpproces waarin de studente moet aantonen dat zij het inzicht heeft een case te analyseren zijn ondermaats. De interne

beroepsinstantie wijst erop dat tijdens de begeleiding meermaals wordt gepeild naar inzichten of er worden andere opties aangereikt. De student moet hier creatief en constructief mee omgaan. Die meerwaarde en onderzoekende houding kan niet worden teruggevonden in het ontwerp.

De interne beroepsinstantie benadrukt ten slotte dat de studente tijdens de hoorzitting heeft aangegeven dat voor andere vakken de begeleiding eveneens online verliep, maar zij hiermee geen problemen ervoer en goede punten op deze vakken behaalde. Het is dan ook niet duidelijk waarom de studente plots wel een probleem zou hebben met de online begeleidingen en waarom deze online begeleiding de reden zou zijn voor het behalen van de lage score.

Gelet op het voorgaande is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de gegeven quotering van 7/20 redelijk is.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 20 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 2 juli 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Ontwerpstudio meubel en wonen” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 1.4 van de rechtspositieregeling van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op een schending van het redelijkheids- en motiveringsbeginsel, alsook op een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekster was verrast door haar score. Zij had namelijk een score van 10/20 of 11/20 verwacht. Er is ook geen herexamen mogelijk, waardoor verzoekster haar diploma dit academiejaar niet zal behalen. Doordat het combineren van de bachelor- en masteropleiding niet is toegestaan, zal ze ook enkel dit opleidingsonderdeel tijdens het eerste semester van het volgende academiejaar kunnen opnemen. Nadien kan ze pas starten met de masteropleiding.

Verzoekster verduidelijkt dat de beoordeling van het opleidingsonderdeel “Ontwerpstudio meubel en wonen” gebeurt door een jury, die bestaat uit twee interne juryleden/docenten ([J.L.] en [G.C.]) en één extern jurylid. Het extern jurylid neemt deel om zijn mening te geven, de interne juryleden kennen het cijfer toe. Toen zij kennis kreeg van het resultaat vroeg zij om een evaluatiegesprek, dat pas een week nadien (op 8 juli 2021) heeft plaatsgevonden. Aangezien het cijfer onveranderd bleef, had verzoekster nog slechts één dag om intern beroep aan te tekenen. Doordat haar intern beroepsschrift snel moest worden opgesteld, heeft ze het gevoel dat ze op dat moment niet in staat was om zich ten volle te verdedigen en dat de mening van de docent onterecht zwaarder heeft doorgewogen. Verzoekster vroeg ook om een geschreven evaluatie, met puntenverdeling, maar ze heeft die nog niet ontvangen.

Vervolgens stipt verzoekster aan dat de wekelijkse begeleidingen niet optimaal verliepen. Deze zijn evenwel essentieel voor het afleggen van een goede jury. Doordat ze digitaal werden georganiseerd viel de interactie weg. De begeleiding bestond erin dat de student een document overloopt, waarbij die enkel het document ziet en niet de docent. Daarbij is het ook moeilijker aan te voelen wanneer de docent en de student elkaar konden onderbreken. Verzoekster stelt dat ze regelmatig heeft aangegeven dat ze weinig feedback kreeg en dat de begeleidingen stroef verliepen, maar ze kreeg geen gehoor.

Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat alle ontwerpstudio's online verliepen en verzoekster hiermee geen problemen heeft gehad, werpt verzoekster op dat het feit dat alle ontwerpstudio's via digitale weg werden begeleid niet betekent dat alle begeleidingen op dezelfde manier zijn verlopen. Elke docent hanteert immers een eigen aanpak. Verzoekster heeft bijvoorbeeld de docent van de andere ontwerpstudio's fysiek gezien, voor sommige ontwerpstudio's waren er meerdere fysieke lessen, er werd gebruik gemaakt van een digitaal whiteboard of er werd voor gezorgd dat de studenten zo goed mogelijk bij de online begeleidingen werden gehoord en betrokken. Volgens verzoekster was docent [J.L.] bereid om dit digitaal whiteboard te gebruiken, maar docente [G.C.] niet. Hierdoor gingen essentiële elementen in het ontwerpproces verloren. Zo had verzoekster een begeleiding van docent [J.L.] voorbereid in een digitaal whiteboard, maar de week nadien bleek dat docente [G.C.] dit niet wilde gebruiken. Daarnaast was docente [G.C.] volgens verzoekster ook regelmatig te laat aanwezig op een begeleiding, wat wijst op een gebrekkige motivatie van de docent.

Verzoekster benadrukt dat de kwaliteit en de aanpak van de begeleiding een grote invloed heeft op het resultaat van de jury. Bij een vergelijking van de cijfers van de derde bachelor interieurarchitectuur blijkt volgens haar dat de cijfers voor het opleidingsonderdeel "Ontwerpstudio meubel en wonen" duidelijk lager liggen dan de cijfers voor de andere ontwerpstudio's. Ze stelt ook dat vele studenten een hoger cijfer hadden verwacht.

Waar de interne beroepsinstantie aanstipt dat de student niet mag worden beoordeeld op basis van de begeleidingen, wijst verzoekster erop dat dit bij haar wel is gebeurd. Dit werd duidelijk tijdens het eindevaluatiegesprek.

Verzoekster benadrukt ten slotte dat zij van mening is dat zij ondanks de minder kwaliteitsvolle begeleidingen in staat was een (online) jury af te leveren die voldeed aan de eindcompetenties. Ze erkent dat er veel ruimte was voor verbetering. Volgens haar zijn de positieve elementen van het ontwerp en de jury evenwel niet beoordeeld, en zijn elementen met ruimte tot verbetering te zwaar in rekening gebracht. Zo is de beoordeling van docente [G.C.] niet correct: de criteria die zij aanhaalt, zijn immers te laag beoordeeld. Als bijlage voegt verzoekster daarom beknopt haar jury toe, met enkele beelden die toen werden getoond, alsook haar visie en mening op haar ontwerp.

Verzoekster haalt ook nog aan dat ze goede cijfers heeft behaald voor zowel theoretische als praktische vakken, voor zowel groepswerken als individuele opdrachten. Voor gelijkaardige vakken behaalde ze zelfs heel hoge cijfers.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat verzoekster alle kansen heeft gekregen om haar argumenten naar voor te brengen, niet enkel in haar verzoekschrift, maar ook op de hoorzitting van de interne beroepscommissie, waarop zij aanwezig was. De interne beroepsinstantie heeft bijgevolg zeker ook kennis kunnen nemen van de argumenten van verzoekster en heeft deze in acht genomen bij het nemen van haar beslissing.

In het extern verzoekschrift haalt verzoekster evenwel enkele nieuwe elementen aan, die zij niet tijdens de interne beroepsprocedure naar voren heeft gebracht. Aangezien deze argumenten nu voor het eerst, in het extern beroep voor de Raad, worden ingeroepen, zijn deze volgens verwerende partij onontvankelijk. Voor de volledigheid zal zij hierop wel reageren.

Een eerste nieuw element dat verzoekster aanhaalt, is dat de online begeleidingen van de verschillende opleidingsonderdelen sterk van elkaar verschilden. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster geen duidelijke argumenten aanhaalt waarom zij het niet inhoudelijk eens zou zijn met het examencijfers. Ze legt voornamelijk de focus op de online begeleidingen, die stroef zouden zijn verlopen. Dit was een doorslaggevende factor voor het behaalde cijfer van 7/20.

Zoals de interne beroepsinstantie evenwel reeds heeft benadrukt, blijkt dat verzoekster wel slaagde voor andere vakken waarvoor eveneens een online begeleiding was voorzien. Ze ervoer geen problemen met die online begeleiding. Volgens verwerende partij gaf verzoekster dit overigens zelf aan tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie. Zij vindt het dan ook

niet duidelijk waarom de online begeleidingen voor één vak wel de reden zouden zijn voor een lage score, maar niet voor alle andere vakken.

Waar verzoekster nu in haar verzoekschrift poneert dat er een verschil was tussen de online begeleidingen, waarbij elke docent zijn eigen aanpak hanteert, verduidelijkt verwerende partij dat er door de coronapandemie inderdaad moest worden gezocht naar nieuwe manieren van communiceren, wat niet altijd vanzelfsprekend is. Dat er verschillen zijn tussen verschillende vakken en docenten is daarbij niet verrassend. Zo heeft elke docent ook in niet-COVID-19-tijden een eigen manier van aanpak en begeleiding. Verwerende partij wijst erop dat deze nieuwe manieren van begeleiden golden voor alle studenten en dat iedereen zich moest aanpassen. Bovendien slaagde het merendeel van de studenten wel.

Verzoekster haalt verder, eveneens voor het eerst, in haar verzoekschrift voor de Raad aan dat de slaagcijfers voor het opleidingsonderdeel “Ontwerpstudio meubel en wonen” duidelijk lager zouden liggen dan andere cijfers. Verwerende partij begrijpt echter niet waarom verzoekster de algemene slaagcijfers aanhaalt als argument voor haar individueel onvoldoende cijfer. Bovendien variëren slaagcijfers per opleidingsonderdeel, maar ook per academiejaar, net zoals de kwaliteit van de ingediende werken. Specifiek voor dit opleidingsonderdeel wil verwerende partij toch benadrukken dat de slaagcijfers niet extreem afwijken ten opzichte van die van vorige academiejaren. Daarenboven is een slaagpercentage van 82,1% (dit academiejaar) voor een dergelijk belangrijk opleidingsonderdeel (dat deel uitmaakt van de bachelorproef) zeker niet aan de lage kant. Het behalen van een 7/20 is dan weer eerder uitzonderlijk, wat duidt op een zéér duidelijke onvoldoende.

Verder stelt verwerende partij vast dat verzoekster geen argumenten naar voor brengt om aan te tonen waarom zij het inhoudelijk niet eens is met de beoordeling van haar ontwerp. Zij argumenteert veeleer dat de online begeleidingen aan de basis zouden liggen van het onvoldoende cijfer, maar zij toont dit niet aan. Zo beweert verzoekster dat ze weinig feedback en geen hulp kreeg van één van de docenten van het opleidingsonderdeel ([G.C.]), maar zij brengt geen stukken bij waaruit dit zou blijken. Verzoekster brengt enkel screenshots bij van Whatsapp-berichten tussen studenten van de derde bachelor interieurarchitectuur. Uit dit stuk kan volgens verwerende partij echter enkel worden afgeleid dat er soms wat onduidelijkheid was bij de studenten, voornamelijk wat het aanvangsuur van de begeleidingen betreft. Dit stuk

toont daarentegen geenszins aan dat de inhoud van de begeleidingen niet zou volstaan, of dat er een gebrek aan feedback en hulp zou zijn.

Verwerende partij wijst in dit verband op bijlage H, waaruit volgens haar blijkt dat er verschillende individuele feedbackmomenten zijn geweest. Daarbij hebben de docenten meermaals gepeild naar de inzichten en werden andere opties aangereikt. Ze stelt vast dat de feedbackmomenten op wekelijkse basis hebben plaatsgevonden, afwisselend de ene week door docente [G.C.] en de andere week door docent [J.L.]. Bij de start van elk van deze begeleidingsmomenten werd telkens het verslag van de vorige begeleiding voorgelezen of doorgenomen. Op die manier waren de docenten op de hoogte van elkaars evaluatie, maar dit bood ook de kans aan de student om zijn mening hierover te geven en oplossingen voor te stellen. Door deze wekelijkse en individuele begeleiding kan volgens verwerende partij zeker niet worden gesteld dat er een gebrek aan feedback of hulp was. Verzoekster had meermaals en op regelmatige basis de kans om hulp te vragen indien zij dit nodig vond. De docenten hebben bijgevolg het nodige gedaan om het ontwerp van verzoekster tussentijds te bestuderen, te evalueren en te voorzien van opmerkingen en tips tot verbetering. Het blijft dan natuurlijk wel nog de verantwoordelijkheid van de student om creatief en constructief met deze opmerkingen om te gaan.

Verwerende partij wil er ten slotte nogmaals op wijzen dat andere studenten, die dezelfde begeleiding kregen, wel geslaagd zijn voor het opleidingsonderdeel (dan wel minstens een tolereerbaar cijfer hebben behaald). Het staat dan ook niet vast dat de begeleidingen de oorzaak zouden zijn van de behaalde onvoldoende score van 7/20. De jury beoordeelt het ontwerp, het inzicht, het onderzoek, de analyse en de vertaling in materiaal en detail, en niet op basis van de begeleidingen. Volgens verwerende partij zijn de intrinsieke kwaliteit van het ontwerp en het ontwerpproces, waarin verzoekster moet aantonen dat zij inzicht heeft een case te analyseren, ondermaats. Het cijfer van 7/20 werd toegekend op basis van de onvoldoende kwaliteit van het ontwerp, dat niet aan de voor dit opleidingsonderdeel vooropgestelde criteria beantwoordt. Zo heeft de interne beroepsinstantie overigens reeds aangegeven dat het ontwerp o.a. vernieuwing en diepgang mist. Er is geen cohesie in het ontwerp, de aandacht voor detail en verfijning is zoek en het ontwerp is weinig inspirerend.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat de elementen in haar extern verzoekschrift niet geheel nieuw zijn, zoals verwerende partij aanhaalt. Ze heeft bovendien reeds verduidelijkt dat

ze zeer weinig tijd had voor het opstellen van haar intern beroep aangezien ze het evaluatiegesprek met haar docenten wenste af te wachten. Na dit gesprek restte echter nog slechts één dag om intern beroep in te stellen. Tijdens de hoorzitting van de interne beroepscommissie, die zeer formeel verliep, voelde verzoekster zich geïntimideerd, waardoor ze zich genoodzaakt voelde zich aan het opgestelde schriftelijke beroep te houden.

Vervolgens stelt verzoekster dat verwerende partij tegenstrijdige uitspraken doet. Zo wordt eerst vermeld dat alle begeleidingen online verlopen, zodat dit geen reden kan zijn voor het behalen van andere resultaten. Nadien blijkt echter dat elke begeleiding anders is, omdat docenten een eigen aanpak mogen hanteren op het vlak van begeleiding en communicatie.

Waar verwerende partij verwijst naar wekelijkse ‘feedbackmomenten’, verduidelijkt verzoekster dat dit gaat over de wekelijkse begeleidingen. Echt feedbackmomenten met betrekking tot de manier van lesgeven of het gebruiken van tools zijn er nooit geweest.

Verder vindt verzoekster het opvallend dat verwerende partij, die niet begrijpt dat verzoekster de algemene slaagcijfers aanhaalt, zelf het slaagpercentage voor het opleidingsonderdeel gebruikt om een redenering rond op te bouwen. Verzoekster had het echter niet over het slaagpercentage, maar wel over het gemiddeld cijfer van een academiejaar. Volgens haar geven slaagpercentages immers geen realistisch beeld.

Verzoekster stelt vast dat verwerende partij nergens lijkt te kunnen lezen waarom zij het inhoudelijk niet eens is. Ze heeft echter een samenvatting van haar jury toegevoegd waar men, met kennis van zaken, haar insteek, mening en ontwerp kan beoordelen. Aangezien verwerende partij niet over de kennis van deze materie lijkt te beschikken, licht zij deze vervolgens toe.

Verzoekster stelt vast dat verwerende partij de online begeleidingen en de jury als twee aparte zaken beschouwt. De jury zou bij het toekennen van het examencijfer inderdaad een apart gegeven moeten zijn (wat verzoekster betwijfelt), maar bij het leerproces hangen de jury en de begeleidingen alleszins wel samen. Ondanks de miserabele begeleidingen stelde verzoekster zich evenwel toch in staat om – met eigen inzet – de jury te volbrengen en de eindcompetenties verwerven.

Volgens verzoekster heeft de kwaliteit van de online begeleidingen erg geleden onder verschillende elementen zoals verwarring over pauzes, starturen, het niet willen gebruiken van een online tool, ... Dit had een impact op het goede verloop van de begeleidingen, op de concentratie en planning van de student en op de toegankelijkheid om hulp te vragen aan de docenten.

Waar verwerende partij aanhaalt dat andere studenten wel slaagden voor het opleidingsonderdeel, merkt verzoekster ten slotte op dat zij hogere cijfers hadden kunnen behalen. Dit staat los van het wel of niet slagen voor het opleidingsonderdeel. Kwaliteitsvolle begeleidingen en een redelijke beoordeling hadden verzoekster (en andere studenten) in staat kunnen stellen hogere cijfers te behalen. Die zouden bovendien haar hele studieloopbaan veranderd hebben.

Beoordeling

De betwisting betreft het opleidingsonderdeel ‘Ontwerpstudio meubel en wonen’. Verzoekster is van mening dat het behaalde cijfer niet overeenstemt met haar eigen inschatting van het aan de jury voorgelegde werk.

Verzoekster stelt dat de wekelijkse begeleidingen in het kader van het opleidingsonderdeel niet optimaal zijn verlopen en zij brengt deze stroef lopende begeleidingen in verband met het betwiste cijfer.

Te dezen wil de Raad vooreerst in herinnering brengen dat de interne beroepsinstantie er in de aangevochten beslissing aan heeft herinnerd dat het werk niet op basis van de begeleidingen is beoordeeld. De evaluatie bouwt voort op het ontwerp, het inzicht, het onderzoek, de analyse en de vertaling in materiaal en detail die uit het werk blijken.

Wat de begeleiding betreft, wijst de Raad op zijn vaststaande rechtspraak die stelt dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te

blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de beoordeling van de competenties duidelijk afwijkt van de competenties die de student in normale omstandigheden bereikt zou hebben. In dat geval is er immers sprake van een direct verband tussen de onvoldoende prestaties van de student en de (te beperkte) geboden begeleiding.

De Raad onderzoekt hierna of er *in casu* sprake was van gebrekkige begeleiding van verzoekster en zo ja, of deze gebrekkige begeleiding dan geleid zou hebben tot de onvoldoende prestaties van verzoekster.

De Raad leest in het verzoekschrift houdende intern beroep het volgende met betrekking tot het evaluatiegesprek, waar de begeleiding in het kader van het opleidingsonderdeel aan bod is gekomen: “*Wat wel aan bod kwam was de evaluatie van de begeleidingen. Dit zorgde voor opheldering. Ik merkte voor mezelf (voor meerdere vakken) dat een online begeleiding of jury voor mij een drempel werd. Ideeën kunnen online moeilijker uitgetekend worden, de begeleiding wordt beperkt tot de vooraf gemaakte pdf, bij het presenteren van een scherm verlies je het zicht op docenten en er ontstaat een barrière bij het verbaal communiceren. Wanneer je als student vast komt te zitten met een ontwerp wordt het moeilijker om online via de nieuwe weg hulp te zoeken. De spontane interacties en invloeden van medestudenten vallen ook weg wat opnieuw een belemmering is voor een kwaliteitsvolle leerervaring. Ondanks de gezien toestand werd dit voor de beoordeling wel een doorslaggevende factor. Na een gesprek met de docent heb ik deze aspecten ook kunnen belichten. Zulke situaties zijn ook de reden waarom het merendeel overduidelijk voor fysieke begeleidingen kiest.*”

De Raad leest dat de interne beroepsinstantie deze argumentatie summier heeft beantwoord. Wat de begeleiding betreft, leest de Raad dat tijdens de begeleiding aandacht wordt besteed aan de intrinsieke kwaliteit van het ontwerpproces en het ontwerp. Meer in het bijzonder overweegt de interne beroepsinstantie: “*Bovendien wordt tijdens de begeleiding meermaals gepeild naar inzichten of worden andere opties aangereikt. De student moet hier creatief en constructief mee omgaan. Die meerwaarde en onderzoekende houding kan niet terug worden gevonden in het*

ontwerp. De commissie benadrukt bovendien dat de student tijdens de hoorzitting heeft aangegeven dat voor andere vakken de begeleiding eveneens online verliep, maar zij hier geen problemen mee ervaarde en goede punten op deze vakken behaalde. Het is dan ook niet duidelijk waarom de student plots wel een probleem zou hebben met de online begeleidingen, en waarom deze online begeleiding de reden zou zijn voor het behalen van de lage score.”

Waar verzoekster in het verzoekschrift houdende intern beroep het middel betreffende de niet-afdoende begeleiding toespitst op het opleidingsonderdeel waarvan de score betwist is, moet de Raad vaststellen dat zij het argument in het verzoekschrift voor de Raad uitbreidt tot een vergelijking van de begeleidingsaanpak tussen verschillende opleidingsonderdelen. Niets belette verzoekster deze verschillen als argument bij te brengen in het kader van de interne beroepsprocedure. Nu zij dit niet deed, acht de Raad de argumentatie onontvankelijk in het kader van het door de Raad te behandelen extern beroep. Ten overvloede merkt de Raad hierbij op dat verschillen in de aanpak van de begeleiding in het raam van een opleidingsonderdeel niet vreemd zijn en niet kunnen worden teruggevoerd op de coronapandemie alleen. De aard van het opleidingsonderdeel, de beoogde eindcompetenties, de benadering door de docent, … zijn allemaal elementen die de aanpak van de begeleiding kleuren en ervoor zorgen dat deze of gene aanpak een student beter dan wel minder goed ligt. Eveneens ten overvloede merkt de Raad op dat het feit dat een opleidingsonderdeel anders begeleid wordt dan andere opleidingsonderdelen/een ander opleidingsonderdeel en dat de begeleiding minder of meer gesmaakt wordt door een student, niet *ipso facto* toelaat te besluiten dat de begeleiding niet zou voldoen.

Daarnaast stelt de Raad vast dat de begeleiding werd aangepast als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus. Dat bepaalde – volgens verzoekster efficiënte – tools niet zijn gebruikt, de beide docenten niet op dezelfde manier begeleidden en de praktische organisatie misschien niet steeds feilloos was, zijn naar het oordeel van de Raad geen argumenten die toelaten te beslissen dat de begeleiding niet afdoende was, nog daargelaten dat bij de begeleiding dermate tekort zou zijn geschoten dat het voor verzoekster *de facto* onmogelijk zou zijn geworden de met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties in voldoende mate te bereiken. De Raad kan evenmin besluiten dat de tekortkomingen in de begeleiding van die aard zouden zijn dat de evaluatie kennelijk niet langer als valide kan standhouden omdat in redelijkheid zou kunnen worden aangenomen dat verzoekster door de gebrekkegeleiding niet langer de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties zou

kunnen bereiken in de mate waarin een student die intrinsiek zou kunnen behalen bij een afdoende begeleiding.

De Raad ziet, analoog aan de interne beroepsinstantie, in het bijzonder geen reden om op basis van de begeleiding – waarbij verzoekster vooral het ‘online’ karakter ervan naar voren schuift – de evaluatie als onregelmatig aan te merken. De Raad sluit niet uit dat de concrete aanpak van de begeleiding – en met name de online begeleiding – voor het betwiste opleidingsonderdeel verzoekster minder goed lag, doch ziet onvoldoende elementen om de interne beroepsbeslissing te vernietigen omdat deze in de begeleiding geen reden ziet om de door verzoekster behaalde lage score in twijfel te trekken.

In geen geval ziet de Raad, bij gebrek aan stukken of overtuigende elementen die verzoekster zou bijbrengen met betrekking tot de hulp en feedback die haar zou zijn onthouden, een oorzakelijk verband tussen haar onvoldoende score en de (online) begeleiding – of, volgens verzoekster, het gebrek daaraan – die zij kreeg. Vanuit dit oogpunt ziet de Raad geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen. Dit belet niet dat de whatsapp-berichten, uitgewisseld tussen studenten interieurarchitectuur (bachelor 3) die de inhoud van de begeleiding niet betreffen, laten vermoeden dat de organisatie van de begeleiding (bijv. uur van aanvang) wellicht wat minder optimaal is verlopen, zoals ook in de wederantwoordnota wordt aangegeven door verzoekster. De Raad herinnert wat het inhoudelijk karakter van de begeleiding betreft aan het overzicht van de feedbackmomenten, en met name de erin vermelde vragen die verzoekster uitnodigden tot reflectie met betrekking tot haar werk en de erin vermelde opmerkingen, dat verwerende partij heeft bijgebracht (zie stuk H van verwerende partij). Hieruit blijkt naar het oordeel van de Raad dat verzoekster met regelmaat feedback kreeg en de kans had bij de docenten de voortgang en kwaliteit van haar werk af te toetsen en om tips te verzoeken. De Raad leest wat de oorzakelijkheid van de begeleiding betreft ook in de op dit punt niet betwiste antwoordnota van verwerende partij dat dezelfde feedback andere studenten niet heeft belet te slagen. Dat er, zoals verzoekster in de wederantwoordnota betoogt, geen “echte feedbackmomenten” hebben plaatsgevonden belet volgens de Raad, in het bijzonder rekening houdend met voormeld stuk H, niet dat er *de facto* begeleiding plaatsvond en verzoekster feedback en opmerkingen/suggesties kreeg. De Raad stipt, verwijzend naar de wederantwoordnota, ook nog even aan dat het feit dat de slaagcijfers van het huidige academiejaar voor het opleidingsonderdeel waarvan de evaluatie wordt betwist verschillen van deze van andere jaren niet zonder meer betekent dat de begeleiding gebrekkig is geweest of dat

de beoordeling onregelmatig verliep. De Raad merkt andermaal op dat verzoekster hiertoe geen overtuigende elementen bijbracht. Dat studenten andere cijfers kregen dan zij hadden verwacht, zoals verzoekster aanvoert, is naar het oordeel van de Raad op zich geen overtuigend element om tot de onregelmatigheid van de beslissing te besluiten.

De Raad leest in de wederantwoordnota hoe verzoekster uitvoerig een eigen inschatting maakt van de kwaliteit van haar ontwerp en de inspanningen die zij heeft gedaan. Op basis hiervan betwist zij de evaluatie en oordeelt zij dat zij de competenties, vereist om te kunnen slagen, in voldoende mate heeft bereikt. Zij ontken niet dat er ruimte voor verbetering is, doch verwijst wat dit betreft ook in belangrijke mate naar de begeleiding die zij niet afdoend achtte. De Raad, die de beoordeling niet overdoet en de merites van de student hierbij afweegt, moet echter in de eerste plaats vaststellen dat verzoekster deze grieven niet op deze manier heeft bijgebracht in het kader van de interne beroepsprocedure, hoewel niets haar belette dit te doen. Nu zij dit niet deed, acht de Raad de argumentatie onontvankelijk in het kader van het door de Raad te behandelen extern beroep. Ten overvloede stipt de Raad aan, op basis van de eigen visie van de student op het verdedigde werk, niet over elementen te beschikken die ertoe brengen de deskundigheid waarmee het werk is beoordeeld in redelijkheid te bewijfelen.

Op basis van de bovenstaande overwegingen en in het licht van de eerder aangehaalde opmerkingen die zijn geformuleerd bij het ontwerp kan de Raad niet beslissen dat de evaluatiebeslissing niet stand kan houden.

Waar verzoekster slaagcijfers vergelijkt tussen opleidingsonderdelen, stipt de Raad aan dat dit argument niet is bijgebracht in het kader van de interne beroepsprocedure. De Raad ziet niet in wat verzoekster belette dit argument in de betrokken fase bij te brengen en acht het argument onontvankelijk, nu het voor het eerst is opgeworpen in het kader van het beroep voor de Raad. Ten overvloede wijst de Raad erop dat uit de loutere vergelijking van slaagcijfers over opleidingsonderdelen heen niet kan worden afgeleid dat een slaagcijfer voor een opleidingsonderdeel, laat staan de individueel behaalde score door een student onregelmatig of onredelijk zou zijn. In dit kader geeft de Raad ook ten overvloede mee dat slaagcijfers voor een identiek opleidingsonderdeel in de tijd kunnen verschillen, zonder dat dit hoeft te betekenen dat zich onregelmatigheden hebben voorgedaan bij de evaluatie.

De Raad wijst verzoekster er verder op dat het feit dat zij heeft beslist te wachten met de redactie van het verzoekschrift houdende intern beroep tot na het feedbackgesprek, dat slechts kort voor het verstrijken van de deadline plaatsvond, haar eigen keuze is. Zelfs zo het feit dat het feedbackgesprek laat plaatsvond niet aan verzoekster is toe te schrijven en zij hierom enigszins verbolgen is, kan de Raad hierin geen ‘onmogelijkheid’ zien die zou toelaten grieven die niet zijn aangehaald in het verzoekschrift houdende intern beroep alsnog ontvankelijk te verklaren, hoewel zij voor het eerst worden opgeworpen in het extern beroep. Ook het feit dat verzoekster nooit eerder “met dit soort procedures” in aanraking kwam en de hoorzitting als intimiderend werd ervaren brengt de Raad niet tot een andere beslissing.

Ten slotte leest de Raad dat verzoekster de naar haar oordeel ernstige gevolgen van de score die zij behaalde als argument bijbrengt. Verzoekster had immers verwacht te zullen slagen en wijst op de onmogelijkheid herexamen af te leggen en de gevolgen wat de mogelijkheid tot combinatie van de bachelor- en masteropleiding betreft. De Raad weerlegt de impact voor verzoekster van de niet-verwachte evaluatiebeslissing niet. Tegelijk stelt de Raad vast dat een score, die de mate tot uitdrukking brengt waarin leerdoelen van een opleidingsonderdeel zijn bereikt, niet onregelmatig en onredelijk is omwille van de ernstige concrete gevolgen die deze, *in casu* niet-verwachte, score kan hebben voor de student in kwestie.

Waar verzoekster signaleert dat zij voor andere, zowel theoretische als praktische opleidingsonderdelen, zowel groepswerken als individuele taken, goede scores behaalde, merkt de Raad op dat hij deze verdiensten niet ontkent. Tegelijk echter moet de Raad vaststellen dat het behalen van hoge cijfers, zelfs voor gelijkaardige vakken, niet belet dat een student voor het opleidingsonderdeel waarvan de score is betwist de leerdoelen in onvoldoende mate heeft bereikt. Dat de leerdoelen in andere, ook gelijkaardige opleidingsonderdelen, zijn bereikt, betekent niet dat hieruit kan worden afgeleid dat zij in het opleidingsonderdeel dat het voorwerp van de betwisting uitmaakt zijn bereikt. De goede cijfers die verzoekster aanhaalt, en die haar zonder meer sieren, beperken de marge van de hiertoe bevoegde evaluatoren niet, om na te gaan in hoeverre zij er in het betwiste opleidingsonderdeel in slaagde de eindcompetenties te bereiken. *A fortiori* maakt het hun beoordeling niet, om de eenvoudige reden van de scores voor andere vakken, onregelmatig of onredelijk.

Het middel is in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.870 van 7 september 2021 in de zaak 2021/312

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 22 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de computerwetenschappen’.

In het kader van het opleidingsonderdeel “Algoritmen en datastructuren 2” worden onregelmatigheden vastgesteld bij twee van de drie door verzoeker ingediende taken.

Verzoeker werd uitgenodigd om te worden gehoord. De decaan liet zich voor deze bijeenkomst verontschuldigen en werd vervangen door de vicedecaan. De titularis en assistenten hebben de vaststellingen toegelicht: een significant deel van de ingediende code van twee van de drie taken (Taak 1 en Taak 3) bleek sterk te overlappen met de ingediende code van een andere student. Dit werd vastgesteld na manuele inspectie van de code en werd aan de hand van verschillende voorbeelden ter zitting geïllustreerd.

Tijdens de zitting gaf verzoeker aan dat hij hulp had gevraagd aan een medestudent. Dat verliep via een Discord-kanaal, waarbij de medestudent zijn code toonde via *screen sharing* en waarbij verzoeker de code kon overnemen (zowel voor Taak 1 als Taak 3). Verzoeker overwoog eerst Taak 3 blanco in te dienen, maar heeft zich dan toch gebaseerd op de code van de medestudent. Verzoeker excuseerde zich hiervoor en hij gaf aan in te zien dat dit inderdaad niet toegelaten is.

In de opdracht staat evenwel expliciet vermeld dat de taak individueel gemaakt moet worden en dat ook het delen van de code niet toegelaten is.

Op basis van deze informatie en het gesprek beslist de vicedecaan om volgende examentuchtsanctie op te leggen: *“Uitsluiting examenperiode: geen cijfers toekennen voor alle examens van de opleiding waarvoor u ingeschreven bent in de betreffende examenperiode (juni 2021) van de eerste zittijd.”*.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 juli 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de student het plagiaat niet betwist. Hij meent evenwel dat de sanctie te streng is.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de examentuchtsancties waartoe kan worden beslist worden opgesomd in artikel 118, §5 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER). *In casu* heeft de vicedecaan de op één na lichtste sanctie weerhouden, met name uitsluiting van een examenperiode.

Vervolgens verwijst de interne beroepsinstantie naar artikel 118, §6 OER, dat luidt als volgt:

“De ernst van de overtreding en de strafmaat worden onder meer beoordeeld aan de hand van de volgende elementen:

- *aard en omvang van de onregelmatigheid/plagiaat;*
- *de ervaring van de student;*
- *de intentie om het bedrog te plegen”.*

De interne beroepsinstantie benadrukt dat er sprake is van plagiaat van programmeercode. Dat wordt door de student niet ontkend en wordt bovendien toegegeven.

Ze stelt vast dat de *aarde en omvang* bezwaarlijk als gering kunnen worden beschouwd. Uit het dossier blijkt onbetwistbaar dat de student zich heeft bezondigd aan plagiaat van een programmeercode, waarbij een aanzienlijk deel van de code die de student indiende als taak 1 en taak 3, werd overgenomen van een andere student. Dat het plagiaat enkel binnen dit opleidingsonderdeel werd vastgesteld (binnen twee van de drie taken die moesten worden ingediend), maakt niet dat het plagiaat als gering kan worden beschouwd. Het tegendeel blijkt volgens de interne beroepsinstantie uit de vergelijking van de door de student overgenomen en de door de student ingediende code voor twee van de drie ingediende taken.

De interne beroepsinstantie wijst erop dat het programmeren raakt aan de essentie van een bacheloropleiding in de computerwetenschappen, zoals ook blijkt uit de doelstellingen van de opleiding en de leerresultaten.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student er bij elke taakopgave uitdrukkelijk op werd gewezen dat de taak individueel moet worden opgelost en dat elke vorm van codegebruik zonder bronvermelding en elke vorm van code-uitwisseling tussen studenten als plagiaat zou worden beschouwd.

Volgens de interne beroepsinstantie weerlegt de student het voormelde niet door aan te voeren dat hij een gemiddelde student is en pas in het tweede jaar van de bacheloropleiding zit en dus nog niet veel *ervaring* zou hebben. *In casu* heeft de student in het kader van dit opleidingsonderdeel, in weerwil van de expliciete instructies bij de taken, een aanzienlijk deel van de code overgenomen van een medestudent en die ingediend als ware het een door de student zelf bedachte code. Deze concrete elementen moeten uiteraard in rekening worden gebracht bij het bepalen van de strafmaat.

Daarnaast stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student nog aanhaalt dat de *intentie* niet was om bedrog te plegen, maar dat hij gewoon een taak wilde afgeven zonder daarbij stil te staan bij de gevolgen. Volgens de interne beroepsinstantie kan echter niet worden ontkend dat de student een significant deel van de code heeft overgenomen van een medestudent en als een door hem opgestelde code heeft ingediend, niettegenstaande hij bij elke taakopgave er expliciet aan werd herinnerd dat er geen enkele vorm van samenwerking of doorgeven van een code zou worden getolereerd. Hij werd daarbij gewezen op de sanctionering overeenkomstig de bepalingen van het OER inzake plagiaat. De student heeft er niettemin toch voor geopteerd om (ook al zou hij eerst de intentie hebben gehad om blanco in te dienen) een code grotendeels over te nemen en als zijn eigen code in te dienen. Dat hij op dat ogenblik niet heeft stilgestaan bij de mogelijke sancties die kunnen worden opgelegd, is zijn eigen verantwoordelijkheid.

Waar de student aan de bestreden beslissing verwijt dat ‘in de motivering niet wordt aangegeven met wat er rekening werd gehouden bij het vaststellen van de zwaarte van de sanctie’, stelt de interne beroepsinstantie dat deze beschouwingen zowel in feite als in rechte falen. Feitelijk moet immers worden vastgesteld dat in de bestreden beslissing explicet wordt gemotiveerd op welke elementen de vicedecaan zich heeft gesteund. Daarenboven handelt de interne beroepsinstantie met volheid van bevoegdheid. Haar beslissing komt dan ook in de plaats van de aangevochten beslissing, die uit het rechtsverkeer verdwijnt.

Daarnaast is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de verwijzing van de student naar rechtspraak uit 2014 en 2017 niet dienstig is, aangezien de feitelijke omstandigheden in die dossiers in geen geval te vergelijken zijn met onderhavig dossier.

De interne beroepsinstantie stelt ook dat de beweringen inzake ‘medewerking aan het onderzoek’ en het ‘opbiechten’ op de zitting bij de vicedecaan (en dus na het plegen van de tuchtfeiten) aan voormelde geen afbreuk doen.

Gelet op de aard (grotendeels overnemen van een code van een medestudent en indienen als eigen code, niettegenstaande de concrete instructies) en de omvang (voor twee van de drie ingediende taken) van het plagiaat, door een student voor een jaaropleidingsonderdeel van een tweede jaar van het modeltraject van de bacheloropleiding waarbij programmeren aan de essentie van de opleiding en de door de student te behalen leerresultaten raakt, en in acht genomen het gegeven dat de student de instructies naast zich heeft neergelegd en alsnog een overgenomen code heeft ingediend, zelfs al zou hij niet hebben stilgestaan bij de gevolgen, is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de opgelegde sanctie van uitsluiting voor de betreffende examenperiode geheel rechtmatig is en bevestiging verdient.

Volgens de interne beroepsinstantie valt het opleggen van de lichtste sanctie om een 0/20 op te leggen voor het opleidingsonderdeel niet te verenigen met voormelde vaststellingen. Integendeel komt de opgelegde sanctie van uitsluiting voor een examenperiode de interne beroepsinstantie gepast voor. Anders dan de student het meent, is het niet correct dat een sanctie zwaarder dan de lichtste sanctie enkel kan worden opgelegd als de fraude zich bij meerdere opleidingsonderdelen heeft voorgedaan.

Waar de student ter zitting nog aanvoert dat hij vorig academiejaar niet betrokken was bij ‘een grootschalig plagiaat’, waarbij aan alle betrokkenen een extra uiteenzetting werd gegeven over plagiaat, stelt de interne beroepsinstantie dat dit aan voormelde overwegingen geen afbreuk doet. Nog los van het gegeven dat de student zich beperkt tot uiterst vage beschouwingen die hij niet op zijn eigen dossier betreft, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de student wederom voorbijgaat aan de duidelijke instructies door het docententeam bij de taken.

Ten overvloede wijst de interne beroepsinstantie er nog op dat over elk individueel dossier een eigen beslissing moet worden genomen, rekening houdend met alle elementen die dit dossier kenmerken. Om die reden is de verwijzing naar de sanctie die de medestudent (die zijn code heeft gedeeld) niet dienend. Los van het gegeven dat deze sanctie niet ter beoordeling voorligt, kan niet worden voorbijgegaan aan het element dat het delen van een code door een medestudent niet kan worden gelijkgesteld met het grotendeels overnemen van deze code door de student, die deze dan als ‘eigen werk’ heeft ingediend.

Ten slotte maakt de bewering van de student ter zitting dat hij omwille van deze sanctie gedemotiveerd is op zich niet dat de opgelegde sanctie onredelijk zou zijn.

Het beroep wordt verworpen, de bestreden beslissing wordt bevestigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 23 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoekende partij beroeft zich in een enig middel op een schending van het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker leest in de rechtsleer dat de Raad zal ingrijpen wanneer er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de ernst van de feiten en de zwaarte van de sanctie. Bovendien vraagt de Raad explicet om de gevolgen in het specifiek geval mee te nemen bij het bepalen van de strafmaat. Dit is volgens verzoeker niet gebeurd.

Verzoeker stelt daarbij vast dat er een enorme discrepantie bestaat tussen de zwaarte van de lichtste sanctie en de op één na lichtste sanctie. Volgens hem geeft de interne beroepsinstantie niet weer op welke manier zij hiermee rekening heeft gehouden.

Hij benadrukt ten slotte dat hij nooit eerder een inbreuk heeft begaan en ook onmiddellijk open kaart heeft gespeeld. Dit zijn verzachtende omstandigheden die niet mee in rekening zijn gebracht.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij vooreerst op de bevoegdheid van de Raad, die optreedt als annulatierechter en niet tot een feitelijk heronderzoek mag overgaan. Het komt aldus aan verzoeker toe om in het verzoekschrift aan te tonen dat de interne beroepsinstantie op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen, waar hij volgens verwerende partij niet in slaagt. Verzoeker beperkt zich tot het louter herhalen van een aantal passages uit het intern beroepsschrift als dat de Raad explicet vraagt om de gevolgen mee te nemen en ook dat er verzachtende omstandigheden zijn en het tevens onbegrijpelijk is waarom zonder enige motivering tot zulke zware sanctie wordt besloten. Volgens verwerende partij toont hij hiermee niet aan dat de interne beroepsinstantie buiten alle proportie tot de beslissing is gekomen.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker bovendien voorbijgaat aan het geheel van de motieven van de bestreden beslissing, waaruit duidelijk blijkt dat de interne beroepsinstantie oog heeft gehad voor de verschillende beoordelingselementen en grieven die verzoeker in zijn beroepsschrift had aangevoerd. Zowel de gevolgen van de sanctie als de aangevoerde verzachtende omstandigheden worden vermeld in de bestreden beslissing. Daarna besluit de interne beroepsinstantie dat de op één na lichtste sanctie gepast is en zij geeft bovendien nog aan waarom de lichtste sanctie niet te verenigen valt met de vaststellingen die zij heeft gedaan.

Volgens verwerende partij gaat verzoeker dan ook voorbij aan het geheel van de motieven van de bestreden beslissing.

In zijn *wederantwoordnota* werpt verzoeker op dat uit een vergelijking van verschillende onderwijs- en examenreglementen blijkt dat geen enkele andere onderwijsinstelling dergelijk ongenuineerd sanctiemechanisme hanteert als verwerende partij.

Daarnaast stelt verzoeker dat het kennelijk onredelijk is om een student die meteen zijn fout erkent en meewerkt tijdens de tuchtprocedure op dezelfde wijze wordt berecht als een student die zijn bedrog blijft verderzetten.

Ten slotte wil verzoeker erop aandringen om de sanctie teniet te doen wat betreft het opleidingsonderdeel “Communicatievaardigheden”. Hiervoor is geen tweede examenkans mogelijk. Daarnaast kunnen aan verzoeker, indien hij voor geen enkel opleidingsonderdeel zou slagen voor de tweede examenkans, bovendien bindende voorwaarden worden opgelegd.

Beoordeling

De aangevochten beslissing bevat een examentuchtsanctie, opgelegd aan verzoeker door de interne beroepsinstantie van verwerende partij.

De interne beroepsinstantie bevestigde de initiële sanctie, opgelegd aan verzoeker, met name: *“Uitsluiting examenperiode: geen cijfers toekennen voor alle examens van de opleiding waarvoor u ingeschreven bent in de betreffende examenperiode (juni 2021) van de eerste zittijd.”*.

Verzoeker is van oordeel dat bij het bevestigen of wijzigen van de sanctie de interne beroepsinstantie heeft nagelaten om de gevolgen van de strafmaat in het specifieke geval in overweging te nemen. Verzoeker verwijst in het bijzonder naar de grote discrepantie tussen de zwaarte van de lichtste sanctie enerzijds, en de op één na lichtste sanctie anderzijds. Hij is van mening dat de gevolgen, bijv. inzake de mogelijkheid tot het benutten van een tweede examenkans, inzake studieduur of inzake bindende voorwaarden, die de sanctie (mogelijk) teweegbrengen niet proportioneel zijn.

Voor verzoeker blijkt dat des te meer nu hij niet eerder een inbreuk heeft begaan en open kaart heeft gespeeld. Hij merkt dit als verzachtende omstandigheden aan, die niet in rekening zijn gebracht en die de keuze voor een dermate zware sanctie zonder enige motivering onbegrijpelijk maakt.

De Raad, die zich in deze zaak onthoudt van een feitelijk heronderzoek waarbij ook het opleggen van de sanctie zou worden overgedaan op basis van de specifieke merites van de feiten die tot de examentuchtsanctie hebben geleid, merkt op dat onregelmatigheden onder de vorm van plagiaat zijn vastgesteld in twee van de drie door verzoeker ingediende taken voor het opleidingsonderdeel “Algoritmen en datastructuren 2”. Meer in het bijzonder onderzoekt de Raad of een vernietiging van de aangevochten beslissing zich opdringt omdat de onredelijkheid

ervan, tegen de achtergrond van de eraan gegeven motieven, onmiddellijk in het oog springt en het ondenkbaar zou zijn dat een zorgvuldig handelende hogeronderwijsinstelling tot eenzelfde beslissing zou zijn gekomen.

De Raad merkt op dat verwerende partij opwerpt dat verzoeker zich ertoe beperkt een aantal passages uit het verzoekschrift houdende intern beroep te herhalen, “als dat de Raad explicet vraagt om de gevolgen mee te nemen en ook dat er verzachtende omstandigheden zijn en het tevens onbegrijpelijk is waarom zonder enige motivering tot zulke zware sanctie besloten wordt, waarna een citaat van één paragraaf uit de bestreden beslissing wordt toegevoegd”. Volgens de verwerende partij toont verzoeker hierbij geenszins aan dat de interne beroepscommissie buiten alle proportie tot de beslissing is gekomen om de sanctie van uitsluiting voor de examenperiode van juni te bevestigen, alle elementen die het dossier kenmerken in acht genomen.

Met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat de argumentatie van de interne beroepsinstantie grondiger is dan verzoeker aanvoert.

Na de argumentatie van verzoeker in het kader van het intern beroep te hebben weergegeven wijst de interne beroepscommissie op art. 118, §5 OER en stipt zij aan dat de op één na lichtste sanctie is weerhouden. Ze stelt ook dat conform artikel 118, §6 OER onder meer rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de onregelmatigheid, de ervaring van de student en de intentie om bedrog te plegen.

De beroepscommissie duidt vervolgens waarom de aard en omvang niet als gering kunnen worden aangemerkt. De Raad leest: *“Integendeel blijkt uit de bijlage die aan deze beslissing gevoegd wordt en er een ondeelbaar geheel mee vormt, onbetwistbaar dat de student zich heeft bezondigd aan plagiaat van een programmeercode, waarbij een aanzienlijk deel van de code die de student indiende als taak 1 en taak 3, werd overgenomen van een andere student. Dat het plagiaat enkel binnen dit opleidingsonderdeel werd vastgesteld (binnen twee van de drie taken die dienden te worden ingediend), maakt uiteraard niet dat de omvang van het plagiaat om die reden als gering zou kunnen worden aangezien; het tegendeel blijkt uit de vergelijking van de door de student overgenomen en de door de student ingediende code voor twee van de drie ingediende taken.”*.

Tevens merkt de beroepscommissie op dat ‘programmeren’ aan de essentie van een bacheloropleiding in de computerwetenschappen raakt, waarbij wordt gerefereerd aan de opleidingsdoelstellingen en beoogde leerresultaten.

De beroepscommissie staat ook stil bij het feit dat bij elke taakopgave uitdrukkelijk vermeld is dat de taak individueel moet worden opgelost en dat elke vorm van codegebruik zonder bronvermelding en elke vorm van code-uitwisseling tussen studenten als plagiaat zou worden beschouwd.

Vervolgens geeft de beroepsinstantie aan dat de student het hierboven vermelde niet kan weerleggen door aan te voeren dat hij een gemiddelde student is en pas in het tweede jaar van de bacheloropleiding zit en dus nog niet veel ervaring zou hebben. De Raad leest in de overwegingen het volgende: “*In casu heeft de student in het kader van dit opleidingsonderdeel dat behoort tot het tweede jaar van het modeltraject van de bacheloropleiding, en in weervil van de expliciete instructies bij de taken, een aanzienlijk deel van de code overgenomen van een medestudent en die ingediend als ware het een door de student zelf bedachte code. Uiteraard dienen deze concrete elementen in rekening te worden gebracht bij het bepalen van de strafmaat, zoals ook voorzien in art. 118, § 6 van het OER.* ”.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie zich eveneens buigt over het al dan niet intentioneel karakter van de feiten.

De interne beroepsinstantie overweegt dat de student weliswaar beweert dat hij gewoon een taak wilde afgeven zonder stil te staan bij de gevolgen, maar dat niet kan worden ontkend dat de student een significant deel van de code heeft overgenomen van een medestudent en als een door hem opgestelde code heeft ingediend, niettegenstaande hij bij elke opgave expliciet aan de onregelmatigheid is herinnerd. Volgens de interne beroepsinstantie opteerde de student er toch voor om een code grotendeels over te nemen en als zijn eigen werk in te dienen. De interne beroepsinstantie geeft ook nog aan dat de student zelf de verantwoordelijkheid draagt voor het feit dat hij niet zou hebben stilgestaan bij de mogelijke sancties.

De Raad stelt ook vast dat de verwerende partij stilstaat bij de zwaarte van de sanctie. Zo leest de Raad onder meer het volgende: “*Feitelijk moet worden vastgesteld dat in de bestreden beslissing van 30.06.2021 explicet wordt gemotiveerd op welke elementen de vicedecaan zich*

heeft gesteund. Zo wordt verwezen naar de toelichting door het onderwijsteam en de vaststelling dat een significant deel van de ingediende code van twee van de drie taken sterk bleek te overlappen, en de vele illustraties die hiervan ter zitting gegeven werden. Er wordt ook gewezen op de verklaringen van de student ter zitting nopens de manier waarop hij de code heeft overgenomen van een medestudent, het eerdere voornemen om blanco in te dienen maar waarbij de student zich dan toch gebaseerd heeft op de code van de medestudent, en de excuses ter zitting. Tevens zijn er de expliciet instructies bij de taken die geciteerd worden. Op grond van die elementen besluit de vicedecaan om de uitsluiting voor de tweede examenperiode van de eerste zittijd op te leggen.”

Ook het feit dat de student zou hebben meegewerkt aan het onderzoek en dat de feiten zouden zijn opgebiecht, wordt door de interne beroepsinstantie bij de beslissing betrokken. Zo leest de Raad dat de aangevochten beslissing, weliswaar summier, aangeeft dat deze elementen – na het plegen van de tuchtfeiten – geen afbreuk doen aan hetgeen erboven is aangehaald. De Raad begrijpt hieruit dat de interne beroepsinstantie overweegt dat zij niet tot een mildere sanctie dwingen. Dat deze elementen niet expliciet als verzachtende omstandigheden, zoals ook in de wederantwoordnota door verzoeker geduid, zijn aangemerkt door verwerende partij, belet niet dat de interne beroepsinstantie deze elementen ten gunste van de student voor ogen heeft gehad bij het zoeken van een gepaste sanctie. Daarenboven meent de Raad dat het feit dat deze elementen, de andere kenmerken van de casus eveneens in ogenschouw genomen, de interne beroepsinstantie niet tot een lichtere sanctie hebben gebracht dan degene die initieel aan verzoeker is opgelegd, niet betekent dat de sanctie – die verzoeker weliswaar te zwaar acht, maar slechts één sanctie is uit een vork aan sancties, die ook strengere sancties bevat – kennelijk onredelijk is en ertoe noopt de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen. De Raad is tevens van oordeel dat het feit dat verzoeker niettegenstaande zijn ‘medewerking’ de aangevochten sanctie opgelegd kreeg niet *ipso facto*, waar verzoeker ook in de wederantwoordnota lijkt vanuit te gaan, betekent dat een “niet-meewerkende” student slechts dezelfde sanctie opgelegd zou krijgen.

De reeds aangehaalde elementen in belangrijke mate hernemend maakt de interne beroepsinstantie de volgende afweging: “*Gelet op de aard (...) en de omvang (...) van het plagiaat, door een student voor een jaaropleidingsonderdeel van een tweede jaar van het modeltraject van de bacheloropleiding waarbij programmeren aan de essentie van de opleiding en de door de student te behalen leerresultaten raakt, en in acht genomen het geven dat de*

student de instructies naast zich heeft neergelegd en alsnog een overgenomen code heeft ingediend, zelfs al zou hij niet hebben stilgestaan bij de gevolgen, is de beroepscommissie van oordeel dat de opgelegde sanctie van uitsluiting voor de betreffende examenperiode geheel rechtmatig is en bevestiging verdient.

De lichtste sanctie om een 0/20 op te leggen voor het opleidingsonderdeel valt naar het oordeel van de beroepscommissie niet te verenigen met voormelde vaststellingen. Integendeel komt de sanctie van uitsluiting voor een examenperiode – waardoor de student het andere jaaropleidingsonderdeel en de opleidingsonderdelen van het tweede semester zal dienen te hernemen in de tweede zittijd, samen met de opleidingsonderdelen waarvoor hij in de eerste examenperiode van de eerste zittijd niet geslaagd was – de beroepscommissie, gelet op het geheel van elementen die dit dossier kenmerken, gepast voor.”.

De Raad is tevens van oordeel dat, weliswaar summier, doch afdoende om in het licht ervan niet tot de onredelijkheid van de sanctie te kunnen besluiten, in het bijzonder in het licht van alle elementen van de zaak, de interne beroepsinstantie de gevolgen van de sanctie op het studietraject van verzoeker aanduidt. Hieruit blijkt dat deze gevolgen niet onvermeld zijn gebleven bij de afweging die tot de sanctiebepaling heeft geleid. De Raad kan er daarnaast begrip voor opbrengen dat de sanctie door verzoeker als zwaar wordt gepercipieerd, doch kan er, zelfs zo zij streng mocht zijn, niet toe komen, rekening houdend met de hierboven meermaals aangehaalde kenmerken van het dossier, dat zij onredelijk zwaar zou zijn. De Raad benadrukt hierbij het belang de omstandigheden en kenmerken van de onregelmatigheden (zoals de aard van de examentuchtfeiten) af te wegen tegen de sanctie, eerder dan de noodzaak de concrete gevolgen – ook op de motivatie van de student ten opzichte van zijn studies – van de specifieke sanctie omwille van het specifieke studietraject van verzoeker bij de redelijkheidstoets in overweging te nemen.

De Raad is er zich van bewust dat de op één na lichtste sanctie uit de vorhanden zijnde waaier aan sancties bij evaluatieonregelmatigheden in andere hogeronderwijsinstellingen lichter kan zijn. Het – volgens verzoeker – ongenuanceerde kader van de waaier aan sancties opgenomen in het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij, belet, zo overweegt de Raad ten overvloede, niet dat de gekozen sanctie in het concrete geval en omwille van de specifieke kenmerken van het concrete geval niet als kennelijk onredelijk kan worden gekenmerkt. De discrepantie tussen het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij en dat van andere

hogeronderwijsinstellingen brengt de Raad aldus niet tot de conclusie dat de sanctie in het concrete dossier en tegen de achtergrond van de concrete kenmerken van het dossier, die de Raad hierboven uitvoerig heeft aangehaald, als kennelijk onredelijk moet worden gekwalificeerd en vernietigd moet worden omdat zij niet langer regelmatig zou zijn. Dat de onregelmatigheid slechts op één opleidingsonderdeel betrekking heeft, belet *in casu* niet dat de gekozen sanctie niet als onredelijk wordt aangemerkt.

De Raad geeft nog mee enig begrip te hebben voor de ergernis die verzoeker uit voor de overweging in de antwoordnota die betrekking heeft op *dieren*, doch is niet van oordeel dat uit deze kennelijke materiële vergissing de onzorgvuldigheid van verwerende partij mag worden afgeleid, derwijze dat de interne beroepsbeslissing als onregelmatig zou worden gekenmerkt.

Wat ten slotte de vragen van verzoeker ten persoonlijke titel, geformuleerd in de wederantwoordnota, betreft, herhaalt de Raad dat het hem niet toekomt de beoordeling van de onregelmatigheid volledig over te doen en eventueel andere sancties op te leggen. De Raad kan slechts oordelen of de beslissing in het licht van de middelen van verzoeker al dan niet overeind kan blijven.

Alle elementen die de Raad overwoog in acht genomen ziet de Raad *in casu* geen grond om de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen. Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 7 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 30 augustus 2021

Arrest nr. 6.851 van 30 augustus 2021 in de zaak 2021/266

In zake: Hakima TOUAYOUCH
Woonplaats kiezend te 2030 Antwerpen
Santiagostraat 33, bus 1

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 juni 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 15 juni 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stevie Van Houdenrogge en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het sociaal werk’.

Bij het afleggen van de digitale examens voor de opleidingsonderdelen “Inleiding sociaal werk”, “Inleiding sociologie” en “Ethisch handelen” werden bij verzoekster verscheidene onregelmatigheden vastgesteld.

Op 3 februari 2021 besliste de examentuchtcommissie om geen sanctie op te leggen voor de opleidingsonderdelen “Inleiding sociaal werk” en “Inleiding sociologie” omdat het vastgestelde gedrag / de vastgestelde feiten niet als examenfraude beschouwd kan / kunnen worden. Het vermoeden van fraude kan niet voldoende worden gestaafd.

Wat het opleidingsonderdeel “Ethisch handelen” betreft, beslist de examentuchtcommissie dat het vastgestelde gedrag / de vastgestelde feiten als examenfraude beschouwd moet(en) worden. Er zijn voldoende bewijzen om dit als examenfraude te beschouwen. Ze beslist om volgende sanctie op te leggen: *“De student krijgt voor dit opleidingsonderdeel een nul (0) toegekend.”* De examentuchtcommissie verplicht de studente tevens om tijdens de komende examenperiodes aanwezig te zijn op de campus om haar examens daar af te leggen.

Verzoekende partij stelde op datum van 4 februari 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 februari 2021 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

Tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie stelde verzoekster extern beroep in bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De Raad vernietigde deze beslissing bij arrest nr. 6.558 van 9 april 2021. In zijn arrest stelde de Raad vast dat er één van de twee tuchtsancties die werden opgelegd niet is voorzien in het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij, met name de verplichting voor verzoekster om toekomstige digitale examens af te leggen op de campus. Daarnaast stelde de Raad vast dat verzoekster niet nuttig gehoord werd voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing, nu verzoekster geen voorafgaande inzage had gekregen in het document “vaststellingen van een onregelmatigheid tijdens een examen/tijdens of na evaluatie (correctie) van een examen of praktische opdracht”, noch in de video-opname van het digitale examen.

Op 6 mei 2021 beslist de interne beroepscommissie dat verzoekster, die ondertussen via de externe beroepsprocedure kennis heeft kunnen nemen van stuk 3 en de daaraan gekoppelde video-opname van het examen, opnieuw gehoord moet worden en dat de examentuchtcommissie vervolgens, rekening houdend met het verweer van de studente, een nieuwe beslissing moet nemen.

Verzoekster neemt inzage van het dossier op 25 mei 2021 en wordt gehoord op 27 mei 2021.

Op 27 mei 2021 beslist de examentuchtcommissie dat verzoekster een nul (0) krijgt toegekend voor het opleidingsonderdeel “Ethisch handelen”. Daags nadien krijgt verzoekster kennis van deze beslissing, en zij stelt dezelfde dag intern beroep in.

Op 15 juni 2021 beslist de interne beroepscommissie als volgt:

“...

gezien:

...

- de examentuchtcommissie motiveert haar beslissing als volgt :
"Na beraadslaging beslist de examentuchtcommissie dat het vastgestelde gedrag / de vastgestelde feiten als examenfraude beschouwd moet/moeten worden. Motivering: de examentuchtcommissie stelt vast dat er voor het examen ethisch handelen voldoende bewijzen zijn om dit als examenfraude te beschouwen. De studente legt examen af in een ruimte waarin ook derden aanwezig zijn, zij spreekt tijdens het examen met derden. De examentuchtcommissie stelt vast dat de student inziet dat zij tijdens het afleggen van het examen de regels overtrad. Ze geeft tijdens het horen aan dat ze inderdaad examen aflegde met haar zus in dezelfde ruimte en dat zij inderdaad tijdens het examen sprak met haar zus. De examentuchtcommissie beslist bijgevolg om de volgende sanctie op te leggen: de vastgestelde feiten blijven ongewijzigd na eerste examentuchtprocedure op 2.02.2021 (eerste verhoor van student en beraadslaging examentuchtcommissie). De student krijgt voor dit opleidingsonderdeel een nul (0) toegekend. De redelijkheid van de sanctie wordt gemotiveerd als volgt: de examentuchtcommissie heeft a.h.v. het verslag van de vaststelling en de neerslag van de student deze beslissing genomen. De genomen sancties zijn in verhouding tot de vastgestelde feiten (eerste vaststelling). De examentuchtcommissie apprecieert dat student zelf voorstelt om tijdens de komende examenperiodes op de campus haar examens af te leggen, en wenst haar veel succes met haar opleiding."
- de student tekent opnieuw beroep aan omdat ze van oordeel is dat ze niet gefraudeerd heeft, en de examentuchtcommissie niet zou bewijzen op welke wijze ze gefraudeerd zou hebben;
- in haar verzoekschrift bevestigt de student nogmaals dat ze tijdens het examen luidop aan het praten was, en dat ze aan haar zus in de kamer kladpapier en een pen heeft gevraagd en ook of de WiFi eventueel was uitgevallen; haar zus zou op dat ogenblik in dezelfde kamer een ander examen hebben afgelegd;
- in haar verzoekschrift bevestigt de student verder dat ze op een bepaald ogenblik niet verder kon, en dat ze inderdaad aan het praten was over een vraag die op 8 punten stond;

- de interne beroepscommissie heeft het dossier opnieuw onderzocht, en komt, rekeninghoudend met de stukken in het dossier, in het bijzonder het nieuwe PV van het horen van de student, tot het volgende besluit:
- de student bevestigt zowel tijdens haar verhoor als in haar verzoekschrift intern beroep dat zij het examen in de woonkamer aflegde en dat tijdens de duur van het examen haar zus in de kamer aanwezig was;
- in de exameninstructies die voorafgaandelijk aan alle hogeschoolstudenten werden overgemaakt, wordt aangegeven onder welke richtlijnen de studente het examen moet afleggen ('Nota over digitale examens Ba-SW jan21, met daarin de link www.ap.be/digitale-examens).); de student bevestigt dat ze de examen instructies slechts vluchtig doornam en eigenlijk niet kende;
- de vaststellingen die de titularis maakt aan de hand van de examenopnames staven dat er onregelmatigheden zijn en dat de studente wel degelijk gesprekken had met derden tijdens het examen; de student bevestigt dat ze tijdens het examen regelmatig sprak met haar zus, hoewel zij tegenspreekt dat deze haar zou geholpen hebben bij het afleggen van het examen; de student spreekt tegen dat zij de bedoeling zou hebben gehad om te frauderden;
- in haar intern beroepsverzoekschrift tilt de student zwaar aan de vaststelling en het gebruik van de term 'fraude'; uit haar verweer blijkt dat zij geen onderscheid maakt tussen enerzijds 'opzettelijk bedriegen', wat zij als fraude beschouwt, en anderzijds 'het overtreden van de examenrichtlijnen', wat zij beaamt, maar niet als fraude wil betiteld zien;
- de interne beroepscommissie wijst er evenwel op dat het niet naleven van de examenrichtlijnen op zich geen fraude [uitmaakt], maar integendeel zijn opgelegd om te vermijden dat een vermoeden van fraude zou kunnen ontstaan; een examen dient alleen en zonder hulp van anderen te worden afgelegd; enkel op deze wijze kan met 100% zekerheid worden gegarandeerd dat de student het examen zelf heeft afgelegd, en dus zelf over de vereiste competenties beschikt;
- het Onderwijs- en Examenreglement van de hogeschool definieert examenfraude als volgt:

"Elk gedrag van een student in het kader van een examen of de organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten."
- doordat er tenminste één andere persoon aanwezig is in de 'examenruimte', een persoon waarmee de student daarenboven een gesprek voert en die haar een papier overhandigt, maakt de student het voor de opleiding onmogelijk om een juist oordeel te vormen over haar kennis, inzicht en vaardigheden;
- het examen kent daarenboven een hoge suspicion-score; deze is wellicht ook te wijten aan het gegeven dat de student tijdens het examen ook tegen zichzelf praat; de student schetst in haar beroep uitgebreid waarom zij onder invloed van onzekerheid en zenuwen voortdurend tegen zichzelf praat; dit element wordt op zich niet als poging tot fraude beschouwd, maar - zoals hierboven uiteengezet - wel de vaststelling dat de student niet alleen is in de examenruimte, en zij ook gesprekken voert met haar zus die haar daarenboven papier en een pen aangeeft;
- het gegeven dat de student zelfs in haar verzoekschrift intern beroep uitdrukkelijk bevestigt dat ze op een bepaald ogenblik niet verder kon, en dat ze inderdaad aan het praten was over een vraag die op 8 punten stond wordt door de interne beroepscommissie als belangrijk element beschouwd; dit is belangrijk omdat uit de opnames blijkt dat de student praat met deze persoon en het opvallend is dat student 8

op 8 haalt op de belangrijkste vraag van het examen ethisch handelen terwijl bij het dicteren van het examen opvalt dat ze het antwoord op deze vraag eigenlijk niet weet; op een bepaald moment schrijft student deze vraag op (ze vraagt letterlijk aan de persoon in de kamer 'geef me eens een pen'), een tijdje later lijkt ze het blad terug te krijgen en leest ze het blad af en verschijnt het volledige juiste antwoord in het antwoordblok;

- deze vaststelling maakt het voor de interne beroepscommissie onmogelijk om met zekerheid vast te stellen dat de student zelf over de nodig[e] kennis beschikt, dan wel dat zij geholpen werd door anderen;
- zelfs indien de student niet de intentie zou hebben gehad om te frauderen, voldoet deze vaststelling aan de definitie van examenfraude zoals omschreven in het Onderwijs- en Examenreglement van de hogeschool;
- de interne beroepscommissie kan dan ook niet anders dan de bestreden beslissing te bevestigen;
- de opgelegde sanctie is de minimumsanctie, en biedt de student de mogelijkheid om haar examen tijdens de tweede examenperiode terug af te leggen zodat de sanctie geen automatische studieduurverlenging tot gevolg heeft;”

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 18 juni 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 juni 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op een schending van het materieel motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoekster haalt aan dat de bestreden beslissing doet uitschijnen dat haar zus “gewoon” aanwezig was tijdens het examen “Ethisch handelen”, terwijl dit niet klopt aangezien haar zus, die een andere opleiding volgt, op hetzelfde moment ook een digitaal examen aflegde. In de documenten die voorafgaand aan het examen verspreid werden, staat nergens dat je geen examen mag afleggen met iemand die ook een examen aflegt op hetzelfde moment.

De reden waarom verzoekster geen kladblad en papier naast zich heeft gelegd bij aanvang van het examen, is omdat in de richtlijnen voor digitale examens vermeld staat: “Om fraude en afleiding tegen te gaan, zorg je er best voor dat er zo weinig mogelijk ander materiaal in je directe omgeving is”. Als verzoekster een roomscan had moeten doen aan het begin van het examen, had zij zeker wel de kladpapieren naast zich gelegd, want dan kon men ook haar situatie zien en zien wat er op haar tafel stond.

Verzoekster spreekt tegen dat zij “regelmatig” met haar zus sprak. De momenten dat verzoekster sprak, waren toen zij sprak over het vragen naar pen en papier, toen ze vroeg of de Wifi was uitgevallen, toen ze iets in het Berbers zei (en de onderwijsinstelling ook toestemming had gegeven om een Berbers-sprekende hiernaar te vragen), en over haar tijd, aangezien haar zus de laatste minuten die verzoekster nog had voor het examen, de laptop nodig had.

Verzoekster stelt niet te begrijpen waarom er doorheen het dossier gesproken wordt over het feit dat zij “doorheen het hele examen praat”, terwijl de interne beroepsinstantie van oordeel is dat tegen zichzelf praten niet als fraude wordt beschouwd.

Ten slotte stelt verzoekster dat volgende passage uit de bestreden beslissing niet juist is: “... een tijdje later lijkt ze het blad terug te krijgen en leest ze het blad af en verschijnt het volledig juiste antwoord in het antwoordblok”. Dit is volgens verzoekster niet waar, hiervan ligt geen bewijs voor.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster de vragen van het examen traag, letterlijk en herhaaldelijk afleest. Het is duidelijk dat de vragen geciteerd worden. Op zich is dit geen examenfraude. Uit het pv van vaststelling van een onregelmatigheid en uit de video-opname blijkt dat er minstens één derde persoon in de ruimte aanwezig is met wie verzoekster gecommuniceerd heeft. Met betrekking tot de belangrijkste vraag van het examen, valt bij het dicteren van de vraag op dat de verzoekster het antwoord niet weet. Op een bepaald moment

schrijft verzoekster deze vraag op (ze vraagt letterlijk aan een persoon in de kamer ‘geef me eens een pen’), een tijdje later lijkt ze het blad terug te krijgen en leest ze het blad af en verschijnt het volledig juiste antwoord in het antwoordblok, waardoor verzoekster uiteindelijk een 8/8 scoorde op de betrokken vraag.

Doorheen de procedure heeft verzoekster erkend dat haar zus in dezelfde ruimte aanwezig was en dat zij met haar gecommuniceerd heeft. Zij zou ook tweemaal haar broer hebben aangesproken.

Verwerende partij haalt aan dat de studenten op voorhand uitvoerig ingelicht werden over het verloop van de digitale examens op afstand, maar dat verzoekster erkent dat zij deze communicatie niet gelezen heeft en de examenrichtlijnen slechts vluchtig heeft doorlopen.

Onder verwijzing naar artikel 21.1 van het OER, stelt verwerende partij dat doordat verzoekster het examen aflegde in aanwezigheid van (een) derde(n) in dezelfde ruimte, waarmee zij ontegensprekelijk gecommuniceerd heeft tijdens het examen, zij het geheel of gedeeltelijk onmogelijk heeft gemaakt of trachten te maken een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of haar vaardigheden. Verwerende partij wijst er in dat kader ook op dat verzoekster met haar zus een gesprek voerde en dat haar zus haar een papier overhandigt, hetgeen auditief en visueel kan worden vastgesteld in de video-opname.

De interne beroepscommissie heeft er verder rekening mee gehouden dat verzoekster in het intern beroep heeft bevestigd dat ze op een bepaald ogenblik niet verder kon met het examen én dat zij tegelijkertijd erkent dat zij aan het praten was over vraag 8. Uit de video-opname blijkt ontegensprekelijk dat verzoekster in eerste instantie niets weet over deze vraag, dat ze op een bepaald moment de vraag opschrijft en uitdrukkelijk aan een derde vraagt om haar een pen te geven, dat ze nadien het blad lijkt terug te krijgen, het begint af te lezen om vervolgens toch een score van 8/8 te behalen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster dat zij het belangrijk vindt dat de feiten juist zijn, zoals onder andere het gegeven dat zij een Berber is en dus geen Arabier die Arabisch praat. Bovendien zijn volgende beweringen in de bestreden beslissing geen feiten, maar invullingen van de onderwijsinstelling: “vreemd moment waar het lijkt alsof iemand anders iets aan het

noteren is” en “een tijdje later lijkt ze het blad terug te krijgen en leest ze het blad af en verschijnt het volledige juiste antwoord in het antwoordblok”.

Verzoekster herhaalt dat haar broer niet aanwezig was tijdens het examen, maar dat de aansprekking “broer” spreektaal is, die gebruikt kan worden als je een man of een vrouw aanspreekt. Tevens herhaalt zij dat de richtlijnen nergens vermelden dat er niemand aanwezig mag zijn in dezelfde ruimte als je een digitaal examen aflegt. Ten slotte stelt verzoekster dat zij de papieren, die haar werden overhandigd door haar zus, meteen aan de camera heeft laten zien.

Beoordeling

Artikel 21.1 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij definieert “examenfraude” als volgt:

“Wordt beschouwd als examenfraude: Elk gedrag van een student in het kader van een examen of de organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten. Indien wordt geoordeeld dat een vastgestelde onregelmatigheid als examenfraude moet worden beschouwd, leidt dit, naargelang de aard, ernst en aantoonbaarheid, tot sancties. Plagiaat wordt ook als examenfraude beschouwd.”

De Raad herinnert aan zijn beoordelingsbevoegdheid in het kader van een extern beroep tegen een beslissing van een intern beroepsorgaan dat een examentuchtbeslissing bevestigt. De Raad mag zich niet in de plaats stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling. Het komt de Raad bijgevolg niet toe de beoordeling van de handeling waarvoor de student een examentuchtbeslissing heeft gekregen, over te doen.

De Raad kan daarentegen wel nagaan of de aangevochten beslissing in overeenstemming met de bevoegde regelgeving is genomen en of de verwerende partij hierbij de grenzen van de redelijkheid niet kennelijk heeft overschreden.

De Raad kan *in casu* nagaan of de dossiergegevens de verwerende partij redelijkerwijze toestaan de feiten die de student ten laste worden gelegd als bewezen te beschouwen, of deze feiten als tuchtfeiten kunnen worden gekwalificeerd en of de sanctie in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving en niet kennelijk onredelijk is.

In casu wordt verzoekster er in essentie van beticht te hebben samengewerkt met een derde, die aanwezig was tijdens haar digitaal examen.

“- doordat er tenminste één andere persoon aanwezig is in de 'examenruimte', een persoon waarmee de student daarenboven een gesprek voert en die haar een papier overhandigt, maakt de student het voor de opleiding onmogelijk om een juist oordeel te vormen over haar kennis, inzicht en vaardigheden;

-het examen kent daarenboven een hoge suspicion-score; deze is wellicht ook te wijten aan het gegeven dat de student tijdens het examen ook tegen zichzelf praat; de student schetst in haar beroep uitgebreid waarom zij onder invloed van onzekerheid en zenuwen voortdurend tegen zichzelf praat; dit element wordt op zich niet als poging tot fraude beschouwd, maar - zoals hierboven uiteengezet - wel de vaststelling dat de student niet alleen is in de examenruimte, en zij ook gesprekken voert met haar zus die haar daarenboven papier en een pen aangeeft;

-het gegeven dat de student zelfs in haar verzoekschrift intern beroep uitdrukkelijk bevestigt dat ze op een bepaald ogenblik niet verder kon, en dat ze inderdaad aan het praten was over een vraag die op 8 punten stond wordt door de interne beroepscommissie als belangrijk element beschouwd; dit is belangrijk omdat uit de opnames blijkt dat de student praat met deze persoon en het opvallend is dat student 8 op 8 haalt op de belangrijkste vraag van het examen ethisch handelen terwijl bij het dicteren van het examen opvalt dat ze het antwoord op deze vraag eigenlijk niet weet; op een bepaald moment schrijft student deze vraag op (ze vraagt letterlijk aan de persoon in de kamer 'geef me eens een pen'), een tijdje later lijkt ze het blad terug te krijgen en leest ze het blad af en verschijnt het volledige juiste antwoord in het antwoordblok;

- (...);

-zelfs indien de student niet de intentie zou hebben gehad om te frauderter, voldoet deze vaststelling aan de definitie van examenfraude zoals omschreven in het Onderwijs- en Examenreglement van de hogeschool;”

Hierdoor heeft verzoekster het, aldus de bestreden beslissing, de onderwijsinstelling onmogelijk gemaakt om “met zekerheid vast te stellen dat de student zelf over de nodige kennis beschikt, dan wel dat zij geholpen werd”.

De Raad onderzoekt hierna of de dossiergegevens de verwerende partij redelijkerwijze toestaan de feiten die de student ten laste worden gelegd als bewezen te beschouwen.

Samenwerking kan worden vastgesteld op heterdaad, bijvoorbeeld wanneer de examentoezichthouder tijdens het fysieke examen twee studenten ziet praten, of wanneer hij vaststelt dat er examenantwoorden worden doorgegeven, of nog, wanneer hij vaststelt dat een student afkijkt. Betrapping op heterdaad is ook nog mogelijk bij digitale examens, bv. wanneer een lector na het moment van het digitaal examen dat de student thuis aflegt en waarbij speciale examensoftware wordt gebruikt, de video-opnames van dat examen bekijkt en op deze beelden vaststelt dat er examenantwoorden worden doorgegeven, dat de student afkijkt, etc. ...

In tegenstelling tot wat verzoekster lijkt voor te houden, kan samenwerking niet enkel op heterdaad worden vastgesteld. Immers kan examenfraude ook worden bewezen op basis van *ernstige, samenlopende vermoedens* die niet door de student ontkracht kunnen worden. In dergelijke gevallen zal dan, op basis van meerdere vaststaande feitelijke elementen en het geheel van de omstandigheden samengenomen, redelijkerwijze aangenomen worden dat er inderdaad sprake was van examenfraude.

Tegen het licht van deze vaststaande rechtspraak stelt de Raad het volgende vast.

Verzoekster geeft aan dat er inderdaad een derde aanwezig was in dezelfde ruimte, op het moment dat zij het digitale examen aflegde. Zij verklaart dat dit haar zus was, die op dat moment ook een digitaal examen, in een andere opleiding, aflegde. Nu deze derde persoon enkel te horen maar niet te zien is op de video-opnames, kan de Raad dit niet nagaan. Het staat enkel vast dat er een derde aanwezig was in de ruimte, die spreekt met verzoekster. Verwerende partij suggereert in haar antwoordnota dat verzoekster misschien vergezeld was van nog een andere persoon, haar broer, maar verzoekster spreekt dit met klem tegen en de Raad kan op de video-opname geen bijkomende stem ontwaren. De Raad gaat ervan uit dat er één ander persoon bij verzoekster was op het ogenblik dat zij het digitale examen aflegde.

Verzoekster stelt dat de richtlijnen voor de digitale examens nergens aangeven dat de aanwezigheid van een ander persoon tijdens het afleggen van een digitaal examen, verboden is. De richtlijnen maken inderdaad nergens melding van deze regel. Evenwel wordt verzoekster geacht kennis te hebben van artikel 21.1 OER en wordt zij dus geacht te weten dat “elk gedrag van een student in het kader van een examen of de organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten” als examenfraude wordt beschouwd. Hoewel het louter aanwezig zijn van een andere persoon in dezelfde ruimte als de student niet *ipso facto* gelijk moet staan aan examenfraude in hoofde van de student, dient elke zorgvuldig handelende student zich er wel van bewust te zijn dat dergelijke aanwezigheid het risico op samenwerken, en dus examenfraude, verhoogt. De aanwezigheid van een andere persoon zou dus, in samenhang genomen met eventuele andere vaststaande gegevens die telkens *in concreto* beoordeeld moeten worden, mogelijk kunnen leiden tot een ernstig, samenlopend vermoeden van examenfraude. Het feit dat de

examenrichtlijnen niet vermelden dat de aanwezigheid van een andere persoon tijdens het afleggen van een digitaal examen verboden is, doet hieraan niets af.

De Raad heeft met bijzondere aandacht de video-opname van het digitale examen bekeken en stelt vast dat verzoekster niet enkel gezelschap had van een andere persoon, maar dat zij ook tegen elkaar *spraken*. Soms is het duidelijk wat verzoekster tegen de andere persoon zegt, zoals:

¹

- “Geef me eens een pen om dit op te schrijven” (minuut 41:44)
- “Geef me eens dat andere lege blad” (minuut 47:32)
- “Ik heb dan waarschijnlijk een 8” (minuut 52:11 e.v.)
- “Hoeveel punten zei ik? Ik ben vergeten wat ik zei.” (minuut 54:58)
- “Is de wifi uitgevallen?” (minuut 1:22:5)
- “Ik heb nog tijd ... Ik ben ervoor begonnen. Zo vijf minuten ervoor.” (minuut 1:22:05 ev)
- “Hoe schrijf je reëel? Laat maar, het is niet belangrijk, het is geen test Nederlands.” (minuut 1:23: 45 e.v.)

Op zichzelf genomen lijken deze uitspraken op het eerste gezicht niets te maken te hebben met de inhoud van de leerstof of het examen, maar gaat het eerder over praktische elementen zoals internetverbinding, tijdsverloop, etc. Hoewel deze communicatie tijdens het examen zeker af te keuren is en hoewel verzoekster hiermee wederom voor zichzelf een enorm risico creëert, kan de Raad op basis van deze uitspraken, die voor de Raad hoorbaar zijn, niet vaststellen dat verzoekster hiermee geprobeerd heeft om de onderwijsinstelling te verschalken omtrent haar kennis, haar inzicht en/of vaardigheden voor het opleidingsonderdeel “Ethisch handelen”.

Evenwel hoort de Raad ook vaak *dat* verzoekster iets zegt, maar niet *wat* zij zegt: haar uitspraken zijn dan onverstaanbaar. Verzoekster mompelt immers regelmatig en door de middelmatige kwaliteit van de video-opname, die soms blijft haperen, gaan woorden voor de Raad bovendien vaak verloren. Verzoekster stelt dat zij enkel tegen zichzelf praat. Daar waar verzoekster in haar verzoekschrift stelt niet te begrijpen of het loutere gegeven dat zij tegen zichzelf praat nu een examenfraudefeit uitmaakt of niet, leest de Raad in de bestreden beslissing

¹ De Raad gaat voort op de tijdsweergave zoals getoond in Windows Media Player. Deze stemt niet overeen met de groene tijdsbalk in de video zelf.

duidelijk dat dit niet weerhouden wordt als een examenfraudefeit. De verwerende partij bevestigt dit ook in haar antwoordnota.

De Raad kan evenwel niet verifiëren of verzoekster enkel tegen zichzelf praat. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoekster *quasi* constant praat, soms verstaanbaar en soms onverstaanbaar, en dat er een derde in de ruimte aanwezig is die dit kan horen.

Op meerdere momenten reageert de derde immers op verzoekster. Zo is de stem van de derde op verschillende momenten in de video-opname hoorbaar, doch is het onverstaanbaar wat er gezegd wordt (bv. rond minuut 45:50).

Verzoekster kijkt ook meermalen in de richting vanwaar de stem komt en lacht op enkele momenten zelfs naar de derde (bv. rond minuut 52:53).

Rond minuut 41:52 belandt verzoekster bij vraag 11 van het examen, die gequoteerd wordt op 8 punten. Zij leest de vraag hardop, denkt even enkele seconden na, maar vult niets in. Vervolgens zegt zij tegen de andere persoon in de ruimte: “Geef mij eens een pen.” De derde overhandigt verzoekster vervolgens een pen en kladpapieren. Verzoekster toont vervolgens deze kladpapieren (voor- en achterkant) aan de camera, het kladpapier is onbeschreven. Het loutere feit dat verzoekster blanco kladpapier krijgt aangereikt, en dat zij dit niet op voorhand naast zich op de tafel had liggen, kan verzoekster niet ten laste gelegd worden. Dit is ook niet wat de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing doet, in tegenstelling tot wat verzoekster in haar verzoekschrift aanhaalt.

Verzoekster lijkt vervolgens vraag 11 te noteren op het blanco kladpapier. De Raad ziet haar immers schrijven (het papier valt buiten het bereik van de camera, zodat de Raad het papier zelf niet ziet) terwijl ze afwisselend naar het scherm en het papier kijkt, en de vraag traag herhaalt. Na het noteren, overloopt verzoekster de vraag nog eens op het kladpapier. Het is dus zeer aannemelijk te veronderstellen dat verzoekster vraag 11 noteert op het kladpapier.

Daarna denkt verzoekster na en kijkt naar het kladpapier. Daarbij is de stem van de andere persoon te horen (rond minuut 45:50). Verzoekster mompelt, en heeft haar hand voor haar mond. Verzoekster vult niets in, in de antwoordruimte op het scherm. Rond minuut 46:54 gaat zij verder naar andere examenvragen.

Rond minuut 47:27 zegt verzoekster tegen de andere persoon in de ruimte: “Geef mij eens dat andere lege blad.” De derde overhandigt verzoekster vervolgens een blad papier, dat verzoekster niet toont aan de camera. Dit bevreemdt de Raad, aangezien verzoekster eerder wél haar papieren toonde aan de camera. Het is met andere woorden onmogelijk vast te stellen of dit papier blanco is, dan wel beschreven. Verzoekster zegt wel dat zij om een “leeg” blad vraagt, maar de Raad kan niet verifiëren of zij ook daadwerkelijk een leeg blad papier krijgt. Door een blad papier te ontvangen vanwege een derde, zonder dit blad te tonen aan de camera, doet verzoekster met andere woorden de grootste onduidelijkheid ontstaan of zij van een derde informatie ontvangt, of niet.

Verzoekster legt het papier vervolgens aan de kant met de woorden “ik ga dat even hier laten want ik ben aan het twijfelen.” Vervolgens kijkt zij niet meer in de richting van het papier maar houdt zij haar blik op het scherm, waar zij verschillende vragen bekijkt en sommige ook beantwoordt.

Rond minuut 52:39 komt verzoekster terug bij vraag 11. Verzoekster begint meteen de vraag te beantwoorden zonder daarbij zichtbaar tijd te nemen om na te denken, waarbij ze naar beneden kijkt en de antwoorden hardop vertelt. Het is niet onredelijk aan te nemen dat verzoekster naar haar papieren kijkt en op basis daarvan de antwoorden invult. Daarna zegt ze “Ik heb dan waarschijnlijk een 8” (het maximum aantal punten die op deze vraag zijn te scoren).

Gelet op het bovenstaande, met name het gegeven dat

- verzoekster doorheen het examen op verschillende momenten communiceert met een derde in de ruimte, waarbij het vaak onverstaanbaar is wat er gezegd wordt door de ene dan wel de andere;
- verzoekster in eerste instantie vraag 11 hardop leest maar niet beantwoordt;
- verzoekster in eerste instantie blanco kladpapier dat zij krijgt van de derde, toont aan de camera;
- verzoekster vraag 11 noteert op papier;
- verzoekster enkele minuten later opnieuw papier vraagt aan de derde, doch het overhandigde blad papier niet toont aan de camera, zodat ze hiermee complete onduidelijkheid veroorzaakt over de vraag of dit blad informatie vanwege een derde bevat of niet;

- verzoekster niet meer naar dit blad papier kijkt tot zij weer aan vraag 11 is beland;
- dat verzoekster op dat moment de juiste antwoorden zonder nadenken noteert in de antwoordruimte, waarbij zij naar haar papieren kijkt en de antwoorden dan invult;
- deze antwoorden allemaal juist zijn en verzoekster dit ook duidelijk beseft (“ik heb dan waarschijnlijk een 8”)

komt het de Raad niet onredelijk voor dat de interne beroepscommissie van oordeel is dat verzoekster gedrag stelt dat het de commissie onmogelijk maakt om met zekerheid vast te stellen dat verzoekster zelf over de nodige kennis beschikt, dan wel dat zij geholpen werd door anderen. Het komt de Raad, in het kader van de aan hem toegekende toetsingsbevoegdheid, voor dat het dossier inderdaad bewijsmateriaal bevat van ernstige, samenlopende vermoedens van examenfraude.

Het is in de ogen van de Raad niet onredelijk te oordelen dat het geheel van het gedrag van verzoekster tijdens het digitale examen, met name het toelaten van een derde in de examenruimte, het constant hardop praten van verzoekster, soms onverstaanbaar, het toelaten dat deze persoon tegen haar praatte, soms onverstaanbaar, het noteren van vraag 11, en het niet aan de camera tonen van het blad papier dat verzoekster de tweede maal ontving van deze derde persoon, waarna verzoekster zonder nadenken vraag 11 kon invullen terwijl ze naar haar papieren kijkt, samengenomen de beroepscommissie heeft belemmerd een juist oordeel te vellen over verzoeksters kennis, inzicht en/of de nodige vaardigheden voor het vak “Ethisch handelen”.

Daarbij stelt de Raad vast dat verzoekster in de loop van de procedure nergens poogt te verklaren hoe het komt dat zij vraag 11 ineens zonder nadenken kan invullen, terwijl zij voorheen het antwoord niet leek te weten. Verzoekster stelt enkel dat het niet juist is dat zij papieren heeft teruggekregen van een derde, waarop het antwoord stond en dat hiervoor geen bewijs is.

Het enig middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 30 augustus 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.875 van 13 september 2021 in de zaak 2021/291

In zake: Jean-Pierre HABIYAMBERE
 Woonplaats kiezend te 9200 Dendermonde
 Theodoor Vermeylenstraat 7 bus 3

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
 Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 1 juli 2021 waarbij aan verzoeker een score van 10 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 15 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en vrouw Sabien Lust die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in de industriële wetenschappen: chemie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ bekomt verzoeker een examencijfer van 10/20.

Verzoeker stelde op datum van 7 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 15 juli 2021 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie vat in de bestreden beslissing vooreerst de argumenten van de student samen. Verder geeft de interne beroepsinstantie aan integraal kennis te hebben genomen van de argumenten zoals deze geformuleerd werden in het beroepschrift en inzage gekregen te hebben in het beoordelingsformulier, de masterproef van de student, relevant e-mailverkeer en de bijkomende motivering van de promotor.

Over het standpunt van de student dat hij gedurende het academiejaar veel voor de masterproef gewerkt heeft, ook tijdens de vakanties en op feestdagen stelt de interne beroepsinstantie dat zij kan aannemen dat de student veel tijd in zijn masterproef geïnvesteerd heeft maar merkt hierbij op dat dit voor masterproeven, als sluitstuk van een opleiding, niet ongebruikelijk is. De interne beroepsinstantie wijst er ook op dat een examencijfer toegekend wordt op basis van de bereikte eindcompetenties en niet op basis van de geïnvesteerde tijd aangezien tijd een persoonlijk en relatief begrip is.

Met betrekking tot het standpunt van de student dat hij 20 dagen moest wachten op een (85FGPA) oplossing die nodig was voor zijn testen, verwijst de interne beroepsinstantie, in zoverre de student hiermee wil aangeven dat hij hierdoor cruciale tijd heeft verloren wat een negatieve invloed zou hebben kunnen gehad op zijn masterproefscoore, naar de opmerking van de promotor wiens motivering de interne beroepsinstantie volgt en tot de hare maakt.

Verder stelt de interne beroepsinstantie met betrekking tot het standpunt van de student dat de opmerkingen in het evaluatieformulier van zijn masterproef niet overeenstemmen met de realiteit, dat de student niet aangeeft in hoeverre dit niet zou overeenstemmen en hij dit persoonlijk aanvoelen niet onderbouwt met een concreet bewijsstuk. De interne beroepsinstantie wijst erop dat de bewijslast hiervoor bij de student ligt en voelt zich

geruggesteund door eerdere uitspraken van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen inzake het aanbrengen van bewijslast.

Waar de student aangeeft dat hij nog extra feedback van de promotor zal ontvangen, stelt de interne beroepsinstantie dat zij dit toejuicht en merkt op dat het document “Modaliteiten in verband met de masterproeven in aanvulling op het UGent onderwijs- en examenreglement (OER)” van de opleiding tot master of science in de industriële wetenschappen dit ook voorschrijft. De interne beroepsinstantie geeft aan dat dit reglement tevens een antwoord geeft op de vraag van de student waarom er nu geen feedback komt van de leden van de begeleidingscommissie.

Over de opmerking van de student dat hij het merkwaardig vindt dat hij meer punten krijgt waar er meer negatieve opmerkingen werden geformuleerd (namelijk persoonlijke aspecten en openbare verdediging), hetgeen volgens hem het moeilijke verband tussen de behaalde punten en de motivering aantoon, en er in het evaluatieformulier ook zeer weinig negatieve opmerkingen werden genoteerd of zelfs niets werd genoteerd over de masterproeftekst en praktische realisatie, stelt de interne beroepsinstantie, na de deelscores van de student te hebben aangehaald, dat uit nazicht van het beoordelingsformulier blijkt dat, in tegenstelling tot wat de student lijkt te suggereren, er in het beoordelingsformulier geen discrepantie te vinden is. De interne beroepscommissie geeft aan dat de student voor persoonlijke aspecten en openbare verdediging nog altijd laag scoort en slechts één punt hoger scoort dan voor de andere onderdelen: het evaluatieformulier geeft hierbij ook duidelijk weer dat de student voor subcategorieën van persoonlijke aspecten en openbare verdediging wel een lage score krijgt (namelijk zwak 8-9), dit is ook zo voor ‘creativiteit’ en ‘beantwoorden van vragen’. De interne beroepsinstantie stelt dat de uiteindelijke cijfers reflecteren wat in het beoordelingsformulier is aangekruist en wat geleid heeft tot het eindcijfer van 10/20.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het evaluatieformulier volledig is ingevuld en dat de beoordelingscommissie, bestaande uit vier leden, zich akkoord heeft verklaard met dit evaluatieformulier. De interne beroepsinstantie merkt op dat het evaluatieproces van een masterproef met meerdere beoordelaars (*in casu* vier leden van de beoordelingscommissie) en een mondelinge verdediging er onder andere moet voor zorgen dat studenten voor hun werkstuk een redelijke beoordeling krijgen. Het feit dat de leden van de beoordelingscommissie in consensus bovenstaande score hebben toegekend, doet de interne beroepsinstantie besluiten dat

de evaluatieprocedure hier heeft gewerkt en dat de student geen onredelijke beoordeling heeft gekregen.

De student geeft aan dat er over de meeste elementen geen opmerkingen zijn geformuleerd. De interne beroepsinstantie stelt vast dat dit inderdaad zo is, maar merkt op dat het geen verplichting is om elk onderdeel van de categorieën omstandig te motiveren. De beoordelingscommissie heeft voor de vier (hoofd)evaluatiecriteria wel opmerkingen geformuleerd wat tegemoet komt aan de motiveringsplicht. Bij iedere subcategorie werd een richtscore aangegeven en finaal werden pertinente opmerkingen geformuleerd die het cijfer van 10/20 globaal genomen motiveren. De interne beroepsinstantie meldt dat dit voldoende dragend is om het cijfer te motiveren.

De interne beroepsinstantie haalt de vijf opmerkingen van de beoordelingscommissie aan en merkt hierbij op dat de student in zijn beroepschrift aangeeft met de laatste twee opmerkingen akkoord te gaan en de andere opmerkingen betwist.

Met betrekking tot het standpunt van de student dat aangezien hij de SEM-testen niet zelf mocht uitvoeren zou de opmerking “SEM analysis was mainly carried out by the supervisors” geen invloed mogen hebben alsook zijn stelling dat de SEM-beelden correct werden geïnterpreteerd in zijn masterproef en tijdens zijn presentatie, haalt de interne beroepsinstantie vooreerst de motivering van de promotor aan. De interne beroepsinstantie geeft aan dat zij de motivering van de promotor volgt dat de opmerkingen als een geheel moeten worden bekeken en dat door de afwezigheden er problemen zijn ontstaan rond “de noodzakelijke inzichten (...) om de gemaakte beelden correct te interpreteren”. Volgens de interne beroepsinstantie valt ook in de door de student aangeleverde chatgesprekken op te merken dat er een probleem is met de interpretaties: zo geeft de student nog op 5 en 28 mei 2021 aan moeite te hebben met de interpretatie van de beelden.

De interne beroepsinstantie volgt de promotor tevens dat de masterproef een zelfstandig werk is waarin de student moet aantonen kritisch met de onderzoeksresultaten om te kunnen gaan op de manier waarop geadviseerd werd. De interne beroepsinstantie meldt na aftoetsing met de masterproef dat dit, in tegenstelling tot het aanvoelen van de student, in zijn masterproef niet het geval is.

Met betrekking tot de begeleiding merkt de interne beroepsinstantie nog het volgende op: een begeleider of begeleidingscommissie geeft feedback en stuurt bij waar mogelijk maar het is finaal de student die met de commentaren en richtlijnen aan de slag moet gaan en moet aantonen dat hij progressie maakt en de eindcompetenties verworven heeft. In zoverre de student zou doelen op een gebrek aan begeleiding, geeft de interne beroepsinstantie mee dat het vaste rechtspraak is van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat een (vermeend) gebrek in de begeleiding of communicatie geen afbreuk doet aan de vaststelling dat een student slecht presteerde op een opleidingsonderdeel. Van een gebrek aan begeleiding is hier volgens de interne beroepsinstantie evenwel geen sprake.

De student geeft aan zijn afwezigheden steeds te kunnen verklaren (o.a. ziekte, andere lessen) en dat deze afwezigheden ook gemeld werden. Hij werd volgens hem ook niet steeds ter plaatse verwacht. De interne beroepsinstantie stelt vast dat, zoals reeds door de promotor aangegeven, de student door de sessie bij te wonen beter inzicht kon krijgen in het onderzoek en het kader kon verwerven om de gemaakte beelden correct te interpreteren. Dat niet alle sessies verplicht waren doet hier geen afbreuk aan: de student wist wanneer de sessies gingen plaatsvinden en het was zijn verantwoordelijkheid om hier aanwezig te zijn om zodoende verder inzicht in zijn masterproefonderzoek te kunnen verwerven.

De student geeft aan dat alle data zoals verwacht besproken werden en hij begrijpt de opmerkingen over gebrek aan diepgang en kritische reflectie niet. De interne beroepsinstantie verwijst hierbij nogmaals naar de extra motivering van de promotor. De interne beroepsinstantie volgt deze motivering en merkt op dat er bij een masterproef verwacht mag worden dat men individueel en kritisch met het onderwerp omgaat en aantoon de opleidingsdoelstellingen geïntegreerd te hebben in het sluitstuk van de opleiding. Het is niet de taak van de begeleidingscommissie om de student in alle aspecten te sturen en ondersteunen. Integendeel, het zelfstandig en kritisch om kunnen gaan met de masterproefmaterie is een belangrijk aspect.

De student meldt dat in tegenstelling tot de opmerking op het evaluatieformulier zijn masterproefwerk bij aanvang, door het overlijden van zijn broer, minder vlot verliep dan op het einde. In zoverre de student met dit argument naar volgende opmerking verwijst “As the thesis progressed numerous working points did appear”, merkt de interne beroepsinstantie op dat de beoordelingscommissie hiermee wil aangeven dat doorheen de tijd meer werkpunten naar boven kwamen. Ze willen hier geenszins melden dat de werkijver naar het einde verminderde of dergelijke.

De student geeft aan onvoldoende feedback ontvangen te hebben op zijn examencijfer van de beoordelingscommissie en op het evaluatieformulier waardoor hij onmogelijk kan weten wat men bedoelt met gebrek aan diepte en kritische reflectie. De interne beroepsinstantie kan de verzuchting over het uitblijven van de feedback begrijpen maar meldt dat ze niet bevoegd is om te oordelen over (het uitblijven van) feedback na het examen. De interne beroepsinstantie is enkel bevoegd om te oordelen over het examencijfer en concrete argumenten die hieromtrent worden aangehaald. De interne beroepsinstantie moet binnen haar bevoegdheid nagaan of het voorliggende examencijfer correct is, niet kennelijk onredelijk en voldoende gemotiveerd. Het is volgens de interne beroepsinstantie vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat een (vermeend) gebrek aan feedback na de evaluatie *c.q.* masterproef, geen afbreuk doet aan de geleverde prestaties van de student en er niet toe kan leiden dat die prestatie anders zou moeten worden beoordeeld en een examencijfer zou moeten worden aangepast.

Wat het niet publieklijk maken van zijn masterproef betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat dit conform de facultaire richtlijnen is waarbij masterproeven met confidentiële informatie niet publiek gemaakt worden omdat deze mogelijk voor verder onderzoek aan de UGent gebruikt kunnen worden.

Wat het argument m.b.t. de masterproef van zijn studiegenoot [A.H.] betreft, merkt de interne beroepsinstantie op dat ze niet goed begrijpt wat de student hiermee wil aantonen. In zoverre de student hiermee zou doelen dat zijn medestudent een betere beoordeling zou hebben gekregen, merkt de interne beroepsinstantie op dat het principe geldt, zoals ook verwoord door de decreetgever, dat studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan (Parl. St., Vlaams Parlement, 2003-2004,

nr. 1960/1, 23-24). Dit uitgangspunt geldt zowel voor het verloop van evaluaties als voor andere beslissingen die ten aanzien van de student worden genomen: hieruit volgt dat een student zich in beginsel niet op het gelijkheidsbeginsel kan beroepen om dezelfde behandeling te bekomen die een andere student – terecht of ten onrechte – te beurt is gevallen noch dat de masterproeven met elkaar zouden moeten worden vergeleken. Elke masterproef wordt volgens de interne beroepsinstantie op zijn eigen merites beoordeeld en afgetoetst aan de mate waarin de student de eindcompetenties van de masterproef heeft behaald.

De student merkt op dat hij deze opdracht op zeer gedetailleerde en nauwkeurige wijze heeft behandeld. De interne beroepsinstantie kan dit aannemen doch merkt op dat de masterproef op vele aspecten beoordeeld wordt. Uit het evaluatieformulier en de beoordeling van de beoordelingscommissie blijkt echter dat zijn prestaties in het algemeen als nipt voldoende beschouwd kunnen worden. De interne beroepsinstantie stelt met inachtneming van alle bewijsstukken vast dat het cijfer van 10/20 een correcte en zelfs milde beoordeling is en bevestigt dit cijfer.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 15 juli 2021 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 juli 2021 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist in haar *antwoordnota* de ontvankelijkheid van het verzoekschrift in de mate dat dit gericht is tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 1 juli 2021 aangezien door de devolutieve werking van het intern beroep de beslissing van de interne beroepsinstantie in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing, dewelke uit de rechtsorde verdwijnt.

Verzoeker spreekt dit in zijn wederantwoordnota niet tegen.

Beoordeling

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern

beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement (OER) van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt, waarbij de interne beroepsinstantie over dezelfde bevoegdheden beschikt als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de initiële studievoortgangsbeslissing.

Het beroep is ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de interne beroepsbeslissing van 15 juli 2021 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

A. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoeker zich in een tweede middel beroept op een schending van de formele motiveringsplicht in samenhang met het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker betwist vooreerst het standpunt van de interne beroepsinstantie omtrent de opmerkingen in het evaluatieformulier van zijn masterproef.

Verzoeker merkt hierbij op dat de begeleidsters tevreden waren met de progressie die hij maakte en verwijst in dat verband naar een opmerking van 22 april 2021 over een meetresultaat.

Verder stelt verzoeker dat de meeste elementen die de score voor zijn masterproef bepalen in zijn masterproef teruggevonden kunnen worden alsook het antwoord op de onderzoeksvraag en

verwijst hiervoor integraal naar zijn masterproef. Over het evaluatieformulier stelt verzoeker dat dit verkeerd werd ingevuld door zijn promotor: deze zou eerst de eindscore hebben ingevuld en dan pas een score voor de verschillende onderdelen. Volgens verzoeker verklaart dit de subjectieve beoordeling door zijn promotor.

Vervolgens geeft verzoeker aan dat er in de motivering van het evaluatieformulier slechts een motivering wordt geformuleerd voor 3 evaluatiecriteria en geeft aan dat deze motivering niet afdoende is.

Verder gaat verzoeker in op de diverse beoordelingscriteria en geeft aan waarom hij er wel aan voldoet en verwijst hiervoor naar zijn masterproef.

Daarnaast betwist verzoeker het standpunt van de interne beroepsinstantie omtrent de vermeende discrepantie in het beoordelingsformulier en de bijkomende motivering die door de promotor werd aangebracht en door de interne beroepsinstantie werd overgenomen.

Verzoeker merkt vooreerst op dat dat hij het abnormaal vindt dat de interne beroepsinstantie zou stellen dat hij meer punten moet behalen waar er meer negatieve opmerkingen werden geformuleerd (persoonlijke aspecten en openbare verdediging) en minder punten moet behalen waar er weinig of geen opmerkingen werden geformuleerd (praktische realisatie en masterproeftekst of het product): er is een moeilijk verband tussen de behaalde punten en de motivering. Volgens verzoeker minimaliseert de interne beroepsinstantie het verschil tussen deze onderdelen. Hij geeft aan dat, in tegenstelling tot wat de interne beroepsinstantie volgens hem vindt, het verschil van 2 punten of 1 punt wel significant is: als hij 11 op 20 heeft behaald waar er meer negatieve opmerkingen werden geformuleerd, zou hij volgens hem meer dan 11 op 20 scoren waar er minder negatieve opmerkingen werden geformuleerd.

Verder stelt verzoeker dat hij recht heeft op feedback en hij het volledig ingevulde evaluatieformulier nog niet heeft gezien. Volgens verzoeker was dit op 9 juli 2021 nog altijd niet volledig aangekruist. Hij geeft aan de promotor op dat moment te hebben gevraagd om samen het evaluatieformulier te overlopen. Verzoeker stelt geen feedback te hebben gekregen doordat de promotor herhaald zou hebben dat de motivering van de behaalde punten duidelijk genoeg en correct is.

Verzoeker geeft aan niet te begrijpen waarom de promotor nog andere argumenten zoekt die de eindscore van de masterproef niet kunnen bepalen hoewel de onderdelen die deze wel kunnen bepalen duidelijk werden genoteerd op het evaluatieformulier. Volgens verzoeker dient de promotor enkel dit standaardformulier te gebruiken: de informele discussies tussen de begeleidingscommissie over het ontwerp van masterproeftekst kunnen niet gebruikt worden om de eindscore van de masterproef te motiveren; alleen het eindproduct (finale masterproeftekst) heeft een impact op de eindscore.

Verzoeker stelt ook dat hij geen enkele opmerking van de promotor kan terugvinden over zijn masterproeftekst hoewel de score 10 op 20 bedraagt voor deze evaluatiecategorie die zeven onderliggende evaluatiecriteria bevat. Volgens verzoeker haalt de promotor geen concrete voorbeelden aan om zijn stelling te staven dat de finale masterproef van verzoeker niet goed was. Verzoeker heeft de indruk dat de promotor de masterproeftekst niet heeft gelezen. Verzoeker stelt dat de promotor aanhaalt dat de masterproeftekst fouten bevat maar hiervan geen enkel voorbeeld geeft en betreurt dan ook dat de interne beroepsinstantie zijn argument volgt. Verzoeker geeft ook aan dat de masterproeftekst op heel wat criteria beoordeeld moet worden maar de promotor heeft geen opmerkingen gegeven over deze onderdelen, ook niet tijdens het gesprek op 9 juli 2021. Wat betreft praktische realisatie stelt hij dat “resultaat” slechts één onderdeel vormt; het is niet omdat de resultaten niet goed zijn dat dit betekent dat de andere onderdelen ook niet goed zijn. Volgens verzoeker werden er dus van de 16 elementen die de eindscore van de masterproef bepalen door de promotor alleen maar commentaar gegeven over een beperkt aantal (3) onderdelen.

Over de bijkomende motivering die door de promotor werd gegeven en door de interne beroepsinstantie werd overgenomen stelt verzoeker dat de bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd is doordat er slechts op 3 van de 16 evaluatiecriteria wordt ingegaan door de promotor en er onvoldoende wordt aangegeven waarom de score van 10 op 20 wordt gegeven. Volgens verzoeker dient er een motivering aanwezig te zijn voor alle beoordelingscriteria en dient er concreet te worden aangegeven welke fouten verzoeker maakte. Verzoeker geeft aan een dergelijke feedback niet te hebben gekregen, ook niet na zijn e-mail van 2 juli 2021 aan de verantwoordelijke van de masterproeven, professor [V.], met de vraag naar de motivering van behaalde score.

Over de mondelinge verdediging geeft verzoeker aan dat de promotor overdrijft waar hij stelt dat verzoeker geen enkele vraag heeft kunnen beantwoorden tijdens zijn presentatie en verwijst

hiervoor naar een bericht dat hij heeft ontvangen van een lid van de beoordelingscommissie. Volgens verzoeker is het dan ook opmerkelijk dat hij meer punten (11 op 20 ten opzichte van 10 op 20) heeft behaald voor zijn presentatie: dit getuigt volgens hem niet van consistentie in hoofde van de promotor. Verzoeker stelt dat dit het moeilijke verband aantoon tussen score en motivering, te meer nu de begeleidsters volgens verzoeker ook vinden dat zijn finale presentatie goed was en verwijst hiervoor naar de uitgewisselde berichten.

Verder gaat verzoeker dieper in op zijn afwezigheden bij SEM-EDS metingen: volgens hem kon het doel van die metingen ook achteraf gerealiseerd worden aangezien de beelden ook online geanalyseerd konden worden samen met de begeleidsters, hetgeen volgens verzoeker ook is gebeurd (mede omwille van de coronamaatregelen).

Verzoeker merkt op dat, in tegenstelling wat de promotor denkt, de begeleidsters zijn werk niet in zijn plaats hebben gedaan: dit betrof volgens hem louter begeleiding.

Volgens verzoeker heeft hij wel degelijk de competenties behaald die worden vermeld in de studiefiche.

Over het standpunt van de interne beroepsinstantie dat verzoeker onvoldoende zelfstandig en kritisch met onderzoeksresultaten is omgegaan merkt verzoeker op dat de interne beroepsinstantie geen concrete voorbeelden geeft om deze stelling te ondersteunen.

Met betrekking tot het standpunt van de interne beroepsinstantie over begeleiding stelt verzoeker dat de begeleidingscommissie zijn masterproeftekst heeft nagelezen en geadviseerd. Verzoekster geeft aan dat de progressie bij zowel presentatie als bij masterproeftekst en praktische realisatie werd gemaakt en verwijst hiervoor naar de verschillende versies van zijn masterproeftekst. Volgens verzoeker heeft hij volledig zelf de finale versie van zijn masterproeftekst geschreven.

Over het standpunt van de interne beroepsinstantie aangaande zijn afwezigheden stelt verzoeker dat, zoals de interne beroepsinstantie volgens hem duidelijk maakte, de gespendeerde uren in het labo of aan de analysemethode, geen invloed hebben op de eindscore van een masterproef; de SEM-EDS-analyses werden gedaan in 5 sessies van minder dan 15 uren, voor “mass loss method” werden meer dan 53 uren gespendeerd in het labo. Specifiek wat betreft het analyseren van SEM-EDS-beelden merkt verzoeker op dat dit zowel van op afstand als op de campus op (dezelfde) manier kon gebeuren: hij heeft het inzicht online verworven. Verzoeker geeft ook aan dat wanneer er niet van op afstand kon worden gewerkt, er een afspraak werd gemaakt met de begeleidsters in functie van de beschikbaarheid. Verzoeker merkt op dat zijn

beschikbaarheid afhing van zijn lesrooster en verwijst ook naar de “code rood” die als gevolg van de coronamaatregelen van kracht was bij verwerende partij. Verzoeker stipt met betrekking tot een bepaalde afwezigheid aan dat deze voortvloeide uit voorzichtigheid omdat hij coronasymptomen vertoonde.

Over het standpunt van de interne beroepsinstantie met betrekking tot het gebrek aan diepgang en kritische reflectie stelt verzoeker dat zijn masterproef het resultaat is van een samenwerking met de begeleidsters maar dat hij niettemin zelf de grootste inbreng heeft gehad. Hij geeft aan zijn masterproef volledig zelf te hebben geschreven en dat de begeleidsters louter instonden voor advies en begeleiding. Volgens verzoeker gaat verwerende partij ervan uit dat hij zijn masterproef niet zelf heeft geschreven, wat volgens hem een vooroordeel is. Wat de begeleiding betreft, geeft verzoeker aan dat hij niet inziet wat er verkeerd zou zijn aan het benutten van het advies en de begeleiding door de begeleidsters. Volgens verzoeker doet dit geen afbreuk aan zijn eigen kritische reflectie over de resultaten.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat zij niet inziet hoe uit de ene opmerking over een meetresultaat van 22 april 2021 zou moeten blijken dat de opmerkingen in het evaluatieformulier niet overeenstemmen met de realiteit. Volgens verwerende partij blijkt uit de mail van 22 april 2021 enkel dat een meting na een nieuw experiment een interessant resultaat opleverde dat verzoeker zou kunnen bespreken of met literatuur zou kunnen vergelijken, maar er blijkt niet uit dat verzoeker dat ook effectief heeft gedaan en dat ook correct heeft gegeven. Verwerende partij stelt dat het fragment de gegeven evaluatie dan ook geenszins ontkracht.

Over de uitnodiging van verzoeker om zijn masterproef te raadplegen stelt verwerende partij dat verzoeker hiermee eigenlijk vraagt om de masterproef zelf naar waarde te beoordelen. Volgens verwerende partij behoort dat echter niet tot de bevoegdheid van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Over het argument van verzoeker dat het evaluatieformulier door de promotor op een subjectieve wijze werd ingevuld en de promotor eerst de eindscore heeft ingevuld en dan pas een score heeft gegeven voor de verschillende onderdelen, merkt verwerende partij vooreerst op dat dit argument niet werd aangehaald voor de interne beroepsinstantie, hoewel dat volgens verwerende partij wel had gekund, en dus onontvankelijk is.

Verder stipt verwerende partij aan dat het argument geen enkele grondslag heeft en verzoeker op geen enkele manier aantoon dat de promotor het beoordelingsdocument gemanipuleerd zou hebben, laat staan dat er sprake zou zijn van een subjectieve beoordeling. Verwerende partij merkt daarbij op dat het beoordelingsdocument door de volledige beoordelingscommissie werd besproken en ondertekend en dus niet door de promotor alleen. Het beoordelingsdocument werd bovendien na de mondelinge verdediging, die doorging op 25 juni 2021 en voor de proclamatie van de resultaten volledig ingevuld en ondertekend door alle leden van de beoordelingscommissie. Verwerende partij verwijst hiervoor naar stuk 16 van haar administratief dossier. Van enige manipulatie of van enige vooringenomenheid is er volgens verwerende partij geen sprake.

Over het standpunt van verzoeker met betrekking tot de motivering in het evaluatieformulier waarbij er volgens verzoeker maar een motivering wordt gegeven voor 3 evaluatiecriteria hetgeen volgens hem onvoldoende is, merkt verwerende partij vooreerst op dat dit een nieuw middel is hoewel het middel betrekking heeft op de motivering in het evaluatieformulier (die weliswaar door de interne beroepsinstantie werd overgenomen) en dus volgens haar wel degelijk opgeworpen had kunnen worden in de fase van intern beroep. Verder stelt verwerende partij dat verzoeker volstrekt ten onrechte aangeeft dat hij geen feedback heeft gekregen: volgens verwerende partij is zijn promotor zeer formeel dat er wel degelijk feedback werd gegeven onmiddellijk na de mondelinge verdediging en daarbij aan verzoeker op een constructieve manier werd aangegeven wat niet goed was in zijn masterproef en wat zijn werkpunten waren. Verwerende partij geeft aan dat verzoeker vervolgens nog om bijkomende feedback heeft gevraagd en die feedback werd hem ook gegeven in een lang gesprek met de promotor op 9 juli 2021 om 10u00. Verwerende partij merkt op dat, hoewel verzoeker op dat ogenblik zijn intern beroepschrift al had ingediend, hem niets belette om dat verzoekschrift nog aan te vullen met argumenten en opmerkingen na de feedback, een mogelijkheid die volgens verwerende partij zelfs explicet voorzien is in artikel 100, §2 van het onderwijs- en examenreglement. Verwerende partij geeft aan dat verzoeker ook geen gebruik heeft gemaakt van die mogelijkheid en evenmin van de mogelijkheid om inzage te vragen in de stukken van zijn dossier.

Over de bemerkingen van verzoeker op de diverse beoordelingscriteria waarbij hij aangeeft waarom hij vindt dat hij er wel aan voldoet met verwijzing naar zijn masterproef merkt

verwerende partij vooreerst op dat dit een nieuw en bijgevolg onontvankelijk middel is. Verder geeft verwerende partij aan dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen bevoegdheid heeft om zelf een oordeel te vormen over de prestaties van verzoeker.

Verwerende partij merkt verder op dat verzoeker de passage van de interne beroepsinstantie met betrekking tot de vermeende discrepantie onvolledig citeert. Over het gewicht dat aan bepaalde opmerkingen wordt gegeven merkt verwerende partij verder op dat het niet de hoeveelheid aan negatieve opmerkingen is die bepalend is voor een score, maar wel de aard van die opmerkingen: sommige negatieve elementen zijn nu eenmaal minder problematisch en zullen een minder negatieve invloed hebben op een score dan andere opmerkingen. Verwerende partij geeft aan dat het grote probleem met de masterproef van verzoeker was dat de evaluatie en discussie van de data onvoldoende diepgaand waren en te weinig kritische reflectie vertoonden, wat ook explicet werd opgemerkt op het beoordelingsformulier: de promotor lichtte dit overigens nog verder toe aan de interne beroepsinstantie en de interne beroepsinstantie sloot zich bij deze motivering aan na onderzoek van de stukken in het dossier. Verwerende partij stelt dat de afwezigheid van verzoeker bij bepaalde proeven zwaar doorweegt in de totale score die aan een masterproef wordt gegeven vermits het de kern betreft van wat een masterproef beoogt te zijn: een grondig en kritisch onderzoek van een item binnen een bepaald vakgebied. Volgens verwerende partij is het in die zin helemaal niet vreemd of onlogisch dat er minder punten worden gegeven voor de beoordelingscriteria die met de inhoud te maken hebben dan voor “persoonlijke aspecten” en “masterproefverdediging” hoewel er ogenschijnlijk kwantitatief meer opmerkingen zouden zijn gegeven in het initiële beoordelingsformulier over dat laatste dan over de eigenlijke inhoud van de masterproef. Verwerende partij besluit dat de interne beroepsinstantie dan ook terecht geen discrepanties heeft gezien tussen de beoordeling op het beoordelingsformulier en de gegeven scores.

Over het standpunt van verzoeker dat hij geen correcte feedback heeft gekregen, merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoeker geen belang heeft bij dit middel: het gebrek aan feedback dat hij bekritiseert is niet een gebrek aan tussentijdse feedback maar wel een gebrek aan feedback over de eindbeoordeling van de masterproef. Volgens verwerende partij doet dergelijke feedback evenwel geen afbreuk aan de geleverde prestatie, en het al dan niet krijgen van voldoende feedback over een gegeven examencijfer kan geen invloed meer hebben op dat cijfer: dat de feedback over het eindcijfer gebrekkig zou zijn geweest (*quod non* volgens verwerende partij), kan ook niet leiden tot de vernietiging van de voorliggende beslissing.

Verwerende partij stelt dat verzoeker wel degelijk uitgebreid feedback heeft gekregen waarbij op de tekortkomingen in zijn masterproef werd ingegaan en dit zowel na de mondelinge verdediging als op 9 juli 2021: hij heeft daarbij weliswaar het volledige evaluatieformulier niet te zien gekregen maar enkel de eindscores op de vier verschillende beoordelingscategorieën en de opmerkingen bij de gegeven eindscore, hetgeen niet wegneemt dat hij meer dan voldoende toelichting heeft gekregen bij het gegeven cijfer en dat uitgebreid op de tekortkomingen en werkpunten is ingegaan.

Voorts merkt verwerende partij op dat, voor zover dat al van enig belang zou zijn, het overigens niet correct is dat de kruisjes bij de subcriteria pas op het evaluatieformulier zouden zijn aangebracht na 9 juli 2021: het evaluatieformulier werd wel degelijk al volledig ingevuld kort na de mondelinge verdediging en voorafgaand aan de proclamatie waarvoor verwerende partij een screenshot uit de elektronische leeromgeving bijbrengt. Verwerende partij geeft aan dat het beoordelingsformulier voor het laatste werd opgeslagen op 28 juni 2021 om 11.38.54 u, waarna het door de verschillende beoordelaars enkel nog werd ondertekend. Na 1 juli 2021 is er niets meer gewijzigd aan het formulier.

Over het standpunt van verzoeker met betrekking tot de beoordeling van zijn masterproef door zijn promotor merkt verwerende partij op dat thans niet de beoordeling door de promotor (die een masterproef overigens niet alleen beoordeelt; de eindbeoordeling werd opgemaakt door de voltallige beoordelingscommissie die uit vier leden bestaat) ter discussie maar wel de beoordeling door de interne beroepsinstantie. Verwerende partij stipt aan dat die beroepsinstantie inderdaad na lectuur van de masterproef en de andere stukken die werden aangeleverd, geoordeeld heeft dat de gegeven motivering, inclusief de bijkomende motivering die door de promotor werd bezorgd, correct was en de masterproef correct werd beoordeeld. Vervolgens merkt verwerende partij op dat de beoordeling van een masterproef een globale beoordeling is. Het eindresultaat is dus volgens verwerende partij het voorwerp van een globale beoordeling, en geen optelsom van eventuele deelscores die voor de verschillende evaluatiecriteria worden gegeven: de interne beroepsinstantie heeft moeten vaststellen dat verzoeker onvoldoende zelfstandigheid heeft laten blijken, ook onvoldoende inzicht heeft in zijn theisonderzoek waarvoor de commissie de verklaring met de promotor heeft gezocht in onder meer de afwezigheid van verzoeker op diverse sessies waarin de samples werden bekeken met een elektromicroscoop (dit zijn de SEM-metingen waarnaar diverse malen wordt verwezen), zijn masterproef onvoldoende diepgang en onvoldoende kritische evaluatie bevat,

en dat er in zijn masterproef storende fouten zitten. Dat heeft volgens verwerende partij geleid tot het oordeel dat het gegeven examencijfer terecht was.

Met betrekking tot het standpunt van verzoeker over de door de promotor gegeven bijkomende motivering dewelke door de interne beroepsinstantie werd overgenomen herhaalt verwerende partij dat er geen detailmotivering (voor elk van de gehanteerde beoordelingscriteria) vereist wordt. Volgens verwerende partij is de beoordeling van de masterproef een globale beoordeling en geen optelsom van individuele deelscores: een motivering per subrubriek in de beoordeling is dan ook niet vereist. Verwerende partij geeft aan dat wel globaal moet gemotiveerd worden waarop de score van 10/20 werd gegeven. Volgens verwerende partij voldoet de beslissing van de interne beroepsinstantie hier wel degelijk aan.

Over het standpunt van verzoeker aangaande zijn mondelinge verdediging en het bericht van één van zijn begeleidsters dat verzoeker hiervoor bijbrengt, stelt verwerende partij dat dat citaat niets bewijst wat de vragen betreft: de betrokken begeleidster stelt enkel dat de presentatie goed was, wat overigens ook werd opgemerkt in de globale evaluatie, maar zegt niets over de wijze waarop verzoeker de vragen beantwoordde, die werden gesteld na de presentatie.

Verwerende partij merkt bij dat alles nog op dat verzoeker zelf zonder enig voorbehoud heeft aangegeven akkoord te gaan met de opmerking die in het evaluatieformulier werd gegeven dat hij niet in staat was om adequaat te antwoorden op vragen, en vaak probeerde de voorliggende vraag te omzeilen door talrijke topics te vernoemen die enigszins verwant waren. Verwerende partij verwijst hiervoor naar de tweede bijlage bij stuk 13 van haar administratief dossier alsook het intern verzoekschrift van verzoeker waarin hij volgens verwerende partij explicet aangeeft dat hij wel akkoord gaat met de opmerking in het evaluatieverslag over de manier waarop hij de vragen beantwoordde of, beter, niet beantwoordde. Verwerende partij geeft aan dat het cijfer van 11/20 voor de openbare verdediging alles te maken heeft met het feit dat zijn presentatie behoorlijk was: hij kreeg voor de presentatie een score “goed”, die de score “zwak” voor het beantwoorden van vragen wat kon compenseren.

Verwerende partij stipt met betrekking tot het standpunt van verzoeker over zijn afwezigheid bij SEM-EDS-metingen aan dat zijn afwezigheid hem niet als zodanig ten kwade werd geduid en geen rechtstreekse invloed heeft gehad op de gegeven score in die zin dat geen punten werden afgetrokken omdat hij niet op al de sessies aanwezig was: hij heeft bijgevolg geen

belang bij een betwisting over of die afwezigheden hem al dan niet ten kwade mochten worden geduid.

Volgens verwerende partij zijn de afwezigheden daarentegen wel en enkel aangegeven als mogelijke oorzaak voor het feit dat hij onvoldoende inzicht had in zijn onderzoek: in het raam van zijn masterproef diende verzoeker experimenten uit te voeren, waarvan de resultaten nadien werden gemeten/geanalyseerd via SEM (Scanning Electron Microscopy): dit betreft een onderzoek van de samples met een elektronenmicroscoop. Met dergelijke microscoop die het materiaal 10.000 tot zelfs 100.000 keer kan vergroten, wordt naar de samples gekeken en die beelden moeten dan verder worden geanalyseerd. Verwerende partij stelt dat het juist is dat een student dit toestel niet zelf mag bedienen: het gaat immers om zeer dure toestellen, die dus enkel door en in aanwezigheid van een opgeleid begeleider mogen worden gehanteerd. De aanwezigheid van de student bij de analyse van zijn samples is volgens verwerende partij wel wenselijk, omdat de student uiteraard het beste weet waar hij met zijn onderzoek naartoe wil en waaraan hij aandacht wil besteden: het is de bedoeling dat de student tijdens de metingen aangeeft waar precies naar gekeken moet worden en waarvan detailbeelden moeten worden gemaakt voor verdere analyse en interpretatie. Verwerende partij stipt aan dat dat gebeurt onder begeleiding van een begeleider, maar het uiteraard de bedoeling is dat naarmate het masterproefonderzoek vordert, de student steeds meer zelf kan aangeven wat belangrijk is om te bekijken en wat niet, en de analyses ook zelfstandig kan uitvoeren.

Volgens verwerende partij kan dit proces niet evenwaardig worden bereikt door achteraf de beelden te bekijken die de begeleider heeft gemaakt bij deze SEM-analyses, precies omdat het dan niet de student maar wel de begeleider is die bepaalt wat uiteindelijk meer in detail wordt/moet worden bekijken: de student leert zo niet hoe hij zijn samples moet bekijken en analyseren en verwerft zo ook onvoldoende inzicht in zijn onderzoek. Dat dit het geval is bij verzoeker, is volgens verwerende partij meermaals gebleken: het blijkt ook uit de conversaties met begeleiders die hij zelf toevoegt aan zijn stukken en waarbij hij in een stadium waarin zijn onderzoek nochtans al ver gevorderd moet zijn, hulp vraagt aan zijn begeleider voor de interpretatie van bepaalde resultaten van een dergelijke meting.

Verwerende partij geeft aan dat het deelnemen aan die SEM-analyses inderdaad strikt genomen niet verplicht is, maar niettemin zeer warm aanbevolen, precies omdat de begeleiding die daarbij wordt geboden zeer essentieel is in het leerproces van de student. Verwerende partij merkt op dat de coronamaatregelen deelname aan die analyses ook nooit in de weg hebben

gestaan, want zelfs in de periode waarin het onderwijs in “code rood” doorging bleef labo-onderzoek mogelijk evenals essentiële practica, waartoe dergelijke meetsessies ontegensprekelijk behoren, zij het uiteraard met eerbiediging van een reeks veiligheidsvoorschriften.

Verwerende partij merkt op dat het de eigen keuze is geweest van verzoeker om aan een substantieel deel van die metingen niet deel te nemen en enkel achteraf aan de slag te gaan met beeldmateriaal dat door de begeleider werd verzameld bij die metingen: die keuze is jammer genoeg niet zonder gevolgen gebleven in die zin dat verzoeker allicht mede daardoor onvoldoende inzicht heeft verworven in zijn onderzoek, de resultaten van zijn experimenten onvoldoende zelfstandig kon analyseren en evalueren, en al te zeer bij de oppervlakte is gebleven.

Verwerende partij geeft aan dat de afwezigheid van verzoeker bij één van die sessies omdat hij coronasymptomen vertoonde, hem overigens niet ten kwade wordt geduid, in tegenstelling tot wat verzoeker blijkbaar afleidt uit de beslissing van de interne beroepsinstantie: er werd inderdaad aangeraden om in dergelijke omstandigheden thuis te blijven tot de zekerheid bestond dat het niet om corona ging. Wat volgens verwerende partij wel wordt opgemerkt is dat verzoeker dat pas ’s avonds heeft laten weten aan de betrokken begeleider: had hij dat tijdig gesigneerd, dan had de begeleider de sessies kunnen annuleren en uitstellen naar een later moment waarop hij wel aanwezig kon zijn. Verwerende partij stipt aan dat ook dat incident geen rechtstreekse invloed heeft gehad op de gegeven scores en er niet toe heeft geleid dat een lagere eindscore werd gegeven.

Verwerende partij merkt met betrekking tot hetgeen verzoeker afleidt uit het standpunt van de interne beroepsinstantie over het gebrek aan diepgang en kritische reflectie op dat verzoeker hierbij uitgaat van een verkeerde lezing van de beslissing van de interne beroepsinstantie en van de opmerking van de promotor die door de interne beroepsinstantie werd overgenomen: de promotor heeft nergens gesteld dat verzoeker zijn masterproef niet zelf heeft geschreven en dat hij zijn masterproef zelf heeft geschreven wordt noch door de promotor noch door de interne beroepsinstantie in vraag gesteld. Verwerende partij geeft aan dat wel wordt opgemerkt dat hij onvoldoende zelfstandig te werk is gegaan, en dat dit inderdaad het geval is blijkt volgens verwerende partij ook uit het dossier. Volgens verwerende partij was verzoeker onvoldoende aanwezig bij SEM-metingen waardoor hij die metingen niet mee kon sturen. Bovendien had hij

tot op het einde van zijn onderzoek erg veel ondersteuning en begeleiding nodig bij het uitvoeren van analyses, het interpreteren van onderzoeksresultaten en het uitschrijven van zijn masterproef.

Verwerende partij merkt tenslotte op dat een masterproefstudent uiteraard recht heeft op begeleiding, dewelke verzoeker ook zeer ruimschoots heeft gekregen maar dit belet niet dat het een zelfstandig werk moet blijven en dat een masterproefstudent naar het einde van zijn traject moet aantonen zelfstandig onderzoek te kunnen voeren en dus onderzoek te kunnen doen zonder voortdurende begeleiding: dat was volgens verwerende partij bij verzoeker onvoldoende het geval, wat uiteraard in rekening kan worden gebracht bij de beoordeling van de masterproef hetgeen deel uitmaakt van de te bereiken eindcompetenties.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker met betrekking tot het online analyseren van de SEM-EDS-beelden als gevolg van de coronamaatregelen op dat een klasgenoot van hem de labotesten voor zijn masterproef vorig academiejaar heeft stopgezet als gevolg van de coronamaatregelen maar niettemin in hetzelfde onderzoeksgebied en met dezelfde beoordelingscommissie als verzoeker, meer punten dan verzoeker heeft behaald.

Over het analyseren van SEM-EDS-beelden stelt verzoeker dat dit niet noodzakelijk in het labo dient te gebeuren en hij geeft aan dat dat zijn promotor geen concreet voorbeeld kan geven van de verkeerde interpretatie van deze beelden.

Verder merkt verzoeker op dat de beoordeling van zijn masterproef niet overeenkomt met de realiteit omdat één van zijn begeleidsters hem op 30 april 2021 een bericht heeft gestuurd waarin zij liet weten “blij te zijn” met de geboekte resultaten hetgeen volgens verzoeker ook in zijn masterproef wordt bevestigd.

Vervolgens geeft verzoeker aan dat verwerende partij ten onrechte de coronamaatregelen die van kracht waren bij verwerende partij minimaliseert: verzoeker heeft de duidelijke keuze gemaakt zijn onderzoek op een veilige manier uit te voeren.

Over de ontvangen commentaren stelt verzoeker dat hij het vreemd vindt dat de promotor een volledige pagina heeft becommentarieerd voor kleine fouten maar niets of zeer weinig heeft geschreven over de grote fouten.

Met betrekking tot het evaluatieformulier dat verwerende partij bijbrengt als stuk 12 van haar administratief dossier stelt verzoeker dat dit er helemaal anders uitziet dan het evaluatieformulier dat hij zelf bijbrengt en vraagt zich af waarom dit dan niet tijdens het gesprek van 9 juli 2021 werd getoond. Hij geeft ook aan dat hij niet inziet waarom hij het evaluatieformulier niet tijdig heeft ontvangen, hoewel hij hierom uitdrukkelijk heeft gevraagd.

Over de door verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheid van de volgens haar nieuwe middelen stelt verzoeker dat dit geen nieuwe middelen zijn maar extra uitleg.

Met betrekking tot bijwonen van de SEM-EDS-sessies merkt verzoeker op dat hij niet inziet wat het verband zou kunnen zijn tot het maken van een afspraak om deze bij te wonen en zelfstandigheid.

Over de beoordeling van zijn masterproef betwist verzoeker het standpunt van verwerende partij dat niet elk evaluatiecriterium besproken zou moeten worden en verwijst hiervoor naar het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij: het is volgens hem onmogelijk om de globale resultaten alleen te motiveren zonder de onderliggende evaluatiecriteria te motiveren want de onderliggende evaluatiecriteria vormen de globale resultaten.

Verder herhaalt verzoeker dat hij zelfstandig heeft gewerkt en verwijst voor wat betreft de interpretatie van SEM-EDS-beelden naar de Teams-conversatie met mevrouw [A.L.] die hij bijbrengt.

Over zijn literatuurstudie merkt verzoeker op dat dit een misverstand betrof en verwijst hiervoor naar de communicatie die hij hieromtrent heeft gevoerd met zijn begeleidsters. Hij betwist ook de door verwerende partij bijgebrachte screenshots van feedbackmomenten waaruit zou blijken dat hij onvoldoende zelfstandig heeft gewerkt.

Volgens verzoeker omvat feedback over een masterproef een uitgebreid gesprek over de evaluatiecriteria zoals die worden vermeld in de tabellen van het standaard-evaluatieformulier voor een masterproef: een tussentijdse presentatie is niet gelijk aan tussentijdse feedback want een presentatie is een apart onderdeel van het standaard-evaluatieformulier.

Verzoeker stelt verder dat het hem niet kan worden verweten gediscussieerd te hebben over bepaalde resultaten: volgens hem strekte dit er net toe om de resultaten beter te begrijpen.

Over het volledig ingevulde evaluatieformulier dat verwerende partij bijbrengt als stuk 12 van haar administratief dossier stelt verzoeker nog dat de motivering van de promotor over andere zaken ging dan de evaluatiecriteria en daarom niet pertinent is: volgens verzoeker wijst de motivering op een subjectieve beoordeling in hoofde van de promotor. Verzoeker geeft aan geen commentaar te hebben gekregen op bepaalde criteria die toch zwak werden beoordeeld: “vormgeving”, “wetenschappelijke kwaliteit”, “innovatief aspect” en “creativiteit”. Omgekeerd werden er volgens verzoeker redelijk wat commentaren geschreven bij criteria waarvoor hij een voldoende behaalde. Tenslotte merkt verzoeker op dat bepaalde resultaten niet zozeer foutief zijn maar wel onnauwkeurig: deze onnauwkeurigheden doen echter geen afbreuk aan het onderzoeksresultaat. Verzoeker verwijst hiervoor naar zijn aannames en besprekingen met zijn begeleidsters.

Beoordeling

Volgens vaststaande rechtspraak van de Raad kan een middel dat niet in de interne beroepsprocedure werd opgeworpen, niet op ontvankelijke wijze voor het eerst worden aangevoerd in de procedure voor de Raad, tenzij het middel betrekking heeft op de wijze waarop de interne beroepsprocedure is verlopen of op elementen waarvan de verzoekende partij pas kon kennisnemen na inzage van het administratief dossier, of wanneer het middel raakt aan de openbare orde.

In zijn beroepschrift op intern beroep en in zijn verzoekschrift voor de Raad haalt verzoeker aan dat het evaluatieformulier slechts een motivering bevat voor enkele van de gehanteerde evaluatiecriteria. In zijn wederantwoordnota specificeert verzoeker (onder meer) dat er in totaal 16 sub-evaluatiecriteria zijn, en dat hij zwak scoort op de evaluatiecriteria “creativiteit”, “innovatief aspect”, “wetenschappelijke kwaliteit” en “vormgeving”. Volgens verzoeker heeft de promotor deze criteria niet gemotiveerd, niettegenstaande het OER explicet vermeldt dat als de score op één van de vier evaluatiecategorieën of op een van de onderliggende evaluatiecriteria lager is dan 10/20, een duidelijke motivering noodzakelijk is.

Verzoeker kreeg pas na inzage van het administratief dossier, in de externe procedure voor de Raad, inzage in het volledig ingevulde evaluatieformulier (zie stuk 12 van verwerende partij). Slechts op dat ogenblik kreeg verzoeker kennis van de score die hij behaalde op de 16 sub-evaluatiecriteria die werden gehanteerd door de beoordelingscommissie. Vervolgens heeft hij zijn kritiek op deze beoordeling geuit op het eerst mogelijke ogenblik, te weten in zijn wederantwoordnota. Het middelonderdeel is bijgevolg ontvankelijk.

Volgens de studiefiche van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ wordt de Masterproef beoordeeld aan de hand van een standaard evaluatieformulier (zie stuk 6 van verwerende partij). Elke masterproef wordt in consensus beoordeeld door de beoordelingscommissie, rekening houdend met het advies van de begeleidingscommissie. De eindscoreberekening wordt als volgt vastgelegd (vaste percentages):

- 10% van de punten op de persoonlijke aspecten: creativiteit, inzet, kritische zin, zelfstandigheid
- 40% van de punten op de praktische realisatie: wetenschappelijke aanpak, technische uitwerking, rapportering over het dagelijks werk, resultaat en innovatief aspect
- 30% van de punten op de masterproeftekst: wetenschappelijke kwaliteit, technische kwaliteit, vormgeving, structuur, taalgebruik en extended abstract
- 20% van de punten op de beoordeling van de openbare verdediging (presentatie en de antwoorden op de vragen).

Het “evaluatieformulier masterproef” is in lijn met de studiefiche en omvat de vier hoger vermelde evaluatiecriteria, telkens opgedeeld in de eveneens in de studiefiche vermelde sub-evaluatiecriteria (zie stuk 12 van verwerende partij).

Uit hogervermelde documenten blijkt dus duidelijk dat de beoordeling van de Masterproef geen globale beoordeling van de evaluatiecriteria betreft op basis waarvan vervolgens de eindscore wordt bepaald. Integendeel wordt aan elk van de vier evaluatiecriteria een duidelijk gewicht in de eindscore gekoppeld.

Hoewel de beoordelingscommissie (en in de fase van het intern beroep, de interne beroepscommissie) wordt vermoed deskundig te zijn en een discretionaire appreciatiemarge heeft bij het maken van de beoordeling van een student, dient de commissie haar beoordeling

evenwel grondig te motiveren. Zo heeft de Raad in het verleden reeds verduidelijkt dat van elk deelresultaat er een spoor van dragende motieven moet zitten in het administratief dossier. Wanneer in een evaluatiefiche een bepaald beheersingsniveau van een basiscompetentie wordt aangekruist, moet ook duidelijk gemaakt worden waarom net dat niveau werd aangestipt. Het spreekt voor zich dat niet alle criteria even grondig gemotiveerd moeten worden: voor een student is het van groter belang te weten waarom hij op bepaalde evaluatiecriteria onvoldoende scoort en wat zijn tekortkomingen in dat kader precies zijn. De motivering kan bijgevolg dieper ingaan op de criteria waarop de student onvoldoende scoort.

De “Modaliteiten in verband met de masterproeven in aanvulling op het UGent Onderwijs- en Examenreglement (OER), master of science in de industriële wetenschappen, academiejaar 2020-2021” (zie stuk 5 van verwerende partij) liggen in lijn met deze rechtspraak, daar deze modaliteiten op p.10 voorschrijven:

“Beoordeling van de masterproef

...

Als de score op een van de vier evaluatiecategorieën of op een van de onderliggende evaluatiecriteria lager is dan 10/20 dan is een duidelijke motivering noodzakelijk.”

Deze bepaling moet naar het oordeel van de Raad dan ook logischerwijze geïnterpreteerd worden in die zin dat wanneer de score op een van de vier evaluatiecategorieën of op een van de onderliggende evaluatiecriteria lager is dan 10/20, een duidelijke motivering van *die score* vereist is, met andere woorden de score voor het (sub-)evaluatiecriterium die lager dan 10/20 ligt.

Blijkens het evaluatieformulier scoorde verzoeker respectievelijk 11/20, 10/20, 10/20 en 11/20 op het eerste, tweede, derde en vierde evaluatiecriterium. Op vijf sub-criteria (of “onderliggende evaluatiecriteria”, zoals stuk 5 van verwerende partij het stelt) scoorde verzoeker “zwak (8-9)”, met name: “creativiteit”, “innovatief aspect”, “wetenschappelijke kwaliteit”, “vormgeving” en “beantwoording van de vragen”.

Volgens de eigen regels van verwerende partij moeten de onvoldoendes *op deze vijf sub-evaluatiecriteria* dan ook duidelijk gemotiveerd worden.

Het evaluatieformulier bevat volgende motivering:

“Motivering: [J.P.] showed a lot of enthusiasm for the subject and the experimental work. The corrosion tests were mainly performed independently and with the necessary care and precision.

As the thesis progressed numerous working points did appear:

- *[J.P.] did not always show up to appointments
- *Evaluation and discussion of the data lacked depth and critical reflection.
- *SEM analysis was mainly carried out by the supervisors and even though [J.P.] was frequently asked to attend, he did not often. This made correct interpretation of the results from his side hard as the context was barely known.
- *[J.P.] was not able to answer questions in an adequate manner. He often tried to circumvent the actual question by mentioning numerous topics which were somewhat related.
- *Intermediate thesis presentations were of below average quality. Nevertheless, [J.P.] did take the given feedback and applied it to his final presentation, making the final presentation worthwhile.”

Promotor prof. [K.V] heeft in het kader van de interne beroepsprocedure bijkomend een uitgebreide motivering bij de beoordeling gegeven, die terug te vinden is in stuk 13 van verwerende partij.

Vervolgens heeft de interne beroepscommissie op basis van het intern beroepschrift, het beoordelingsformulier, de masterproef van de student, het relevant e-mailverkeer en de bijkomende motivering van de promotor een nieuwe beoordeling van de zaak doorgevoerd en komt de interne beroepscommissie op basis van een uitgebreide eigen motivering, tot de beslissing dat het intern beroep ongegrond is. Daarbij verwijst de interne beroepscommissie ook naar het beoordelingsformulier en de bijkomende motivering van de promotor, en geeft zij regelmatig aan de motivering van de promotor bij te treden.

De Raad volgt de verwerende partij daar waar deze stelt dat de bestreden beslissing een uitgebreide motivering bevat van de beoordeling van student. Deze motivering heeft onder meer betrekking op de diepgang van de masterproef, de kritische reflectie en zelfstandigheid die verzoeker in de loop van het opleidingsonderdeel aan de dag heeft gelegd, etc.

De motivering omtrent de diepgang van de masterproef – zoals terug te vinden in de bestreden beslissing, dan wel in de onderliggende documenten waarnaar de bestreden beslissing verwijst – kan de Raad linken aan het sub-evaluatiecriterium “wetenschappelijke kwaliteit”, als onderdeel van het evaluatiecriterium “Beoordeling van de masterproeftekst of het product”. De Raad kan er eveneens de motivering voor het sub-evaluatiecriterium “beantwoording van de vragen”, onderdeel van het evaluatiecriterium “Beoordeling van de verdediging”, terugvinden.

Evenwel treft de Raad in deze uitgebreide motivering geen spoor aan van een verklaring voor de “zwakke” score (8-9) die verzoeker behaalde op de sub-evaluatiecriteria “creativiteit”

(onderdeel van het eerste evaluatiecriterium “Beoordeling van de persoonlijke aspecten”), “innovatief aspect” (onderdeel van het tweede evaluatiecriterium “Beoordeling van de praktische realisatie”) en “vormgeving” (onderdeel van het derde evaluatiecriterium “Beoordeling van de masterproeftekst of het product”).

Verwerende partij maakt in haar antwoordnota evenmin duidelijk waar deze motivering zich zou bevinden in de bestreden beslissing, dan wel in de onderliggende documenten waarnaar de bestreden beslissing zou verwijzen. Zij beperkt zich ertoe te stellen dat de beoordeling van de masterproef een globale beoordeling is en geen optelsom van individuele deelscores: een motivering per subrubriek in de beoordeling is volgens verwerende partij dan ook niet vereist. Verwerende partij geeft aan dat wel globaal moet gemotiveerd worden waarom de score van 10/20 werd gegeven. Volgens verwerende partij voldoet de beslissing van de interne beroepsinstantie hier wel degelijk aan. Hiermee lijkt verwerende partij ook te verwijzen naar volgende passage in de bestreden beslissing:

“De student geeft aan dat er over de meeste elementen geen opmerkingen zijn geformuleerd. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat dit inderdaad zo is, maar merkt op dat het geen verplichting is om elk onderdeel van de categorieën omstandig te motiveren. De beoordelingscommissie heeft voor de vier (hoofd)evaluatiecriteria wel opmerkingen [] geformuleerd wat tegemoet komt aan de motiveringsplicht. Bij iedere subcategorie werd een richtscore aangegeven en finale werden pertinente opmerkingen geformuleerd die het cijfer van 10/20 globaal genomen motiveren. De institutionele beroepscommissie meldt dat dit voldoende dragend is om het cijfer te motiveren.”

De Raad kan zich niet vinden in deze visie van verwerende partij, nu zij hiermee ingaat tegen de duidelijke bewoordingen van de eigen “Modaliteiten in verband met de masterproeven in aanvulling op het UGent Onderwijs- en Examenreglement (OER), master of science in de industriële wetenschappen, academiejaar 2020-2021” (zie stuk 5 van verwerende partij): een score van 10/20 op een welbepaald sub-evaluatiecriterium moet duidelijk gemotiveerd worden. In dat geval is er dus, in tegenstelling tot wat verwerende partij stelt, wel degelijk een motivering van dit sub-evaluatiecriterium vereist en kan de interne beroepscommissie niet volstaan met een “richtscore” voor dit sub-evaluatiecriterium samen met een globale motivering van de eindscore.

Nu het onduidelijk is waarom verzoeker “zwak (8-9)” scoort op de sub-evaluatiecriteria “creativiteit”, “innovatief aspect” en “vormgeving”, schendt verwerende partij het *patere-legem* beginsel, in samenhang met het formeel motiveringsbeginsel.

Het middelonderdeel is gegrond. De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht, aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

B. Overige middelen

De overige middelen dienen evenmin verder te worden onderzocht, aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 15 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 30 september 2021 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 13 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.917 van 29 september 2021 in de zaak 2021/298

In zake: Bram DEDEYNE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: VZW KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sofie Logie
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard en de eerder genomen beslissing, namelijk de eerder toegekende score van 9/20, werd gehandhaafd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sofie Logie en de heer Wouter Leplace die verschijnen voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Orthopedagogie via afstandsonderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepsoriëntatie bachelor in de orthopedagogie’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 18 juli 2021 werd het intern beroep ongegrond verklaard en werd de eerder genomen beslissing, namelijk de eerder aan verzoeker toegekende score, gehandhaafd.

De interne beroepsinstantie stelde dat zij de raadsman van verzoeker alsook mevrouw [S.H], mevrouw [M.H] en de heer [W.L.] heeft gehoord op 12 juli 2021. Vervolgens haalt de interne beroepsinstantie de tijdens de hoorzitting van 12 juli 2021 ingenomen standpunten aan van mevrouw [S.H.], mevrouw [M.H.] en de heer [W.L.] met betrekking tot de bezwaren van verzoeker.

Verder geeft de interne beroepsinstantie de volgende motivering:

“Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie **acht de bezwaren van de student niet (voldoende) bewezen** en wel om de hiernavolgende redenen:

- De opleiding toont voldoende aan dat er gequoteerd werd conform de beoordelingscriteria vermeld in de ECTS-fiche en de studiewijzer.
- De beroepscommissie stelt vast dat de student onvoldoende onderscheid maakt tussen het vak ‘Beroepsoriëntatie Bachelor in de Orthopedagogie’ en de stage. Dit opleidingsonderdeel beoogt inhoudelijke verdieping te geven aan de praktijkervaring door middel van opdrachten. De opleiding betwist niet dat de praktijkervaring van de student een positief verloop gekend heeft, hetgeen ook de beroepscommissie vaststelt. Echter komt uit de opdrachten en vooral de integratie-opdracht naar voor dat de beoogde verdieping niet voldoende gerealiseerd is. De competenties die nagestreefd worden in

dit opleidingsonderdeel geoperationaliseerd in de beoordelingscriteria werden niet gehaald. De student slaagde onvoldoende voor 4 van de 5 beoordelingscriteria. De beroepscommissie begrijpt de ontgoocheling van de student. Echter focust de student hier louter op de praktijkervaring en verliest hij daarbij het theoretisch kader uit het oog. Nochtans wordt dit redelijkerwijs verwacht van een bachelor student.

- Er wordt niet aangetoond dat de student benadeeld werd tijdens de presentatie, wel in tegendeel. De student kreeg extra mogelijkheden om onvoldoendes op te halen. Er was een tweede beoordelaar aanwezig bij de presentatie, die tot dezelfde conclusie kwam.
- Het niet beheersen van de basisdoelstellingen, kan de resultaten van volgende stages hypothekeren.
- De opleiding legt een voldoende motivatie voor, die gegrond voorkomt. Het is de eigen keuze van de student om geen gebruik te maken van alle feedbackmogelijkheden. Wanneer er echter wel feedback wordt gegeven, waarbij een aantal aandachtspunten worden aangehaald, gaat de student hier niet mee aan de slag in diens opdrachten. Een stagebezoek is niet voorzien voor dit opleidingsonderdeel, ook dit vormt geen benadeling.
- De student kan gebruik maken van zijn tweede examenkans.”

Op basis van de hoger vermelde beschouwingen besluit de interne beroepsinstantie, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing, namelijk de aan verzoeker toegekende score, te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 20 juli 2021 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat de interne beroepsinstantie zich gebaseerd heeft op gevoelsmatige argumentatie, een argumentatie zonder bewijs en geen rekening heeft gehouden met de feedback die gedurende het traject op papier werd gegeven. Volgens verzoeker is de bestreden beslissing gebaseerd op onwaarheden, subjectieve interpretaties en een afkeer ten aanzien van de persoon van verzoeker.

Over de opbouw van het opleidingsonderdeel stelt verzoeker dat hij het bos door de bomen niet meer ziet en merkt op dat hij het niet meer dan normaal vindt dat hij dit in vraag stelt.

Met betrekking tot de stage geeft verzoeker aan dat deze goed, zeer goed is verlopen en stelt dat hij een voldoende behaalde op de competentie “Vaardigheden: inzicht hebben en hanteren van adequaat beroepsgerelateerde vaardigheden” en haalt de feedback van de begeleidster van de stageplaats aan omdat deze volgens hem ook relevant is om andere doelstellingen te behalen, namelijk “Zelfreflectie en reflectie op het eigen leerproces”, “Attitude: handelingen vanuit beroepsgerelateerde attitudes” en “Kennis en vaardigheden en attitudes die de student heeft verworven integreren in de praktijk”. Verder merkt verzoeker op dat hij, na het doorlopen van de stage, een werkaanbieding kreeg van een andere instelling zonder over het vereiste diploma te beschikken. Verzoeker betreurt dan ook dat de vereisten van de opleiding en het werkveld zo ver uiteen liggen.

Verzoeker geeft verder aan dat de opdrachten allemaal werden gemaakt en tijdig ingeleverd. Hoewel de opdrachten in verschillende stukken werden doorgestuurd, merkt verzoeker op dat deze mogelijkheid ook wordt vermeld in de werkwijze die terug te vinden is op Toledo.

Voorts verbaast het verzoeker dat, ondanks zijn herwerking van de bepaalde opdrachten, hij een onvoldoende heeft gekregen. Volgens verzoeker kan hij uit de feedback niet afleiden dat de taken onvoldoende zijn uitgewerkt. Verzoeker haalt hiervoor de feedback aan die bij bepaalde opdrachten werd gegeven. Verzoeker merkt nog op dat hij weinig schriftelijke feedback heeft gekregen: hij maakte zelf een verslag van de begeleidingsgesprekken.

Verzoeker stelt verder dat zijn frequent mailverkeer voor verwerende partij blijkbaar een bron van frustratie vormde. Volgens verzoeker was dit er enkel op gericht op een misvatting over het stageformulier uit te klaren.

Verzoeker stelt dat hij zich steeds authentiek, eerlijk en rechtuit heeft opgesteld maar dat dit niet “klikte” met verwerende partij. Volgens verzoeker werd een en ander dan ook persoonlijk waardoor verwerende partij het opleidingsonderdeel niet meer objectief kon beoordelen.

Met betrekking tot zijn presentatie stelt verzoeker dat er onduidelijkheden zijn gerezen over het moment waarop zijn presentatie mocht aanvangen. Verzoeker meende te hebben begrepen dat hij nog over voorbereidingstijd beschikte. Dat hij dit verkeerdelijk begrepen heeft, wijt verzoeker aan zijn gehoorproblemen. Verzoeker geeft aan dat hij in zijn presentatie wel degelijk geprobeerd heeft een verband te leggen tussen theorie en praktijk maar hij de tijd niet heeft gekregen om de volledige presentatie toe te lichten. Verzoeker stipt aan dat hij van verwerende partij nooit een evaluatieve heeft ontvangen, zelfs niet op het feedbackmoment. Volgens verzoeker heeft verwerende partij dit op een subjectieve manier beoordeeld. Verzoeker stelt dat hij de vier criteria voor een goede analyse van een reflectie inderdaad niet kende maar dat verwerende partij dit te veel heeft benadrukt.

Ten slotte stelt verzoeker dat hij wel degelijk in staat is om professioneel om te gaan met jongeren die het moeilijk hebben en hij een grote meerwaarde zou kunnen betekenen voor de jongeren. Verzoeker erkent dat hij op bepaalde vlakken wat nonchalanter is maar enkel voor wat betreft het materiële. Verzoeker geeft aan dat hij voor het overige geëngageerd is en in zijn vrije tijd ook veel leest waardoor zijn wetenschappelijke en theoretische kennis die van vele studenten overstijgt. Hij betreurt dan ook dat hij door de bestreden beslissing zijn studie niet zal kunnen beëindigen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat de evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Beroepsoriëntatie bachelor in de orthopedagogie’ uit verschillende onderdelen bestaat en verwijst hiervoor naar de ECTS-fiche die zij bijbrengt als stuk 7 van haar administratief dossier. Verwerende partij geeft aan dat de studenten voor dit opleidingsonderdeel een stage, opdrachten en een presentatie uitvoeren: de stage is dus maar één enkel aspect. Volgens verwerende partij wordt in de ECTS-fiche uitdrukkelijk vermeld dat

het opleidingsonderdeel in zijn geheel beoordeeld wordt en dat er geen deelpunten worden gegeven aan de verschillende onderdelen. Verwerende partij verwijst hiervoor ook naar de studiewijzer die zij bijbrengt als stuk 8 van haar administratief dossier.

Verwerende partij verwijst verder naar de beoogde doelstellingen en de beoordelingscriteria en stelt dat, hoewel het opleidingsonderdeel ook een stage bevat, het belang van de opdrachten niet onderschat kan worden nu deze juist tot “inhoudelijke verdieping” van de kerntaak dienen. Dit belang vertaalt zich volgens verwerende partij eveneens in het aantal uren studiebelasting: het opleidingsonderdeel heeft een totale studiebelasting van 225 uur, waarvan 80 uur voor de stage.

Verwerende partij merkt op dat, hoewel ook in de bestreden beslissing uitdrukkelijk wordt bevestigd dat verwerende partij niet betwist dat de stage een positief verloop kende, de onvoldoende score voor het opleidingsonderdeel vooral te wijten is aan de vaststelling dat uit de opdrachten en vooral de integratie-opdracht naar voor is gekomen dat de beoogde verdieping onvoldoende gerealiseerd werd. Verwerende partij geeft aan dat uit lezing van het verzoekschrift van verzoeker blijkt dat hij zich voornamelijk baseert op de stage.

Verwerende partij geeft aan dat verzoeker onvoldoende behaalde voor 4 van de 5 beoordelingscriteria, meer bepaald:

- Verdieping en integratie van theoretische inhouden (=de kerntaak, het profiel, reflecteren en observeren);
- Zelfreflectie en reflectie op het leerproces;
- Attitude: handelen vanuit beroep gerelateerde vaardigheden;
- Kennis + vaardigheden + attitudes die de student heeft verworven integreren in de praktijk.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker goed scoorde op de vijfde vaardigheid, met name het beschikken over inzicht en hanteren van adequaat beroepsgerelateerde vaardigheden.

Verwerende partij stelt dat verzoeker geen enkel argument dat door de interne beroepsinstantie werd aangehaald, betwist: hij toont geenszins aan dat de gegeven motivering niet correct zou zijn, noch in verhouding zou staan met het toegekende cijfer van 9/20. Verwerende partij merkt verder op dat verzoeker zijn beweringen op geen enkele wijze staaft terwijl volgens verwerende partij de bewijslast bij verzoeker berust, nu de puntentoekenning gemotiveerd is.

Over de opbouw van het opleidingsonderdeel merkt verwerende partij op dat verzoeker tijdens de opleiding hierover geen enkele opmerking maakte of een vraag heeft gesteld. Volgens verwerende partij tast een dergelijk *a posteriori* betoog, nog los van de vaststelling dat verzoeker nalaat om concreet toe te lichten wat niet duidelijk was, de rechtsgeldigheid van de puntentoekenning niet aan: de draagwijdte, inhoud en opbouw van het opleidingsonderdeel is uitvoerig toegelicht in de ECTS-fiche en de studiewijzer, die specifiek op dit opleidingsonderdeel betrekking heeft.

Verwerende partij merkt hierbij op dat verzoeker opnieuw (ten onrechte) de stage voorstelt als “het essentieel, kernvormend onderdeel van het opleidingsdeel”. Volgens verwerende partij zijn de opdrachten en presentatie minstens even belangrijk, zeker in het licht van een voldoend beheersing van het theoretisch kader met het oog op volgende stages. Verder merkt verwerende partij op dat het niet is omdat verzoeker een werkzaamheid zou hebben gekregen dat dit betekent dat hij zonder meer geslaagd zou moeten worden voor het opleidingsonderdeel: het opleidingsonderdeel beperkt zich geenszins tot de stage. Verwerende partij stelt dat zelfs indien dit het geval zou zijn, *quod non*, en de stage van verzoeker voldoende is, dan nog komt de beoordeling niet (minstens niet uitsluitend) toe aan de stageplaats. Verwerende partij verwijst hiervoor naar vaste rechtspraak van de Raad dat de beoordeling gebeurt door de onderwijsinstelling, weliswaar rekening houdend met de verslagen van de mentor van de stageplaats.

Over het aanleveren in verschillende stukken van de opdrachten merkt verwerende partij op dat, hoewel dit niet de kern van de motivering is en op zich genomen ook geenszins de reden was voor de score van 9/20 (overigens evenmin in de motivering van de bestreden beslissing van de interne beroepsinstantie), deze bemerking niet slaat op het feit dat het niet toegelaten zou zijn om opdrachten afzonderlijk in te dienen: hiervan merkt verzoeker terecht op dat deze mogelijkheid is voorzien in de ECTS-fiche en de studiewijzer. Verwerende partij stelt wel dat deze opmerking van de opleiding slaat op het feit dat verzoekende partij afzonderlijke opdrachten elk op zich genomen niet telkens in zijn geheel maar één opdracht nog eens in stukken overmaakte.

Dit gaat volgens verwerende partij ook op met betrekking tot het veelvuldig mailverkeer van verzoeker. Verwerende partij geeft aan dat het uiteraard niet verboden is om mails te sturen

(een mogelijkheid die ook voorzien wordt door de opleiding) en het is ook niet de reden dat verzoeker een onvoldoende scoorde maar het mailverkeer illustreert volgens verwerende partij wel dat hij geen enkele moeite deed om de studiedocumenten (waaronder de studiewijzer) door te nemen. Verwerende partij stelt dat dit mailverkeer een indicator is voor de houding en kennis van verzoeker ten aanzien van het opleidingsonderdeel. Verwerende partij stipt aan dat niet uit het oog mag worden verloren dat verzoeker gekozen heeft voor een opleiding via afstandsonderwijs.

Verwerende partij geeft verder aan dat verzoeker geen argument kan putten uit zijn beweringen dat “het niet klikte met de docent” waardoor hij niet objectief beoordeeld zou zijn. Volgens verwerende partij draagt verzoeker hiervan de bewijslast, minstens het begin van bewijs: verzoeker beperkt zich volgens haar tot loutere beweringen.

Het probleem ligt volgens verwerende partij niet bij de stage en voor de presentatie werd verzoeker beoordeeld door twee evaluatoren. Verwerende partij verwijst hiervoor naar de conclusie van de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing en merkt op dat verzoeker geen inhoudelijke kritiek levert op deze beoordelingen.

Met betrekking tot de presentatie merkt verwerende partij op dat het feit dat de presentatietijd van verzoeker reeds werd geacht te lopen, terwijl hij nog aan het voorbereiden was, op zich niet heeft geleid tot de onvoldoende. Volgens verwerende partij heeft verzoeker ruimschoots de mogelijkheid gekregen om zijn kennis te tonen en zij verwijst hiervoor naar de modaliteiten voor de presentatie die opgenomen zijn in de stagewijzer: verzoeker kreeg, in vergelijking hiermee, een ruimer vraaggesprek en een ruimere voorbereidingstijd. Verwerende partij verwijst ook naar het standpunt van de opleiding tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie en stelt dat deze laatste terecht concludeerde dat er geen sprake is van benadering; de redenen van de “onvoldoende” zijn inhoudelijk, het niet voldoen aan de competenties en zij verwijst hiervoor naar de motivering van de opleiding die zij bijbrengt als stuk 5 van haar administratief dossier. Verwerende partij stipt aan dat waar verzoeker erkent dat hij de vier criteria van een goede analyse van een reflectie inderdaad niet kent, illustreert dat verzoeker tekortschiet op de theoretische verdieping.

Over de opdrachten waarover verzoeker stelt onvoldoende feedback te hebben ontvangen, verwijst verwerende partij naar het standpunt van de opleiding tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie. Verwerende partij stelt dat de interne beroepsinstantie terecht

bevestigde dat “het de eigen keuze van de student is om geen gebruik te maken van alle feedbackmogelijkheden”. Verwerende partij stipt aan dat de studiewijzer, die zij bijbrengt als stuk 8 van haar administratief dossier, uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid om een feedback moment te organiseren en dat verzoeker dit op geen enkele wijze betwist in zijn extern verzoekschrift.

Ten slotte merkt verwerende partij over het standpunt van verzoeker op dat hij wel degelijk in staat is om professioneel om te gaan met jongeren die het moeilijk hebben en dat hij voor deze jongeren een grote meerwaarde kan betekenen dat dit de “praktische” kant (stage) betreft en dat dit geenszins een evaluatie van de onderwijsinstelling omtrent het opleidingsonderdeel kan vervangen.

In zijn *wederantwoordnota* verwijst verzoeker vooreerst naar de argumenten die hij in zijn intern beroepschrift heeft aangehaald. Verder verwijst verzoeker naar het standpunt van verwerende partij omtrent het indienen van zijn opdrachten. Volgens verzoeker werden alle opdrachten integraal en afgewerkt ingediend en hij verwijst hiervoor naar het bijgebrachte mailverkeer met de docent. Verzoeker geeft aan dat verwerende partij geen bewijs bijbrengt voor haar standpunt, daar waar hij zelf wel bewijsstukken voor zijn standpunt aandraagt.

Over de evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Beroepsoriëntatie bachelor in de orthopedagogie’ waarvoor verwerende partij verwijst naar de ECTS-fiche merkt verzoekende partij op dat er in de cursus van het vak die hij bijbrengt dat de evaluatie-onderdelen A.3 en A.5. eigenlijk één en hetzelfde onderdeel zijn. Volgens verzoeker zou de docent dit ook hebben toegegeven tijdens het feedbackgesprek. Verzoeker geeft aan dat dit één van de vele voorbeelden is die zijn stelling illustreert dat “het bos door de bomen niet te zien was”.

Over de opmerking van verwerende partij dat verzoeker in zijn verzoekschrift sterk de focus legt op de stage, geeft verzoeker aan dat hij zich geenszins richt op de praktijkstage alleen. Volgens verzoeker is de praktijkstage een essentieel onderdeel (en hij verwijst hiervoor naar de cursus van het vak) maar heeft hij nooit het belang van de theorie en de bijhorende opdrachten ontkend. Verzoeker merkt op dat de theoretische opdrachten grotendeels van positieve feedback werden voorzien en verwijst hiervoor naar de stukken die hij bijbrengt.

Met betrekking tot het standpunt van verwerende partij over de onvoldoendes voor 4 van de 5 beoordelingscriteria overloopt verzoeker deze vijf criteria nu er volgens verzoeker hierbij verschillende zaken niet kloppen.

Over beoordelingscriterium B1 merkt verzoeker op dat de opdrachten draaien rond de kerntaak, het profiel, het reflecteren en het observeren. Met betrekking tot de kerntaak stelt verzoeker dat de studiewijzer en de cursus elkaar tegenspreken omtrent de invulling van de opdrachten rond de kerntaak alsook dat bij de uiteenzetting van de kerntaak in zowel de cursus als studiewijzer dezelfde opdracht dubbel vermeld wordt binnen het beoordelingscriterium. Met betrekking tot het profiel stipt verzoeker aan dat nergens wordt vermeld wat dit concreet omvat en zelfs al zou dit bepaalde van de opdrachten van verzoeker omvatten, dan merkt verzoeker hierbij op dat deze positieve feedback van de docent kregen. Over het reflecteren en het observeren merkt verzoeker op dat beide zaken al integraal deel zijn van de kerntaak: dezelfde opdrachten worden volgens hem dus binnen hetzelfde criterium twee keer aangehaald. Verzoeker geeft hierbij ten slotte aan dat bij zijn vragen hieromtrent tijdens de begeleidingsgesprekken hij als antwoord kreeg om de cursus en de studiewijzer nog eens goed door te nemen.

Over beoordelingscriterium B2 stelt verzoeker dat uit twee opdrachten alsook de eindevaluatie af te leiden valt dat zowel de docent als de werkbegeleider zich hierover positief hebben uitgelaten: volgens verzoeker valt dit met de opdrachten en e-mailverkeer te bewijzen. Volgens verzoeker was deze positieve teneur bij de integratieopdracht dan plots verdwenen bij de docent en hij geeft aan dat de feedback hierover pas van de beide docentes werd ontvangen op 16 augustus 2021.

Verder geeft verzoeker aan dat volgens hem het verschil tussen beoordelingscriterium B3 en B5 bijzonder klein is en stipt hij aan dat zijn kennis alsook de beropsgerelateerde vaardigheden integreren in de praktijk als voldoende werden aangemerkt. Dit klemt des te meer daar waar verwerende partij stelt dat hij geslaagd is voor beoordelingscriterium B5. Verzoeker stipt aan dat het falen voor beoordelingscriterium B3 volgens hem te wijten is aan de allerlaatste opdracht (2 maanden na het einde van de stage) waarvan hij nooit een evaluatie heeft gezien. Hij geeft aan dat voor verwerende partij het zwaartepunt van het toegekende cijfer voor verwerende partij vooral lijkt te liggen op deze ene opdracht van een half uur. Ten slotte merkt verzoeker nog op dat deze beoordelingscriteria nergens breder toegelicht worden en hij bij navraag hierover ook werd verwezen naar de cursus en de studiewijzer.

Met betrekking tot beoordelingscriterium B4 merkt verzoeker op dat de grens met criterium B3 en B5 bijzonder dun lijkt. Volgens verzoeker werd ook hier bij verdere navraag verwezen naar de cursus en de studiewijzer.

Over beoordelingscriterium B5 merkt verzoeker op dat dit het enige criterium is waarvoor hij geslaagd is en dat dat criterium nochtans het integraal toepassen van de verworven kennis en vaardigheden betreft. Verzoeker vraagt zich dan ook af waarom hij hiervoor geslaagd is daar waar verwerende partij anders van mening is dat zijn kennis ontoereikend is. Volgens verzoeker is niet het mogelijk om te slagen voor de praktijkstage terwijl de kennis die nodig is om deze toe te passen in de praktijk, ontbreekt.

Verder stipt verzoeker aan dat hij wel degelijk de door verwerende partij gegeven motivering betwist en dat hij zich niet louter baseert op de praktijkstage. Over de opbouw van het opleidingsonderdeel stelt verzoeker dat hij tijdens het gesprek van 18 november 2020 wel degelijk hierover uitvoerig navraag heeft gedaan.

Over de werkaanbieding die verzoeker kreeg, merkt hij op dat verwerende partij hieruit verkeerde conclusies trekt: hij bedoelde hier enkel mee dat wanneer er in de praktijk wordt gezegd dat de geïntegreerde theorie zich vertaalde in een goede stage, dit het oordeel is van mensen die zelf professioneel aan de slag zijn in dit domein en dus goed geplaatst zijn om aan te geven dat er van een goede integratie wel degelijk sprake is. Verzoeker verwijst hiervoor naar het evaluatieformulier van de stageplaats.

Wat het veelvuldig mailverkeer betreft, stelt verzoeker dat het logisch is dat een student via afstandsonderwijs met vragen terecht zou moeten kunnen bij de docent, zeker wanneer het vragen zijn omtrent een inconsistente studiewijzer en cursus die andere definities geven van bepaalde zaken.

Met betrekking tot de verhouding tussen verzoeker en de docent stelt verzoeker dat hij het door verwerende partij gevraagde bewijs niet kan leveren: gedachten/gevoelens zijn immaterieel en vallen nu eenmaal moeilijk te bewijzen. Niettemin merkt verzoeker op dat dit af te leiden valt uit de feedback van de docent bij alle twaalf opdrachten: de feedback is bij vrijwel alle opdrachten voornamelijk positief, slechts vanaf de voorlaatste opdracht valt een keerpunt op te

merken waarbij de feedback plots heel wat minder positief uitvalt om dan te culmineren in een heel negatieve beoordeling van de allerlaatste integratie-opdracht.

Verder merkt verzoeker op dat verwerende partij de presentatie ziet als het zwaartepunt: deze opdracht is echter één van de twaalf opdrachten en duurde 24 minuten. Volgens verzoeker gaat het dan ook niet op om in een vak met een studiebelasting van 225 uur het zwaartepunt te leggen op de laatste 24 minuten. Bovendien is de evaluatie door de tweede docent van die laatste opdracht volgens verzoeker eerder dubieus: tijdens het feedbackmoment gaf de docent zelf toe hoe goed beide docenten doorheen de jaren op elkaar ingewerkt en afgestemd waren. Volgens verzoeker is dit allesbehalve neutraal of objectief. Daarbovenop komt volgens verzoeker ook dat de tweede docent, [S.H.], met de rest van de stage niks te maken heeft gehad: volgens verzoeker was er doorheen de stage geen enkele keer contact tussen hemzelf en deze docent maar wordt deze docent toch betrokken bij de evaluatie op het einde over de vraag of verzoeker zijn praktijkervaring kan koppelen aan de theoretische inhoud van het vak.

Verzoeker betwist het standpunt van verwerende partij dat er extra mogelijkheden geboden zouden zijn om onvoldoendes op te halen. Vooreerst stipt hij aan dat het onduidelijk is over welke onvoldoendes het gaan aangezien volgens verzoeker noch uit de feedback op de taken noch uit het e-mailverkeer iets over onvoldoendes af te leiden valt of dat hieraan gewerkt moet worden. Verzoeker verwijst hiervoor naar zijn stukken die betrekking hebben op alle taken, samen met de feedback die hierop gekomen is en het daarbij horende mailverkeer doorheen de stageperiode. Volgens verzoeker was er tijdens de begeleidingsgesprekken ook nooit sprake van onvoldoendes of het ophalen van onvoldoendes. Verzoeker geeft aan dat het aan verwerende partij toekomt om de bewijzen bij te brengen dat verzoeker onvoldoendes had en dat hij hierover werd ingelicht dat er dringend aan gewerkt moest worden. Voor wat betreft de tweede beoordelaar stelt volgens verzoeker zich dezelfde vraag: zij was bovendien enkel het allerlaatste halfuur aanwezig tijdens het hele opleidingsonderdeel. Ten slotte stipt verzoeker aan niet goed in te zien hoe er inhoudelijke kritiek geleverd zou kunnen worden als er geen enkel evaluatieformulier wordt bijgebracht: stuk 9 en 10 van het administratief dossier van verwerende partij werden volgens verzoeker pas verkregen na het instellen van zijn extern beroep bij de Raad. Volgens verzoeker betreft het overigens een kladversie van een evaluatieformulier waarbij delen van het document compleet onleesbaar zijn.

Met betrekking tot zijn presentatietijd merkt verzoeker op dat verwerende partij lang heeft gewacht om te melden dat zijn presentatietijd eigenlijk al aan het lopen was daar waar verzoeker ervan uitging dat zijn voorbereidingstijd nog lopende was: zijn presentatie was volledig afgewerkt, hij had geen voorbereidingstijd meer nodig en wachtte op een signaal van de docenten om aan de presentatie te beginnen. Doordat hij zijn presentatietijd ingekort zag, was het volgens verzoeker dan ook niet meer mogelijk om zijn presentatie op eenzelfde kwalitatieve manier naar voor te brengen. Verzoeker betwist ook het standpunt van verwerende partij dat hij een ruimere voorbereidingstijd zou hebben gekregen. Volgens verzoeker was bij zijn aankomst het lokaal niet vrij en toen dit eindelijk vrijkwam en hij binnen ging, begon zijn presentatietijd kennelijk onmiddellijk te lopen. Volgens verzoeker was hij zich hiervan niet bewust aangezien er in de studiewijzer letterlijk staat dat elke student recht heeft op 15 minuten voorbereidingstijd, hetgeen verzoeker ontnomen werd. Verzoeker betwist ook de invulling die door verwerende partij wordt gegeven aan wat – volgens verzoeker – voorbereidingstijd is: hij kreeg geen ander lokaal toegewezen en verzoeker moest zelf op zoek gaan naar een ander lokaal (waarin nog een andere student bezig was). Verzoeker betwist ook het standpunt van verwerende partij dat hij zijn presentatie nog aan het aanpassen was terwijl de docenten al binnen waren. Volgens verzoeker hebben de docenten nagelaten mee te delen dat de presentatietijd al aan het lopen was zodat verzoeker ervan uitging dat de voorbereidingstijd van 15 minuten nog bezig was: hij was louter nog de hoofdpunten van zijn presentatie aan het overlopen. Verzoeker geeft aan dat dit geen afbreuk doet aan het gegeven dat zijn voorbereiding effectief op voorhand was gemaakt en hij door een miscommunicatie over de presentatietijd op het verkeerde been werd gezet.

Over het vraaggesprek merkt verzoeker op dat dit in zijn beleving er niet zozeer op gericht was om hem extra kansen te bieden dan wel eerder om doelbewust op zoek te gaan naar elementen om verzoeker op af te rekenen. Volgens verzoeker lijkt het hem ook niet mogelijk om in een vak met een studiebelasting van 225 uur vier van de vijf doelstellingen (alsnog) te kunnen ophalen in een gesprek van 20 minuten: het komt hem dan ook als onwaarschijnlijk voor dat dit de oorzaak was van het langere vraaggesprek. Bovendien ontbreekt volgens verzoeker ook hier weer elk bewijs van deze insinuaties: hij heeft pas op 16 augustus 2021 van beide docenten een (ongedateerde) evaluatieve ontvangen, anderhalve maand na de opdracht en na het afsluiten van het academiejaar.

Met betrekking tot de kennis van verzoeker over de criteria voor een goede analyse van een reflectie merkt hij op dat hij dit wel in zijn eigen bewoordingen kon uitleggen maar niet letterlijk kon reproduceren: volgens verzoeker vond de docent de letterlijke reproductie niettemin belangrijker. Bovendien geeft verzoeker aan dat de docent vóór deze opdracht al in haar feedback van twee andere opdrachten (waaronder die specifiek over reflecteren) lovende woorden uitte over het reflectievermogen van de student.

Verzoeker betwist ook het standpunt van verwerende partij dat hij onvoldoende gebruik zou hebben gemaakt van de begeleidingsgesprekken en overloopt hiervoor de gesprekken die hij heeft gehad.

Verzoekende partij stipt verder aan dat het aan verwerende partij toekomt om bewijs bij te brengen dat zij verzoeker geïnformeerd hebben over zijn ondermaats presteren: volgens verzoeker beroep verwerende partij zich enkel op de mondelinge begeleidingsgesprekken die dan nog eens facultatief zijn. Tijdens deze gesprekken werd er volgens verzoeker nooit gewag gemaakt van onvoldoendes of een mogelijk onvoldoende voor het vak.

Over het administratief dossier van verwerende partij merkt verzoeker op dat de eerste acht stukken loutere feiten zijn, ofwel omtrent het vak ofwel omtrent het verloop van de betwisting van het resultaat: enkel de laatste twee stukken hebben te maken met één theoretische opdracht van de twaalf. Volgens verzoeker kan dit onvoldoende het standpunt van verwerende partij schrageren. Met betrekking tot stuk 9 en 10 van het administratief dossier van verwerende partij geeft verzoeker aan dat hij deze pas heeft ontvangen anderhalve maand na het uitvoeren van de opdracht en na het eind van het academiejaar, na beroep te hebben ingesteld voor de interne beroepsinstantie. Volgens verzoeker werden deze stukken retroactief ingevuld en staapt dit zijn vermoeden dat het zwaartepunt voor verwerende partij lag bij de laatste opdracht en dat alle andere opdrachten genegeerd werden. Verzoeker merkt op dat verwerende partij de datering van deze stukken dient bij te brengen alsook aan te tonen dat zij deze doorgestuurd heeft: volgens verzoeker is dit nooit gebeurd. Verzoeker geeft aan dat hij, in de hypothese dat hij de opdrachten opnieuw zou hebben gemaakt voor de tweede zittijd, remediering ook niet mogelijk was geweest, aangezien hij geen feedback heeft ontvangen.

Verzoeker merkt op dat de visie van verwerende partij omtrent de integratieopdracht strijdig is met de cursus, beoordelingscriteria en studiewijzer. Verzoeker geeft aan dat er in de stage-evaluatie van de werkbegeleider letterlijk staat dat dit wel degelijk voldoende is: verzoeker ziet

daarom niet in waarom verwerende partij kan afleiden dat het niet zo is wanneer zij zich focussen op een omgekeerd principe.

Verzoeker erkent dat de directie van de instelling waar hij stage liep geen inspraak heeft in de beoordeling maar merkt toch op dat voorbij wordt gegaan aan hun professionele opinie waar verwerende partij stelt dat hij voor vier van de vijf beoordelingscriteria faalt terwijl de instelling verzoeker contacteerde met een jobaanbieding.

Verzoeker betwist ook het standpunt van verwerende partij dat in zijn presentatie de kerntaak niet aan bod kwam en verwijst hiervoor naar zijn powerpoint-presentatie. Volgens verzoeker komt dit aspect daar wel degelijk aan bod maar kon dit minder uitgebreid worden toegelicht door de beperkte tijd die hem werd toegekend voor zijn presentatie.

Ten slotte stelt verzoeker dat er op basis van de ECTS-fiche geen deelcijfers worden gegeven, hoewel er veel opdrachten zijn alsook de stage zelf. Volgens verzoeker is er van het hele opleidingsonderdeel voor geen enkele opdracht en evenmin voor de praktijkstage zelf een evaluatifiche terug te vinden: niet in de vorm van punten, noch een andere vorm van quotering. Volgens verzoeker kan verwerende partij dan ook niet het toegekende cijfer motiveren: dit is voor verzoeker dan nog bijzonder hoog aangezien hij voor vier van de vijf beoordelingscriteria ondermaats presteerde. Verzoeker verwijst hierbij ook naar de beoordelingen bij de 12 opdrachten. Verzoeker stelt dat verwerende partij haar motivering voor de lage score dient te verklaren en te ondersteunen aan de hand van evaluaties en bijhorende feedback van alle opdrachten en niet alleen door mondelinge verklaringen en een kladversie van de evaluatie van één enkele opdracht waarvan verzoeker het vermoeden heeft dat deze retroactief werd opgesteld.

Beoordeling

Gedeeltelijke onontvankelijkheid

In zijn wederantwoordnota haalt verzoeker onder punt I. aan:

“Gezien de reden van de bestrijding van de puntentoekenning en onze bewijsvoering duidelijk en uitvoerig blijkt uit het interne beroepschrift (02/07/2012, opgesteld door advocaat Dhr. C. Vangeel) en het antwoord op de beslissing van de interne beroepscommissie (26/07/2021, opgesteld door mvr. [L.V.]) beperken wij ons hier tot het opsommen van de zaken uit de antwoordnota van de verwerende

partij die ons ongegrond lijken en een concrete opsomming van de zaken die wij nog steeds in vraag stellen.”

Voor zover verzoeker hiermee alle argumenten op intern beroep, die hij niet hernam in zijn verzoekschrift, alsnog wenst voor te leggen aan de Raad, wijst de Raad op zijn vaststaande rechtspraak: middelen die wel voorkomen in het intern beroep en in (desgevallend via verwijzing) de wederantwoordnota, maar niet in het verzoekschrift voor de Raad zijn nieuw en bijgevolg onontvankelijk.

Eveneens in zijn wederantwoordnota uit verzoeker voor het eerst in de procedure kritiek op de evaluatiecriteria die verwerende partij heeft gehanteerd voor het opleidingsonderdeel “Beroepsoriëntatie bachelor in de orthopedagogie”:

- Zo zouden de cursus van het vak en de studiewijzer elkaar tegenspreken inzake de “kerntaak” (term vermeld in beoordelingscriterium B1).
- Nog in de ECTS-fiche, nog in de cursus, nog in de studiewijzer zou uiteengezet zijn wat “profiel” betekent (term vermeld in beoordelingscriterium B1).
- De termen “reflecteren” en “observeren” (termen vermeld in beoordelingscriterium B1) zouden al vervat zijn in de term “kerntaak”.
- Er zou slechts een zeer klein verschil zijn tussen beoordelingscriterium B3 en B5, nergens werd dit verschil breder toegelicht. Verzoeker stelt dat het onbegrijpelijk is dat hij dan geslaagd is voor criterium B5 maar niet voor B3.
- De grens tussen beoordelingscriterium B4, B3 en B5 is bijzonder klein Verzoeker stelt dat het onbegrijpelijk is dat hij dan geslaagd is voor criterium B5 maar niet voor B3.

De beoordelingscriteria waren verzoeker al bekend op het ogenblik dat hij het intern beroep instelde, nu deze criteria blijken uit zowel de ECTS-fiche als de studiewijzer (respectievelijk stuk 7 en 8 van het administratief dossier). Ook de cursus was hem reeds bekend voorafgaand aan het instellen van het intern beroep. De manier waarop de beoordelingscriteria op hem werden toegepast, is uitvoerig gemotiveerd in de bestreden beslissing. Verzoeker was dus in de mogelijkheid om de hogervermelde argumenten al te ontwikkelen op intern beroep, dan wel in zijn verzoekschrift. Dit heeft hij echter nagelaten aangezien hij voor het eerst gewag maakt van deze argumenten in zijn wederantwoordnota. Dit is laattijdig.

Verzoeker poogt deze argumentatie in zijn wederantwoordnota te linken aan hetgeen hij in zijn verzoekschrift heeft uiteengezet, met name dat hij “het bos door de bomen niet meer kan zien”. De Raad kan verzoeker daarin niet volgen. In de desbetreffende passage in het verzoekschrift

kaart verzoeker aan dat de opbouw van het opleidingsonderdeel, d.w.z. “de indeling en de overvloedige documenten” vraagstelling en chaos veroorzaakten:

“Het OPO bestaat uit opdrachten, een stage en een integratiemoment (presentatie). Het was een ware zoekactie, vol frustraties, om mezelf wegwijs te maken in de opbouw van dit OPO. Een stage met feedbackmomenten, meer dan 10 taken, herwerkte taken, een logboek, begeleidingsgesprekken, een presentatie, ... Ik zie meer dan één keer door de bomen het bos niet meer. Is het dan niet meer dan normaal dat een student hierover enkele vragen stelt aan de docent? De indeling en de overvloedige documenten werken vraagstelling en chaos in de hand. Als elke student meer dan 10 taken moet doorsturen, dan begrijp ik dat je vindt dat de studenten chaotisch zijn. Misschien is er een mogelijkheid om de opdrachten te reduceren. Dit zou zowel voor jullie als voor de studenten overzichtelijker zijn.”

Verzoeker uit in het verzoekschrift dus kritiek op de documentatie en de verschillende opdrachten binnen het betrokken opleidingsonderdeel, maar niet op de beoordelingscriteria en de toepassing ervan. Hiermee geeft verzoeker een invulling aan zijn eerder ontwikkeld middel dat er niet mee in overeenstemming is.

Hogervermelde argumentatie in de wederantwoordnota is laattijdig en bijgevolg onontvankelijk. Hetzelfde geldt voor de stukken 21 en 22 die verzoeker bij zijn wederantwoordnota voegt: hiervan had hij reeds kennis voorafgaand aan het instellen van het extern beroep. Nu hij deze stukken echter pas bijvoegt bij de wederantwoordnota, weert de Raad ze uit de debatten.

De stelling van verzoeker dat hij de bomen door het bos niet meer ziet

Verzoeker uit kritiek op de indeling van het betrokken opleidingsonderdeel en de overvloedige documenten (verzoeker lijkt hiermee te bedoelen, de opdrachten) die ermee gepaard gaan. Tegelijk lijkt verzoeker hiermee kritiek te uiten op de vermeldingen in de bestreden beslissing, waar de docenten van verzoeker aanhalen dat verzoeker meerdere keren vragen stelde rond opdrachten, praktische zaken, ... die volgens hen duidelijk via Toledo of mail gecommuniceerd zijn.

De Raad kan verzoeker niet volgen daar waar hij stelt dat de ter beschikking gestelde informatie onduidelijk of te overvloedig is. Integendeel komen zowel de ECTS-fiche als de studiewijzer, die tijdig ter beschikking stonden van verzoeker, op de Raad over als helder verwoorde en gestructureerde documenten.

Uit de ECTS-fiche (stuk 7 administratief dossier) blijkt namelijk duidelijk dat:

- De beoogde doelstellingen van het vak de volgende zijn: kennis en inzicht in de kerntaak van de gespecialiseerde opvoeder-begeleider; een activiteit kwaliteitsvol begeleiden; reflecteren; observeren, registreren, rapporteren en interpreteren; basisattitudes gespecialiseerde opvoeder-begeleider eigen maken; iedere student doet verschillende praktijkervaringen op, hieronder valt 80 uur stage;
- het opleidingsonderdeel “Beroepsoriëntatie bachelor in de orthopedagogie” geëvalueerd wordt op basis van 1) de stage, 2) opdrachten en 3) de integratieopdracht/presentatie;
- dit opleidingsonderdeel in zijn geheel wordt beoordeeld, d.w.z. dat er geen deelpunten gegevens worden aan de verschillende onderdelen (“=opdrachten-stage-presentatie”)
- de beoordelingscriteria de volgende zijn: 1) B.1. Verdieping en integratie (verbinding) met de theoretische inhouden (= de kerntaak, het profiel, reflecteren en observeren); 2) B.2. Zelfreflectie en reflectie op het eigen leerproces; 3) B.3. Vaardigheden: inzicht hebben en hanteren van adequaat beroepsgerelateerde vaardigheden; 4) B.4. Attitude: handelen vanuit beroepsgerelateerde vaardigheden; 5) B.5. Kennis + vaardigheden + attitudes (integraal) die de student heeft verworven, integreren in de praktijk.

De studiewijzer (stuk 8 administratief dossier) bevestigt deze elementen en voegt er onder andere volgende informatie aan toe:

- De totale studiebelasting voor het opleidingsonderdeel is 225 uur, waarvan 80 uur stage;
- Omrent het belang van het opleidingsonderdeel in de opleiding: er wordt beoogd de studenten inzicht te laten verwerven in de kerntaak van de gespecialiseerde opvoeder-begeleider. Vanuit de praktijkervaring, gesitueerd binnen een bepaalde stage-context, gaan de studenten op zoek naar inhoudelijke verdieping. Deze verdieping krijgt concreet vorm via opdrachten;
- Een gestructureerd overzicht van de opdrachten die binnen het opleidingsonderdeel moeten worden gemaakt (p. 8 studiewijzer);
- Praktische informatie over de presentatieopdracht (integratieopdracht);
- Praktische informatie over de begeleiding, o.a. de vermelding dat alle relevante documenten terug te vinden zijn op Toledo en dat de student recht heeft op drie begeleidingsgesprekken.

Verzoeker toont niet aan dat deze informatie in strijd zou zijn met elkaar, noch dat deze informatie verwarring zou zijn. Het loutere feit dat de studenten meerdere opdrachten binnen

het opleidingsonderdeel moesten vervullen en dat zij daarvoor een reeks aan documenten moesten gebruiken, is daarvan in ieder geval geen afdoende bewijs.

Omtrent de stage

Partijen zijn het erover eens dat verzoeker goed presteerde op het onderdeel “stage”. Dit blijkt ook duidelijk uit de motivering van de bestreden beslissing.

Verzoeker verwijst vervolgens naar de feedback van zijn stagebegeleider om aan te tonen dat hij wel degelijk voldoet aan alle beoordelingscriteria voor het opleidingsonderdeel. De Raad stelt vast dat verzoeker in zijn intern beroep niet heeft beargumenteerd dat uit de feedback van de stagebegeleider blijkt dat hij alle beoordelingscriteria van het gehele opleidingsonderdeel heeft behaald, zodat het argument onontvankelijk is. Het lijkt de Raad bovendien dat verzoeker met deze stelling voorbijgaat aan de motieven in de bestreden beslissing waarin de docenten van verzoeker stellen dat het functioneren op de stage niet onbelangrijk is, maar dat bovenal de praktijkervaring nodig is om de verdieping van de opdrachten (tweede en derde onderdeel van het opleidingsonderdeel) te bereiken, en waarbij de interne beroepscommissie zich aansluit:

“De beroepscommissie hoorde op 12.07.2021 mevrouw [S.H.], mevrouw [M.H.] en de heer [W.L.]. Zij weerleggen uw bezwaren als volgt:

...

Dit opleidingsonderdeel beoogt beroepsoriëntatie en wil de student inzicht geven in de kerntaak van de opvoeder-begeleider en een aantal beroep gerelateerde vaardigheden. Vanuit de praktijkervaring beogen we inhoudelijke verdieping die concreet vorm krijgt via de opdrachten. Na het verdiepen van de kerntaak via opdrachten sluiten we af met een integratie-opdracht die gepresenteerd wordt (= het mondeling examen). Nergens is betwist dat de praktijkervaring van de student globaal goed verliep, maar in de opdrachten en vooral de integratie-opdracht is duidelijk dat de beoogde verdieping vooralsnog niet gerealiseerd is.

...

Gezien gemotiveerd wordt dat de student op 4 van de 5 beoordelingscriteria niet slaagt, kan bezwaarlijk gesteld worden dat het niet slagen niet voldoende gemotiveerd is. Er zouden eerder vragen gesteld moeten worden bij het feit dat bij een tekortschieten op 4 van de beoordelingscriteria toch nog een totaalcijfer van 9/20 gegeven wordt. Hiermee worden de zaken die de student wel getoond heeft en zijn goede praktijkervaring mee in rekening gebracht en wordt aangetoond dat met extra inzet rond de aandachtspunten een voldoende score haalbaar is.

...

Dat de praktijkervaring essentieel is, is logisch. Het functioneren op de stage is niet onbelangrijk, maar bovenal is de praktijkervaring nodig om de verdieping die de opdrachten beogen te bereiken. De opdrachten zijn gerelateerd aan die praktijkervaring. Essentieel betekent geenszins dat slagen op de praktijkervaring slagen op het opleidingsonderdeel betekent, en daar lijkt de student blijvend vanuit gegaan te zijn. De redenering dat het aantal uren dat besteed wordt aan de praktijkervaring de belangrijkheid weergeeft houdt niet stand gezien de doelstelling beroepsoriëntatie is, en de praktijkervaring het middel is om de opdrachten te kunnen maken en tot verdiepende inzichten te komen. Volgens de redenering die aangehaald wordt door de student zouden we evenveel verwerkingsijd moeten vragen voor opdrachten, indien we willen aantonen dat die belangrijkheid minstens even groot

is. De beoordelingscriteria tonen duidelijk aan wat er nagestreefd wordt in dit opleidingsonderdeel. Dat de student ondertussen een contract aangeboden kreeg op de plek van de praktijkervaring juichen we toe, maar is geenszins een bewijs dat de doelstellingen in dit opleidingsonderdeel gehaald zijn. In onze aanvullingstrajecten na graduaat ortho lopen mensen stage die al jaren tot tevredenheid actief zijn in het werkveld, maar die soms toch worstelen met de verdieping die verwacht wordt binnen de bacheloropleiding. Het voldoende functioneren op de werkplek is dus geen afdoende bewijs dat de doelstellingen van het opleidingsonderdeel gehaald zijn.

...

Beschouwingen van de beroepscommissie:

...

De beroepscommissie stelt vast dat de student onvoldoende onderscheid maakt tussen het vak ‘Beroepsoriëntatie Bachelor in de Orthopedagogie’ en de stage. Dit opleidingsonderdeel beoogt inhoudelijke verdieping te geven aan de praktijkervaring door middel van opdrachten. De opleiding betwist niet dat de praktijkervaring van de student een positief verloop gekend heeft, hetgeen ook de beroepscommissie vaststelt. Echter komt uit de opdrachten en vooral de integratie-opdracht naar voor dat de beoogde verdieping niet voldoende gerealiseerd is. De competenties die nagestreefd worden in dit opleidingsonderdeel geoperationaliseerd in de beoordelingscriteria werden niet gehaald. De student slaagde onvoldoende voor 4 van de 5 beoordelingscriteria. De beroepscommissie begrijpt de ontgoocheling van de student. Echter focusert de student hier louter op de praktijkervaring en verliest hij daarbij het theoretisch kader uit het oog. Nochtans wordt dit redelijkerwijze verwacht van een bachelor student.”

Het komt de Raad bijgevolg voor dat de beoordeling door de stagementor wel degelijk is meegenomen in de besluitvorming, temeer nu verzoeker in totaal een 9/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel terwijl hij ondermaats scoorde op de opdrachten en de integratieopdracht. Er is dus wel degelijk belang gehecht aan de prestaties tijdens de stage en de beoordeling daarvan door de stagementor. In het licht van de ECTS-fiche en de studiewijzer komt het de Raad niet onredelijk maar zelfs geheel logisch en noodzakelijk voor dat verzoeker niet enkel beoordeeld werd op de stage maar ook op de opdrachten en de integratieopdracht. Het opleidingsonderdeel beoogt immers niet enkel praktische ervaring, maar ook en vooral inhoudelijke verdieping via deze praktische ervaring. Deze inhoudelijke verdieping wordt grotendeels getoetst via het tweede en derde onderdeel van het opleidingsonderdeel. De bestreden beslissing motiveert uitvoerig waarom verzoeker niet slaagde in deze inhoudelijke verdieping, maar verzoeker slaagt er niet in deze motivering te weerleggen (zie ook infra, “omtrent de opdrachten” en “omtrent de presentatie”). In dat kader merkt de Raad nog het volgende op. Voor zover verzoeker in zijn wederantwoordnota nog laat gelden dat er voor het opleidingsonderdeel geen evaluatifiche bestaat en dat het dus niet te verklaren is hoe de docent tot een 9/20 voor het opleidingsonderdeel komt, gaat verzoeker weeral voorbij aan de uitvoerige motivering per beoordelingscriterium van zijn eindresultaat door de docenten in de bestreden beslissing, waarbij de interne beroepscommissie zich aansluit.

Het gegeven dat verzoeker na afloop van de stage een jobaanbieding kreeg vanwege de stageplaats, bevestigt volgens de Raad inderdaad dat verzoeker een goede stage aflegde, maar zoals verwerende partij duidelijk aangeeft in de bestreden beslissing, staat hiermee niet *ipso facto* vast dat verzoeker de beoogde inhoudelijke verdieping heeft bereikt. Dergelijke beoordeling komt niet toe aan de stagementor, maar wel aan de docenten van verzoeker. Idem dito wat betreft het argument van verzoeker dat hij wel degelijk in staat is om professioneel om te gaan met jongeren die het moeilijk hebben en dat hij voor deze jongeren een grote meerwaarde kan betekenen: dit bewijst geenszins dat verzoeker de voor dit opleidingsonderdeel vereiste inhoudelijke verdieping heeft bereikt.

Verwerende partij heeft de prestaties van verzoeker op de stage in voldoende mate in de besluitvorming betrokken. Uit niets blijkt dat de manier waarop dit gebeurde onredelijk zou zijn.

Omtrent de opdrachten

In de bestreden beslissing motiveren de docenten van verzoeker hun beoordeling van de score van verzoeker op het beoordelingscriterium “M.b.t. attitude: handelen vanuit beroepsgerelateerde vaardigheden” als volgt:

“M.b.t. attitude: handelen vanuit beroepsgerelateerde vaardigheden

- Ook systematisch werken is een cruciale vaardigheid. Doorheen het ganse opleidingsonderdeel toont de student zich weinig gestructureerd en vrij chaotisch: taken worden in stukjes en brokjes doorstuurd, ook wanneer de docent aangeeft dat dit niet de bedoeling is. Herhaaldelijk komen er vragen over instructies die duidelijk terug te vinden zijn bij de informatie rond dit opleidingsonderdeel. Een begeleidingsgesprek wordt ‘vergeten’, hij vergeet een opdracht door te mailen. Telkens opnieuw wordt in opdrachten en mails verwezen naar het belang van het doornemen van de doelstellingen van het opleidingsonderdeel maar hij blijft vragen stellen waaruit blijkt dat hij het materiaal behorend bij dit vak niet doorgenomen heeft en de doelstellingen niet begrijpt. Hij dient herinnerd te worden aan het inleveren of het herwerken van taken. Ook op de praktijkervaring wordt de nonchalance vermeld.

- Mee nemen van feedback: wanneer de student gevraagd wordt een taak te herwerken doet hij dit wel, maar maakt hij onvoldoende gebruik van de feedback. Ook de tips meegegeven in de begeleidingsgesprekken worden onvoldoende ter harte genomen. Hij hoort de goede zaken maar besteedt niet consistent aandacht aan de werkpunten. We doen hier geen uitspraak of de student dit dan niet kan of niet wil, we zien het gewoon onvoldoende. Mogelijks speelt de nonchalance hier ook een rol in.

- De student ervaart vrij snel een onrechtvaardigheidsgevoel wat het omgaan met feedback aanzienlijk bemoeilijkt. Hij besef wel dat onrechtvaardigheid hem enorm kan raken, maar heeft geen inzicht in het feit dat dit gevoel bij hem wel heel snel getriggerd wordt en dat hij als professional deze gevoelens moet weten te kanaliseren. Dit sluit aan bij de opmerking vanuit de stageplaats waar geformuleerd wordt dat de student kritisch is, wat een meerwaarde is, maar dat de valkuil hiervan is respectvol te blijven, en niet arrogant en zelfingenomen over te komen. Dit is geen theoretische valkuil zoals de

verzoeker verwoordt, maar wel degelijk een feitelijke valkuil voor deze student. Zijn taalgebruik was ook een centraal gespreksonderwerp in het 2de begeleidingsgesprek met de docent. Bij de taak ‘ik als hulpverlener’ maakte de begeleidende docent daar een opmerking over, om hem uit te nodigen hierbij stil te staan om dit vervolgens in het begeleidingsgesprek op te nemen. “[verzoeker] je weet wat je wil. Alleen zal je taalgebruik er soms voor zorgen dat je niet gehoord wordt, vermoed ik. Wat is jouw idee hierover?” (Dit naar aanleiding van de manier waarop hij spreekt over mensen met een beperking, dyslexie en ADHD.)

Student koos ervoor de gespreksthema van dit gesprek en de hierbij gegeven feedback niet op papier te zetten zoals gevraagd wordt na een begeleidingsgesprek.

Andere voorbeelden: Wanneer hem gevraagd wordt in de evaluatie van stage om volgens de APA-regelgeving te verwijzen, antwoordt hij dat hij niet van plan is schrijver te worden. Wanneer in het vraaggesprek een theoretische vraag gesteld wordt en hij kan niet onmiddellijk [...] antwoorden, zegt hij op een verwerpende toon: “Je zal wel weer puntjes willen horen, wel ik kan ze niet geven, ik vind dat trouwens niet belangrijk ...”

Verzoeker betwist dat hij één opdracht in stukken heeft overgemaakt en stelt niet te begrijpen welke opdracht hij zou vergeten hebben in te dienen.

Blijkens het e-mailverkeer dat verzoeker bijbrengt als stuk 19 heeft verzoeker op 22 februari 2021 de eindevaluatie van zijn stagementor doorgestuurd in 14 aparte bestanden. De Raad gaat ervan uit dat dit de opdracht is, waarvan verwerende partij stelt dat ze in stukken is doorgestuurd.

Op 7 april 2021 mailt verzoeker aan docente [M.H.]:

“Ik merk net dat ik die allerlaatste opdracht van de stage nog niet had doorgestuurd naar u. In bijlage kunt u die vinden, mijn excuses voor die late reactie.”

Dit lijkt de opdracht te zijn, die verzoeker volgens de bestreden beslissing was vergeten.

Dat er een overvloedig mailverkeer tussen verzoeker en zijn docenten is ontstaan, komt volgens verzoeker onder andere door het feit dat hij gebrekkig begeleid zou zijn geweest. De begeleiding zou ook gebrekkig zijn doordat verzoeker nooit enige negatieve feedback heeft gekregen op zijn opdrachten, noch zouden zijn docenten hem de boodschap hebben gegeven dat hij niet zou slagen. Hij verwijst naar positieve feedback op zijn opdrachten. Ten slotte stelt verzoeker dat de toon van verwerende partij steeds grilliger wordt en dat hij aanvoelt dat men op het einde van dit opleidingsonderdeel niet meer objectief kon beoordelen.

De Raad verwijst in eerste instantie naar zijn vaste rechtspraak dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde

kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Tegen de achtergrond van deze rechtspraak onderzoekt de Raad of verzoeker inderdaad verstoken is gebleven van tussentijdse negatieve feedback op zijn opdrachten.

Vervolgens verwijst de Raad naar hetgeen in de bestreden beslissing uiteen wordt gezet inzake de verstrekte begeleiding en feedback:

“De beroepscommissie hoorde op 12.07.2021 mevrouw [S.H.], mevrouw [M.H.] en de heer [W.L]. Zij weerleggen uw bezwaren als volgt:

...

- Om de student te helpen bij dit reflectieproces kan de student 3 begeleidingsgesprekken aanvragen, ook het neerschrijven van het verslag van deze begeleidingsgesprekken is bedoeld om het reflectieproces te versterken. De student schreef een heel beperkt verslag van het eerste gesprek, van het tweede gesprek kwam geen verslag en op het 3de begeleidingsgesprek daagde student niet op. Student is niet verplicht tot begeleidingsgesprekken maar liet hier wel kansen liggen, terwijl de inhoud van de eerste 2 begeleidingsgesprekken de wenselijkheid van deze gesprekken aantoonde.

- [De] kwaliteit van de reflectie in de opdrachten is wisselend. Sommige opdrachten zijn goed, anderen schieten ernstig te kort. Vb. ‘eerste contact met de doelgroep’ daarentegen was slecht. De feedback was duidelijk: Deze analyse is een aanzet doch veel te beperkt. In dit onderdeel wil ik verschillende reflectieve vragen lezen en ook de antwoorden. Hierbij relevante theoretische orthopedagogische bronnen invoegen. Dit alles verwerken kan door te verwijzen naar de aanleiding en de motivatie. Zie theorie reflecteren op Toledo. Er werd de student gevraagd dit te herwerken. De verzoeker heeft deze opdracht beperkt herwerkt, doch nog steeds onvoldoende. Volgende vraag werd hierdoor op de presentatie gesteld: geef 4 criteria voor een goede analyse in een reflectie? Antwoord: “Ik weet dit niet”. Wat in de herwerking van de opdracht over de doelgroep bleek, werd bevestigd op de presentatie. De student kan niet aantonen dat hij de theorie en de inzichten van reflecteren beheerst.

...

- Mee nemen van feedback: wanneer de student gevraagd wordt een taak te herwerken doet hij dit wel, maar maakt hij onvoldoende gebruik van de feedback. Ook de tips meegegeven in de begeleidingsgesprekken worden onvoldoende ter harte genomen. Hij hoort de goede zaken maar besteedt niet consistent aandacht aan de werkpunten. We doen hier geen uitspraak of de student dit dan niet kan of niet wil, we zien het gewoon onvoldoende. Mogelijks speelt de nonchalance hier ook een rol in.

- De student ervaart vrij snel een onrechtvaardigheidsgevoel wat het omgaan met feedback aanzienlijk bemoeilijkt. Hij besef dat onrechtvaardigheid hem enorm kan raken, maar heeft geen inzicht in het feit dat dit gevoel bij hem wel heel snel getriggerd wordt en dat hij als professional deze gevoelens moet weten te kanaliseren. Dit sluit aan bij de opmerking vanuit de stageplaats waar geformuleerd wordt dat de student kritisch is, wat een meerwaarde is, maar dat de valkuil hiervan is respectvol te blijven, en niet arrogant en zelfingenomen over te komen. Dit is geen theoretische valkuil zoals de verzoeker verwoordt, maar wel degelijk een feitelijke valkuil voor deze student. Zijn taalgebruik was ook een centraal gespreksonderwerp in het 2de begeleidingsgesprek met de docent. Bij de taak ‘ik als hulpverlener’ maakte de begeleidende docent daar een opmerking over, om hem uit te nodigen hierbij stil te staan om dit vervolgens in het begeleidingsgesprek op te nemen. “[verzoeker] je weet wat je wil. Alleen zal je taalgebruik er soms voor zorgen dat je niet gehoord wordt, vermoed ik. Wat is jouw idee hierover?” (Dit naar aanleiding van de manier waarop hij spreekt over mensen met een beperking, dyslexie en ADHD.) Student koos ervoor de gespreksthema van dit gesprek en de hierbij gegeven feedback niet op papier te zetten zoals gevraagd wordt na een begeleidingsgesprek.

Andere voorbeelden: Wanneer hem gevraagd wordt in de evaluatie van stage om volgens de APA-regelgeving te verwijzen, antwoordt hij dat hij niet van plan is schrijver te worden. Wanneer in het vraaggesprek een theoretische vraag gesteld wordt en hij kan niet onmiddellijk kan antwoorden, zegt hij op een verwerpende toon: “Je zal wel weer puntjes willen horen, wel ik kan ze niet geven, ik vind dat trouwens niet belangrijk ...”

...

We gaan nog even in op de specifieke kritiekpunten van de student:

Gebrekkige begeleiding:

- Het mailverkeer tussen student en docent toont overvloedig aan dat de docente zeer responsief was in de begeleiding, snel feedback voorzag, regelmatig uitnodigde tot gesprek en zich flexibel opstelde om een gezamenlijk moment te vinden. De ECTS/studiewijzer beschrijft heel duidelijk de verwachtingen en geeft ook aan dat de student recht heeft op 3 begeleidingsgesprekken, maar ze tijdig dient aan te vragen. Hij maakte hier niet volledig gebruik van. Het is dan ook vreemd om te spreken van gebrekkige begeleiding als men zelf niet alle begeleidingsmogelijkheden benut.

- Er gebeurde inderdaad geen stagebezoek. Dit gebeurt bij niemand in dit opleidingsonderdeel, er is nergens sprake van een stagebezoek. Het is ons niet duidelijk hoe de student hierdoor nadeel kan ondervinden gezien hij wel begeleidingsgesprekken op afstand kon aanvragen.

- Uiteraard worden er ook positieve commentaren gegeven, de student toonde inderdaad elementen die aantonen dat de beginselen van quasi alle na te streven competenties aanwezig zijn. De opdrachten vormen een voorbereiding op de integratie-opdracht, wat dus betekent dat de complexiteit der taken/verwachtingen toeneemt en de student haalt de eindmeet nog niet. De feedback op de presentatie kon logischerwijs niet eerder gegeven worden. Bij een schriftelijke opdracht kan er quasi niet doorgevraagd worden en kan nog verondersteld worden dat een student zaken kan maar ze niet uitgeschreven heeft. In de presentatie werd duidelijk dat hij onvoldoende verdiepend met zijn stageervaring aan de slag is gegaan.

...

De student poneert dat er tijdens het proces geen grote alarmsignalen waren. Er is inderdaad nooit een boodschap gegeven dat hij niet zou slagen, maar ook niet dat hij wel zou slagen. Het feit dat hij 3 taken diende te herwerken, waarvan sommige meermaals, alsook het aandringen van een docent op een derde begeleidingsgesprek kunnen bezwaarlijk gezien worden als teken dat alles goed verliep. De feedback om koppeling te maken met theorie en kerntaak van de begeleider zijn herhaaldelijk gegeven, niet in het minst op de begeleidingsgesprekken. De student had dit kunnen aangrijpen om net in de eindpresentatie het tegendeel te bewijzen. Hij lijkt er eerder vanuit gegaan te zijn dat de essentie van het opleidingsonderdeel erop zat eens de praktijkervaring voorbij was. De score van 9/20 is een klein tekort wat net weergeeft dat het nog net niet is, en dat er mits aanpassing van de opdrachten/presentatie aan de werkpunten wel degelijk kans op slagen is. Dit is niet onredelijk noch onzorgvuldig ten aanzien van de gevoerde argumentatie.

...

De verzoeker lijkt hierbij te verwachten dat de docent blijvend feedback voorziet op taken. Zelfs wanneer de docent ook nog eens feedback voorziet op de 2de verwerking, is de verwachting blijkbaar dat de docent ook nog een 3de herwerking nakijkt. Er kan bezwaarlijk verwacht worden dat er bij een beoordeling compleet abstractie gemaakt wordt van het aantal herwerkingen die een student nodig heeft voor een taak.

...

Beschouwingen van de beroepscommissie:

...

De opleiding legt een voldoende motivatie voor, die gegrond voorkomt. Het is de eigen keuze van de student om geen gebruik te maken van alle feedbackmogelijkheden. Wanneer er echter wel feedback wordt gegeven, waarbij een aantal aandachtspunten worden aangehaald, gaat de student hier niet mee aan de slag in diens opdrachten. Een stagebezoek is niet voorzien voor dit opleidingsonderdeel, ook dit vormt geen benadering.”

Volgens de studiewijzer (stuk 8 administratief dossier) moet verzoeker volgende opdrachten indienen:

- Gekoppeld aan de praktijk (stage)
 - Het logboek
 - Aanwezigheidsrooster
- Gekoppeld aan de dimensies
 - Visie/overtuiging
 - Basistekst Ter Horst – deel 1 en 2
 - Identiteit/persoon van de opvoeder – begeleider
 - Opdracht ‘ik als hulpverlener’
 - Verslaggeving van de begeleidingsgesprekken
 - Evaluatiedocumenten van de stage (TTE en EEV)
 - Context
 - Opdracht kennismakingsbezoek
 - Cliënt/cliëntsysteem
 - Opdracht doelgroep
- Gekoppeld aan vaardigheden
 - Leren een kwaliteitsvolle activiteit begeleiden (= voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een kwaliteitsvolle activiteit met een doelgroep).
 - Observatie en rapportage (observatieopdracht)
 - Reflecteren (reflectieopdracht)

Zoals uit de bestreden beslissing blijkt, behoefden bepaalde opdrachten uit hun aard weinig tot geen feedback, bijvoorbeeld logboek stage, activiteitenrooster stage, evaluatiedocumenten van de stage.

Op andere opdrachten kreeg verzoeker wel degelijk feedback, soms meermaals na herwerking:

- Ik als hulpverlener (stuk 2 verzoeker)
- Reflectieopdracht deel 3 (stuk 3 verzoeker)
- Basistekst Ter Horst (stuk 4 verzoeker)
- Kennismakingsopdracht (stuk 9 verzoeker):
- Reflectieopdracht: eerste contact met doelgroep (stuk 12 verzoeker)
- Observatieopdracht stage (stuk 14 verzoeker)

Verzoeker betwist niet dat de opeenvolgende opdrachten in complexiteit stegen. In dat opzicht lijkt het de Raad niet onlogisch dat verzoeker positieve feedback kreeg op de eerste opdrachten, maar dat er naarmate de opdrachten vorderden, negatieve feedback kwam. Volgens verzoeker is deze negatieve feedback onbestaande, maar de Raad stelt vast dat hoewel de schriftelijke feedback op de opdrachten beknopt is, uit de feedback duidelijk afgeleid kan worden dat:

- Verzoeker drie taken diende te herwerken, met name “kennismakingsopdracht”, “reflectieopdracht: eerste contact met doelgroep” en “observatieopdracht”. Het feit dat verzoeker deze taken moest herwerken, duidt erop dat hij deze opdrachten niet naar genoegen had volbracht;
- Er op beknopte maar duidelijke manier werd gewezen op tekortkomingen in meerdere opdrachten:
 - Kennismakingsopdracht (stuk 9 verzoeker). De docente gaf volgende feedback in de eerste versie van deze tekst:
 - “Bron?”,
 - “[verzoeker], dit is een te korte beschrijving van je cliënten. Probeer een meer holistische beschrijving te geven. Je aanvullingen in een ander kleur noteren.”
 - “Dag [verzoeker],

Je hebt al heel wat info kunnen verzamelen.

To do:

-Neem deze opdracht nog eens door met je WB of een andere collega om af te toetsen of je volledig bent geweest.

- Graag de doelgroep verder omschrijven.

- Bronnen vermelden volgens de APA-normen

(zie Toledo bij

‘opdrachten’))

Na herwerking gaf docente opnieuw feedback, die luidde als volgt:

“Dag [verzoeker]

Je hebt iets meer taai gegeven aan de omschrijving van je doelgroep. Het valt me op dat je vooral taal geeft aan hun pathologische problemen. Wat is de focus van [D.Z.] op hun krachten, hun interesses; ... Wat zou dit kunnen betekenen voor de invulling van de kerntaak in [D.Z.]?

- Reflectieopdracht: eerste contact met doelgroep (stuk 12 verzoeker) De docente voorzag volgende feedback:
 - Bij onderdeel “2. Motivatie”:

“Je leervraag is ok maar wat is eigenlijk je doel van deze reflectie? Wat wil je bijleren? Ik vermoed dat deze inhoud bij je analyse hoort?”

- Bij “3. Analyse” de volgende feedback:

“Dit begrijp ik niet?”, “Of is dit jouw leervraag?”, “Kolb ontwikkelde een leerstijltheorie, [verzoeker]. Vertel eens van waaruit dat je dit model die dikwijls binnen de didactiek gebruikt wordt, hier toepast?”, “Van waaruit grijp je naar Kolb? Op welke reflectieve vraag wil je een antwoord? Wat is de link met je aanleiding? Leervraag?”

- Globale feedback bij “3. Analyse”:

“Dag [verzoeker],

Deze analyse is een aanzet doch veel te beperkt.

In dit onderdeel wil ik verschillende reflectieve vragen lezen en ook je antwoorden. Hierbij relevante theoretische orthopedagogische bronnen invoegen.

Dit alles verwerken => dit kan door te verwijzen naar de aanleiding en de motivatie. Zie theorie reflecteren op Toledo.

Dit onderdeel best opnieuw uitwerken.”

- Bij “4. Leereffecten”:

“Is dit je leereffect?”, “Als je je eigen leerstijl wil bespreken, dan maak je best je leervraag anders, [verzoeker]”, “Hier lees ik ook reflectie => is voor in je analyse”

- Bij “5. Actiepunten”:

“Dit was een mooie invalshoek om over te reflecteren in je analyse...”, “Ook dit...”, “Wou je hierover niet reflecteren?”, “Werk dit uit in je analyse”...

- Globale feedback:

“Dag [verzoeker],

Net zoals bij de meeste studenten is er nog wat werk aan deze reflectie. Ik geef je meer uitleg op het gesprek van straks. Of, misschien kan je al weg met de feedback in deze opdracht?

Groeten,

[M.]

Vraag:

In mijn nota's lees ik dat de observatieopdracht nog wat bijgewerkt moet worden + de omschrijving van je 5 cliënten die in je KO te karig was. Verlies dit niet uit het oog.

Probeer goed te checken of je alle opdrachten reeds hebt ingediend...”

- Observatieopdracht stage (stuk 14 verzoeker). Docente verschafte volgende feedback:
 - “Hier spreken we eens over op het gesprek van morgen.”
 - “Voor mij is nog niet alles duidelijk. We komen hierop terug in het gesprek van morgen”.

Verzoeker stelt nog dat hij de feedback, die hij van zijn docente ontving, steeds grondig herwerkte. Hij brengt in dat kader de herwerkte opdrachten bij. Voor zover hij de Raad hiermee uitnodigt over te gaan tot een inhoudelijke beoordeling van deze opdrachten en de herwerking daarvan, wijst de Raad erop dat zo’n beoordeling buiten zijn bevoegdheid ligt. De Raad benadrukt dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. In dat licht kan de Raad een verzoekende partij niet beschermen tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige. Samen met verwerende partij is de Raad van oordeel dat van een docente redelijkerwijze niet verwacht kan worden dat zij keer op keer feedback na herwerking blijft geven.

Uit het feit dat verzoeker geen feedback meer kreeg op zijn herwerkte versies, kan niet afgeleid worden dat hij gebrekkig is begeleid, noch kon verzoeker hieruit afleiden dat zijn herwerkte versies wel voldeden aan de verwachtingen.

Partijen zijn het er bovendien over eens dat er twee begeleidingsgesprekken hebben plaatsgevonden. Volgens verzoeker kwam er tijdens deze gesprekken geen negatieve feedback naar boven, verwerende partij stelt dan weer dat de aandachtspunten wel degelijk besproken werden. De Raad kan de inhoud van deze mondelinge gesprekken niet nagaan, nu noch verzoekende, noch verwerende partij een schriftelijke neerslag van deze gesprekken bijbrengt. Evenwel kan de Raad uit het e-mailverkeer en de feedback op de opdrachten wel afleiden dat het de intentie van de docenten was om tijdens de begeleidingsspreken feedback te geven op de opdrachten. De schriftelijke feedback was een uitgangspunt voor deze gesprekken:

- Observatieopdracht stage (stuk 14 verzoeker). Docente verschafte volgende feedback:
 - “Hier spreken we eens over op het gesprek van morgen.”

- “Voor mij is nog niet alles duidelijk. We komen hierop terug in het gesprek van morgen”.
- Email van docente [M.H.] op 12.01.21 waarin ze haar feedback op de opdracht “ik als hulpverlener”, “kennismakingsopdracht”, “opdracht 9 reflecteren” en “taak 8 stage” overmaakt en schrijft:

“Ik heb je opdrachten gelezen en voorzien van feedback. Als je tijd hebt, kun je de feedback al eens doornemen ter voorbereiding van morgen.”

- E-mail van docente [M.H.] van 8 februari 2021 waarin ze feedback bezorgt op de opdracht Ter Horst en de kennismakingsopdracht en waarin ze schrijft: “Gezien je activiteit pdf-bestanden zijn, kan ik er niet in werken. Deze feedback is voor woensdag.”

Het lijkt de Raad dan ook onwaarschijnlijk dat de negatieve aandachtspunten, die in deze schriftelijke feedback aan bod kwamen, helemaal niet besproken werden tijdens de begeleidingsgesprekken.

Verzoeker stelt dat hij open en eerlijk heeft gecommuniceerd met zijn begeleiders over de reden waarom hij niet deelnam aan een derde begeleidingsgesprek. Uit hoger geciteerd e-mailverkeer kan de Raad afleiden dat tijdens dat gesprek de feedback op de opdracht Ter Horst en de kennismakingsopdracht op de agenda stond. Daarbij gaat verzoeker evenwel voorbij aan het feit dat hij zelf vond dat het begeleidingsgesprek niet nodig was:

“Zodoende zal er geen tijd meer zijn om ons gesprek nog in te plannen, tenzij dit mag na de laatste stagedag maar dat lijkt me weinig zinvol. Om eerlijk te zijn had ik toch geen leervragen te stellen. U weet dat het zeer goed loopt ginder en de job lijkt me uitermate te stroken met mijn persoonlijkheid.”
(stuk 19 van verzoeker - email van 14.02.2021)

Hoewel de begeleidingsgesprekken inderdaad facultatief waren, kan verzoeker in de ogen van de Raad niet enerzijds zijn docente verwijten dat zij onvoldoende feedback gaf en anderzijds op eigen initiatief afzien van een mogelijk feedbackmoment (begeleidingsgesprek), spijts de persoonlijke problemen die verzoeker deden afzien van dit feedbackmoment.

Docente [M.H.] reageerde steeds op e-mails van verzoeker (zie stuk 19 van verzoeker), verschafte hem feedback op zijn opdrachten, waarin zij hem beknopt doch duidelijk wees op zijn aandachtspunten, en stelde meermaals voor om een begeleidingsgesprek te organiseren. Het laatste begeleidingsgesprek wees verzoeker zelf van de hand.

In deze omstandigheden stelt de Raad vast dat de begeleiding van verzoeker geenszins gebrekkig was.

Evenmin brengt verzoeker concrete bewijzen bij die het vermoeden van objectiviteit van de docent kunnen weerleggen.

Los van het voorgaande, stelt de Raad nog vast dat verzoeker uitgaat van een zeer selectieve lezing van de bestreden beslissing, daar waar het de begeleiding en feedback betreft, en voorbijgaat aan een veelvoud van motieven inzake zijn functioneren die hij dus niet betwist. De bestreden beslissing dient evenwel als één geheel gelezen te worden. De Raad herhaalt dat deze bestreden beslissing uitvoerig is gemotiveerd en duidelijk maakt waarom verzoeker onvoldoende scoort op 4 van de 5 evaluatiecriteria. Verzoeker betwist hiervan slechts enkele motieven, en zoals hoger uiteengezet, kunnen deze beperkte argumenten de Raad niet overtuigen.

Omtrent de presentatieopdracht/integratieopdracht

Met betrekking tot de presentatieopdracht stelt de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing het volgende:

“De beroepscommissie hoorde op 12.07.2021 mevrouw [S.H.], mevrouw [M.H.] en de heer [W.L.]. Zij weerleggen uw bezwaren als volgt:

...

Motivatie van de onvoldoendes:

M.b.t. verdieping en integratie van theoretische inhouden

- Tijdens de presentatie heeft hij het vooral op zijn visie op het opvoederswerk, maar linkt dit niet met theoretische inzichten.
- Hij brengt zijn eigen leerproces niet aan bod
- Tijdens het vraaggesprek blijft student terugkomen op het belang van authenticiteit: “dit ben ik, het is gewoon een feit voor mij”. We zijn uiteraard pro authenticiteit maar het continu reageren met dit adagio zorgt er wel voor dat in het vraaggesprek de kerntaak van de opvoeder-begeleider, zijn leerproces en het beroep specifiek redeneren niet aangetoond werd. Authentiek zijn heeft betrekking op de persoon, wat 1 dimensie is van de kerntaak. De student kon het belang van authenticiteit niet verbinden of toelichten vanuit kenmerken van de doelgroep, de visie van de organisatie of de context waarin hij werkt. De student vindt dat authentiek zijn volstaat om je rol als opvoeder-begeleider op te nemen. Hij mag dit vinden maar de doelstelling van het opleidingsonderdeel is de kerntaak die samenhangt met het beroepsprofiel van een opvoeder-begeleider te kennen. Uiteraard mag je kritisch naar die kerntaak kijken maar je moet ze wel kunnen weergeven.

- Student benadrukte tijdens de presentatie ook dat hij niet intentioneel wil handelen. In dit opleidingsonderdeel gaat het echter over het intentioneel handelen. De kerntaak moet gekend zijn bij het finaliseren van dit opleidingsonderdeel wat duidelijk niet blijkt uit de uitspraken van de student.
- Het belang van het linken aan de kerntaak van de opvoeder-begeleider, integratie theoriepraktijk werd meermaals aangehaald in het begeleidingsproces.

...

M.b.t. zelfreflectie en reflectie op het eigen leerproces

- Hij reflecteert maar de verbinding met de kerntaak is hierbij onvoldoende aanwezig. Beroep specifiek reflecteren is meer dan reflecteren over jezelf, het gaat over het reflecteren als opvoeder-begeleider. De student kan eigen krachten en uitdagingen vermelden maar linkt ze niet met zijn specifieke taak als opvoeder-begeleider. De theorie van het reflecteren is niet gekend (wat blijkt uit de presentatie en de opdrachten).
- Tijdens het vraaggesprek kan de student geen voorbeelden geven van situaties waarin hij zichzelf bij zou sturen na reflectie.

...

Het tekortschieten rond reflecteren is inderdaad een belangrijk element in het niet slagen. Zoals hogerop aangetoond waren zijn reflectietaken van wisselende kwaliteit (waar we normaliter toch een groei verwachten) en werd er in de integratie-opdracht geen spoor van reflecteren over eigen leerproces terug gevonden en kon hij niet antwoorden op de vraag over reflecteren (wat echt basiskennis is).

Bij de presentatie was een tweede beoordelaar aanwezig die tot dezelfde conclusie kwam. Uiteraard baseert de tweede docent zich hierbij enkel op de observaties die ze deed tijdens de presentatie en het vraaggesprek, maar stellen dat dit dan geen verband houdt met hoe hij als opvoeder is, is te kort door de bocht.

...

Aan de studenten is meegedeeld dat studenten vooraf het lokaal mogen klaarzetten. Dit vertaalt de student als voorbereidingstijd, maar zo maakt hij er toch iets anders van. Student vergeet ook te vermelden dat hij te laat kwam (file). Hij kreeg, terwijl de docenten nog naar een andere presentatie luisterden, een ander lokaal toegewezen. Dit lokaal was leeg, hij had zowat een half uur om het lokaal klaar te zetten. Wanneer de docenten binnen komen, begint hij nog zijn presentatie aan te passen en is hij verbaasd dat hij niet nog eens voorbereidingstijd krijgt. Er mag toch redelijk verondersteld worden dat deze voorbereiding vooraf gebeurt. Dat er 20 minuten vraaggesprek was i.p.v. 10 minuten wijst net op de intenties van de docenten om te achterhalen of zij geen misinschatting aan het maken waren toen bleek dat de presentatie duidelijk tekortschoot. Zij hoopten dat de student door de extra vragen alsnog het bereiken van de doelstellingen zou kunnen aantonen.

...

Beschouwingen van de beroepscommissie

...

Er wordt niet aangetoond dat de student benadeeld werd tijdens de presentatie, wel in tegendeel. De student kreeg extra mogelijkheden om onvoldoendes op te halen. Er was een tweede beoordelaar aanwezig bij de presentatie, die tot dezelfde conclusie kwam.”

Tussen partijen ontspint zich de discussie of verzoeker te laat was voor de presentatie, dan wel of de presentatie van een andere studente was uitgelopen. Deze kwestie lijkt de Raad echter niet relevant, het gaat erom dat er tussen partijen blijkbaar een miscommunicatie bestond omtrent

het moment waarop verzoeker mocht starten met zijn presentatie. Partijen zijn het erover eens dat verzoeker 6 minuten presentatietijd kreeg in plaats van 10 minuten. Verzoeker stelt in dat kader dat hij niet heeft gehoord dat de lectoren hem zeiden dat hij mocht starten met de presentatie, aangezien hij aan één kant doof is en aan de andere kant hardhorig. Nu verzoeker ten aanzien van zijn lectoren nooit melding heeft gemaakt van deze beperkingen, en dit ook niet heeft aangevoerd voor de interne beroepscommissie, kan hij de interne beroepscommissie niet verwijten hiermee geen rekening te hebben gehouden in de bestreden beslissing.

Hoe dan ook zijn partijen het erover eens dat de docenten 20 minuten in plaats van de voorziene 10 minuten vragen hebben gesteld na de presentatie, teneinde verzoeker de kans te geven om zijn kennis ter zake te tonen. Verzoeker heeft deze kennis, blijkens de motivering van de bestreden beslissing en blijkens de evaluatiefiches van de twee beoordelaars van de integratieopdracht (stuk 9 en 10 administratief dossier) echter niet getoond. Dat verzoeker, volgens zijn wederantwoordnota, deze vragenronde van 20 minuten heeft ervaren als een “langdurige spervuur van vragen” waarbij men doelbewust zocht naar zaken om hem op te kunnen afrekenen, is in de ogen van de Raad inderdaad een persoonlijk aanvoelen. Uit geen enkel objectief stuk of gegeven blijkt echter dat dit effectief het geval was.

In het kader van deze vaststellingen komt het de Raad niet onredelijk voor dat verzoeker maar 6 minuten in plaats van 10 minuten presentatietijd heeft gekregen.

Verzoeker voegt de powerpoint-presentatie toe die hij gebruikte tijdens de integratieopdracht, en stelt dat hij, in weerwil van wat de bestreden beslissing betoogt, wel degelijk gepoogd heeft een verband te leggen tussen de theorie en de praktijk. Hij vertrekt immers vanuit de schematische voorstelling van de kerntaak, werkt deze deel voor deel uit waarbij hij linken legt met de praktijk. Hij heeft echter de tijd niet gekregen om de volledige presentatie toe te lichten. Voor zover verzoeker hiermee voor ogen heeft dat de Raad deze inhoudelijke beoordeling zou overdoen, benadrukt de Raad dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. In dat licht kan de Raad een verzoekende partij niet beschermen tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige. *In casu* maakt verzoeker met zijn

powerpoint-presentatie op het eerste gezicht niet duidelijk waarom volgende motieven uit de bestreden beslissing m.b.t. de integratieopdracht onjuist zouden zijn:

- Dat verzoeker zijn eigen leerproces niet aan bod brengt;
- Dat verzoeker het belang van authenticiteit niet kan verbinden of toelichten vanuit kenmerken van de doelgroepen, de visie van de organisatie of de context waarin hij werkt;
- Dat uit de presentatie blijkt dat verzoeker niet intentioneel wil handelen;
- Dat de theorie over reflecteren niet is gekend, wat blijkt uit de presentatie;
- Dat verzoeker tijdens het vraaggesprek geen voorbeelden kan geven van situaties waarin hij zichzelf bij zou sturen na reflectie.

Samen met verzoeker betreurt de Raad het dat verzoeker pas na inzage in het administratief dossier kennis kreeg van de evaluatiefiches van de twee beoordelaars. Het moment van inzage in deze documenten doet echter geen afbreuk aan de inhoud ervan. In tegenstelling tot wat verzoeker betoogt in zijn verzoekschrift, zou een eerdere inzage in deze evaluatiefiches hem niet in staat hebben gesteld om verder te groeien in dit opleidingsonderdeel, aangezien de presentatieopdracht plaatsvond aan het einde van het opleidingsonderdeel. Het vormde als het ware het sluitstuk van het opleidingsonderdeel, zodat verzoeker daarna sowieso geen verdere groeikans meer had. Verzoeker geeft zelf aan dat hij besloot geen herexamen voor het opleidingsonderdeel af te leggen, zodat hij ook niet aantoont welke concreet nadeel hij lijdt door het feit dat hij pas inzage kreeg in de evaluatiefiches bij de inzage in het administratief dossier. Ook de insinuatie dat deze twee evaluatiefiches “retrograad” werden ingevuld, vindt geen steun in het dossier. Er liggen geen aanwijzingen voor dat deze fiches werden ingevuld met het oog op de externe procedure voor de Raad. De Raad stelt in dat kader vast dat verzoeker deze stukken ook niet formeel van valsheid heeft beticht of daarover een klacht heeft gericht aan de bevoegde strafrechtelijke instanties.

In de wederantwoordnota stelt verzoeker dat de handgeschreven evaluatiefiches m.b.t. de presentatieopdracht kladversies zijn waarvan delen compleet onleesbaar zijn. Het loutere feit dat de evaluatiefiches handgeschreven zijn, maakt deze uiteraard nog geen “kladversies”, en uit niets blijkt dat dit het geval is. Integendeel is de inhoud van deze handgeschreven fiches, die volgens de Raad trouwens wel duidelijk leesbaar zijn (minstens geeft verzoeker niet aan welke passages voor hem onduidelijk zijn) geheel in overeenstemming met de toelichting die de betrokken docenten hebben gegeven voor de interne beroepscommissie.

Nog in de wederantwoordnota stelt verzoeker dat de bestreden beslissing ten onrechte de nadruk legt op de presentatieopdracht:

“Dit lijkt nogmaals te bevestigen dat het grote zwaartepunt voor de docent bij deze laatste opdracht lijkt te liggen. Deze opdracht is er één van de twaalf en duurde 24 minuten. In een vak met een studiebelasting van 225 uur lijkt ons het leggen van het grote zwaartepunt op de allerlaatste 24 minuten wel erg sterk.”

Hiermee gaat verzoeker evenwel voorbij aan de inhoud van de ECTS-fiche en de studiewijzer, waaruit duidelijk blijkt dat de beoordeling van het vak gebeurt op basis van 1) de stage 2) de opdrachten en 3) de integratieopdracht. Het idee van verzoeker, dat het gewicht van de integratieopdracht evenredig is aan de duurtijd ervan in het licht van de 225 uur studiebelasting, is niet gestoeld op de ECTS-fiche, noch op de studiewijzer, maar is daarentegen louter een eigen veronderstelling. Gelet op de formulering van de ECTS-fiche en de studiewijzer, heeft verwerende partij niet onredelijk of onzorgvuldig gehandeld door naast de stage, evenzeer rekening te houden met de opdrachten en de presentatieopdracht. Temeer nu uit de studiewijzer heel duidelijk blijkt dat het opzet van het opleidingsonderdeel bestaat in een inhoudelijke verdieping die *vertrekt* vanuit praktijkervaring. De Raad verwijst ook naar de motivering van de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing, daar waar ze stelt:

“Uiteraard worden er ook positieve commentaren gegeven, de student toonde inderdaad elementen die aantonen dat de beginselen van quasi alle na te streven competenties aanwezig zijn. De opdrachten vormen een voorbereiding op de integratie-opdracht, wat dus betekent dat de complexiteit der taken/verwachtingen toeneemt en de student haalt de eindmeet nog niet. De feedback op de presentatie kon logischerwijs niet eerder gegeven worden. Bij een schriftelijke opdracht kan er quasi niet doorgevraagd worden en kan nog verondersteld worden dat een student zaken kan maar ze niet uitgeschreven heeft. In de presentatie werd duidelijk dat hij onvoldoende verdiepend met zijn stageervaring aan de slag is gegaan.”

Hierop geeft verzoeker geen enkele kritiek.

Voor zover verzoeker in de wederantwoordnota stelt dat de evaluatie door de tweede docente van de presentatieopdracht dubieus is omdat deze tweede docente (mevrouw [S.H.]) met de rest van de stage niets te maken heeft gehad, er geen contact is geweest tussen deze docente en verzoeker gedurende de stage maar zij desalniettemin mee evaluateert over de vraag of hij zijn praktijkervaring kan koppelen aan de theoretische inhouden van het vak, stelt de Raad vast dat dit middel nieuw en dus onontvankelijk is. Verzoeker had dit argument al kunnen aanvoeren op intern beroep of in zijn verzoekschrift maar heeft dit niet gedaan. Hetzelfde geldt voor het argument van verzoeker, dat de tweede docente niet neutraal was omdat zij tijdens het

feedbackmoment toegaf dat zij en docente [M.H.] al jaren samenwerken en op elkaar ingewerkt en afgestemd waren.

Het middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 29 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.868 van 6 september 2021 in de zaak 2021/301

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Michiel Deweirdt
kantoor houdend te 9000 Gent
Molenaarsstraat 111/1A
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: VZW KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sofie Logie
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond werd verklaard en de initiële beslissing, zijnde de aan verzoekster toegekende score, werd gehandhaafd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekster heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michiel Deweirdt, die verschijnt voor verzoekster en advocaat Sofie Logie en mevrouw Celine Devos die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ bekomt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Verzoekster stelde op datum van 5 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 juli 2021 werd het intern beroep ongegrond verklaard en de initiële beslissing, zijnde de aan verzoekster toegekende score, werd gehandhaafd.

De interne beroepsinstantie haalt in de bestreden beslissing eerst en vooral het standpunt aan van mevrouw [C.D.], praktijkcoördinator, mevrouw [N.C.] en mevrouw [E.H.] die door de interne beroepsinstantie werden gehoord op 12 juli 2021 omtrent de bezwaren van de studente.

Verder geeft de interne beroepsinstantie de volgende motivering:

“Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie **acht de bezwaren van de studente niet (voldoende) bewezen** en wel om de hiernavolgende redenen:
 - *Na iedereen te hebben gehoord en de aangeleverde documentatie te hebben gelezen, komt de beoordeling voor het vak ‘Praktijk 2’ als gegrond over.*
 - *De beoordeling gebeurde geheel conform het omschreven evaluatieproces en de ECTS-fiche. “Indien je 1 of 2 onvoldoendes hebt op bovenstaande rubrieken is het al dan niet slagen afhankelijk van de beheersingsniveaus van alle rubrieken.” Bovendien blijkt uit de evaluatiefiches dat de bevindingen van de mentoren en de stagebegeleiders grotendeels overeenstemmen. Daar waar de mentor een positievere score geeft dan de lector, worden wel dezelfde werkpunten aangehaald.*
 - *In het evaluatieproces van ‘Praktijk 2’ staat duidelijk omschreven op welke documenten de beoordeling gebaseerd is, het stagedagboek hoort daar niet bij. Dit dient louter als middel voor de stagmentor om tips aan te reiken. Er worden uiteraard positieve zaken benoemd, teneinde de studente aan te moedigen om te groeien in haar rol als leerkracht.*
 - *De studente haalt aan dat zij, wat de stage bij de jongste kleuters betreft (waarvoor zij een voldoende haalde), op heel wat punten een ‘+’- ‘beoordeling kreeg van de mentor. Deze score wordt omgezet in een ‘—’ door de opleiding omdat het aantoont dat er twijfel is dat de*

desbetreffende competentie wel voldoende verworven is. Indien men hier anders had geoordeeld en alle +- beoordelingen in een + omgezet had, was de eindevaluatie evenwel hetzelfde.

- *Er wordt niet voldoende aangetoond door de studente dat het moment van de stagebezoeken, noch de COVID-maatregelen een invloed hebben gehad op de beoordeling.*
- *De studente haalt aan dat zij na de stagebezoeken positief evolueerde. Dat de studente aan de slag gaat met de feedback die zij krijgt, spreekt in het voordeel van de studente. Bij de beoordeling kan echter niet verwacht worden dat er compleet abstractie gemaakt wordt van de feedback/bijsturing die een student nodig heeft. Dezelfde werkpunten komen terug naar boven. Bovendien is het zo dat de mentor pas op het einde van de stage de evaluatieve invult. Uit die fiche blijkt niet dat de studente zich de laatste dagen effectief danig verbeterde. Een constante positieve evolutie is noodzakelijk.*
- *Het omzetten van theorie in de praktijk, is uiteraard de essentie van de stage. De werkpunten betreffen essentiële vaardigheden waarvan, in de huidige fase van de opleiding, kan verwacht worden dat de studente ze zich ontwikkelen eigen maakte. Uit de afgelegde stage blijkt echter dat de studente zich een aantal noodzakelijke competenties nog niet eigen maakte. Hetgeen noodzakelijk is om te slagen.”*

De interne beroepsinstantie besluit op basis van de bovenstaande redenen om de eerder genomen beslissing, namelijk de aan verzoekster eerder toegekende score, te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 20 juli 2021 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 juli 2021 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Derde middel

Verzoekster beroeft zich in een derde middel op een schending van de formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel in combinatie met de stagegids ‘Gids voor praktijk 2’ doordat de beoordeling geen rekening houdt met de

coronamaatregelen, die nochtans een negatieve invloed hebben gehad op de stage zodoende dat een aantal beoordelingen niet voldoen aan de voorschriften van ‘Gids voor praktijk 2’, bladzijde 16, paragraaf 6.1: “kwalitatief en kwantitatief”.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist het standpunt van verwerende partij in de bestreden beslissing met betrekking tot haar expressieve vaardigheden. Over “luider praten” stelt verzoekster dat de lector na het eerste bezoek (na 6 uur stage) meegaf dat verzoekster niet altijd goed verstaanbaar was. Na het tweede bezoek (na 25 uur stage) zou de lector volgens verzoekster de feedback hebben gegeven dat zij die dag duidelijker verstaanbaar was. Verzoekster merkt op dat tijdens de klassikale kringmomenten het raam open stond als gevolg van de coronamaatregelen. Volgens verzoekster waren de luide bouwverfgeluiden van de buren niet bevorderlijk voor de verstaanbaarheid. Verzoekster geeft aan dat, mede door de storende factor van het mondmasker die ook door de lector wordt aangegeven, de positieve feedback die de lector geeft niet strookt met de negatieve deelscore die werd gegeven voor “spreekt duidelijk verstaanbaar”. Verzoekster stelt dat tijdens de stage bij de jongste kleuters er inderdaad een opmerking werd gemaakt over luider praten maar ook hier was corona, het mondmasker, een hindernis maar werd in de evaluatie het mondmasker wel als verzachtende omstandigheid/aandachtspunt opgegeven en kreeg deze deelscore uiteindelijk wel een positieve beoordeling.

Over “expressie” stelt verzoekster dat de volledig negatieve score van de lector, en expressie in het bijzonder, een totale verrassing was om de volgende redenen:

- Verzoekster geeft aan van nature “expressief” te zijn en verwijst daarvoor naar verschillende activiteiten waarbij ze al van jong af aan bezig is met expressie;
- Verzoekster stelt dat de feedback in de feedbackfiche van de lector geenszins van die aard was dat een min voor alle deelscores te verwachten was; in het bijzonder voor expressie;
- Verzoekster stelt voor expressie tijdens de stage van Praktijk 1 reeds een positieve beoordeling gekregen te hebben, zowel voor EVO1, EVO2 als voor EVO3. Volgens verzoekster werd voor EVO1 en EVO3 zelfs een plusplus toegekend, met als opmerking bij EVO1 voor expressie: “Dit is jouw sterke kant!”. Verzoekster merkt op dat hierbij geen mondmasker aanwezig was;

- Verzoekster geeft aan dat zij voor expressie tijdens de stage van Praktijk 2 bij de jongste kleuters een positieve beoordeling kreeg;
- Verzoekster verwijst naar de evaluatie van de mentor van stage 2 bij de oudste kleuters waarbij het volgende wordt gesteld: “Pas na een week kwam je expressiever uit de hoek. Goed dat je dit toch liet zien!”.
- Volgens verzoekster kreeg zij voor het vak “geïntegreerde muzische vorming” tijdens het mondeling examen de volgende commentaar van de lector: “expressieve speler, lichaamstaal, inleving” en “expressief taalgebruik, goed zo”.

Volgens verzoekster wordt door de hierboven vermelde informatie aangetoond dat zij de vaardigheden van expressie wel degelijk bezit maar dat een mondmasker een negatieve invloed heeft op het spreken en op de zichtbare expressie. Verzoekster stelt dat er een schril contrast is tussen de scores die werden gegeven in Praktijk 1 en Praktijk 2 (oudste kleuters). De eerste is zeer positief (zonder mondmasker), de laatste is negatief (met mondmasker). Volgens verzoekster is het grote verschil ontegensprekelijk te wijten aan de coronamaatregelen, zoals de mondmaskerdracht en de open ramen om te verluchten maar met storende geluiden van de nabij gelegen bouwwerf. Verzoekster vraagt daarom de deelscore van “praktijk 2 (oudste kleuters), Taalvaardigheden – 1. Expressieve vaardigheden” te herzien.

Verder betwist verzoekster het standpunt van verwerende partij in de bestreden beslissing omtrent de impact van de coronamaatregelen.

Verzoekster geeft met betrekking tot het achterhalen van de beginsituatie aan dat corona een overmachtssituatie is dewelke vraagt om begrip. Verzoekster geeft aan extra observatiedagen ingepland te hebben om de beginsituatie te achterhalen; door een pedagogische studiedag en een extra paaspauze als gevolg van de coronamaatregelen, zijn de meeste geplande mogelijkheden om de beginsituatie te achterhalen, bijvoorbeeld door een gesprek met de mentor, niet kunnen doorgaan. Verzoekster stelt dat deze omstandigheden, veroorzaakt door de coronamaatregelen, de eerder door verzoekster gestelde vraag versterken om de evaluatie in Praktijk 2 (oudste kleuters) “Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen – a) Bij voorbereiding” te herzien.

Over het door verwerende partij in de bestreden beslissing aangehaalde voorbeeld over expressieve vaardigheden stelt verzoekster dat dit geen waardeoordeel is over haar prestaties. Volgens verzoekster wordt hier integendeel aangetoond dat de coronamaatregelen wel degelijk

een invloed hebben op haar prestaties en de extra inspanningen die moeten geleverd worden; verzoekster ziet hierin een bevestiging door de lector van haar derde middel.

Over het standpunt van verwerende partij in de bestreden beslissing betreffende het aantonen van de impact van de coronamaatregelen op de beoordeling, stelt verzoekster dat dit onjuist is. Zij geeft verder aan dat in het bezwaar de invloed van de coronamaatregelen op de beoordeling wel aangetoond wordt:

- Volgens verzoekster wordt in het bezwaar van 5 juli 2021 hiervoor reeds verwezen naar de schitterende resultaten voor expressie tijdens de stage Praktijk 1: zij kreeg steeds een positieve beoordeling, zowel voor EVO1, voor EVO2 als voor EVO3; voor EVO 1 en EVO3 werd zelfs een plusplus toegekend met als opmerking bij EVO 1 voor expressie: “Dit is jouw sterke kant”. Verzoekster geeft aan dat er geen coronamaatregelen van kracht waren en er geen mondmasker aanwezig was. Volgens verzoekster staan deze evaluaties dan ook in schril contrast met de evaluaties die voor deze competentie werden toegekend in Praktijk 2, waarbij wel coronamaatregelen van kracht waren, waarbij er wel een mondmasker werd gedragen, waarbij er een raam openstond om te verluchten en storende geluiden van de nabij gelegen bouwwerf, de communicatie bemoeilijkten. Verzoekster stelt dat de coronamaatregelen ontegensprekelijk een invloed hadden op de beoordeling;
- Volgens verzoekster zijn ten gevolge van een pedagogische studiedag en een extra paaspauze als gevolg van de coronamaatregelen, het merendeel van de geplande mogelijkheden om de beginsituatie te achterhalen, door bijvoorbeeld een gesprek met de mentor, niet kunnen doorgaan. Verzoekster stelt dat ook hier de coronamaatregelen een impact hadden op de beoordeling van dit item.

Verzoekster vraagt om, door de volgens haar aangetoonde invloed van de coronamaatregelen, de deelscores van Praktijk 2 (oudste kleuters) “Taalvaardigheden – a) Expressieve vaardigheden” en van “Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen – a) Bij voorbereiding” omwille van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, te herzien.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar de samenvattende beoordeling met betrekking tot “Taalvaardigheden a) Expressieve vaardigheden” in het evaluatieformulier oudste kleuters dat zij bijbrengt als stuk 15 van haar administratief dossier. Volgens verwerende partij blijkt hieruit dat zowel mentor als lector bemerkingen hebben met betrekking tot de expressieve vaardigheden van verzoekster hetgeen volgens haar ook niet door verzoekster

wordt betwist: verzoekster wijt dit enkel aan de coronamaatregelen. Verwerende partij merkt op dat dit ook als werk punt door de mentor in de stage bij de jongste kleuters werd aangehaald en verwijst hiervoor naar stuk 12 van haar administratief dossier.

Verwerende partij geeft verder aan dat coronamaatregelen hier geen impact op hebben: ook bij het dragen van een mondmasker wordt verwacht dat de student voldoende luid en duidelijk spreekt. Volgens verwerende partij is het niet omdat er een mondmasker gedragen moet worden dat de student dan niet meer voldoende hoorbaar moet en kan zijn voor de kleuters: van een student wordt verwacht dat hij/zij zich aanpast aan de omstandigheden waarin het “les geven” aan kleuters gebeurt, hetgeen ook in het beroepsleven wordt verwacht.

Verwerende partij stelt dat verzoekster in ieder geval niet toelicht waarom de gegeven beoordeling niet meer “kwalitatief en kwantitatief” zou zijn. Volgens verwerende partij treedt de interne beroepscommissie dan ook terecht het standpunt van de docenten bij, zoals meegedeeld tijdens het horen op 12 juli 2021 en opgenomen in de bestreden beslissing.

Verder geeft verwerende partij aan dat dit niet de enige rubriek is op het evaluatieformulier die negatief werd beoordeeld: zo bepaalt de fiche dat een student hoe dan ook niet kan slagen wanneer hij of zij drie of meer onvoldoendes krijgt van mentor of lector. Volgens verwerende partij is dat *in casu* het geval, ook zonder “-” voor Taalvaardigheden (a) Expressie vaardigheden.

Verder wijst verwerende partij de verwijzing van verzoekster naar haar score voor Praktijk 1 af als irrelevant: elk opleidingsonderdeel moet afzonderlijk beoordeeld worden. Volgens verwerende partij geldt, net zoals voor alle andere opleidingsonderdelen, ook voor stages dat cijfers uit het verleden geen garantie bieden op een gelijkaardige goede beoordeling in de volgende academiejaren. Over de stage in het voorgaand academiejaar stelt verwerende partij dat verzoekster terecht opmerkte dat hierbij geen mondmasker gedragen werd. Ze merkt hierbij op dat zeker de laatste stage ook plaatsvond in coronatijd: omwille van de lockdown bestond de stage uit een vervangopdracht en was er geen sprake van een reële klassituatie. Volgens verwerende partij kan er dus op dat vlak hoe dan ook geen zinnige vergelijking worden gemaakt.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat ook de lector de problemen erkent die ontstaan ten gevolge van de coronamaatregelen en verwijst hiervoor naar de feedbackfiche “Oudste kleuters” die zij bijbrengt als stuk 3.j. Volgens verzoekster moet de impact van de coronamaatregelen zeker meegenomen worden bij de beoordeling: zo niet is er volgens haar een schending van de formele motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht. Over het in dat verband door verwerende partij aangehaalde citaat uit stuk 12 van haar administratief dossier stelt verzoekster dat hiermee de invloed van de coronamaatregelen wordt aangetoond: de oorzaak van bepaalde opmerkingen die verzoekster kreeg hebben hun oorzaak in het dragen van een mondmasker.

Volgens verzoekster kan er niet ontkend worden dat een mondmasker een invloed heeft op de kracht van stem en op de expressie op het gezicht hetgeen volgens haar ook bevestigd wordt in de feedback van de lector na haar tweede stagebezoek. Verzoekster verwijst hiervoor naar de feedbackfiche “Oudste kleuters” die zij bijbrengt als stuk 3.j. Verzoekster geeft verder aan dat het lesgeven met een mondmasker niet evident is hetgeen volgens verzoekster ook bevestigd wordt door verschillende specialisten. Verzoekster verwijst hiervoor naar bijdragen op de website van Klasse en de website van het Gemeenschapsonderwijs.

Verder geeft verzoekster aan dat verwerende partij ten onrechte heeft gesteld dat er niet voldoende aangetoond wordt dat het moment van de stagebezoeken, noch de coronamaatregelen een invloed hebben gehad op de beoordeling en verwijst hiervoor naar hetgeen zij heeft aangehaald in haar verzoekschrift omtrent de resultaten voor Praktijk 1 en de afwezigheid van coronamaatregelen.

Verzoekster geeft aan de vergelijking van haar evaluaties van vóór de coronamaatregelen met deze van tijdens de coronamaatregelen gemaakt te hebben om de invloed van deze maatregelen aan te tonen. Volgens verzoekster is het door verwerende partij van de hand doen van deze vergelijking als “onzinnig”, niet ernstig. Verzoekster geeft aan dat door haarzelf, door de lector en door de mentor voldoende aangehaald wordt dat de coronamaatregelen wel degelijk een invloed hebben op het volume van de stem en de expressie op het gezicht. Verzoekster merkt op dat haar resultaten van vóór het in voege gaan van de coronamaatregelen ronduit schitterend waren. Volgens verzoekster hebben de coronamaatregelen ontegensprekelijk een invloed op de kwaliteit van de beoordeling nu verzoekster niet inziet op welke wijze verwerende partij anders het verschil in de resultaten van de evaluaties kan verklaren.

Beoordeling

Het materieel motiveringsbeginsel houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen. Bij de beoordeling van de naleving van dit beginsel is de Raad niet bevoegd om zijn oordeel omtrent de feiten in de plaats te stellen van het oordeel van de hogeronderwijsinstelling. De Raad is enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen. Verder mag enkel met de formeel uitgedrukte motieven rekening worden gehouden.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt op zijn beurt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit impliceert dat de beslissing dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De hogeronderwijsinstelling is onder meer verplicht om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk te onderzoeken, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen.

In het licht van deze beginselen stelt de Raad *in casu* het volgende vast.

In haar bezwaarschrift op intern beroep uitte verzoekster kritiek op de beoordeling van haar “Taalvaardigheden – expressieve vaardigheden”. Zij liet onder meer gelden:

“Bovendien droeg ik bijna voortdurend een mondmasker tijdens mijn stage, waardoor er heel wat expressie niet te zien is. Dit zijn omstandigheden (door covid-19) waar geen rekening mee werd gehouden. ...”

De interne beroepscommissie hoorde mevr. [C.D.], praktijkcoördinator, mevr. [N.C.] en mevr. [E.H.], die omtrent dit argument stelden:

“De studente haalt de impact van Corona aan. Corona is een overmachtssituatie, het vraagt inderdaad flexibiliteit en het zoeken naar alternatieve manieren om aan competenties te werken. Dit is zo voor alle studenten en we zijn ons daar als lectoren ook van bewust.

...

Bijvoorbeeld expressieve vaardigheden: een mondmasker bedekt inderdaad een deel van je gezicht. Het vraagt extra aandacht voor andere expressieve manieren om zich te uiten (lichaamshouding, stemvariatie, sprekende ogen, ...)”

De interne beroepscommissie oordeelt vervolgens:

“Er wordt niet voldoende aangetoond door de studente dat het moment van de stagebezoeken, noch de COVID-maatregelen een invloed hebben gehad op de beoordeling.”

Deze beoordeling gaat in tegen de uitdrukkelijke vermeldingen in het administratief dossier. Uit het administratief dossier blijkt immers wel degelijk dat de COVID-maatregelen een reële invloed hebben gehad op de stage van verzoekster, minstens dat deze maatregelen een rol hebben gespeeld in de beoordeling van deze stage.

Zo geven de stagecoördinator en de twee stagelectoren in hun relaas voor de interne beroepscommissie letterlijk aan dat het dragen van een mondmasker inderdaad een effect heeft gehad op de visuele expressie van verzoekster. Zij zijn evenwel van oordeel dat verzoekster dit gebrek aan expressie op andere manieren had moeten compenseren. Dit element heeft blijkbaar meegespeeld in hun beoordeling van de “Taalvaardigheden – expressieve vaardigheden” van verzoekster.

Ook uit andere stukken van het administratief dossier blijkt dat het dragen van een mondmasker een invloed heeft gehad op de stage en dat dit is meegenomen in het besluitvormingsproces dat leidde tot de initiële studievoortgangsbeslissing:

- Feedbackdocument van de stagelector m.b.t. de stagebezoeken tijdens stage bij de oudste kleuters (stuk 14 administratief dossier):

“Expressieve vaardigheden: probeer nog meer op een natuurlijke manier een boeiende houding aan te nemen. Zeker je stemgebruik is nu belangrijk met het mondmasker. Niet alleen ben je niet goed hoorbaar, je mag ook nog wat meer intonatie gebruiken.

...

Tweede bezoek: Je doet je best om expressiever uit de hoek te komen. Vandaag ben je duidelijker verstaanbaar. Je zet ook af en toe je mondmasker af waardoor je stem duidelijker is en de kleuters ook even je gezicht kunnen zien, dat helpt (maar zeker geen verplichting).”

- Evaluatie van de stagementor na stage bij de jongste kleuters (stuk 12 administratief dossier):

“Taalvaardigheden

...

Je kan bij kleuters nooit té expressief zijn. Kleuters houden van het overdrevene. Wees dus niet bang om je voluit te geven. Let erop dat je niet te snel praat en niet te stil. (cfr. mondmasker)”

De bestreden beslissing gaat evenwel voorbij aan dit gegeven en stelt ten onrechte dat de COVID-maatregelen geen invloed hebben gehad op de beoordeling van verzoekster, of nog,

dat verzoekster onvoldoende aantoont dat deze maatregelen de beoordeling hebben beïnvloed. Dergelijk motief stemt niet overeen met het administratief dossier.

Hieruit vloeit voort dat verwerende partij op onzorgvuldige wijze de bestreden beslissing heeft voorbereid. Verwerende partij had immers, op basis van de stukken die voorlagen, moeten inzien dat de COVID-maatregelen, waaronder het dragen van een mondmasker, wel degelijk een invloed hebben gehad op het presteren van verzoekster en de beoordeling ervan in de eindevaluatie van verzoekster. Deze vaststelling had de interne beroepscommissie op zorgvuldige wijze moeten betrekken in haar besluitvormingsproces.

Ingevolge de devolutieve werking van het intern beroep (artikel 92 onderwijs- en examenreglement van verwerende partij) dient de interne beroepscommissie de beoordeling ten gronde van de zaak over te doen en een nieuw oordeel te vellen over de zaak. Zodoende had verwerende partij, gelet op de argumentatie van verzoekster, zich moeten buigen over de vraag of zij zich akkoord kon verklaren met de beoordeling vanwege de stagecoördinator en de twee stagelectoren, met name de beoordeling dat, rekening houdend met de dracht van het mondmasker, verzoekster alsnog terecht een onvoldoende bekwam op “Taalvaardigheden – expressieve vaardigheden”. Verzoekster betwistte dit gegeven namelijk in haar bezwaar op intern beroep.

Uit de bestreden beslissing blijkt evenwel niet op welke manier de interne beroepscommissie de impact van het dragen van een mondmasker op de stage zou erkennen, laat staan hoe zij dat gegeven zou hebben betrokken in haar besluitvormingsproces. In de bestreden beslissing is enkel de feitelijk onjuiste stelling te lezen, dat de COVID-maatregelen geen invloed hebben gehad op de oorspronkelijke beoordeling van verzoekster.

De bestreden beslissing schendt daarom het materieel motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Het derde middel is gegronde.

B. Overige middelen

De overige middelen moeten niet verder worden onderzocht, vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

VI. Anonymisering

Verzoekster vraagt in haar verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en de initiële beslissing, zijnde de aan verzoekster toegekende score, werd gehandhaafd.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 20 september 2021 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 6 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

Jean Goossens bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijss **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.905 van 23 september 2021 in de zaak 2021/314

In zake: Siene DEYLGAT
Woonplaats kiezend te 8560 Moorsele
Tulpenlaan 10

Tegen: VZW KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sofie Logie
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 juli 2021, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8/20 op 20 werd toegekend voor de opleidingsonderdelen ‘Supervisie 4 (Ethische knopen)’ en ‘Methodisch werken – beroepspraktijk 4’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekster heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2021.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Sofie Logie die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het maatschappelijk werk’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Supervisie 4 (Ethische knopen)’ en ‘Methodisch werken – beroepspraktijk 4’ bekomt verzoekster een examencijfer van 8/20.

Verzoekster stelde op datum van 6 juli 2021 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 juli 2021 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat de studente werd gehoord door de interne beroepsinstantie op 12 juli 2021. Op deze datum hoorde de interne beroepsinstantie eveneens mevrouw [L.T.], stagebegeleider en mevrouw [L.T.], studie- en trajectbegeleider. Vervolgens haalt de interne beroepsinstantie hun standpunt aan. De interne beroepsinstantie geeft verder de volgende motivering:

“Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie acht de bezwaren van de student niet (voldoende) bewezen en wel om de hiernavolgende redenen:
 - Er werd gequoteerd conform de richtlijnen in de ECTS-fiche. De eindevaluatie is gebeurd op basis van de DLR’s, volgens de beroepscompetenties graduaat ‘maatschappelijk werk’.
 - Er wordt voldoende aangetoond dat de werkpunten wel degelijk onder de aandacht werden gebracht van de studente. Als extra ondersteuning werden te bereiken doelen opgesteld. Op die manier werden de werkpunten meer concreet gemaakt, opnieuw een duidelijk signaal naar de studente toe. Uit de stagedocumenten blijkt dat de bevindingen van de mentor en de stagebegeleider in dezelfde lijn liggen. De mentor geeft aan dat de studente gegroeid is in een aantal zaken, evenwel komen in de evaluatifiche toch nog heel wat werkpunten aan bod. De evaluatifiches doen besluiten dat, ondanks een positieve evolutie, meerdere competenties nog niet werden behaald.
- De commissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing, namelijk de u eerder toegekende score te handhaven.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 20 juli 2021 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 juli 2021 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2021 waarbij aan verzoekster een score van 8 op 20 werd toegekend voor de opleidingsonderdelen ‘Methodisch werken – beroepspraktijk 4’ en ‘Supervisie 4 (Ethische knopen)’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 juli 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 92 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het beroep laattijdig lijkt te zijn ingediend. Zij wijst erop dat de beslissing van de interne beroepsinstantie is betekend met een e-mail van 20 juli 2021. Hierdoor begon de beroepstermijn van 7 kalenderdagen te lopen op 21 juli 2021 en

verstreek deze op 27 juli 2021. De datum van de poststempel op de enveloppe van het verzoekschrift is echter 28 juli 2021. Volgens verwerende partij is het beroep hierdoor laattijdig ingediend waardoor het onontvankelijk is.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster op dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie wordt vermeld dat “het beroep dient verstuurd te zijn op de zevende dag, na de dag van de kennisname” en dat door verwerende partij in de antwoordnota wordt gesteld dat “die ingaat de dag na die van kennisgeving”. Volgens verzoekster was de dag na de dag van de kennisname 21 juli 2021 waardoor de beroepstermijn volgens haar verstreek op 28 juli 2021. Over de datering van haar verzoekschrift stelt verzoekster dat dit inderdaad gedateerd is op 21 juli 2021. Volgens verzoekster is dit de dag waarop zij de bevestiging van de interne beroepsinstantie effectief heeft ontvangen, ook al stond op dit document de datum van 20 juli 2021 opgenomen. Verzoekster merkt op dat zij dus een dag minder heeft gehad om haar verzoekschrift op te maken waardoor de uiterlijke datum om het verzoekschrift te versturen een dag later moest vallen.

Beoordeling

Artikel II.294, § 1 Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

Tussen partijen bestaat er onenigheid over de vraag wanneer de kennisgeving, zoals bedoeld in artikel II.294, § 1 Codex Hoger Onderwijs, zich heeft voltrokken. Ten deze verwijst de Raad naar artikel 92, § 3, vierde lid van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij (stuk 1 administratief dossier- hierna “OER”), dat stelt:

“Deze beslissing wordt aan de student per e-mail (hetzelfde adres waarmee de student zijn bezwaar indiende) ter kennis gebracht binnen de 20 kalenderdagen, ingaande de dag na deze waarop het intern beroep is ingesteld.”

In casu diende verzoekster haar intern beroep in via e-mail, meer bepaald via haar hotmail-adres. Verzoekster mocht er dan ook van uitgaan dat de betekening van de bestreden beslissing op dat hotmail-adres zou gebeuren.

Verwerende partij heeft vervolgens op 20 juli 2021 de bestreden beslissing verzonden via e-mail, gericht aan de twee e-mailadressen van verzoekster: haar VIVES-adres en haar hotmail-adres (zie stuk 6, 15, 17 en 18 administratief dossier). Uit de bijgebrachte stukken van verwerende partij blijkt bovendien dat verzoekster deze e-mail op haar VIVES-adres heeft ontvangen op 20 juli 2021 (stuk 17 en 18 administratief dossier). Hierover ter zitting verder bevraagd, ontkent verzoekster niet dat zij de bestreden beslissing op 20 juli 2021 ontvangen heeft in haar VIVES-mailbox, maar stelt zij dat zij die dag haar VIVES e-mail niet gecheckt heeft, nu zij ervan uitging dat de betekening zou gebeuren op haar hotmail-adres, waarmee zij haar intern beroep heeft ingesteld. Pas later ontdekte verzoekster dat zij op 20 juli 2021 de bestreden beslissing in haar VIVES-mailbox had ontvangen.

De Raad sluit zich aan bij de visie van verzoekster: nu zij haar intern beroep heeft ingediend via haar hotmail-adres, mocht verzoekster zich op basis van artikel 92, § 3, vierde lid OER eraan verwachten dat de bestreden beslissing haar via dit e-mailadres zou worden betekend, en niet via haar VIVES-adres.

De betekening via het VIVES-adres van verzoekster op 20 juli 2021 heeft bijgevolg de termijn van artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs, niet doen ingaan, temeer nu verzoekster betwist dat zij op 20 juli 2021 haar VIVES-mailbox zou hebben gecheckt en aldus op dat ogenblik feitelijke kennis nam van de bestreden beslissing.

De vraag rijst vervolgens op welk ogenblik verzoekster de kennisgeving van de bestreden beslissing ontvangen heeft op haar hotmail-adres. In dat kader stelt de Raad een merkwaardige situatie vast: verwerende partij brengt de e-mail van kennisgeving bij, gericht aan het VIVES- en hotmail-adres van verzoekster, gedateerd op 20 juli 2021 (stuk 6 en 15 administratief dossier). Verzoekster brengt evenwel de e-mail bij, zoals zij die heeft ontvangen op haar hotmailadres. Deze e-mail is gedateerd op 21 juli 2021 (stuk 4 gevoegd bij de wederantwoordnota).

Verweerster brengt geen stuk bij waaruit blijkt wanneer verzoekster haar email van 20 juli effectief heeft ontvangen in haar hotmail-mailbox. De Raad kan op basis van de voorgelegde stukken enkel vaststellen dat verweerster de kennisgeving weliswaar heeft verzonden op 20 juli 2021, doch kan niet vaststellen dat verzoekster deze mail dezelfde dag ook effectief ontvangen

heeft. Integendeel lijkt uit stuk 4, gevoegd bij de wederantwoordnota van verzoekster te blijken dat deze email pas aankwam in de hotmail-mailbox van verzoekster op 21 juli 2021.

Bijgevolg bestaat er twijfel rond de vraag of verzoekster de bestreden beslissing ontving op 20 dan wel 21 juli 2021. Dergelijke twijfel moet in het voordeel van verzoekster spelen zodat de Raad er dan ook van uit gaat dat de bestreden beslissing op het e-mailadres van verzoekster aankwam op 21 juli 2021.

Bijgevolg is het extern verzoekschrift tijdig ingesteld op 28 juli 2021, zodat het beroep ontvankelijk is.

V. De middelen

A. Eerste middel

In het eerste middel voert verzoekster in essentie aan dat zij een gebrekkige begeleiding heeft genoten vanwege haar stagedocent en -mentor, en voert zij een schending aan van het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, de formele motiveringsplicht en het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt vooreerst op dat waar er door verwerende partij wordt verwezen naar “tussentijdse evaluatie”, dit de evaluatie van 30 maart 2021 betreft en niet de evaluatie van 11 mei 2021. Volgens verzoekster heeft de interne beroepsinstantie haar oordeel voornamelijk gesteund op de evaluatie van 30 maart 2021 en onvoldoende rekening gehouden met de evaluatie van 11 mei 2021.

Verder geeft verzoekster aan dat zij zich niet bewust was dat de notities van haar docent als afdoende bewijs konden worden beschouwd: om deze reden had verzoekster haar eigen notities niet meegegeven hetgeen zij nu wel doet. Verzoekster vraagt zich ook af hoe ruim de notities van haar docente geïnterpreteerd worden. Volgens verzoekster kloppen sommige zaken, andere worden dan weer heel anders ingevuld. Verwijzend naar een voorbeeld stelt verzoekster dat dit niet alleen te wijten kan zijn aan misinterpretatie. Volgens verzoekster stroken de notities van

de docenten niet volledig met de realiteit en bevatten deze “leugens” en “verdraaide waarheden/woorden”.

Verder geeft verzoekster aan dat er door de docenten nauwelijks gereageerd wordt op de bezwaren die verzoekster aanhaalde: volgens verzoekster schetsten de docenten een eigen relaas opdat hun argumenten zouden stroken met het bewijs dat zij in handen hadden.

Verzoekster geeft ook aan dat haar mentor de evaluatie van de stage niet conform de vereisten van de ECTS-fiche heeft opgemaakt.

Met betrekking tot de werkpunten stelt verzoekster dat zij nooit heeft ontkend dat er werkpunten onder de aandacht werden gebracht, hetgeen zij ook duidelijk heeft gemaakt in haar bezwaar. Volgens verzoekster waren er drie werkpunten die pas tijdens de eindevaluatie aan bod kwamen zodat het te laat was om er nog aan te werken. Het ging meer bepaald om de volgende werkpunten: “moeite met onverwachte taken en gebeurtenissen”, “snel inschatten van situatie en inspelen op zaken”, “stellen van te weinig vragen”. Verzoekster geeft aan dat het document met de vooropgestelde doelen voor systematisch en methodisch werken door haarzelf werd opgesteld en dat zij dit ook heeft toegevoegd aan haar bezwaar. Volgens verzoekster blijkt uit de begeleidende e-mail waarmee het voormelde document werd doorgestuurd dat zij feedback verwelkomde maar dat zij hierop nooit een antwoord heeft gekregen.

Verzoekster stipt ten slotte aan dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie zij aangesproken wordt met een verkeerde familienaam alsook dat een verkeerde woonplaats wordt vermeld. Volgens verzoekster geeft dit aan, gecombineerd met de hoger aangehaalde argumenten, dat haar bezwaar niet ernstig werd genomen en dat er weinig tijd aan haar dossier werd besteed.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat niet enkel de eindevaluatie in rekening wordt gebracht maar ook de tussentijdse evaluatie, aangezien de ECTS-fiche voorziet in “permanente evaluatie” als evaluatiemethode. Bovendien stelt verwerende partij dat in de motivering van de bestreden beslissing ook duidelijk verwezen wordt naar de “eindevaluatie”: ook de evaluatie van de mentor dateert van 16 juni 2021 en betreft dus een eindevaluatie.

Wat betreft de “leugens” en “verdraaide waarheden” die verzoekster opmerkt, stipt verwerende partij aan dat verzoekster dit op geen enkele wijze toelicht of concreet maakt. Volgens verwerende partij blijkt uit niets dat de evaluatieverslagen van de docent en mentor niet correct zouden zijn: zoals de interne beroepsinstantie opmerkt, zijn de opmerkingen van beide evaluatoren vrij gelijklopend. Verwerende partij geeft aan dat de bestreden beslissing gebaseerd is op de evaluatieverslagen van de mentor en de lector die opgesteld zijn vóór het interne beroep zodat niet in te zien valt waarop de notities zouden zijn aangepast om “de argumenten te kunnen doen passen bij het bewijs dat zij in handen hadden”.

Over de evaluatie door de mentor stelt verwerende partij dat deze overeenkomt met de domeinspecifieke leerresultaten (die zij bijbrengt als stuk 9 van haar administratief dossier). Verder stelt verwerende partij dat verzoekster niet concreet aantoont wat niet conform de domeinspecifieke leerresultaten zou zijn waardoor zij ten onrechte en onvoldoende voor het opleidingsonderdeel zou hebben gekregen.

Met betrekking tot de foutieve naamsvermelding en adresvermelding stelt verwerende partij dat dit duidelijk materiële vergissingen zijn die geen enkele impact hebben op de regelmatigheid van de bestreden beslissing. Volgens verwerende partij werd verzoekster hierdoor ook niet benadeeld omdat nergens uit de bestreden beslissing blijkt dat deze op een andere student betrekking zou hebben: de naam van verzoekster wordt herhaaldelijk vermeld zodat er geen twijfel over bestaat dat de bestreden beslissing gaat over verzoekster – die overigens het tegendeel niet beweert.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster over de mogelijke verwarring tussen de evaluatie van 30 maart 2021 en deze van 11 mei 2021 op dat zij het in haar verzoekschrift had over de eerste evaluatie van 30 maart 2021 en de tweede (eveneens tussentijdse) evaluatie van 11 mei 2021. Volgens verzoekster is de evaluatie van 11 mei 2021 geenszins de eindevaluatie. Deze eindevaluatie vond volgens verzoekster plaats op 16 juni 2021. Over de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie van de student die verwerende partij bijbrengt als stuk 13 van haar administratief dossier stipt verzoekster aan dat zij niet inziet vanwaar de datum van 11 mei 2021 op dit document komt en wie dit opgemaakt heeft. Volgens verzoekster werd dit document niet gebruikt tijdens de evaluatie van 11 mei 2021: tijdens deze evaluatie werd haar casusopdracht besproken en aan de hand daarvan haar stageverloop. Verzoekster verwijst hiervoor ook naar de bestreden beslissing waarin dit zou worden gesteld. Volgens verzoekster werd het document

“beroepscompetenties” enkel gebruikt op de eerste tussentijdse evaluatie op 30 maart 2021 en de eindevaluatie op 16 juni 2021; zij brengt hiervoor ook een e-mail bij van 30 maart 2021 waarmee ze dit document heeft doorgestuurd naar de betrokken docent voor de evaluatie van 30 maart 2021.

Over de repliek van verwerende partij op het standpunt van verzoekster met betrekking tot de evaluatie merkt verzoekster op dat zij het niet zozeer had over het niet voldoen aan de domeinspecifieke leerresultaten. Volgens verzoekster was het de bedoeling dat haar mentor ook het document beroepscompetenties zou invullen als aanvulling op haar verslag hetgeen volgens haar zo afgesproken was binnen de module. Doordat dit volgens verzoekster niet werd gedaan, wordt er volgens haar in het schriftelijk verslag niet ingegaan op hetgeen zij stelt over het verloop van haar stage alsook dat er te weinig voorbeelden en details aan bod komen om een correcte en volledige conclusie te kunnen trekken. Verzoekster verwijst hiervoor naar het mailverkeer met de betrokken docent dat zij bijbrengt omtrent de afspraken die hierover zouden zijn gemaakt alsook de toelichting van een andere docent bij de stage die verzoekster vorig jaar aflegde.

Beoordeling

Verzoekster betoogt in essentie dat volgende passage uit de beschouwingen van de interne beroepscommissie (bestreden beslissing) niet strookt met de realiteit:

“Er wordt voldoende aangetoond dat de werkpunten wel degelijk onder de aandacht werden gebracht van de studente. Als extra ondersteuning werden te bereiken doelen opgesteld. Op die manier werden de werkpunten meer concreet gemaakt, opnieuw een duidelijk signaal naar de studente toe.”

Meer bepaald betwist verzoekster dat zij tijdens haar tussentijdse evaluaties enige (negatieve) feedback heeft gekregen over de volgende drie punten die haar ten kwade werden geduid in de eindevaluatie vanwege de stagedocent en -mentor:

- Moeite met onverwachte taken en gebeurtenissen
- Snel inschatten met situaties en inspelen op zaken
- Stellen van te weinig vragen

Hiermee voert verzoekster dus ook aan dat zij onvoldoende feedback heeft gekregen zodat zij zich niet kon remediëren op deze punten. Dit komt neer op een verwijt van gebrekige begeleiding aan het adres van de stagedocent en -lector.

In dat kader heeft de Raad al meerdere malen overwogen dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoteringspercentage. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkelijke begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Tegen de achtergrond van deze rechtspraak onderzoekt de Raad of verzoekster inderdaad verstoken is gebleven van tussentijdse feedback op de drie door haar aangehaalde werkpunten.

De Raad komt, na grondig nazicht van het administratief dossier, tot de vaststelling dat deze feedback wel degelijk werd gegeven op een tussentijds ogenblik. Dit blijkt uit volgende elementen:

1. De schriftelijke nota's die de stagedocent nam op het tussentijds evaluatiemoment in samenhang gelezen met de toelichting van de stagedocent voor de interne beroepscommissie en de schriftelijke voorbereiding van de stagementor voorafgaand aan de eindevaluatie

Partijen zijn het erover eens dat er een tussentijds evaluatiemoment heeft plaats gehad, waarop verzoekende partij, de stagedocent en de stagementor aanwezig waren. De schriftelijke nota's van de stagedocent van het tussentijds evaluatiemoment zijn gedateerd op 11 mei 2021 (zie p. 1-3 van stuk 13 van verwerende partij). Samen met verzoekster betreurt de Raad dat deze nota's in een niet altijd even leesbaar handschrift zijn opgesteld en vaak beknopt zijn. Evenwel kan de Raad onder meer de volgende informatie ontcijferen:

- Algemeen:

“veilige omgeving nodig -> gevoelig prikkels”

- Bij basiscompetentie “Contact leggen en communiceren”:

*“basisattitudes aanwezig / onvoldoende professionele capaciteiten om met ≠ situaties om te gaan ... - > deeltaken”

- Bij basiscompetentie “gaat professionele samenwerkingsrelaties aan met verschillende cliëntsysteem, collega’s en andere belanghebbenden”:

*“vragen”

- Bij basiscompetentie “reflecteert systematisch over zijn/haar professioneel handelen”:

*“stress in schelp kruipen”

Deze nota's stemmen overeen met de schriftelijke voorbereiding die de stagementor maakte, voorafgaand aan de eindevaluatie en waarin zij onder meer lijkt te verwijzen naar eerdere feedback:

- “Siene groeide in het stellen van vragen en het ruimer nadenken rond cliëntsysteem e.d. ze heeft daarvoor echt wel de stimulans en het geduld van de werkplekbegeleider nodig gehad.”
- “Ik heb de indruk dat grote drukte, met verschillende taken tegelijkertijd bezig zijn in het werkfeld nog moeilijk hanteerbaar is en dus een werkpoint blijft.”
- “Met de tips die ik je gaf probeerde ik je ook te doen inzien dat een gesprek soms moet kunnen stopgezet worden, daar heb je ook durf voor nodig.

Ook het snel kunnen inschatten van situaties (bijvoorbeeld bij huisbezoek) en hierop juist inspelen zijn een werkpoint.” (eigen onderlijning van de Raad)

Deze informatie is bovendien geheel in overeenstemming met de toelichting die de stagedocent heeft gegeven voor de interne beroepscommissie en waarin het volgende te lezen staat:

“Er werd inderdaad een groei vastgesteld, zeker in vergelijking met voorgaande stageperiode (sept-dec 2020: stagemodule ethische knopen in De Bolster vzw 6/20). De groei is echter onvoldoende om te kunnen slagen. Siene behaalt onvoldoende op de beroepscompetenties graduaat maatschappelijk werken met name op vlak van: communicatieve vaardigheden met name de gespreksvaardigheden, methodische vaardigheden met name zelfstandig begeleiden van bewoners zonder bijsturing rekening houdend met de context en de missie en visie van de organisatie en kennis en inzicht in de organisatie, organisatorische vaardigheden, alsook onvoldoende zelfzeker (sociale vaardigheden).

In de evaluatiegesprekken zijn de werkpunten uitgebreid aan bod gekomen. Ook op de tussentijdse evaluatie is duidelijk benoemd dat het nog onvoldoende was. Dit kan worden nagegaan aan de hand van de notities genomen tijdens het gesprek op de tussentijdse evaluatie van Siene. Haar mentor Kathleen benoemde o.a. dat Siene nood heeft aan een veilige omgeving en ze om die reden kleine taken aan haar gaf en stap voor stap te werk moest gaan. Alles moet zeer concreet gemaakt worden voor Siene, ze heeft heel veel sturing nodig. Om die reden besliste haar mentor ook om haar niet te laten meedraaien in het ander WZC. Ook vertelde ze dat Siene nog ‘onvoldoende professionele capaciteiten heeft om met verschillende situaties om te gaan en bijsturing nodig had’ vb. ikv gespreksvaardigheden: het vlot mondeling overbrengen van informatie vb. bij een intakegesprek, of een duidelijke boodschap overbrengen aan collega's, een cliëntsituatie toelichten, Siene kreeg ook de opdracht om verder kennis en inzicht op te doen over inbedding van het OCMW en het intern team alsook duidelijk te gaan inzetten op methodisch en doelgericht werken: inzicht krijgen in cliëntensituatie, structuur in

gesprekken/bezoeken steken, directe boodschappen geven, zicht hebben op de volledige situatie en van hieruit realistisch en doelgericht handelen. Op basis hiervan stelde Siene doelen voorop. Deze doelen zijn gebaseerd op de DLR's cf. beroepscompetenties graduaat maatschappelijk werk (zie ECTS fiche). Hieruit vloeit voort dat de werkpunten wel degelijk aan bod zijn gekomen.

Haar mentor had haar evaluatie schriftelijk voorbereid en heeft dit toegelicht: "Siene groeide in het stellen van vragen en het ruimer nadenken rond cliëntsysteem e.d. Ze heeft daarvoor echt wel de stimulans en het geduld van de werkgeleider nodig gehad. Methodische vaardigheden: op dit vlak bleef ik zeker ook in verslagen wat op mijn honger zitten... Het leek me soms of alles nieuw was voor je, je hebt te weinig in verslagen laten blijken dat je effectief opgedane kennis toepaste in je stage. ... Probeer verder 'open' te zijn in je contacten ..." Er waren ook nog heel wat andere werkpunten die aan bod zijn gekomen.

Op de evaluaties werden ook enkele positieve punten aangehaald. Op de tussentijdse evaluatie werd er ingegaan op zaken die beter verliepen in vergelijking met vorige stageperiode: vb. doorgeven en terugkoppelen van informatie en reflecteren, een band opbouwen met de cliënten. Op dat vlak werd er inderdaad een groei gezien en werd dit ook benoemd. Maar er werd niet gezegd dat Siene al goed zelfstandig werkte. In haar besluitenverslag van de tussentijdse evaluatie komen deze punten ook terug. Ook op de eindevaluatie werden positieve zaken aangehaald. Deze worden echter anders geïnterpreteerd. Vb. 'creativiteit': Siene is creatief in haar denken, maar verliest zich soms in één element, er één iets uitpikt en hierdoor het overzicht/context van de cliënt/doelstellingen vanuit de organisatie verliest waardoor dit dan soms onrealistisch is." (eigen onderlijning van de Raad)

Bijgevolg blijkt uit het bovenstaande genoegzaam dat de stagedocent en stagementor wel degelijk met verzoekster gesproken hebben over haar werkpunten, onder andere over "het stellen van vragen", het "inschatten van situaties en inspelen op zaken" en "het omgaan met verschillende situaties".

Verzoekster stelt nog dat de stagedocent voor de interne beroepscommissie een heel andere, veel negatievere invulling heeft gegeven aan haar beknopte nota's. Tijdens de tussentijdse evaluatie kwamen de punten uit de nota's volgens verzoekster wel aan bod, maar op een andere, minder negatieve manier. Daarom stelt verzoekster te denken dat de toelichting van haar stagedocent voor de interne beroepscommissie opgemaakt werd om met de nota's te doen passen, die als bewijs dienen. Zij leidt dit ook af uit het feit dat de docenten nauwelijks reageren op de effectieve bezwaren die verzoekster in haar verzoekschrift op intern beroep heeft verwerkt, maar in de plaats daarvan zelf een verhaal opstellen.

Het is vaste rechtspraak van de Raad dat wordt uitgegaan van een vermoeden van deskundigheid en onpartijdigheid van de beoordelaren in de schoot van de verwerende partij, en dat het aan de verzoekende partij toevalt om aan de hand van concrete elementen dat vermoeden aan het wankelen te brengen. Verzoekster maakt haar vermoedens van vooringenomenheid en partijdigheid in hoofde van de stagedocent echter op geen enkele manier

hard. Bovendien geldt er voor de betrokken docent geen verplichting om punt per punt de bezwaren van verzoekster op intern beroep te overlopen en weerleggen voor de interne beroepscommissie. Artikel 92, § 3, tweede lid, in fine van het OER schrijft in dit kader immers slechts het volgende voor:

“De beroepsinstantie hoort de student op diens verzoek en vraagt informatie aan alle betrokken partijen en in elk geval de titularis van het betrokken opleidingsonderdeel indien van toepassing.”

De stagedocent en -coördinator hebben uitgebreid informatie verschaft omtrent de beoordeling van verzoekster. Het is uiteraard wel zo dat voor de interne beroepscommissie, als orgaan van actief bestuur, de formele motiveringsplicht geldt. In dat kader herinnert de Raad eraan dat een beroepscommissie niet verplicht is om op alle grieven en opmerkingen afzonderlijk te reageren. De formele motiveringsplicht die geldt voor organen van actief bestuur, zoals een beroepscommissie, is immers niet gelijk aan de rechterlijke motiveringsplicht zoals opgenomen in artikel 149 van de Grondwet. Het volstaat dat de beroepscommissie afdoende duidelijk maakt waarom zij tot een bepaald oordeel is gekomen. Daarbij dient de beroepscommissie oog te hebben voor het doel van de interne beroepsprocedure, te weten de student een beter inzicht te geven in de motieven die tot de studievoortgangsbeslissing hebben geleid en hem daardoor in staat stellen op geïnformeerde wijze te beslissen of hij de beslissing zal aanvechten. Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

Aan deze vereisten is naar het oordeel van de Raad *in casu* voldaan. De interne beroepscommissie maakt -hoewel beknopt- duidelijk dat zij wel degelijk rekening heeft gehouden met de bezwaren van verzoekster, maar dat zij, na afweging van de elementen van het dossier, tot de vaststelling komt dat er voldoende aangetoond werd dat de werkpunten wel degelijk onder de aandacht werden gebracht van verzoekster, dat als extra ondersteuning de te bereiken doelen werden opgesteld zodat deze werkpunten meer concreet gemaakt werden voor verzoekster, dat de bevindingen van de mentor en de stagebegeleider in dezelfde lijn liggen, dat ook de mentor aangeeft dat verzoekster nog heel wat werkpunten heeft en dat de evaluatiefiches doen besluiten dat ondanks een positieve evolutie, verzoekster meerdere competenties nog niet behaalt.

Bovendien ligt de toelichting over de tussentijdse evaluatie die de stagedocent aan de interne beroepscommissie gaf, in lijn met de schriftelijke voorbereiding van de stagementor, voorafgaand aan de eindevaluatie van verzoekster (zie stuk 12 van verwerende partij). Dit sterkt de Raad in zijn overtuiging dat de toelichting van de stagedocent bij haar nota's van de tussentijdse evaluatie, een realistische weergave is van hetgeen is besproken op deze tussentijdse evaluatie.

Met betrekking tot de datum van de schriftelijke nota's van de stagedocent stelt verzoekster dat deze niet dateren van 11 mei, maar wel van 30 maart 2021. Volgens verzoekster dateerde de tussentijdse evaluatie van 30 maart 2021 en zijn de nota's een weerslag daarvan. Immers, op 11 mei 2021 werd deze feedback niet meer besproken maar bespraken verzoekster en de stagedocent en -mentor enkel de opdracht die verzoekster bijkomend had gemaakt, naar aanleiding van de besprekking van 30 maart 2021. Volgens verwerende partij bespraken de stagedocent en -mentor op 11 mei 2021 nog een gedeelte van de feedback van 30 maart 2021, wat verklaart waarom de nota's op 11 mei werden gedateerd.

Indien de Raad het standpunt van verzoekster zou volgen, dat de schriftelijke nota's van de lector de weerslag zijn van de tussentijdse feedback die gegeven werd op 30 maart 2021 (in plaats van 11 mei 2021), dan nog doet dit geen enkele afbreuk aan de vaststelling dat verzoekster wel degelijk tussentijds op de hoogte is gebracht van de negatieve feedback op haar presteren, onder meer m.b.t. de punten “Moeite met onverwachte taken en gebeurtenissen”, “snel inschatten met situaties en inspelen op zaken” en “Stellen van te weinig vragen”. Dat deze feedback zou dateren van 30 maart in plaats van 11 mei 2021 zou bovendien in het voordeel van verzoekster hebben gespeeld, aangezien zij dan nog eerder op de hoogte is gebracht van haar werkpunten en dus nog eerder in de mogelijkheid was hieraan te remediëren.

Verzoekster stelt ten slotte dat de voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor (zie stuk 12 van verwerende partij) niet is opgemaakt volgens de juiste eisen en dat de mentor heeft geïmproviseerd wat er op de evaluatie moest komen. Dit zou tegenspreken wat er gezegd wordt over het conform quoteren volgens de ECTS-fiche. In haar wederantwoordnota verduidelijkt verzoekster dat zij bedoelt dat de stagementor voorafgaand aan de eindevaluatie ten onrechte het document “beroepscompetenties” niet heeft ingevuld.

De Raad stelt vast dat de ECTS-fiche nergens explicet vereist dat de stagementor haar beoordeling zou laten kennen via een standaardformulier “beroepscompetenties”, maar stelt louter: *“Het functioneren van de student wordt door de stagebegeleider en de mentor geëvalueerd (minstens 1 telefonisch contact en 1 contact op school).”* Uit het e-mailverkeer omrent de te gebruiken evaluatieformulieren, dat verzoekster bijbrengt, blijkt dat de werkbegeleider voor de eindevaluatie een “schriftelijk eindverslag” moet maken. Het komt de Raad voor dat dit schriftelijk eindverslag *kan* gebeuren in de vorm van een standaardformulier “beroepscompetenties”, maar uit geen enkel stuk blijkt dat dit een verplichting is.

De stagementor heeft voor de schriftelijke voorbereiding van de *eindevaluatie* inderdaad geen gebruik gemaakt van een standaardformulier, maar de Raad ziet niet in waarom dit *in casu* problematisch zou zijn nu de beoordeling van de mentor helder is en ook duidelijk is gelinkt aan de competenties vermeld in de ECTS-fiche en de domeinspecifieke leerresultaten (zie stuk 12 van verwerende partij). Deze beoordeling voldoet bovendien duidelijk aan de vereiste van een “schriftelijk eindverslag” en is ook besproken tijdens de eindevaluatie van verzoekster, zoals blijkt uit stuk 13 van verwerende partij en de toelichting van de stagedocent voor de interne beroepscommissie. Dat het schriftelijk verslag van de eindevaluatie (zie stuk 13 van verwerende partij) geen melding zou maken van hetgeen verzoekster zegt over het verloop van de stage, zoals zij in haar wederantwoordnota beweert, is feitelijk onjuist. Stuk 13 bevat namelijk de getypte voorbereiding van verzoekster van de eindevaluatie, waarin zij uitgebreid spreekt over het verloop van de stage. Deze voorbereiding is dan verder aangevuld met handgeschreven nota’s van de stagedocent inzake het eindevaluatiegesprek.

2. De eigen nota’s van verzoekster bij de tussentijdse evaluatie

Verzoekster nam zelf nota’s van de tussentijdse evaluatie (ongenummerd stuk van verzoekster, getiteld “Samenvatting evaluatie” en gedateerd op 31/03/2021). Bij werkpunten noteerde zij onder meer:

“Mogelijke overweldiging bij te veel taken, snel overprikkeld? Hierbij stel ik voor dat we proberen om me toch verschillende taken te doen opnemen. Terwijl ik zorg voor een eigen planning waar mijn nodige taken op staan. Waardoor ik niet afgeleid word, zaken over het hoofd zie of te traag begin te werken door treuzelen. Want dan zou ik door een ophoping van gemiste taken uiteindelijk wel gestresseerd en overweldigd raken.”

Hieruit leidt de Raad af dat er tijdens de tussentijdse evaluatie wel degelijk is gesproken over het feit dat de stagedocent en -mentor van oordeel waren dat verzoekster overweldigd geraakte

door te veel taken en snel overprikkeld is. Dat verzoekster het hier niet mee eens was, doet geen afbreuk aan het feit dat deze opmerking blijkbaar wel degelijk is aangebracht tijdens de tussentijdse evaluatie. Deze opmerking sluit duidelijk aan bij de punten “moeite met onverwachte taken en gebeurtenissen” en “snel inschatten van situaties en inspelen op zaken”, waarvan verzoekster beweert dat hierover geen tussentijdse feedback is gegeven.

3. Doelen tegen einde stage

Na afloop van de tussentijdse evaluatie stelde verzoekster een document op, getiteld “Doelen tegen einde stage” (zie stuk 11 van verwerende partij). Hierin noteerde verzoekster onder meer: “Structuur in gesprekken/bezoeken steken:

Systematisch werken

Doelgericht werken

Bewust zijn van stappen die gezet werden en gezet dienen te worden

Hypotheses maken noden en behoeften

Gebruiken in systeem

Voorbereiding:

Na gesprek/bezoek kort noteren

(op einde van de dag) stappen zetten

Wat zie ik?

Wat kan ik ermee doen?

Heeft die persoon iets nodig?

Wat heeft die persoon nodig?”

Ook dit linkt de Raad aan de tussentijdse opmerking dat verzoekster moeite heeft met het inschatten en inspelen op situaties in hun geheel.

Op basis van al het bovenstaande concludeert de Raad dat verzoekster wel degelijk tussentijds feedback heeft gekregen omtrent haar werkpunten, ook de drie werkpunten “moeite met onverwachte taken en gebeurtenissen”, “snel inschatten van situaties en inspelen op zaken” en “stellen van te weinig vragen”, zodat er geen sprake is geweest van een gebrek aan begeleiding door de stagedocent of stagmentor.

Ten slotte stelt verzoekster nog dat de interne beroepscommissie onzorgvuldig heeft gehandeld en niet de nodige sérieux heeft gehecht aan het intern beroep, omdat de commissie verzoekster met een verkeerde familienaam aanspreekt in de bestreden beslissing en omdat in de bestreden beslissing een verkeerde woonplaats wordt vermeld (Moorsele in plaats van Moorslede). Zoals hoger aangehaald, geldt er in hoofde van verwerende partij een vermoeden van onpartijdigheid en deskundigheid en staat het aan verzoekster om dit vermoeden te weerleggen met concrete

elementen. Het loutere gegeven dat de familienaam en woonplaats van verzoekster verkeerd vermeld worden in de aanhef van de bestreden beslissing, vormt een onvoldoende tegenbewijs, nu het hier eerder lijkt te gaan om materiële vergissingen. Deze vergissingen blijven bovendien verder ook zonder gevolg, aangezien de motivering van de bestreden beslissing duidelijk spreekt over “Siene” en de omstandigheden van verzoeksters concrete zaak. Aangezien de bestreden beslissing werd betekend via e-mail, heeft het verkeerd vermelden van de woonplaats van verzoekster geen impact gehad op de kennisgeving van deze beslissing. Verzoekster lijdt hierdoor dus geen nadeel.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

In een tweede middel voert verzoekster een schending aan van het onpartijdigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Volgens verzoekster weten de docent en stagecoördinator weinig van wat verzoekster eigenlijk deed op stage zodat zij bij hun beoordeling uitgegaan zijn van een verkeerd beeld van de stage. Verzoekster geeft ook aan dat de docent en de stagecoördinator al bevooroordeeld waren omdat verzoekster op een vorige stageplaats ook niet geslaagd was.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het argument van verzoekster geen steek houdt: elke stage wordt namelijk afzonderlijk beoordeeld. Volgens verwerende partij zijn de evaluaties van de mentor en de docent vrij gelijklopend. Verwerende partij geeft aan dat de mentor verbonden is aan de instelling zodat er moeilijk kan worden beweerd (hetgeen verzoekster overigens ook niet doet) dat de mentor niet weet hoe de stage ter plaatse verloopt. Volgens verwerende partij is de mentor evenmin bevooroordeeld aangezien deze niets met de vorige stageplaats te maken heeft: verzoekster is trouwens ook van stageplaats veranderd. Verwerende partij merkt op dat verzoekster de bewijslast draagt van haar beweringen dat de beoordeling van de stage niet correct zou zijn gebeurd.

In haar *wederantwoordnota* geeft verzoekster aan dat haar docent haar telefonisch zou hebben meegedeeld dat verzoekster “het voordeel van de twijfel (10/20)” zou krijgen. Volgens verzoekster waren haar mentor en docent initieel niet van plan om een tekort te geven maar zou dit op de teambesprekking, waar ook de stagecoördinator aanwezig was, toch zijn beslist.

Verzoekster stipt aan dat haar mentor zich bewust was van wat op de stage gebeurde. Volgens verzoekster waren er in hoofde van de mentor echter geen aanwijzingen dat aan verzoekster een onvoldoende zou worden gegeven.

Wat betreft de docente, stelt verzoekster dat deze enkel wist wat zij hoorde en zag op de evaluaties. Bovendien was het volgens verzoekster ook niet mogelijk om haar met een onbevangen blik te beoordelen aangezien verzoekster voor een vorige stage een onvoldoende had gekregen. Deze onvoldoende werd volgens verzoekster door de docente aangehaald tijdens een telefoongesprek alsook bij een gesprek met de ouders van verzoekster en werden haar vorige en huidige stageplaats vergeleken hetgeen volgens verzoekster ook werd gedaan door de interne beroepsinstantie. Volgens verzoekster mag de beoordeling van de huidige stage niet worden vergeleken met of afhangen van de beoordeling van een vorige stage: de huidige stage vereist een heel andere benadering dan de vorige stage.

Wat betreft de stagecoördinator merkt verzoekster op dat deze enkel wist wat zij vernam van de docente: de stagecoördinator was volgens verzoekster nooit aanwezig op een stage of evaluatiemoment. Verzoekster stipt aan dat de stagecoördinator niettemin de doorslag zou hebben gegeven voor de onvoldoende van verzoekster niettegenstaande de docent volgens verzoekster de intentie had om een voldoende te geven.

Beoordeling

Verzoekster stelt dat de stagedocent en de stagecoördinator al bevoordeeld waren over haar presteren omdat zij niet geslaagd was op haar vorige stageplaats, en zij betrokken waren bij deze vorige stage.

Het is vaste rechtspraak van de Raad dat wordt uitgegaan van een vermoeden van deskundigheid en onpartijdigheid van de beoordelaren in de schoot van de verwerende partij, en dat het aan de verzoekende partij toevalt om aan de hand van concrete elementen dat vermoeden aan het wankelen te brengen. Verzoekster maakt haar vermoedens van

vooringenomenheid en partijdigheid in hoofde van de stagedocent echter op geen enkele manier hard.

Het loutere feit dat de stagedocent en de stagecoördinator, die betrokken zijn bij het opleidingsonderdeel “Methodisch werken – beroepspraktijk 4” voorheen ook betrokken zijn geweest bij een vorige stage van verzoekster, is in ieder geval niet voldoende om dergelijke vooringenomenheid en partijdigheid te bewijzen. Voor zover verzoekster in haar wederantwoordnota nog verwijst naar het gegeven dat de stagedocent haar mondeling bevestigd zou hebben dat zij van plan was verzoekster “het voordeel van de twijfel (10/20)” te geven, en dat er tijdens het feedbackgesprek en tijdens het gesprek met verzoeksters ouders gepraat werd over de onvoldoende op de vorige stage en vergeleken werd met de vorige stage: van deze mondelinge bespreking is geen schriftelijke neerslag te vinden in de stukken van het dossier, zodat de Raad er geen rekening mee kan houden. Dat de stagedocent voor de interne beroepscommissie heeft toegelicht dat er bij verzoekster een groei is vastgesteld, zeker in vergelijking met de voorgaande stage, vormt in de ogen van de Raad op zich geen bewijs van enige vooringenomenheid van de stagedocent. Verzoekster gaat voorbij aan het gegeven dat de stagedocent, naast deze ene opmerking, een zeer uitgebreide toelichting geeft van de beoordeling van het betrokken opleidingsonderdeel op basis van verzoeksters prestaties tijdens het verloop van *dat* opleidingsonderdeel. Op basis van de stukken waarover de Raad zich kan buigen, blijkt niet dat de stagedocent, de stagecoördinator of nadien de interne beroepscommissie zelf zich in de beoordeling van verzoeksters prestaties hebben laten leiden door het verloop van haar vorige stage.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

In het derde middel voert verzoekster een schending aan van het materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist verschillende standpunten van de interne beroepsinstantie.

Wat betreft het beschikken over de relevante beroepscompetenties, geeft verzoekster aan dat ze hierover wel degelijk beschikt. Over haar methodische vaardigheden stelt verzoekster dat hier rekening moet worden gehouden met haar diagnose ADHD en verwijst hiervoor naar de attesteringbundel van haar psychiater: hierdoor heeft verzoekster ook faciliteiten gekregen bij de onderwijsinstelling(waaronder meer tijd voor de stage). Volgens verzoekster mag zij hierop dan ook niet worden afgerekend. Zij geeft aan ook over voldoende kennis en inzicht met betrekking tot de organisatie te beschikken en geeft een aantal voorbeelden van haar voorbereiding op de stage (informatie opzoeken over de missie en visie) alsook voorbeelden van tijdens de stage (maken van notities, to-dolijsten, overdrachtsbrieven)

Over haar sociale vaardigheden en dan meer bepaald het onvoldoende zelfzeker zijn, stipt verzoekster aan dat dit niet werd aangehaald in de evaluaties en teruggaat op een subjectieve interpretatie op basis van gesprekken die ruim voor de evaluaties plaatsvonden. Zij herhaalt haar bezwaar uit haar intern beroep met betrekking tot het standpunt van haar stagecoördinator dat verzoekster moeilijk te lezen is en dat dit bij cliënten ook zo zou zijn.

Met betrekking tot de werkpunten van verzoekster merkt zij omtrent de noodzaak tot sturing op dat zij dit tijdens de laatste maanden van haar stage niet meer nodig had. Volgens verzoekster gaat de door de interne beroepsinstantie aangehaalde noodzaak tot sturing terug op de evaluatie van 30 maart 2021, in week 5 van de 17 weken stage: volgens verzoekster is het normaal dat zij in die eerste weken nog sturing nodig had om de organisatie te leren kennen en zich in te werken. Over veiligheid stelt verzoekster dat dit verkeerd wordt begrepen: in de evaluatie van 30 maart 2021 werd er volgens haar louter gesteld dat zij zich veiliger voelde bij deze mentor om open te communiceren en zichzelf te zijn (in vergelijking met haar vorige stage). Wat betreft het “stap voor stap” te werk gaan, stipt verzoekster aan dat dit vooral ging over het spreiden van de hoeveelheid informatie die haar mentor haar wilde meegeven en laten leren kennen over de organisaties. Volgens verzoekster zou haar mentor dit op die manier benaderd hebben om het (kennismakings)proces voor verzoekster te faciliteren. Volgens verzoekster heeft dit dan ook geen uitstaans met het concretiseren van bepaalde zaken of toekennen van kleinere taken.

Over haar communicatieve vaardigheden stelt verzoekster dat ook dit verkeerd werd begrepen doordat in het verslag van haar mentor context ontbreekt: dit werd mondeling verder uitgelegd maar doordat er voorbeelden ontbreken in het schriftelijk verslag kan dit volgens verzoekster op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Verzoekster geeft aan in haar eigen

eindverslag wel voldoende voorbeelden te hebben aangehaald en betreurt daarom dat verwerende partij dit niet zelf doet.

Wat betreft de verbeterpunten ten aanzien van de vorige stageperiode, stelt verzoekster dat niet alle aangehaalde werkpunten gerelateerd kunnen worden aan haar vorige stageplaats, bijvoorbeeld een band opbouwen met de bewoners: volgens verzoekster verliep dit wel degelijk positief.

Met betrekking tot de eindevaluatie merkt verzoekster nog op dat het verslag van de mentor niet aan de afgesproken eisen voldoet: er was volgens verzoekster afgesproken dat de mentor hetzelfde document zou invullen als verzoekster hetgeen niet is gebeurd.

Verzoekster geeft met betrekking tot haar sterk rechtvaardigheidsgevoel aan dat dit tijdens een overleg van 2 maart 2021 inderdaad werd besproken en werd er tijdens de evaluatie van 16 juni 2021 wel aangegeven dat zij een goed ethisch inzicht heeft. Volgens verzoekster staan deze twee positieve punten los van elkaar en heeft zij dit – in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert – dus niet verkeerd geïnterpreteerd.

Over haar uitstelgedrag stelt verzoekster dat dit specifiek haar schoolopdrachten en examens (en dus geen taken die zij op de stageplaats zelf moest maken) betrof omdat haar mentor vond dat zij deze te laat indiende hetgeen de mentor ook heeft vermeld in de schriftelijke eindevaluatie. Zij verwijst hiervoor ook naar hetgeen zij stelde in haar intern beroep: volgens verzoekster zouden de versies die zij doorstuurde naar haar mentor echter slechts voorlopige versies zijn die, nadat eventuele feedback werd verwerkt, later nog gefinaliseerd werden. Volgens verzoekster werd dit aangehaald bij het overlopen van de casusopdracht: de neiging tot uitstellen heeft dus geen invloed op haar stage en professionaliteit in het werkveld.

Met betrekking tot haar communicatieve vaardigheden verwijst verzoekster naar haar bezwaar in haar intern beroep en stelt hierbij nog dat haar vaardigheden wel degelijk voldoen (zij is empathisch en luisterbereid) maar dat het moeilijker wordt als er prestatiedruk is. Verzoekster haalt als voorbeeld de inschrijvingsgesprekken aan.

Verzoekster betwist verder dat er steeds werd aangegeven dat ze gestructureerd moet werken en dat er nog te veel bijsturing vereist is. Ze verwijst hiervoor naar de eindevaluatie van haar

mentor waarbij er werd gesteld dat ze de agenda goed bijhoudt en veel opschrijft. Volgens verzoekster wijst dat erop dat er geen problemen waren op dat vlak. Verzoekster geeft nog dat zij hierover ook positieve feedback kreeg van haar mentor. Verzoekster stelt niet op de hoogte te zijn geweest dat haar stage in een andere instelling om deze reden werd aangepast: dit was een eenzijdige beslissing van haar mentor die niet met verzoekster werd overlegd. Volgens verzoekster mag zij hierop dan ook niet afgerekend worden. Over het standpunt van de interne beroepsinstantie dat verzoekster soms overweldigd is hetgeen reflecteert op haar professioneel handelen, is verzoekster van mening dat het door de interne beroepsinstantie aangehaalde incident wel correct werd afgehandeld.

Wat betreft de veelheid aan taken en complexe contexten stelt verzoekster, zoals zij ook in haar verslag heeft geschreven, dat zij net meer baat heeft bij een drukker schema en dus ook meer verschillende taken: zij werkt hierdoor sneller en wordt minder snel afgeleid. Volgens verzoekster werd dit ook mondeling aangegeven aan de mentor en de docent maar werd er niet op ingegaan: de complexere contexten werden tijdens de evaluaties niet vernoemd. Volgens verzoekster heeft dit dan ook weinig te maken met haar cliëntbegeleiding en de DLR8.

Ten slotte stelt verzoekster over haar kennis van de OCMW-werking dat de verwachtingen van de mentor niet waren afgestemd op haar voorkennis. Volgens verzoekster waren de verwachtingen van de mentor eerder afgestemd op bachelorstudenten in plaats van op de studenten die de graduatsopleiding volgen. Volgens verzoekster is het inzicht in de sociale kaart ook niet aan bod gekomen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat het verkrijgen van onderwijs- en examenfaciliteiten geenszins betekent dat de doelstellingen van het opleidingsonderdeel niet meer behaald zouden moeten zijn: er kan enkel gefaciliteerd worden. Volgens verwerende partij zijn de door verzoekster aangehaalde voorbeelden van haar voorbereiding op de stage irrelevant: enkel de mate van het al dan niet realiseren van de doelstellingen van het opleidingsonderdeel is relevant; het is enkel de wijze waarop de stage wordt uitgevoerd die relevant is. Wat betreft de voorbeelden van tijdens de stage die door verzoekster worden aangehaald, stelt verwerende partij dat deze enkele voorbeelden er geenszins toe leiden dat de evaluatoren tot de conclusie moeten komen dat verzoekster een “voldoende” behaalde. Volgens verwerende partij is het niet zo omdat verzoekster meent dat zij voldoet, dat dit ook zo is;

evenmin kan de Raad zich volgens verwerende partij in de plaats van de instelling plaatsen bij de beoordeling van de stage.

Over het onvoldoende zelfzeker zijn, stelt verwerende partij dat de stagecoördinator dit meedeelde tijdens een overleg met de docent over haar eindresultaat: de stagecoördinator kan hierbij perfect de vaststellingen van de mentor en docent weergeven zonder dit zelf fysiek te hebben moeten vaststellen. Verwerende partij merkt op dat het “onvoldoende zelfzeker” zijn ook bij meerdere vaardigheden in het verslag van de mentor wordt opgemerkt.

De nood aan een veilige omgeving en aan veel sturing was volgens verwerende partij niet enkel aan de orde in de eerste weken van de stage. Zij verwijst hiervoor naar de evaluatieverslagen: de nood aan sturing is bijvoorbeeld doorheen het gehele evaluatieverslag van de mentor terug te vinden.

Wat betreft het “stap voor stap” te werk gaan, merkt verwerende partij op dat de oorsprong hiervan wel degelijk terug te vinden is in de capaciteiten van verzoekster en ook gelegen is aan het feit dat ze moeilijker met verschillende zaken tegelijkertijd kan bezig zijn en dat de methodische en beleidsmatige vaardigheden onvoldoende ver reiken. Volgens verwerende partij noopte dit de mentor ertoe om inderdaad stap voor stap te werk te gaan, waarbij bepaalde taken en handelingen zelfs niet werden doorgegeven omdat verzoekster te onzeker was. De conclusie die verzoekster trekt in de vermeldingen van de mentor heeft volgens verwerende partij geen uitstaans met gestructureerd werken: doorheen het gehele verslag blijkt de voortdurende nood aan bijsturing en dit op het vlak van verschillende competenties.

Verwerende partij stipt met betrekking tot de communicatieve vaardigheden van verzoekster aan dat waar zij stelt dat ze empathisch is en een actieve luisterhouding heeft, dit ook niet wordt betwist en overigens uitdrukkelijk ook in de evaluatie wordt bevestigd. Volgens verwerende partij zijn communicatieve vaardigheden echter veel ruimer dan dat hetgeen ook blijkt uit de beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR's). Verwerende partij geeft, verwijzend naar de beoordeling van mentor over de communicatieve vaardigheden van verzoekster, ook aan dat het irrelevant is of verzoekster al dan niet op de hoogte was van het feit dat haar mentor haar bewust niet liet inwerken in de andere instelling: het is een inschatting die de mentor zelf moet maken. Verzoekster was hier volgens verwerende partij duidelijk niet klaar voor.

Verwerende partij geeft over het “soms overweldigd zijn” aan dat over het door verzoekster aangehaalde incident met de ziekenwagen dat niet in te zien valt hoe deze beschrijving de beoordeling zou kunnen of moeten veranderen.

Over de “nieuwe en complexe taken” stelt verwerende partij dat zowel uit het evaluatieverslag van de mentor als dat van de docent overduidelijk blijkt dat verzoekster hier zeker niet klaar voor is. Volgens verwerende partij komt inschatting ook aan de mentor en de docent toe. Verwerende partij verwijst hiervoor naar het evaluatieverslag van de mentor.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster met betrekking tot haar diagnose ADHD op dat dit specifiek ging over haar organisatorische vaardigheden: zij verwacht geenszins zij op basis hiervan automatisch geslaagd zou moeten zijn maar wel dat er in een zekere mate rekening mee wordt gehouden. Verzoekster verwijst naar het stageverslag van haar mentor en geeft aan dat waar de mentor stelt dat bepaalde zaken “af en toe” struikelblokken zijn, de klemtoon dient te liggen op “af en toe”. Volgens verzoekster betekent “af en toe” geenszins een onvoldoende, zeker niet voor iemand met de diagnose ADHD.

Over haar voorbereiding en uitvoering van de stage merkt verzoekster op dat de opmerking van haar mentor over haar kennis van de organisatiecultuur en -structuur eerder betrekking had op de overkoepelende organisatie, het OCMW. Volgens verzoekster illustreren de door haar aangehaalde voorbeelden net wel dat zij de doelstellingen van het opleidingsonderdeel behaalde en dus wel relevant zijn. Verzoekster merkt ook nog op dat bepaalde conclusies van haar evaluatoren gebaseerd werden op veronderstellingen die ten onrechte geëxtrapoleerd werden naar haar algemeen functioneren. Volgens verzoekster ontbreekt hierbij nuance en context.

Over haar onzekerheid stelt verzoekster nog dat dit in het verslag van haar mentor misschien wel wordt aangehaald bij meerdere vaardigheden maar in geen geval onzekerheid op sociaal vlak betreft en als dusdanig geen invloed heeft op haar professioneel handelen. Verzoekster merkt ook nog op dat de mails die de stagecoördinator als voorbeeld aanhaalde geen goede manier zijn om inzicht te krijgen in de persoon van verzoekster.

Met betrekking tot de sturing stelt verzoekster dat dit vanwege haar mentor niet zozeer “sturing” betrof maar eerder “hulp en tips” aan de hand waarvan verzoekster verder kon evolueren in die

aspecten. Volgens verzoekster is dit ook niet meer dan normaal dat een mentor dit doet en dit blijkt volgens haar ook uit de evaluatie van de mentor.

Wat betreft de bijsturing en het stap voor stap werken, stelt verzoekster dat zij zelf heeft aangegeven dat zij nog niet klaar was om in de andere instelling aan de slag te gaan. Volgens verzoekster heeft haar mentor dat mogelijk verkeerd begrepen of onvoldoende toegelicht in de evaluatie. Over haar methodische vaardigheden stelt verzoekster dat de beoordeling van de mentor enkel over de casus ging. Verzoekster erkent dat die casus inderdaad te weinig gedetailleerd was. Met betrekking tot haar beleidmatige vaardigheden herhaalt verzoekster dat dit te wijten is aan verkeerde verwachtingen van de mentor.

Over haar communicatieve vaardigheden betwist verzoekster dat zij hierin te kort zou schieten. Volgens verzoekster evolueerde zij hierin wel degelijk in positieve zin naarmate de stage vorderde.

Verder stelt verzoekster over het “overweldigd zijn” dat er bij de evaluatie niet werd gesteld dat haar professionaliteit in het gedrang kwam in bepaalde situaties, zo bijvoorbeeld bij het incident met de ziekenwagen. Verzoekster merkt ook op dat de conclusie van de docente over misinterpretaties in hoofde van verzoekster niet gefundeerd is op een medische analyse en verzoekster betreurt dan ook dat de interne beroepsinstantie hierop verder geborduurd heeft.

Ten slotte geeft verzoekster over de het uitvoeren van verschillende taken aan dat zij net tijdsdruk nodig heeft om te presteren: als zij meerdere taken zou hebben gekregen, dan zou er meer druk zijn geweest en zou zij er ook eerder aan begonnen zijn. Verzoekster merkt op dat de aangehaalde taken gaan over schoolopdrachten en evaluatieverslagen die steeds op tijd werden ingediend. Dat verzoekster moeite zou hebben met onverwachte taken en gebeurtenissen is volgens verzoekster niet aangehaald bij de eindevaluatie en werd dit ook niet mondeling toegelicht tijdens de evaluatie: het is voor verzoekster onduidelijk wat de mentor hiermee bedoelde in haar evaluatieverslag.

Beoordeling

In het derde middel gaat verzoekster dieper in op de inhoudelijke beoordeling van haar prestaties voor het betrokken opleidingsonderdeel en betwist zij deze beoordeling.

Voor zover verzoekster hiermee voor ogen heeft dat de Raad deze inhoudelijke beoordeling zou overdoen, benadrukt de Raad dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. In dat licht kan de Raad een verzoekende partij niet beschermen tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige. In het kader van deze bevoegdheid onderzoekt de Raad de argumenten van verzoekster.

Organisatorische vaardigheden

De stagedocent en -coördinator lichtten voor de interne beroepscommissie toe dat verzoekster onvoldoende behaalt op de beroepscompetentie “organisatorische vaardigheden”. Verzoekster stelt dat dit te wijten is aan haar functiebeperking, ADHD, en dat zij gediscrimineerd wordt doordat de bestreden beslissing haar op haar ADHD afrekent.

De Raad stelt vast dat verzoekster omwille van haar ADHD faciliteiten heeft gekregen voor het betrokken opleidingsonderdeel, zoals verzoekster ook aanhaalt in haar verzoekschrift. Zij heeft meer tijd gekregen voor het doorlopen van haar stage. Verzoekster betwist niet dat deze faciliteiten pertinent waren. In die zin heeft verwerende partij bijgevolg wel degelijk rekening gehouden met de functiebeperking van verzoekster.

Zoals verwerende partij terecht aanhaalt in haar antwoordnota, dient verzoekster evenwel nog steeds de eindcompetenties van het betrokken opleidingsonderdeel te behalen, ook al geniet zij van onderwijs- en examenfaciliteiten. Eén van deze eindcompetenties betreft de organisatorische vaardigheden. Dat er een verklaring bestaat voor het gegeven dat verzoekster met deze competentie mogelijk meer moeite heeft (met name het feit dat zij lijdt aan ADHD) staat niet in de weg dat verzoekster een onvoldoende kan scoren op deze competentie, wanneer blijkt dat verzoekster deze competentie aan het einde van het opleidingsonderdeel niet behaalt.

Voor zover verzoekster in haar wederantwoordnota verwijst naar het verslag van haar stagementor, die stelt: “onthouden, voorbereiden en steeds alert zijn, zijn af en toe struikelblokken.” en voor zover verzoekster stelt dat “Af en toe” hier geen onvoldoende

betekent, stelt de Raad vast dat verzoekster dit argument had kunnen aanvoeren in haar verzoekschrift, maar dit heeft nagelaten. Dit argument kan in de wederantwoordnota niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat worden gebracht.

Kennis en inzicht in de organisatie van de stageplaats

Verzoekster betwist het standpunt van de stagedocent en -coördinator dat zij onvoldoende kennis en inzicht in de organisatie van de stageplaats heeft verworven. Verzoekster wijst op allerlei inspanningen die zij leverde om deze kennis en dit inzicht te vergaren, zoals informatie over de stageplaats opzoeken voor de stage, opstellen van to-dolijsten, notities nemen en terugkoppelen naar de stagementor, etc.

Het zijn echter niet de inspanningen van verzoekster die ter discussie staan maar wel de resultaten. Noch de stagedocent of -coördinator, noch de interne beroepscommissie betwisten het feit dat verzoekster inzet heeft getoond of hard heeft gewerkt. Zoals verwerende partij evenwel terecht aanhaalt in haar antwoordnota, doen deze elementen niet ter zake bij het beoordelen van de vraag of verzoekster de betrokken eindcompetentie “kennis en inzicht in de organisatie van de stageplaats” al dan niet heeft bereikt.

Verzoekster stelt verder nog dat haar stagementor verkeerde verwachtingen had over de voorkennis van het OCMW. Deze verwachtingen waren gebaseerd op de voorkennis van een bachelorstudent, niet een graduaatstudent. De stagementor zou dit na de eindevaluatie mondeling hebben gecommuniceerd aan verzoekster. De Raad stelt vast dat verzoekster deze bewering evenwel niet bewijst met enig stuk. Op basis van het dossier zoals het voorligt aan de Raad, kan de Raad niet vaststellen dat de stagementor haar beoordeling van de kennis en het inzicht van verzoekster over de stageplaats heeft gebaseerd op een foutieve aannname over de voorkennis van verzoekster als graduaatstudent.

Het is de Raad verder onduidelijk wat verzoekster wil aantonen met haar relaas inzake de overdrachtsbrieven. Zij linkt dit gegeven niet aan een specifiek motief in de bestreden beslissing of aan een specifieke beoordeling vanwege de stagedocent of -mentor. Voor zover verzoekster hiermee de inhoudelijke beoordeling van de stage opnieuw wil voorleggen aan de Raad, herhaalt de Raad dat dit buiten zijn bevoegdheid valt.

Zelfzekerheid, sociale vaardigheden

Verzoekster betwist het standpunt van de stagedocent en -coördinator dat zij onvoldoende zelfzeker is. Verzoekster stelt dat deze kritiek niet werd genoemd in de evaluaties.

De Raad leidt uit de stukken van het dossier af dat deze kritiek wel degelijk aan bod kwam tijdens de tussentijdse feedback. In de schriftelijke nota's van de stagedocent van de tussentijdse evaluatie staat duidelijk te lezen: "nog niet zelfzeker genoeg". Verzoekster voert boven dien geen elementen aan die de Raad doen twijfelen aan de stelling van de stagedocent, die stelt dat dit element ook effectief is besproken op het tussentijds feedbackmoment. Ook uit de schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor is duidelijk af te leiden dat zij tijdens de stage feedback heeft gegeven rond het gebrek aan zelfzekerheid (zie stuk 12 van verwerende partij):

"Communicatieve vaardigheden

Het voeren van gesprekken met cliënten verloopt al beter, je moet hierin echt de eerste stappen nog nemen en dat duurde toch eventjes. Mits oefenen en feedback van werkbegeleider groeide je zelfvertrouwen en durf hierin. Evenwel blijft dit zeker een werk punt.

In gesprekken met bewoners groeide je vertrouwen, je zelfvertrouwen en je vertrouwensrelatie met hen. Niet alle informatie moet gedeeld worden, ook hier had je af en toe tips nodig die je wel toepaste."

Verzoekster herhaalt vervolgens haar argument uit haar intern beroepschrift, waar zij zegt dat de stagecoördinator haar op het vlak van sociale vaardigheden subjectief heeft beoordeeld. De stagecoördinator zou haar gezegd hebben dat zij moeilijk te lezen is, en dat het stageteam bang zou zijn dat dit bij cliënten ook zo zou zijn. De Raad herhaalt dat hij, bij gebrek aan schriftelijke neerslag van mondelinge uitspraken, geen bewijs heeft van deze uitspraken. Op basis daarvan kan de Raad dan ook geen gebreken in de bestreden beslissing vaststellen.

Nood aan bijsturing, nood aan veilige omgeving en het stap per stap te werk gaan

Verzoekster stelt dat zij niet doorheen heel de stage nood had aan bijsturing, zoals de stagedocent en -coördinator voorhouden, maar dat zij hierin gegroeid is in de laatste weken van de stage.

De Raad stelt samen met verwerende partij vast dat ook de stagementor in haar schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie laat blijken dat verzoekster doorheen de hele stage veel

nood heeft gehad aan bijsturing (veelvuldige verwijzingen naar tips en hulp die zij aan verzoekster gaf). Nergens stelt de stagementor, zoals verzoekster beweert, dat verzoekster na deze tips en hulp geen enkele bijsturing meer nodig had. Bovendien, zelfs indien een student doorheen de stage groeit in een welbepaalde eindcompetentie, dan nog komt het de Raad niet onredelijk voor dat in de eindbeoordeling ook rekening wordt gehouden met het feit dat de student een zekere tijd heeft nodig gehad vooraleer hij deze competentie heeft verworven en de mate van bijstand en begeleiding die hij daarbij nodig had.

Verzoekster verwart de beoordeling van de stagementor, dat zij nood heeft aan een veilige omgeving, met haar eigen uitspraak tijdens de tussentijdse evaluatie. Tijdens die evaluatie zou zij gezegd hebben dat zij zich bij deze mentor veiliger voelde om open te communiceren en eerlijk te zijn in vergelijking met haar vorige stagementor. Dit heeft op zich niets te maken met de vaststelling van de stagementor dat verzoekster nood heeft aan een veilige omgeving en dat zij daarom kleine taken aan verzoekster gaf en stap per stap te werk moest gaan. Verzoekster toont niet aan waarom de beoordeling van de stagementor op dat vlak verkeerd zou zijn. De Raad wijst naar de eigen nota's die verzoekster nam van de tussentijdse evaluatie, waaruit blijkt dat er op dat ogenblik gesproken werd over het feit dat verzoekster vaak "overweldigd is". Dit lijkt ook samen te hangen met het veiligheidsgevoel waarvan sprake.

Verzoekster bevestigt in haar verzoekschrift verder zelf dat de stagementor van oordeel was dat de hoeveelheid informatie voor verzoekster gespreid moest worden:

"Het "stap voor stap" te werk gaan ging vooral over het spreiden van de hoeveelheid informatie die mijn mentor mij wilde meegeven en laten leren kennen over de organisaties. Mijn mentor dacht dat het (kennismaking)proces vlotter en makkelijker zou verlopen als zij bepaalde thema's met de daarbij horende taken uit elkaar probeerde te houden bv eerst kennismaking werking WZC's en serviceflat, dan computerprogramma's, dan financiële zaken, ... Zodat ik uiteindelijk alle informatie zou hebben zonder eerst te veel tijd te moeten stoppen in het ordenen van al deze informatie. Dit heeft dus weinig tot niets te maken met concreetheid of kleinere taken."

Verzoekster geeft niet, minstens niet op duidelijke wijze, aan waarom deze inschatting van de stagementor onjuist zou zijn.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster in op het feit dat de methodische vaardigheden die de stagementor opsomt enkel betrekking hebben op de casusopdracht. Dit middel heeft verzoekster niet aangevoerd in haar verzoekschrift. Het kan niet op ontvankelijke wijze voor het eerst bij de Raad aangevoerd worden in de wederantwoordnota.

“Open” zijn in contacten

De stagementor schrijft in haar schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie (zie stuk 12 van verwerende partij):

“Probeer verder ‘open’ te zijn in je contacten want dat is een belangrijk aspect in het werkveld.”

Verzoekster stelt dat er hier heel wat context ontbreekt. Tijdens de eindevaluatie werd deze opmerking volgens verzoekster verder uitgelegd maar het schriftelijk verslag kan je door ontbrekende voorbeelden op allerlei manieren interpreteren.

De Raad stelt vast dat verzoekster zelf aangeeft dat deze opmerkingen verder werden besproken en toegelicht tijdens het eindevaluatiegesprek. Het is bijgevolg onduidelijk welk nadeel verzoekster heeft geleden door het feit dat deze opmerkingen eerder beknopt werden weergegeven in de schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor.

Voor zover verzoekster nogmaals herhaalt dat de mondelinge bespreking anders was dan de schriftelijke neerslag ervan, herhaalt de Raad dat hiervan geen bewijs voorligt.

Rechtvaardigheidsgevoel

Het is de Raad onduidelijk wat verzoekster probeert aan te tonen met haar relaas inzake het verschil tussen “rechtvaardigheidsgevoel” en “ethisch inzicht”. In de mate dat verzoekster verwijst naar mondelinge uitspraken van haar stagedocent, herhaalt de Raad wederom dat hiervan geen bewijs voorligt.

Uitstelgedrag

De stagedocent en -coördinator haalden voor de interne beroepscommissie aan dat verzoekster uitstelgedrag vertoont, wat ook een werk punt is. Verzoekster betwist niet dat zij uitstelgedrag vertoont. In haar wederantwoordnota stelt zij daaromtrent bijvoorbeeld:

“Chaotisch zijn en laat zijn in afwerken van taken komt omdat ik wacht tot er tijdsdruk is en dan mijn opdrachten beter doe. Als ik meerdere taken tegelijkertijd gehad zou hebben zou er meer druk geweest zijn en zou ik daar logischerwijze ook eerder mee begonnen zijn.”

Volgens verzoekster heeft dit uitstelgedrag echter enkel betrekking op de casusopdracht die zij na de tussentijdse evaluatie kreeg en heeft dit dus geen invloed op haar stage of professionaliteit in het werkveld.

De Raad leidt uit de ECTS-fiche af dat opdrachten een onderdeel uitmaken van het opleidingsonderdeel “Methodisch werken – beroepspraktijk 4”. Het komt de Raad bijgevolg niet onredelijk voor dat bij de beoordeling van dat opleidingsonderdeel rekening wordt gehouden met het uitstelgedrag dat verzoekster vertoonde bij het indienen van één van die opdrachten.

Communicatieve vaardigheden

De stagedocent en -coördinator lichtten voor de interne beroepscommissie toe:

“Siene haalt aan dat haar communicatieve vaardigheden heel goed waren. In de evaluaties is er gesproken over de gespreksvaardigheden en werd benoemd dat Siene gedachten vaak warrig overkomen. Er werd gewezen op gedachten structureren, mondeling uiten, gesprekken voeren. Dit werd ook opgenomen in de doelen tegen het einde van de stage.”

Verzoekster verwijst naar hetgeen zij over haar communicatieve vaardigheden heeft uiteengezet in haar intern beroepschrift, maar maakt niet duidelijk waarom de beoordeling van de stagedocent en -coördinator, zoals toegelicht voor de interne beroepscommissie niet juist zou zijn. Integendeel bevestigt verzoekster gedeeltelijk het standpunt van de stagedocent en -coördinator, aangezien zij stelt dat haar gespreksvaardigheden verslechteren als zij prestatiedruk voelt.

Verzoekster stelt bijkomend dat communicatieve vaardigheden over meer gaan dan enkel zinnen uitspreken. De Raad stelt vast dat het empathisch vermogen en het luistervermogen van verzoekster niet betwist wordt, maar acht het niet onredelijk om bij de beoordeling van de competentie “communicatieve vaardigheden” ook rekening te houden met de gespreksvaardigheden van verzoekster. Deze maken immers een belangrijk deel uit van communicatieve vaardigheden, zoals die aan bod komen in DLR06 (zie stuk 9 van verwerende partij).

Ten slotte stelt verzoekster dat haar gespreksvaardigheden zijn verbeterd naar het einde van de stage toe. De Raad stelt vast dat de schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor inderdaad een groei vermeldt maar dat de stagementor eveneens opmerkt dat het

voeren van gesprekken met cliënten een werkpoint blijft. Zoals de Raad hierboven al aangaf, zelfs indien een student doorheen de stage groeit in een welbepaalde eindcompetentie, dan nog komt het de Raad niet onredelijk voor dat in de eindbeoordeling ook rekening wordt gehouden met het feit dat de student een zekere tijd heeft nodig gehad vooraleer hij deze competentie heeft verworven en de mate van bijstand en begeleiding die hij daarbij nodig had.

Bovendien blijkt uit de verdere beoordeling “communicatieve vaardigheden” door de stagementor dat er werkpunten blijven, minstens dat er veel bijsturing nodig was (zie stuk 12 van verwerende partij):

“In gesprekken met bewoners groeide je vertrouwen, je zelfvertrouwen en je vertrouwensrelatie met hen. Niet alle informatie moet gedeeld worden, ook hier had je af en toe tips nodig die je wel toepaste.

Je hebt zeker empathische vaardigheden en een actieve luisterhouding.

Met de tips die ik je gaf probeerde ik je ook te doen inzien dat een gesprek soms moet kunnen stopgezet worden, daar heb je ook durf voor nodig.

Ook het snel kunnen inschatten van situaties (bijvoorbeeld bij huisbezoek) en hierop juist inspelen zijn een werkpoint. Je zekerder voelen en “bekwaamheid” uitstralen zijn hiervoor een must.

Met het ruimer werkveld aan collega’s is de samenwerking wel verbeterd, maar evenwel ook nog zeer beperkt gebleven.

Uiteindelijk heb ik je ook bewust niet laten inwerken in [A.]...”

Met de vaststellingen van de stagementor inzake de groei van gespreksvaardigheden is bijgevolg op redelijke wijze rekening gehouden tijdens de eindevaluatie van verzoekster.

Werkzaamheden in woonzorgcentrum [A.]

De stagedocente en -coördinator lichtte voor de beroepscommissie toe:

“Er werd steeds duidelijk aangegeven dat Siene gestructureerd moet werken en stap voor stap. Dat er nog teveel bijsturing vereist is. Later in de eindevaluatie bleek zelfs dat dit één van de redenen was waarom Siene geen zaken mocht opnemen in WZC [A.].”

Verzoekster stelt dat de stagementor haar ten onrechte niet op de hoogte heeft gebracht van het feit dat haar stage is aangepast, en dat zij dus enkel stage mocht lopen in WZC [C.] maar niet in WZC [A.].

De Raad wijst erop dat verzoekster wel degelijk tussentijdse feedback heeft gekregen over het feit dat zij veel structuur nodig heeft en stap per stap moet werken. Dit blijkt uit de nota’s van de stagedocent van het tussentijds evaluatiegesprek (zie stuk 13 van verwerende partij), uit de “doelen tegen einde stage” die verzoekster na het tussentijds evaluatiegesprek opstelde (zie stuk

11 van verwerende partij) en schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor die verwijst naar tussentijdse feedback (zie stuk 12 van verwerende partij). Zoals hoger is vastgesteld, slaagt verzoekster er niet in aan te tonen dat deze beoordeling (met name dat zij veel structuur nodig heeft en stap per stap moet werken) onjuist zou zijn.

Het *gevolg* van deze werkpunten was dan blijkbaar dat verzoekster geen stageopdrachten mocht aanvatten in WZC [A.]. Verzoekster toont echter niet aan dat zij de vereiste competenties voor het betrokken opleidingsonderdeel wel zou hebben behaald, indien zij stage had mogen lopen in WZC [A.]. Het behoort daarenboven tot de beoordelingsvrijheid van de stagementor om de student taken te bedelen die invulling geven aan de stage. Daarbij kan de stagementor van oordeel zijn dat de student niet klaar is om bepaalde taken te behandelen. Daarbij is het uiteraard essentieel dat de student weet heeft van zijn werkpunten, zodat hij zich op dat vlak kan remediëren. Dat is *in casu* ook gebeurd: verzoekster kreeg de boodschap dat zij zeer veel structuur nodig heeft en stap per stap moet werken.

Het feit dat de stagementor verzoekster niet uitdrukkelijk heeft meegedeeld dat zij daarom geen stagetaken in WZC [A.] mocht opnemen is in het licht van deze concrete omstandigheden, dan ook niet onredelijk en maakt de bestreden beslissing evenmin gebrekkig.

Overweldiging

De stagedocent en-coördinator lichtten toe aan de interne beroepscommissie:

“Siene is soms overweldigd, waardoor zij niet op een professionele manier handelt. Dit werd besproken op de eindevaluatie en beschreef Siene ook in haar verslag: vb. een situatie met een ziekenwagen.

Het feit dat verzoekster bij het neerschrijven van de situatie met de ziekenwagen het woord “overweldigd” niet heeft gebruikt, belet de beoordelaar uiteraard niet om uit dit voorbeeld af te leiden dat verzoekster in deze situatie wel degelijk overweldigd was.

Verzoekster nodigt de Raad uit om dit voorbeeld met de ziekenwagen inhoudelijk te beoordelen. Daarvoor is de Raad echter niet bevoegd. Verzoekster maakt trouwens niet duidelijk waarom de beoordeling door verwerende partij gebrekkig zou zijn.

Ten slotte stelt verzoekster dat er tijdens de evaluaties nooit gesproken is over het feit dat zij in bepaalde situaties overweldigd was en daardoor niet professioneel handelt. De Raad volgt verzoekster niet in haar stelling: zowel uit de nota's van de stagedocent bij de tussentijdse evaluatie als uit de eigen nota's van verzoekster na de tussentijdse evaluatie blijkt duidelijk dat deze elementen wel degelijk aan bod kwamen.

De nota's van de stagedocent bij de tussentijdse evaluatie vermelden (zie stuk 13 van verwerende partij):

“Veilige omgeving nodig -> gevoelig prikkels”

“onvoldoende professionele capaciteiten om met ≠ situaties om te gaan”

“deeltaken”

De eigen nota's van verzoekster na de tussentijdse evaluatie vermelden: (ongenummerd stuk van verzoekster, getiteld “Samenvatting evaluatie” en gedateerd op 31/03/2021):

“Mogelijke overweldiging bij te veel taken, snel overprikkeld? Hierbij stel ik voor dat we proberen om te toch verschillende taken te doen opnemen. Terwijl ik zorg voor een eigen planning waar mijn nodige taken op staan. Waardoor ik niet afgeleid word, zaken over het hoofd zie of te traag begin te werken door treuzelen. Want dan zou ik door een ophoping van gemiste taken uiteindelijk wel gestresseerd en overweldigd raken.”

Veelheid van taken en complexe contexten

De stagedocente lichtte toe aan de interne beroepscommissie:

“De docente probeerde Siene duidelijk te maken dat ze moeite heeft met veelheid van taken en complexe contexten. Cfr. DLR08: In nieuwe en complexe contexten informeert en adviseert de gegradeerde de cliënt en het cliëntensysteem bij hun hulpvragen en noden.”

Verzoekster betwijfelt het gegeven dat zij overweldigd wordt door veel taken. De Raad verwijst naar hetgeen hij daarover hierboven al heeft vastgesteld.

Daarnaast betwist verzoekster dat er gesproken werd over complexe contexten tijdens de evaluaties. De Raad is het niet eens met deze visie. Hierboven werd meermaals vastgesteld dat er tijdens de tussentijdse evaluaties met verzoekster gesproken werd over het feit dat zij overweldigd geraakt, dat zij onvoldoende professionele capaciteiten heeft om met verschillende situaties om te gaan, dat zij gevoelig is aan prikkels, etc. Al deze elementen zijn gelinkt aan de term “complexe situaties”, ook al werd deze term dan niet expliciet gehanteerd.

Ook in de schriftelijke voorbereiding van de eindevaluatie door de stagementor komt dit uitgebreid aan bod in het onderdeel “Organisatorische vaardigheden” (zie stuk 12 van verwerende partij). Dat deze elementen wel degelijk aan bod zijn gekomen tijdens het eindevaluatiegesprek met verzoekster, blijkt ook nog uit de nota’s van de stagedocent bij die eindevaluatie (zie stuk 13 van verwerende partij):

- Bij “gaat professionele samenwerkingsrelaties aan met verschillende cliëntsysteem, collega’s en andere belanghebbenden”:

“het mag niet te groot zijn voor Siene”

“tijd nodig, duidelijke instructies nodig”

- Bij “maakt een verantwoorde en gefundeerde keuze op basis van inzicht in de belangrijkste modellen van methodisch hulpverlenen en creatief inspelen op concrete situaties”:

“heel concreet maken voor Siene -> in detail streng”

“organiseren taken gedeeltelijk moeilijk als er iets tussenkomt Heel veel verschillende dingen tegelijkertijd lukt niet”

De eindevaluatie dat verzoekster moeite heeft met veelheid van taken en complexe contexten is bijgevolg niet onredelijk.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 september 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Locnke,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.